

Нақшаи амалиёти кӯчонидан – Марҳилаи 2 (НАК 2)

2017-2026

Барои

ЛОИҲАИ НЕРҶОҶИ БАҶОИ ОБИИ РОҶУН

Гурӯҳи татбиқи лоиҳаҳои сохтмони иншооти энергетикӣ назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

ва

Муассисаи давлатии "Мудирияти минтақаи зериобшавандаи НБО
Роғун"

Августии соли 2025

МУНДАРИҶА

ЛУҒАТИ ИСТИЛОҲОТ.....	IX
РЎИХАТИ ИХТИСОРОТ ВА АКРОНИМҲО.....	XI
ХУЛОСАИ МУХТАСАР.....	XIII
1 МУҚАДДИМА	1
1.1 ҲАДАФҲОИ НАҚШАИ АМАЛИЁТИ КЎЧОНИДАН / БАРҚАРОРЗОИИ ВОСИТАҲОИ РЎЗГУЗАРОНИ	1
1.2 ЗАМИНАИ МАРҲАЛАИ ДУЮМИ НАҚШАИ АМАЛИЁТИ КЎЧОНИДАН (НАК 2) ВА НАҚШАИ БАРҚАРОРСОЗИИ ВОСИТАҲОИ РЎЗГУЗАРОНИ (НБВР 2)	1
2 ШАРҲИ ЛОИҲА	6
2.1 Ҳадафи Лоиҳа.....	6
2.2 ТАВСИФИ МУХТАСАРИ ЛОИҲА.....	6
2.3 АЛТЕРНАТИВАҲОИ БАҲРАСИШУДА БАРОИ КАМ КАРДАНИ МИҚЁСИ КЎЧОНИДАН	9
2.4 ИНШООТИ ҲАМРОҲ.....	11
2.5 ИШТИРОКЧИЁНИ ЛОИҲА.....	13
3 ТАЪСИРИ ЛОИҲА БА АСОСИ ПУРШАВИИ ОБАНБОРИ САРБАНД	16
3.1 ТАЛАФОТИ ЗАМИН.....	16
3.2 ТАЛАФОТИ СОХТМОНҲО	28
3.3 ТАЛАФИ ЗАМИН ВА ФАЪОЛИЯТИ КИШОВАРЗӢ	29
3.4 ТАЛАФИ ДАРОМАД ВА ВОСИТАҲОИ РЎЗГУЗАРОНИ.....	29
3.5 ТАЛАФИ ДАСТРАСӢ	30
3.6 ТАЛАФИ МЕРОСИ ЭТНОГРАФИ ВА ФАРҲАНГИИ ҒАЙРИМОДӢ	31
3.7 ТАЪСИРОТИ МАРБУТ БА СОХТМОН	32
3.8 ТАЪСИР БА ҚОМЕАҲОИ ҚАБУЛКУНАНДА	32
4 ШАРОИТИ ИҚТИМОӢ-ИҚТИСОДИИ ШАҲСОНИ АЗ ЛОИҲА ЗАРАРДИДА (ШЛЗ)	34
4.1 УСУЛҲОИ ИСТИФОДАШУДА БАРОИ ҚАМӢОВАРИИ МАълУМОТИ ИБТИДОӢ	34
4.2 ТАҲҚИҚИ ШАРОИТИ ИҚТИМОӢ-ИҚТИСОДИИ ИБТИДОӢ	35
4.3 АҲОЛӢ ДАР МИНТАҚАИ ЛОИҲА.....	36
4.4 ИНФРАСОХТОРИ ҚОМЕА, ИҚТИСОДИ МАҲАЛЛӢ ВА ВАСОИЛИ РЎЗГУЗАРОНИ	38
4.5 ГУРУҲҲОИ АҲОЛИИ ЗАРАРДИДА ДАР ДОИРАИ НАК 2	55
4.6 ТАҲҚИҚОТИ ИҚТИМОӢ-ИҚТИСОДИИ ШЛЗ-ҲОИ КЎЧОНИДАШУДА ВА ШЛЗ-ҲОЕ, КИ ДАР РАВАНДИ КЎЧОНИДАН ҚАРОР ДОРАНД.....	58
5 ТАШКИЛОТИ НИҲОДӢ	68
5.1 МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ МУДИРИЯТИ МИНТАҚАИ ЗЕРИОБШАВАНДАИ НБО РОғУН (ММЗ)	68
5.2 ДИГАР ВАЗОРАТҲО ВА ОЧОНСИҲО	73
6 ҶАДВАЛИ ТАТБИҚ	77
6.1 БАҲНОМАҲОИ КОРӢ	77
6.2 БАҲНОМАРЕЗӢ ВА ИДОРАКУНИИ КЎЧОНИДАН БАРОИ НБО РОғУН	77
7 ҲУҚУҚИ ИШТИРОК	85
7.1 СИЁСАТИ КЎЧОНИДАНИ НБО РОғУН	85
7.2 САНАИ КАЪТКУНИ	86
8 ТАРТИБИ НАРХГУЗОРИ ВА ҚУБРОН	88
8.1 АСОСҲОИ ҲУҚУҚӢ БАРОИ НАРХГУЗОРИ	88
8.2 МЕТОДОЛОГИЯ.....	89
9 ҲУҚУҚҲО ВА ҚУБРОНПУЛӢ	93
9.1 МЕЪЁРҲОИ ҲУҚУҚӢ БАРОИ ГИРИФТАНИ ҚУБРОНПУЛӢ	93
9.2 МАТРИТСАИ ҲУҚУҚҲО	95

9.3	МАНЗИЛ, ИНФРАСОХТОР ВА ХИЗМАТРАСОНИҲОИ ИҚТИМОЙ	100
10	ХУЛОСАИ ЧОРАҲОИ БАРҚАРОРСОЗИИ ВОСИТАҲОИ РЀЗГУЗАРОНӢ	101
10.1	ЧОРАҲОИ БАРҚАРОРСОЗИИ ВОСИТАҲОИ РЀЗГУЗАРОНӢ, ки дар доираи НАК 2 ба ХЛЗ-ҳо ПЕШНИҲОД ШУДААНД (БАРНОМАҲОИ ҲАДАФМАНД ВА УМУМӢ).....	101
10.2	ДАСТГИРИИ ИЛОВАӢ БАРОИ БАРҚАРОРСОЗИИ ВОСИТАҲОИ РЀЗГУЗАРОНӢ	105
11	ИШТИРОКИ ҚОМЕА	109
11.1	ҲАМКОРИИ ТО ИМРӢЗ АНҚОМӢФТАИ ҚОНИБҲОИ МАНФИАТДОР ДАР ДОИРАИ НАК-2	109
11.2	ТАҲҚИҚОТИ ШЛЗ-ҲОЕ, ки дар раванди кӯчонидан ҚАРОР ДОРАНД Ё АЛЛАКАӢ КӯЧОНИДА ШУДААНД ..	109
11.3	НАК-ҲОИ ОЯНДА	110
11.4	ДАСТУРАМАЛ ОИД БА ГИРИФТАН ВА ҚУБРОНИ ЗАМИН (ДГҚЗ).....	111
12	ЧОРАҲОИ ИДОРАКУНИИ МУТОБИҚ	112
13	ХАРОҶОТ ВА БУҶА	116
13.1	БУҶА ВА МЕХАНИЗМИ САРМОЯГУЗОРӢ	116
14	МЕХАНИЗМИ БАҲРАСИИ ШИКОЯТҲО	120
14.1	ЭҶОДИ МБШ	120
14.2	НАВСОЗӢ ВА ТАКМИЛИ МЕХАНИЗМИ БАҲРАСИИ ШИКОЯТҲО	120
15	МОНИТОРИНГ ВА АРЗӢБӢ	124
15.1	ШАРҲ.....	124
15.2	МОНИТОРИНГИ ДОХИЛӢ	124
15.3	МОНИТОРИНГ ВА АРЗӢБИИ БЕРУНӢ	127
15.4	АУДИТИ АНҚОМИ ҚОРҲО.....	128

РАСМҲО

Расми 1-1	Марҳилаҳои асосии кӯчонидан дар доираи сохтмони НБО Роғун	3
Расми 2-1	Сохтмони сарбанди НБО Роғун ва ҷадвали татбиқи лоиҳа	8
Расми 2-2	Сохтори ҷории ташкилии лоиҳа	15
Расми 3-1	Ҳиссаи замин ва аҳолии аз обхезӣ ва кӯчонидан зарардида дар минтақаҳои зарардида	16
Расми 3-2	Харитаи минтақаи обхезӣ бо нишон додани деҳаҳои зарардида	25
Расми 4-1	Инфрасохтор ва иншооти ҷамъиятӣ дар минтақаҳои зарардида	38
Расми 4-2	Тақсими гендерии сарварони хонаводаҳои зарардида ва аҳоли	53
Расми 4-3	Вазъи молиявии арзёбишудаи хонаводаҳое, ки мардон ва занон роҳбарӣ мекунанд	58
Расми 4-4	Гурӯҳҳои синнусолии аъзои хонавода	62
Расми 4-5	Вазъи оилавии ХЛЗ-ҳо	63
Расми 4-6	Сатҳи маълумоти ХЛЗ-ҳо	63
Расми 4-7	Шуғли ХЛЗ-ҳо	63
Расми 4-8	Манбаҳои даромади хонавода	64
Расми 4-9	Вазъи молиявии ХЛЗ-ҳо	65
Расми 5-5	Тақсими гендерии сарони хонаводаҳо ва аҳолии зарардида	48
Расми 5-6	Арзёбии вазъи молиявии хонаводаҳо бо сарварони мард ва зан	49
Расми 5-1	Сохтори ҷории ММЗ	69
Расми 5-2	Кормандони пешниҳодшудаи ММЗ оид ба ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор	69
Расми 5-3	Ҳамкории ҷонибҳои манфиатдори кӯчонидан дар ба татбиқи НАК	76
Расми 6-1	Марҳилаҳои асосии сохтмони НБО Роғун	77
Расми 6-2	Ҷойгиршавии ҷойҳои кӯчонидан ва намунаҳои нақшаҳои ҷойҳои кӯчонидан	79
Расми 6-3	Ҷойгиршавии ҷойҳои кӯчонидан: 1. Чорсада; 2. Йоли Гармоба; 3 Саидони Нав; 4. Тоичи и Намуна; 5. Себистон; 6. Дарбанд	80
Расми 6-4	Нақшаҳои маҳалҳои кӯчиш: Дарбанд (Нуробод) ва 10 солагии истиқлолият (канори шаҳри Турсунзода, наздики Тоичӣ)	81
Расми 6-5	Маҳалҳои нави кӯчиш (аз боло ба поён) Хуфак, Тухчи, Оби-Лурд, Дарбанд ва Роғуни-Боло	84
Расми 8-1	Равандҳои баҳогузори ва ҷубронбақдии дороиҳо	90
Расми 11-1	Каналҳои шикоятӣ	121

ҶАДВАЛҲО

Ҷадвали 1-1	Ҳуҷҷатҳои марбут ба кўчонидани давомдор дар доираи НБО Роғун	2
Ҷадвали 2-1	Баландии пешбинишуда ва ҳаҷми обанбор аз рӯи солҳо, 2024-2036	8
Ҷадвали 2-2	Ҷузъҳои Лоиха, ки оқибатҳои кўчонидани маҷбуриро ба вуҷуд меоранд	11
Ҷадвали 2-3	Тафсилот дар бораи иншооти инфрасохтори алоқаманд	12
Ҷадвали 3-1	Аҳолии аз кўчонидан зарардида аз рӯи минтақаҳои обхезӣ (аз ҷумла НАК 1, НАК 2 ва НАК-ҳои оянда)	16
Ҷадвали 3-2	Вазъи кунунӣ ва шумораи аҳолии маҳалҳои аҳолинишини кўчонидашаванда	18
Ҷадвали 3-3	Истифодаи замин дар ноҳияҳои Роғун, Нуробод ва Рашт	27
Ҷадвали 4-1	Ноҳияҳое, ки аҳолии онҳо аз лоиха зарар дидаанд	36
Ҷадвали 4-2	Аҳолии ҷамоатҳо	37
Ҷадвали 4-3	Нишондиҳандаҳои асосии саломатӣ дар минтақаи НБО Роғун	42
Ҷадвали 4-4	Нишондиҳандаҳои таҳсилоти асосӣ дар минтақаи НБО Роғун	42
Ҷадвали 4-5	Чораҳо барои кам кардани таъсири номутаносиб ба занон ва гурӯҳҳои осебпазир дар ҳар марҳилаи кўчонидан	45
Ҷадвали 4-6	Гурӯҳҳои осебпазир дар минтақаи НБО Роғун	47
Ҷадвали 4-7	Хонаводаҳои осебпазир ва шахсони зарардида (ШЛЗ) дар доираи НАК 2 аз рӯи маълумоти ҷамоатҳои зарардида	49
Ҷадвали 4-8	Хонаводаҳои осебпазир ва ШЛЗ дар НАК – ҳои оянда тибқи маълумоти ҷамоатҳои зарардида	49
Ҷадвали 4-9	Гурӯҳбандии шахсони дорои маъҷубият дар Тоҷикистон	50
Ҷадвали 4-10	Шумораи шахсони маъҷуби сабти номшуда аз рӯи деҳаҳои Нақшаи амалиёти кўчонидан (НАК) 2	51
Ҷадвали 4-11	Аҳолии зарардида дар деҳаҳои НАК 2 то моҳи июли соли 2025	56
Ҷадвали 4-12	Масоҳати миёнаи қитъаҳои замини наздиҳавлиғ	61
Ҷадвали 4-13	Масоҳати миёнаи қитъаҳои замини кишоварзӣ	61
Ҷадвали 5-1	Вазифаҳо ва масъулиятҳои ММЗ оид ба идоракунии кўчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ	70
Ҷадвали 6-1	Масофа байни шаҳри Роғун ва маконҳои кўчонидан	78
Ҷадвали 6-2	Панҷ маҳалли нави кўчонидан	83
Ҷадвали 7-1	Санаҳои ниҳой барои ҳар як деҳаи кўчонидашуда	86
Ҷадвали 9-1	Матритсаи ҳуқуқҳои ҷуброн	95
Ҷадвали 9-2	Маълумот оид ба хонаҳо, иншоот ва инфрасохтори иҷтимоии ба анҷомрасида	100
Ҷадвали 12-1	Тавсияҳо оид ба арзёбии НАК ва воқунишҳои ММЗ	112
Ҷадвали 13-1	Буҷа, (1,710 ХЛЗ)	118
Ҷадвали 13-2	Буҷети иловагӣ барои анҷом додани НАК 2	119

Ҷадвали 15-1	Нишондиҳандаҳои мониторинги кӯчонидан	125
Ҷадвали 15-2	Нишондиҳандаҳо барои мониторинги барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ	126

ЗАМИМАҲО

ЗАМИМАИ А – СОХТОРИ НАҚШАИ АМАЛИЁТИ КЎЧОНИДАН (НАК-2) БАРОИ СОЛҲОИ 2017-2025 129

ЗАМИМАИ В – ПУРСИШНОМАИ ИҚТИМОЙ - ИҚТИСОДИ 130

ЗАМИМАИ С – БРОШЮРАИ ИТТИЛООТИИ ММЗ 186

ЗАМИМАИ D – НАМУНАИ ТАҲРИРШУДАИ НАҚШАИ МАНЗИЛИ МУВАҚҚАТӢ 191

ЗАМИМАИ Е – МУҲОКИМАҲО ДАР ГУРӢҲҲОИ ТАМАРКУЗӢ БАРОИ ЗАНОН ВА МАРДОН, МАШВАРАТҲОИ АТЭИ 212

ЗАМИМАИ F – МАЪЛУМОТ ДАР БОРАИ ДЕҲАҲО ВА АҲОЛӢ ДАР ҶАМОАТҲОИ ЗАРАРДИДА 228

ЗАМИМАИ G – ХУЛОСАИ МУҲОКИМАҲО ВА МАШВАРАТҲО ДАР ГУРӢҲҲОИ ТАМАРКУЗӢ 231

ЗАМИМАИ H – КЎЧОНИДАН ВА БАРҚАРОР КАРДАНИ ВОСИТАҲОИ РӢЗГУЗАРОНИ ДАР ГУЗАШТА 247

ЗАМИМАИ I -- ВАЗИФАИ ТЕХНИКӢ БАРОИ МОНИТОРИНГИ МУСТАҚИЛИ НАК 261

ЗАМИМАИ J – ХАРИТАҲОИ МИНТАҚАҲОИ КЎЧОНИДАШАВАНДА 272

ЛУҒАТИ ИСТИЛОҲОТ

Амонатбонк: “Амонатбонк” корхонаи воҳиди давлатӣ, бонки амонатгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, ки шахсони зарардида аз он маблағ барои ҷуброни пулии дороиҳои талафшуда мегиранд.

Шахсони аз лоиҳа зарардида: ҳама гуна шахсон, гурӯҳҳо, ҷамоатҳо ё мардуме, ки дар натиҷаи татбиқи лоиҳаи НБО Роғун бо аз даст додани ҳуқуқи истифода ё манфиати дигар аз замин (маҳалли истиқоматӣ, кишоварзӣ ё тиҷоратӣ), захираҳои об, воситаҳои рӯзгузаронӣ, зироатҳо ва дарахтони яксола ё бисёрсола, иншооти сохташуда ё дигар ашёи манқул ё ғайриманқул қисман ё пурра ё муваққатан таъсир мебинанд. Ин метавонад соҳиби қонунӣ, соҳиби бино бе ҳуқуқи моликият ё иҷорагир бошад.

Соҳиби тиҷорат: Ҳар шахсе, ки дар минтақаи аз лоиҳа зарардида соҳиби тиҷорат аст ё фаъолият мекунад, ки фаъолияти он метавонад дар натиҷаи татбиқи Лоиҳа ҳалалдор шавад. Вай метавонад соҳиби қонунӣ, соҳиби моликият ё иҷорагир бошад ва мувофиқи матритсаи ҳуқуқ, ки дар ҷаҳорҷӯбаи барномаи кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (ЧБКБВР) муфасссал оварда шудааст, ҷубронпулӣ ва бастаҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ мегирад.

Барӯйхатгирӣ: Раванди муайян кардани одамон, ки аз лоиҳа зарар мебинанд, тартиб додани инвентаризатсияи заминҳо ва дороиҳое, ки ба онҳо таъсир расонида мешавад, муайян кардани шахсони барои ҷубронпулӣ ва кӯмак ҳуқуқ дошта ва пешгирии муроҷиати шахсони нолоиқ барои гирифтани имтиёзҳо. Барӯйхатгирӣ маълумоти дахлдори демографӣ ва иқтимоию иқтисодии марбут ба шахсони аз лоиҳа зарардида ва сарчашмаҳои даромади хонаводаҳоро ҷамъ меорад.

Ҷубронпулӣ: Пардохт дар шакли нақдӣ ё натуралӣ барои амвол ё захираҳое, ки дар натиҷаи татбиқи Лоиҳа гирифта шудаанд ё зарар дидаанд, ҳангоми иваз кардани амвол.

Санаи каъткунӣ: Санаи ба охир расидани барӯйхатгирӣ ва инвентаризатсияи амволи шахсони аз Лоиҳа зарардида. Санаи ниҳой ба таври оммавӣ эълон карда мешавад ва ба ҳамаи Нақшаҳои амалиёти кӯчонидан (НАК), ки дар доираи НБО таҳия шудаанд, дохил карда мешавад. Ин санаест, ки ҳисоб кардани талафот ва ҷуброн бар он асос ёфтааст. Шахсоне, ки баъди санаи ниҳой ба минтақа ворид шудаанд, ҳуқуқ надоранд ҷубронпулӣ ё ягон шакли дигари кумаки кӯчонидан, аз ҷумла барои иншооти сохташуда, зироатҳо, дарахтони мевадиханда ва дигар воситаҳои асосӣ, ки баъд аз рӯзи ниҳой сохта ё шинонда шудаанд, талаб кунанд.

Ниғаҳбони ҷомеа: Ассотсиатсияи ба қайд гирифташуда ё ҷунин дигар ташкилот ё кумитаи қонунии эътирофшудаи шахсони идоракунанда, нигоҳубинкунанда ё масъул барои нигоҳдорӣ ва ӯҳдадорӣҳои марбут ба замин ва иншоот дар ҳудуди Лоиҳа.

Ҳоҷагии деҳқонӣ: Ҳоҷагии инфиродӣ ё оилавӣ ба қайд гирифташуда, ки аз ҷиҳати ҳуқуқӣ ва ҷисмонӣ аз қитъаҳои хонагӣ фарқ мекунад.

Вайронгар: шахсе, ки сарҳади берунии моликияти шахсии худро берун аз ҳатти тасдиқшудаи сохтмон ё заминҳои кишоварзӣ ғайриқонунӣ васеъ кардааст ва фазои ҷамъиятиро берун аз ҳудуди моликияти худ ё заминҳои кишоварзӣ / истиқоматӣ ишғол кардааст.

Ҳуқуқҳо: Тадбирҳое, ки муайян мекунанд, ки чӣ гуна ба хонаводаҳо ва одамони аз лоиҳа зарардида ҷубронпулии талафоти замин, зироатҳо, биноҳо, дарахтон ва дигар дороиҳо ва воситаҳои рӯзгузаронӣ дар натиҷаи сохтмон ва истифодаи лоиҳа дода мешавад. Ин кӯмакро дар кӯчондан, барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ ва дигар имтиёзҳо барои беҳтар ё ҳадди ақал барқарор кардани даромад ва сатҳи зиндагии одамони аз лоиҳа зарардида дар бар мегирад. Онҳо одатан дар ҷадвал пешниҳод карда мешаванд (Матрисаи ҳуқуқҳо).

Механизми баррасии шикоятҳо (МБШ): Механизми баррасии шикоятҳо як раванди расмӣ маҳаллии қабул, арзёбӣ ва ҳалли фикру мулоҳизаҳо ё шикоятҳо аз ҷомеа мебошад. Онҳо метавонанд бо системаҳои миллии шикоятҳо пурра карда шаванд. МБШ-ҳо барои беҳтар кардани натиҷаҳои лоиҳа тавассути эҷоди посухҳои бештар пешбинишаванда, саривақтӣ ва ба натиҷа нигаронидашуда ба нигарониҳои шаҳрвандон истифода мешаванд. МБШ-и Лоиҳа дар Нақшаи ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор ва ЧБКБВР муфассал тавсиф шудааст.

Ҷамоатҳо: Пасттарин сатҳи идоракунии расмӣ давлатӣ дар Тоҷикистон. Ҳар як ҷамоат барои идоракунии тақрибан 10 деҳа масъул аст. Онҳо ба мақомоти ноҳия тобеъанд, ки дар навбати худ ба маъмурияти вилоят тобеъанд.

Ҳукумат: Маъмурияти ноҳия дар Тоҷикистон.

Маҳалла: Шӯрои деҳаи ғайрирасмӣ, ки аз намоёндагони ҷомеа иборат аст.

Замини президентӣ: Замине, ки бо фармони Президент ба хоҷагиҳои хонаводагӣ ва хоҷагиҳои деҳқонӣ бо ҳуқуқи истифодаи он барои истеҳсоли маҳсулоти хурди хӯрокворӣ дода шудааст. Ҳуқуқи моликият дар ихтиёри давлат боқӣ мемонад.

Арзиши ивазкунӣ: Усули баҳодихӣ, ки ҷуброни кофӣ барои иваз кардани дороиҳо ва инчунин хароҷоти зарурии муомилоти марбут ба иваз кардани дороиҳоро медиҳад. Арзиши ивазкунӣ арзиши бозории ҷорӣ бо иловаи хароҷоти муомилот мебошад ва бояд ҳадди аққал барои иваз кардани дорои талафшуда бо дороиҳои арзиш ва сифати шабеҳ кофӣ бошад.

Шиносномаи техникий хоҷагии хонаводагӣ (ШТХ): Барои арзёбии ҳуқуқ ба ҷуброни дороиҳо, идораи маҳаллии Бюрои инвентаризатсияи техникий барои ҳар як хонавода “Шиносномаи техникий хоҷагии хонаводагӣ”-ро таҳия мекунад, ки барои баҳодихии дороиҳои одамони зарардида ҳамчун асос хизмат мекунад. ШТХ унсурҳои асосии зеринро дар бар мегирад: (i) номи сардори хонавода, деҳае, ки қитъаи замин дар он ҷойгир аст ва номи шахсони мансабдоре, ки арзёбӣ мекунанд; (ii) номгӯи муфассал ва ҷадвали арзёбии пешакии дороиҳои хонавода, аз ҷумла биноҳо, андозаи онҳо ва масолеҳ, ки дар сохтмони онҳо истифода шудаанд, иморатҳои ёрирасон, деворҳо ва дигар воситаҳои асосӣ; (iii) нақшаи ошёнаи биноҳо; (iv) тарҳбандии қитъа; (v) хароҷоти маъмурӣ; ва (vi) мӯҳрҳо бо санаи тасдиқ. Дар шиносномаи техникий дарахтон, зироатҳои кишоварзӣ ва молу мулки манкул дохил карда намешаванд. Пеш аз баҳодихӣ, ШТХ тафтиш карда мешавад ва дарахтон ба рӯйхати инвентаризатсия дохил карда мешаванд.

Гурӯҳҳои осебпазир: одамоне, ки аз рӯи ҷинс, синну сол, маъҷубии ҷисмонӣ ё равонӣ, нобаробарии иқтисодӣ, мансубияти этникӣ, таъъизи иҷтимоӣ ва фарогирӣ, метавонанд ба таври номутаносиб аз кӯчонидан осеб бинанд ва аз манфиатҳои рушд маҳрум шаванд. Гурӯҳҳои осебпазир дар минтақаи таъсири лоиҳа ҳамчун аъзои пиронсоли хонаводаҳо ва сарварони хонаводаҳое, ки ба нигоҳубин ва кӯмаки иловагӣ эҳтиёҷ доранд, хонаводаҳое, ки бояд ба аъзои маъҷуб ва/ё гирифтори бемориҳои музмин ғамхорӣ кунанд, хонаводаҳои сарварашон занони дорои даромади нокифоя, хонаводаҳое, ки дар камбизоатӣ ё даромади кам зиндагӣ мекунанд, ятимон ва кӯдакони партофташуда, аз ҷумла ҷавонони бетаҳсилот ва бекорон муайян карда мешаванд.

РҶҶҲАТИ ИҲТИСОРОТ ВА АКРОНИМҲО

Ҷадвали ихтисорот	
БОР	Бонки осиёии Рушд
БОСИ	Бонки осиёии сармоягузори инфрасохторӣ
Асб	Аз сатҳи баҳр
БИТ	Бюрои инвентаризатсияи техникӣ
МҲЧ	Менеҷери ҳамкорӣ бо ҷомеа
ММХ	Муассисаи давлатии Мудирияти минтакаии зериобшавандаи НБО -и Рогун
МШХЧН	Масъули шуғл ва ҳамкорӣ бо ҷомеа дар ноҳияҳо (МШХЧН)
ЭИ	Экологӣ ва иҷтимоӣ
БАС	Бонки аврупоии сармоягузорӣ
МҲ	Матритсаи ҳуқуқ
ЭИЭ	Экспертизаи иҷтимоӣ ва экологӣ
ЧЭИ	Чаҳорҷӯби экологӣ ва иҷтимоӣ (аз Бонки Умумиҷаҳонӣ)
АТЭИ	Арзёбии таъсири экологӣ ва иҷтимоӣ
СЭИ	Стандарти экологӣ ва иҷтимоӣ
СПТ	Сатҳи пурраи таъминот
НЧГ	Нақшаи чорабиниҳои гендерӣ
ЗГ	Зӯровариҳои гендерӣ
ЗТЧ	Зӯроварӣ ва таъқиби ҷинсӣ
ДГЗЧ	Дастур барои гирифтани замин ва ҷуброн
МБШ	Механизми баррасии шикоятҳо
ГВт·с	ГигаВт соат
ХХ	Ҳоҷагии хонаводагӣ
СО	Сардори оила
СХ	Сардори хоҷагӣ
НБО	Неругоҳи Барқии Оби
МБМ	Муассисаҳои байналмилалӣ молиявӣ
БИР	Бонки исломии рушд
км	километр
НБВР	Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ
М	метр
Масб	Метр аз сатҳи баҳр
ВК	Вазорати кишоварзӣ
ВМ	Вазорати молия

Ҷадвали ихтисорот	
ВММША	Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли
МВт	мегаватт
НКТО	На дар кор, таҳсил ва омузиш
СҒД	Созмони ғайридавлатӣ
ХМСҶТ	Хазинаи миллии сармоягузори чамъияти Тоҷикистон
ПА	Принсипи амалиётӣ
ҶЛЗ	Ҷомеаи аз лоиҳа зарардида
ШЛЗ	Шахси аз лоиҳа зарардида
ҲЛЗ	Хонаводаи аз лоиҳа зарардида
НАК	Нақшаи амалиёти кӯчонидан
ОҲМП	Обхезии ҳадди максималии потенциали
ЧБКБВР	Чаҳорҷӯби барномаи кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ
ЧСК	Чаҳорҷӯби сиёсати кӯчонидан
КДЗ	Комитети давлатии оид ба заминсозӣ
ИҶСОҶ	Истисмори ҷинсӣ ва сӯиистифода / озори ҷинсӣ
НҲҶМ	Нақшаи ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор
КВДБАМ	Корхонаи воҳиди давлатии бақайдгирии амволи ғайриманқул
КТ	Кӯмаки техникӣ
ТТИ	Таҳқиқоти техникӣ-иқтисодӣ
ТВт-с/с	Тера-Вт соат дар як сол
ШТХ	Шиносномаи техникӣ хоҷагии хонаводагӣ
МКТО	Маълумоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш
БУ	Бонки Умумичаҳонӣ
БММ	Барномаи мубодилаи манфиатҳо
МИ	Маблағгузори иловагӣ
КМХ	Корхонаҳои Микро ва Хурд
ГОИЛ	Гурӯҳ оид ба иҷрои лоиҳа
МГТ	Муҳокимоти гурӯҳи тамаркузӣ

Муқаддима

Нерӯгоҳи барқи обии Роғун (НБО Роғун, минбаъд «Лоиҳа» номида мешавад) дар рӯди Вахш, дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир аст, ки шохаи рӯди Амударё дар ҳавзаи бузурги Амударё ба шумор меравад. Лоиҳа аз ҷиҳати стратегӣ барои минтақаи Осиёи Марказӣ аҳамияти калон дорад, зеро он ба таъмини устувор ва беҳтар намудани таъминоти нерӯи барқ дар Тоҷикистон ва дигар кишварҳои Осиёи Марказӣ равона шудааст.

Лоиҳа аввалин бор соли 1959 пешниҳод шуда, корҳои сохтмонӣ соли 1982 оғоз ёфтаанд. Раванди сохтмон бо таваққуф ва азсаргирии чандқарата ба сабаби оқибатҳои иқтисодии рӯйдодҳои бузурги геополитикӣ анҷом ёфтааст. Аз соли 2016, сохтмон бо суръат идома дорад. Баъди ба итмом расидани сохтмон, иқтидори насбшудаи лоиҳа 3 780 МВт-ро ташкил хоҳад дод; баландии сарбанди он 335 метр хоҳад буд ва обанборе бо масоҳати то 16 823 гектар (га) сохта мешавад, ки то 13,3 км³ обро дар худ нигоҳ медорад. Интизор меравад, ки Лоиҳа солона ба ҳисоби миёна 17 000 ГВт-соат нерӯи барқ истеҳсол намояд.

Сохтмони сарбанд таъсири экологӣ ва иҷтимоии доимӣ ва баргаштнопазир хоҳад дошт, ки дар натиҷаи ташкили обанбор, нақби обгузар, нерӯгоҳ, хатҳои интиқоли нерӯ ва инфрасохтори ёрирасон, аз ҷумла роҳҳои дастрасӣ ва лагерҳои коргарон ба вучуд меоянд. Ин таъсирот кӯчонидани бузурги ҷисмонӣ ва иқтисодии аҳолии деҳот бо даромади камро дар ҳудуди обанбор ва минтақаҳои буферӣ дар бар мегирад. Қатъи фаъолияти кишоварзӣ ва дигар фаъолиятҳои иқтисодӣ боиси талафоти замин, амвол, даромад ва воситаҳои рӯзгузаронӣ, инчунин маҳдуд шудани дастрасӣ ба моликияти ҷамъиятӣ, чарогоҳҳо ва объектҳои фарҳангӣ хоҳад шуд. То соли 2032, тахминан шаш сол пеш аз пурра пур шудани обанбор, зиёда аз 50 000 нафар аҳолии муқими 69 маҳалли аҳолинишин дар шаҳри Роғун, ноҳияҳои Нуробод ва Рашт бояд ба таври доимӣ аз минтақаи зери зеробшаванда (минтақаи обхезӣ) кӯчонида шаванд.

Тарҳи лоиҳа ва конфигуратсияи он дар солҳои 2011–2014 бознигарӣ шуда, арзёбиҳои муфасссали экологӣ ва иҷтимоӣ дар асоси дархости Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Бонки Умумиҷаҳонӣ ҷиҳати маблағгузориҳои Лоиҳа анҷом дода шуданд. Соли 2011, Ҳукумат Таҳқиқоти техникӣ-иқтисодӣ (ТТИ) ва арзёбиҳои экологӣ ва иҷтимоиро ба роҳ монд, ки дар доираи як лоиҳаи қаблии Бонки Умумиҷаҳонӣ маблағгузорӣ шуда буданд. Соли 2014 Арзёбии таъсири экологӣ ва иҷтимоӣ (АТЭИ), Чаҳорҷубаи сиёсати кӯчонидан (ЧСК), Нақшаи амалиёти кӯчонидан (НАК) ва Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (НБВЗ) мутобиқи сиёсати амалкунандаи Бонки Умумиҷаҳонӣ оид ба кафолатҳои экологӣ ва иҷтимоӣ таҳия карда шуданд. Пас аз анҷоми ТТИ, Ҳукумат сохтмони Лоиҳаро бидуни дастгирии Бонки Умумиҷаҳонӣ ё шарикони дигари рушд идома дод ва аз натиҷаҳои ТТИ истифода бурд. Барномаи кӯчонидани аҳоли дар доираи Лоиҳа аз соли 2011 то имрӯз аз ҷониби Муассисаи давлатии Мудирияти минтақаи зеробшавандаи НБО Роғун» (ММЗ), ки соли 2011 таъсис ёфтааст, мутобиқи НБВР-и соли 2014 ва НАК - и соли барои марҳилаи якуми кӯчонидан (НАК 1) амалӣ гардида истодааст. Дар марҳилаи якуми кӯчонидан, ки соли 2014 таҳия ва соли 2017 ба анҷом расид, ҳамагӣ 289 хонавода (2697 шахси аз Лоиҳа зарардида – ШЛЗ) кӯчонида шуданд.

Бонки Умумиҷаҳонӣ ва дигар муассисаҳои байналмилалӣ молиявӣ (МБМ) ҳоло Лоиҳаро маблағгузорӣ намуда, корҳои сохтмон ва кӯчонидан идома доранд. Моҳи январи соли 2023 Бонки Умумиҷаҳонӣ бастаи кумакҳои техникӣ (КТ) таҳти унвони «Чаҳорҷубаи маблағгузорӣ барои Лоиҳаи НБО Роғун»-ро тасдиқ намуд. Ҳадафи он дастгирии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳияи нақшаи маблағгузориҳои устувори макроиқтисодӣ ва беҳтарсозии нишондиҳандаҳои экологӣ ва иҷтимоии Лоиҳа мебошад, то он бо Чаҳорҷубаи экологӣ ва иҷтимоии (ЧЭИ) Бонки Умумиҷаҳонӣ ва стандартҳои эҳтимолии қарздиҳандагони дигар мутобиқ гардад. Дар доираи ин КТ, як қатор ҳуҷҷатҳои экологӣ ва иҷтимоӣ таҷдид ё аз нав таҳия гардиданд, аз ҷумла Чаҳорҷубаи кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ

(ЧБКБВР), ки моҳи июни соли 2024 таҳия шуд, инчунин Нақшаи амалиёти кўчонидан ва Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ барои марҳилаи дуюми кўчонидан (НАК 2 ва НБВР 2).

Ҳадафи НАК 2

НАК 2 раванди пешрафти кўчонидан дар марҳилаи дуюмро (ки аз соли 2017 оғоз ёфтааст) тавсиф намуда, чораҳоро барои таъмини мутобиқати фаъолияти кўчонидаи қаблӣ ва ҷорӣ бо қонунҳои амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва стандартҳои байналмилалӣ қарздиҳандагон, махсусан Стандарти экологӣ ва иҷтимоӣ №5 (СЭИ 5) Бонки Умумиҷаҳонӣ таҳти унвони «Мусодираи замин, маҳдудиятҳои истифодаи замин ва кўчонидани маҷбурӣ» дар бар мегирад. Дар он сиёсатҳо, тартибот ва равандҳои шомиланд, ки барои муайян ва коҳиш додани таъсирот ба шахсоне, ки дар натиҷаи сохтмон ва фаъолияти Лоиҳа дучори кўчонидани ҷисмонӣ ва иқтисодӣ шудаанд ё хоҳанд шуд, равона гардидаанд.

Чаҳорчубаи кўчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (ЧБКБВР) заминаи таҳияи НАК 2 мебошад. ЧБКБВР ҷои Чорчубаи сиёсати кўчонидан (ЧСК) соли 2014-ро гирифт, ки таҳияи НАК 1-ро барои фаъолиятҳои кўчонидан дар солҳои 2009–2017 роҳнамоӣ мекард ва пурра ба иҷро расидааст. Соли 2018 аудит ё арзёбии ниҳонии татбиқи НАК 1 гузаронида шуда, хулоса бароварда шуд, ки татбиқи он ба Сиёсати амалиёти №4.12 Бонки Умумиҷаҳонӣ оид ба кўчонидани маҷбурӣ мутобиқ будааст. То имрӯз, марҳилаи кўчонидан дар доираи НАК 2 барои солҳои 2017–2026 аз ҷониби Мудирияти минтақаи зериобшаванда (ММЗ) бе дастгирии Бонки Умумиҷаҳонӣ ё дигар шарикони рушд амалӣ шуда, аз НБВР-2014 ва НАК 1 истифода мебарад. НАК 2 ҳуҷҷатҳои зикршударо иваз мекунад ва ба ҷойи онҳо қабул мегардад.

Бо дарназардошти он ки кўчонидан дар чанд марҳила ва давоми чанд сол мутобиқ ба сатҳи оббандии обанбор ва ҳаҷми ШЛЗ (шахсони аз Лоиҳа зарардида) анҷом дода мешавад, истифодаи равиши чаҳорчубавӣ барои муайян ва кам кардани таъсири манфӣ ба ШЛЗ мувофиқ дониста шудааст. Бо мақсади мусоидат ба амалисозии кўчонидан дар якҷанд марҳила ва давраи бисёрсола, НАК 2 таҳқиқоти иҷтимоӣ-иқтисодии минтақаи татбиқи НАК 2, таърихи қатъшавии (санаи ниҳонии) сабти аҳоли барои ҳар як ҷамоат, инчунин тадбирҳоро ҷиҳати мутобиқсозии стандартҳо ва пардохтҳои ҷубронпулӣ барои давраи татбиқи марҳилаи дуюми барномаи кўчонидан дар бар мегирад, аз ҷумла дар ҳолатҳои, ки ШЛЗ нишон медиҳанд, ки ҷубронпулӣ дар гузашта барои сохтмони хона ва иншооти дигар кофӣ набуд.

Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ 2 (НБВР 2) тадбирҳоро барои дастгирии ШЛЗ дар беҳтарсозӣ ё ҳадди ақал барқарор намудани даромад ва сатҳи зиндагии онҳо пас аз кўчонидан фаро мегирад. Имкониятҳои дастрасӣ ба захираҳо ва хизматрасониҳои иловагӣ тавассути Барномаи мубодилаи манфиатҳо аз НБО Роғун низ ба дастгирии рӯзгузаронии аҳоли равона хоҳанд шуд. Ин НАК ба гурӯҳҳои осебпазир таваҷҷуҳи махсус медиҳад, аз ҷумла ба шахсоне, ки бо сабаби ҷинс, синну сол, маъҷубии ҷисмонӣ ё рӯҳӣ, осебпазирии иқтисодӣ, миллат, таъйиз ё истисноии иҷтимоӣ шояд ба таври нобаробар аз кўчонидан зарар бинанд.

Принсипҳои асосӣ

Принсипҳои асосии зерин роҳнамои ин НАК мебошанд:

Розигии огоҳона: Ҳамаи шахсони аз Лоиҳа зарардида (ШЛЗ) пурра огоҳ карда мешаванд, бо онҳо машварат гузаронида мешавад ва ба онҳо имконияти иштирок дар равандҳои қабули қарор оид ба кўчонидан дода мешавад. Кӯшиши кўчонидани маҷбурӣ пешгирӣ шуда, ҷалби фаъолонаи ҷомеа ташвиқ карда мешавад.

Ҷуброни пурра бо арзиши ивазкунӣ: Хонаводаҳои кўчонидашаванда сари вақт ва бо тарзи одилона барои талафоти амвол, даромад ва воситаҳои рӯзгузаронӣ ҷуброн мегиранд, то сатҳи зиндагии онҳо нисбат ба вазъи пеш аз кўчонидан поин наравад.

Таъмини амнияти ҳуқуқи заминдорӣ: Равандҳои мусодираи замин ба таври шаффоф анҷом дода мешаванд ва ҳуқуқи заминдории ҷомеаҳои зарардида ҳифз карда мешавад. Ҷуброн сари вақт ва бо тарзи одилона пардохта мешавад.

Барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ: Кӯмаки ҳамаҷониба барои барқарор ва беҳтар намудани неқӯаҳволии иқтисодии хонаводаҳои зарардида пешниҳод мешавад, аз ҷумла омӯзиши малакаҳо ва дастрасӣ ба имкониятҳои дигар барои рӯзгузаронӣ.

Ҳифзи мероси фарҳангӣ: Чораҳо барои ҳифзи мероси фарҳангии ҷомеаҳои зарардида андешида мешаванд, аз ҷумла кӯчондани маконҳои муҳими фарҳангӣ (ҳангоми зарурат) ва дастгирии нигоҳдории мероси фарҳангии ғайримоддӣ.

Ҳамгироии устуворӣ: Омилҳои устувори экологӣ ва иҷтимоӣ дар тамоми марҳилаҳои фаъолияти кӯчонидан ҳамгиро карда мешаванд, то таъсири манфӣ коҳиш ёбад ва натиҷаҳои мусбат афзоиш ёбанд.

Ҷанбаҳои гендер, осебпазирӣ, фарогирӣ ва ҳамбастагии иҷтимоӣ: Ҳарчанд Мудирияти минтақаи зериобшаванда (ММЗ) масъалаҳои гендерӣ ва осебпазирӣ дар барномаи кӯчонидан ба инобат гирифтааст, кӯшишҳои иловагӣ барои таъмини иштироки пурраи гурӯҳҳои осебпазир дар кӯчонидан ва фаъолиятҳои рӯзгузаронии Лоиҳа амалӣ хоҳанд шуд. Бо назардошти ҳаҷми зиёди кӯчонидашудагон ба ҷомеаҳои қабулкунанда, таҳкими ҳамбастагии иҷтимоӣ яке аз афзалиятҳои калидӣ ба шумор меравад. Ҷомеаҳои қабулкунанда минбаъд низ аз беҳсозӣ, васеъшавӣ ва/ё бунёди инфрасохтору муассисаҳои нави ҷамъиятӣ, аз қабili мактабҳо, муассисаҳои тиббӣ, бозорҳо, марказҳои ҷамоавӣ ва ғайра баҳра хоҳанд бурд.

Кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ: Вазъи ҷорӣ ва банақшагирӣ

Лоиҳа ба сиёсати миллӣ оид ба кӯчонидан мутобиқ мебошад, ки бо Қарори №467 аз 1 октябри соли 2008 қабул шуда, бо Қарори №47 аз 20 январи соли 2009 ва фармонҳои дахлдори Президент васеъ гардонид шудааст. Мувофиқи Қарори №47, Мудирияти минтақаи зериобшаванда (ММЗ) соли 2011 таъсис дода шуда, дорои ду вазифаи асосӣ мебошад: (i) кӯчонидани аҳолии зарардида ва (ii) сохтмони инфрасохтори коммуналӣ.

Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли (ВММША) ва Вазорати кишоварзӣ (ВК) масъули тадбирҳои дастгирӣ ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ мебошанд, аз ҷумла омӯзиш ва мусоидат ба шуғл. ММЗ ҳамчунин бо ҷамоатҳо ва вазорату идораҳои дахлдор, ки ба соҳаҳои маориф, тандурустӣ, энергетика, таъминоти об, ҳифзи муҳити зист ва ҳифзи иҷтимоӣ машғуланд, ҳамкорӣ мекунад, то барнома бо принципҳои асосие, ки дар боло зикр шуданд, мутобиқат дошта бошад.

Кӯчонидан марҳила ба марҳила, мутобиқи як қатор Нақшаҳои амалиёти кӯчонидан (НАК) амалӣ мегардад, ки ба таври зайл ташкил шудаанд:

СЕНАРИЙИ I – Банақшагирии НАК (барои ҳамаи 69 деҳа; кӯчонидан то соли 2032 анҷом дода мешавад — қабл аз пурра пур шудани обанбор (1290 м аз сатҳи баҳр) то соли 2038)						
Сатҳҳои зериобшавӣ бо назардошти пасттарин нуқтаи деҳаҳо (м аз сатҳи баҳр)	Солҳои пешниҳодшуда барои анҷоми кӯчонидан	Давраи татбиқи НАК	Шумораи деҳаҳо дар ҳар як НАК	Шумораи хонаводаҳо дар ҳар як НАК	Шумораи шахсони аз Лоиҳа зарардида (ШЛЗ) дар ҳар як НАК	Вазъи НАК
1092-1220	2014-2017	2014-2017 НАК 1	8	326	2,697	Анҷомёфта
1110-1290	2017-2026	2017-2026 НАК 2	16	1,710	16,919	Дар ҳолати иҷро (анҷомёбӣ то соли 2026)
1185-1270	2026-2028	2026-2028 НАК 3	16	1,328	9,206	НАК 3 то соли 2026 омода мешавад ¹

¹ Санаҳои оғози НАК/НБВР 3 то 5 мумкин аст дар ҳолатҳои зерин бозбинӣ шаванд: агар санаҳои оббандӣ/пуркунии обанбор тағйир ёбанд, шумораи ШЛЗ афзоиш ёбад ё таъхир дар ҷалби маблағгузорӣ ба амал ояд.

1271-1295	2028-2030	2028-2030 НАК 4	17	2,215	12,547	НАК 4 то соли 2027 омода мешавад ²
1296-1414	2030-2032	2030-2032 НАК 5	12	1,209	8,898	НАК 5 то соли 2029 омода мешавад ³
ҲАМАГӢ АҲОЛИИ ЗАРАРДИДА			69	6,788	50,267⁴	

То моҳи июни соли 2025, 778 хонавода (7,820 ШЛЗ) дар марҳилаи дуюми кӯчонидан (НАК 2) кӯчонида шудаанд. Қисми боқимонда ё дар марҳилаи кӯчидан қарор доранд (6,699 ШЛЗ) ё ҷои кӯчиданашонро интихоб мекунанд (2,400 ШЛЗ).

Умуман, хонаводаҳои кӯчонидашуда дар ин марҳила сохтмонҳо ва хизматрасониҳои вобаста ба онҳоро беҳтар ё ҳамон тавре арзёбӣ мекунанд, ки дар ҷомеаҳои қаблии худ доштанд. ШЛЗ замини манзилӣ барои хона ва дигар сохтмонҳои худро, ки бо он ҷӣ пештар доштанд баробар аст, дарёфт кардаанд, инчунин барои ҳар фарзанди оила барпонамудаи хонавода замини иловагӣ гирифтаанд. Онҳое, ки барои замини кишоварзӣ ҷиҳати рӯзгор ва истифодаҳои дигар дархост дода буданд, замини кишоварзӣ низ гирифтанд, гарчанде дар баъзе ҳолатҳо, қисме аз замини ҷудошуда берун аз маҳаллаи онҳо қарор дорад, ки ин ба камбуди замин вобаста аст. Замини умумӣ низ барои ҷамоатҳо дастрас шудааст, ҳарчанд ҳаҷми замини ҷарогоҳ метавонад аз замин, ки қаблан доштанд, камтар бошад, ки ин низ ба камбуди замин дар баъзе минтақаҳои кӯчонидан вобаста аст. Дар ҷамоатҳои кӯчонидашуда мактабҳои иловагӣ, муассисаҳои тиббӣ ва дигар иншооти иҷтимоӣ сохта шудаанд, инчунин таъминоти барқ ва об таъмин шудааст. Ин имкониятҳо инчунин барои ҷомеаҳои қабуликунанда манфиат овардаанд.

Тибқи таҳқиқоти иҷтимоӣ-иқтисодии моҳи июни соли 2024, ки аз ҷониби ММЗ дар байни ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда гузаронида шудааст, аксари хизматрасониҳо беҳтар ё дар ҳамон сатҳ боқӣ мондаанд:

- Дастрасӣ ба роҳҳо тағйир наёфтааст. Баъд аз кӯчонидан, 99% хонаводаҳо то ҳол ба роҳҳо дастрасӣ доранд.
- Барқ: Кӯчонидан ба дастрасӣ ба барқ таъсир нарасондааст. Сатҳи дастрасӣ ба барқ 100% боқӣ мондааст.
- Беморхона / Маркази тиббӣ: Дастрасӣ ба муассисаҳои тиббӣ дар ҳамаи минтақаҳо ба таври назаррас беҳтар шудааст ва ба 100% расидааст.
- Дастрасӣ ба оби нӯшокӣ: Сатҳи умумии дастрасӣ ба оби нӯшокӣ пас аз кӯчонидан 96% аст. Дастрасӣ ба оби нӯшокӣ дар ҳамаи ноҳияҳо қариб бе тағйир боқӣ мондааст.
- Инфрасохтори телекоммуникатсионӣ: Кӯчонидан ба беҳтар шудани дастрасӣ ба инфрасохтори телекоммуникатсионӣ дар тамоми ноҳияҳо таъсири мусбат расонд. Ба ҳисоби миёна, дастрасии хонаводаҳо ба шабакаҳои мобилӣ ва интернет аз 73% то 85% зиёд шудааст.
- Дастрасӣ ба мактабҳои ибтидоӣ: Дар марҳилаи аввал таҳлили иҷтимоӣ-иқтисодӣ нишон дод, ки дастрасӣ ба мактабҳои ибтидоӣ аз 75% то 67% коҳиш ёфтааст. Ин аз он сабаб аст, ки мактабҳои нав дар маҳалҳои кӯчонидашуда ҳам мактабҳои ибтидоӣ (синфҳои 1 то 4) ва ҳам миёнаро (синфҳои 5 то 11) дар бар мегиранд, ки ба коҳиши

² Ба эзоҳи поёни саҳифа 3 нигаред.

³ Ба эзоҳи поёни саҳифа 3 нигаред.

⁴ Ин шумора ба ҳолати моҳи июни соли 2025 дахл дорад. Эҳтимол аст, ки шумораи ниҳии ШЛЗ бо дарназардошти афзоиши аҳоли то 60,000 нафар зиёд шавад.

шумораи мактабҳои алоҳидаи ибтидоӣ оварда расонд. Бо вучуди ин, дар асл, дастрасӣ ба мактабҳои ибтидоӣ дар минтақаҳои кӯчонидашуда ба 100% расидааст.

- Иншооти фароғатӣ ва истироҳат: Дастрасӣ ба иншооти фароғатӣ пас аз кӯчонидан беҳтар шудааст. Ба ҳисоби миёна, дар ҳамаи ноҳияҳо аз 33% то 42% афзоиш ёфтааст.
- Истгоҳҳои автобус: Дастрасии хонаводаҳо ба истгоҳҳои автобус низ беҳтар гардидааст. Ба ҳисоби миёна, дар ҳамаи ноҳияҳо, дастрасӣ аз 26% то 52% зиёд шудааст.
- Системаи канализатсия: Ба ҳисоби миёна, 51% хонаводаҳо дар ҳамаи ноҳияҳо пас аз кӯчонидан соҳиби канализатсия шудаанд, дар ҳоле ки қаблан тақрибан ҳеҷ яке аз онҳо чунин дастрасӣ надоштанд

Баъзе мушкилоти асосӣ боқӣ мемонанд:

- Мусоҳибаҳои Бонки Умумиҷаҳонӣ бо тақрибан 200 хонаводаи кӯчонидашуда (дар солҳои 2022–2024) нишон доданд, ки тақрибан 90% хонаводаҳои зарардида (ХЛЗ) изҳор доштанд, ки ҷубронпулӣ барои хона ва иншооти онҳо (бо дарназардошти фарсудагии иҷозатдодаи давлатӣ)⁵ барои харид ё сохтмони манзили нав дар маҳалҳои кӯчонидашуда басанда будааст. 10% боқимондаи ХЛЗ изҳор доштанд, ки ба дастгирии иловагӣ ниёз доранд, зеро арзиши масолеҳ ва меҳнати сохтмонӣ назар ба интизор зиёд будааст.⁶ Аксарияти ШЛЗ қотеона розӣ ҳастанд, ки манзилҳои нави онҳо нисбат ба хонаҳои пешина сифатан беҳтаранд ва бо инфрасохтори муҳим, аз қабилӣ барқ, оби нӯшокӣ, мактабҳои нав ё азнавсозишуда ва муассисаҳои тиббӣ таъминанд, ки ба кӯчонидашудагон ва ҷомеаҳои қабулкунанда хизмат мерасонанд.
- Барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ нисбат ба кӯчонидани ҷисмонӣ вақти бештарро талаб мекунад ва муҳим аст, ки ҳукумат кӯшишҳои худро дар ин самт тақвият диҳад. Гарчанде ШЛЗ метавонанд қисми заминро барои хоҷагии ёрирасон нигоҳ доранд ва фаъолияти муҳочирати меҳнатиро идома диҳанд, бисёре аз онҳо ба касбҳои нав, аз ҷумла сохтмон ва бахши хизматрасонӣ тавачҷуҳ зоҳир кардаанд.
- Дастрасӣ ба оби обёрӣ: Ба ҳисоби миёна, дастрасӣ ба оби обёрӣ аз 98% то 70% коҳиш ёфтааст. Ин асосан ба он вобаста аст, ки бисёре аз оилаҳои кӯчонидашуда хоҳиши гирифтани замини кишоварзиро надоштанд ва ба фаъолиятҳои дигар, мисли сохтмон ва тиҷорати хурд рӯ овардаанд. Ҳиссаи хонаводаҳое, ки бо кишоварзии обёришаванда машғуланд, аз 44% то 6% коҳиш ёфтааст. Кишти зироатҳо, бахусус картошка ва сабзавот, коҳиш ёфта, ҳиссаи хонаводаҳое, ки умуман зироат намекоранд, афзоиш ёфтааст. Шумораи дарахтони мевадиханда, аз ҷумла тут, чормағз ва нок, ба таври назаррас кам шудааст. Тақрибан 2/3 ШЛЗ гуфтаанд, ки гарчанде ба дараҷаи муайян бо хоҷагии ёрирасон дар маҳалҳои нав машғуланд, вале касбҳои нав, аз ҷумла муҳочирати меҳнатӣ, сохтмон, дуредгарӣ, хиштчинӣ ва ғайраро афзалтар медонанд. Дар баъзе маҳалҳо, мисли Себистон, мушкилот бо таъминот ва сифати об барои обёрӣ вучуд дорад ва ММЗ дар ҳамкорӣ бо Вазорати энергетика ва захираҳои об қубурҳои таъминоти обро бунёд мекунад (ниг. зер).
- Дастрасӣ ба замини ҷамъиятӣ барои ҷаронидани чорво ва/ё ҷамъовариҳои хошок ва ҳезум: Ба ҳисоби миёна дар тамоми ноҳияҳо дастрасӣ ба чунин заминҳо аз 97% то 20%

⁵ Амалиёт оид ба кам кардани арзиши амволи манзилӣ (фарсудашавӣ) 1 июли соли 2024 қатъ гардид, ҳамчун қисми кӯшишҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати мутобиқсозии раванди ҷубронпулӣ бо таҷрибаи пешқадами байналмилалӣ ва талаботи Бонки Умумиҷаҳонӣ ва дигар муассисаҳои байналмилалӣ молиявии сармоягузор дар Лоиха.

⁶ Таҳқиқоти ҷудогона, ки аз ҷониби мушовири ММЗ дар миёни 363 хонавода гузаронида шуд, нишон дод, ки 73% хонаводаҳои зарардида (ХЗ) ҷубронпулиро кофӣ арзёбӣ кардаанд, аммо пурсишнома ба шахсони аз Лоиха зарардида (ШЛЗ) савол наод, ки чӣ гуна ва бо кадом сабаб онҳо ҷуброни кофӣ нагирифтаанд.

коҳиш ёфтааст. Аммо, қайд кардан зарур аст, ки талабот ба чунин заминҳо низ ба таври назаррас кам шудааст. Дар деҳаҳои аслии худ, ШЛЗ аксаран заминҳои кӯҳии маҳаллиро ғайрирасмӣ барои чаронидани чорво, ҷамъовариҳои хошок ва ҳезум ва парвариши дарахтони мевадиханда ва чормағз истифода мекарданд. Дар маҳалҳои нави кӯчонидашуда, заминҳои ҷамъиятӣ ба таври расмӣ муқаррар ва марзбандӣ шудаанд ва ҳаҷм ва сифати онҳо барои дастгирии рӯзгузаронӣ кофӣ арзёбӣ мегардад. Маҳалҳои нави зист нисбатан бештар хусусияти шаҳраки доранд ва бисёре аз оилаҳо аз нигоҳдории чорво даст кашидаанд ва ба хошок эҳтиёҷ надоранд. Ҳезум бошад, дар бозорҳои маҳаллӣ харидорӣ карда мешавад. Дар баъзе минтақаҳо, мисли Турсунзода, ШЛЗ замини кишоварзиро ба таври инфиродӣ афзал дониста, аз ташкили замини умумӣ худдорӣ варзидаанд. Ҳарчанд масъалаи ҷудокунии замини ҷамъиятӣ дар баъзе ҳолатҳо ҳанӯз боқӣ мондааст, ММЗ аввал кӯчонидани ШЛЗ ба маҳалҳои навро ба анҷом мерасонад ва сипас дар ҳамкорӣ бо ҷомеаҳо, ки замини ҷамъиятӣ талаб доранд, чиҳати ҷудокунии чунин замин дар дохил ё наздики маҳалҳои кӯчонидашуда чора меандешад. Дар баъзе ҳолатҳо, замини ҷамъиятӣ дар минтақаҳои наздик қойгир карда мешавад, зеро пайдо кардани замини мувофиқ дар дохили маҳалҳои нави зист душвор мебошад.

- Дастрасӣ ба мактабҳои миёна: Сатҳи миёнаи дастрасӣ ба мактабҳои миёна дар ҳамаи ноҳияҳо аз 96% то 89% коҳиш ёфтааст. Ин ба он сабаб аст, ки баъзе мактабҳои миёна ҳоло дар марҳилаи сохтмон қарор доранд. Пас аз ба анҷом расидани онҳо, дастрасӣ ба мактабҳои миёна дар маҳалҳои кӯчонидашуда 100% хоҳад шуд

ММЗ бо шахсони аз Лоиҳа зарардида (ШЛЗ), ки аллакай кӯчонида шудаанд, тамос гирифта, онҳоро даъват кардааст, ки дар сурати зарурат барои гирифтани ҷуброни иловагии пулии нақдӣ ё дастгирии дигар, дархостҳои худро тавассути Механизми баррасии шикоятҳо (МБШ) пешниҳод намоянд. Ин нуқта дар қараёни машваратҳо оид ба НАК 2 ва НБВР 2 тақрор карда мешавад ва дар қараёни назорат пайгирӣ мегардад, аз ҷумла тавассути мониторинги мустақили НАК.

ММЗ инчунин дар ҳамкорӣ бо Вазорати энергетика ва захираҳои об ва дигар корхонаву муассисаҳои давлатӣ барои ҳалли масъалаҳои дастрасӣ ба оби нӯшокӣ ва оби обёрӣ, инчунин заминҳои ҷамъиятӣ барои чарогоҳ ва дигар мақсадҳо кор бурдааст. Дар баъзе минтақаҳои кӯчонидашуда мушкилот ба мушоҳида мерасанд. Масалан, дар баъзе минтақаҳо оби зеризаминӣ шӯр мебошад, ки маънои онро дорад, ки об бояд аз қойҳои дигар ба маҳалҳои нави ворид карда шавад ва/ё ҳавзҳои нигоҳдорӣ ва системаҳои поксозии об бунёд гарданд. Заминҳои ҷамъиятӣ метавонанд аз чиҳати ҷуғрофӣ маҳдуд бошанд, ки ин ба истифодаи шадидтари замин оварда мерасонад. ММЗ машваратҳои зиёде бо хонаводаҳои зарардида (ХЛЗ) чиҳати баррасии истифодаи замин дар маҳалҳои нави зист, аз ҷумла ба тавозун дохил сохтани заминҳои инфиродии кишоварзӣ ва заминҳои ҷамъиятӣ, баргузор намудааст. Дар бисёре аз ҳолатҳо, ҷомеаҳои кӯчонидашуда замини камтари ҷамъиятӣ ва кишоварзии инфиродиро дархост кардаанд, зеро онҳо тадриҷан аз фаъолиятҳои кишоварзӣ ва чорводорӣ дур шуда, ба касбҳои нави, аз ҷумла сохтмон ва муҳоҷирати меҳнатӣ, рӯ овардаанд. Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (НБВР 2) пешниҳоди омӯзиши ҳадафмандонаи касбҳои амалиро дар бар мегирад, ки ба ШЛЗ-и ҳавасманд имкон медиҳад аз манбаъҳои рӯзгузаронии заминӣ ба дигар навиҳои шуғл, ба монанди хизматрасонӣ, сохтмон ва тиҷорати хурд, гузариш намоянд.

ММЗ дар ҳамбастагӣ бо Вазорати маориф барои он кор мекунад, ки мактабҳои мавҷуда васеъ карда шаванд ё мактабҳои нави дар маҳалҳои нави кӯчонидашуда пеш аз кӯчонидани оилаҳо бунёд гарданд. Дар баъзе ҳолатҳо, чораҳои муваққатӣ андешида шудаанд, то ки хонандагон дар мактабҳои шаҳракии дигар таҳсил кунанд, дар ҳоле ки сохтмони муассисаҳои нави ва ё азнавсозишаванда анҷом меёбад. Мақомоти маориф инчунин зикр мекунад, ки айни замон сохтмони баъзе мактабҳо идома дорад ва пас аз ба анҷом расидани онҳо, сатҳи дастрасии хонандагон ба мактабҳои ибтидоӣ ва миёна беҳтар хоҳад шуд. Сохтмони мактабҳои нави

ҳамчунин ба хонандагони ҷомеаҳои қабулкунанда низ манфиат мерасонад (тавре ки дар НАК 1 мушоҳида шудааст).

Дар ниҳоят, ММЗ дар ҳамкорӣ бо Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли (ВММША), Вазорати кишоварзӣ ва дигар вазорату идораҳо, инчунин ҷамоатҳо барои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузарони қаблии ШЛЗ ва ё мусоидат ба пайдо кардани касбҳои нав кор мекунад. Ин тадбирҳо дар НБВР 2 муфасссал тавсиф ёфтаанд

Арзёбии амвол, ҷубронпулӣ ва ҳуқуқи соҳибӣ

Арзёбӣ ва ҷубронпулӣ: Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои заминаи муфасссали ҳуқуқӣ мебошад, ки раавандҳои арзёбии амвол ва дороиҳоро муайян мекунад ва ин арзёбӣ бояд аз ҷониби нархгузори соҳибхисос ва мустақил анҷом дода шавад. Ду мақомоти давлатӣ таҳти муассисаи воҳиди давлатии «Нархгузор» масъуланд, ки бо ин раавандҳои номбаршуда дар ҳисоботгирӣ ва арзёбӣ кӯмак расонанд:

1. Бюрои инвентаризатсияи техникӣ (БИТ) масъули омода намудани рӯйхати амвол буда, ки дар Шаҳодатномаҳои техникӣ барои хонавода (ШТХ) оид ба заминҳои зарардида оварда шудаанд;
2. Муассисаи воҳиди давлатии «Нархгузор» масъули гузаронидани арзёбии амвол бар асоси маълумоти ШТХ мебошад

Ҳуқуқи соҳибӣ: Ҳуқуқҳо, ҷубронпулӣ ва имкониятҳо, аз ҷумла тайёр кардани Матритсаи ҳуқуқҳо (МХ), мутабиқи муқаррароти Қарори №47 ва ҳамзамон бо принципҳои меъёрҳои Молигарон оид ба гирифтани замин, маҳдудиятҳои истифодаи замин ва кӯчонидани ғайри ихтиёрӣ роҳнамоӣ мешаванд. Ҳамаи ҷубронпулӣ бо арзиши ҷуброни ҷойивазкунӣ, ки дар Нақшаи барқарорсозии ҷубронпулӣ ва рӯзгузаронӣ (НБҶР) муайян шудааст, пардохт мешавад.

Имконияти соҳибӣ: Шахсони зарардидаи кӯчонида (ШЗК) барои муайян кардани ҷубронпулӣ ва ҳуқуқи соҳибӣ метавонанд ба се гурӯҳи асосӣ ҷудо карда шаванд:

- Шахсоне, ки ҳуқуқҳои расмӣ қонунӣ ба заминро тибқи Кодекси замини Ҷумҳурии Тоҷикистон доранд ⁷.
- Шахсоне, ки дар вақти таъйиншудаи мӯҳлати қатъ (санаи каъткуни) ҳуқуқи расмӣ қонунӣ ба замин надоранд, аммо ҳуқуқи иддао ё талабот ба замин ё амволи худ доранд, ки тибқи қонунҳои миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф мешавад ё тавассути раванде, ки дар НАК муайян гардидааст, эътироф шуданаш мумкин аст (масалан, шахсоне, ки заминеро мерос гирифтаанд, аммо ҳанӯз расман меросро тасдиқ накардаанд). Амалияи ММЗ ин аст, ки ба чунин шахсон кӯмак расонад, то ҳуқуқҳои заминашонро пеш аз гирифтани ҷубронпулӣ расман ба қайд гиранд.
- Шахсоне, ки ҳуқуқ ё талаботи қонунии эътирофшуда ба замин, ки ишғол ё истифода мебаранд, надоранд.

Ҳамаи шахсони аз Лоиҳа зарардида (ШЛЗ), ки ҳуқуқи расмӣ ё эътирофшудаи истифодаи замин доранд, ҳуқуқ доранд барои замин, ки аз даст медиҳанд, ҷубронпулӣ гиранд, дар ҳоле ки онҳое, ки чунин ҳуқуқ надоранд, барои аз даст додани дастрасӣ ба замин кӯмаки кӯчониданӣ дар ҷои ҷубронпулӣ мегиранд. Ҳамаи се гурӯҳ ҳуқуқ доранд барои талафоти амвол, ба иловаи замин ва даромади ба истифодаи замин алоқаманд, ҷубронпулӣ гиранд. Онҳо инчунин ҳақ доранд, ки дар барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ кӯмак гиранд.

⁷ Замин ба Давлат тааллуқ дорад. Ба хонаводаҳо, соҳибкорон ва шахрвандон барои сохтмони манзил, кишоварзӣ, тичорат ва дигар мақсадҳо замин ҷудо карда мешавад. Ҷомеаҳо низ метавонанд замин барои мақсадҳои ҷамъиятӣ (мисли кишоварзӣ, чорводорӣ, инфрасохтори ҷамъиятӣ ё дигар фаъолиятҳои ҷамъиятӣ) гирифта бошанд.

Мӯҳлати қатъии ҳуқуқи соҳибӣ (санаи каъткуни) санаи анҷоми тартиб додани рӯйхати амволи ҷомеаҳои кӯчонидашуда мебошад. Санаҳо дар ин НАК оварда шудаанд ва дар НАК-ҳои оянда эълон хоҳанд шуд.

Бо мувофиқаи Қарори Ҷумҳурии Тоҷикистон №47 сохтмони биноҳои муқаррарӣ дар минтақаҳои обёрии Нуробод ва Рашт манъ аст. Қарори №47 моҳи июни соли 2024 тағйир ёфта, ин муқаррарот ноҳияи Раштро низ фаро мегирад.

Машварат, ошкорсозии маълумот ва механизми баррасии шикоятҳо

Машваратҳои мунтазам ва пайваста — ҳам расмӣ ва ҳам ғайирасмӣ — бо ҷомеаҳои зарардида аз замони таъсиси Мудирияти минтақаи зериобшаванда (ММЗ) дар соли 2011 гузаронида шудаанд. Барои Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (НБВР), машваратҳои дохилӣ бо ҷомеаҳои зарардида ва умумии васеъ моҳи июни соли 2024 баргузор шуда, дар Нақшаи ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор (НҲҚМ) муфасссал тасвир шудаанд, ки дар вебсайти energyprojects.tj дастрас мебошанд. ММЗ кормандони мувофиқ ва ихтисоснокро барои иҷрои самараноки фаъолиятҳои ҷалби манфиатдорон ва назорати чораҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ ба кор гирифтааст.

Шахсони аз Лоиҳа зарардида (ШЛЗ) пеш аз кӯчонидан огоҳонида шудаанд, то вақти зарурӣ барои барномарезӣ ва кӯчонидани оилаҳои худ бо дастгирии ММЗ ва мақомоти маҳаллӣ дошта бошанд. Матритсаи ҳуқуқҳо бо ҳама ҷомеаҳои зарардида дар шакли роҳнамои содда оид ба гирифтани замин ва ҷубронпулӣ паҳн гардидааст. Тавре ки дар НҲҚМ тавсиф шудааст, ин ҳуқуқҳо тавассути воситаҳои гуногун, аз ҷумла манбаъҳои миллии иттилоотӣ, таълимотҳои телевизионӣ, радио ва варақҳои чопӣ ба мардум расонида шудаанд.

Механизми баррасии шикоятҳо (МБШ), ки аз ҷониби ММЗ идора мешавад ва барои ҳалли масъалаҳои марбут ба кӯчонидан дар сатҳи маҳаллӣ муқаррар гардидааст, эҷод шудааст. Ин механизми дуввум барои баррасии шикоятҳо низ дорад, ки аъзои ҷомеаи шаҳрвандӣ роҳбарӣ мекунад. Ҳамчунин шикояткунандагон метавонанд ба додгоҳ муроҷиат намоянд. ШЛЗ низ дастрасӣ ба механизми марказонидашудаи баррасии шикоятҳо дар сатҳи миллий доранд, ки барои қабули шикоятҳо аз тамоми шаҳрвандони Тоҷикистон дастрас аст.

Тартиби амалисозӣ, мониторинг ва буча

Идоракунии раванди кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ барои Лоиҳае бо чунин ҳаҷм, сохтори самараноки идоракуниро талаб мекунад, ки дар он ҷамоҳангсозӣ ва муоширати муассир байни мақомоти масъул аҳамияти ҳалкунанда доранд. Тавре ки қаблан зикр гардид, Мудирияти минтақаи зериобшаванда (ММЗ) барои ҷамоҳангсозӣ ва идоракунии барномаи кӯчонидани Лоиҳа ваколатдор гардидааст. Бо дарназардошти он ки дастгирии барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ ҳангоми кӯчонидани ҷисмонӣ ва баъди он низ ҳаётан муҳим аст, ба ММЗ дастгирӣ ва иқтисодии иловагӣ дода шудааст, то ӯҳдадорҳои худро иҷро карда, бо Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли (ВММША), Вазорати кишоварзӣ (ВК) ва дигар вазорату идораҳо ҷамоҳангсозӣ намояд, то шахсони зарардида дар бораи раванди барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ ва имкониятҳои ҳуқуқӣ, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мекунад, маълумоти кофӣ дошта бошанд (нигаред ба Бахши 7).

Протоколҳо ва расмиёти мониторинги дохилӣ ва берунӣ таҳти роҳбарӣ ва ҷамоҳангсозии ММЗ таҳким ёфтаанд. Дар ин раванд як мониторинги мустақили тарафи сеюм низ ҷалб карда мешавад. Ғайр аз ин, аудити ҷамъбасти дар анҷоми татбиқи ҳар як Нақшаи амалиёти кӯчонидан (НАК) аз ҷониби мушовири мустақили дигар гузаронида хоҳад шуд. Системаи идоракунии иттилоот аз ҷониби ММЗ таҳия шуда истодааст, ки ба мониторинги онлайн ва саривақтии ноҳияҳо ва маҳаллаҳои аз Лоиҳа зарардида имкон медиҳад. Нишондодҳои мувофиқи натиҷа ва баромад барои назорати пешрафт оид ба кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ таҳия шуда, дар Бахши 14 – Мониторинг ва арзёбӣ оварда шудаанд.

Ҳаҷми умумии буҷа барои НАК 2 (солҳои 2017–2026) тахминан 87,5 миллион доллари ИМА арзёбӣ мешавад. Ин маблағ буҷаи кофӣ барои анҷом додани НАК 2 ва Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (НБВР 2) ва инчунин хароҷот барои мутобиқсозии идоракунии кӯчонидани амалкунанда ба стандартҳои навкардашудаи Қарздиҳандагонро дар бар мегирад. Буҷаи анҷом додани кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронии 4 752 хонаводаи боқимонда пас аз соли 2026 тахминан 200 миллион доллари ИМА арзёбӣ шудааст, ки захираҳои эҳтиётиро низ дар бар мегирад, зеро эҳтимол дорад ин маблағ дар оянда афзоиш ёбад.

1 МУҚАДДИМА

1.1 ҲАДАФҲОИ НАҚШАИ АМАЛИЁТИ КЎЧОНИДАН / БАҲҚАРОРСОЗИИ ВОСИТАҲОИ РЎЗГУЗАРОНИ

Вазифаҳои НАК 2 аз инҳо иборат аст:

- Кўчонидани ШЛЗ-ҳо (шахсони аз Лоиҳа зарардида), ки замин ва иншоотҳои онҳо бинобар сохтмони сарбанд ва пуршавии обанбори НБО Роғун зери таъсир қарор мегиранд;
- Таъмини он ки ШЛЗ-ҳо: (а) ҷуброни саривақтӣ барои талафоти амвол бо арзиши пурраи барқарорсозӣ дарёфт намоянд ва (б) дар талошхояшон барои беҳтар ё ҳадди ақал барқарор кардани воситаҳои рӯзгузаронӣ ва сатҳи зиндагии худ дар сатҳи воқеӣ — то сатҳи пеш аз кўчонидан ё сатҳи то оғози татбиқи Лоиҳа, вобаста ба он ки кадомаш баландтар аст — дастгирӣ шаванд;
- Беҳтар намудани шароити зиндагии шахсони камбизоат ё осебпазири ҷисман кўчонидашуда тавассути таъмини манзили мувофиқ, дастрасӣ ба хизматрасониҳо ва инфрасохтори зарурӣ ва амнияти ҳуқуқи истиқомат;
- Таҳия ва татбиқи фаъолиятҳои кўчонидан ҳамчун барномаҳои рушди устувор, бо ҷалби захираҳои кофии сармоягузорӣ, то ки шахсони кўчонидашуда мустақиман аз Лоиҳа манфиат бигиранд, мувофиқи хусусияти Лоиҳа;
- Таъмини он ки чорабиниҳои кўчонидан бо ифшои муносиб ва саривақтии иттилоот, машваратҳои мазмуннок ва иштироки огоҳонаи шахсони зарардида банақшагирӣ ва татбиқ карда шаванд.

1.2 Заминаи марҳалаи дуҷуми Нақшаи амалиёти кўчонидан (НАК 2) ва Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (НБВР 2)

Ин ҳуҷҷат Нақшаи амалиёти кўчонидан барои марҳалаи 2 (НАК 2) -и Лоиҳаи Неругоҳи барқи обии Роғун (НБО Роғун) («Лоиҳа»)-ро барои солҳои 2017 то 2026 муаррифӣ мекунад. Гурӯҳи татбиқи лоиҳаҳои сохтмони иншооти энергетикӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми иҷрокунандаи сохтмони Лоиҳа мебошад, дар ҳоле ки Муассисаи давлатӣ «Мудирияти минтақаи зеробшаванда» (ММЗ) масъули кулли татбиқи кўчониш дар минтақаҳои зеробшаванда мебошад. Барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ бо иштироки як қатор мақомоти дигар амалӣ мегардад, аз ҷумла Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли (ВММША), Вазорати кишоварзӣ (ВК) ва мақомоти маҳаллӣ (ҷамоатҳо).

НАК 2 ба асоси Чаҳорҷубаи барномаи кўчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (ЧБКБВР) таъя мекунад ва идомаи кўчонишест, ки дар доираи кўмаки техникии Марҳалаи 1 дар солҳои 2011–2016 анҷом дода шудааст ва он аз рӯйи Чаҳорҷубаи сиёсати кўчониш (ЧСК), Нақшаи амалиёти кўчонидан 1 (НАК 1) ва Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ 1 (НБВР 1) роҳнамоӣ гардида буд. Тафсилоти иловагӣ дар бораи ин ҳуҷҷатҳо дар Замимаи Н «Идоракунии кўчонидан ва барқарорсозии рӯзгузаронии қаблӣ» оварда шудааст.

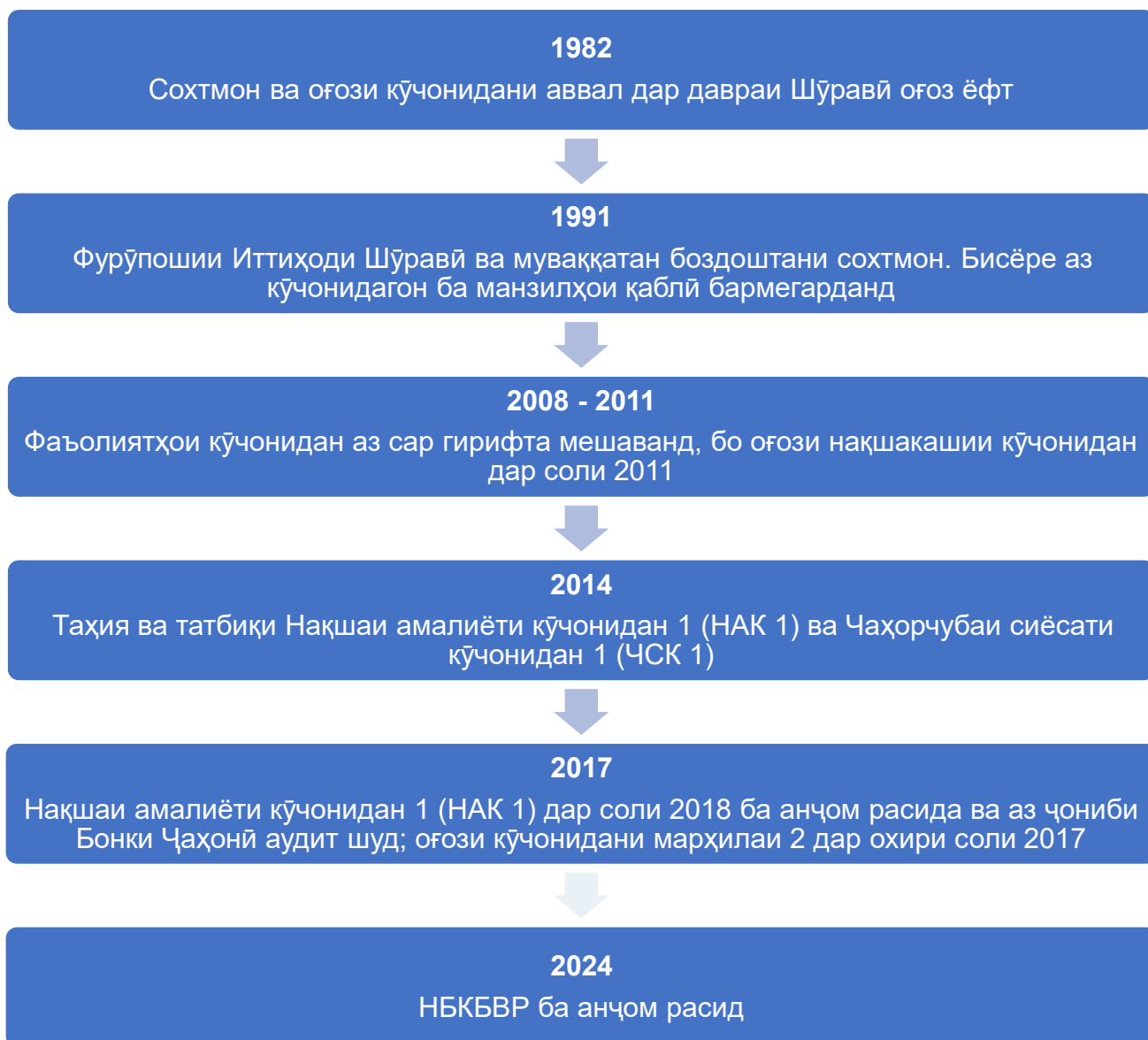
НАК 2 яке аз силсилаи ҳуҷҷатҳоест, ки татбиқи минбаъдаи раванди кўчониданро роҳнамоӣ мекунад. ЧБКБВР сиёсат ва талаботи умумии барномаи кўчониданро муайян мекунад ва барои таҳияи НАК ва НБВР-ҳои минбаъда замина фароҳам меорад. Ин ҳуҷҷатҳо дар Ҷадвали 1-1 нишон дода шудаанд.

Ҷадвали 1-1 – Ҳуҷҷатгузори марбут ба кўчонидани ҷорӣ барои НБО Роғун

Ҳуҷҷат	Ҳадаф
ЧБКБВР	Чаҳорҷубаи барномаи кўчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рўзгузаронӣ (ЧБКБВР) чаҳорҷубаи сиёсати кўчониш аз соли 2014-ро нав мекунад ва роҳнамо барои Нақшаи амалиёти кўчонидан барои марҳалаи 2 (НАК 2) ва Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рўзгузаронӣ (НБВР 2) барои солҳои 2017–2026 пешниҳод менамояд, инчунин тавзеҳ медиҳад, ки НАК ва НБВР-ҳои минбаъда дар кадом марҳилаҳо барои пур кардани минбаъдаи обанбор таҳия карда мешаванд. Вазифаҳои ЧБКБВР инҳо мебошанд: • Роҳбарӣ кардани раванди кўчонидани маҷбурӣ ва таъмини он, ки шароити зиндагии шахсони зарардида (ШЛЗ) баробар ё беҳтар аз онҳое бошад, ки пеш аз Лоиҳа вуҷуд доштанд; • Тавзеҳ додани ҳамоҳангсозии фаъолиятҳои кўчонидан, аз ҷумла таъмин ва тақсимои захираҳо ва қабули қарорҳои умумӣ; • Пешкаш намудани маълумот дар бораи сохтори ниҳодӣ, шумораи ШЛЗ, ҳуқуқҳо ва имтиёзҳо, буҷаи тахминӣ, ҷадвалҳои вақти иҷро ва шаклҳои ибтидоии барқарорсозии воситаҳои рўзгузаронӣ барои фаъолиятҳои кўчонидани оянда барои давраи 2026 то охири соли 2032, ки кўчонидан ҷор сол пеш аз пурра пур кардани обанбор дар соли 2038 анҷом дода мешавад. ЧБКБВР роҳнамо барои таҳияи НАК 2 буда, барои омодагӣ НАК ва НБВР-ҳои минбаъда, ки ҳамзамон бо марҳилаҳои ояндаи пур кардани обанбор пас аз соли 2025 омода хоҳанд шуд, хизмат мекунад; • Хулоса намудани Механизми баррасии шикоятҳо (МБШ) барои ҳалли шикоятҳои эҳтимоли аз шахсони кўчонидашуда; • Тавсифи тартиб ва тадбирҳои татбиқ ва мониторинги раванди кўчонидан, аз ҷумла тартиботи мониторинги дохилӣ ва берунӣ ЧБКБВР инчунин натиҷаҳои асосӣ ва дарсҳои омӯхташударо аз арзёбии фаъолияти кўчонидани марҳалаи 2, ки байни солҳои 2017 ва 2024 анҷом шудааст, дар бар мегирад. Ҳамчунин дар НАК 2 ва НБВР 2 ҷораҳо пешниҳод гардидаанд, ки онро бо меъёрҳои байналмилалӣ мувофиқ созанд
2017-2026 НАК 2 and НБВР 2	Нақшаҳои татбиқӣ барои кўчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рўзгузаронӣ, ки хонаводаҳо ва дороиҳои шахсони зарардида аз Лоиҳа ва ҷубронпулӣ, кўмакҳо, тартиботи кўчонидан ва дигар ҷораҳои рўзгузарониро, ки барои ҳалли муносиб таъсири манфии воридшуда ба одамон амалӣ мешаванд, муайян намуда, давраи 2017-2026-ро фаро мегиранд.
НАК – ҳои оянда	Инҳоро ММЗ барои кўчониданҳое, ки пас аз соли 2025 амалӣ мешаванд, таҳия менамояд, ки дар асоси ЧБКБВР роҳнамоӣ шуда ва аз дарсҳои омӯхташуда аз татбиқи НАК 2 истифода мекунад.

Лоиҳа сохтмон дар солҳои 1980, дар давраи Шӯравӣ, оғоз шуда, пас аз пошхӯрии Иттиҳоди Шӯравӣ дар солҳои 1990 муваққатан боздошта шуд ва сипас дар соли 2008 аз ҷониби Ҳукумати Тоҷикистон барқарор гардид. Ҷадвали мухтасари фаъолиятҳои кўчонидан, ки бо Лоиҳа марбутанд, дар **Расми 1-1** пешниҳод шудааст.

Расми 1-1 – Марҳилаҳои асосии кўчонидан дар доираи рушди НБО Роғун

1.2.1 Ҳадаф ва доираи амалии ЧБКБВР ва робитаи он бо НАК 2 ва НБВР 2

Чаҳорчубаи барномаи кўчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (ЧБКБВР) аз соли 2024 ҷойгузини Чаҳорчубаи сиёсати кўчонидан (ЧСК) мебошад, ки соли 2014 таҳия шуда буд ва тибқи Стандарти амалиёти (СА) 4.12 оид ба кўчонидани маҷбурии Бонки Умумиҷаҳонӣ омода гардида буд. ЧСК-и соли 2014 таҳияи Нақшаи амалиёти кўчонидан 1 (НАК 1)-ро, ки фаъолияти кўчониданро то соли 2017 дар бар мегирифт, роҳнамой кард ва он пурра татбиқ гардид. Аудити ҷамъбасти, ки соли 2018 барои арзёбии барномаи кўчонидан тибқи НАК 1 гузаронида шуд, ба хулоса омад, ки он ба талаботи СА 4.12-и Бонки Умумиҷаҳонӣ мувофиқ буд. Аммо, барқарорсозии воситаҳои рӯзгузарони ШЛЗ чанд солро дар бар гирифт. Дар натиҷаи аудит тавсия дода шуд, ки кӯшишҳо барои дастгирии ШЛЗ дар пайдо кардани ҷойи кор тавассути ҷойгиркунӣ дар идораҳои давлатӣ дар сатҳи маҳаллӣ ва миллӣ, омӯзиш барои беҳтар кардани малакаҳо ва таъсису идоракунии тиҷорати хурд, ҷудокунии саривақтии қитъаҳои замин барои хонаҳо, таъмини кофии замин барои истифодаи кишоварзӣ ва дастгирии иловагӣ ба гурӯҳҳои осебпазир идома дода шаванд. Гузориши аудити соли 2018-ум дар истиноди зерин дастрас аст:

Кўчонидани Марҳалаи 2 аз соли 2017 ба инҷониб аз ҷониби Мудирияти минтақаи зериобшаванда (ММЗ) бидуни дастгирии Бонки Умумичаҳонӣ ё дигар шарикони рушди, дар асоси ЧСК-и соли 2014 ва принципҳои муқарраргардида дар НАК 1 амалӣ мешавад.

Арзёбии марҳилаи 2-и кўчонидани аҳоли, ки идома дорад, дар моҳи июли соли 2023 ҳамчун қисми баррасии умумии Лоиҳа, ки аз ҷониби Қарздиҳандагон талаб карда шудааст ва бо мақсади омода намудани НБКБВР12 гузаронида шуд. Ҳадафҳои арзёбӣ чунин буданд:

- Баррасӣ ва арзёбӣ намудани он, ки фаъолияти кўчонидан ва барқарорсозии воситаҳои зиндагӣ, ки аз соли 2017 то охири моҳи июли соли 2023 анҷом дода шудаанд, бо қонунгузориҳои миллӣ ва талаботи навшудаи меъёрҳои Қарздиҳандагон, махсусан ESS 5-и Бонки Ҷаҳонӣ, мутобиқат доранд ё не;
- Муайян намудани ҳама гуна хатарҳо ва таъсироте, ки ба кўчонидан дар доираи Лоиҳа вобаста мебошанд ва метавонанд ба ҳолигии риояи меъёрҳо оварда расонанд; ва
- Пешниҳод намудани тавсияҳо ва чораҳо барои бартараф намудани чунин ҳолигиҳо бо мақсади таъмин намудани мутобиқати фаъолияти кўчонидан ва барқарорсозии воситаҳои зиндагӣ, ки идома доранд, бо талаботи миллӣ ва байналмилалӣ Лоиҳа.

Хулосаҳои асосӣ аз арзёбии НАК 2 тасдиқ мекунанд, ки умуман раванди кўчонидани ҷисмонӣ, ки идома дорад, бо қонунгузориҳои Тоҷикистон мутобиқат менамояд ва то ҷое талаботи Қарздиҳандагонро қонеъ мегардонад. Дар ҷараёни таҳияи НБКБВР ва НАК-и мазкур, ММЗ барои беҳтар намудани иҷрои барномаи кўчонидан кор кардааст, бахусус тавассути такмил додани низомҳои умумии пайгирии равандҳои кўчонидан, тақвият додани корҳои иттилоотдиҳӣ ва механизми баррасии шикоятҳо, аз байн бурдани арзиши дороиҳо, расонидани кӯмак ба шахсони зарардида дар сохтмони хонаҳо ва иншооти нав, интиқоли молу ашёи онҳо ба маконҳои кўчонидан ва дастгирии оилаҳои осебпазир. Лоиҳа ҳамчунин аз чораҳои иловагӣ оид ба барқарорсозии воситаҳои зиндагӣ баҳра мебарад.

Пас аз расмӣ шудани маблағгузориҳои Лоиҳаи НБО Роғун, ММЗ маблағгузорӣ барои пардохти ҷубронпулӣ ва стипендияҳо барои омӯзиш мегирад.

ЧБКБВР бо дарназардошти таҷрибаи хуби амалии миллӣ ва байналмилалӣ ва махсусан Стандарти экологӣ ва иҷтимоии 5 (СЭИ 5) Бонки Умумичаҳонӣ оид ба "Тасарруфи замин, маҳдудиятҳои истифодаи замин ва кўчонидани маҷбурӣ" таҳия гардидааст. Ҳадаф аз он – кам кардани таъсир ба одамоне мебошад, ки бинобар сохтмон ва истифодаи Лоиҳа ба кўчониши ҷисмонӣ ё иқтисодӣ дучор мешаванд. ЧБКБВР сиёсатҳо, расмиёт ва равандҳое, ки таҳияи НАК 2 ва НБВР 2 (барои солҳои 2017–2026) ва таҳияи НАК ва НБВР-ҳои минбаъдaro роҳнамоӣ мекунанд, муайян месозад.

ЧБКБВР тамоми замин, молу мулк ва аҳолии зарардидаро, ки дар натиҷаи тасарруфи маҷбурии замин ва фаъолияти кўчонидан аз сохтмони Лоиҳа ё дохил шудан ба минтақаи зериобшавӣ (аз ҷумла минтақаҳои буферӣ), инчунин онҳое, ки аз инфрасохтори иловагӣ, монанди роҳҳои дастрасӣ ё шабакаҳои интиқолдиҳӣ осеб мебинанд, дар бар мегирад.

Фаъолияти кўчонидан дар доираи Лоиҳа марҳила ба марҳила ва дар тӯли зиёда аз бист сол амалӣ карда мешавад, ки он ба сатҳи пур шудани обанбор мутобиқ гардонида шудааст. Барои иҷрои кўчонидани бисёрмарҳилавӣ ва бисёрсола, ЧБКБВР усулҳои гузаронидани таҳқиқоти иҷтимоию иқтисодии заминавии муосир ва ҳисоббарорихоро пешбинӣ мекунанд, механизми муқаррар кардани санаҳои қатъии марбут ба ҳуқуқи ҷубронпазирӣ барои ҳар як марҳилаи кўчонидан ва, дар ҳолати зарурӣ, мутобиқсозии стандартҳои ҷубронпулӣ/пардохтҳоро барои давраи тўлонитарини татбиқи барномаи кўчонидан муайян менамояд.

Барномаҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ ба ШЛЗ кӯмак мерасонанд, то ки пас аз кўчониш даромад ва сатҳи зиндагии худро беҳтар ё ҳадди ақал барқарор намоянд. Барои ин, 12 Ҷадвали муфассали хулосаҳо дар RLRF оварда шудааст, ки онро дар сомона: <http://www.energyprojects.tj>, дар

бахши “НБО Роғун” дастрас кардан мумкин аст.

13 Маълумот оид ба методологияи арзёбӣ дар Қисми 4-и RAP мазкур оварда шудааст.

як НБВР 2-и алоҳида таҳия шудааст, ки барномаҳои мавҷударо тавсиф мекунад, инчунин фаъолиятҳое, ки аз ҳисоби маблағгузори иловагии Бонки Умумичаҳонӣ дар доираи Лоихаи дастгирии устувори иҷтимоӣ иқтисодӣ (ЛДУИИ) маблағгузорӣ мешаванд. Илова бар ин, НБВР 2 тавсияҳо оид ба чорабиниҳои иловагиро пешниҳод мекунад, ки метавонанд барои барқарорсозии воҳитаҳои рӯзгузаронӣ муфид бошанд. Эҳтимол меравад, ки тақсими манфиатҳо (benefit-sharing) ба беҳтар шудани рӯзгузарони аҳоли ва ҷомеаҳои васеътаре, ки бевосита аз Лоиха зарар надидаанд, мусоидат кунад. Ин НАК (ва НАК-ҳои минбаъда) инчунин чораҳои дастгириро барои гурӯҳҳои осебпазир, аз ҷумла шахсоне, ки бинобар ҷинс, синну сол, маъҷубии ҷисмонӣ ё равонӣ, камбизоатӣ, тобеияти миллӣ, таъйиз ва/ё каноргузорӣ метавонанд ба таври номутаносиб осеб бинанд, дар бар мегирад.

2 ШАРҲИ ЛОИҲА

2.1 Ҳадафи Лоиҳа

Ҳадафи асосии Лоиҳа тавлиди нерӯи барқ мебошад, то ба Ҷумҳурии Тоҷикистон дар рафъи норасоии ҷиддии барқ дар мавсими зимистон ва қонеъ кардани талаботи ояндаи энергетикӣ кӯмак расонад, дар ҳоле ки эҳтиёҷоти обии кишварҳои поёноб низ ба эътибор гирифта мешаванд. Лоиҳа ҳамчунин манфиатҳои дигари воқеӣ низ фароҳам меорад, аз ҷумла:

- Имконияти танзими қараёни об ба поёноб: Гунҷоиши иловагии нигоҳдории об, ки Лоиҳа фароҳам меорад, метавонад ба бартарафсозии норасоии об дар минтақаҳои поёноб дар солҳои хушк мусоидат намояд;
- Истеҳсоли нерӯи барқ барои содирот: Лоиҳа имкони содироти нерӯро ба кишварҳои ҳамсояи минтақаи Осиёи Марказӣ фароҳам меорад;
- Танзими обхезӣ: Занҷираи нерӯгоҳҳои дарёи Вахш, аз ҷумла сарбанди нерӯгоҳи обии Норақ, барои муқовимат ба обхезии эҳтимолии ҳадди аксар (ОЭҲА) пешбинӣ нашудаанд. Лоиҳаи НБО-и Роғун бо дарназардошти ОЭҲА таҳия гардида, имкони роҳнамои обхезиро фароҳам месозад ва сарбанди Норақ ва сарбандҳои поёнобро ҳимоя хоҳад кард.
- Нигоҳдории таҳшинҳо: Бо нигоҳ доштани миқдори зиёди таҳшинҳо, ки дар акси ҳол ба обанбори Норақ мерасанд ва онро пур мекунад, Лоиҳа умри хизматрасонии НБО-и Норақ ва занҷираи Вахшро зиёда аз 100 сол дароз мекунад.

2.2 Тавсифи мухтасари Лоиҳа

Лоиҳаи НБО-и Роғун тӯли солҳои зиёд дар марҳилаи сохтмон қарор дорад ва аз соли 2018 то имрӯз қорҳои сохтмонӣ идома доранд. Вазъияти феълӣ (то моҳи майи соли 2025) чунин аст:

- Сарбанде, ки қўллаи он дар баландии 1110 метр аз сатҳи баҳр (м.с.б.) қарор дорад;
- Обанбор дар баландии 1075 м.с.б. бо масоҳати рӯизаминии 12 км². То соли 2026 сатҳи об ба 1110 м.с.б. ва тадриҷан то соли 2033 ба 1290 м.с.б. расона мешавад;
- Нерӯгоҳи зеризаминии истеҳсоли нерӯ бо ду турбинаи фаъол (воҳидҳои 5 ва 6), ки якҷоя иқтидори 400 МВт доранд. Ин воҳидҳо дар соли 2025 навозӣ мешаванд ва иқтидори ҳар яки онҳо ба 630 МВт мерасад. Воҳидҳои турбинаи 1 то 4 аз соли 2025 то 2029 насб мешаванд, ва иқтидори пурраи лоиҳа 3780 МВт-ро ташкил хоҳад дод;
- Се обгири фишори баланд (Обпартои сатҳи баланд 1 ва 2 — ОСБ-1, ОСБ-2 — ва нақбҳои обпартои фосилавӣ — НОФ), ; Нақбҳои обрасон ва чор нақби обпарто.
- Зеристгоҳ бо газ изолятсияшуда (ЗГИ) ва се хатти интиқоли нерӯ, ки лоиҳаро бо шабакаи миллий, шаҳри Душанбе ва кишварҳои дигар мепайванданд;
- Тақрибан 70 км роҳҳои зеризаминӣ;
- Тақрибан 26 км роҳҳои рӯизаминӣ, асосан бидуни пӯшиш;
- Тақрибан 15 км нақбҳои обрасон;
- Биноҳо ва идораҳои доимӣ барои фаъолияти нерӯгоҳ;
- Майдонҳои муваққатии сохтмонӣ, аз ҷумла қонҳои маводи сохтмонӣ, анбори партов, нуқтаҳои бетонрезӣ, логистика ва анборҳо, идораҳо ва иншооти дигари сохтмонӣ;
- Як лагери асосии сохтмонӣ барои беш аз 20 пудратчии сохтмонӣ дар терасаи поёнӣ байни обанбор ва шаҳри Роғун. Ин лагер дар солҳои 2026/2027 зери об мемонад ва пудратчиён ба маконҳои нав кўчонида мешаванд;
- Барномаи кўчонидани деҳаҳо ва хонаводҳо аз минтақаи ояндаи обанбор. То имрӯз, тақрибан 10,000 нафар кўчонида шудаанд. Шахсони аз Лоиҳа зарардида (ШЛЗ) имкони

интихоб доранд: ба ҷамоатҳои мизбон ё ба маҳалҳои нави зист кӯчанд. Барномаи кӯчонидан то соли 2032 ба анҷом мерасад.

Пас аз пур шудани пурраи обанбор дар соли 2038, лоиҳа чунин хоҳад буд:

- Сарбанд бо қулла дар баландии 1300 м.с.б. (то соли 2032) ва баландии умумии 335 м;
- Обанбор бо сатҳи пурраи таъминот (СПТ) дар 1290 м.с.б., ки ҳар сол тадриҷан боло меравад то соли 2038 (ниг. Ҷадвали 3-10 — ҷадвали пур шудани обанбор). Масоҳати умумии обанбор — 170 км², дарозии тахминӣ — 70 км ва ҳаҷм — тақрибан 13,3 км³;
- Партовгоҳи обии рӯизаминӣ, ду нақби сатҳи миёна ва се нақби сатҳи баланд барои муҳофизати сарбанд ва роҳ додани обҳои сел то сатҳи обхезии ҳадди максималии потенциали (ОҲМП);
- Истгоҳи зеризаминии истеҳсоли нерӯ ва устои трансформаторҳо дар ғори кофташудаи соҳили чап. Марказ 6 турбинаи 630 МВт-ӣ хоҳад дошт;
- Барҳам додан, барқарорсозӣ ё зери об мондани иншооти муваққатӣ вобаста ба навъ ва ҷойгиршавии онҳо;
- Идомаи барномаи кӯчонидан то соли 2032, ки дар он тақрибан 50,000 нафар аз 69 деҳа ба маҳалҳои нав ё мавҷуда кӯчонида хоҳанд шуд;
- Тақрибан 5–6 км роҳҳои рӯизаминии нав;
- Шаш хатти интиқоли нерӯ, ки лоиҳаро бо шабакаи миллии ва кишварҳои ҳамсоя мепайванданд

Қуллаи сарбанд то соли 2032 ба баландии 1300 м.с.б. мерасад. Давраи дарозмуддати пуркунии обанбор то соли 2033 идома меёбад, ки об ба сатҳи пурраи таъминот (СПТ) — 1290 м.с.б. мерасад.

Пас аз анҷом ёфтани сохтмон, Лоиҳа бузургтарин нерӯгоҳи Осиёи Марказӣ хоҳад буд бо иқтидори тавлидотии 3780 МВт ва тавлиди миёнаи солонаи зиёда аз 17,000,000 МВт-соат (17,000 ГВт-соат ё 17 миллиард КВт-соат). Давраи пешбинишудаи кори он 110 солро ташкил медиҳад ва ба воридшавии таҳшинҳо вобаста аст. Илова бар ин, бо нигоҳ доштани таҳшинҳо то ба обанбори Норақ нарасидани онҳо, Лоиҳа умри НБО-и Норақро то 100 сол ё бештар дароз мекунад.

Сохтмони сарбанд соли 2014 оғоз ёфтааст ва дар ду марҳила анҷом дода мешавад. Марҳилаҳои сохтмон ва муҳлатҳо дар Расми 2-1 нишон дода шудаанд

Расми 2-1 – Сохтмон ва муҳлати анҷоми сарбанди НБО Роғун

Сатҳи пешбинишудаи об аз рӯи солҳо то расидан ба СПТ дар соли 2036 дар Ҷадвали 2-1 нишон дода шудааст.

Ҷадвали 2-1 – Баландӣ ва ҳаҷми обанбор аз рӯи солҳо, 2024-2036

Сол	Баландии обанбор (м аз сатҳи баҳр)	Ҳаҷми обанбор (км³)
Ноябри 2024	1,100.0	470
Ноябри 2025	1,150.0	1,526
Октябри 2026	1,175.0	2,467
Октябри 2027	1,186.7	3,033
Октябри 2028	1,207.4	4,268
Октябри 2029	1,223.6	5,468
Октябри 2030	1,237.2	6,668
Октябри 2031	1,249.1	7,868
Октябри 2032	1,259.8	9,068
Октябри 2033	1,269.4	10,268
Октябри 2034	1,278.2	11,468
Октябри 2035	1,286.3	12,668
Октябри 2036	1,290.0	13,238

Майдони Лоиха тақрибан 100 км шарқтар аз пойтахти Тоҷикистон — шаҳри Душанбе, дар соҳили дарёи Вахш воқеъ аст. Майдони Лоиха дар водии Рашт ҷойгир мебошад, ки ба ҳафт ноҳия (шаҳр ва ноҳия) тақсим мешавад: Файзобод, шаҳри Роғун, Нуробод, Рашт, Тавилдара, Тоҷикобод ва Ҷиргатол. Лоиха бевосита ба шаҳри Роғун ва ноҳияҳои Нуробод ва Рашт таъсир мерасонад ва боиси кўчонидани аҳоли аз ин минтақаҳо хоҳад шуд. Дар натиҷа тахминан 16,823 гектар замин зерӣ об хоҳад шуд (нигаред Ҷадвали 3-3 – Истифодаи замин дар ноҳияҳои Роғун, Нуробод ва Рашт).

2.3 Алтернативаҳои баррасишуда барои кам кардани миқёси кӯчонидан

Таҳлили арзёбии техникую иқтисодӣ (ТАТИ) алтернативи лоиҳа соли 2014 гузаронида шуда, дар Арзёбии таъсири экологӣ ва иҷтимоӣ (АТЭИ) соли 2014 тасвир шудааст. АТЭИ, ки ҳамзамон бо ТАТИ таҳия гардид, хароҷоти иқтисодӣ, экологӣ ва иҷтимоиро баррасӣ намуда, алтернативаи Сатҳи Пурраи Таъминот (СПТ) 1290 (сарбанди бо баланди 335 метр) бо иқтидори 3200 МВт-ро ҳамчун варианти афзалиятнок бо асоси як қатор далелҳои зерин тавсия дод.

2.3.1 Баландии сарбанд

Баландии алтернативии сарбанд: Таҳқиқоти ТАТИ якчанд вариантҳои баландии сарбандро баҳогузорӣ карданд, то беҳтарин варианти мувофиқ барои Лоиҳа муайян гардад. Се сатҳи пурраи таъминот (СПТ) баррасӣ шуданд, ки ба баландии сарбандҳои 335 метр (СПТ 1290 м аз сатҳи баҳр), 300 метр (СПТ 1255 м аз сатҳи баҳр) ва 265 метр (СПТ 1220 м аз сатҳи баҳр) мувофиқат мекунанд. Барои ҳар баландӣ иқтидорҳои гуногуни насбшудаи истеҳсоли нерӯ, аз 3600 МВт то 2000 МВт, таҳлил карда шуда, дар маҷмӯъ нӯҳ варианти алтернативӣ мавриди омӯзиш қарор гирифтанд.

ТАТИ ба хулоса омад, ки ҳар се варианти баландии сарбанд метавонанд дар доираи меъёрҳои байналмилалӣ беҳатарӣ сохта шаванд ва фаъолият кунанд, бо шартӣ татбиқи тағйироти муайяни тарҳрезӣ ва чораҳои коҳишдиҳӣ. Баландии максималии сарбанд, бо СПТ 1290 м аз сатҳи баҳр, дар аксари ретсепторҳои иқтисодӣ ва экологӣ манфиатҳои бештар нишон дод. ТАТИ ин вариантро ба далели иҷроии беҳтар дар самти истеҳсоли энергия ва таъсири мусбати умумӣ ба низоми барқии Тоҷикистон ҳамчун варианти афзалиятнок тавсия дод. Ин баландии интихобшуда ҳадди аксари имконияти гидроэнергетикӣ таъмин намуда, умри дарозмуддати обанбори Норак (беш аз 100 сол) бо сабаби пастшавии суръати таҳшинҳо таъмин мекунад ва инчунин муҳофизати беҳтарро аз обхезӣ дар поёноб фароҳам меорад (ки ин ба муҳофизати Тоҷикистон ва кишварҳои соҳили Вахш аз хатари зиёд шудани обхезӣ дар натиҷаи таъсири тағйирёбии иқлим кӯмак мерасонад). Илова бар ин, баландии максималӣ ба ҳадафи стратегӣ оид ба содироти барқи иловагӣ ба кишварҳои ҳамсоя мусоидат намуда, амнияти энергетикӣ минтақа ва ҳамкориҳои онро тақвият медиҳад. Тафсилоти иловагӣ оид ба таҳлилҳои ТАТИ ва АТЭИ соли 2014 ва интиҳоби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи баландии максималӣ:

Манфиатҳои иқтисодӣ: Варианти баландии максималӣ (335 метр) бештарини сарфаи хароҷоти системавӣ ва манфиатҳои умумии иқтисодиро таъмин мекунад. Таҳлили иқтисодӣ нишон дод, ки ин вариант таъсири мусбати назаррас ба низоми барқии Тоҷикистон хоҳад дошт ва аз ҷиҳати истеҳсоли энергия ва самаранокии хароҷот беҳтарин аст.

Назариҳои техникӣ ва беҳатарии сарбанд: ТАТИ ба хулоса омад, ки варианти баландии максималӣ метавонад дар доираи меъёрҳои байналмилалӣ беҳатарӣ сохта ва истифода шавад, бо шартӣ татбиқи тағйироти тарҳрезӣ ва чораҳои коҳишдиҳӣ. Ин вариант аз ҷиҳати техники беҳатарӣ ва самаранокии амалиётии сарбанд дар дарозмуддат асоснок шудааст.

Чораҳои коҳишдиҳии таъсири экологӣ ва иҷтимоӣ: Ҳарчанд баландии максималӣ боиси кӯчонидани шумораи бештар мегардад, АТЭИ чораҳои коҳишдиҳӣ барои таъсири кӯчонидани ғайриихтиёро муайян кард. Нақшаҳои кӯчонидан ҷуброни моликиятҳои аз дастрафта, бунёди манзилҳои ивазкунӣ ва чораҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ барои кӯмак ба оилаҳои зарардида дар ҷойҳои навро дар бар мегиранд. Ҳукумат эътироф кард, ки интиҳоби баландии бештар боиси афзоиши кӯчонидани ҷисмонӣ ва иқтисодӣ дар атрофи сарбанд ва обанбор хоҳад шуд ва ўҳдадор шуд, ки ҷойҳои мувофиқи кӯчониданро бо машварат бо шахсони зарардида муайян ва пешниҳод намояд, бо назардошти беҳатарӣ ва воситаҳои

рӯзгузаронии заминӣ. Ҳукумат ҳамчунин ўҳдадор шуд, ки кўчониданро, аз ҷумла барои ҷомеаҳои дуртар аз минтақаи обшаванда, то ҳадди имкон пешгирӣ кунад.

Муҳлати устувори истифода ва сармоягузорӣ: Варианти баландии максималӣ инчунин аз ҷиҳати муҳлати устувори истифода ва сармоягузорӣ устувортарин ҳисобида шуд. Таҳқиқоти таҳшинҳо нишон дод, ки умри обанбори Роғун тақрибан 115 сол хоҳад буд, ки ин ба таври назаррас суръати таҳшинҳо дар обанбори Норақро коҳиш медиҳад ва танзими дарозмуддати дарёро таъмин мекунад.

Муқоисаҳо ва ҳассосиятҳо: ТАТИ муҳолифатҳо ва манфиатҳои гуногун байни вариантҳои баландии сарбандро, аз ҷумла хатари молиявӣ, таъсироти макроиқтисодӣ, таъсироти иҷтимоӣ ва экологӣ, инчунин имкониятҳои созишномаи ниҳодӣ ва манфиатҳои муштарак байни кишварҳоро баррасӣ намуд. Варианти баландии максималӣ дар аксари ҳассосиятҳо бештар манфиатовар буда, бо вуҷуди таъсири бештар ба кўчонидани аҳолии варианти афзалиятнок интихоб гардид.

2.3.2 Аз истифода бароварда

Таҳқиқоти имконоти молиявӣ, ки соли 2021 аз ҷониби Бонки Умумиҷаҳонӣ гузаронида шуд, ба хулосае омад, ки бо назардошти он ки беш аз се як ҳиссаи Лоиха аллакай анҷом ёфтааст, қатъ кардани он ва кам кардани хатари эҳтимоли ба каскади Вахш хароҷоти иловагии калон ва сармоягузориҳои зиёдеро талаб хоҳад кард, то энергияи мавриди интизор, ки бояд тавассути НБО Роғун истеҳсол гардад, ҷуброн карда шавад. Инчунин, он боиси аз даст рафтани даромадҳои назаррас аз содироти нерӯи барқ мегардад, ки дар навбати худ, анҷом наёфтани Лоиха дар ин марҳиларо ба як варианти ғайриқобили қабул табдил медиҳад.

2.3.3 Технологияҳои алтернативӣ: Энергияи офтобӣ ва бодӣ

Таҳқиқоти васеи моделсозии минтақавӣ, ки аз ҷониби Бонки Умумиҷаҳонӣ дар марҳилаи арзёбии Лоиха анҷом дода шуд, нишон дод, ки НБО Роғун роҳи ҳалли камхарҷтарини таъмини нерӯи барқи тоза ва дастрас барои Осиёи Марказӣ мебошад. Лоиха барои афзоиши назарраси тавлиди нерӯи барқароршаванда тарҳрезӣ шудааст, то вобастагии минтақаро аз сўзишвории канданӣ коҳиш дода, ҳадафҳои рушди камкарбонро дастгирӣ намояд. Тибқи таҳлили банақшагирии энергетикӣ минтақавӣ, интизор меравад, ки НБО Роғун дар якҷоягӣ бо дигар лоиҳаҳои бузурги гидроэнергетикӣ истеҳсоли барқи асосёфтаре аз газ ва ангишт иваз карда, хидматрасониҳои устувори шабакаро барои рушди минбаъдаи манбаъҳои барқи барқароршавандаи тағйирёбанда, аз қабili офтоб ва бод, таъмин намояд.

Арзиши истеҳсоли нерӯи барқ аз НБО Роғун дар муқоиса бо дигар манбаъҳои асосии алтернативии истеҳсоли барқи асосӣ рақобатпазир боқӣ мемонад ва онро ба яке аз вариантҳои камхарҷтарини таъминот барои Тоҷикистон ва минтақаи васеи Осиёи Марказӣ табдил медиҳад. Ин барои қонеъ гардондани талаботи рӯзафзуни барқ ва пуштибонии рушди иқтисодӣ ва ҳадафҳои пешрафти минтақа аҳамияти муҳим дорад. Илова бар ин, қобилияти Лоиха барои содироти барқи иловагӣ ба кишварҳои ҳамсоя, аз ҷумла Қазоқистон ва Ўзбекистон, нақши онро дар таҳкими амнияти энергетикӣ минтақавӣ ва ҳамкорӣ боз ҳам тақвият медиҳад.

2.3.4 Бидуни Лоиха

Агар Лоиха сохта намешавад, эҳтиёҷи иловагии Тоҷикистон ба иқтидори тавлиди нерӯи барқ эҳтилолан тавассути сохтмони якчанд нерӯгоҳи барқи обӣ (НБО) дар маконҳои дигар ё тавассути воридоти газ ва сохтмони инфрасохтори нерӯгоҳҳои барқи гармидиҳии газӣ қонеъ карда мешавад. Ин вариант зарурати кўчонидани минбаъдаро дар майдони Лоиха бартараф мекард, аммо зарурати идомаи дастгирӣ ба шахсони аллакай кўчонидашуда (ШЛЗ) боқӣ мемонд, ҳамчунин ниёз ба сармоягузорӣ барои навсозии инфрасохтор ва манзилҳо дар минтақаи зери хатари обхезӣ, ки аз солҳои 1980-ум ба ин сў сохтмон дар он манъ карда

шудааст. Илова бар ин, эҳтимолан чунин вариант метавонад боиси таъсири кўчонидан дар маконҳои дигар гардад.

Қойҳои дигари эҳтимолии бунёди сарбанд дар раванди таҳияи АТЭИ баррасӣ нашудаанд, зеро корҳои сохтмонӣ аллакай оғоз ёфта буданд. Бо вучуди ин, Панели коршиносони бехатарии сарбанд (ПКБС) дар соли 2014 ин маконро мувофиқ арзёбӣ намуд, бо дарназардошти омилҳои топографӣ ва зилзиласанҷӣ, ва Панели коршиносони бехатарии сарбанд (ПКБС) соли 2022 низ ба ҳамин хулоса расидааст.

Унсурҳои Лоиҳа, ки бо кўчонидани ғайриихтиёрӣ алоқаманданд, дар Ҷадвали 2-2 дар зер пешниҳод шудаанд.

Ҷадвали 2-2 – Унсурҳои Лоиҳа, ки боиси таъсири кўчонидани ғайриихтиёрӣ мегарданд

Унсур	Таъсири пешбинишуда	Деҳаҳои эҳтимолан таъсирдида
Минтақаи обануор	- Таъсири кўчонидани ҷисмонӣ ва иқтисодӣ - Ҳамагӣ 16,823 гектар замин зери об мемонад - Роҳи асосии М41 баъд аз минтақаи Обигарм қатъ мегардад; дар марҳилаи якуми обхезӣ қисмҳои кӯтоҳи ин роҳ зери об монда, дар марҳилаҳои минбаъда қисмҳои асосии он, аз ҷумла ягона пуле, ки барои ҳаракати нақлиёти вазнин мувофиқ аст, зери об мемонад - Баъзе роҳҳо дар соҳили ростии қисми болооби обанбор ва дар соҳили чапи қисми поёноби он бо болоравии сатҳи об зери об мемонад, ки метавонад дастрасиро ба деҳаҳо дар ин минтақа қатъ намояд	- Дар ҳолати расидан ба сатҳи пурраи тарҳрезиишудаи обанбор (СПТ), ҳамагӣ 69 деҳа ба кўчонидан ниёз хоҳанд дошт (НАК 1–5). - Ҳадди ақал 50,000 шахси аз Лоиҳа зарардида (ШЛЗ) зери таъсир қарор мегиранд, вобаста ба натиҷаҳои таҳқиқоти ҷорӣи геологӣ ва шумораи аҳоли.
Майдони сарбанд ва нерӯгоҳи барқӣ (аз ҷумла конҳо ва ҳуфрахҳо)	Таъсири кўчонидани ҷисмонӣ ва иқтисодӣ.	Ду деҳа — Мирғ ва Сичарғ — бо сабаби наздикӣ ба сарбанд бояд ҷисман кўчонида мешуданд. Кўчонидан дар доираи НАК 1 анҷом дода шуд.

Манбаъ: ММЗ ва АТЭИ (2014, 2023).

2.4 Иншооти ҳамроҳ

Стандарти экологӣ ва иҷтимоии Бонки Умумиҷаҳонӣ (СЭИ) 1 иншооти алоқамандаро чунин таъриф мекунад: «иншоотт ё фаъолиятҳое, ки ҳамчун ҷузъи Лоиҳа маблағгузорӣ нашудаанд ва аз нигоҳи Бонк:

- бевосита ва ба таври қиддӣ ба Лоиҳа алоқаманд мебошанд;
- ҳамзамон бо Лоиҳа амалӣ шуда ё дар нақшаи амалӣкунӣ қарор доранд; ва
- барои амалисозии Лоиҳа зарур мебошанд ва бидуни вучуд доштани Лоиҳа сохта, васеъ карда ё анҷом дода намешуданд.»

Ҷадвали 2-3 то имрӯз ҷузъиёти иншооти алоқамандаро нишон медиҳад. Дар давраи амалӣкунӣ мумкин аст муассисотҳои алоқаманди дигар низ ба вучуд оянд, ки онҳо мувофиқи талаботҳои АТЭИ ва Нақшаи идоракунии экологӣ ва иҷтимоӣ (НИЭИ) идора карда хоҳанд шуд. Ҳар гуна кўчонидани ғайриихтиёрӣ ё таъсири иқтисодӣ, ки дар натиҷаи сохтмони ин муассисот рух медиҳад, дар НАК-ҳои дахлдор дохил карда мешавад

Ҷадвали 2-3 – Тафсилоти иншооти ҳамроҳ

Унсур	Тавсиф
Шоҳроҳи байналмилалӣ — (Ваҳдат – Ҷиргатол)	Роҳи асосӣ аз Душанбе то Обигарм (М41) каме пеш аз расидан ба Обигарм ба самти майдони НБО Роғун ҷудо мешавад. Баъд аз Обигарм, дар марҳилаи аввалини пур шудани обанбор қисмҳои кӯтоҳи ин роҳ зери об мемонанд, дар ҳоле ки дар марҳилаҳои минбаъдаи обанбор қисмати дарозтар, аз ҷумла ягона пули мувофиқ барои ҳаракати нақлиёти вазнин, нопадид хоҳад шуд. Ин роҳ роҳе муҳимми байналмилалӣ ва милли буда, иваз карда мешавад ва дар ҷойҳое, ки лозим аст, дастрасӣ ба роҳ ва пул барои деҳаҳои воқеъ дар баландии баландтар, ки кӯчонида намешаванд, фароҳам оварда мешавад. Барои минтақаи атрофи обанбор ду роҳи нави асосӣ дар назар гирифта шудааст. Яке дар соҳили чапи қисми поёни обанбор, аз сарбанд то пули асосие, ки аз обанбор мегузарад, ва дигаре дар соҳили ростии қисми болои обанбор, байни пул ва деҳаи Фарм, ки тақрибан 50 км шарқу шимоли он воқеъ аст. Масири нави шоҳроҳи М41 интиқоли пайваستшавӣ байни Обигарм ва Нурободро ба се марҳилаи сохтмон пешбинӣ мекунад. • Навбати 1: Обигарм – Тагикамар: Ду нақб (Кандак ва Карагач), чор пули нави сохтмонӣ ва ду пули барқарорсозӣ, инчунин тақрибан 30 км роҳҳои маҳаллии дастрасӣ. Ин бастаро Бонки Рушди Осиё (ADB) маблағгузорӣ мекунад. АТЭИ тибқи стандартҳои ADB таҳия шуда, соли 2019 тасдиқ гардидааст. • • Навбати 2: Тагикамар – Нуробод: Нақби 3 (Тагикамар), шаш пули нави сохтмонӣ, як пули барқарорсозӣ ва тақрибан 40 км роҳҳои маҳаллии дастрасӣ. Ин бастаро Бонки аврупоии таҷдиду рушд (EBRD) маблағгузорӣ мекунад. АТЭИ тибқи стандартҳои EBRD таҳия шуда, соли 2019 тасдиқ шудааст. • • Навбати 3: Пули дароз дар Дарбанд (маъруф ба Пул 14): Қисми ин Лоиҳа буда, вале дар АТЭИ алоҳида баррасӣ шуда, соли 2023 аз ҷониби Бонки осиеи сармоягузори инфрасохторӣ (БОСИ) тасдиқ шудааст Анҷоми роҳи нави байналмилалӣ то соли 2025 интизор меравад.
Пули шоҳроҳи байналмилалӣ (болои обанбор)	Навбати 3 бо қарзи 75,5 миллион доллари ИМА аз Бонки осиеи сармоягузори инфрасохторӣ (БОСИ) маблағгузорӣ мешавад ва пули доимии дароз (920 метр) дар болои обанбори НБО Роғун дар Дарбанд дар дарёи Сурхобро дар бар мегирад. Андозаи пули доимӣ тақрибан 760 метр дарозӣ ва 11,5 метр паҳноӣ хоҳад дошт. Пеш аз сохтмони пули дароз дар болои обанбор/дарёи Сурхоб (Бастаи 3), пули муваққатӣ (ҷузъи Бастаи 2) аз ҷониби Бонки Аврупоии Таҷдиду Рушд (EBRD) дар охири шарқии хатсайр насб карда мешавад. АТЭИ тибқи стандартҳои БОСИ таҳия шуда, соли 2023 тасдиқ шудааст.
Хати интиқоли барқ (500 кВ)	Хатҳои интиқоли барқ аз зеристгоҳи бо газдида изолятсияшуда (GIS) 500 кВ Имконияти пайваст кардани шаш хатти барқ аз ин зеристгоҳи маҳаллӣ вучуд дорад — 2 хат анҷом ёфтааст, 1 хат дар марҳилаи сохтмон аст, 2 хат дар нақша аст ва 1 хат резервӣ мебошад, ки вобаста ба фурӯши нерӯи барқ ба кишварҳои дигар дар оянда эҳтимол аст истифода шавад ё нашавад. Анҷомёфта (2 хат): <i>Хатҳои интиқоли дохилӣ: Зеристгоҳи Душанбе</i> Ду хатти болоии 500 кВ бо дарозии 100 км, ки дар соли 2018 ба истифода дода шудааст, нерӯро аз НБО Роғун ба зеристгоҳи Душанбе интиқол медиҳад. Ин хатҳо фаъл ва кор мекунанд. Дар сохтан қарор дорад (1 хат): Хати байналмилалӣ: CASA-1000 Яке хатти 123 км 500 кВ аз НБО Роғун то НБО Сангтӯда дар марҳилаи сохтмон мебошад, ки ҷузъи лоиҳаи Осиёи Марказӣ-Ҷануби Осиё (CASA) 1000 аст. Лоиҳаи

Унсур	Тавсиф
	интиқоли барқ ва савдои CASA системаи барқии чор кишвар — Қирғизистон, Тоҷикистон, Афғонистон ва Покистонро ба ҳам мепайвандад. Ин хат нерӯи барқи иловагӣ аз НБО Роғунро барои содирот интиқол медиҳад. Хати интиқоли барқ аз Роғун ба Сангтӯда бо маблағгузори конзорсиуми қарздиҳандагон, аз ҷумла Бонки Умумиҷаҳонӣ, Бонки Исломии Рушд, Бонки Аврупоии Таҷдиду Рушд (EBRD) ва Бонки Аврупоии Сармоягузорӣ (EIB) пуштибонӣ мешавад. АТЭИ барои хатсайри Роғун-Сангтӯда ҷудогона таҳия шудааст. АТЭИ барои хатти Сангтӯда соли 2011 омода шудааст. Ба нақша гирифт шудааст (2 хат): Ду хатти 500 кВ дар назар аст: яке барои пайвасти кардани НБО Роғун ба зеристгоҳи Сайхун (тақрибан 400 км шимол), ва дигаре ба зеристгоҳи Хучанд (350 км шимол). То имрӯз таҳқиқоти муфассал ва банақшагири оғоз нашудааст ва барои ин хатҳо АТЭИ-и ҷудогона зарур хоҳад шуд. Резерв (1 хат метавонад истифода шавад): Лоиҳа имкон медиҳад, ки хатти дигаре 500 кВ (хатти резервӣ) дар оянда ба нақша гирифта шавад. Барои ин хатҳо АТЭИ мувофиқи талаботи миллӣ ва нақшаҳои идоракунии алоқаманд таҳия мешавад.
Хатҳои интиқоли барқ 220 кВ (хати маҳаллӣ)	Хатҳои маҳаллии интиқоли барқ аз зеристгоҳи бо газ изолятшуда (GIS) 220 кВ Ду хати 220 кВ (14,5 км) аз нерӯгоҳ то шаҳри Роғун — корҳои сохтмонӣ барои ин хатҳои болои заминӣ соли 2022 оғоз шуда, дар моҳи октябри соли 2024 ба истифода дода шуданд. (Маблағгузорӣ аз ҷониби Бонки Содироту Воридоти Чин — ExiM Bank).

2.5 Иштирокчиёни Лоиҳа

Субъектҳои, ки айни замон барои идоракунии масъалаҳои экологӣ, иҷтимоӣ, тандурустӣ ва бехатарӣ дар доираи Лоиҳа масъул мебошанд, дар **Расми 2-2** нишон дода шудаанд ва иборатанд аз:

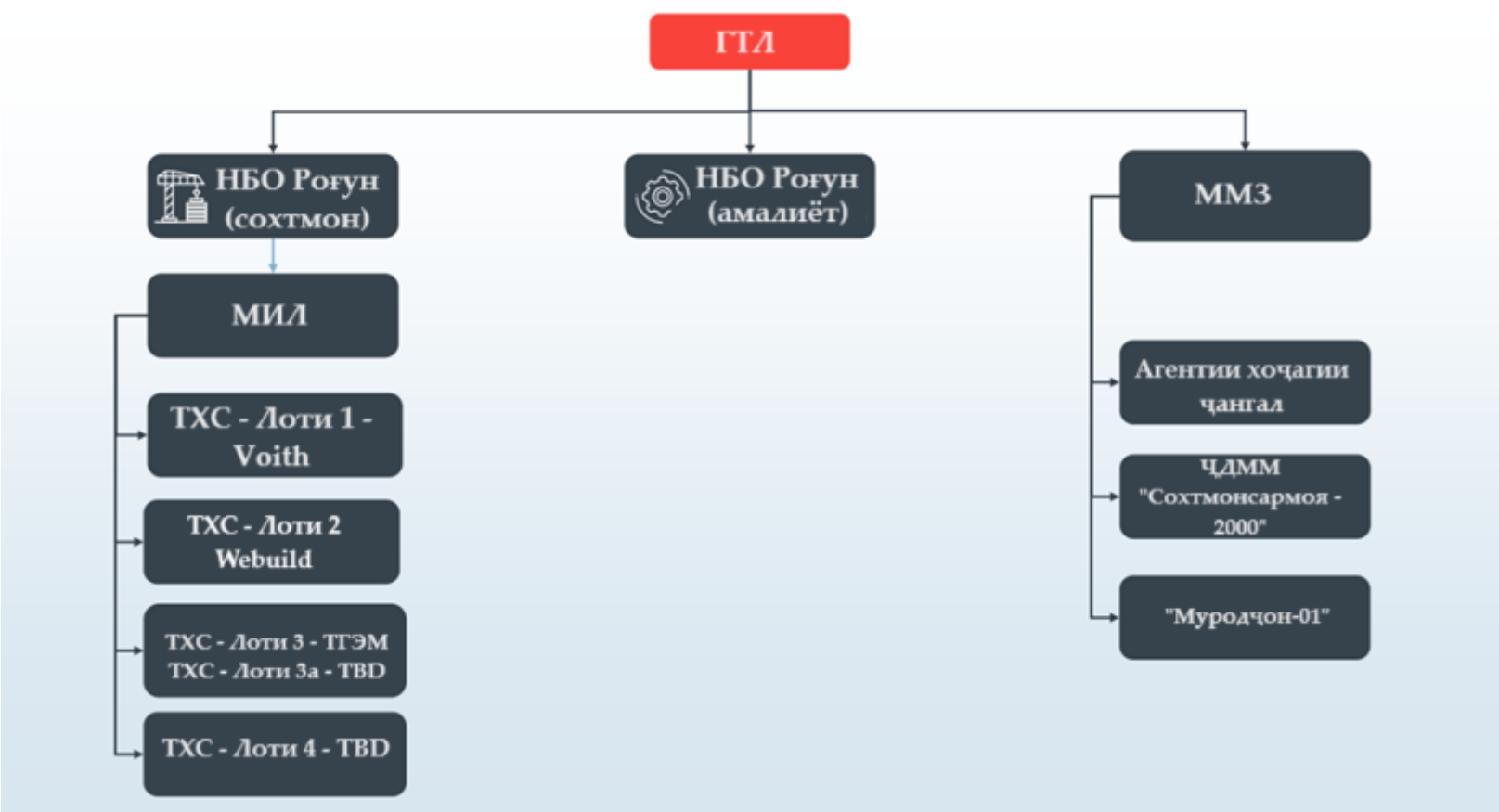
- **Гурӯҳи татбиқи лоиҳаҳои (ГТЛ)** сохтмони иншооти энергетикӣ дар назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият мекунад ва барои ҷамоҳангсозии тамоми ҷонибҳои иштирокдор дар татбиқи НБО Роғун, аз ҷумла ҳамкориҳои байнулмилалӣ бо қарздиҳандагон масъул аст.
- **Корфармо/Соҳибмӯлк:** ҶСК “НБО Роғун” (ё худ ҶСК “Роғун”) — барои фаъолияти доимии НБО Роғун ва сохтмони Лоиҳа масъул мебошад. ҶСК Роғун дар ниҳоят барои риояи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дар оянда — меъёрҳои байналмилалӣ аз тарафи тамоми ҷонибҳо ҷавобгар аст.
- **Намояндаи корфармо (ҳоло) / Мушовири идоракунии Лоиҳа (МИЛ) (дар оянда):** аз номи ҶСК Роғун иҷроии назорати умумии иҷроии талаботи экологӣ, иҷтимоӣ, тандурустӣ ва бехатарӣ (ЭИТБ) ва мутобиқати пудратчӣ ба стандартҳои дахлдорро таъмин мекунад.
- **Пудратчиҳои ТХС (тарҳрезӣ, харид, сохтмон) барои Лоти 1:** Voith Hydro GmbH & Co (Voith Hydro) — барои корҳои электромеханикӣ масъул аст, аз ҷумла насби ҷаҳзҳои нави генераторӣ ва ду ҷарҳча (элементи гардишкунандаи турбина, ки энергияи оби равшанро ба нерӯи механикӣ ва сипас ба нерӯи барқ табдил медиҳад) барои ду ҷаҳзҳои барвақтии генераторӣ. Инчунин, насби таҷҳизоти ёрирасон ва идоракунӣ. Voith Hydro интизор меравад, ки соли 2025 ба майдон ҷалб шавад.

- **Пудратчий ТХС барои Лот 2:** WeBuild (собиқ Salini Impregilo SpA) — барои тарроҳӣ, харид ва сохтмони сарбанди муваққатӣ ва сарбанди асосӣ, аз ҷумла коркарди пояи сарбанд (қабати намакӣ, пардаи битумӣ, пардаи дренажӣ) масъул аст.
- **Пудратчий ТХС барои Лоти 3:** ТоҷикГидроЭлектроМонтаж (ТГЭМ) — барои як қатор нақбҳо ва обпартоҳо дар соҳили рост масъул аст, ки ҳангоми обхезиҳо қобилияти гузарониши кофӣ фароҳам меоранд, ба андозаи зиёд шудани баландии сарбанди асосӣ, вақте ки нақбҳои поенӣ дигар барои ин мақсад истифода бурда намешаванд.
- **Пудратчий ТХС барои Лоти 4:** пас аз анҷоми озмун таъин мешавад. Лоти 4 эҳтимолан дар солҳои 2025 ё 2026 ба роҳ монда мешавад. Пудратчӣ масъули анҷоми корҳои сохтмонӣ дар соҳили чап хоҳад буд, ки иншооти нерӯгоҳ, топорҳои трансформатор ва нақбҳои дериватсионӣ (тағйирдиҳандаи чараёни об) -ро дар бар мегирад.
- **Пудратчиёни “Корҳои барвақтӣ” барои Лоти 4:** ду пудратчий асосӣ — EMZ ва “Туннел Садд Ориёно” (Ариана) корҳои омодагии нақбкани ва дигар корҳои ибтидоӣ дар соҳили чапро то таъйини пудратчий ТХС анҷом медиҳанд.
- **Пудратчиёни ғайри-ТХС:** як қатор пудратчиёни хурд (ҳоло зиёда аз 20, дар оянда шояд кам ё ҳеч) корҳои омодагӣ ва нигоҳдории гуногунро иҷро мекунанд. Аксари онҳо пас аз гирифтани маблағгузори байналмилалӣ аз кор хориҷ карда мешаванд.
- **Муассисаи давлатии Мудирияти минтақаи зериобшавандаи НБО Роғун (ММЗ):** барои таҳия ва татбиқи барномаи кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронии аҳоли, ҳамчунин назорату идоракунии сохтмон ва иваз намудани роҳу пулҳо дар соҳили чап, ки дар натиҷаи пуршавии обанбор зери об мемонанд, масъул аст. Онҳо ду пудратчий асосӣ ҷалб мекунанд — яке барои сохтмон дар маҳалҳои нави кӯчонидашаванда ва дигаре барои таҳриби деҳаҳои кӯчонидашуда. ММЗ ҳамчунин Оҷонсии хоҷагии ҷангали давлатӣ (ки бо поксозии заминҳо пеш аз обхезӣ машғул аст) ва як пудратчий дигарро барои интиқоли амволи хонаводаҳои кӯчонидашуда ба маҳалҳои таъиншуда ҷалб мекунанд.

Сохтори ташкилотӣ пас аз дастрас гардидани маблағгузори байналмилалӣ дар соли 2025 тағйир меёбад. Тағйиротҳо инҳоро дар бар мегиранд:

- Мушовири идоракунии Лоиҳа (МИЛ) ба ҷои Намояндаи корфармо таъин мешавад, то назорати ҳамаҷонибаи иҷрои корҳои техникий пудратчиён ва риояи талаботи экологӣ, иқтимоӣ, тандурустӣ ва бехатарӣ (ЭИТБ)-ро дар тамоми Лотҳои 1 то 4 ба уҳда гирад. МИЛ ба ҶСК “Роғун” ҳисобот медиҳад.
- Бо мақсади омодагӣ ба маблағгузорӣ, ГТЛ дар ҳоли баргузори тендер ва интиҳоби пудратчий ТХС барои Лоти 4 мебошад. Ин шартнома ба зудӣ баъди дастрасии маблағгузорӣ ба роҳ монда мешавад.
- Баъзе корҳои Лоти 1 ва Лоти 3 аз нав ба тендер гузошта шуда, ба пудратчиёни нав супурда мешаванд, пас аз он ки маблағгузори байналмилалӣ дастрас гардад.
- Ҳамаи шартномаҳои “Корҳои барвақтӣ” ва дигар шартномаҳои сохтмони ғайри-ТХС қатъ мегарданд, ба истиснои шартномаҳои “Ориёно” ва “ЭМЗ”, ки баъд аз таъини пудратчий нави ТХС барои Лоти 4 барои муддате идома хоҳанд ёфт.

Расми 2-2 – Сохтори қори ташкилотии Лоиҳа

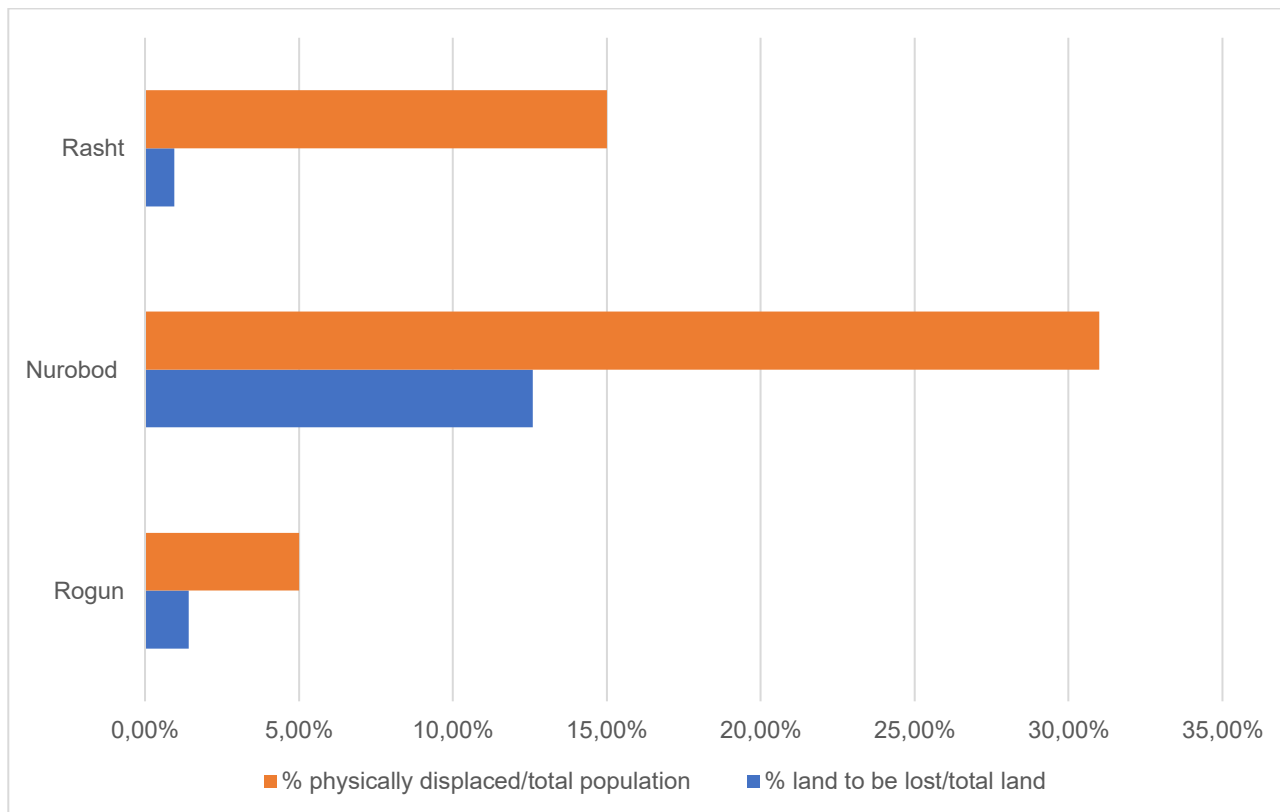

3 ТАЪСИРИ ЛОИҲА БАР АСОСИ ПУРШАВИИ ОБАНБОРИ САРБАНД

3.1 Талафоти замин

Чуноне қаблан зикр гардид, обанбор тақрибан 13,000 гектарро фаро мегирад, ки дар баробари он 69 деҳа ҷойгиранд, ки қисми зиёди заминро барои кишоварзӣ ва чарогоҳ истифода мебаранд. Ҷадвали 3-1 нисбати аҳолии ҷисман кӯчонидашаванда ва замин, ки бинобар зери об мондан талаф меёбад, дар ноҳияҳои зарардида нишон медиҳад. Замини нави ивазкунанда барои Лоиҳа тавассути Вазорати кишоварзӣ ва Кумитаи замин, ҳамчун қисми ваколатҳояшон тибқи Қарори №47, дастрас карда мешавад

Расми 3-1 – Ҳиссаи замин ва аҳолии аз обхезӣ ва кӯчонидан зарардида дар минтақаҳои зарардида

Манбаъ: Арзёбӣ бар асоси маълумоти ММЗ (март 2023)

Шумораи хонаводаҳо, оилаҳо ва афроди таъсирдида дар ҳар яке аз ноҳияҳои кӯчонидан дар Ҷадвали 3-1 нишон дода шудааст.

Ҷадвали 3-1 – Аҳолии аз кӯчонидан зарардида аз рӯи минтақаҳои обхезӣ (аз ҷумла НАК 1, НАК 2 ва НАК-ҳои оянда)

Ноҳия	Шумораи хонаводаву оилаҳои зарардида	Шумораи хоҷагиҳои хонаводагии зарардида	Шумораи оилаҳои зарардида	Шумораи шахсони зарардида
Шаҳри Роғун (9 деҳа)	590	276	314	2,296
Нуробод (41 деҳа)	5,855	2,981	2,874	26,923
Рашт (19 деҳа)	7,477	3,531	3,946	21,048

ҲАМАГӢ (3 ноҳия, 69 деҳа)	13,922	6,788	7,134	50, 267⁸
----------------------------------	---------------	--------------	--------------	----------------------------

Маълумоти ММЗ, ки дар Ҷадвали 3-2 оварда шудааст, нишон медиҳад, ки дар натиҷаи сохтмони сарбанд ва пуршавии обанбор дар 69 маҳал зиёда аз 50,000 нафар шахсони зарардида (ШЛЗ) (зиёда аз 6,700 хоҷагии хонаводагӣ) ба таври ҷисмонӣ кӯчонида мешаванд. Имконияти он вучуд дорад, ки то 12 деҳаи номбаршуда, ки дар сатҳҳои баландтар аз СПТ (1290 м) ҷойгиранд ва эҳтимолан дар пайи номуайянии қобилияти устувори таҳкурсии бинобар пуршавии обанбор дар хатар қарор доранд, воқеан лозим нест кӯчонида шаванд. Таҳқиқоти геологӣ гузаронида мешаванд, то бехатарии ин деҳаҳои мушаххас дар ҷойгиршавии ҳозираашон арзёбӣ гардад. Ин таҳқиқотҳо пеш аз он ки ягон деҳа дар хатари вобаста ба фаъолияти Лоиҳа қарор гирад, пурра анҷом хоҳанд ёфт.

Баъзе аз ШЛЗ-ҳо метавонанд интиҳоб кунанд, ки ба макони баландтар наздики деҳаҳои ҳозираи худ кӯчанд, ки ин метавонад монеаҳои иҷтимоиро камтар кунад, вале ҳуқуқ ва имтиёзоти онҳо вобаста ба замин, ҷуброни амвол ва тадбирҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ бо ШЛЗ-ҳое, ки ба шахрҳо ва деҳаҳои дуртар кӯч мекунанд, яхела хоҳад буд.

Дар умум, 289 хоҷагии хонаводагӣ (2,697 ШЛЗ) тибқи Нақшаи амалиёти кӯчонидани 1 (НАК 1), ки соли 2014 таҳия ва соли 2017 ба анҷом расидааст, ҷисман кӯчонида шуданд. Нақшаи амалиёти кӯчонидани 2 (НАК 2) кӯчонидани тақрибан 1,710 хоҷагии хонаводагӣ (16,919 ШЛЗ)-ро дарбар мегирад. То моҳи майи соли 2025, 778 хоҷагии хонаводагӣ (7,820 ШЛЗ) кӯчонида шудаанд.

Тибқи нақшаҳои ММЗ, марҳилаҳои кӯчонидан пеш аз пуршавии обанбор амалӣ мешаванд. Ҷадвали 3-2 деҳаҳои зарардидаро дар ҳамаи марҳилаҳои кӯчонидан муфасссал нишон медиҳад. Барои деҳаҳое, ки пас аз соли 2026 кӯчонида мешаванд, вақти дақиқи кӯчонидан пас аз анҷоми таҳқиқоти зарурии макон ва геологӣ дар ҳар Нақшаи амалиёти кӯчонидани муайян карда мешавад.

Гурӯҳҳои зарардида, ки имкони аз даст додани дастрасӣ ба замин ё ҳуқуқи истифодаи заминро доранд, тавассути таҳқиқоти иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҳисобгириҳои аҳоли барои ин нақшаҳо муайян карда мешаванд. Ҳуқуқ ва имтиёзоти онҳо барои бартарафсозӣ мувофиқи матритсаи ҳуқуқ ва чораҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ дар НАК 2 ва Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ 2 (НБВР 2) муфасссал оварда шудаанд.

⁸ Ин рақам метавонад дар охири кӯчонидан бо афзоиши аҳоли то 60,000 афзоиш ёбад.

Ҷадвали 3-2 – Вазъи кунунӣ ва аҳолии маҳалҳои аҳолинишин, ки барои кўчонидан ба нақша гирифта шудаанд (майи 2025)

Сол	Баландшавии об (метр аз сатҳи баҳр)	НАК	Деҳаҳои ҳарардида	Ҷамоатҳои деҳаҳои зарардида	Ноҳияи деҳаҳои зарардида	Вазъи кунунии кўчонидан	Шумораи ҷисман кўчонидашуда			
							Хонаводаҳо	Хонаводаҳо + оилаҳо ⁹	ШЛЗ-ҳо	% анҷомёфта ¹⁰
2015	1173	НАК 1	Алагалабони поён ¹¹	Ҳақимӣ	Нуробод	Тибқи НАК 1 пурра кўчонида шудааст	14	31	155	100
2017	1092	НАК 1	Чорсада	Ҳақимӣ	Нуробод	Тибқи НАК 1 пурра кўчонида шудааст	152	234	1,170	100
	1144	НАК 1	Сеч	Сичароғ	шаҳри Роғун	Тибқи НАК 1 пурра кўчонида шудааст	6	7	44	100
	1142	НАК 1	Талҳакчашма	Сичароғ	шаҳри Роғун	Тибқи НАК 1 пурра кўчонида шудааст	57	150	510	100
	1211	НАК 1	Тағи ағба	Сичароғ	шаҳри Роғун	Тибқи НАК 1 пурра кўчонида шудааст	7	21	78	100
	1150	НАК 1	Тағи камар	Сичароғ	шаҳри Роғун	Тибқи НАК 1 пурра кўчонида шудааст	47	92	392	100
	1102	НАК 1	Ҷишроғ - Тағоб	Сичароғ	шаҳри Роғун	Тибқи НАК 1 пурра кўчонида шудааст	36	74	309	100
	1174	НАК 1	Мироғ	Сичароғ	шаҳри Роғун	Тибқи НАК 1 пурра кўчонида шудааст	7	10	39	100
	1115	НАК 2	Сичароғ	Сичароғ	шаҳри Роғун	Тибқи НАК 2 пурра кўчонида шудааст	38	95	380	100
	1165	НАК 2	Фурӯдгоҳ	Меҳробод	Нуробод	Тибқи НАК 2 пурра кўчонида шудааст	36	77	370	100
	1153	НАК 2	Сари пул (инчунин бо номи пули Сурхоб маълум аст)	Меҳробод	Нуробод	Тибқи НАК 2 пурра кўчонида шудааст	110	236	1,149	100
2018	1182	НАК 2	Маҳаллаи поён	Меҳробод	Нуробод	Тибқи НАК 2 пурра кўчонида шудааст	77	173	806	100

⁹ "Оилаҳо" фарзандони калонсол мебошанд, ки ҳоло бо волидони худ зиндагӣ мекунанд, ки пас аз кўчонидан ба онҳо барои таъсиси хоҷагии нав қитъаи замини худ ҷудо карда мешавад.

¹⁰ Раванди кўчонидани ин хонавода вақте ба анҷом мерасад, ки тамоми ҷубронпулӣ барои амвол пардохт карда мешавад ва хонаи нав пурра сохта мешавад. Дар хотир дошта бошед, ки раванди кўчонидан дар маҷмӯъ, дар лаҳзаи пурра барқарор шудани воситаҳои рӯзгузаронӣ ба анҷом мерасад.

¹¹ Алигалабони поён бо Чорсада барои мақсадҳои кўчонидан муттаҳид карда шуд, зеро ин деҳаҳо робитаҳои зич доштанд, ки онҳо меҳостанд нигоҳдоранд.

Сол	Баландшавии об (метр аз сатҳи баҳр)	НАК	Деҳаҳои ҳарардида	Ҷамоатҳои деҳаҳои зарардида	Ноҳияи деҳаҳои зарардида	Вазъи кунунии кӯчонида	Шумораи ҷисман кӯчонидашуда			
							Хонаводаҳо	Хонаводаҳо + оилаҳо ⁹	ШЛЗ-ҳо	% анҷомёфта ¹⁰
	1199	НАК 2	Чанор	Меҳробод	Нуробод	Тибқи НАК 2 пурра кӯчонида шудааст	177	359	1,795	100
	1210	НАК 2	Саидон (Ҳоҷаалишо)	Сичароғ	шаҳри Роғун	Тибқи НАК 2 пурра кӯчонида шудааст	17	59	182	100
2023	1242	НАК 2	Роғуни пойон	И. Ҳалимов	Нуробод	Undergoing resettlement under HAK 2	45	53	266	100
	1259	НАК 2	Обиборики пойон	Ҳакимӣ	Нуробод	Undergoing resettlement under HAK 2	41	77	330	100
2025	1327	НАК 2	Обиборики боло	Ҳакимӣ	Нуробод	Undergoing resettlement under HAK 2	50	84	412	100
	1222	НАК 2	Луғури пойон	Сичароғ	шаҳри Роғун	Undergoing resettlement under HAK 2	61	82	362	0
	1190	НАК 2	Ҳакимии поён	Ҳакимӣ	Нуробод	Undergoing resettlement under HAK 2	119	210	1000	3
	1260	НАК 2	Ҳакимии Боло	Ҳакимӣ	Нуробод	Undergoing resettlement under HAK 2	99	172	863	6
	1250	НАК 2	Меҳробод (Комсомолободи собиқ)	Меҳробод	Нуробод	Undergoing resettlement under HAK 2	528	1366	6016	35
	1143	НАК 2	Бедихо	И. Ҳалимов	Нуробод	Кӯчонидашаванда under HAK 2	58	118	588	0
2026	1189	НАК 2	Алигалабони боло	Ҳакимӣ	Нуробод	Кӯчонидашаванда under HAK 2	166	316	1645	0
	1285	НАК 2	Хумроғ (Кумоки собиқ)	Ҳакимӣ	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	88	166	755	0
2026-2032	1205	НАК - ҳои оянда	Зорони Майда	Муҷихарф	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	35	70	310	0
	1234	НАК - ҳои оянда	Пандовчии поён	Меҳробод	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	52	73	246	0

Сол	Баландшавии об (метр аз сатҳи баҳр)	НАК	Деҳаҳои ҳарардида	Ҷамоатҳои деҳаҳои зарардида	Ноҳияи деҳаҳои зарардида	Вазъи кунунии кӯчонидан	Шумораи ҷисман кӯчонидашуда			
							Хонаводаҳо	Хонаводаҳо + оилаҳо ⁹	ШЛЗ-ҳо	% анҷомёфта ¹⁰
	1238	НАК - ҳои оянда	Зорони калон	Меҳробод	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	175	364	1,684	0
	1248	НАК - ҳои оянда	Шаҳтути пойон	Ҳакимӣ	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	35	56	261	0
	1249	НАК - ҳои оянда	Новако	И. Ҳалимов	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	18	27	135	0
	1249	НАК - ҳои оянда	Пандовчии сари дашт	Сафедчашма	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	13	31	182	0
	1249	НАК - ҳои оянда	Буни Суфион	Боки Раҳимзода	Рашт	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	94	208	475	0
	1252	НАК - ҳои оянда	Пандовчиҳо деҳи-ҳочӣ	Сафедчашма	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	36	49	249	0
2026-2032	1254	НАК - ҳои оянда	Сари қош	Ҳумдон	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	101	198	679	0
	1255	НАК - ҳои оянда	Кавлоҳо	Ҳумдон	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	7	10	44	0
	1257	НАК - ҳои оянда	Булбулдара ¹²	Меҳробод	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	24	35	161	0
	1263	НАК - ҳои оянда	Пожеи пойон	Боки Раҳимзода	Рашт	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	204	440	1,434	0

¹² Булбулдара ба Пандовчии деҳи-Ҳочӣ пайваст мебошад ва дар Харитаи минтақаи обхезӣ (Расми 5-2) ҳамчун як маҳал нишон дода шудааст..

Сол	Баландшавии об (метр аз сатҳи баҳр)	НАК	Деҳаҳои ҳарардида	Ҷамоатҳои деҳаҳои зарардида	Ноҳияи деҳаҳои зарардида	Вазъи кунунии кӯчонида	Шумораи ҷисман кӯчонидашуда			
							Хонаводаҳо	Хонаводаҳо + оилаҳо ⁹	ШЛЗ-ҳо	% анҷомёфта ¹⁰
	1266	НАК - ҳои оянда	Ҳ. Шерозӣ	Хумдон	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	26	36	156	0
	1268	НАК - ҳои оянда	Санги Маликӣ	Боқӣ Раҳимзода	Рашт	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	146	314	878	0
	1270	НАК - ҳои оянда	Пандовчии Ағба	Меҳробод	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	69	132	616	0
	1270	НАК - ҳои оянда	Шулмак	Боқӣ Раҳимзода	Рашт	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	293	624	1,696	0
	1272	НАК - ҳои оянда	Пожеи боло	Боқӣ Раҳимзода	Рашт	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	149	316	779	0
	1274	НАК - ҳои оянда	Деҳаи Гулмон	Сафедчашма	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	15	28	106	0
	1275	НАК - ҳои оянда	Душоха замин	Меҳробод	Нуробод	Метавонанд кӯчонида мешаванд вобаста ба натиҷаи таҳқиқоти геологӣ.	85	147	529	0
	1276	НАК - ҳои оянда	Марғзори сер	Хумдон	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	25	37	147	0
2026-2032	1276	НАК - ҳои оянда	Кофара	Ҳакимӣ	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	64	97	522	0
	1277	НАК - ҳои оянда	Ҳасандара	Ҳакимӣ	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	29	43	234	0
	1278	НАК - ҳои оянда	Айни (Кабудҷар)	Меҳробод	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	64	92	527	0

Сол	Баландшавии об (метр аз сатҳи баҳр)	НАК	Деҳаҳои ҳарардида	Ҷамоатҳои деҳаҳои зарардида	Ноҳияи деҳаҳои зарардида	Вазъи кунунии кӯчонидан	Шумораи ҷисман кӯчонидашуда			
							Хонаводаҳо	Хонаводаҳо + оилаҳо ⁹	ШЛЗ-ҳо	% анҷомёфта ¹⁰
	1278	НАК - ҳои оянда	Девлоҳак	Меҳробод	Нуробод	Метавонанд кӯчонида мешаванд вобаста ба натиҷаи таҳқиқоти геологӣ.	15	28	142	0
	1279	НАК - ҳои оянда	Муҷихарфи калон (Мучих)	Муҷихарф	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	169	340	1,267	0
	1279	НАК - ҳои оянда	Навобод	Шаҳраки Навобод	Рашт	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	1,031	2,150	4,510	0
	1285	НАК - ҳои оянда	Даҳана	Оби меҳнат	Рашт	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	40	99	322	0
	1287	НАК - ҳои оянда	Лойоба	Н. Махсум	Рашт	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	150	227	910	0
	1290	НАК - ҳои оянда	Чорбоғ (Қаролуқи пештара)	Н. Махсум	Рашт	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	70	114	350	0
	1291	НАК - ҳои оянда	Качиманди (инчунин бо номи Шаҳрисабз маъруф аст)	Н. Махсум	Рашт	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	130	209	843	0
	1292	НАК - ҳои оянда	Яхч	И. Ҳалимов	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	22	37	157	0
	1293	НАК - ҳои оянда	Муҷихарфи Майда (Мучих)	Муҷихарф	Нуробод	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	75	153	710	0
2026-2032	1295	НАК - ҳои оянда	Яшм	Боқӣ Раҳимзода	Рашт	Тибқи НАК - ҳои оянда кӯчонида мешаванд	82	179	492	0

Сол	Баландшавии об (метр аз сатҳи баҳр)	НАК	Деҳаҳои ҳарардида	Ҷамоатҳои деҳаҳои зарардида	Ноҳияи деҳаҳои зарардида	Вазъи кунунии кўчонида	Шумораи ҷисман кўчонидашуда			
							Хонаводаҳо	Хонаводаҳо + оилаҳо ⁹	ШЛЗ-ҳо	% анҷомёфта ¹⁰
	1297	НАК - ҳои оянда	Сангӣ кар	Боқӣ Раҳимзода	Рашт	Тибқи НАК - ҳои оянда кўчонида мешаванд	83	196	544	0
	1298	НАК - ҳои оянда	Қазноқ	Н. Махсум	Рашт	Тибқи НАК - ҳои оянда кўчонида мешаванд	380	602	2,349	0
	1300	НАК - ҳои оянда	Шуле	Боқӣ Раҳимзода	Рашт	Метавонанд кўчонида мешаванд вобаста ба натиҷаи таҳқиқоти геологӣ.	178	385	1,296	0
	1301	НАК - ҳои оянда	Деҳқонобод (Қизроки собиқ)	Н. Махсум	Рашт	Метавонанд кўчонида мешаванд вобаста ба натиҷаи таҳқиқоти геологӣ.	152	293	1,100	0
	1302	НАК - ҳои оянда	Лаби Ҷар	Хумдон	Нуробод	Метавонанд кўчонида мешаванд вобаста ба натиҷаи таҳқиқоти геологӣ.	17	26	110	0
	1304	НАК - ҳои оянда	Шоҳиндара	Боқӣ Раҳимзода	Рашт	Метавонанд кўчонида мешаванд вобаста ба натиҷаи таҳқиқоти геологӣ.	47	100	306	0
	1309	НАК - ҳои оянда	Зарда	Сафедчашма	Нуробод	Метавонанд кўчонида мешаванд вобаста ба натиҷаи таҳқиқоти геологӣ.	8	12	54	0
	1312	НАК - ҳои оянда	Қалъаи сурх	Қалъаи Сурх	Рашт	Метавонанд кўчонида мешаванд вобаста ба натиҷаи таҳқиқоти геологӣ.	72	240	567	0
	1313	НАК - ҳои оянда	Деҳаи Амирбек	Қалъаи Сурх	Рашт	Метавонанд кўчонида мешаванд вобаста ба натиҷаи таҳқиқоти геологӣ.	59	218	496	0

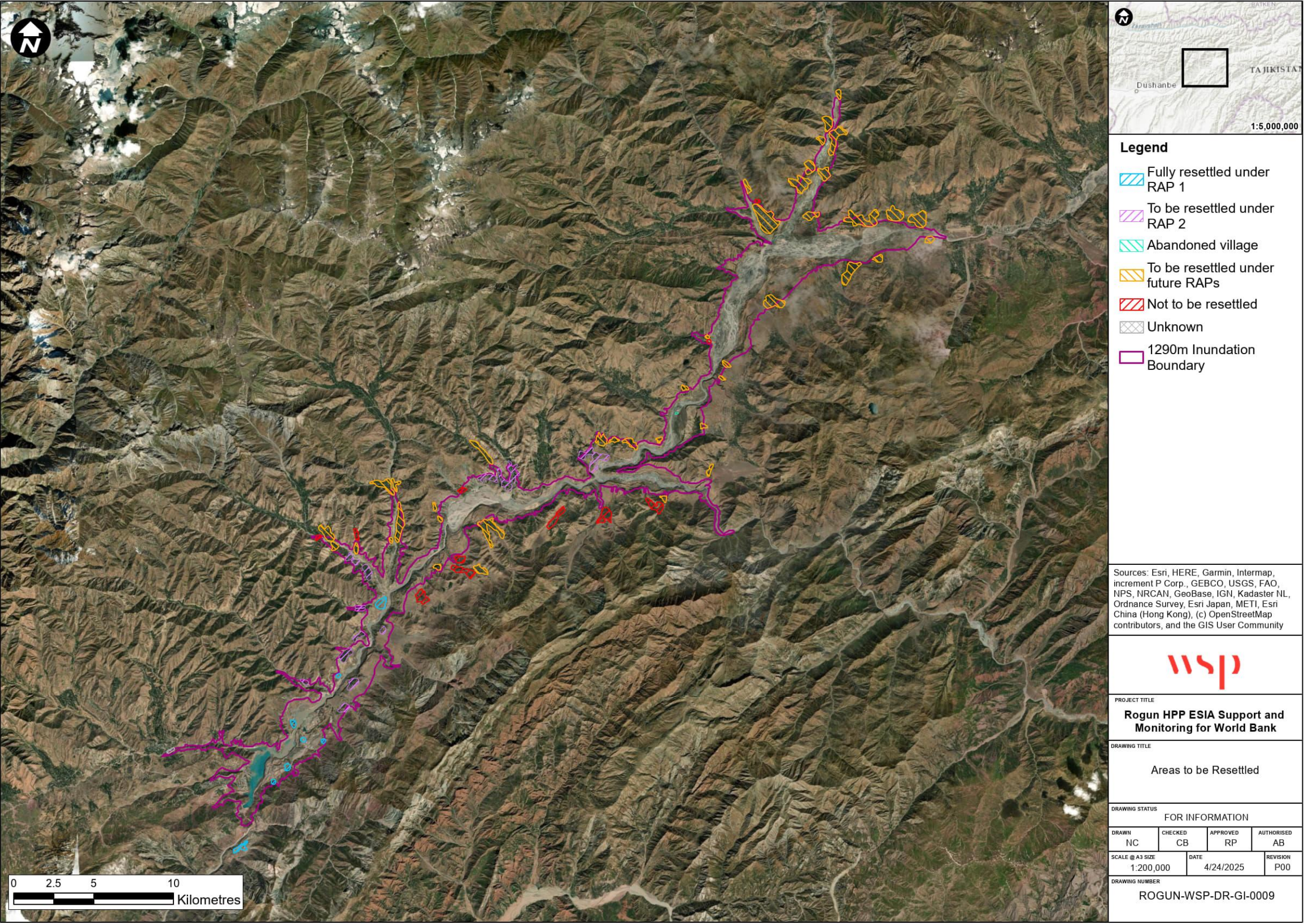
Сол	Баландшавии об (метр аз сатҳи баҳр)	НАК	Деҳаҳои ҳарардида	Ҷамоатҳои деҳаҳои зарардида	Ноҳияи деҳаҳои зарардида	Вазъи кунунии кӯчонидан	Шумораи қисман кӯчонидашуда			
							Хонаводаҳо	Хонаводаҳо + оилаҳо ⁹	ШЛЗ-ҳо	% анҷомёфта ¹⁰
2026-2032	1331	НАК - ҳои оянда	Хумдон (Навдонаки собиқ)	Қалъаи Сурх	Рашт	Метавонанд кӯчонида мешаванд вобаста ба натиҷаи таҳқиқоти геологӣ.	171	563	1,701	0
	1360	НАК - ҳои оянда	Йости пойон	И. Ҳалимов	Нуробод	Метавонанд кӯчонида мешаванд вобаста ба натиҷаи таҳқиқоти геологӣ.	32	40	230	0
	1414	НАК - ҳои оянда	Деҳаи Шоҳ	Меҳробод	Нуробод	Метавонанд кӯчонида мешаванд вобаста ба натиҷаи таҳқиқоти геологӣ.	10	22	145	0
69 villages							6,788	13,922	50,267 ¹³	0

Манбаъ: маълумоти ММЗ, Марти 2023.

Ҷойгиршавии деҳаҳо дар Расми 3-2 нишон дода шудааст. Харитаҳои иловагӣ дар Замимаи I оварда шудаанд.

¹³ Ин шумора ба моҳи апрели соли 2025 рост меояд. Чунин пешбинӣ мешавад, ки шумораи ниҳии ШЛЗ метавонад то 60,000 нафар афзоиш ёбад бо назардошти афзоиши аҳолии.

Расми 3-2 – Харитаи минтақаи обхезӣ бо нишон додани деҳаҳои зарардида

Навъи заминҳое, ки дар се ноҳияи асосии минтақаи обхезӣ — Роғун, Нуробод ва Рашт — истифода мешаванд, дар Ҷадвали 3-3 дар ҳама марҳилаҳои НАК оварда шудаанд. Аксарияти заминҳои зарардида чарогоҳҳо мебошанд, баъдан заминҳои кишоварзӣ, қитъаҳои манзилӣ ва ҷангалҳо/буттазорҳо ҷойгир шудаанд. Дар байни ин се ноҳия, интизор меравад, ки талафоти замин бештар аз ҳама дар ноҳияи Нуробод аст. Дар дохили заминҳои зарардидаи Нуробод, талафот ба тақрибан 60% заминҳои кишоварзӣ, 46% зироатҳои бисёрсола, 26% ҷангалҳо, 23% заминҳои президентӣ ва 13,6% заминҳои наздиҳавлигӣ мерасад.

Тибқи як таҳқиқоти моҳи августи соли 2023, ки миёни 1038 хонаводаи зарардидаи ҳанӯз кӯчонидашуда (ХЛЗ) гузаронида шудааст, масоҳати миёнаи замин, ки барои парвариши маҳсулоти кишоварзӣ истифода мешавад, ба 3,293 метри мураббаъ (м²) барои ҳар як оила баробар аст. Аммо ин рақам вобаста ба маҳалли зист хеле фарқ мекунад. Дар ноҳияи Нуробод масоҳати миёнаи замин барои истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ 3,364 м² барои як оила буда, аз миёнаи умумӣ каме зиёдтар аст. Дар шаҳри Роғун, ин нишондиҳанда 2,343 м² барои як оила мебошад.

Дар мавриди заминҳои ивазкунанда, ҳамаи хонаводаҳои зарардида (аз ҷумла фарзандони оиладор дар дохили хонавода) ҳуқуқ доранд, ки қитъаҳои замини ройгон дарёфт кунанд — ҳатто агар онҳо дар маҳалли зисти ҳозираи худ шаҳодатномаи замин надошта бошанд.¹⁴ Тибқи мусоҳибаҳои минбаъда бо намояндагони ММЗ, мушовирони таҳқиқоти иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва Бонки Умумиҷаҳонӣ, аксарияти кулли шахсони кӯчонидашуда изҳор доштаанд, ки аз ин тартиб қаноатманданд, зеро хонаводаҳои дуҷумдараҷа (фарзандони оиладор), ки қаблан замин надоштанд, низ соҳиби қитъаҳои замин гардиданд. Хонаводаҳои дуҷумдараҷа то се сол муҳлат доранд, ки дар заминҳои худ бино созанд, вале метавонанд барои тамдиди муҳлат дархост диҳанд, ки чунин тамдидҳо одатан дода мешаванд.

Чарогоҳ ва/ё замини алафдаравӣ пеш аз кӯчонидани ҷисмонӣ дар маҳалҳои нави кӯчонидан ба таври пешакӣ таъмин карда мешаванд. Ин маҳалҳои кӯчонидан аз минтақаҳои интиҳоб мешаванд, ки замини кишоварзӣ ва чарогоҳ дастрас аст. Аммо баъзан ҳолатҳои руҳ додаанд, ки чунин заминҳо нокифоя будаанд ё барои ҳамаи хонаводаҳо замини кофии кишоварзӣ мавҷуд набудааст. Дар чунин ҳолатҳо, заминҳои иловагӣ аз минтақаҳои дигар, ҳарчи наздиктар ба маҳалҳои кӯчонидан, ҷудо карда мешаванд.

Вазорати кишоварзӣ (ВК) тибқи стратегияи миллии амнияти озуқаворӣ ва Қарори №47, ки кӯчонидан ва идоракунии воситаҳои рӯзгузаронии аҳолиро дар доираи Лоиҳаи НБО Роғун танзим мекунад, вазифадор аст, ки заминҳои кишоварзӣ ва чарогоҳҳоро ҳифз кунад. Вазорат ба масъалаи ҷудо кардани заминҳои нав — аз ҷумла заминҳои мавриди истифода қарорнагирифта ва партофташуда — ва инчунин барқарорсозии чарогоҳҳо таваҷҷуҳ мекунад. Хонаводаҳои кӯчонидашуда, ки худро аз замини кофии кишоварзӣ ва чарогоҳ маҳрум меҳисобанд, метавонанд ба намояндагони ВК дар сатҳи ноҳия муроҷиат кунанд. Чунин муроҷиатҳо қаблан сурат гирифтаанд ва боиси ҷудо шудани заминҳои иловагӣ ба хонаводаҳо гардидаанд.

¹⁴ ШЛЗ (шахсони аз Лоиҳа зарардида), ки шаҳодатномаи расмӣ замин надоранд, бояд дар доираи раванди кӯчонидан барои дарёфти шаҳодатномаи расмӣ замин муроҷиат намоянд.

Ҷадвали 3-3 – Истифодаи замин дар ноҳияҳои Роғун, Нуробод ва Рашт

Навъи замин	Роғун			Нуробод			Рашт		
	Ҳамагӣ (га)	Зериобшаванда (га)	%	Ҳамагӣ (га)	Ҳамагӣ (га)	Зериобшаванда (га)	Ҳамагӣ (га)	Зериобшаванда (га)	%
Чарогоҳ	37,935	40.85	0.1%	63,335	4,782.44	7.6%	161,206	962.89	0.6%
Замини кишт	1,088	0	0	3,072	1,835.19	59.7%	5,032	410.26	8.2%
Алафзор	20	0	0	828	4.6	0.6%	373	0	0.0%
Зироатҳои бисёрсола	446	0	0	432	199.89	46.3%	1,532	143.78	9.4%
Қитъаҳои наздиҳавлигӣ	1,076	4.7	0.4%	2,727	370.65	13.6%	5,547	191.53	3.5%
Заминҳои президентӣ	11	1.5	13.6%	889	203.91	22.9%	3,612	45.58	1.3%
Ҷангал/буттазор	1,589	0	0	1,801	474.32	26.3%	3,847	252.94	6.6%
Дигар	8,514	673.38	7.9%	19,713	3,813.00	19.3%	280,111	2,411.84	0.9%
Ҳамагӣ	50,679	720.43	1.4%	92,797	11,684.00	12.6%	461,260	4,418.82	0.96%

Манбаъ: маълумоти ММЗ, майи соли 2023.

3.2 Талафоти сохтмонҳо

Фаъолиятҳои кўчонидан манзилҳои доимӣ, аз ҷумла хонаҳои шахсӣ, биноҳои тиҷоратӣ, биноҳои давлатӣ ва инфрасохторҳои ҷомеаро дар бар мегиранд, ки дар натиҷаи талафи доимии замин бо сабаби пур шудани обанбор зерӣ об мемонанд.

Ҳамаи биноҳои шахсӣ, давлатӣ ва ҷамъиятӣ, ки аз даст рафтаанд, бояд бо стандартҳои баробар ё беҳтар барқарор карда шаванд, барои манфиати ҳам шахсони кўчонида ва ҳам ҷомеаҳои мизбон. Усули арзёбӣ ва Матритсаи ҳуқуқӣ, ки дар Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ ва Нақшаи амалиёти кўчонидан (НАК) тасвир шудаанд, барои муайян кардани харҷи пурраи ҷуброни биноҳои доимӣ ва амволи марбут ба шахсони аз Лоиҳа зарардида (ШЛЗ) риоя хоҳанд шуд. Стандарти СЭИ5-и Бонки Умумиҷаҳонӣ ва талаботи сиёсати қарздиҳандагони иштироккунанда таъкид мекунанд, ки арзёбии хонаҳо ва амвол бояд бо назардошти харҷи ҷуброни пурра сурат гирад ва ҷубронҳо барои фарсудашавӣ ё хароҷоти дигар кам карда нахоҳанд шуд.¹⁵ Ҳамчунин биноҳои давлатӣ ва ҷамъиятӣ барқарор, васеъ ва ё барои ниёзҳои шахсони кўчонида ва ҷомеаҳои мизбон сохта мешаванд. Иншоотҳо аз тарафи давлат маблағгузорӣ мешаванд, на Лоиҳа.

Дар ҷадвали 3-4 шумораи сохтмонҳо нишон дода шудааст, ки дар ҷараёни марҳилаи дууми кўчонидан аз байн рафтаанд ё аз байн хоҳанд рафт.

Ҷадвали 3-4: Иншооте, ки дар ҷараёни НАК 2 аз байн рафтаанд

Деҳа	Хона	Иншооти хоҷагидорӣ (масалан оғилхонаҳо)	Корхонаҳо	Мактабҳо	Беморхонаҳо	Масҷидҳо	Иншоотҳо и ҷамъияти	Ғайраҳо
Сичароғ	38	152	1	1	1	1	1	
Фуродгоҳ	36	144	1	1		1		
Сари Пул	110	440	2		1			
Маҳаллаи поён	77	308				1		
Чанор	177	708	1	1	1	1	1	
Саидон	17	68	1	1		1		
Рогунӣ поён	45	180		1	1	1		
Обиборики поён	41	164		1		1		
Обиборики боло	50	200		1		2		
Лугури поён	61	244	4	1	1	1		
Ҳакими поён	119	476	2	1		1		
Ҳакими боло	99	396	1	1		2	2	
Меҳробод	528	2112	24	5	1	6	1	1 ¹⁶
Бедҳико	58	232	1	1	1	1	1	
Алигалабони боло	166	664	10	1	1	1	1	
Хумроғ	88	352	1	1		1		
Ҳамагӣ	1710	6840	49	18	8	22	7	1

¹⁵ Чаҳорҷӯбаи барномаи кўчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (ЧБКБВР) ҷадвалеро дар бар мегирад, ки дар он талаботҳои ҳар яки қарздеҳон оид ба кўчонидани ғайрихатиёри оварда шудаанд. Он дар сомонаи energyprojects.tj дастрас аст.

¹⁶ Здания культурного назначения

3.3 Талафи замин ва фаъолияти кишоварзӣ

Аксари оилаҳо ва хоҷагиҳои хонаводагӣ дар заминҳои наздиҳавлигӣ корҳои кишоварзӣ доранд ва ба дараҷаи муайян бо хоҷагидорӣ машғуланд. Онҳо одатан гандум, ҷуворимакка, ҷав ва офтобпараст парвариш медиҳанд. Мева ва чормағзҳо низ кишт мешаванд, мисли себ, тут, зардолу, нок, ғамӣ, анор, ангур, ҷӯш ва бодом.

Парвариши чорво ва мурғпарварӣ низ маъмул аст. Оилаҳо одатан гӯсфанд, буз ва чорвои калони шохдор нигоҳ медоранд. Занбӯри асалпарварӣ низ васеъ паҳн шудааст.

Барои дарахтон ҷуброни пули дода мешавад. Кӯмак барои кӯчонидани баъзе дарахтон, агар имконпазир бошад, ва ҳама амволи манқул (чорво ва занбӯри асал) ба маҳалли нав дода мешавад.

Оилаҳо метавонанд то замоне ки замин барои пур кардани обанбор тоза шавад, дар заминҳои худ кишт кунанд. ШЛЗ-ҳо низ дар заминҳои нави кӯчонидашуда кишт мекунанд. Аксари зироатҳо пас аз як сол ҳосил медиҳанд. Дар ҳолатҳои кам, агар ШЛЗ-ҳо дар интизории ҳосил ниёз ба кӯмаки иловагӣ дошта бошанд, ба онҳо ҷуброни пулӣ ё ғайрипулӣ дода мешавад.

Дар ҷадвали 3-5 шумораи қитъаи заминҳо нишон дода шудааст, ки дар ҷараёни кӯчонидан аз байн рафтаанд ё хоҳанд рафт:

Деҳа	Заминҳои хоҷагии хонаводагӣ (шумораи қитъаҳо) ¹⁷	Қитъаҳои кишоварзӣ (га)	Заминҳои коммуналӣ (га)	Чарогоҳ (га)	Дигар заминҳои ҷамъияти (га)
Сичарог	38	6.04	0.4	94.58	34.05
Фуродгоҳ	36	5.76	2.8	40	10
Сари Пул	110	17.6	11	21	10.9
Махаллай пойон	77	12.32	1.8	50	20
Чанор	177	28.32	12.5	169	137
Сайдон	17	2.72	0.22	18	1.24
Рогунӣ пойон	45	7.2	0.8	95	90
Обиборики поён	41	6.56	2	51	34
Обиборики боло	50	8	1.5	63	41
Лугури пойон	61	9.76	-	164	0.81
Ҳақими пойон	119	19.04	10.38	93	336
Ҳақими боло	99	15.84	-	61	280
Меҳробод	528	48	1.2	-	-
Бедхихо	58	9.28	2.4	141	116
Алигалабони боло	166	26.56	-	75	491
Хумроғ	88	8	-	34	202
Ҳамагӣ	1710	231	47	1169.58	1804

3.4 Талафи даромад ва воситаҳои рӯзгузаронӣ

Бисёре аз оилаҳое, ки бо кӯчонидан зарар мебинанд, ё воситаҳои рӯзгузаронӣ ё манбаъҳои даромади худро муваққатан ё доимӣ аз даст медиҳанд. Вақт лозим аст, то барқарорсозии даромад тавассути кӯмаки гузаришӣ анҷом шавад. Ба ин кӯмакҳо дохил мешаванд: ҷуброни

¹⁷ Андозаи миёнаи қитъа 0,07 га

пули барои маоши аз дастрафта (баробар ба се моҳ), маблағи муваққатӣ барои ҳар як ШЛЗ ва қарзи имтиёзнок барои оғоз кардани тиҷорат.

Оилаҳои зарардида шомили онҳое ҳастанд, ки бо кишоварзӣ машғуланд, аз муҳочирон маблағ мегиранд, даромадҳои ноустувор доранд (мисли қорҳои мавсимӣ ё муваққатӣ), маош мегиранд (қор дар мақомоти давлатӣ ё хусусӣ) ва нафақахӯрон. Барои баъзеҳо, ба мисли нафақахӯрон, кӯчонидан метавонад таъсири кам ба манбаъҳои даромад дошта бошад, чунки онҳо нафақа мегиранд, вале сатҳи зиндагии онҳо вобаста ба ҷойи нави зист метавонад тағйир ёбад. Дар НАК 1, оилаҳое, ки аз деҳаҳои хурд ба маҳаллаҳои наздики шаҳр кӯчиданд, хароҷоти иловагӣ доштанд, зеро барои беҳтар кардани инфрасохтори худ сармоягузорӣ карданд. Барои оилаҳое, ки бо кишоварзӣ машғуланд, даромадҳо бо талафи замин пурра аз даст рафтааст. Барои ин Вазорати кишоварзӣ (ВК) бо заминҳои ивазкунанда, тухмӣ ва таҷҳизоти кишоварзӣ кӯмак мекунад.

Фаъолиятҳои тиҷоратӣ ва савдо, ки дар ноҳияҳо сурат мегиранд, ба таври мустақим аз Лоиҳа таъсир мебинанд. Инҳо асосан мағозаҳои хурд, қоргоҳҳои ҳунарий ва ҷойхонаҳо мебошанд. ШЛЗ-ҳо метавонанд тиҷорати худро дар маҳалли кӯчонидан дубора ташкил кунанд, агар тиҷорат қобили амал бошад. Вазорати меҳнат, муҳочират ва шуғли аҳоли (ВММША) кӯмакҳои гуногун, аз ҷумла кӯмаки даромад барои се моҳ, қарзҳои имтиёзнок, маблағи муваққатӣ ва қарз барои тиҷорати хурдро пешниҳод мекунад. Ҳамчунин дар ҳамаи маҳалҳои кӯчонидан барои соҳибони тиҷорат замин ҷуброн карда мешавад, ки ба ҳаҷми талафи онҳо баробар аст, ва бо кӯмаки ММЗ биноҳои тиҷоратӣ барои барқарорсозии фаъолият сохта мешаванд. Соҳибони тиҷорат метавонанд амволи манкули худро ба маҳалли нав бепул интиқол диҳанд.

Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (НБВР 2) барномаҳои давомдор ва стратегияҳои иловагиро барои рушди касбӣ ва тиҷорат пешниҳод мекунад, аз ҷумла омӯзиши пешрафта ба деҳқонон, омӯзиши касбӣ ва техникӣ, қарзҳои хурд, омӯзиш ва таҳассусҳои нав дар бахшҳои иқтисодии нав (мисли қорҳо дар соҳаи сабз, сайёҳӣ, сохтмон ва ғ.) ва стипендияҳо барои омӯзиш ва машварат.

3.5 Талафи дастрасӣ

Мумкин аст ШЛЗ-ҳое бошанд, ки замин ва ё амволи онҳо қисман зери об намеравад, вале бо баланд шудани сатҳи об дастрасии иқтисодии онҳо маҳдуд мегардад. Пулҳое, ки ҳоло дар боло ва поёни рӯд ва қорӣ байни деҳаҳои соҳили чапи Вахш сохта шудаанд, дар баъзе мавридҳо пеш аз сохтмони пулҳои нав аз байн хоҳанд рафт. Масалан, деҳаи Ҳалимов дар ноҳияи Нуробод ва деҳаи Саидон дар шаҳри Роғун дастрасӣ ба пулҳои пиёдагардро муваққатан аз даст медиҳанд. Бо вучуди ин, Вазорати нақлиёт сохтмони роҳҳои байнидеҳаӣ (беш аз 55 км) ва 5 пулро оғоз кардааст, ки барои пиёдагардон ва мошинҳо дастрас хоҳад буд, бинобар ин таъсирҳо муваққатӣ ва кам аҳамият хоҳанд буд. Муддати сохтмони роҳҳо ва пулҳо мувофиқ карда мешавад, то таъсирҳо ба ҷомеаҳо ҳадди ақал расанд, ҳатто вақте ки деҳаи Бедихо дар ҳолати кӯчонидан қарор дорад (ММЗ барои интиқоли амволи ШЛЗ-ҳо кӯмак мекунад).

Бо ҷомеаҳои зарардида машваратҳо гузаронида шудаанд ва ГТЛ ва ММЗ нақшаи идораи экологӣ ва иҷтимоӣ (НИЭИ) тайёр мекунад, то таъсироти ҷамъоатҳои соҳили чапро, ки аз дастрасӣ ба молу хизматрасониҳо дар соҳили рост маҳрум мешаванд, идора кунанд. Агар касе дар ин деҳаҳо ба таври муваққатӣ ё доимӣ кӯчонида шавад ё ба таври иқтисодӣ зарар бинад, ММЗ Замимаи ба НАК-ро барои ҷуброни талафоти ШЛЗ-ҳо омода мекунад.

Талафоти дигар ба дастрасӣ марбут ба хизматрасониҳои экосистема, мисли ҷангалзорҳо ва майдонҳои ҷамъовариҳои алаф ва дигар манбаъҳо мебошад. Таҳқиқоти иҷтимоии соли 2023 нишон дод, ки моҳипарварӣ ва шикор дар ҷойи дар минтақаи обанбор вучуд дорад, вале барои рӯзгузаронӣ нест.

3.6 Талафи мероси этнографӣ ва фарҳангии ғайримоддӣ

Мероси фарҳангии минтақаи Лоиха унсурҳои моддӣ ва ғайримоддӣ, унсурҳои моддӣ палеонтологӣ, археологӣ, таърихиро дар бар мегирад; мероси этнографӣ ҷойҳои фарҳангӣ ва динии моддӣ, анъанаҳои марбут, амалҳои суннатӣ ва донишҳои маҳаллӣ мебошанд.

Мероси этнографӣ дорои арзишҳои фарҳангӣ барои ШЛЗ-ҳо мебошад, аз ҷумла ҷойҳои муқаддас, масҷидҳо, ёдгориҳо, мазорҳо, гӯрҳои қадим ва муосир, дарахтони муқаддас ва дигар унсурҳои табиӣ (обшорон), гиёҳҳои шифобахш ва дарахтони фарҳангӣ ва сутунҳои саломдихии маҳаллӣ.

Мероси фарҳангии ғайримоддӣ амалҳои фарҳангӣ ва одатҳои маҳаллӣ, аз ҷумла бофтан ва нақши қолинҳо, ҳунари ҷӯбкорӣ, дӯзандагӣ ва наққошӣ, сохтани асбобҳои мусиқӣ ва иҷрои мусиқӣ, ҳикояҳо, ривоятҳо ва расму оинҳои маҳаллӣ мебошад.

Мероси этнографӣ ва фарҳанги ғайримоддии минтақаи Лоиха ҳамчун “Ҷузъи арзишманд” дар раванди таҳлили таъсири экологӣ ва иҷтимоӣ (АТЭИ) муайян шудааст. Он дорои захираҳои таърихӣ ва амалкунанда, ҷойҳо ва объектҳои мебошад, ки аз ҷониби гурӯҳҳои аз Лоиха зарардида (ШЛЗ) барои мақсадҳои фарҳангӣ ва мазҳабии дерина истифода мешаванд.

Маълумоти асосии фарҳангӣ барои АТЭИ, ки дар ҳамкорӣ бо ҷомеаҳои маҳаллӣ ва коршиносони этнографии ватанӣ ҷамъоварӣ шудааст, зиёда аз 30 объекти фарҳангии моддиро дар ҳудуди Лоиха муайян намудааст, аз ҷумла оромгоҳҳо, ёдгориҳо, масҷидҳо ва мазорҳо.

Сохтмон ва кӯчонидани ҷорӣи Лоиха метавонад боиси чандин таъсироти ҷиддии эҳтимолии фарҳангӣ гардад, аз ҷумла ҳалалдоршавӣ ё талафи ҷисмонии мустақим ва тағйироти ғайримустақим дар муҳити табиӣ ва манзаравии маҳаллӣ. Раванди кӯчонидан инчунин дастрасиро ба захираҳои фарҳангии одатии ШЛЗ (дар деҳаҳои зисти аслий) маҳдуд мекунад ва метавонад монеаи идомаи фаъолиятҳои маъмулии фарҳангӣ (мероси ғайримоддӣ) гардад, махсусан дар ҳолатҳои, ки ин фаъолиятҳои ҷамъиятӣ бо манзараҳои табиӣ ва рӯзгузаронии кӯҳистонӣ ва деҳотӣ вобастаанд.

Ин пайвандҳои фарҳангӣ ҳамчун ҷузъи муҳими ҳисси маҳаллии сокинон арзёбӣ мешаванд ва метавонанд ба ташаккули хусусиятҳои фарқкунандаи манзараи этнографӣ мусоидат намоянд. Инчунин, ҷудоии ҷуғрофӣ метавонад ҷанбаҳои хоси фарҳанг ва мероси ғайримоддии маҳаллиро тақвият диҳад, ки метавонанд аз як деҳа ба деҳаи дигар фарқ кунанд. Ин системаҳои эътиқодӣ асоси муносибати мардум ба ҷаҳон ва тарзи фаҳмиши онҳо аз ҷаҳонбинии моддӣ ва маънавиро ташкил медиҳанд, ки бар пояи он хувияти фарҳангии муштарак ва сохтори иҷтимоии маҳаллӣ бунёд ёфтааст.

Маълумоти ҷамъоваришуда дар ҷараёни таҳқиқоти этнографии соли 2023 нишон медиҳад, ки гарчанде фарҳанги Нуробод ба фарҳанги минтақаҳои дигари Тоҷикистон шабоҳат дорад, вале хусусиятҳои маҳаллӣ ва фарқиятҳои мавҷуданд, ки қисман аз шароити ҷуғрофӣ ва ҷудоии бисёр деҳаҳо бармеоянд.

Баъзе аз ШЛЗ-ҳо дар машваратҳои ғайрирасмӣ доир ба оmodасозии АТЭИ изҳор доштанд, ки насли калонсол бо маҳалли аслии зисти худ (деҳаҳои воқеъ дар минтақаи Лоиха) эҳсоси “пайванд ва тааллуқ” бештар доранд, дар ҳоле ки насли ҷавон аз имкониятҳои муҳити бештар шаҳрӣ, ки бо кӯчонидан фароҳам мешавад, истиқбол мекунанд.

Барои шиноخت, идора ва коҳиш додани таъсироти ҷорӣи мероси фарҳангӣ дар доираи НАК 2 ва НАК-ҳои минбаъда, як қатор чораҳои бештарини амал тавсия шудаанд, то ки бо сиёсатҳо ва стандартҳои муассисаҳои молиявии байналмилалӣ (IFI) мутобиқ бошанд. Барои мероси этнографӣ ва ғайримоддӣ, аз ҷумла таҳияи Нақшаи идоракунии мероси фарҳангии Лоиха (НИМФ) пешбинӣ шудааст, то ҳамаи ӯҳдадорҳои марбут ба минтақаи обхезӣ ва НАК-ро муттаҳид созад.

Дар маҷмӯъ, ин тадбирҳо иборатанд аз:

- Сабти иттилоот ва кўчонидани эҳтимолии объектҳои фарҳангии ҷамъиятӣ;
- Таҳияи “Дастурамали беҳтарин таҷрибаҳо” барои кўчонидани оромгоҳҳо;
- Ташкили осорхонаҳои маҳаллии ҷомеа ҳамчун марказҳои фарҳангӣ ва нигоҳдории мероси ғайримоддӣ ва ёдгориҳои бостоншиносӣ (дар дохили маҳалҳои нави кўчонидашуда);
- Ҳамоҳангсозӣ бо Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рўзгузаронӣ (НБВР) барои дастгирии дарозмуддати ҳунароҳои суннатӣ ва фаъолиятҳои анъанавӣ.

Муфасссалоти иловагӣ оид ба таъсироти муайяншуда ба мероси фарҳангии ҷомеаҳои эҳтимолии аҳолии зарардида ва барномаҳои мазкурӣ коҳишдиҳӣ, ки ба раванди Нақшаи амалиёти кўчонидан (НАК) марбутанд, дар АТЭИ ва Нақшаи идоракунии мероси фарҳангӣ (НИМФ) оварда шудаанд

3.7 Таъсироти марбут ба сохтмон

Дар Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рўзгузаронӣ (НБВР) эҳтимолияти он зикр гардида буд, ки деҳаи Пасӣ Мўхраҳó дар шаҳри Роғун метавонад бинобар фаъолиятҳои гуногуни сохтмонӣ зери таъсир қарор гирад. Ин маҳал аз соли 1973 фаъолият мекунад ва аз 54 хоҷагии хонаводагӣ иборат аст, ки дар ҳар як хона 2 то 3 оила зиндагӣ мекунанд — дар маҷмӯъ тақрибан 600 нафар аҳоли. Дар марҳилаҳои ибтидоии Лоиҳа, ба ин ҷомеа имкони кўчидан пешниҳод гардид, аммо ҳеҷ яке аз хоҷагиҳо ихтиёрӣ кўчиданро интиҳоб накарданд. Ҳамзамон, масъалаи сохтмони як қароргоҳи коргарон дар наздикии ин маҳал низ баррасӣ шуда буд. Аммо, НБО Роғун қарорҳои алтернативӣ қабул кард ва деҳа барои пешгирӣ аз таъсироти сохтмонӣ маҷбур ба кўчидан нашуд.

ГТЛ ва ММЗ бо тамоми ҷомеаҳо дар наздикии минтақаҳои сохтмонӣ вохӯриҳо анҷом доданд, то фикру мулоҳизаҳои онҳоро дар бораи таъсироти эҳтимолии сохтмон гўш кунанд. Чораҳои коҳишдиҳӣ дар Нақшаи идоракунии экологӣ ва иҷтимоии (НИЭИ) Лоиҳа ворид карда шудаанд.

3.8 Таъсир ба ҷомеаҳои қабулкунанда

Ҷадвали 3-6 рўйхати ҷомеаҳои қабулкунандаро барои шахсони аз кўчонидан зарардида (ШКЗ) дар бар мегирад.

Ҷадвали 3-6: Ҷомеаҳои қабулкунанда барои ҷойҳои кўчонидан

Район/Шаҳр	Ҷои кучонидан	Маҳалҳои аҳолинишин дар масофаи то 4 км
Роғун	Йоли Гармоба	Ҷавони (0,7 км)
		Дехконобод (1,3 км)
		Обигарм (3,8 км)
	Саидони нав	Маҳалаҳои аҳолинишини соҳили чап
Турсунзода	Тойчи	Турсунзода (0,2 км) Турбхокала (1,6 км) Сешанбе (1,2 км) Оккургон (1,8 км) Чириш-Тепе (3,8 км) Октябрь (2,5 км)
	Намуна	Пахтабод (0,5км) Ишан – Узбекистан (1,9 км) Таштепа – Узбекистан (2,0 км) Нурафшон (2,9 км) Навбахор (2,0 км)
Данғара	Чорсада-2	Чорсада-1 (1,1 км)

Район/Шаҳр	Ҷои кучонидан	Маҳалҳои аҳолинишин дар масофаи то 4 км
		Саргазон (1,2 км) Шахбур (3,3 км) Джартеппа (2,7 км)
Нуробод	Дарбанд	Тухчи (омехта) Обилурд (омехта) Хамдон (омехта) Дигар Маҳалаҳои аҳолинишини соҳили чап
Файзобод	Себистон	Карабулок (0,1 км) Шуляшаки (0,8 км) Джоникуди (1,9 км) Навобод (2,3 км) Калимарак (2,5 км) Меҳробод (3,0 км) Джалджид (3,7 км)

Аксарияти кулли ШЛЗ аллакай ба шаҳрҳо ва деҳаҳои мавҷуда кӯчонида шудаанд ё кӯчонида хоҳанд шуд. ММЗ замини хонаводаҳо, корхонаҳо ва хоҷагӣҳои кишоварзии шаҳрҳо/деҳаҳои қабулкунандаро мусодира накардааст, ба истиснои баъзе қитъаҳои замини кишоварзие, ки партофта шуда буданд ё истифода намешуданд. Чунин мусодира танҳо пас аз машваратҳои муфассал бо хонаводаҳо ва/ё соҳибони шаҳодатномаҳои ҳуқуқи истифодаи замин амалӣ мегардад, баъд аз он онҳо заминро ба ҳукумат бармегардонанд (бо ҳуҷҷатгузори мувофиқ). Шаҳрҳо ва деҳаҳои қабулкунанда аз чунин инфрасохтори кӯчонидан баҳра бурдаанд, ба монанди мактабҳои нав ва марказҳои тиббӣ, инфрасохтори иҷтимоӣ, роҳҳои маҳаллии нав ё беҳтаршуда, инчунин таъминоти иловагии об ва неруи барқ. ШЛЗ ва ҷомаҳои қабулкунанда ҳамчунин дар машваратҳои гуногун иштирок кардаанд, то масъалаҳои вобаста ба таъсири экологӣ ва иҷтимоии раванди кӯчониданро баён ва ҳал намоянд, аз ҷумла: нақлиёт, садо, беҳатарӣ, истифодаи захираҳои маҳаллӣ (масалан, об, барқ, сӯзишворӣ, замин, манзил, маҳсулоти ғизоӣ), паёмадҳои иқтисодӣ ва эҳтимоли муноқишаҳои иҷтимоӣ. Дар ММЗ ва ҷамоатҳо намояндагони маҳаллӣ мавҷуданд, ки мунтазам вохӯриҳо мегузaronанд, иттилоот пешниҳод мекунанд ва ба ҷомаҳои қабулкунанда дар ҳалли ҳар гуна паёмадҳои номатлуби кӯчонидан кӯмак мерасонанд. Ҷомаҳои қабулкунанда ҳамчунин метавонанд аз механизми пешниҳоди шикоят истифода баранд. То имрӯз шикоятҳо кам буданд ва онҳо асосан ба ҳаракати нақлиёт, серодамӣ, истифодаи об ва масрафи сӯзишворӣ вобаста буданд.

4 ШАРОИТИ ИҶТИМОЙ-ИҚТИСОДИИ ШАХСОНИ АЗ ЛОИҲА ЗАРАРДИДА (ШЛЗ)

4.1 Усулҳои истифодашуда барои ҷамъоварии маълумоти ибтидоӣ

4.1.1 Барӯйхатгири

Барӯйхатгирии хонаводагӣ барои НАК 2 соли 2021 анҷом дода шуд ва шумораи умумии ШЛЗ-ҳо 13 280 нафарро ташкил дод. Минбаъд, дар моҳи августи соли 2023, барӯйхатгирӣ навсозӣ гардид ва муайян карда шуд, ки шумораи ШЛЗ-ҳо ба 16 919 нафар расидааст, яъне 3 639 нафар афзоиш ёфт. Ин афзоиш ҳам баландшавии табиӣи аҳоли, ҳам ба хоҷагии хонаводагӣ пайвастанӣ аъзои нав ва бозгашти баъзе муҳоҷиронро, ки қаблан доимо дар хориҷи Тоҷикистон кӯчонида шуда буданд, инъикос менамояд. Ягон хонаи нав сохта нашуд, балки шахсонӣ нав дар хонаҳои мавҷуда ҷойгир карда шуданд. Барӯйхатгирӣ маълумоти зеринро дар бар мегирифт:

1. Номи сарвари хонавода ва сарвари(ҳо)и оила
2. Санаи таваллуди сарвари хонавода/сарвари оила
3. Ҳаҷми хонавода/оила (шумораи аъзои оила), аз ҷумла синну сол ва ҷинс
4. Рақами ШТХ
5. Ҳаҷми қитъаи заминӣ хонавода
6. Сатҳи маълумоти сарвари хонавода/сарвари оила ва аъзои хонавода
7. Воситаҳои рӯзгузаронӣ (мақоми шуғли сарвари хонавода/сарвари оила ва аъзои хонавода)
8. Даромади моҳонаи аъзои хонавода
9. Хоҷагии деҳқонӣ
10. Ҳаҷми боғ ё қитъаи заминӣ кишоварзӣ (агар аз қитъаи хонавода ҷудо бошад)
11. Зироатҳо (ҳосили солони)
12. Занбӯриасалпарварӣ – саршумори қуттиҳо
13. Чорвои калон (гов, асп) – саршумор
14. Чорвои майда (гӯсфанд, буз) – саршумор
15. Парранда – саршумор
16. Рақами телефони сарвари хонавода/сарвари оила

Маълумоти муфасссал оид ба дигар аъзои хонавода ғайр аз сатҳи маълумот, шуғл ва даромад ҷамъоварӣ намешавад.

4.1.2 Инвентаризатсияи дороиҳо

Маълумот дар бораи дороиҳои хонавода дар ҳуҷҷате бо номи «Шиносномаи техникии хонавода» (ШТХ) сабт карда мешавад, ки онро БТИ барои ҳар як қитъаи замин, ки аз ҷониби хонавода истифода мешавад, тартиб медиҳад.

ШТХ дар ҳамкорӣ бо истифодабарандагонӣ замин ва соҳибони биноҳо/хонаҳо, яқоя бо намояндаи ҷамоат, дар вақти боздиди шахсӣ аз қитъа таҳия карда мешавад. ШТХ-и тартибёфта баъдан аз ҷониби истифодабарандагон/соҳибон имзо мегардад.

ШТХ танҳо маълумотро оид ба воситаҳои асосӣ дар бар мегирад. Дарахтон то анҷоми арзёбӣ ва ҳисоб кардани ҷубронпулӣ ба ҳисобот оид ба арзёбӣ, ки аз ҷониби БТИ тартиб дода мешавад, ворид карда мешаванд.

Намунаи таҳриршудаи ШТХ дар Замимаи F оварда шудааст.

4.2 Таҳқиқи шароити иҷтимоӣ-иқтисодии ибтидоӣ

Барои оморасозии АТЭИ-и навшудаи Лоиха (солҳои 2025), Нақшаи амалиёти кўчонидани 2017–2026 (НАК 2) ва Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рўзгузаронӣ 2 (НБВР 2), таҳқиқоти асосии иҷтимоӣ-иқтисодӣ аз ҷониби Мушовири Лоиха гузаронида шуданд, то дар бораи аҳолии зарардида, манобеи рўзгузаронии онҳо, заъфпазирӣ ва таҷрибаҳои онҳо вобаста ба Лоиха ва раванди кўчонидан маълумоти миқдорӣ ва сифатӣ ҷамъоварӣ намоянд. Ин таҳқиқотҳо бо мақсади пурра кардани маълумоти оморӣ, ки аз ҷониби ММЗ дар нимсолаи аввали соли 2023 дар ҷомеаҳои зарардидаро ҷамъоварӣ шуда буд, гузаронида шуданд, ки интизор меравад то охири соли 2026 пурра кўчонида шаванд.

Таҳқиқоти иҷтимоӣ-иқтисодӣ барои муайян намудани ҳуқуқ ва имтиёзҳои иловагӣ (масалан, дастгирии барқарорсозии воситаҳои рўзгузаронӣ барои ҳамаи аъзои соҳиби хонаводагӣ, аз ҷумла ШЛЗ-ҳои осебпазир) ва барои оморасозии таҳқиқоти иҷтимоӣ-иқтисодии гендерӣ истифода шуданд. Хулосаи ин таҳқиқот дар Бахши 5.2 дар поён оварда мешавад.

Таҳқиқоти асосии иҷтимоӣ-иқтисодии соли 2023 дар ду марҳила гузаронида шуд:

- 1) Дар марҳилаи аввал ҷамъовариҳои маълумоти ибтидоӣ байни 8 то 10 июли соли 2023 гузаронида шуд, ки дар он иштирок доштанд:
 - 12 муҳокимаи гурӯҳи тамаркузӣ (МГТ) (чудогона барои занон ва мардон) дар маҳаллаҳои Лўғури Поён (ҷамоати Сичароғ, шаҳри Роғун), Ҳакимӣ (ҷамоати Ҳакимӣ, Нуробод), Меҳробод (ҷамоати Меҳробод, Нуробод), Качиманди (Шаҳрисабз) / Фурӯдгоҳ (ҷамоати Нусратулло Махсум, Рашт) ва Навобод (ҷамоати Навобод, Рашт), ки намояндагони 364 хоҷагии хонаводагиро фаро мегирифт; ва
 - Мусоҳибаҳои амиқ бо 15 ҷамоати ноҳияҳои минтақаҳои обхезӣ (Роғун, Нуробод ва Рашт), ки аз кўчонидан таъсирпазир ҳастанд ва инчунин кўчонидагонро дар маконҳои нави кўчонидан қабул мекунанд. Ҳадафи ин мусоҳибаҳо ин буд, ки (i) маълумоти иҷтимоӣ-иқтисодиро аз ҷамоатҳои зарардидаро, ки ҳам муҳоҷирони воридашаванда ва ҳам баромада аз маҳалҳои зарардидаро фаро мегиранд, ҷамъоварӣ кунанд; (ii) таҷрибаҳо ва назарҳоро дар бораи кўчонидан ва Лоиха фаҳманд. Таваҷҷуҳ ба ҷамоатҳое буд, ки ҳоло дар раванди кўчонидан қарор доранд ё дар оянда наздик кўчонидан ба онҳо таъсир хоҳад кард.
- 2) Давраи дуввуми ҷамъовариҳои маълумоти ибтидоӣ, ки дар моҳҳои июл-августии соли 2023 барои таҳияи хати асосии иҷтимоӣ-иқтисодӣ баргузор шуд, 900 таҳқиқи хоҷагии хонаводагӣ ва ҳамчунин 24 муҳокимаи гурӯҳии тамаркузӣ (МГТ) дар бар мегирифт, ки маълумоти бештар дар бораи таҷрибаи кўчонидан, назарҳо ва манфиатҳо аз Лоихаро пешниҳод мекард.
- 3) Аз январ то июни соли 2024, ММЗ, бо истифода аз маълумоти таҳқиқоти июли 2023, таҳлили мукаммали 1401 хоҷагии хонаводагӣро анҷом дод, ки аз Лоиха зарар дидаанд: онҳое, ки кўчонида шудаанд (363 хоҷагии хонаводагӣ); онҳое, ки дар раванди кўчидан ҳастанд (21 хоҷагии хонаводагӣ); ва онҳое, ки раванди кўчониданро оғоз мекунанд (1017 хоҷагии хонаводагӣ). Таҳлили таҳқиқот ва хулосаҳо дар Бахши 4.6-и ин Нақшаи амалиёти кўчонидан (НАК) оварда шудаанд.

4.3 Аҳоли дар минтақаи Лоиҳа

Ин қисмат шарҳи умумии сохтори демографиро дар ноҳияҳо ва деҳаҳои аз кӯчонидан бинобар обхезӣ зарардида пешниҳод мекунад.

Маълумоти маъмури аз мақомоти маҳаллӣ (яъне ҷамоатҳо ва дигар намояндагони маҳаллии вазоратҳо ва мақомоти давлатӣ) дар ноҳияҳои зарардида, шаҳри Роғун, ноҳияи Нуробод ва ноҳияи Рашт ҷамъоварӣ шудааст.

Маълумоти умумӣ дар бораи аҳолии ин минтақаҳо дар Ҷадвали 4-1 пешниҳод гардидааст

Ҷадвали 4-1 – Ноҳияҳое, ки аҳолии онҳо аз лоиҳа зарар дидаанд

	шаҳри Роғун	Нуробод (2020)	Рашт
Шумораи умумии аҳоли	47,147	75,023	139,848
Шумораи умумии хонаводаҳо	6,901	9,663	19,151
Андозаи миёнаи хонавода (шумораи одамон)	6.8	7.8	7.3
Зичии аҳоли (одамон дар як км²)	73.1	80.5	27.8
Шумораи маҳалҳои аҳолинишин, ки кӯчонида мешаванд (ҳамаи НАКҳо)	9	41	19
Шумораи хонаводҳое, ки кӯчонида мешаванд (ҳамаи НАКҳо)	276	2,981	3,531
Шумораи ШЛЗ-ҳо, ки кӯчонида мешаванд (ҳамаи НАКҳо)	2,296	26,923	21,048
Андозаи миёнаи хонавода (шумораи одамон)	8.3	8.1	6.0
Ҷои аҳолии аз кӯчонидан зарардида	5%	36%	15%
Шумораи маҳалҳои аҳолинишин, ки кӯчонида мешаванд (НАК 2)	3	13	0
Шумораи хонаводҳое, ки кӯчонида мешаванд (НАК 2)	116	1594	0
Шумораи ШЛЗ-ҳо, ки кӯчонида мешаванд (НАК 2)	924	15995	0
Андозаи миёнаи хонавода (шумораи одамон)	8	10	6¹⁸

Манбаъ: Маълумоти маъмури аз мақомоти ноҳия (август соли 2023)

Маълумоти мазкур зичии нисбатан баланди аҳолиро дар ноҳияи Нуробод ва шаҳри Роғун нишон медиҳад (зиёда аз миёнаи ҷаҳонӣ — 61 нафар дар як км² ва каме болотар аз миёнаи Тоҷикистон — 70 нафар дар як км²), дар ҳоле ки дар ноҳияи Рашт зичии аҳоли хеле паст мебошад.

Ноҳияе, ки бештар аз ҳама аз кӯчонидан таъсир дидааст, ноҳияи Нуробод мебошад, ки дар он беш аз 1 аз ҳар 3 сокин эҳтимолан бояд кӯчонида шавад. Вале ин ноҳия на танҳо аҳолиашро аз даст медиҳад, балки низ аҳоли дар он зиёд мешавад, зеро якчанд макони кӯчонидан дар ҳамин ҷо ҷойгиранд.

Шаҳри Роғун камтарин таъсирро дидааст — танҳо 5 ҷои сокинон зарар дидаанд, ки аксари онҳо аллакай дар доираи НАК 1 ва НАК 2 кӯчонида шудаанд; дар айни замон, кӯчонидан танҳо дар як маҳал (Луғури Поён) идома дорад. Ҳамзамон, шаҳри Роғун низ аҳолии навро дар маконҳои кӯчонидан қабул мекунад.

Раванди кӯчонидани аҳолии зарардида дар ноҳияи Рашт ҳанӯз оғоз нашудааст, аммо тахминҳои ҷорӣ нишон медиҳанд, ки то 15 ҷои аҳолии он шояд кӯчонида шавад. Азбаски дар ин ноҳия ҳанӯз маконҳои кӯчонидан ба нақша гирифта нашудаанд, эҳтимол аст, ки ин шумораи аҳоли ба ноҳияҳои дигар кӯчанд. Омӯзишҳои геотехники барои муайян кардани зарурати кӯчонидан нав оғоз шудаанд, бинобар ин мумкин аст, ки таъсири кӯчонидан дар

¹⁸ Ин нишондиҳанда миёна барои ШЛЗ мебошад, аммо нишондиҳандаи миёнаи маҳаллӣ метавонад дигар бошад — он пас аз оғоз шудани оморасозии НАК барои ноҳияи Рашт тасдиқ хоҳад шуд.

ноҳияи Рашт аз ончи ки ҳоло нишон дода мешавад, камтар бошад. Банақшагирии кӯчонидан барои ноҳияи Рашт интизор меравад, ки баъди анҷоми омӯзишҳои геотехникӣ пас аз соли 2025 нав карда шавад ва таъсирҳои вобаста ба он дар доираи НАКҳои оянда идора карда мешаванд.

Дар Тоҷикистон, хонаводаҳо аксаран калон ва чанднасли мебошанд, ки дар як хона якчанд хонавода зиндагӣ мекунанд, ва бинобар ин хонаҳо аксаран серодам мебошанд. Ҷадвали 4-2 нишон медиҳад, ки хонаводаҳо дар ноҳияҳои зарардида одатан калонанд ва ба ҳисоби миёна аз 6 то 8 нафар иборат мебошанд. Ин ҳолат махсусан дар минтақаи таъсирдидаи Лоиха ва ба вижа дар маҳалҳои кӯчонидашавандаи шаҳри Роғун ва ноҳияи Нуробод шадидтар аст, зеро сохтмон дар минтақаи зери хатар аз солҳои 1980-ум манъ шудааст, ки ба оилаҳои афзоянда имкон наmediҳад, ки ба хонаи нав кӯчанд. Дар ноҳияи Рашт, ки манъи сохтмон ҳанӯз татбиқ нашудааст, андозаи миёнаи хонавода дар минтақаи обхезӣ аз миёнаи ноҳиявӣ камтар мебошад.

Пас аз кӯчонидан, оилаҳо (фарзандони калонсол бо ҳамсар ва фарзандонашон) ҳуқуқ доранд қитъаҳои иловагии заминро ба даст оранд. Вале онҳо барои сохтмони хона ё иншоот дар ин қитъаҳо ҳаққи чуброн намегиранд. ММЗ раванди тақсими қитъаҳои нав ва сохтмони хонаҳои навро назорат мекунад. Дар бештари ҳолатҳо, ин имтиёз ба писарони издивоҷкардаи калонсоле мерасад, ки бо волидонашон зиндагӣ мекарданд ва бо ҳамсар ва фарзандонашон хонаводаи нав ташкил медиҳанд.

Ҷомеаҳои зарардида асосан тоҷик мебошанд ва шумораи ақаллиятҳои миллӣ ё мазҳабӣ хеле кам аст. Аксари деҳаҳо на зиёда аз 100 сол дар наздикии макони сарбанд қарор доранд.

Бо мақсади дақиқтар муайян кардани шумораи аҳолии зарардида, мусоҳибаҳо бо роҳбарони ҷамоатҳо гузаронида шуданд. Хулосаи маълумоти ҷамъоваришуда дар Замимаи G оварда шудааст. Сифат ва дастрасии маълумот миёни ҷамоатҳои таҳқиқшуда фарқ мекард

Ҷадвали 4-2 – Аҳолии ҷамоатҳо

Ноҳия	Ҷамоатҳо	Шумораи ХХ	Ҳаҷми аҳоли	Мардон ¹⁹ (%)	Занон (%)	Аҳолии синни 6-17/18 сола (%)	Аҳолии синни 0-5 сола (%)
Роғун	Сичароғ	276	1,272	49	51	27	8
Нуробод	Ҳакимӣ	1,209	6,396	49	51	---	---
	И. Ҳалимов	181	1,544	46	54	---	60
	Хумдон	178	2,178	40	60	---	---
	Меҳробод	1,733	12,492	50	50	20	---
	Мучихарф	1,821	15,713	49	51	---	6
	Сафедчашма	164	1,542	48	52	17	16
Рашт	Боқӣ Раҳимзода	1,572	10,807	50	50	22	---
	Н. Махсум	2,133	15,599	51	49	13	23
	Оби меҳнат	170	1,326	45	55	---	---
	Қалъаи Сурх	332	3,047	--	--	21	---
	Шаҳраки Навобод	--	5,898	54	46	23	17
Файзобод	Бӯстон	743	10,499	--	--	---	---
Турсунзода	10 - солагии Истиқлолият	4,190	21,004	44	56	---	---
	Ҷӯра Раҳмонов	5,574	32,779	51	49	---	---

Манбаъ: Мусоҳиба бо ҷамоатҳо, июли соли 2023.

¹⁹ Маълумоти омори дар бораи аҳоли, ки аз рӯи ҷинс дар якчанд ҷамоатҳо тақсим карда шудааст, ба омори умумии аҳоли мувофиқат намекунад. Омори аз рӯи синну сол тақсимшуда дар ҳар як ҷамоат дастрас набуд.

Шумораи аҳоли ва хонаводҳо дар ҷамоатҳо хеле фарқ мекунад — бархе ҷамоатҳо камтар аз 2 000 нафарро дарбар мегиранд, дар ҳоле ки калонтарин ҷамоат зиёда аз 30 000 нафарро ташкил медиҳад. Дар аксари ҷамоатҳо камбуди нисбии мардон ба назар мерасид; ин бештар дар ҷамоати Хумдон мушоҳида шуд, ки дар он 60 фоизи аҳоли занон ҳисобида шуданд.

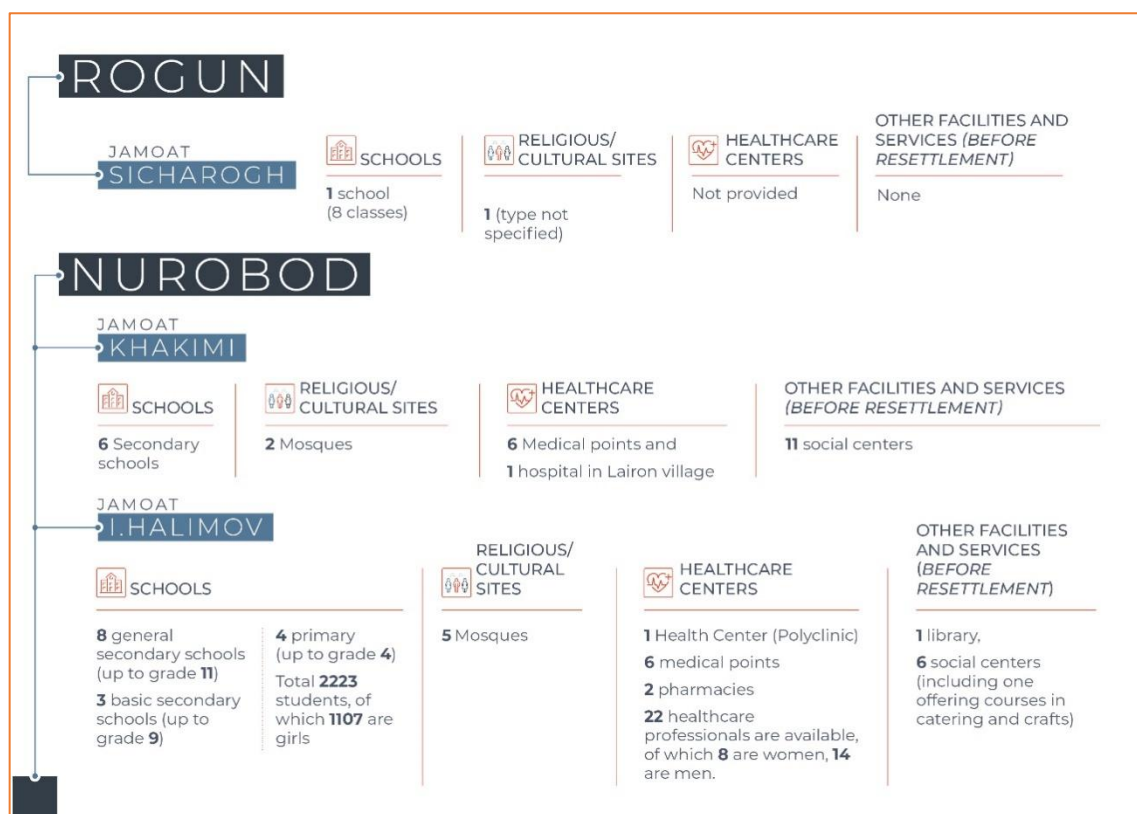
Намунаи таҳқиқоти иҷтимоию иқтисодии моҳи июли соли 2023 — 900 хонавода ва 5 149 нафарро фаро гирифт, бо андозаи миёнаи хонавода 5,7 нафар, ки аз нишондиҳандаи миёнаи ноҳияҳои пеш аз кӯчонидан пасттар аст. Сабаби он дар он аст, ки намуна ҳам хонаводҳои пеш аз кӯчонидан ва ҳам баъди кӯчониданро дар бар мегирад, аз ҷумла онҳое, ки тавонистанд аз хонаҳои сернасли оилавӣ ҷудо шаванд ва ҳамчун хонаводаи алоҳида пас аз кӯчонидан зиндагӣ кунанд.

Аҳолии интихобшудаи пурсиш нишон дод, ки мардон андаке бештар аз занон буданд: 52 фоиз мардон ва 48 фоиз занон

4.4 Инфрасохтори ҷомеа, иқтисоди маҳаллӣ ва васоили рӯзгузаронӣ

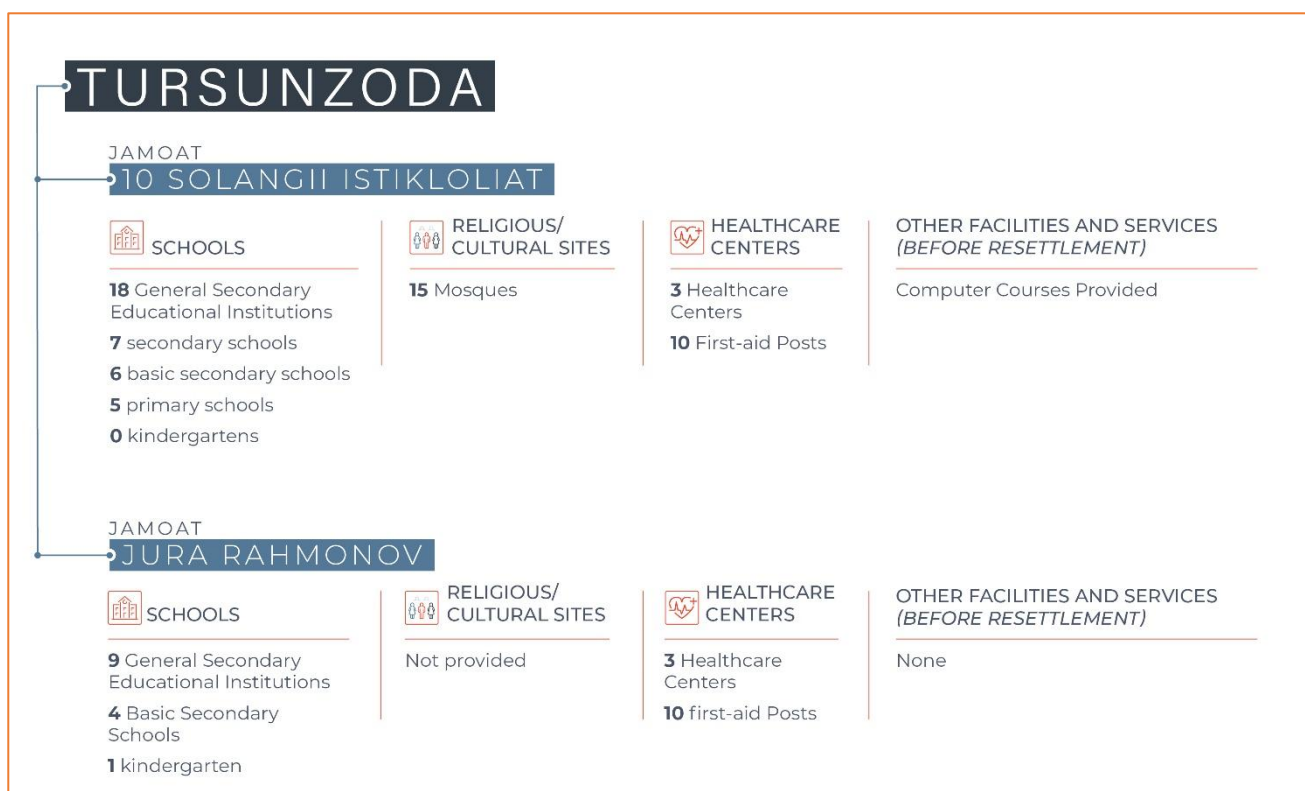
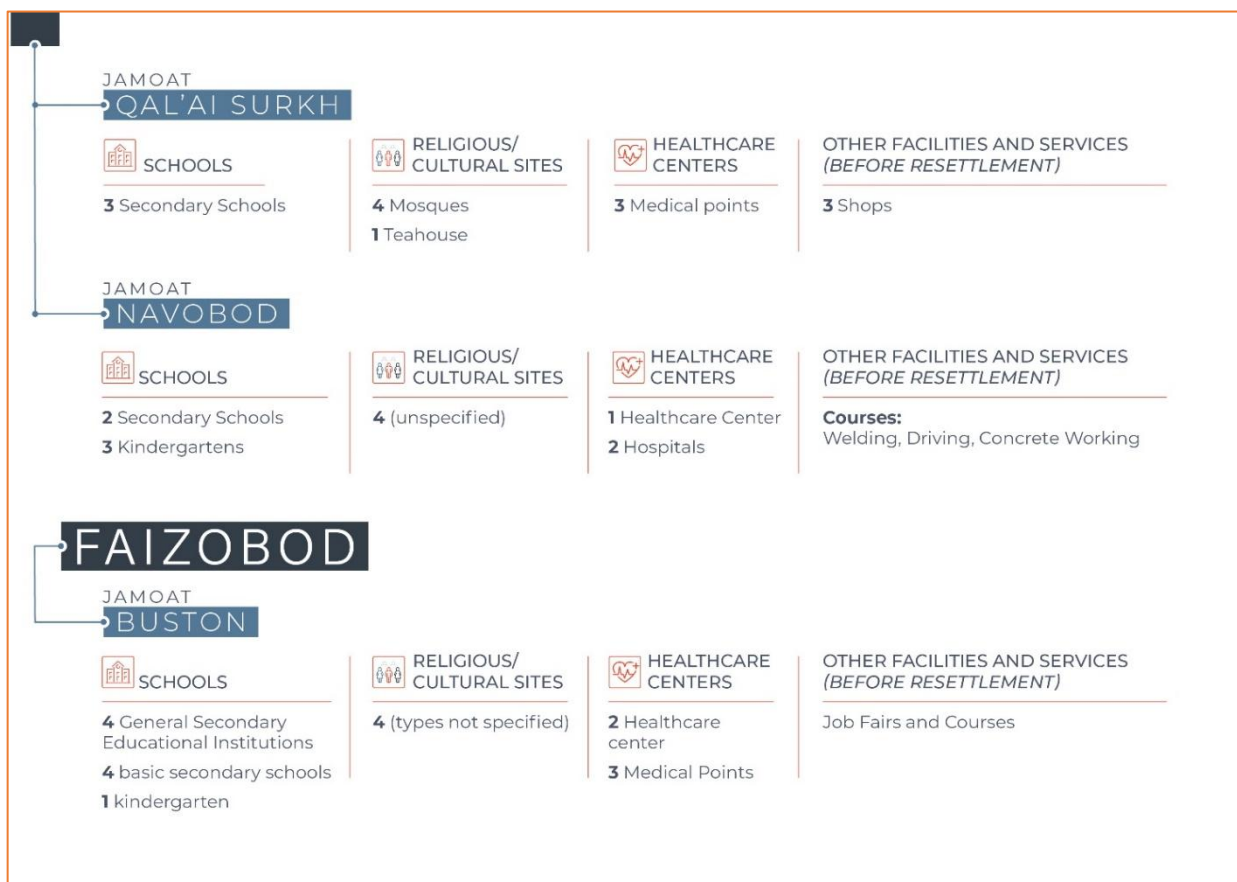
Инфрасохтор ва иншооти ҷамъиятӣ, ки дар минтақаҳои аз кӯчонидан зарардида мавҷуданд, дар Расми 4-1 нишон дода шудаанд.

Расми 4-1 – Инфрасохтор ва иншооти ҷамъиятӣ дар минтақаҳои зарардида

JAMOAT KHUMDON			
 SCHOOLS 1 school in Labi Jar village	 RELIGIOUS/ CULTURAL SITES There are no official mosques. People pray in public centers	 HEALTHCARE CENTERS Not provided	OTHER FACILITIES AND SERVICES (BEFORE RESETTLEMENT) None
JAMOAT MEHROBOD			
 SCHOOLS 4 secondary schools	 RELIGIOUS/ CULTURAL SITES 4 Mosques 2 Teahouses	 HEALTHCARE CENTERS 4 Medical Points	OTHER FACILITIES AND SERVICES (BEFORE RESETTLEMENT) None
JAMOAT MUJIKHARF			
 SCHOOLS 15 secondary schools	 RELIGIOUS/ CULTURAL SITES 25 Mosques 13 Pilgrimage Sites	 HEALTHCARE CENTERS 5 Medical Points 1 Healthcare Center 1 Hospital	OTHER FACILITIES AND SERVICES (BEFORE RESETTLEMENT) 3 Mills, 5 Sawmills, 2 Plant for door and window manufacture
JAMOAT SAFEDCHASHMA			
 SCHOOLS 8 secondary schools and preparatory schools	 RELIGIOUS/ CULTURAL SITES 7 - Mosques (two of them are official)	 HEALTHCARE CENTERS 1 Hospital 3 medical points	OTHER FACILITIES AND SERVICES (BEFORE RESETTLEMENT) 1 Museum

RASHT			
JAMOAT BOQI RAHIMZODA			
 SCHOOLS 4 Primary 4 basic secondary 7 secondary	 RELIGIOUS/ CULTURAL SITES 8 (unspecified)	 HEALTHCARE CENTERS 1 Outpatient clinic 8 Medical points	OTHER FACILITIES AND SERVICES (BEFORE RESETTLEMENT) None
JAMOAT N MAKHSUM			
 SCHOOLS 10 secondary schools and preparatory schools	 RELIGIOUS/ CULTURAL SITES Not provided	 HEALTHCARE CENTERS 10 Medical Points	OTHER FACILITIES AND SERVICES (BEFORE RESETTLEMENT) 32 shopping centers, youth center, sewing center Basic educational courses provided
JAMOAT OBI MEHNAT			
 SCHOOLS 2 Educational Institutions 1 primary school	 RELIGIOUS/ CULTURAL SITES 1 Mosque, 1 Mausoleum which is a place of pilgrimage	 HEALTHCARE CENTERS 1 Healthcare center 1 Hospital	OTHER FACILITIES AND SERVICES (BEFORE RESETTLEMENT) 5 Beehives

Манбаъ: Пурсишҳо дар ҷамоатҳо, июли соли 2023.

Маълумот дар бораи инфрасохтор, хизматрасониҳои коммуналӣ ва фаъолиятҳои иқтисодӣ сатҳҳои гуногуни рушдро нишон медиҳанд. Ҳар як ҷамоат дар минтақаи обхезӣ ҳадди ақалл як мактаб дорад, бо ҷамоатҳои И. Ҳалимов ва Муҷихарф, ки бештар — 15 мактаб доранд. Мактабҳои миёна дар аксари ҷамоатҳо мавҷуданд.

Хизматрасониҳои тиббӣ дар ҷамоатҳо дар 13 аз 15 ҷамоатҳо дар рафти мусоҳибаҳо мавриди таҳлил қарор гирифт. Умуман, муассисаҳои тиббӣ барои аҳолии маҳаллӣ дастрасанд, ки аз беморхонаҳо то Марказҳои ёрии аввалияро дарбар мегиранд. Ҳокимиятҳои маҳаллӣ ва ШЛЗ-ҳо гуфтаанд, ки муассисаҳо ба ҷомеаҳо хизматрасониҳои беҳтарини тиббиро пешниҳод мекунанд.

Барқ дар ҷамаи ҷамоатҳое, ки ШЛЗ-хоро қабул кардаанд, дастрас аст ва аксарият мегӯянд, ки ҷама ба барқ дастрасӣ доранд. Дар маконҳои кӯчонидан, 10 ҷамоат ба беҳтар шудани дастрасӣ ба барқ тавассути навсозии инфрасохтор барои ШЛЗ-ҳо ва ҷомеаҳои мизбон ишора кардаанд. Гармидиҳӣ дар ҷамаи ҷамоатҳо мавҷуд аст. Ҳезум ва ангишт маъмултарин манбаъҳои гармидиҳӣ мебошанд, дар ҳоле ки дар баъзе ҷамоатҳо ангишт ва барқ низ истифода мешаванд.

Дар баъзе маконҳои кӯчонидан (масалан, Себистон) мушкилоти доимӣ бо дастрасии оби тоза вучуд дорад (ба сабаби мавҷудияти намак дар оби зеризаминӣ) ва пайваستшавии кофӣ ба хонаҳо ва дигар иншооти нав барои ШЛЗ-ҳо таъмин нест. ММЗ бо ҷамоатҳо ва мақомоти дахлдор ҳамкорӣ мекунад, то манбаъҳои алтернативии обро таъмин намояд, аз ҷумла сохтмони анборҳои об ва корхонаҳои тозакунии, кашидани об аз манбаъҳои наздик ва беҳтар намудани пайвастшавӣ ба хонаҳо, махсусан дар ҷойҳое, ки ҷуғрофиё ва топография мушкилот эҷод мекунанд.

Ҷамаи ҷамоатҳо дар минтақаи обхезӣ ва он минтақаҳое, ки маконҳои кӯчонидан дар онҳо воқеъанд, нишон доданд, ки фаъолиятҳои асосии иқтисодӣ муҳоҷирати меҳнатӣ (асосан ба Русия), сохтмони НБО Роғун ва истехсоли аввалия мебошанд, ки кишоварзӣ, чорводорӣ ва занбурпарварию дар бар мегиранд. Танҳо дар ҷамоати Сичароғ, ки дар шаҳри Роғун ҷойгир аст, муҳоҷирати меҳнатӣ ҳамчун фаъолияти иқтисодӣ номбар нашудааст, зеро аксари ШЛЗ-ҳо ё дар майдони сарбанд кор мекунанд ё барои ҳукумат фаъолият доранд.

Ҳарчанд дар натиҷаҳои пурсиши иҷтимоию иқтисодӣ дар Сичароғ моҳипарварии фароғатӣ низ сабт шудааст, ин фаъолият ҳамчун манбаи асосии даромад барои хонаводҳои мусоҳиба шуда ҳисоб намешавад.

Сокинони Сичароғ лоиҳаҳои сохтмони роҳро ҳамчун манбаи муҳими шуғл қайд карданд, ки дар якҷоягӣ бо НБО Роғун ва коҳиши шумораи аҳоли дар робита ба кӯчонидан, ба назар мерасад, зарурати муҳоҷирати меҳнатиро ба таври назаррас коҳиш дод. Савдо ҳамчун манбаи муҳими шуғл дар ҷамоатҳои Меҳробод, И. Ҳалимов, шаҳраки Навобод ва Боқӣ Раҳимзода номбар шудааст.

Рӯйхати корхонаҳои фаъол, ки аз ҷониби намоёндагони ҷамоатҳо дар минтақаи зери обхезӣ пешниҳод шудааст, иборат аст аз:

- Чор устохонаи миллии ҳунармандӣ (Сичароғ)
- Ду осибҳои барқӣ (Сичароғ)
- Як корхонаи санг ва шағал (Сичароғ)
- Якчанд осибҳо ва ҷӯбхонаҳо (Муҷихарф)
- Як корхонаи истехсоли дару тиреза (Муҷихарф)
- Се ҷойхона (Меҳробод, Қалъаи Сурх)
- Якчанд мағозаҳо (Н. Махсум, Қалъаи Сурх)
- Панҷ сеҳи дӯзандагӣ ва ҳунармандӣ (Н. Махсум, Сичароғ)
- Як корхонаи санг ва шағал (Сичароғ)

4.4.1 Нишондиҳандаҳои асосии саломатӣ дар минтақаҳои кӯчонидан

Маълумоти зерин асосан ба маълумоти умумии минтақа асос ёфтааст. Маълумоти иловагӣ оид ба ҳолати саломатии аҳолии дар лоиҳа зарардида дар фасли 4.4.6, ки ба гурӯҳҳои осебпазир бахшида шудааст, пешниҳод гардидааст.

Ҷадвали 4-3: Нишондиҳандаҳои асосии саломатӣ дар минтақаи НБО Роғун

Минтақа	Аҳоли (арзёбии с 2020)	Эҳтиолияти умри миёна	Сабабҳои асосии фавт	Фавти кудакон / Анемия (милли / минтақавӣ)	Эзоҳҳо оид ба системаи тандурустӣ
Роғун	~44 100	~72–75 лет (НТЧ/ милли)	Бемориҳои дилу рағҳои хунгард, саратон ва роҳҳои нафас	Кудакон то 5 сола ~27/1000; анемия ~30– 33%	Норасоии маблағгузори Пардохти ғайрирасмӣ
Нуробод	~82 100	Инчунин	Инчунин	Кудакон то 5 сола ~23/1000; анемия ~31%	Инчунин
Рашт	~127 400	71,3 сола	Инчунин	Кудакон то 5 сола ~27/1000; анемия ~31%	Инчунин
Файзобод	~103 600	73 сола	Инчунин	Кудакон то 5 сола ~27/1000; анемия ~30– 33%	Инчунин
Турсунзода	~298 800	72 сола	Инчунин	Кудакон то 5 сола ~27/1000; анемия ~30– 33%	Инчунин

Манбаъ: Вазорати тандурустӣ, 2020.

4.4.2 Нишондиҳандаҳои таҳсилоти ибтидоӣ дар ноҳияи НБО Роғун

Дар ҷадвали зер маълумоти асосӣ оид ба таҳсилот дар минтақаи кӯчонидашаванда оварда шудааст. Маълумоти иловагӣ дар бораи сатҳҳои таҳсилоти АТШ дар фасли 4.6 зикр шудааст.

Ҷадвали 4-4: Нишондиҳандаҳои таҳсилоти асосӣ дар минтақаи НБО Роғун

Нишондиҳанда	Арзёбии минтақавӣ	Диапазони эҳтимолии маҳаллӣ дар минтақаҳои мавриди ҳадаф
Қабули ҳолиси ибтидоӣ	~98%	~95–98%
Шумораи умумии хонандагон дар синфҳои ибтидоӣ	~99%	~96–99%
Гузариш ба синфҳои болоии мактаби миёна	~80.7% писарон / ~77,7% духтарон (2017)	~78-81% (духтарон каме паस्तтаранд)
Нишондиҳандаи хатми синфҳои ибтидоӣ	~92%	~90–92%
Саводнокии ҷавонон (15–24 сола)	~100%	~99–100%
Саводнокии аҳолии калонсол	~99%	~98–99%
Муассисаи томактабӣ (3–6 сола) Қабул	~12.4% (2016); ~8.2% Лоиҳаи санҷишии ҷорӣ	Хеле паст (~5–8% аз сатҳи ибтидоӣ), эҳтимоли беҳбудӣ мавҷуд аст.

4.4.5 Ҷанбаҳои гендерӣ

Мувофиқи ончи дар ППВСС31 қайд шудааст, дар рафти раванди кўчонидан ва машваратҳо эътироф гардид, ки кўчонидан метавонад заифиро ба вучуд орад ва тақвият диҳад, аз ҷумла барои занон. Ба нобаробарӣ омилҳои зерин метавонанд мусоидат кунанд:

- Машваратҳое, ки танҳо намоёндагони ГДХ (Гурӯҳи Давлатии Ҳисоботдиҳӣ) даъват мешаванд, бисёри занонро дар минтақаҳое, ки аксарияти намоёндагони ГДХ мардон мебошанд, ба монанди ҷомеаҳои кўчонидашуда (82% оилаҳои пурсидашуда), аз ширкат дар машваратҳо маҳрум мекунад.
- Тафовутҳо дар усулҳои маъмулӣ барои ба даст овардани воситаҳои зиндагӣ ва истифодаи захираҳои табиӣ метавонанд боиси он шаванд, ки занон дар ҳолати нобаробар қарор гиранд, агар бо онҳо дар бораи раванди кўчонидан, ҷубронпулӣ ва барқарорсозии воситаҳои зиндагӣ машварат накунад.
- Монеаҳои мавҷуде, ки занон дар бозори меҳнат бо он рӯбарӯ мешаванд, низ метавонанд имкониятҳои онҳо барои барқарорсозии воситаҳои зиндагиро маҳдуд созанд.
- Занон ва мардон метавонанд афзалиятҳои гуногун дар каналу роҳҳои гирифтани маълумот дошта бошанд, инчунин фарқиятҳо дар вақт ва ҷойҳои муносиб барои занон ва мардон вучуд дошта бошад, ки метавонад боиси нобаробарӣ дар дастрасӣ ба маълумот ва қобилияти таъсиргузори ба натиҷаҳои кўчонидан гардад, агар ин омилҳо ба назар гирифта нашаванд.
- Агар мактабҳо ва муассисаҳои нигоҳубини кўдак дар макони нав дастрас набошанд ё кор накунад, занон метавонанд маҷбур шаванд дар хона бо кўдакони худ бошанд, ки ин қобилияти онҳоро барои кор кардан ё иштирок дар дигар фаъолиятҳои берун аз хона коҳиш медиҳад.
- Кўчонидан ҷомеаҳоро хароб мекунад ва метавонад ба шабакаҳои дастгирии иҷтимоӣ таъсири манфӣ расонад ва динамикаи қудратро тағйир диҳад, ки ин метавонад ба занон зарар расонад ва онҳоро дар ҳолати нобаробар қарор диҳад.

Лоиҳаҳое, ки бо омадани зиёдтари қувваи корӣ алоқаманданд, ба монанди НБО Роғун, метавонанд хатарро дар самти **истифодаи ҷинсӣ ва таҳқири ҷинсӣ (СЭН)**, махсусан барои занон бо заифии мавҷуда, ки метавонад дар натиҷаи кўчонидан шиддат ёбад, зиёд кунанд. **Ҳузури шумораи зиёди мардон танҳо коркунанда**, ки даромади иловагӣ мегиранд, метавонад, аз ҷумла:

- талабот ба корҳои ҷинсӣ, дар ҳолатҳои шадид, боис ба савдои одам гардад;
- афзоиши эҳтимолият барои **нишастии ғайриқонунӣ ва барвақтии оиладоршавӣ**;
- зиёдшавии **озордиҳии кўча**;
- ва ҳассосият ва **ҳасад дар байни мардон**, вақте мебинанд, ки занон бо коргарони мард робита доранд, ки ин метавонад хатарро ба зӯроварии хонагӣ афзоиш диҳад.

Маълумоти таҳқиқоти оилаҳо нишон дод, ки аз замони ба кор даромадани НБО Роғун танҳо як маврид дар бораи хушунати ҷинсӣ, истифодаи ҷинсӣ ва таҳқирҳои ҷинсӣ ва/ё озордиҳии ҷинсӣ дар байни ҷомеаҳои осебпазир сабт шудааст, вақте ки ҳодисаҳои зӯроварии ҷинсӣ, истифодаи ҷинсӣ ва таҳқирҳои ҷинсӣ ва/ё озордиҳии ҷинсӣ сабт гардидаанд. Бо вучуди ин, дар бораи чунин мушкилот одатан гузориш дода намешавад, зеро **стигматсияи иҷтимоӣ**, ки осебдидагон метавонанд бо он рӯбарӯ шаванд.

Ин хатар дар **Нақшаи чорабиниҳо оид ба масоили гендерӣ** муфассалтар баррасӣ шуда, роҳҳои коҳиш додани он пешниҳод шудаанд.

Раванди кӯчонидан метавонад заифиро ба вучуд орад ва шиддат диҳад, аз ҷумла барои занон. Ба нобаробарӣ омилҳои зерин метавонанд мусоидат кунанд:

- Тафовутҳо дар усулҳои маъмулӣ барои ба даст овардани воситаҳои зиндагӣ ва истифодаи захираҳои табиӣ метавонанд боиси он шаванд, ки занон дар ҳолати нобаробар қарор гиранд, агар бо онҳо дар бораи раванди кӯчонидан, ҷубронпулӣ ва барқарорсозии воситаҳои зиндагӣ машварат нашаванд.
- Бо вучуди қонунҳое, ки дастрасии баробар ба бозори меҳнатро таъмин мекунад, занон ҳанӯз ҳам метавонанд бо монеаҳои муайян рӯбарӯ шаванд, вобаста ба намуди кор, ки ин метавонад имкониятҳои онҳоро барои барқарорсозии воситаҳои зиндагӣ маҳдуд кунад.
- Занон ва мардон метавонанд афзалиятҳои гуногун дар каналу роҳҳои гирифтани маълумот дошта бошанд, инчунин фарқиятҳо дар вақт ва ҷойҳои мувофиқ барои занон ва мардон вучуд дошта бошад, ки ин метавонад боиси нобаробарӣ дар дастрасӣ ба маълумот ва қобилияти таъсиргузори ба натиҷаҳои кӯчонидан гардад, агар ин омилҳо ба назар гирифта нашаванд.
- Агар мактабҳо ва муассисаҳои нигоҳубини кӯдак дар макони нав дастрас набошанд ё кор накунад, занон метавонанд маҷбур шаванд дар хона бо кӯдакони худ бошанд, ки ин қобилияти онҳоро барои кор кардан ё иштирок дар дигар фаъолиятҳои берун аз хона коҳиш медиҳад.
- Кӯчонидан ба ҷомеаҳо таъсир мерасонад ва метавонад ба шабакаҳои дастгирии иҷтимоӣ таъсири манфӣ расонад ва динамикаи қудратро ба тарзие тағйир диҳад, ки ба занон зарар мерасонад ва онҳоро дар ҳолати нобаробар қарор медиҳад. Мумкин аст, чанд вақт лозим шавад, то ки шабакаҳои иҷтимоӣ дубора беҳбуд ёбанд.

Лоиҳаҳои, ки бо омадани зиёдтари қувваи корӣ алоқаманданд, ба монанди НБО Роғун, метавонанд хатарро дар самти **истифодаи ҷинсӣ ва таҳқири ҷинсӣ (СЭН)**, махсусан барои занон бо заифии мавҷуда, ки метавонад дар натиҷаи кӯчонидан шиддат ёбад, зиёд кунанд. **Ҳузури шумораи зиёди мардон танҳо коркунанда**, ки даромади иловагӣ мегиранд, метавонад, аз ҷумла:

- талабот ба корҳои ҷинсӣ, дар ҳолатҳои шадид боис ба савдои одам гардад;
- афзоиши эҳтимолият барои нишастӣ ғайриқонунӣ ва барвақтии оиладоршавӣ;
- зиёдшавии **озордиҳии кӯча**;
- ва ҳассосият ва **ҳасад дар байни мардон**, вақте мебинанд, ки занон бо коргарони мард робита доранд, ки ин метавонад хатарро ба зӯроварии хонагӣ афзоиш диҳад.

Маълумоти таҳқиқоти оилаҳо барои соли 2023 нишон дод, ки дар байни ҷомеаҳои осебпазир танҳо як ҳолати хушунати ҷинсӣ/СЭО/СН сабт шудааст. Дар бораи чунин мушкилот одатан гузориш дода намешавад, аз ҷумла ба сабабҳои гуногун: **тарс аз интиқом, стигматсияи иҷтимоӣ, бовар надоштан ба институтҳо ва равандҳои ҳуқуқӣ, нобаробарии маъмул дар ҷинсҳо**.

Ин хатар дар **Нақшаи чорабиниҳо оид ба масоили гендерӣ** муфасссалтар баррасӣ шуда, бо роҳи:

- эҷоди каналҳои махфӣ гузоришдиҳӣ,
- хизматрасониҳои дастгирии осебдидагон,
- фаҳмондадиҳӣ ба аҳоли барои мубориза бо стигматсия,
- ва омӯзиш, роҳҳои коҳиш додани он пешбинӣ шудаанд.

4.4.5.1 Кӯдакон ва нигоҳубини онҳо

Кӯчонидан метавонад ба кӯдакон таъсир расонад, таҳсили онҳоро ба таври муваққатӣ қатъ намуда ва робитаҳои иҷтимоии онҳоро маҳдуд созад, ки ин метавонад ба таври ғайримустақим ба занон дар ҷомеаҳо таъсир расонад, ки дар он занон, махсусан модарон, интизори онанд, ки масъулияти пурра ё асосиро дар нигоҳубини кӯдакон бар дӯш гиранд, монанди минтақаи амалиёти лоиҳа.

Занон, ки дар ҳудуди лоиҳа зиндагӣ мекунанд, якдилона бо дархости дастгирӣ барои нигоҳубини кӯдакон муроҷиат намуданд, то иштироки онҳо дар фаъолиятҳои меҳнатӣ осон гардад, зеро дар деҳоти осебдида шумораи зиёди кӯдакони томақтабӣ зиндагӣ мекунанд, ҳамон тавре ки дар боби «Шартҳои иҷтимоиву иқтисодӣ» зикр шудааст. Дар рафти машваратҳо онҳо ба мушкилоти гуногун, аз қабили коҳиши имкониятҳои даромад, кори бепул ва душвориҳои иштироки тарафҳои манфиатдор, ки бо кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои зиндагӣ алоқаманданд, тавачҷӯх карданд. Сохтани боғчаҳо дар минтақаҳои кӯчонидашуда қадами мусбӣ аст, аммо занон ҳамчунин ба нигоҳубини кӯдакони томақтабӣ тавачҷӯх доранд (масалан, боғчаҳои ҷамъиятӣ, субсидияҳои чандир ва ғайра).

Нақшаи чорабиниҳои гендерӣ вариантҳои пешниҳод барои дастгирӣ дар нигоҳубини кӯдаконро дар бар мегирад, ки онҳо дар рафти амалӣ намудани лоиҳа бо назардошти таҳлили иловагии иҷтимоиву иқтисодӣ ва машваратҳои васеи бо модарон, роҳбарони маҳаллӣ, оилаҳое, ки занон роҳбарӣ мекунанд, ҳамчунин кормандони тиббӣ ва таҳсилоти тақмил дода мешаванд.

Ҷадвали 4-5: Чораҳо барои кам кардани таъсири номуаносиб ба занон ва гурӯҳҳои осебпазир дар ҳар марҳилаи кӯчонидан

Марҳила	Чинс	Гурӯҳҳои осебпазир	Масъулият
Ҷамъовари маълумот оид ба кӯчонидан	Таҳқиқоти иҷтимоӣ иқтисодӣ барои ҷамъовари маълумоти статистикӣ бо ҷудокунӣ ба чинсҳо. Переписсияи аҳоли барои ҷамъовари маълумот оид ба ҳамаи узвони оила ва манбаҳои даромади онҳо, ҳамчунин оилаҳои сабтшуда.	Лозим аст харитакашӣ анҷом дода шавад, то гурӯҳҳои осебпазир ва манбаҳои заифии онҳо муайян гарданд. Матритсаи ҳуқуқӣ, ки нуқтаҳои мушаххаси заифро ба назар мегирад. Амалӣ намудани чораҳои ҳадафманд барои кӯмак ба ЛПВП ва оилаҳои осебпазир дар омодагӣ ба кӯчонидан, дар сурате ки лозим бошад.	Д33, мақомоти маҳаллӣ
Машварат ва интиҳоб кардани макон	Машваратҳои ҳадафманд бо занон ва мардон. Машваратҳо бояд аз ҷиҳати вақт ва ҷой бароҳат бошанд, бо дарназардошти ниёзҳои гуногуни мардон ва занон.	Амалӣ намудани чораҳо барои дар назар гирифтани афзалиятҳои занон ҳангоми интиҳоби макони кӯчонидан, масалан, ташкил кардани сафарҳо барои занони кӯчонидашаванда. Машваратҳои ҳадафманд бо гурӯҳҳои осебпазир. Ин гурӯҳҳо бояд барои иштирок дар машваратҳо дастгирӣ карда шаванд.	Д33, мақомоти маҳаллӣ
Ҳисоб ва пардохти ҷубронпулӣ	Таъмини дастрасии дастгирӣ барои онҳое, ки дорои саводи ҳуқуқӣ ё молиявӣ нестанд.	Таъмини дастрасии дастгирӣ барои онҳое, ки дорои саводи ҳуқуқӣ ё молиявӣ нестанд.	Д33
Кӯчонидани ҷисмонӣ	Таъмини дастрасии кӯмак дар нақлиёт ва сохтмон барои занон, ки дар сурати зарурат наметавонанд қувваи кориро дар хона пайдо кунанд.	Таъмини дастрасии кӯмак дар нақлиёт ва сохтмон барои ЛЗП-и осебпазир, ки дар сурати зарурат наметавонанд қувваи кориро дар хона пайдо кунанд.	Д33, мақомоти маҳаллӣ
Барқарорсозии воситаҳои зиндагӣ	Машварат бо занони осебдида, то афзалиятҳои	Машварат бо гурӯҳҳои ЛЗП, ки наметавонанд дар	МТМЗН, дар ҳамоҳангӣ бо Д33

	онҳо дар барқарорсозии воситаҳои зиндагӣ фаҳмо бошанд. Ҳангоми машварат диққати махсус ба заноне дода шавад, ки барои аввалин бор меҳоҷанд берун аз хона кор кунанд ё аз деҳот ба шаҳр кӯчонида мешаванд ва ба ҳамин сабаб наметавонанд воситаҳои пешини зиндагиро таъмин намоянд.	барқарорсозии воситаҳои зиндагӣ осебпазир бошанд, барои фаҳмидани афзалиятҳо ва ниёзҳои онҳо. Дастгирии ҳадафманд тибқи зарурат амалӣ карда мешавад.	
--	--	--	--

4.4.6 Гурӯҳҳои осебпазир

Шахсони осебпазир ё гурӯҳҳои дар шароити душвортар қарордошта ҳамчун онҳое муайян карда мешаванд, ки метавонанд дар натиҷаи татбиқи Лоиҳа ба хатару таъсирҳои манфии иловагӣ дучор шаванд, ки эҳтимоли таъсири номутаносиб ба онҳо вучуд дорад.

Гурӯҳҳои осебпазир, ки дар АТЭИ соли 2014 ва НАК 1 (соли 2014) муайян шудаанд, махсусан иборатанд аз:

- Шахсони дорои маъҷубият, масалан, афроди дорои маъҷубиятҳои ҷисмонӣ ё равонӣ ё бемориҳои музмин, ки дар ҳолати кӯчонидани деҳа ба кӯмаки ҷисмонӣ ниёз доранд;
- Хонаводаҳое, ки аз ҷониби занон роҳбарӣ мешаванд (ҳамчунин заноне, ки дар набудани сардори расмӣ хонавода амалан ин нақшро иҷро мекунанд, масалан, дар ҳолати муҳоҷирати меҳнатӣ), ва занони бева, ки метавонанд барои сохтмони манзили нав ба кӯмаки иловагӣ ниёз дошта бошанд;
- Шахсони солманд, ки дар хонаводаашон аъзои ҷавон надоранд ва метавонанд барои сохтмони манзили нав ба кӯмаки иловагӣ ниёз дошта бошанд;
- Ҷавонон (то синни 24-сола), ки метавонанд барои ёфтани ҷойи кор дар макони нави зист ба дастгирии иловагӣ ниёз дошта бошанд.

Таҳлили иловагии осебпазирӣ дар доираи АТЭИ соли 2025 ва НАК 2 анҷом дода шудааст, ки дар ҷараёни он, дар асоси пурсишҳои хонаводагии ҳатти асосии иҷтимоию иқтисодӣ ва мусоҳибаҳо бо ҷамоатҳо, категорияҳои иловагии осебпазир муайян карда шуданд. Аз ин рӯ, рӯйхати навшудаи гурӯҳҳои осебпазир миёни аҳолии кӯчонидашаванда таҳия гардид, ки рӯйхати пурраи он барои ин НБКБВР чунин аст:

- **Калонсолон:**
 - Хонаводаҳое, ки аъзои синнашон аз 60 боло доранд ва ба парасторӣ ё кӯмак ниёз доранд;
 - Хонаводаҳое, ки сардори хонавода (СХ) шахси солманд мебошад.
- **Ҳоҷагӣҳои хонаводагии камбизоат²⁰:**
 - Хонаводаҳое, ки барои харидани ғизо маблағи кофӣ надоранд;
 - Хонаводаҳое, ки манбаи асосии даромадашон нафақа ё кӯмаки иҷтимоӣ мебошад;
- **Ҳоҷагӣҳои хонаводагии бо шуғли ғайрирасмӣ:**
 - Хонаводаҳое, ки манбаи доимии даромад надоранд ё ба кори ғайрирасмӣ (рӯзбайъ/мавсимӣ) машғуланд;
- **Хонаводҳое, ки ба якҷанд таъсири кӯчонидан дучор шудаанд:**

²⁰ То охири соли 2024, 9,1 фоизи аҳолии Тоҷикистон дар сатҳи камбизоатии байналмилалӣ ё поёнтар аз он (3,65 доллари ИМА дар як рӯз бо паритети қобиляти харидории соли 2021) қарор доштанд.

- Хонаводҳое, ки қаблан аз кўчонидани иқтисодӣ ё ҷисмонӣ, ки дар натиҷаи лоиҳаҳои дигар ба амал омада буд, зарар дидаанд.
- **Хонаводҳое, ки аз ҷониби занон идора мешаванд, ва занҳои бева:**
 - Заноне, ки роҳбари хонавода мебошанд ё занҳои бева бо даромади кам ё манбаъҳои даромади ноустувор.
- **Хонаводаҳое, ки сарварашон бесавод аст:**
 - Сарварони бесаводи хонавода (наметавонанд хондану навиштан), ки эҳтимол дорад фаҳмидани ҳуҷҷатҳои марбут ба Лоиҳа ва кўчонидан, аз ҷумла Шиносномаи техникии хоҷагӣ (ШТХ) ва ҳисоботҳои арзёбӣ, барояшон душвор бошад.
- **Одамони маъҷуб ва гирифтори бемориҳои музмин:**
 - Хонаводҳое, ки аъзои маъҷуб мебошанд ё гирифтори бемориҳои музминанд, ки ниёз ба нигоҳубин ё кумаки иҷтимоӣ доранд.
- **Ҷавонони дар хатар қароргирифта:**
 - Ҷавонони синни 15 то 24-сола, ки на таҳсил мекунанд ва на шуғли корӣ доранд.
- **Ятимон ва кўдакони партофташуда:**
 - Гарчанде ки дар пурсишҳои хонаводаҳо махсусан дар бораи ятимон суол карда нашудааст, тибқи мусоҳибаҳо бо ҷамоатҳои ятимон ва кўдакони партофташуда мавҷуданд, ки дар муассисаҳои махсус нигоҳдорӣ мешаванд.

Бар асоси маълумоти иҷтимоӣ-иқтисодӣ, ки тавассути пурсишҳои хонаводаҳо, мувоҳидаҳои Гурӯҳҳои тамаркузӣ (МГТ) ва манбаъҳои дуҷумдараҷаи маълумот ҷамъоварӣ шудаанд, доираи осебпазирӣ нисбати таъсири кўчонидан дар Ҷадвали 4-6 пешниҳод гардидааст. Намудҳои хароҷоти хонавода ва кофӣянокии даромад барои таъмини ғизо низ ҳамчун нишонаи васила барои муайян кардани табақаҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ пурсида шуданд.

Рақамҳои дақиқи ШЛЗ-ҳо ва Шахсони аз Лоиҳа Зарардида (ШЛЗ), ки ба ин категорияҳо дохил мешаванд, дар ин Нақшаи амалиёти кўчонидан (НАК) ва Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (НРВР) 2 пешниҳод шудаанд ва дар НАК - ҳо ва НРВР - ҳои оянда низ пешниҳод хоҳанд шуд. Ин гурӯҳҳо ҳақ доранд, ки бо чораҳои иловагии дастгирии воситаҳои рӯзгузаронӣ, дастгирии иловагӣ дар кўчонидани ҷисмонӣ ва кўмаки иловагии иҷтимоӣ барои гузаришҳои худ таъмин гарданд.

Ҷадвали 4-6 – Гурӯҳҳои осебпазир дар минтақаи НБО Роғун

Хусусиятҳои осебпазирӣ		Ҳоизии гурӯҳҳои осебпазир дар аҳолии зарардида
Калонсолон	Хонаводҳое, ки аъзои онҳо синнашон 60-сола ва бештар буда, дар минтақаҳои кўчонидашаванда зиндагӣ мекунанд ва ниёз ба нигоҳубини иловагӣ доранд.	28% хонаводаҳое ҳастанд, ки аъзои онҳо синнашон 60-сола ва боло мебошад. Онҳо бо хонаводаҳое, ки ҷавонтар мебошанд, яқоя зиндагӣ мекунанд ва ниёз ба нигоҳубини ва кўмаки иловагӣ доранд.
	Хонаводҳое, ки сарвари хонаводаи онҳоро шахсони пиронсол (синни 60-сола ва боло) бар ўҳда доранд.	24% сарварони хонавода дар намунаи омӯзишшуда синнашон 60-сола ва боло буда, 3% аз онҳо синнашон 80-сола ва боло мебошад. Сарварони хонаводаи пиронсол эҳтимол дорад дар давраи кўчонидан ниёз ба дастгирии иловагӣ дошта бошанд, агар аъзои хонаводае барои ёри дар корҳои сохтмони манзил дастрас набояд. Ҳамчунин чораҳои махсус барои ин хонаводаҳои пиронсол ҳангоми ҷалби ҷомеа зарур хоҳад буд.
Хонаводаҳои камбизоат	Хонаводҳое, ки камбуди маблағ барои таъмини ғизо доранд.	19% хонаводаҳо изҳор доштанд, ки бо сабаби даромади ночизи хонавода дар хариди ғизо мушкилӣ доранд.
	Хонаводҳое, ки манбаи асосии даромади онҳо кумаки иҷтимоӣ ё ёриҳои иҷтимоӣ мебошад.	Наздики 20% хонаводаҳо ҳамчун манбаи асосии даромад ба нафақа ё кумақҳои иҷтимоӣ таъя мекунанд. Барои хонаводаҳои роҳбарашон зан, нафақа

Хусусиятҳои осебпазирӣ		Ҷои гурӯҳҳои осебпазир дар аҳолии зарардида
		манбаи асосии даромади онҳо мебошад. Ин хонаводаҳо эҳтимолан ҳассостар мебошанд, агар ба таъсирҳои иқтисодӣ дучор шаванд.
Хонаводаҳо бо шугли ғайрирасӣ	Хонаводҳое, ки манбаи асосии даромади онҳо қору тичорати ғайрирасӣ ё даромади ноустувор (коргарони рӯзбай/мавсимӣ) мебошад.	11% аз онҳое, ки дар намунаи аҳолии даромад доранд, ба қорҳои рӯзбай мавсимӣ машғуланд. Бо сабаби камбудии фарогирии ҳифзи иҷтимоӣ дар байни аҳолии эҳтимол меравад, ки онҳое, ки ба қорҳои ғайрирасӣ таъя мекунад, даромади камтар дошта бошанд.
Хонаводаҳои сарварашон зан	Заноне, ки роҳбари хонавода мебошанд ва даромадашон кам ё манбаи даромади онҳо ноустувор аст.	Ҳиссаи хонаводаҳои дорои роҳбари зан дар минтақаи таъсирёбандаи Лоиха 17,8%-ро ташкил медиҳад. Танҳо 12% аз онҳо манбаи даромад доранд, ки асосан муҳожират ба қор (31%) ва нафақа (27%) ҳамчун манбаҳои асосӣ номбар шудаанд. Роҳбарони зан бештар ба нафақа (27%) таъя мекунад, ки нисбат ба хонаводаҳои дорои роҳбари мард (18%) бештар аст.
Хонаводаҳои аз чанд лоиҳаҳо зарардида	Хонаводҳое, ки инчунин аз дигар лоиҳаҳо зарар дидаанд.	Намунаи пурсиши иҷтимоию иқтисодӣ шаҳодат медиҳад, ки хонаводаҳои хеле кам (0,2%) эҳтимолан аз дигар лоиҳаҳо низ таъсир дидаанд.
Шахсони маъҷуб ва гирифтори бемориҳои музмин	Хонаводҳое, ки аъзои онҳо маъҷуб ё гирифтори бемориҳои музмин мебошанд ва ниёз ба нигоҳубин ё кумаки иҷтимоӣ доранд.	19% хонаводаҳо камаш як узв доранд, ки маъҷуб аст ё гирифтори бемориҳои музмин мебошад.
Ҷавонони дар хатар	Ҷавонони синни 15 то 24-сола, ки на таҳсил мекунад ва на қор мекунад.	41,3% ҷавонони синни 15-24-сола НКТО мебошанд (27,5% мардон ва 57,8% занон). Ҷавонони дар хатар қарордошта нишондиҳандаи муҳими бозори малақаҳо ва қорҳои оянда мебошанд ва инчунин хатари эҳтимолии таҳкими иҷтимоӣ ба ҳисоб меравад, агар онҳо имкониятҳои Лоихаҳо ба таври баробар бо дигарон истифода набаранд.
Хонаводаҳои сарваронашон бесавод	Сарварони хонавода синнашон 18-сола ва боло буда, функционалӣ хондану навиштан наметавонанд.	Ҳарчанд дар Тоҷикистон қариб 100% саводнокӣ қайд мешавад, 6% аз сарварони хонаводаҳои аз Лоиха зарардида бесавод ҳисобида шудаанд. Муоширати Лоихаҳо бо ҷомеаҳо асосан ба тавассути телевизион, васоити визуалӣ ва гуфтугуӣ рӯ ба рӯ таъя мекунад. Чораҳои махсус барои ҷалби ин гурӯҳҳо дар Нақшаи ҳамқорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор (НХҚМ) муфассал оварда шудаанд. Ғайр аз ин, сарварони бесавод ниёз ба дастгирӣ дар фаҳмидани таҳияи ШТХ, арзёбии дороиҳо ва раванди ҷуброн доранд.

Маълумот дар бораи баъзе гурӯҳҳои осебпазир (аз ҷумла шахсони бо маъҷубиятҳои гуногун, нафақахӯрон, беваҳо, ятимон ва шахсоне, ки ниёз ба кӯмаки иҷтимоӣ доранд) тибқи қонунгузориҳои миллӣ аз ҷониби ҷамоатҳо ҷамъоварӣ карда мешавад, ҳарчанд тафсилоти ин маълумот метавонад байни ҷамоатҳо фарқ кунад. Ҷамоатҳо ин маълумотро ба дархости Муассисаи давлатии Мудирияти минтақаи зериобшаванда (МД ММЗ) пешниҳод мекунад. Шахсони осебпазир бояд барои дастрасӣ ба дастгирии давлатӣ дар ҷамоатҳо сабти ном шаванд.

Дастгирии ҷомеа ва шабакаҳои хешутаборӣ низ нақши муҳимро дар кӯмак ба хонаводаҳои осебпазир мебозанд. Хонаводаҳо ё шахсоне, ки ба ин механизмҳои ғайрирасмӣ дастгирӣ таъя

мекунад, метавонанд расман сабти ном нашуда бошанд ва бинобар ин дар омили ҷамоатҳо пайдо нашаванд. Дар ҳолатҳои, ки МД ММЗ шахсони осебпазир ё хонаводаҳои, ки сабти номнашудаанд, муайян мекунад ё дархостҳои ШЛЗ-ҳо барои шомил шудан ҳамчун осебпазир ба назар мегирад, МД ММЗ дастгирӣ ва мусоидат дар сабти номашон дар ҷамоатҳои дахлдорро таъмин менамояд.

Маълумоти навшуда оид ба хонаводаҳои осебпазир сабти номшуда аз мусоҳибаҳои ҷамоатҳо гирифта шудааст, ки қисми ҷамъовари маълумоти аввалия дар моҳи июли соли 2023 буд (Ҷадвали 4-7 ва 5-8) ²¹. Ноҳияи Рашт, ки дар ин Нақшаи амалиёти кӯчонидан (НАК) 2 шомил нест, ҳиссаи бузурги ШЛЗ-ҳои осебпазирро бо 44% дар бар мегирад, ки пас аз он Нуробод бо 34% қарор дорад. Маълумоти ҷамоатҳо нишон медиҳад, ки тақрибан 12% аҳолии зарардида ба категорияҳои муайяншудаи осебпазир дохил мешаванд. Бо вуҷуди ин, пурсишҳои иҷтимоӣ ва иқтисодӣ нишон медиҳанд, ки хонаводаҳои, ки камаш як намуни осебпазир доранд, тақрибан 30%-ро ташкил медиҳанд.

Ҷадвали 4-7 – Хонаводаҳои осебпазир ва шахсони зарардида (ШЛЗ) дар доираи НАК 2 аз рӯи маълумоти ҷамоатҳои зарардида

Ноҳия	Ҷамоатҳо	XX, ки кӯмаки иҷтимоӣ мегиранд	Шахсони маъҷуб	Занҳои бева / Хонаводаҳои саробон аздастдода	Шахсони камбизоат	Калонсолон	Ятимон	Собиқадорони ҷанг
Роғун	Сичароғ	38	---	24 бева	103	42	---	---
Нуробод	Ҳакимӣ	223	---	---	---	---	---	---
	Ҳалимов	241	---	---	60	---	---	---
	Хумдон	377	100	---	277	---	---	---
	Меҳробод	176	---	---	---	---	---	---
	Мучихарф	250	---	---	---	---	---	---
	Сафедчашма	25	---	---	---	---	---	---
Файзобод	Бӯстон	16	6	---	---	16	2	---
Tursun-zoda	10 - солагии Истиқлолият	257	173	---	---	---	---	---
	Ҷӯра Раҳмонов	166	485	---	---	---	---	---
ҶАМАГӢ		1,744	764	24	440	58	2	0

Манбаъ: Мусоҳиба бо ҷамоатҳо, июли соли 2023

Ҷадвали 4-8 – Хонаводаҳои осебпазир ва ШЛЗ-ҳо дар НАК-ҳои оянда, аз рӯи маълумоти ҷамоатҳои зарардида

Ноҳия	Ҷамоатҳо	XX, ки кӯмаки иҷтимоӣ мегиранд	Шахсони маъҷуб	Занҳои бева / Хонаводаҳои саробон аздастдода	Шахсони камбизоат	Калонсолон	Ятимон	Собиқадорони ҷанг
Рашт	Боқӣ Раҳимзода	222	98	---	124	---	---	---
	Н. Махсум	764	349	---	305	---	110 ятим	---
	Оби меҳнат	22	---	2 оила	---	---	---	2
	Қалъаи Сурх	59	23	6 бева	30	---	---	---
	Навобод	143	110	---	33	---	---	---
ҶАМАГӢ		988	580	8	492	0	110	2

Манбаъ: Мусоҳиба бо ҷамоатҳо, июли соли 2023

4.4.7 Камбизоатӣ

Дар ҷанд соли охир Тоҷикистон ба пешрафти назаррас дар коҳиш додани сатҳи камбизоатӣ ноил гардид: сатҳи миллии камбизоатӣ аз 55 фоиз дар соли 2010 то ба каме беш аз 20 фоиз

²¹ Аз он вақт то кунун дар маълумот ягон тағйирот ворид нашудааст.

дар соли 2023 коҳиш ёфт. Бо вучуди ин, камбизоатии шадид ҳамоно вучуд дорад ва вобаста ба минтақа ба таври ҷиддӣ фарқ мекунад. Сатҳи камбизоатӣ дар деҳот, одатан, нисбат ба шаҳрҳо баландтар аст. Ноҳияи Рашт яке аз минтақаҳои камбизоаттарини Тоҷикистон ба ҳисоб меравад, ки дар он сатҳи камбизоатӣ зиёда аз 30% аст. Ба шумораи дигар ноҳияҳое, ки лоиҳа онҳоро дар бар мегирад, ҳамчунин ҷамоатҳое дохил мешаванд, ки сатҳи баланди хоҷагиҳои камбизоат сабт шудаанд (дар ҷамоати Бӯстони ноҳияи Файзобод (ПДП 2) низ сатҳи камбизоатӣ зиёда аз 30% сабт шудааст). Дар шаҳри Роғун сатҳи миёнаи камбизоатӣ тақрибан 17% ва дар ноҳияи Нуробод сатҳи миёнаи камбизоатӣ 26% мебошад. Тибқи назарсанҷиҳои ЛЗП, тақрибан 10% изҳор доштанд, ки онҳо зери хатти миллии камбизоатӣ қарор доранд ва бо мушкили метавонанд ғизо харидорӣ кунанд.

Масъулияти асосӣ барои дастгирии хонаводаҳои камбизоат бар дӯши ҷамоатҳост. Ҳамаи ҷамоатҳои пурсидашуда дар минтақаи таъсирдидаи Лоиҳа тавонистанд маълумот оид ба шумораи хонаводаҳои сабти номшудаи камбизоатро, ки кӯмаки иҷтимоӣ мегиранд, пешниҳод намоянд. Онҳо хабар медиҳанд, ки тақрибан 3% хоҷагиҳо дар баробари дастгирие, ки аз ҷониби ҳукумати миллии мегиранд, инчунин кӯмаки иловагӣ аз ҷамоатҳо (асосан маводи озуқа, сӯзишворӣ ва доруворӣ) низ дарёфт мекунанд.

4.4.8 Шахсони маъҷуб ва гирифтори бемориҳои музмин

Тибқи дастурамалҳои Вазорати тандурустӣ, шахсони дорои маъҷубият дар Тоҷикистон вобаста ба навъи маъҷубӣ ва сатҳи маҳдудияти қобилияти кор ва фаъолиятҳои зарурии ҳаётӣ гурӯҳбандӣ карда мешаванд. Барои муайян кардани дараҷаи маҳдудият арзёбии расмии тиббӣ анҷом дода мешавад ва шахсоне, ки бо ҳолатҳои вазнинтар рӯ ба рӯ ҳастанд, аз дастгирии бештар бархурдор мегарданд.

Сатҳи маҳдудият аз 0 (функсияи муътадил) то 4 (маҳдудияти шадид ё аз даст рафтани пурраи қобилият) баҳо дода мешавад.

Хулосаи гурӯҳбандии маъҷубият дар Ҷадвали 4-9 пешниҳод шудааст

Ҷадвали 4-9 – Гурӯҳбандии шахсони дорои маъҷубият дар Тоҷикистон

Категория	Таъриф	Беморӣ ва маъҷубӣ дар категория
Категория 1	Ноқобилии пурра ё маҳдудияти шадиди қобилияти зиндагӣ бе кӯмак ё кор кардан, ки дар натиҷаи маҳдудиятҳои ҷисмонӣ, рӯҳӣ ё ҳиссиётӣ ба вучуд омадааст. Ин категория шахсониеро дар бар мегирад, ки бе кӯмак ё назорат наметавонанд корҳои зеринро анҷом диҳанд: Нигоҳубини шахсӣ ва гигиенаи инфиродӣ; Ҳаракат берун аз манзил; Дарки муҳит, худидоракунии ва танзими эҳсосот; Муошират бо дигарон.	Саратон. Туберкулёзи дараҷаи пешрафта (марҳилаи 3). Бемориҳои пешрафтаи дилу рағҳо (марҳилаи 3). Осеби мағзи сар бо нимшал гардидани бадан ва / ё афазии шадид. Фалаҷи чандинҷониба, ё бурида шудани дасту пой ё кафи даст. Шизофренияи кататонии шадид ё паранойии дарозмуддат. Қурии комил. Эпилепсияи вазнин. Дементсияи дараҷаи пешрафта.
Категорияи 2	Маҳдудияти шадиди ҳаёт, аз ҷумла: Низ ба кӯмак дар нигоҳубини шахсӣ 3 то 7 маротиба дар як ҳафта, аммо на бештар аз як бор дар як рӯз; Норасоии қобилият барои ҳаракат ба масофаи дур аз маҳалли зист ё истифодаи нақлиёт бе кӯмаки дастгоҳҳо ё дигарон; Маҳдудиятҳои ҳиссиётӣ, ки қобилияти кор, таҳсил ё иҷрои вазифаҳои рӯзмарро ҳалалдор мекунанд; Аз даст додани назарраси худидоракунии, ҳатто барои давраҳои кӯтоҳмуддат ё даврӣ; Мушкилиҳо дар муошират бо ашхоси берун аз доираи ҳешовандони наздик. Ин ба шахсоне дахл дорад, ки метавонанд дар таҳсил ё омӯзиш иштирок кунанд, вале	Заифии дил ё бемории дилу рағҳо (марҳилаи 2). Фишори хун дараҷаи 2 бо эҳтимоли ангоспазми такрорӣ. Туберкулёз бо нишонаҳои норасоии дил ва шуш. Артериосклерози шадид. Осеб ё захм ба рағҳои хун. Бемории мағз, ки фаъолияти ҳиссиётӣ ё моториро ҳалалдор кардааст. Шахсоне, ки ба онҳо тавсия шудааст, муддати тӯлонӣ корро бас кунанд. Набудани якчанд узв ё бурида шудани онҳо.

	танҳо дар муассисаҳои махсусгардонидашуда ё бо истифодаи кӯмаки махсус.	
Категорияи 3	Мушкили дар ҳаракат берун аз хона ё маҳалли зист ё бе дастгоҳҳои кӯмакрасон, ҳарчанд мумкин аст бе кӯмаки дигарон иҷро шавад; Маҳдудияти миёнаи қобилияти ҳиссиётӣ, аз ҷумла онҳое, ки танҳо тавассути забони ишора метавонанд муошират кунанд; Маҳдудиятҳо дар ҳудуди ҳаёт, махсусан дар вазъиятҳои ношинос.	Ихтилоли мӯътадили қобилияти омӯзиш. Шахсоне, ки дар ҷои кор ба таҷҳизоти махсус ниёз доранд ё вазифаҳо ё вақти кории камро талаб мекунанд. Нуқсонҳо, фалаҷ, деформатсияи дастҳо, пойҳо ва дастҳо. Нобиноӣ ё талафоти биниш дар як ҷашм. Норасоии шунавоӣ, ки истифодаи забони ишораро талаб мекунад. Дастгоҳҳои дар дил насбшуда. Деформатсияи косахонаи сар. Нуқсонҳои ҷоғ ё даҳон, ки хоиданро душвор мегардонанд ва бо протезҳо бартараф карда намешаванд. Деформатсияи қафаси сина ё мушкилоти нафаскашӣ.
Кӯдакони маъҷуб	Вайрон шудани қобилияти кӯдак барои омӯختан, муошират кардан, ҳаракат кардан, муайян кардани мавқеи худ, ғамхорӣ дар бораи худ, назорат кардани рафтори худ ё азхуд кардани касбҳо.	Ҳама гуна бемориҳои модарзодӣ, ирсӣ ё руҳдода, ҷароҳат ё маъҷубӣ.

Шумораи шахсони маъҷуб дар ҳар деҳаи Нақшаи амалиёти кӯчонидан (НАК) 2 дар Ҷадвали 4-10 пешниҳод шудааст. Ҳамагӣ 100 нафар маъҷуб дар 13 деҳа сабти ном шудаанд. Ин рақамҳои паст, махсусан дар Категорияи 3 — маъҷубияти миёна, эҳтимолан ба сабаби камбудии дар гузоришдиҳӣ мебошад. Маълумоти МД ММЗ дар бораи осебпазирӣ нишон медиҳад, ки дар деҳаҳои НАК 2 ҳамагӣ 92 нафар маъҷуб мавҷуданд (бе гурӯҳбандӣ). Ҳарду маҷмӯи маълумот нокомил буда, барои баъзе деҳаҳо ё категорияҳои маъҷубӣ маълумоти дастрас нест. Ҳангоми мусоҳибаҳои ҷамоатӣ, ки дар моҳи июли соли 2023 гузаронида шуданд, 6 аз 7 ҷамоати зарардидаи НАК 2 маълумот оид ба шахсони маъҷубро пешниҳод накарданд. Маълумоти кӯдакони маъҷуб танҳо барои як манзил (Меҳробод) дастрас аст. Тақрибан 0,8% кӯдакон дар Тоҷикистон ҳамчун маъҷуб сабти ном шудаанд, ки хеле камтар аз миёнаи ҷаҳонӣ, ки 15% мебошад, мебошад, гарчанде ин эҳтимолан ба сабаби гузоришдиҳии кам мебошад.²²

Ҷадвали 4-10 – Шумораи шахсони маъҷуби сабти номшуда аз рӯи деҳаҳои Нақшаи амалиёти кӯчонидан (НАК) 2

Деҳа	Шумораи маъҷубиятҳои категорияи 1	Шумораи маъҷубиятҳои категорияи 2	Шумораи маъҷубиятҳои категорияи 3	Кӯдакони маъҷуб
Роғуни поён	Маълумот дастрас нест	2	Маълумот дастрас нест	Маълумот дастрас нест
Обиборики поён	Маълумот дастрас нест	Маълумот дастрас нест	Маълумот дастрас нест	Маълумот дастрас нест
Обиборики боло	1	1	Маълумот дастрас нест	Маълумот дастрас нест
Луғури поён	1	Маълумот дастрас нест	3	Маълумот дастрас нест
Ҳакимии поён	1	2	4	Маълумот дастрас нест
Ҳакимии боло	6	10	3	Маълумот дастрас нест
Меҳробод (собиқ Комсомолобод)	4	27	4	9
Бедихо	Маълумот дастрас нест	3	Маълумот дастрас нест	Маълумот дастрас нест
Алигалабони боло	1	4	2	Маълумот дастрас нест
Хумроғ (собиқ Қумоқ)	1	4	3	Маълумот дастрас нест
Роғуни поён	Маълумот дастрас нест	2	Маълумот дастрас нест	Маълумот дастрас нест

²² <https://www.unicef.org/tajikistan/child-protection-and-inclusion>

Обиборики поён	Маълумот дастрас нест	Маълумот дастрас нест	Маълумот дастрас нест	Маълумот дастрас нест
Обиборики боло	1	1	Маълумот дастрас нест	Маълумот дастрас нест
ҲАМАГИ ²³	16	56	19	9

Манбаъ: маълумоти ММЗ, Марти 2023

Тибқи маълумоти пурсишҳои иҷтимоию иқтисодӣ, метавон тахмин зад, ки 19% хонаводаҳо камаш як узв доранд, ки маъюб аст ё гирифтори бемориҳои музмин мебошад. Агар аҳолии Нақшаи амалиёти кӯчонидан (НАК) 2-ро ба назар гирем, ин баробар аст ба 325 хонавода аз 1,710 хонавода, ки бо узви маъюб ё гирифтори бемории музмин зиндагӣ мекунанд. Ин нишон медиҳад, ки эҳтимолан тамоми маъюбиятҳо ё шахсони гирифтори бемориҳои музмин пурра фаро гирифта нашудаанд, ки ин метавонад ба сабаби нокифоя ҳадафгирии гурӯҳҳои осебпазир бошад.

4.4.9 Хонаводаҳое, ки сарварашон зан аст

Умуман, тақрибан 23% хонаводаҳо дар Тоҷикистон роҳбарашон занон мебошанд²⁴. Ин хонаводаҳо одатан хурдтаранд ва бештар дар минтақаҳои шаҳрӣ маъмуланд (38% аҳолии минтақаҳои шаҳрӣ дар хонаводаҳои сарварашон зан зиндагӣ мекунанд, дар муқоиса бо тақрибан 16% аҳолии минтақаҳои деҳот). Ин фарқият асосан ба анъанаҳои иҷтимоии деҳот марбут аст, ки занонро аз роҳбарии хонавода маҳрум месозад. Хонаводаҳои сарварашон зан нисбат ба хонаводаҳои сарварашон мард эҳтимоли бештар барои рӯбарӯ шудан ба камбизоатӣ доранд²⁵. Заноне, ки роҳбари хонавода мебошанд, бештар эҳтимол доранд, ки сармояи иҷтимоӣ ва/ё қисмонеи кофӣ барои кӯчондани дороиҳои худ надошта бошанд, ки ин метавонад онҳоро дар қараёни кӯчонидан дар мавқеи осебпазири бештар қарор диҳад.

Дар баъзе ҷамоатҳо ҷамъоварии маълумот дар бораи бевазанон ҳамчун гурӯҳи осебпазир мушоҳида шудааст, вале барои дигар категорияҳои хонаводаҳои сарварашон зан (масалан, занони мучаррад, талоқшуда ё ҷудошуда) чунин маълумот ҷамъоварӣ нашудааст.

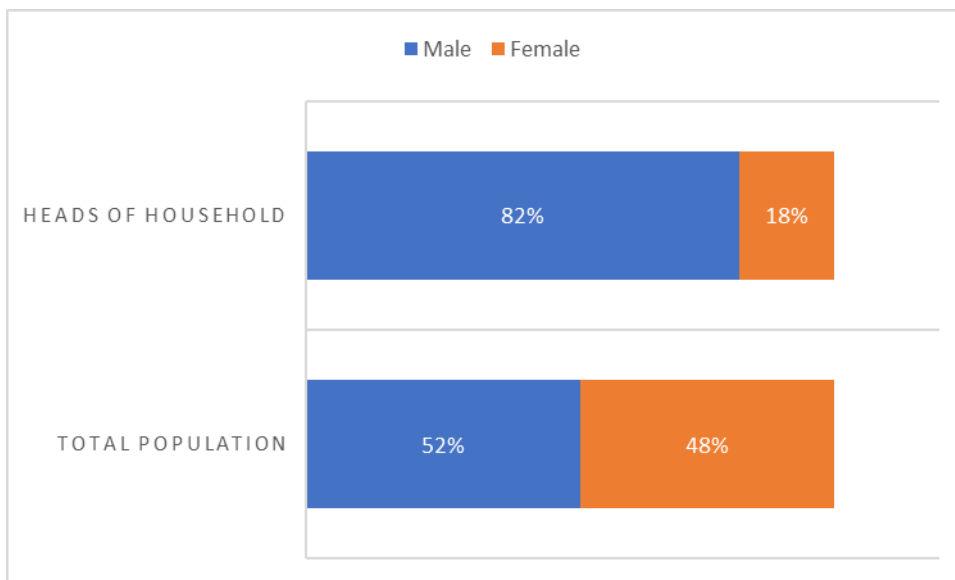
Тақсимои гендерии сарварони хонаводаҳои зарардида ва аҳолии пурсишшуда, ки аз натиҷаҳои пурсиши хонаводаҳо ҷамъоварӣ шудааст, дар қисмати иҷтимоию иқтисодии АТЭИ соли 2025 пешниҳод шудааст. Маълумоти пурсишҳо нишон дод, ки теъдоди мардон нисбатан бештар аст (52% мард, 48% зан), вале аксарияти куллии сарварони хонаводаҳо (82%) мардон мебошанд.

²³ Рақамҳои дар поёни ҳар сутун зикршуда нопурра мебошанд, зеро баъзе маълумотҳо намерасад.

²⁴ World Bank Tajikistan Country Gender Assessment, 2021

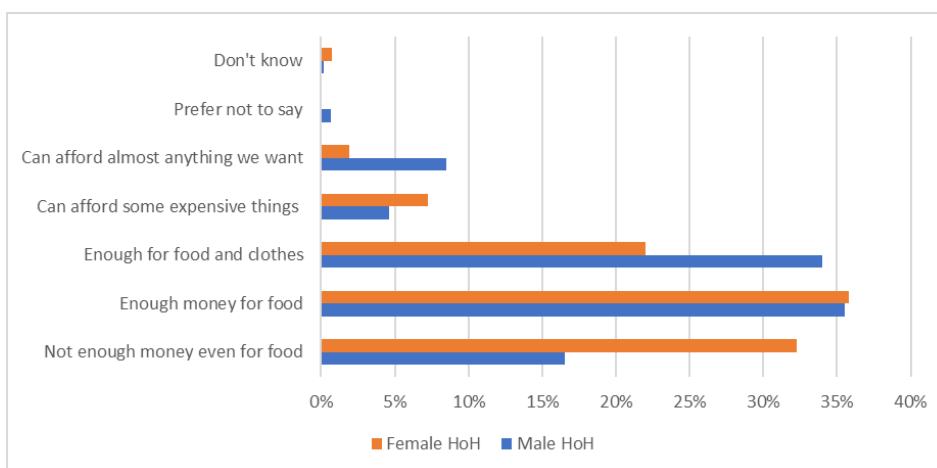
²⁵ Asian Development Bank (2016), Tajikistan Country Gender Assessment, <https://www.adb.org/sites/default/files/institutional-document/185615/tajikistan-cga.pdf>

Расми 4-2 – Тақсимои гендрии сарварони хонаводаҳои зарардида ва аҳоли

Маълумоти пурсиши иҷтимоию иқтисодӣ нишон медиҳад, ки хонаводаҳои сарварашон зан одатан нисбат ба хонаводаҳои сарварашон мард камбизоаттаранд. Тақрибан се як ҳиссаи хонаводаҳои сарварашон зан (32%) изҳор доштанд, ки ҳатто барои хариди ғизо маблағи кофӣ надоранд, дар ҳоле ки ин нишондиҳанда барои хонаводаҳои сарварашон мард камтар аз як панҷумро ташкил медиҳад (17%). Танҳо 2% хонаводаҳои сарварашон зан изҳор доштанд, ки имкони хариди қариб ҳама чизеро, ки мехоҳанд, доранд, дар муқоиса бо 9% хонаводаҳои сарварашон мард.

Расми 4-3– Вазъи молиявии арзёбишудаи хонаводаҳое, ки мардон ва занон роҳбарӣ мекунанд

4.4.10 Ятимон ва кӯдакони партофташуда

Созмони Милали Муттаҳид (СММ) тахмин мекунад, ки дар Тоҷикистон тақрибан 160 аз ҳар 100 000 кӯдак ҳар сол аз парастории волидайн маҳрум мешаванд²⁶. Ин рақам кӯдаконе, ки бо хешовандон мемонанд дар ҳоле ки падару модарашон ба муҳоҷирати меҳнатӣ мераванд, инчунин кӯдаконе, ки дар муассисаҳои махсус ҷой дода шудаанд ё волидайнашон вафот кардаанд, дар бар мегирад. Тибқи тахминҳо, дар Тоҷикистон 1 500 то 3 000 кӯдаки ятим, ки бо ВНМО зиндагӣ мекунанд, дар синни аз 0 то 17 сола мебошанд²⁷. Тибқи иттилои Барномаи муштарак СММ оид ба вируси норасоии масунияти одам (ВНМО), бемории пайдошудаи норасоии масуният (БПНМ), шумораи умумии одамони мубталои ВНМО дар кишвар 15 000–16 000 нафарро ташкил медиҳад, ки нишондиҳандаи паҳншавии он 0.01 ба 100 нафар (1 дар ҳар 10 000 нафар) дар тамоми гурӯҳҳои синнӣ мебошад²⁸.

Маълумот дар бораи кӯдакони ятим дар аҳолии зарардида аз ҷониби ду ҷамоат пешниҳод шудааст, аз ҷумла ҷамоати Н. Махсум дар ноҳияи Рашт, ки дар марҳилаҳои 3 то 5-и пур шудани обанбор зери об мемонад ва дар он 110 кӯдаки ятим ба қайд гирифта шудааст. Айни замон маълум нест, ки чанд нафари онҳо ба кӯчонидан ниёз хоҳанд дошт, зеро ҳаҷми кӯчонидан дар ноҳияи Рашт ҳоло муайян нашудааст ва вобаста ба натиҷаҳои таҳқиқоти геотехникӣ мебошад, ки соли 2025 анҷом дода мешаванд. Аз ин рӯ, ин гурӯҳ бояд дар НАК-ҳои минбаъда ба назар гирифта шавад. МД ММЗ иттилоъ додааст, ки дар ҳамаи минтақаҳои кӯчонидан муассисаҳои ятимхона пешбинӣ шудаанд.

4.4.11 Шахсони калонсол

Қонунгузориҳои миллии Тоҷикистон нафақахӯронро ба ҳайси гурӯҳи осебпазир эътироф мекунад. Ҳаҷми нафақа вобаста ба гурӯҳе, ки шахс ба он тааллуқ дорад (масалан, бемор, маъҷуб, собиқадор ва ғайра) фарқ мекунад²⁹. Дар баъзе ҷамоатҳо маълумот дар бораи шахсони солманд, ки ба нигоҳубин ниёз доранд, ҷамъоварӣ мешавад.

Тибқи маълумоти соли 2022 (Созмони Милали Муттаҳид, Пешгуии Аҳолии Ҷаҳонӣ), ҳиссаи аҳолии синнашон аз 65 боло дар Тоҷикистон 3,5%-ро ташкил медиҳад, ки дар байни занон каме бештар аст (4%) нисбат ба мардон (3%).

Тибқи маълумоти пурсишҳои хонаводаҳо дар соли 2023, шахсони синнашон аз 60 боло 7,8% аҳолии зарардида мебошанд. Ин афрод метавонанд дар минтақаи кӯчонидан ба ҳайси осебпазир арзёбӣ шаванд, зеро ҳангоми кӯчидан ва ё дархости ёрии шахсӣ ё киро кардани коргар ба нигоҳубини бештар ниёз доранд.

Ҳамзамон, сарварони солманди хонаводаҳо низ метавонанд ба таври нобаробар таъсири кӯчониданро эҳсос кунанд, чун дастрасӣ ва имкониятҳои онҳо барои иштирок дар машваратҳо маҳдуд аст ва эҳтимоли дучор шудан ба мушкилот дар ҷараёни кӯчонидан зиёдтар мебошад.

Тибқи пурсишҳои иҷтимоию иқтисодӣ, ки дар моҳҳои июл ва августи соли 2023 миёни 900 хонавода гузаронида шуд, 24% сарварони хонаводаҳо синнашон аз 60 боло аст. Аз ин гурӯҳ, 73% мард ва 27% зан мебошанд.

4.4.12 Ҷавонони осебпазир

Тақрибан 57% аҳолии зарардида аъзои синни 24-сола ё поинтар доранд. Кӯчонидан то андозае ба таҳсили ҷавонон ҳалал ворид кардааст. МД ММЗ дар ҳамкорӣ бо Вазорати маориф кор мекунад, то мактабҳои нав дар маҳалҳои қабули аҳоли сохта шаванд ё мактабҳои мавҷуда

²⁶ UNICEF, 2021, Дастрас аст дар: <https://www.unicef.org/tajikistan/children-migrants> [Accessed 24.11.2023].

²⁷ UNAIDS, 2022. Дастрас аст дар: <https://www.unaids.org/en/regionscountries/countries/tajikistan> [Accessed 24.11.2023].

²⁸ UNAIDS (2022) <https://www.unaids.org/en/regionscountries/countries/tajikistan>

²⁹ ESIA Vol 1 (2014), pg. 283.

барои қабул кардани донишомӯзони иловагӣ васеъ гарданд. Дар ҳолатҳое, ки мактабҳо то замони кӯчонидани аҳолии омода набошанд, ҳукумат имконият фароҳам овардааст, ки хонандагон дар мактабҳои деҳаҳои ҳамсоя таҳсил намоянд.

Бо дарназардошти он ки ҳиссаи ҷавононе, ки дар таҳсил нестанд ва кор ҳам намекунанд (НКТО), дар байни аҳолии зарардида 41,3%-ро ташкил медиҳад, таъмин кардани имкониятҳои омӯзиш ва шуғл барои ҷавонон аҳамияти ҳалкунанда дорад. Ин барои фарогирии иҷтимоӣ ва устувории дарозмуддати Лоиҳа муҳим аст.

Лоиҳа маблағгузориҳои стипендияҳоро барои омӯзиши касбӣ пешбинӣ намудааст ва ҷавонони бекор яке аз гурӯҳҳои асосии ҳадафӣ ба ҳисоб мераванд.

4.4.13 Кӯчонидани чандинкарата

Баъзе хонаводаҳо метавонанд якчанд маротиба ба кӯчонидани иқтисодӣ ё ҷисмонӣ дучор шаванд. Ин метавонад натиҷаи таъсири дигар лоиҳаҳо бошад, ки бо Минтақаи Таъсири Лоиҳа мувофиқат доранд, ё худ натиҷаи мустақими амалисозии ҳамин Лоиҳа.

Дар пурсишҳои иҷтимоӣ иқтисодии соли 2023 танҳо ду хонавода муайян карда шудаанд, ки изҳор доштанд, таҳти таъсири дигар лоиҳаҳо низ қарор доранд. Ба ин хонаводаҳо кӯмакҳои кӯчонидан дар доираи Лоиҳа пешниҳод шудааст ва онҳо ба НАК 1 ва НАК 2 шомил карда шудаанд.

Минтақаҳое, ки дар доираи кӯчонидани Лоиҳаи НБО Роғун номбар шудаанд, инчунин таҳти таъсири дигар лоиҳаҳо қарор доштаанд, аз ҷумла:

- Лоиҳаи CASA-1000 (Осиёи Марказӣ – Афғонистон – Покистон), ки барои сохтмони зерсохторҳои энергетикӣ замин дар, аз ҷумла, шаҳрҳои Турсунзода ва ноҳияи Рӯдакӣ талаб карда буд;
- Лоиҳаи роҳи Обигарм – Нуробод (бо маблағгузориҳои БОР ва БАТР), ки заминҳоро дар шаҳри Роғун ва ноҳияи Нуробод дар бар гирифт;
- Қубури гази Осиёи Марказӣ – Чин, Хатти D – Қубури 966-километра, ки аз кони гази Галкиниш дар Туркманистон то марзи Чин тавассути Ўзбекистон, Тоҷикистон ва Қирғизистон мегузарад. Масири дақиқи ин лоиҳа дар фазои ҷамъиятӣ дастрас нест;
- Шоҳроҳи байналмилалӣ Ваҳдат – Ҷиргатол.

Маълумоти муфассал оид ба лоиҳаҳои ҳамагир дар боби «Арзёбии таъсири маҷмӯӣ» (Cumulative Impact Assessment) ҳуҷҷати АТЭИ соли 2025 оварда шудааст.

4.5 Гурӯҳҳои аҳолии зарардида дар доираи НАК 2

Шумораи аҳолии зарардида дар деҳаҳое, ки ба ПДП-2 дохил мешаванд ва дар онҳо чорабиниҳои кӯчонидан дар доираи марҳилаи 2 то охири соли 2025 идома доранд, дар ҷадвали 4-11 оварда шудааст.

Ҷадвали 4-11 – Аҳолии зарардида дар деҳаҳои НАК 2 то моҳи июли соли 2025

№	Соли пешбинишудаи анҷоми кӯчонидан	Номи деҳа	Ноҳия ва шаҳр (аз ҷойе, ки кӯчонида мешавад)	Деҳа/шаҳри нави ҷойгиршавии кӯчонидагон	Нуқтаи поёнии деҳа (метр)	Нуқтаи болоии деҳа (метр)	Шумораи хонаводаҳо ва оилаҳо (хонаводаҳои аз Лоиҳа зарардида - ХЛЗ)	Шумораи XX - ҳо	Шумораи оилаҳо	Шумораи ШЛЗ	Мақом
1	2017	Сичароғ	шаҳри Роғун	шаҳри Роғун, Ёли Гармоба шаҳри Турсунзода, деҳаи Тойчӣ	1,115	1,143	95	38	57	380	Пурра кӯчонида шудааст.
2	2017	Сари пул	ноҳияи Нуробод	ноҳияи Данғара, деҳаи Чорсада 2 ноҳияи Нуробод, шаҳри Дарбанд шаҳри Турсунзода, деҳаи Тойчӣ	1,153	1,196	236	110	126	1,149	Пурра кӯчонида шудааст.
3	2017	Фурӯдгоҳ (Аэропорт)	ноҳияи Нуробод	ноҳияи Данғара, деҳаи Чорсада 2 ноҳияи Нуробод шаҳри Дарбанд	1,165	1,185	77	36	41	370	Пурра кӯчонида шудааст.
4	2018	Саидон	шаҳри Роғун	шаҳри Роғун, Саидони нав шаҳри Турсунзода, Тойчӣ	1,210	1,301	59	17	42	182	Пурра кӯчонида шудааст.
5	2018	Маҳаллаи поён	ноҳияи Нуробод	ноҳияи Данғара, Чорсада 2 ноҳияи Нуробод, шаҳри Дарбанд	1,182	1,250	173	77	96	806	Пурра кӯчонида шудааст.
6	2018	Чанор	ноҳияи Нуробод	шаҳри Турсунзода, Тойчӣ ва Намуна ноҳияи Файзобод, Себистон ноҳияи Нуробод, шаҳри Дарбанд	1,199	1,255	359	177	182	1,795	Пурра кӯчонида шудааст.
7	2023	Роғуни поён	ноҳияи Нуробод	ноҳияи Файзобод, Себистон	1,242	1,265	53	45	8	266	Пурра кӯчонида шудааст.
8	2025	Обиборики поён	Нуробод district	ноҳияи Файзобод, Себистон	1,259	1,327	77	41	36	330	Пурра кӯчонида шудааст.
9	2025	Обиборики боло	ноҳияи Нуробод	ноҳияи Файзобод, Себистон	1,327	1,487	84	50	34	412	Пурра кӯчонида шудааст.
10	2025	Меҳробод (собиқ Комсомолобод)	ноҳияи Нуробод	ноҳияи Нуробод, шаҳри Дарбанд шаҳри Турсунзода Тойчӣ, Намуна	1,250	1,280	1366	528	838	6016	Кӯчонидан дар чараён (35%).

№	Соли пешбинишу даи анҷоми кўчонидан	Номи деҳа	Ноҳия ва шаҳр (аз ҷойе, ки кўчонида мешавад)	Деҳа/шаҳри нави ҷойгиршавии кўчонидагон	Нуқтаи поёнии деҳа (метр)	Нуқтаи болоии деҳа (метр)	Шумораи хонаводаҳо ва оилаҳо (хонаводаҳои аз Лоиха зарардида - ХЛЗ)	Шумораи XX - ҳо	Шумораи оилаҳо	Шумораи ШЛЗ	Мақом
11	2025	Луғури поён	шаҳри Роғун	ноҳияи Файзобод	1,222	1,293	82	61	21	362	Кўчонидашаванд а.
12	2025	Бедихо	ноҳияи Нуробод	Корҳои фаҳмондадиҳӣ идома доранд	1,143	1,221	118	58	60	588	Кўчонидашаванд а.
13	2025	Алигалабони боло	ноҳияи Нуробод	ноҳияи Файзобод, шаҳри Турсунзода	1,189	1,237	316	166	150	1645	Кўчонидашаванд а.
14	2025	Ҳақимии поён	ноҳияи Нуробод	ноҳияи Файзобод	1,190	1,246	210	119	91	1000	Кўчонидашаванд а.
15	2025	Ҳақимии боло	ноҳияи Нуробод	ноҳияи Файзобод	1,260	1,276	172	99	73	863	Кўчонидашаванд а.
16	2025	Хумроғ (собиқ Қумоқ)	ноҳияи Нуробод	Корҳои фаҳмондадиҳӣ	1,285	1,340	166	88	78	755	Кўчонидашаванд а.
Ҷамағӣ							3643	1,710	1,933	16,919	

Манбаъ: маълумоти ММЗ (Март 2025).

4.6 Таҳқиқоти иҷтимоӣ-иқтисодӣ ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда ва ШЛЗ-ҳое, ки дар раванди кӯчонидан қарор доранд

Иттилооти асосии иҷтимоӣ-иқтисодӣ, ки метавонад якҷо бо ё баъди барӯйхатгирӣ гузаронида шавад, маълумоти сифатиро сабт мекунад, то ки шароити демографӣ (синну сол, ҷинс, ҳаҷми оила), шароити иҷтимоӣ-иқтисодӣ аслий, моделҳои рӯзгузаронӣ, талафоти молӣ ва иқтисодии шахсони аз лоиҳа зарардида, аз ҷумла гурӯҳҳои осебпазир, беҳтар дарк карда шавад. Маълумоти барӯйхатгирӣ ва асоси иҷтимоӣ-иқтисодии ҷамъовардашуда замина барои таҳияи стратегияҳои мувофиқи ҷубронпулӣ ва дастгирии рӯзгузаронӣ аз ҷониби ММЗ ва мақомотҳои дахлдори давлатӣ мебошад. Инчунин, маълумоти асосӣ барои таҳияи нишондиҳандаҳои мониторинги иҷроӣ барнома, ки самаранокии ҷорӣ будани барномаҳои кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузарониро назорат ва арзёбӣ мекунад, пешниҳод менамояд.

Арзёбии иҷтимоӣ-иқтисодӣ барои АТЭИ соли 2014, ки барои Лоиҳа таҳия шудааст, бо мақсади дарки шароити минтақаи зери таъсири Лоиҳа гузаронида шуда, воҳуриҳо ва муҳокимаҳо бо мақомоти татбиқи Лоиҳа, мақомоти маҳаллӣ, муҳокимаҳои гурӯҳҳои тамаркузӣ (МГТ) ва пурсиши ШЛЗ-ҳоро дар бар мегирифт.

Аз моҳи январ то июни соли 2024, ММЗ бо истифода аз маълумоти барӯйхатгирии июли соли 2023, пурсиши иҷтимоӣ-иқтисодии 1401 хонаводаи зери таъсири лоиҳаро анҷом дод: хонаводҳое, ки кӯчонида шудаанд (363 ШЛЗ); хонаводҳое, ки дар раванди кӯчонидан қарор доранд (21); ва хонаводҳое, ки раванди кӯчониданро оғоз кардаанд (1017). Таҳлили натиҷаҳои пурсиш ва хулосаҳо дар поён оварда шудаанд.

4.6.1 ШЛЗ-ҳое, ки кӯчонида шудаанд

Пурсиши моҳи июли соли 2024 инчунин вазъи иҷтимоӣ-иқтисодии 363 хонаводаро, ки дар марҳилаи дуюм кӯчонида шудаанд (тақрибан 72% аз шумораи умумии хонаводҳои кӯчонидашуда), арзёбӣ намуд. Мавзӯҳои асосие, ки мавриди баррасӣ қарор гирифтанд, чунин буданд:

- **Дастрасӣ ва истифодаи хизматрасониҳои иҷтимоӣ ва инфрасохтор:**
 - Дастрасии роҳ барои хонаводҳо амалан тағйир наёфтааст. Пас аз кӯчонидан, 99% хонаводҳо ҳамоно ба роҳҳо дастрасӣ доранд
 - Барқ: кӯчонидан ба мавҷудияти барқ барои хонаводҳо таъсир нарасонд. Дастрасӣ ба барқ 100% мебошад
 - Беморхона/Маркази тиббӣ: дастрасӣ ба муассисаҳои тиббӣ дар ҳама минтақаҳо ба таври назаррас беҳтар шудааст ва ҳоло 100% мебошад
 - Дастрасӣ ба оби ошомиданӣ: сатҳи умумии дастрасӣ пас аз кӯчонидан 95% аст. Мавҷудияти оби ошомиданӣ дар ҳама ноҳияҳо амалан бетағйир боқӣ мондааст, ба истиснои ноҳияи Нуробод, ки дастрасӣ ба оби ошомиданӣ аз 96% то 76% коҳиш ёфтааст. Ҳукумат бо сохтмони қубурҳои обтаъминкунӣ ва чохҳои маҳаллӣ ин масъаларо ҳал мекунад
 - Инфрасохтори алоқа: кӯчонидан ба беҳтар гардидани мавҷудияти инфрасохтори алоқа дар ҳама ноҳияҳо мусоидат кардааст. Ба ҳисоби миёна, дастрасии хонаводҳо ба шабакаҳои мобилӣ ва интернет аз 73% то 85% афзоиш ёфтааст
 - Дастрасӣ ба оби обёришаванда: ба ҳисоби миёна, мавҷудияти оби обёрӣ дар ҳама ноҳияҳо аз 98% то 70% коҳиш ёфтааст. Ин ба он вобаста аст, ки шумораи муайяни хонаводҳои кӯчонидашуда киштзор намегиранд ва ба дигар фаъолиятҳои иқтисодӣ, ба монанди сохтмон ва соҳибкорӣ мегузаранд (нигаред ба бахши поён “Таҳлили манбаъҳои даромад, сохтор ва самти хароҷот то ва баъд аз кӯчонидан”)
 - Мактабҳои ибтидоӣ: дар оғоз, таҳлили иҷтимоӣ-иқтисодӣ нишон дод, ки дастрасӣ ба мактабҳои ибтидоӣ дар ҳама ноҳияҳо аз 75% то 67% коҳиш ёфтааст. Ин бо он вобаста аст, ки мактабҳои навбунёд ҳамзамон мактабҳои ибтидоӣ (синфҳои 1-4) ва миёнаро (синфҳои 5-11) дар бар мегиранд ва дар натиҷа мактабҳои ибтидоии алоҳида камтаранд. Дар асл, дастрасӣ ба мактабҳои ибтидоӣ дар минтақаҳои кӯчонидашуда ба 100% расидааст

- Мактабҳои миёна: сатҳи миёна дар ҳама ноҳияҳо аз 96% то 89% коҳиш ёфтааст. Ин ба он вобаста аст, ки баъзе мактабҳои миёна ҳанӯз дар марҳилаи сохтмон қарор доранд. Пас аз анҷоми сохтмон, дастрасӣ 100% мешавад
- Иншооти фароғатӣ: вазъияти иншооти фароғатӣ пас аз кӯчонидан беҳтар шудааст. Ба ҳисоби миёна, ҳама ноҳияҳо аз 33% то 42% афзоиш ёфтаанд
- Истгоҳи автобус: омӯзиш беҳтар шудани дастрасии хонаводҳо ба истгоҳҳои автобусро нишон дод. Ба ҳисоби миёна, дар ҳама ноҳияҳо дастрасии хонаводҳо ба истгоҳҳои автобус аз 26% то 52% афзоиш ёфтааст
- Системаи партовҳои канализатсионӣ: ба ҳисоби миёна, пас аз кӯчонидан 51% хонаводҳо дар ҳама ноҳияҳо ба канализатсия дастрасӣ доранд
- Дастрасӣ ба замини ҷамъиятӣ барои ҷаронидани чорво ё дастрасӣ ба алаф ё ҳезум: ба ҳисоби миёна, дар ҳама ноҳияҳо мавҷудияти замини ҷарогоҳ ва дастрасӣ ба ҳезум аз 97% то 20% коҳиш ёфтааст. Бо вучуди ин, бояд қайд кард, ки талабот ба ҷарогоҳ ё ба алафу ҳезуме, ки дар ҷунин заминҳо мерӯяд, ҳеле кам шудааст. Дар деҳаҳои аслии худ, ХЛЗ-ҳо заминҳои маҳаллиро ғайрирасмӣ дар минтақаҳои кӯҳӣ барои ҷаронидани чорво, ҷамъовариҳои алафу ҳезум ва парвариши дарахтони меваю чормағз истифода мекарданд. Дар минтақаҳои нави кӯчонидан, замини ҷамъиятӣ расман ташкил ва марзгузорӣ шудааст, аммо миқдор ва сифати он барои таъмини рӯзгузаронӣ кофист. Минтақаҳои нави кӯчонидан бештар нимшаҳрӣ мебошанд ва бисёр оилаҳо аз нигоҳ доштани чорвои ҷарогоҳӣ даст кашидаанд ва ба онҳо алаф лозим нест. Ҳезум бошад, сокинони кӯчонидашуда онро дар бозорҳои маҳаллӣ меҳаранд. Дар баъзе минтақаҳо, ба монанди Турсунзода, ХЛЗ-ҳо афзал доништаанд, ки замини кишоварзӣ ба таври инфиродӣ ба ҳар хонавода тақсим шавад, на ташкил кардани замини ҷамъиятӣ. Ҳарчанд тақсимои замини ҷамъиятӣ ҳанӯз дар баъзе ҳолатҳо масъала боқӣ мемонад, ММЗ аввал кӯчонидани ХЛЗ-ҳоро ба маконҳои нав ба роҳ монда, баъдан бо ҷомеаҳои, ки замини ҷамъиятӣ талаб мекунад, барои таъмин кардани ҷунин замин дар дохил ё наздикии минтақаҳои кӯчонидашуда ҳамкорӣ мекунад. Дар баъзе ҳолатҳо, замини ҷамъиятӣ дар минтақаҳои наздик ба маконҳои кӯчонидашуда ҷойгир карда мешавад, зеро дар дохили ҷомеаҳо пайдо кардани замини дастраси ҳосилхез мушкил аст.

• **Арзёбии сатҳи қаноатмандӣ аз хизматрасониҳои иҷтимоӣ ва инфрасохтор:**

- Дар маҷмӯъ, хонаводаҳои кӯчонидашуда хизматрасониҳоро беҳтар ё ҳамонанд ба шароити деҳаҳои қаблии худ арзёбӣ карданд. Истисноӣ асосӣ дастрасӣ ба оби обёришаванда ва замини ҷамъиятӣ барои ҷаронидани чорво ё гирифтани алафу ҳезум мебошад. Ҳамчунин, коҳиши ночиз дар дастрасӣ ба мактабҳои ибтидоӣ ва миёна мушоҳида шудааст.
- ММЗ ҳамчунин дар ҳамкорӣ бо Вазорати энергетика ва захираҳои об масъалаи дастрасӣ ба оби ошомиданӣ ва обёришаванда, инчунин замини ҷамъиятӣ барои ҷаронидан ва дигар мақсадҳо ҳал мекунад. Дар баъзе минтақаҳои кӯчонидан мушкилиҳое вучуд доранд. Масалан, дар баъзе мавзеоҳои оби зеризаминӣ шӯр аст, ки маънои онро дорад, ки об бояд аз дигар ҷойҳо ба маконҳои нави кӯчонидан кашонда шавад ва/ё ҳавзҳои нигоҳдории об ва низоми поксозӣ бунёд карда шаванд. Миқдори замини ҷамъиятӣ метавонад аз ҷуғрофия маҳдуд бошад, ки ин боиси истифодаи шадидтар ё зарурати ҷустуҷӯи заминҳои мувофиқ дар наздикии минтақаҳои кӯчонидашуда мегардад. ММЗ машваратҳои зиёде бо ХЛЗ-ҳо баргузор намуд, то истифодаи заминро дар маҳалҳои нав, аз ҷумла мувозинати байни қитъаҳои замини хоҷагии хонаводагӣ ва замини ҷамъиятӣ, баррасӣ намояд. Дар бисёр ҳолатҳо, ҷомеаҳои кӯчонидашуда талаб кардаанд, ки замини ҷамъиятӣ камтар ҷудо карда шавад, зеро онҳо аз фаъолияти кишоварзӣ ва чорводорӣ ба шуғлҳои нав, масалан, сохтмон ва муҳоҷирати меҳнатӣ мегузаранд.
- ММЗ бо Вазорати маориф зич ҳамкорӣ менамояд, то мактабҳои мавҷуда барои қабули шумораи иловагии хонандагон васеъ карда шаванд ё дар маҳалҳои нав мактабҳои нав сохта шаванд — ва ин ҳама пеш аз кӯчонидани оилаҳо амалӣ гардад. Дар баъзе ҳолатҳо, барои хонандагон, то ба охир расидани сохтмони мактабҳои мавҷуда ё нав, ҷорабиниҳои муваққатӣ андешида шуда, онҳо ба мактабҳои маҳаллаҳои дигар фиристода шудаанд.

- **Пешниҳодҳо оид ба беҳтар намудани дастрасӣ ва сифати хизматрасониҳои иҷтимоӣ:**
 - Дар доираи пурсиши хонаводҳое, ки аллакай кӯчонида шудаанд, пешниҳодҳои хонаводагӣ ҷиҳати беҳтар намудани дастрасӣ ва сифати иншооти инфрасохторӣ алоҳида омӯхта шуд. Маъмултарин пешниҳод беҳтар намудани низоми таъминоти об ва таъмини оби нӯшокии босифат (23%) буд. Дар ҷойи дуюм масъалаи маориф ва дастрасии муассисаҳои таълимӣ (сохтмони мактабҳои нав, литсейҳо, кӯдакистонҳо) — 27 хонавода (14%) қарор дорад. Пас аз ин пешниҳодҳо оид ба васеъ намудани имкониятҳои шуғл — 25 хонавода (13%), ҷудо кардани заминҳои иловагӣ барои фаъолияти кишоварзӣ — 20 хонавода (10%) ва эҷоди шароити мусоиди зиндагӣ — 20 хонавода (10%) ҷойгиранд.
- **Таҳлили манбаъҳои даромад, сохтор ва самти хароҷот то ва баъд аз кӯчонидан:**
 - Дар маҷмӯъ, даромади миёнаи солонаи шахсони кӯчонидашуда аз 26 269 сомонӣ то кӯчонидан ба 29 823 сомонӣ баъд аз кӯчонидан зиёд шудааст. Аммо вазъият аз ноҳия ба ноҳия фарқ мекунад. Дар Нуробод, даромади миёна аз 25 232 то 26 486 сомонӣ афзудааст. Дар Данғара, даромади миёна аз 20 924 то 22 077 сомонӣ кам шудааст. Дар Турсунзода афзоиши назаррас ба қайд гирифта шуд — аз 27 173 то 34 102 сомонӣ дар як сол. Ин қисман ба наздик будани макони кӯчонидан ба шаҳри калон марбут аст, ки гузариш аз меҳнати заминӣ ба меҳнати музӣ (масалан, хизматрасонӣ, сохтмон, соҳибқориҳои хурд) осонтар шудааст. Ҳамзамон, дар Файзобод баъд аз кӯчонидан каме коҳиш дар даромади миёна мушоҳида шуд: аз 29 678 то 26 552 сомонӣ.
 - Гарчанде қисми зиёди хонаводаҳо (46-50%) то ҳол имконияти пӯшонидани хароҷоти ғизо ва либосро бо имкон барои пасандози ночиз доранд, ҳиссаи онҳое, ки ҳатто барои хариди ғизо мушкилӣ доранд, аз 3% то 5% афзоиш ёфтааст ва хариди либоси зарурӣ низ мушкил боқӣ мондааст. Ҳамзамон, ҳиссаи хонаводҳое, ки имконияти хариди молҳои қиматбаҳои дарозмуддат доранд, каме коҳиш ёфтааст. Ин маълумотҳо коҳиши ночизи сатҳи даромади баъзе хонаводҳои кӯчонидашударо баъд аз кӯчидан нишон медиҳанд, ки метавонад ба давраи мутобиқшавӣ ва зарурати ташкили манбаъҳои нави даромад дар макони нав вобаста бошад.
 - Дар маҷмӯъ, афзоиши назарраси хароҷоти зиндагӣ баъд аз кӯчонидан ба хароҷоти ғизо ва иҷораи манзил вобаста буд, дар ҳоле ки хароҷоти либос, нақлиёт ва алоқа каме коҳиш ёфтанд.
 - Пас аз кӯчонидан, тағйири назаррас дар манбаъҳои даромади хонаводагӣ низ мушоҳида шуд. Ҳиссаи хонаводаҳое, ки ба кишоварзии обёришаванда машғул буданд, аз 44% то 6% ва чорводорӣ аз 62% то 17% коҳиш ёфт. Ҳамзамон, аҳамияти хоҷагии деҳқонӣ барои рӯзгузарони хонаводагӣ афзоиш ёфт (аз 34% то 47%), корҳои рӯзбайъ/муваққатӣ (аз 9% то 18%), нафақа (аз 12% то 24%) ва муҳочирати меҳнатӣ (аз 50% то 61%) ҳамчун манбаи даромад зиёд гардид. Ҳамчунин, ҳиссаи меҳнати музнок дар бахши хусусӣ (аз 5% то 6%), даромади тасодуфӣ (аз 1% то 6%) ва гирандагони кумаки иҷтимоӣ (то 2%) каме афзудааст.
 - Дар бахши кишоварзӣ, кишти зироатҳо, бахусус картошка ва сабзавот, кам шудааст. Ҳиссаи хонаводҳое, ки зироат намекоранд, афзудааст. Шумораи дарахтони мева, аз ҷумла тут, чормағз ва нок, назаррас коҳиш ёфтааст. Шумораи чорвои хонагӣ, аз ҷумла мӯрғ, гов, буз ва гӯсфанд низ ба таври назаррас кам шудааст. Ҳиссаи хонаводҳое, ки ҳайвони хонагӣ надоранд, аз 19% то 56% афзудааст. Бисёре аз ХЛЗ-ҳо зикр намудаанд, ки бо вучуди идома додани каме хоҷагии ёрирасон дар маконҳои нави кӯчонидан, ба кори муҳочирати меҳнатӣ ё касбҳои нав, ба монанди сохтмон, устогӣ, сангтарошӣ ва ғайра бартарӣ медиҳанд.
 - Шумораи асбобҳои маишӣ ва техникаи алоқа, бахусус яхдон, мошини ҷомашӯӣ, сифати пайваستшавӣ ба интернет ва шумораи велосипедҳо афзудааст. Шумораи радио ва мошин/боркашҳо кам шудааст.
- **Арзёбии қитъаҳои замин ва имконияти рушди кишоварзӣ то ва баъд аз кӯчонидан:** Умуман, ШЛЗ-ҳо қитъаҳои калонтари заминро барои хонавода ва фаъолияти кишоварзӣ дарёфт карданд. Ҷадвалҳои 4-12 ва 4-13 ин маълумотро нишон медиҳанд.

Ҷадвали 4-12 Масоҳати миёнаи қитъаҳои замини наздиҳавлигӣ

Макони кўчонидан	Масоҳати миёнаи қитъаи замини хонаводаҳо то кўчонидан (м²)	Масоҳати миёнаи қитъаи замини хонаводаҳо баъд аз кўчонидан (м²) ³⁰
Нуробод	866	2862
Турсунзода	924	2830
Файзобод	864	2689
Дангара	846	2906
Миёна	893	2824

Ҷадвали 4-13 Масоҳати миёнаи қитъаҳои замини кишоварзӣ

Макони кўчонидан	Масоҳати миёнаи қитъаи замини кишоварзӣ то кўчонидан (м²)	Масоҳати миёнаи қитъаи замини кишоварзӣ пас аз кўчонидан (м²) ³¹
Нуробод	2425	15071
Турсунзода	2555	14898
Файзобод	2501	15571
Дангара	2694	15054
Миёна	2560	14964

- Аз рӯи ҳосили зироатҳо, 31% хонаводаҳои кўчонидашуда ҳосили замини худро баъд аз кўчонидан баланд арзёбӣ карданд, дар ҳоле ки то кўчонидан ин нишондод 48% буд. Ҳамзамон, тақрибан нисфи хонаводаҳо (47%) имкониятро барои тавсеаи минбаъдаи майдонҳои кишт ё афзоиши ҳаҷми истеҳсолот мебинанд. Дар айни замон, 26% хонаводаҳо изҳор карданд, ки имконияти тавсеаи фаъолиятҳои кишоварзиро намебинанд ва бинобар ин намехоҳанд ба кишоварзӣ машғул шаванд. 21% дигар аз хонаводаҳои пурсишшуда имконияти рушди минбаъдaro рад карданд, зеро ҳамаи захираҳои мавҷударo аллакай истифода кардаанд. 7% пурсидашудагон чанде пеш кўчонида шудаанд ва натавонистанд ба ин савол ҷавоб диҳанд.
- Тибқи таҳлили маълумот аз рӯи ноҳияҳо, имконияти бештар барои афзоиши майдонҳои кишт ё фуруши маҳсулоти кишоварзӣ дар ноҳияи Файзобод мушоҳида шудааст, ки 80% хонаводаҳои кўчонидашуда имконияти рушди минбаъдaro мебинанд. Дар минтақаи Турсунзода ин нишондод 53% буд. Аммо дар Дангара, 62% хонаводаҳои кўчонидашуда имконияти тавсеаи минбаъдаи фаъолиятҳои кишоварзиро намебинанд ва ба идомаи онҳо тавачҷуҳ зоҳир намеkunанд. Дар ноҳияи Нуробод, аксари хонаводаҳои кўчонидашуда бовар доранд, ки ҳамаи захираҳои мавҷударo барои тавсеаи майдонҳои кишт ё афзоиши ҳаҷми истеҳсолот аллакай истифода кардаанд. Дар Нуробод, Турсунзода ва ноҳияи Файзобод, 8% аз хонаводаҳои чанде пеш кўчонидашуда дар ҷавоб додан ба савол оид ба имконияти тавсеаи минбаъда мушкилӣ доштанд.
- Саволномаи пурсиши хонаводаҳо дар Замимаи В замима шудааст.

³⁰ Ин на танҳо ҷудо кардани қитъаҳои калонтари замин барои ҳар як хонавода, балки инчунин додани қитъаҳои алоҳида ба фарзандони оиладорро, ки дар таркиби хонавода буданд, дарбар мегирад..

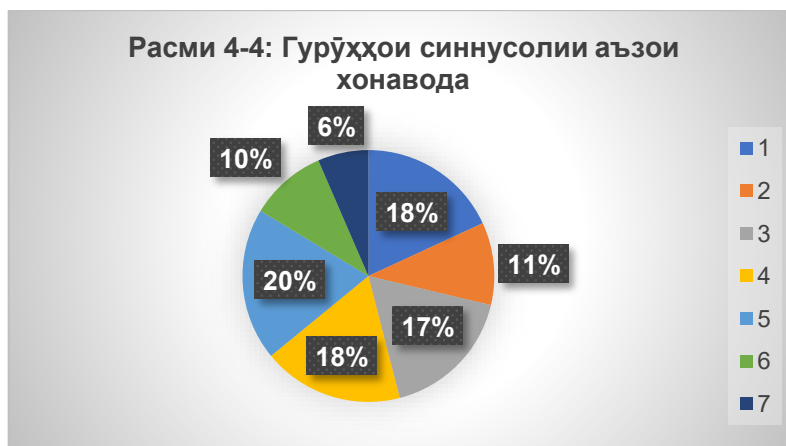
³¹ Ин нишондиҳандаҳо ҳам қитъаҳои замини кишоварзиро дар атрофи манзили хонавода ва ҳам қитъаҳои алоҳида берун аз маҳалли зисти хонавода дар бар мегиранд. Қайд кардан зарур аст, ки пас аз кўчонидан шумораи хонаводаҳое, ки ба кишоварзӣ машғуланд, камтар шудааст, аммо он хонаводаҳое, ки бо кишоварзӣ машғуланд, нисбат ба давраи то кўчонидан замини бештар гирифтаанд..

4.6.2 ХЛЗ-ҳое, ки дар раванди кўчонидан қарор доранд

Мавзӯҳои асосии зерин дар пурсиши хонаводагии моҳи июли соли 2024, ки хонаводҳои дар раванди кўчонидан ва хонаводҳое, ки ҳанӯз кўчонида нашудаанд (1038 хонавода, тақрибан 60% аз шумораи умумии хонаводаҳо дар марҳилаи дуҷуми кўчонидан) -ро дар бар мегирифт, арзёбӣ шуданд:

- **Аҳоли:** Ҳаҷми хонавода; синну сол, ҷинс ва вазъи оилавии аъзои хонавода; сатҳи маълумот ва шуғли аъзои хонавода; шуғлҳои дилхоҳи аъзои хонавода; мушкилоти тиббӣ дар хонавода; шумораи хонаводаҳои камбизоат. Натиҷаҳои асосӣ:

- Ҳаҷми хонавода: Ҳиссаи асосӣ ба хонаводаҳое рост меояд, ки аз 5–6 нафар иборатанд — 479 хонавода (34%). Ин нишон медиҳад, ки хонаводаҳои нисбатан калон дар минтақаи мавриди таҳлил бештар ҳастанд. Гурӯҳи навбатии калонтарин — хонаводаҳо бо 7–10 аъзои оила мебошанд — 440 хонавода (31%). Чунин хонаводаҳои калон низ қисми назарраси пурсидашудагонро ташкил медиҳанд. Хонаводаҳое, ки аз 3–4 аъзои оила иборатанд, 250-то (18%) аз шумораи умумии пурсидашудагонро ташкил медиҳанд. Ин гурӯҳ хонаводаҳои миёнаҳаҷмро фаро мегирад. Ҳиссаи хурдтарро хонаводаҳои хурд бо 1–2 аъзои оила ташкил медиҳанд — 106 хонавода (8%). Ба ин гурӯҳ шахсони танҳо, оилаҳои ҷавон ё ҳамсарон дар синни пирӣ, ки ҷудо аз фарзандон зиндагӣ мекунанд, дохил мешаванд. Хурдтарин ҳисса ба хонаводаҳои хеле калон бо 11 ё зиёда аъзои оила — 126 хонавода (9%) рост меояд. Бо вучуди шумораи нисбатан кам, чунин хонаводаҳо эҳтиёҷоти махсус дошта, дар раванди кўчонидан бо мушкилиҳои муайян рӯбарӯ мешаванд.
- Расми 4-4 тақсими гурӯҳҳои синнусолии ХЛЗ-хоро нишон медиҳад.

Шарҳ:

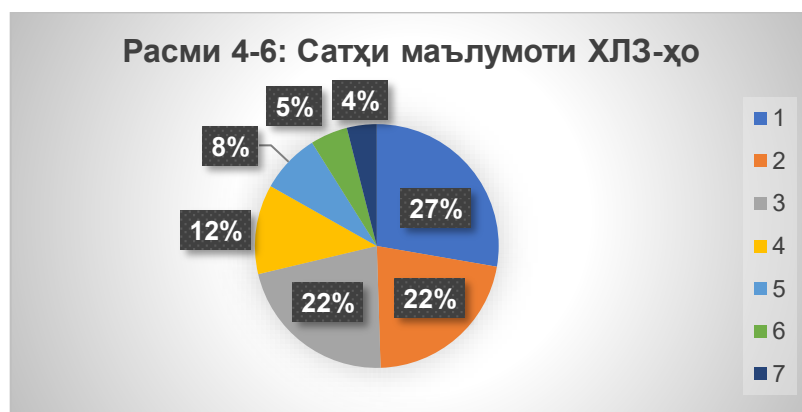
1. то 6-сола
 2. 7–10-сола
 3. 11–17-сола
 4. 18–29-сола
 5. 30–45-сола
 6. 46–60-сола
 7. зиёда аз 61-сола
- Дар байни ХЛЗ-ҳо 51% мардон ва 49% занон мебошанд.
 - Расми 4-5 вазъи оилавии ХЛЗ-хоро дар бар мегирад.

Шарҳ:

- Қудакон ва наврасони оиладорнашуда
- Оиладор
- Муҷаррад ё оиладорнашуда
- Бева (зан/мард)
- Ҷудошуда/бо ҳамсар зиндагӣ намекунанд

- Расми 4-6 сатҳи маълумоти ХЛЗ-ҳоро дар бар мегирад.

Шарҳ:

1. Таҳсилоти миёнаро ба итмом расонидааст
2. Таҳсилоти миёнаро ба итмом нарасонидааст
3. Қудакӣ синни томактабӣ
4. Фақат таҳсилоти ибтидоӣ
5. Таҳсилоти олий/университет
6. Таҳсилоти миёнаи касбӣ
7. Маълумоти расмӣ надорад

- Расми 4-7 шуғли ХЛЗ-ҳоро дар бар мегирад.

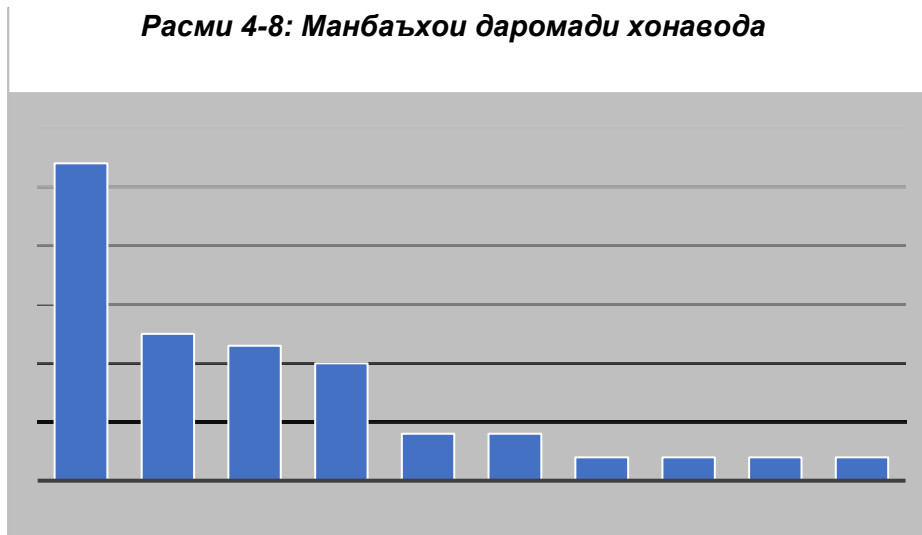

Шарҳ:

1. Хонуми хонашин
2. Кӯдаки синни томақтабӣ
3. Хонандаи мактаб
4. Шахси коркунанда
5. Нафақахӯр (бар асоси синну сол ё беморӣ)
6. Шахси бекор, дар ҷустуҷӯи кор
7. Муҳоҷири меҳнатӣ
8. Аз ҷавоб додан худдорӣ кард
9. Донишҷӯ
10. Шахси бекор, дар ҷустуҷӯи кор нест
11. Соҳибкори инфиродӣ

- Дар байни касбҳои навро, ки хонаводаҳо меҷӯянд: дӯзандагӣ (27%), таъмири сохтмон (14%), ронандагии мошин ҳамчун касб (13%), духтур/коркуни тиббӣ (12%), омӯзгор (6%) ва корманди соҳаи хизматрасонӣ (4%) ҷой доранд. Ба касбҳои зерин таваҷҷуҳ камтар аст: савдогар/тоҷир, барномасозии компютерӣ, корманди бонк, муҳандис/техник, иқтисоддон ва занбӯриасалпарвар.
- Тақрибан 16% ХЛЗ-ҳо ишора мекунанд, ки дар хонаводаи онҳо нафаре бо маъҷубӣ ё бемории музмин вуҷуд дорад. Ба инҳо маъҷубии ҷисмонӣ, бемории музмин, маъҷубии рӯҳӣ ё шахси солманде, ки ниёз ба парасторӣ дорад, дохил мешаванд.
- Бисту ду дарсади хонаводаҳо зикр намуданд, ки дар рӯйхати хонаводаҳои камбизоат дар деҳаҳои худ қарор доранд.
- **Моликияти хонавода:** фаъолиятҳои иқтисодӣ (манбаъҳои даромад); даромади миёна; хароҷоти хонавода; сатҳи зиндагӣ; асбобу ашёи маишӣ ва молҳои дарозмуддат;
 - Аз миёни 1038 хонаводае, ки пурсиш шуданд ва ҳамаи кӯчонида нашудаанд, муҳоҷирати меҳнатӣ манбаи асосии даромад барои 54% хонаводаҳо мебошад. Нафақа барои 25% хонаводаҳо манбаи дуюми муҳимтарини даромад аст. Меҳнати музнок дар баҳши давлатӣ барои 23% хонаводаҳо даромад фароҳам меорад. Фаъолиятҳои хоҷагидорӣ, аз ҷумла чорводорӣ, корҳои хона ва кишоварзӣ, барои 16–20% хонаводаҳо манбаи даромад мебошанд.

Расми 4-8: Манбаъҳои даромади хонавода

- Ин нишондиҳандаҳо дар Роғун бештар (33–43%) ва дар Нуробод камтар (15–18%) мебошанд, ки ин бо дастрасии беҳтари замини кишоварзӣ вобаста аст. Намудҳои дигари шуғл, аз ҷумла меҳнати музнок дар баҳши хусусӣ (8%), корҳои мавсимӣ/рӯзмарра (8%), худидоракуни (4%), корҳои ғайримавсимии тасодуфӣ (4%), соҳибкории шахсӣ (4%) ва маблағгузориҳои пулӣ (4%) нақши камтар доранд.

- Баъзе фарқиятҳои минтақавӣ низ ҷой доранд: махсусан дар Роғун, бештар хонаводаҳо ба хоҷагидорӣ машғуланд, дар ҳоле ки дар Нуробод бештар ба муҳоҷирати меҳнатӣ таъя мекунаанд.
- Даромади миёнаи хонавода 32 581 сомонӣ (32 559 сомонӣ дар Нуробод ва 32 992 сомонӣ дар Роғун) ба қайд гирифта шудааст. Ба ҳисоби миёна, муҳоҷирати меҳнатӣ, шуғли давлатӣ ва хусусӣ 78%, 65% ва 63% даромади умумии хонаводаро ташкил медиҳанд. Нафақа ба ҳисоби миёна 38% ва маблағгузориҳои пулӣ 26% даромади хонаводаро ташкил медиҳад. Фаъолиятҳои кишоварзӣ ва хоҷагии хонаводагӣ ба ҳисоби миёна 30%-и даромадро ташкил медиҳанд.
- Хароҷоти миёна 32 052 сомонӣ (32 132 сомонӣ дар Нуробод ва 30 759 сомонӣ дар Роғун) мебошад. Ҳиссаи бузургтарини хароҷот ба ғизо рост меояд — ба ҳисоби миёна 47% аз ҳаҷми умумии хароҷот. Хароҷот ба либос, тандурустӣ, маориф, алоқа ва нақлиёт дар ҳудуди 6% то 14% қарор доранд. Хароҷот барои кишоварзӣ ва чорводорӣ ба ҳисоби миёна 9%-ро ташкил медиҳад.
- Расми 4-9 вазъи молиявии 1038 ХЛЗ-и ҷанӯз кӯчонида нашударо дар бар мегирад.

Шарҳ:

- Танҳо барои маҳсулоти зарурӣ имконият доранд, бо хариди либос мушкилӣ мекашанд
- Даромад барои ғизо, либос ва каме пасандоз кифоя аст
- Ниёзмандии шадид, ҳатто барои хариди ғизо маблағ намерасад
- Сатҳи зиндагии бароҳат

- Аксари хонаводаҳои пурсишшуда доштани молҳои асосии истифодаи дарозмуддат, аз қабili телефон (93% хонаводаҳо), плита (92%) ва телевизор (84%)-ро қайд карданд. Ҳиссаи назарраси хонаводаҳо инчунин дорои утӯг (77%), мошинаи дарздӯзӣ (71%), яхдон (68%), антеннаи мохворай (64%) ва мошини ҷомашӯй (63%) мебошанд. Технологияҳои муосир, ба монанди пайвасти интернет (51%) ва компютер/ноутбук (11%), то ҳол он қадар густариш наёфтаанд, аммо дар ҳиссаи зиёди хонаводаҳо мавҷуданд. Чилу ду дарсади хонаводаҳо доштани мошин/боркаш ва 24% хонаводаҳо доштани велосипедро қайд карданд.
- **Истифодабарии замин ва кишоварзӣ:** саршумори ҳайвонот ва дарахтон; зироатҳо ва ҳосилнокӣ; шумораи қитъаҳо барои хонавода, кишоварзӣ ва субъектҳои хоҷагӣ; дастрасӣ ба захираҳои табиӣ;
 - Аз миёни 1038 хонаводаи пурсишшуда, ҳайвони хонагӣ, ки доранд, маъмултаринаш гов аст — 47% хонаводаҳо дар миёна 3 сар гов доранд. Мӯрғро 34% хонаводаҳо нигоҳ медоранд, ба ҳисоби миёна — тақрибан 9 сар мӯрғ ба як хонавода рост меояд. Бузро 26% хонаводаҳо доранд, миёна 13 сар. Танҳо 10% хоҷагиҳо гӯсфанд доранд, аммо теъдоди онҳо нисбатан зиёд аст — миёна 11 сар. Ҳашт дарсад аз хонаводаҳо ба занбӯриасалпарварӣ машғуланд (қуттиҳо), миёна 9 қуттӣ. Аспро танҳо 1% хонаводаҳо доранд, миёна 2 сар. Ошкоро, ҳиссаи назарраси

хонаводаҳо (43%) умуман ҳайвонот надоранд. Харро 5% хоҷагиҳо нигоҳ медоранд, одатан як сар.

- Дар мавриди дарахтон, олуҷа ва тут маъмултаранд — 77% хоҷагиҳо чунин дарахтон доранд, ва он ҳам дар миқдори зиёд (миёна 40 дарахти олуҷа ва 13 дарахти тут). Зардолу, себ ва чормағз низ паҳн шудаанд — 70–73% хонаводаҳо парвариш мекунанд. Шафтолу, гелос, ангур, нок ва олу камтар паҳн шудаанд, вале дар 48–58% хоҷагиҳо ҳастанд. Дарахтҳои чун беҳӣ, хурмо, бодом, анҷир ва лимӯ кам вомерхӯранд — онҳоро 3 то 29% хонаводаҳо парвариш мекунанд. Дар ҳамин ҳол, танҳо 8% хонаводаҳо дарахти мева надоранд. Сафедор, тирак ва челон низ дар миқдори кам мавҷуданд.
 - Фаъолияти асосии кишоварзӣ — кишти картошка аст: 69% хоҷагиҳо ба он машғул буда, миёна 685 кг ҳосил мегиранд. 59% хонаводаҳо бо парвариши сабзавот машғуланд, миёна 179 кг ҳосил мегиранд. Ҷуворимаққаро 24% хоҷагиҳо мекоранд, бо ҳосили миёна тақрибан 97 кг. Гандумро 15% хонаводаҳо мепарваранд ва ҳосили миёна баланд аст — тақрибан 739 кг. Офтобпараст (8% хоҷагиҳо, 20 кг миёна), лаблабуи қанд (8%, 37 кг), ҷав (4%, 547 кг) ва дигар зироатҳои донагӣ (2%, 34 кг) камтар паҳн шудаанд. Наздик ба чоряки хонаводаҳо (24%) умуман ҳеҷ зироат намекоранд.
 - Дар байни хонаводаҳои ҳанӯз кўчониданашуда, ки қитъаи замини кишоварзӣ доранд (405 ХЛЗ), зиёда аз нисф (73%) ҳосилнокии замини худро миёна арзёбӣ мекунанд. Танҳо 15% ҳосили баланд ва 11% ҳосили пастро ишора кардаанд.
 - Аксарияти хонаводаҳои пурсишшуда (64%) имконияти тавсеаи минбаъдаи майдонҳои кишт ё афзоиши истеҳсолотро намебинанд. Сабабҳои асосӣ: набудани маблағгузорӣ, норасоии қувваи корӣ ва мушкилиҳо дар нигоҳ доштани кишоварзони соҳибтаҷриба, шароити вазнини обу ҳаво ва иқлим, хароҷот барои сўзишворӣ, барқ ва нақлиёт, инчунин мушкилиҳои фурӯш ва бозорёбӣ. Танҳо 25% имкони рушдро мебинанд ва 11% изҳор доштаанд, ки умуман намехоҳанд ба кишоварзӣ машғул шаванд.
- **Инфрасохтор ва хизматрасониҳои ҷамъиятӣ:** дастрасии инфрасохтор (масалан, роҳҳо, иншооти ҷамъиятӣ); дастрасии хизматрасониҳо ва инфрасохтори иҷтимоӣ (тандурустӣ, маориф, хизматрасониҳои коммуналӣ), аз ҷумла мавҷудият ва арзиши онҳо
 - Таҳлили маълумот оид ба дастрасии иншооти гуногуни инфрасохтор дар минтақаҳои, ки хонаводаҳо ҳанӯз кўчонида нашудаанд, вазъиятро барои иншооти алоҳида гуногун нишон медиҳад. Аз миёни 1038 хонаводаи пурсишшуда, қариб ҳамаи онҳо (98%) ба оби ошомиданӣ, барқ (100%) ва роҳҳо (100%) дастрасӣ доранд. Дастрасӣ ба оби обёришаванда (76%), замини ҷамъиятӣ барои чаронидани чорво ё ҷамъоварии хасу ҳезум (79%) ва биноҳои динӣ ва хизматрасониҳои марбута (75%) низ дар сатҳи баланд қарор доранд.
 - Ҳиссаи зиёди ин хонаводаҳо ба муассисаҳои муҳими иҷтимоӣ дар ҷамоатҳои худ дастрасии маҳдуд доранд. Мактабҳои миёна дар 76% деҳаҳо мавҷуданд, мактабҳои ибтидоӣ дар 56%. Дар 53% маҳалҳо беморхона ва марказҳои тиббӣ ҳастанд. Инфрасохтори алоқа барои 66% хонаводаҳо дастрас аст, ва танҳо 17% ба истгоҳи автобус дастрасӣ доранд. Мушкили асосӣ норасоии иншооти фароғатӣ ва варзишӣ мебошад, ки танҳо дар 14% деҳаҳо вучуд доранд, ва низоми идоракунии партовҳои канализатсионӣ, ки танҳо барои 1% хонаводаҳо дар Нуробод дастрас аст ва дар Роғун тамоман вучуд надорад.
 - 90% ХЛЗ-ҳо қайд карданд, ки беҳтар намудани низоми таъминоти об ва хизматрасониҳои обрасонӣ барои онҳо аҳамияти аввалиндараҷа дорад. 30% хонаводаҳо муҳим будани дастрасии кумаки тиббиро таъкид намуданд. Мавзӯҳои

дигари калидӣ, ки зикр шуданд, мавҷудияти мактабҳо, беҳтар намудани роҳҳо ва инфрасохтори алоқа ва ҷудо кардани замини иловагӣ барои кишоварзӣ мебошанд.

5 ТАШКИЛОТИ НИҲОДӢ

Ин бахш шарҳи мухтасари тартиботи феълӣ ва ташкилоти марбут ба идоракунии кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузарониро пешниҳод менамояд. Ҷумҳурии Тоҷикистон Лоиҳаҳо татбиқ менамояд, бо ҷалби Гурӯҳи татбиқи лоиҳа (ГТЛ) ва Муассисаи давлатии Мудирияти минтақаи зериобшаванда (ММЗ), ва бо дастгирии ҶСК

5.1 Муассисаи давлатии Мудирияти минтақаи зериобшавандаи НБО Роғун (ММЗ)

Муассисаи давлатии Мудирияти минтақаи зериобшавандаи НБО Роғун (ММЗ) соли 2011 бо мақсади ҷамоҳангсозии корҳои омодагӣ ба зериобшавӣ ва фаъолиятҳои кӯчонидан дар ҳамкорӣ бо вазоратҳо ва ниҳодҳои дахлдори давлатӣ ва маҳаллӣ таъсис ёфтааст. Директори ММЗ мустақиман ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисобот медиҳад ва буҷети мустақили худро аз ҳазинаи давлатии ҷумҳурӣ дар ихтиёр дорад.

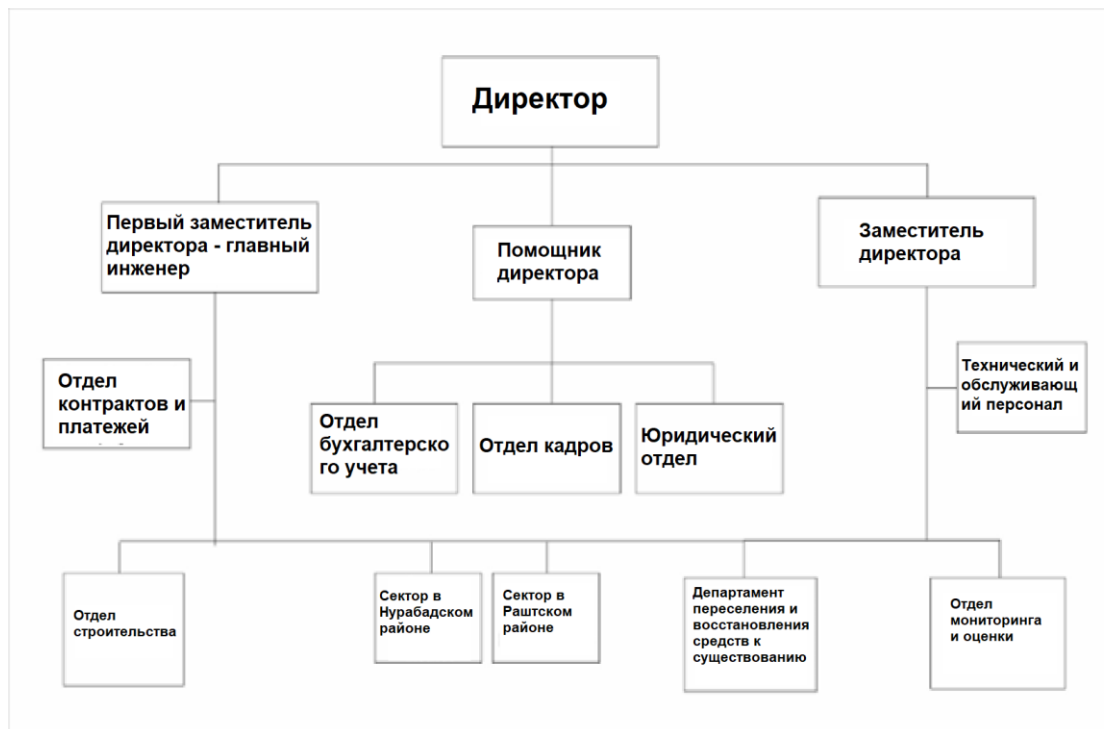
ММЗ масъулияти умумиро барои раванди кӯчонидан дар ҳудуди минтақаи зериобшавӣ бар дӯш дорад, аз ҷумла ҷалби ҷонибҳои манфиатдор, ҳалли шикоятҳо, назорати мунтазам ва ҷамоҳангсозии фаъолияти ҷамаи вазоратҳо ва ташкилотҳои иштироккунанда дар ин раванд. Он ҳамчунин бо Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли, Вазорати кишоварзӣ, Вазорати маориф, Вазорати тандурустӣ, Кумитаи ҳифзи муҳити зист, дигар мақомоти давлатӣ ва ҷамоатҳои дахлдор ҳамкорӣ мекунад.

То 31 марти соли 2025, ММЗ дорои 63 корманд мебошад, ки аз ин шумора 54 нафарашон мард ва 9 нафарашон зан мебошанд. Аз ҷумла, 20 корманд ба таври истисноӣ ба масъалаҳои кӯчонидан машғуланд. Чор корманди иловагӣ дар ҳоли ҷалб мебошанд, ки шумораи умумии кормандонро ба 67 мерасонад. Сохтори ташкилии асосии ММЗ дар расмҳои 5-1 ва 5-2 нишон дода шудааст, ва рӯйхати кормандон дар ҷадвали 5-1 оварда шудааст.

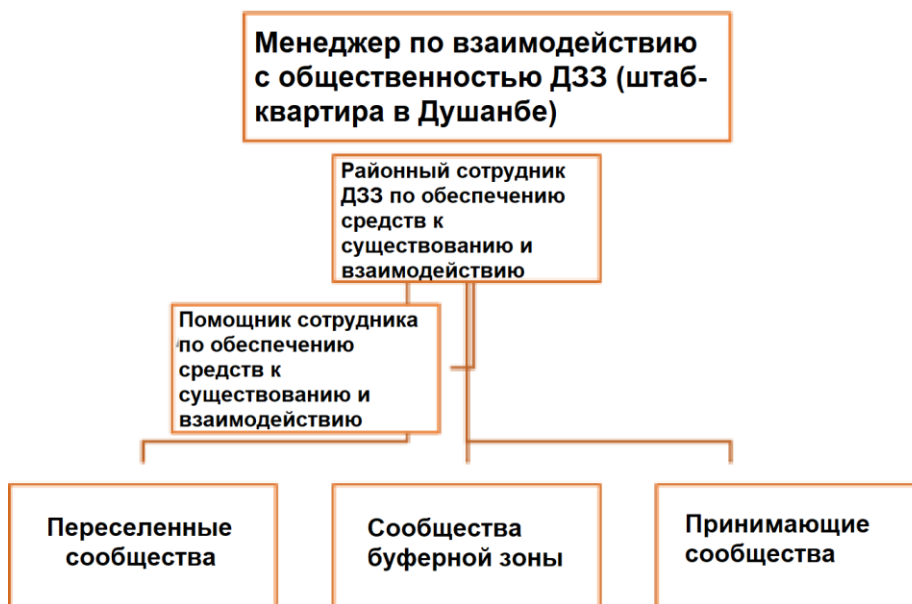
Айни ҳол, намоёндагони сатҳи ноҳиявӣ ММЗ дар баробари иҷрои фаъолиятҳои маъмулӣ оид ба кӯчонидан, ба баррасии шикоятҳо ва масъалаҳои марбут ба гендер низ машғуланд. Бо назардошти ҳаҷми афзояндаи кор дар доираи барномаи нави кӯчонидан, ММЗ эътироф кардааст, ки зарурати воғузор кардани як қатор нақшҳо ва масъулиятҳо ба мутахассисони техникаи алоҳида вучуд дорад. ММЗ ният дорад ҳадди ақал се мутахассиси гендериро дар сохтори шуъбаи экологии иҷтимоии худ ҷалб намояд. Маълумоти иловагӣ дар бораи тадбирҳои марбут ба беҳтарсозии натиҷаҳои гендерии Лоиҳа дар Нақшаи амалиёти гендерӣ оварда шудааст.

Расми 5-1 – Сохтори ҷориӣ ММЗ

Манбаъ: ММЗ, Марти соли 2025

Расми 5-2 – Кормандони пешниҳодшудаи ММЗ барои ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор

Ҷадвали 5-1 – Вазифаҳо ва масъулиятҳои ММЗ оид ба идоракунии кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ

Мавзӯ	Ном	Ҷаҳдадорӣ	Шахсони пешниҳодшуда
Кӯчонидан ва рӯзгузаронӣ	Мушовири байналмилалӣ оид ба кӯчонидан ва воситаҳои рӯзгузаронӣ (дафтари марказӣ – Душанбе)	- Барои дастгирии саривақтии татбиқи нақшаҳои гуногуни экологӣ ва иҷтимоӣ, ки мутобиқ ба талаботи навшудаи муассисаҳои байналмилалӣ қарздиҳанда таҳия шудаанд, ҷалби мушовири калони кӯчонидан бо таҷрибаи на камтар аз 15 сол дар соҳаи идоракунии кӯчонидани бузург ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ зарур аст. - Омӯзонидани кормандони маҳаллии ММЗ бо мақсади таҳкими иқтисодӣ дохилӣ дар ҷараёни татбиқ, аз ҷумла оид ба гузаронидани барӯйхатгирӣ ва таҳқиқоти иҷтимоӣ иқтисодӣ, мониторинг ва арзёбӣ, ҷамъовари маълумоти мониторингӣ, таҳия ва паҳнсозии ҳисоботҳо.	1 мушовири байналмилалӣ оид ба кӯчонидан ва воситаҳои рӯзгузаронӣ
	Мутахассисони кӯчонидан (дафтари марказӣ – Душанбе)	• Назорат бурдан ба фаъолияти кормандони бахши кӯчонидани ММЗ дар сатҳи ноҳияҳо оид ба татбиқи Нақшаҳои амалиёти кӯчонидан (НАК). • Таҳияи барӯйхатгирӣ ва таҳқиқоти иҷтимоӣ иқтисодӣ ва роҳбарӣ ба татбиқи ҷамъовари калонҳаҷми додаҳо дар ҳамкорӣ бо мутахассисони ТИ/додаҳои ММЗ. • Ҳамоҳангсозӣ бо кормандони бахши ҳамкорӣ бо ҷомеа, гендер ва экологии ММЗ, ГТЛ ва дигар пудратчиён вобаста ба тадбирҳои марбут ба кӯчонидан. • Иштирок дар ҷамъомадҳои иттилоотӣ оммавии калон оид ба ҳуқуқ ба ҷуброн дар доираи татбиқи НАК. • Дониш ва таҷриба дар самти талаботи муассисаҳои қарздиҳандаи байналмилалӣ оид ба кӯчонидани ғайрииҳтиёрӣ. • Ҳамкорӣ бо мутахассиси мониторинг ва арзёбӣ барои таҳияи ҳисоботи дохилии мониторинги кӯчонидан, ки барои Лоиха заруранд (яъне ҳисоботдиҳӣ оид ба масъалаҳои экологӣ ва иҷтимоии қарздиҳандагон).	20 мутахассиси кӯчонидан, аз ҷумла: – 18 нафар, ки дар самтҳои кӯчонидан, барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ ва гендер фаъолият доранд; – 2 нафар аз шуъбаи ҳуқуқӣ, ки ба дастгирии иҷтимоӣ тамаркуз доранд.
	Кормандони ёрирасони бахши кӯчонидан (дафтари марказӣ – Душанбе)	- Дастгирии татбиқи Нақшаи амалиёти кӯчонидан (НАК), асосан дар самти татбиқи ҳуқуқ ба ҷуброн, санаи ниҳии баҳисобгирӣ ва пардохти ҷубронпулӣ. - Дастгирии сардори шуъба дар роҳнамоии мақомоти миллӣ оид ба арзёбии амвол, пардохти ҷуброн ва муқаррар кардани санаи ниҳии баҳисобгирӣ. - Дастгирии Мутахассиси кӯчонидан дар иҷрои масъулиятҳои рӯзмарра.	4 корманди ёрирасони бахши кӯчонидан, аз ҷумла: – 1 мутахассиси калони кӯчонидан; – 2 мутахассис; – 1 мутахассис аз шуъбаи ҳуқуқӣ, ки ба масъалаҳои кӯчонидан машғул аст.
Тадбирҳои экологӣ, иҷтимоӣ, саломатӣ ва беҳтариҳои меҳнат (ЭИТСМ)	Мудири бахши муҳити зист, масъалаҳои иҷтимоӣ, хифзи саломатӣ ва беҳтарӣ (МЗМИХСБ) (дафтари марказӣ – Душанбе)	- Назорат бурдан ба татбиқ ва мониторинги тамоми тадбирҳои экологӣ, иҷтимоӣ, тандурустӣ ва амнияти меҳнатӣ (ЭИТСМ), ки аз ҷониби ММЗ дар марҳилаҳои банақшагирии кӯчонидан, омодагории замин барои маконҳои нави кӯчонидан, таҳриби хонаҳо, тозакунии замин ва корҳои сохтмонӣ вобаста ба кӯчонидан барои НБО Роғун талаб карда мешаванд. - Ин шахс бояд татбиқи талабот ва нақшаҳои идоракунии АТЭИ-ро пеш ва баъд аз кӯчонидан, аз ҷумла НҲҶМ, НАК (бо шумули НБВР), НИМ ва ғайра назорат намояд. - Роҳбарӣ ба ҷамъоварӣ ва ҳисоботи додаҳои зарурии ЭИТСМ ва пешниҳоди онҳо ба ГТЛ.	1 менеҷери МЗМИХСБ (миллӣ)

Мавзӯъ	Ном	Ҷаҳдадорӣ	Шахсонӣ пешниҳодшуда
	Мутахассисони калони экология ва иҷтимоӣ (дафтари марказӣ – Душанбе)	- Дастгирии татбиқи тадбирҳои экологӣ, иҷтимоӣ, тандурустӣ ва амнияти меҳнатӣ (ЭИТБМ), ки дар доираи нақшаҳои гуногуни экологӣ ва иҷтимоӣ Лоиха пешбинӣ шудаанд. Ин шахс бояд иҷроӣ ҳамаи талаботи экологӣ ва иҷтимоӣ миллий ва байналмилалиро, ки ҳангоми омодагии маконҳои кӯчонидан татбиқ мешаванд, таъмин намояд. - Ҳамоҳангсозӣ бо мақомоти миллий пеш аз оғози кӯчонидан ва гирифтани иҷозатномаҳои зарурӣ. - Боздид ва мониторинги маҳаллаҳои кӯҳна ва маконҳои кӯчонидан бо мақсади назорат аз ҷиҳати ЭИТБМ.	2 мутахассиси калони экологӣ ва иҷтимоӣ (миллӣ)
Гендер	Мутахассисони гендерии ММЗ (дафтари марказӣ – Душанбе)	- Ҳамкорӣ бо мудирӣ барномаи гендерӣ дар ҶСК НБО Роғун, ки масъули асосии татбиқи Нақшаи амалиёти гендерии (НАГ) Лоиха мебошад, бо мақсади дастгирии амалҳои НАГ оид ба имкониятҳои иқтисодӣ иҷтимоӣ занон дар ҳамкорӣ бо мутахассисони ноҳиявӣ оид ба воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ. - Ҳамкорӣ бо мутахассиси кӯчонидани ММЗ барои таъмини ҷамъоварии маълумоти ибтидоӣ ҷудогонаи гендерӣ дар марҳилаи пеш аз кӯчонидан тавассути барӯйхаттирӣ ва таҳқиқоти иҷтимоӣ иқтисодӣ. - Ҳамкорӣ бо мутахассиси мониторинг ва арзёбии ММЗ барои ҷамъоварии маълумот ва нишондиҳандаҳои мониторингу иҷро дар бахши гендер. - Шиносоӣ ва роҳнамоии кормандони ММЗ (ҳам дар дафтари марказӣ ва ҳам дар сатҳи маҳаллӣ) бо талаботи гендерии Лоиха. - Роҳнамоии мутахассисони ноҳиявӣ оид ба воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ ҷиҳати татбиқи тадбирҳои гендерӣ дар доираи НАГ, НҲҶМ, НАК ва НБВР. - Ҳамоҳангсозӣ ва ҳамкорӣ бо ташкилотҳои миллий (масалан, Вазорати меҳнат) ва ташкилотҳои байналмилалӣ (давлатӣ, хусусӣ ва ҷомеаи шаҳрвандӣ), махсусан бо ҳадафи дастгирии имкониятҳои рӯзгузаронии занҳои кӯчондашуда, ки аз Лоиха зарар дидаанд.	2 мутахассиси гендерӣ (миллӣ)
Ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатадор	Менечери ҳамкорӣ бо ҷомеаҳои ММЗ (ҲҶМ) (дафтари марказӣ – Душанбе) Масъули шуғл ва ҳамкорӣ бо ҷомеа дар ноҳияҳои (МШХЧН), ММЗ (ноҳияҳо)	- Идора ва назорат кардани тартиби баррасии шикоятҳои ҷомеа. - Тасдиқи қарорҳо оид ба ҳалли шикоятҳо. - Мониторинг, арзёбӣ ва ҳисоботдиҳӣ оид ба шикоятҳои ҷомеа. - Пешниҳоди ҳисоботи моҳона оид ба шикоятҳои ҷомеа ба роҳбари бахши ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдори ГТЛ Амали кардан ҳамчун нуқтаи қабул ва сабти шикоятҳо ва ҳамоҳангсозии равандҳои машваратӣ. Мутахассисони ноҳиявӣ оид ба воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ бояд дар ҳамкорӣ зич бо ҷамоатҳои фаъолият кунанд. Мутахассисони таъиншуда беҳтар аст аз ҳамон ноҳияҳои бошанд ё дар онҳо истиқомат дошта бошанд, ки масъулият доранд. Мутахассисони ноҳиявӣ оид ба воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ масъул хоҳанд буд барои: - Бақайдгирӣ ва ҳисоботдиҳӣ оид ба шикоятҳои ҷомеа. - Пур кардани варақаҳои ҳалли шикоят. - Таъмин намудани навсозӣ ва нигоҳдории доимии варақаҳои шикоят, варақаҳои ҳалли шикоят ва варақаҳои бастанӣ шикоят дар маҳалли фаъолият. - Гузaronидани машваратҳо дар маҳалҳои зарардида ва тарғиби низомии баррасии шикоятҳо (НБШ). Мутахассисони ноҳиявӣ оид ба воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ бояд ҳар моҳ аз ҳар деҳа боздид намуда, машваратҳоро роҳбарӣ кунанд.	1 менечери ҳамкорӣ бо ҷомеа (МХЧ) 1 мутахассиси ноҳиявӣ оид ба воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ ва 1 корманди ёрирасони бахши ҳамкорӣ (1 мард ва 1 зан) барои ҳар яке аз ноҳияҳои зерин (ҳамагӣ 14 нафар): - Рашт - Роғун - Нуробод - Файзобод - Турсунзода - Данғара - Рӯдакӣ

Мавзӯ	Ном	Ҷаҳдадорӣ	Шахсонӣ пешниҳодшуда
	Кумитаи баррасии шикоятҳо	Ҳамаи шикоятҳои ҳалнашуда ба баррасии Кумитаи шикоятбарсӣ дода мешаванд, ки иборат аз намояндагони ММЗ, ГТЛ, ҷамоатҳои зарардида, Менеҷери ҳамкорӣ бо ҷомеа (СЕМ) ва мутахассиси ноҳиявӣ оид ба воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ мебошад. Шикояткунанда дар муҳлати муайян ба ҷаласаи баррасии шикоят даъват карда мешавад ва баъд аз он Кумита ба ӯ қарор оид ба натиҷаи баррасии шикоятро пешниҳод мекунад. Агар шикояткунанда хоҳиши шикояти иловагӣ дошта бошад, Кумитаи баррасии шикоятҳо бояд таҳти роҳбарии шахси мустақил, ба мисли намояндаи ҷамоат ё узви дигаре аз ҷомеа/ҷомеаи шахрвандӣ, фаъолият кунад.	Кумитаи баррасии шикоятҳо, ки иборат аст аз намояндагони ММЗ, ГТЛ, ҷамоатҳои зарардида, менеҷери ҳамкорӣ бо ҷомеа ва мутахассиси ноҳиявии дахлдор оид ба воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ.
Мониторинг ва арзёбӣ	Мутахассисони калони мониторинг ва арзёбӣ (дафтари марказӣ – Душанбе)	- Дастгирии мониторинг ва арзёбии Нақшаҳои кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ. - Роҳбарӣ ба ҷамъовариҳои додаҳои зарурӣ барои мониторинги дохилӣ ва берунии кӯчонидан тибқи нақшаҳои тасдиқшуда ва нашршудаи кӯчонидани Лоиха. - Дастгирии кормандон ва мудирони бахши экологӣ, иҷтимоӣ ва бехатарии меҳнат (ЭИБМ) дар татбиқи мониторинги зарурии ЭИБМ мутобиқи талаботи қарзидҳандагон. - Бозбинии мунтазам ва таҳлили додаҳои мониторинг бо иштироки мутахассисони дахлдори экологӣ, кӯчонидан, гендер ва ҳамкорӣ дар ММЗ бо мақсади муайян кардани он, ки татбиқи нақшаҳои экологӣ ва иҷтимоии зарурӣ (пеш аз ҳама НАК, НБВР, НҲҶМ, НИМ, НАГ, НБИЭ) мувофиқи қадвал пеш меравад ё не. - Ҳамкорӣ бо мутахассиси ТИ ва додаҳо барои таҳкими иқтисодӣ дохилӣ оид ба ҷамъовариҳои додаҳои асосӣ ва нигоҳдории низомии идоракунии додаҳо.	1 мутахассиси калони мониторинг ва арзёбӣ
	Мутахассисони ТИ ва идоракунии додаҳо (дафтари марказӣ – Душанбе)	- Дастгирӣ дар воридсозии додаҳо барои барӯйхатгирӣ ва гузаронидани таҳқиқоти иҷтимоӣ иқтисодӣ, ки барои НАК ва НБВР мутобиқи талаботи қарзидҳандагон заруранд. - Ташкил ва нигоҳдории низомҳои идоракунии додаҳо, ки барои мутахассисони ноҳиявӣ оид ба воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ (барои бақайдгирии шикоятҳо, мониторинги маълумоти иҷтимоӣ иқтисодӣ ва ғайра) дастрас ва осон дар истифода бошанд. - Таъмини татбиқи протоколҳои ҷимояи додаҳо бо имконияти коркарди ҳаҷми калони маълумоти шахсӣ.	1 мутахассиси технологияҳои иттилоотӣ ва идоракунии додаҳо

Қабули кормандон бар асоси созишнома байни Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ассотсиатсияи байналмилалӣ рушд (АБР) аз гурӯҳи Бонки Умумиҷаҳонӣ анҷом дода мешавад, ки дар Протоколи мувофиқашудаи зерин пешбинӣ шудааст:

**ПРОТОКОЛИ МУВОФИҚАШУДАИ ГУФТУШУНИД БАЙНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ВА**

**АССОТСИАТСИЯИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ РУШД (IDA)
ДАР БОРАИ
МАБЛАҒГУЗОРИИ УСТУВОРИ ЛОИҲАИ НЕРҶОҲИ БАРҚИ ОБИИ "РОҒУН" ҲАМЧУН
МАРҶИЛАИ АВВАЛИ РАВИШИ БИСЁРМАРҶИЛАВИИ БАРНОМАВИИ БАРНОМАИ
НЕРҶОҲИ БАРҚИ ОБИИ "РОҒУН"**

Ҷадвали 3. Рӯйхати кормандони Муассисаи давлатии Мудирияти минтақаи зеробшавандаи НБО Роғун (ММЗ)

№	Вазифа	Манбаи маблағгузорӣ
1	Мушовири рушди иҷтимоӣ	Ассотсиатсия
2	Мушовири идоракунии молия	Ассотсиатсия
3	Мушовири пардохтҳо	Ассотсиатсия
4	Мушовири гендерӣ	Ассотсиатсия
5	Мушовири кўчонидан ва воситаҳои рӯзгузаронӣ	Қабулкунанда / дигар
6	Мутахассиси кўчонидан 1	Қабулкунанда / дигар
7	Мутахассиси кўчонидан 2	Қабулкунанда / дигар
8	Мутахассиси кўчонидан 3	Қабулкунанда / дигар
9	Менечери ЭИБМ (экологӣ, иҷтимоӣ ва бехатарии меҳнат)	Қабулкунанда / дигар
10	Мутахассиси экологӣ	Қабулкунанда / дигар
11	Менечери ҳамкорӣ бо ҷомеа	Қабулкунанда / дигар
12	Мутахассиси ноҳиявӣ оид ба воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ 1	Қабулкунанда / дигар
13	Мутахассиси ноҳиявӣ оид ба воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ 2	Қабулкунанда / дигар
14	Мутахассиси ноҳиявӣ оид ба воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ 3	Қабулкунанда / дигар
15	Мутахассиси мониторинг ва арзёбӣ	Қабулкунанда / дигар
16	Мутахассиси ТИ ва идоракунии додаҳо	Қабулкунанда / дигар

ММЗ масъули таъйини мониторинги мустақили НАК/НБВР мебошад. Ҳамчунин, ММЗ ташкилоти сеюми соҳибхисосро барои гузаронидани аудитҳои ниҳой дар охири ҳар давраи НАК интихоб хоҳад кард. Ҳамаи таъйинҳо бояд аз ҷониби қарздиҳандагон тасдиқ шаванд. Тафсилоти марбут ба тартиботи мониторинг барои идоракунии кўчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ дар Фасли 14 шарҳ дода шудааст.

Дар фаъолияти барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ, ММЗ бо дастгирии Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолӣ (ВММША), Вазорати кишоварзӣ, Фонди миллии сармоягузорию иҷтимоии Тоҷикистон (ФМСИТ) ва мақомоти маҳаллии идораи замин, рушди иқтисодӣ, идораи захираҳо, масъалаҳои гендер ва ғайра ҳамкорӣ мекунад.

НБВР 2 маълумотро оид ба кормандон ва захираҳо дар вазоратҳо ва ҷомеаҳои маҳаллӣ барои дастгирии ШЛЗ-ҳо дар бар мегирад.

5.2 Дигар вазоратҳо ва оҷонсҳо

5.2.1 Бюрои инвентаризатсияи техникӣ (БИТ)

Бюрои инвентаризатсияи техникӣ (БИТ), ки ба Кумитаи давлатии идораи замин ва геодезӣ ҳисобот медиҳад, масъули омода кардани шиносномаҳои техникӣ қитъаҳои замин ва хонаводаҳост.

5.2.2 Кумитаи давлатии идораи замин ва геодезия

Кумитаи давлатии идораи замин ва геодезия масъули муайянкунӣ ва омода намудани маконҳои кӯчонидан мебошад.

5.2.3 Корхонаи воҳиди давлатии «Нархгузор»³²

Ин корхона зери тобеияти Корхонаи воҳиди давлатии «Нархгузор» қарор дошта, масъули иҷрои арзёбии амвол мувофиқи Нақшаҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (НБВР) мебошад.

5.2.4 Вазорати молия (ВМ)

Вазорати молия масъули муқаррар кардани буҷет барои ММЗ ва пардохти маблағҳои ҷубронпулӣ ба Корхонаи воҳиди давлатии «Амонатбанк» (таваассути Кумитаи ҷубронпулӣ) барои истифодаи ШЛЗ-ҳо мебошад.

5.2.5 Амонатбанк

Корхонаи воҳиди давлатии «Амонатбанк» маблағҳои ҷубронпулиро ба ҳисоби бонкии сардорони хонаводаҳои ҷуброншуда (СХ) мегузаронад.

5.2.6 Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли (ВММША)

1. Дастгирии барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ тавассути ВММША барои ШЛЗ-ҳое, ки ҳамчун бекор сабт шудаанд, расонида мешавад. Шомилшавӣ асосан бо гузориши ҳуди шахс сурат мегирад, на бо муайянсозии пешакӣ. Чораҳои дастгирии рӯзгузаронӣ чунинанд:
2. Кӯмакпулии гузаришӣ (якҷақта);
3. Машварати шуғл барои кӯмак ба ШЛЗ-ҳо дар пайдо кардани имкониятҳои кор;
4. Омӯзиши малакаҳо;
5. Қарзи имтиёзнок (50% баргардонда мешавад) ё дастгирии даромад дар ҳар 3 моҳ (ШЛЗ-ҳо бояд яке аз инро интихоб кунанд, на ҳарду);
6. Қарзи тиҷорати хурд (микрокредит) — бо асоси тиҷорат-плани муфассал;
7. Форуми шуғл ва кӯмак барои муайян кардани имкониятҳои кор дар макони нави иқомати онҳо.

5.2.7 Вазорати кишоварзӣ (ВК)

ВК бо ҷомеаҳои зарардида ҳамкорӣ мекунад, то иқтидори кишоварзӣ ва амнияти ғизоии Тоҷикистонро пурра барқарор намояд ва барои заминҳои аз дастрафта ва истеҳсолоти кишоварзӣ дар натиҷаи оббандӣ ҷуброн диҳад. Вазорат масъули ҷустуҷӯ ва таъмини заминҳои кишоварзӣ ва ҷарогоҳҳои ивазкунанда, машварат дар бораи зироатҳо, омӯзиши деҳқонон ва расонидани кӯмаки тухм мебошад. Ин дастгирӣ бо машваратҳо бо ШЛЗ-ҳо дар мавриди зироатҳо ва дарахтони ивазкунанда, харитаи макон, хизматрасониҳои экологӣ ва фаъолиятҳои васеи кишоварзӣ амалӣ мешавад. Замине, ки ба кӯчондашудагон барои кишоварзӣ дода мешавад, бояд барои парвариш мувофиқ бошад ва ҳоло дар истифодаи хонавода ё ҷомеаи дигар набошад. Вазорат дар оmodасозии замин, аз ҷумла машварат дар бораи навъҳои зироатҳо, фаровонии хок ва обёрӣ кӯмак мерасонад. Вазорат инчунин маслиҳатҳо оид ба арзёбии дарахтони самарбахш ва зироатҳоро медиҳад, гарчанде ШЛЗ-ҳо метавонанд пеш аз

³² Номи пурра: Корхонаи воҳиди давлатии «Нархгузор»-и назди Кумитаи давлатии сармоягузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон.

кӯчонидан ҳосилро ҷамъ оваранд. Агар имкон бошад, ШЛЗ-ҳо иҷозат доранд баъд аз кӯчонидан низ ҳосил ҷамъ оваранд, то заминҳои кишт зери обравӣ қарор гиранд.

5.2.8 Фонди миллии сармоягузорию иҷтимоии Тоҷикистон (ФМСИТ)

ФМСИТ соли 1997 бо фармони ҳукумат таъсис ёфта, соли 2002 фаъолиятро оғоз намуд ва барои 20 сол ҳамчун агентии татбиқунандаи лоиҳаҳои рушди маҳаллӣ бо маблағгузорию донорҳо кор кардааст. Он таҷриба дар ҳамкорӣ бо ҷамоатҳо барои маблағгузорию инфрасохтори иҷтимоию иқтисодии муқобили тағйирёбии иқлим, ки афзалиятҳои муайяншудаи ҷомеаҳои деҳотро фаро мегирад, дорад. Ҳамчунин дастгирии фаъолиятҳои рӯзгузаронӣ, аз ҷумла омӯзиш, тайёр кардани нақшаҳои асосии тиҷоратӣ, расонидани асбобу таҷҳизот ва роҳнамоиҳоро таъмин кардааст.

5.2.9 Вазоратҳои дигари Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҳар як вазорат масъули кафолати барқарорсозии хизматрасониҳои давлатӣ ва инфрасохтор дар маконҳои кӯчонидан мебошад, масалан Вазорати маориф барои мактабҳо, Вазорати тандурустӣ барои муассисаҳои тиббӣ ва ғайра. Инчунин равандҳои кӯчонидани омӯзгорон, кормандони тиб ва дигар мутахассисон ба ҷомеаҳои нави кӯчонидашуда ё ҷалби кадрҳои навро дар бар мегирад. Масъулияти ниҳой барои ҷамоаҳои фаъолиятҳои онҳо дар минтақаи зеробшавӣ ва маконҳои кӯчонидан бар дӯши ММЗ мебошад.

Расми 5-3 муносибатҳои динамикии миёни ҷонибҳои манфиатдори болозикршударо, ки дар идораи кӯчонидан иштирок доранд, нишон медиҳад

Расми 5-3 – Муносибатҳои байни ҷонибҳои манфиатдори кӯчонидан дар татбиқи Нақшаи амалиёти кӯчонидан (НАК)

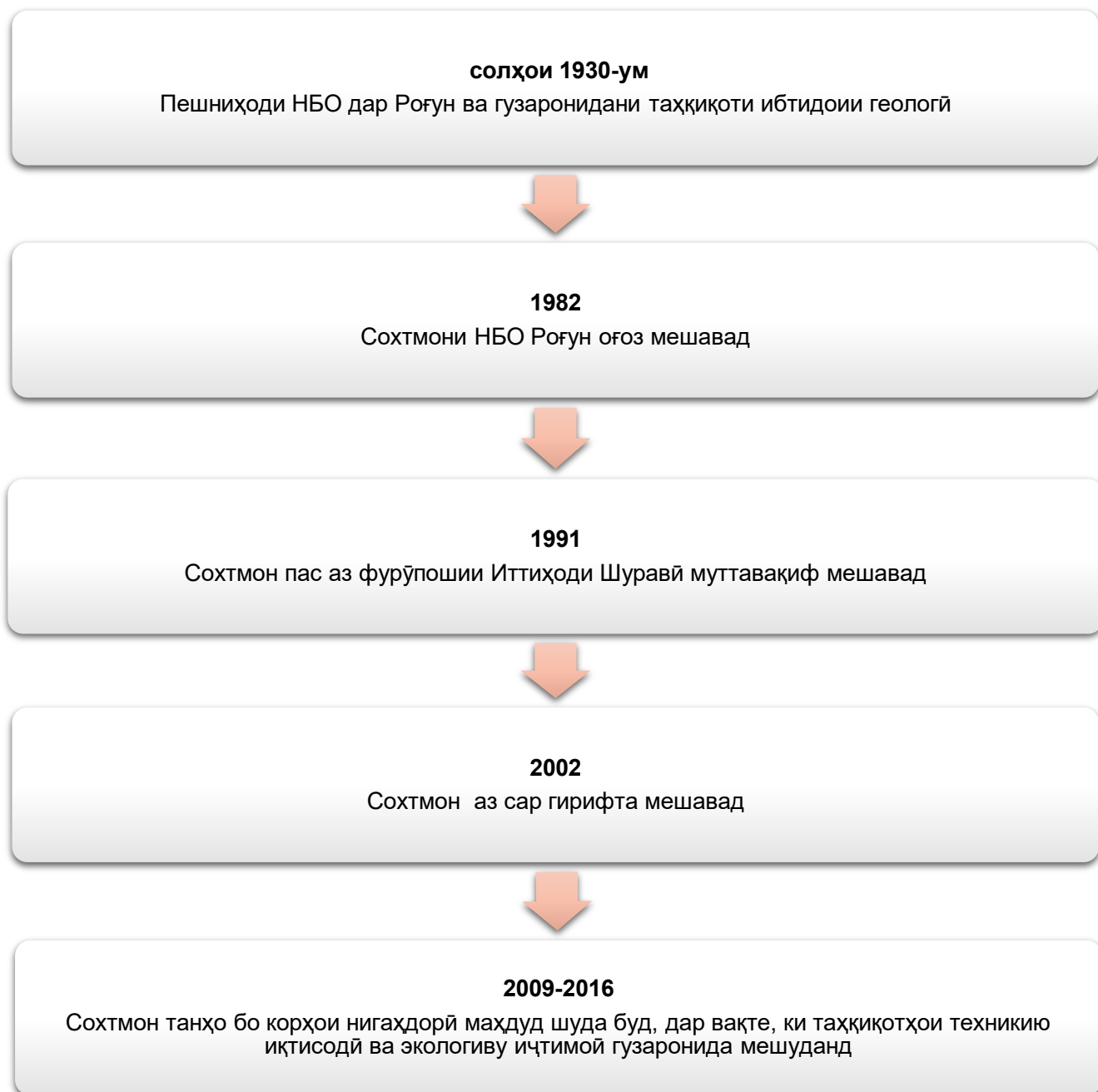

6 ҶАДВАЛИ ТАТБИҚ

6.1 Барномаҳои корӣ

Марҳилаҳои асосии сохтмон дар Расми 6-1 дар зер ҷамъбаст шудаанд.

Расми 6-1 – Марҳилаҳои асосии сохтмони НБО Роғун

Аз соли 2016 сарбанд дар марҳилаи сохтмон қарор дорад. Ду агрегат аллакай ба фаъолият оғоз намудаанд.

6.2 БАРНОМАРЕЗӢ ВА ИДОРАКУНИИ КӢЧОНИДАН БАРОИ НБО РОӢУН

6.2.1 Муайянсозӣ ва оморасозии маконҳои кӢчонидан

Маконҳои кӢчонидан муайян шудаанд. Бо назардошти он ки барномаи кӢчонидан идома дорад, якчанд маконҳо аллакай таҳия шудаанд, ки баъзеи онҳо маҳаллаҳои нав дар доираи

маҳаллаҳои мавҷуда мебошанд ва баъзе дигар қомилан маҳаллаҳои нав мебошанд, ки аз маҳалҳои қаблан мавҷудбуд дар ҷомеаҳои қабулкунанда масофа доранд. Масофаҳо байни шаҳри Роғун ва маконҳои кӯчонидан дар ноҳияҳо дар Ҷадвали 6-1 нишон дода шудаанд.

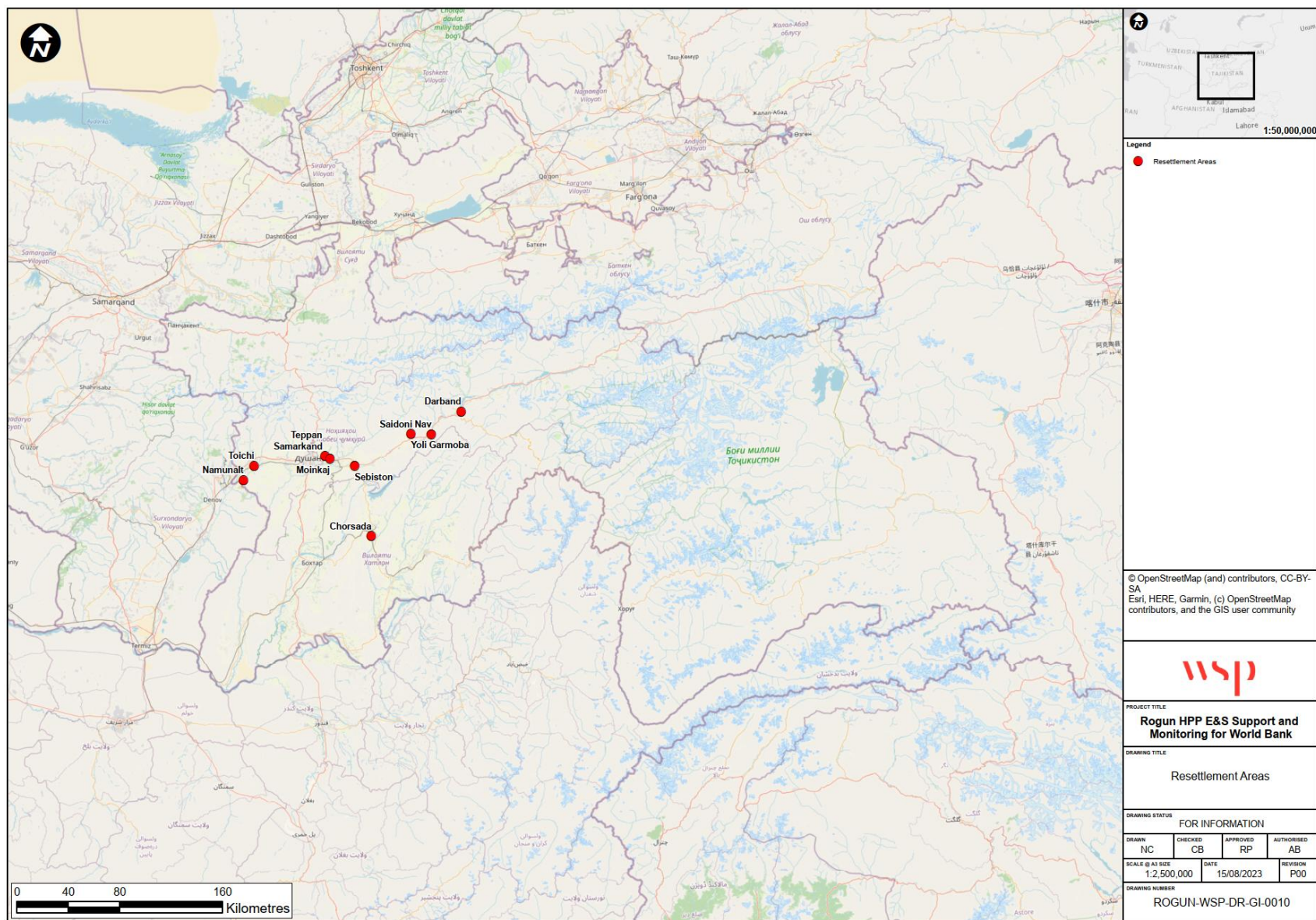
Ҷадвали 6-1 – Масофа байни шаҳри Роғун ва маконҳои кӯчонидан

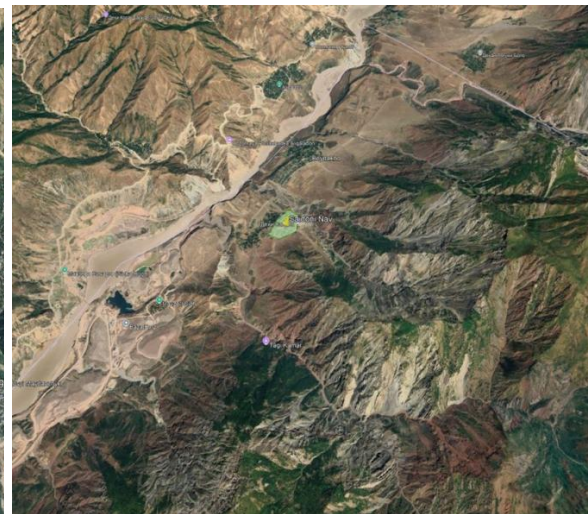
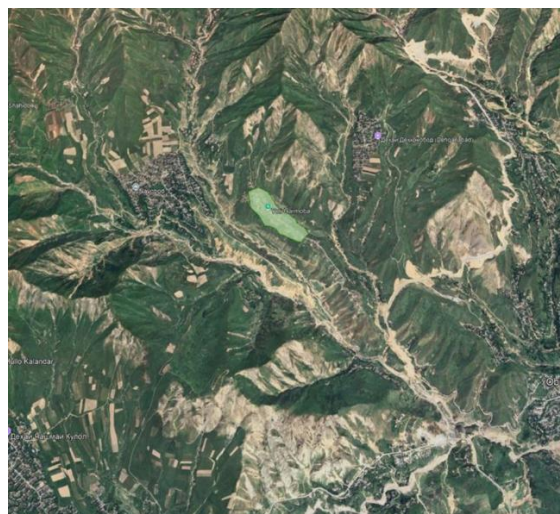
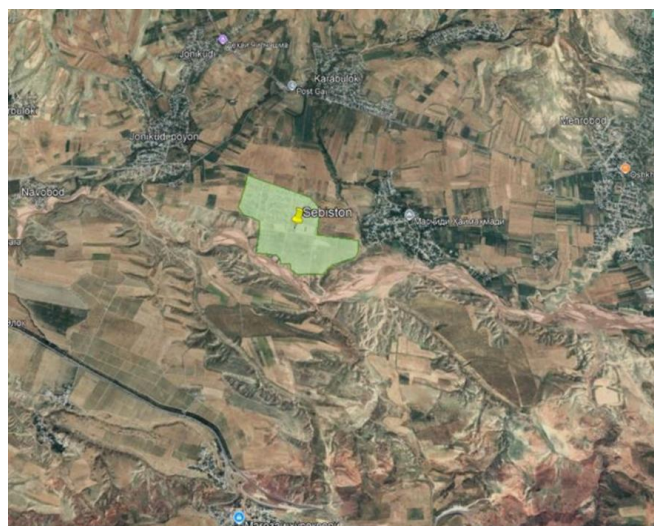
Аз	То	Масофа (км)
шаҳри Роғун	Роғун	28
шаҳри Роғун	Нуробод	85
шаҳри Роғун	Файзобод	92
шаҳри Роғун	Рудаки	115
шаҳри Роғун	Душанбе	123
шаҳри Роғун	Дангара	180
шаҳри Роғун	Турсунзода	215

Манбаъ: маълумоти ММЗ, августи 2023.

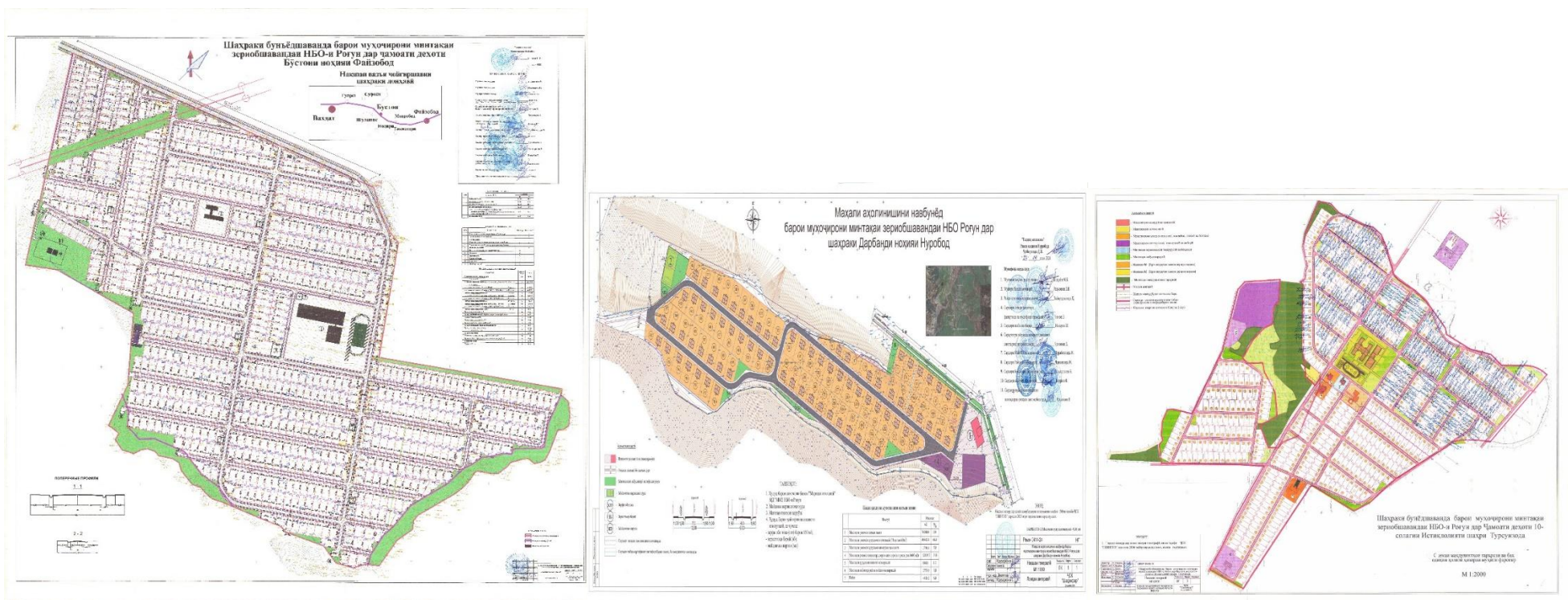
Ҷойгиршавии ҷойҳои кӯчонидан дар Расми 6-2 нишон дода шудааст. Дар расмҳои 6-3 ва 6-4 харитаҳои маҳалҳои кӯчиш нишон дода шудаанд.

Расми 6-2 – Ҷойгиршавии ҷойҳои кӯчонидан ва намунаҳои нақшаҳои ҷойҳои кӯчонидан

Расми 6-3 – Ҷойгиршавии ҷойҳои кӯчонидан аз чап ба рост: 1. Чорсада; 2. Йоли Гармоба; 3 Саидони Нав; 4. Тоичи и Намуна; 5. Себистон; 6. Дарбанд

Расми 6-4: Нақшаҳои маҳалҳои кӯчиш: Дарбанд (Нуробод) ва 10-солагии истиқлолият (канори шаҳри Турсунзода, наздики Тоҷӣ)

Тибқи қонун, Кумитаи давлатии идоракунии замин ва геодезия масъули муайян кардани замини мувофиқ барои маконҳои кӯчонидан мебошад. Барои интиҳоби маконҳои нави кӯчонидан, дар ҳар як ноҳия комиссияи интиҳоб таъсис дода мешавад, ки аз ҳамаи мақомоти сатҳи ноҳиявӣ иборат аст: Сардор/Муовини сардори ноҳия, Сармеъмор, Кумитаи идоракунии замини ноҳия, Сармӯҳандиси замин, Мӯҳандиси замин, Кумитаи ҳифзи муҳити зист, Раёсати оташнишонӣ, Раёсати барқ, Раёсати об, Раёсати ҳолатҳои фавқулода ва мудофияи гражданин, Шуъбаи кишоварзии ВК, Хадамоти муҳоҷирати ВММША ва сардорони ҷамоатҳо.

ММЗ масъули таҳия ва татбиқи барномаи кӯчиш ва барқарорсозии воситаҳои зиндагӣ мебошад. Онҳо ду пудратчии асосиро ҷалб мекунанд, ки яке сохтмони объектҳои нави кӯчишро ба уҳда дорад ва дигараш ба харобсозии деҳаҳои кӯчондашуда машғул аст. Дар ММЗ инчунин Агентии хоҷагии ҷангал фаъолият мекунад, ки корҳои тоза кардани замин пеш аз об шуданро ба анҷом мерасонад, ва пудратчии дигар молу мулки оилаҳои кӯчондашударо ба маҳалҳои махсуси кӯчиш интиқол медиҳад.

Замин тавассути мақомоти маҳаллӣ талаб карда мешавад ва бояд аз ҷониби ҷамоатҳои қабулкунанда ва ҷомеаҳои қабулкунанда тасдиқ гардад, пеш аз он ки кӯчиш шурӯъ шавад.

Пеш аз он ки замин барои сохтмони маҳалҳои кӯчиш ҷудо карда шавад, ҳудуд бояд аз ҷониби Кумитаи интиҳоби маҳал ҳамчун бехатар ва мувофиқ тасдиқ шавад ва иҷозатномаҳои зарурӣ аз мақомоти давлатӣ гирифта шаванд (масалан, Кумитаи ҳифзи муҳити зист бояд тасдиқ кунад, ки ҳудуд ба хатарҳои бузурги экологӣ дучор нест ва онҳоро ба вучуд нахоҳад овард).

Интиҳоби маҳал низ бояд бо нақшаҳои рушди иҷтимоӣ-иқтисодии ҳукумати марказӣ мувофиқ бошад.

Мисли ҳолати Нуробод ва маҳалҳои кӯчиши қаблӣ, комиссияи интиҳоб дар сатҳи ноҳия таҳқиқоти экологӣ гузаронид, то хатари эҳтимолии экологӣ ва таъсиротро арзёбӣ кунад, аз ҷумла: таъмини об ва бартарафсозии партовҳо (сафед, моеъ ва заҳрнок); хатари геологӣ ва заминӣ (масалан, заминларзаҳо, лағзиши замин); хатари вобаста ба иқлим; минтақаҳои, ки афзоиши аҳолии боиси фишори захираҳои маҳаллӣ намешавад ва заминҳои кишоварзӣ ва чарогоҳҳои кофӣ барои ҷойгир кардани шахсони кӯчондашуда то расидан ба кӯчиш мавҷуданд.

Як ҳолат дар Турсунзода буд, ки шумораи чарогоҳҳои умумӣ барои аҳолии кӯчондашуда нокифоя буд ва дар ҷавоб замини иловагӣ дода шуд. Дар ноҳияи дигар, Себистон, ҷустуҷӯи заминҳои иловагӣ барои хоҷагиҳои кӯчондашуда берун аз деҳа идома дорад, зеро дар деҳа замин кофӣ нест.

Барои маҳалҳои кӯчиш нақшаҳои идораи экологӣ ва/ё аудитҳои экологӣ ва иҷтимоӣ мувофиқи талаботи миллӣ таҳия карда мешаванд. Пас аз ба кор даромадани лоиҳа, Нақшаи идораи муҳити зист ва иҷтимоӣ барои ҳамаи заминҳои тоза (пас аз харобсозӣ) ва маҳалҳои кӯчиш мувофиқи таҷрибаи беҳтарини байналмилалӣ соҳа омода карда мешаванд.

Дар мавриди харобсозии деҳаҳои кӯчондашуда, мувофиқи қонунгузориҳои миллӣ ва меъёрҳо, пудратчиён сохтмонҳоро то поя хароб мекунанд, тамоми партовҳои саҳт ва моеъро идора мекунанд, объектҳои дорои партовҳои ифлоскунанда, ба монанди стансияҳои бензин, ҳоҷатхонаҳо ва ғайраро мӯҳр мекунанд, дарахтони ва буттаҳоро мебуриданд ва ҳудудро тоза мекунанд, то замин барои об шудан омода бошад. Ҳадаф таъмини тозагии максималӣ аз партов ва ифлосшавӣ дар обанбор мебошад.

ММЗ бояд аз пуррагӣ барқарор кардани ҳамаи инфрасохторҳои ҷамъиятӣ (масалан, таъмини об, марказҳои тиббӣ, муассисаҳои таълимӣ, роҳҳо, хатҳои барқ ва ғайра) ва хизматрасониҳои коммуналӣ дар маҳалҳои кӯчиш пеш аз оғози кӯчиш таъмин намояд. Сохтмони ин объектҳои таҳти назорати Вазорати мудофия ва дар ҳамоҳангӣ бо вазоратҳои масъул амалӣ мешавад.

6.2.2 Ҳуқуқи истифодаи замин ва масъалаҳои ҳуқуқӣ

Ба шахсони кўчондашуда кафолати моликият дар маҳалли нави зист дода мешавад ва ҳамаи ҳуҷҷатҳои ҳуқуқӣ пешниҳод мегарданд. Шўъбаи машваратҳои ҳуқуқии ММЗ масъули машварат додан ба ШЛЗ оид ба ҳамаи масъалаҳои ҳуқуқӣ мебошад. Ин инчунин дохил мекунад: додани шаҳодатномаҳои ройгони истифодаи замин пас аз анҷоми кўчиш, машварат оид ба ҳуқуқҳои онҳо, баррасии ҳар гуна шикоятҳо дар робита бо кўчиш ва дастгирӣ дар пешниҳоди ариза ба муассисаҳои дахлдор, агар ба онҳо кўмаки иловагӣ лозим бошад.

Масалан, агар ШЛЗ бидуни ҳуқуқи расмии замин шинохта шаванд (масалан, онҳое, ки ҳуқуқи замини худро мерос гирифтаанд, аммо онро расман сабт накардаанд), онҳо ба Кадастри давлатии замин равона мешаванд, то ҳуқуқи онҳо ба расмӣ шинохта шавад.

ММЗ ва мақомоти маҳаллӣ бо ШЛЗ наздик ҳамкорӣ мекунанд, то ҳама баҳсҳои марбут ба замин ва молу мулкро сари вақт ва бо адолат ҳал кунанд. ШЛЗ метавонанд мустақиман ба ММЗ муроҷиат кунанд ё тавассути МҚШ лоиҳа, ки барои ҷавобгӯӣ ба шикоятҳо ва ҳалли онҳо тақвият ёфтааст.

6.2.3 Ҷадвали татбиқ ва пайваستшавӣ бо корҳои сохтмонӣ

Ҳама корҳои физикӣ оид ба кўчиш бояд то он даме анҷом ёбанд, ки ММЗ расман соҳиби замин, ки барои обанбор, хатҳои барқ, роҳҳо ва дигар корҳои лоиҳа лозим аст, шавад. Ин аз ҷумла пардохти тамоми ҷубронҳои пешбинишуда ва анҷом/таъмини тамоми манзил ва инфрасохтори ивазкунанда дар маҳалҳои кўчиш мебошад.

Ҷадвали кўчиш бо ҷадвали пур кардани обанбор мувофиқ карда шудааст. Ҳама ШЛЗ пеш аз оғози пур кардани обанбор кўчонида мешаванд. Инфрасохтори ҷамъиятӣ (барқ, об, мактабҳо, муассисаҳои тиббӣ, марказҳои фарҳангӣ ва ғайра) дар маҳалҳои нави кўчиш пеш аз кўчиш сохта мешавад. Дар ҳолатҳои, ки инфрасохтори ҷамъиятӣ пурра омода нест, ММЗ дар ҳамроҳӣ бо ҷамоатҳо ва вазоратҳои дахлдор чораҳои муваққатиро барои дастрасии ШЛЗ ба хизматрасониҳои таълимӣ, тиббӣ ва дигар хизматрасониҳои наздиктар таъмин мекунад.

Панҷ макони нави кўчонидан дар моҳи сентябри соли 2024 тасдиқ шуданд. Ин маконҳои нав барои тақрибан 923 қитъаи замин (104,6 гектар) пешбинӣ шудаанд.

Ҷадвали 6-2 – Панҷ маҳалли нави кўчонидан

Ном	№ га	Қитъаи замин	Мактабҳо (шумораи хонандагон)	Боғчаи кўдакон (шумораи кўдакон)	Марказҳои тиббӣ (шумораи ҷойҳо)	Роҳҳо (га)
Дарбанд	6.99	78	-	-	-	1.24
Оби Лурд	34.56	267	640	90	25	9.93
Тухчи	29.39	264	640	90	25	4.62
Ҳуфак	14.32	139	200	90	15	1.92
Роғуни Боло	18.8	175	320	90	15	2.49
ҲАМАГӢ	104.6	923	1800	360	80	20.2

Расми 6-5: Маҳалҳои нави кучиш (аз боло ба поён) Хуфак, Тухчи, Оби-Лурд ва Дарбанд (шишондиҳандаҳои кабуд); Роғуни-Боло (нишондиҳандаи сурх)

Чунончи дар мавриди Нуробод ва маҳалҳои пешинаи кӯчиш, комиссияи интихобии ҷойҳо дар сатҳи ноҳиявӣ таҳқиқотхоро барои арзёбии хатари эҳтимолии экологӣ ва таъсири он гузаронид, аз ҷумла таъминоти об ва хориҷсозии партовҳо (сахт, моеъ ва хатарнок), таҳқиқоти геологӣ ва заминсозӣ, инчунин хатари вобаста ба тағйирёбии иқлим, пеш аз кӯчонидани аҳоли. Барои маҳалҳои кӯчиш арзёбиҳои экологӣ, нақшаҳои идоракунии муҳити зист ва/ё аудити экологӣ ва иҷтимоӣ тибқи талаботи миллӣ омода мешаванд.

ММЗ вазифадор аст, ки таҷдиди тамоми инфрасохтори ҷамъиятӣ (масалан, таъминоти об, марказҳои тиббӣ, муассисаҳои таълимӣ, роҳҳо, хатҳои барқ ва ғайра) ва хизматрасониҳои коммуналиро дар маҳалҳои кӯчиш пеш аз оғози кӯчиш таъмин намояд. Сохтмони ин объектҳо таҳти назорати Вазорати мудофия ва дар ҳамоҳангӣ бо вазоратҳои масъул иҷро карда мешавад.

Пеш аз он ки ШҚДЛ иҷозати кӯчидан гиранд, манзилҳои нави истиқоматӣ ба таври ройгон ба инфрасохтори ҷамъиятӣ ва хизматрасониҳои коммуналӣ пайваست карда мешаванд.

7 ҲУҚУҚИ ИШТИРОК

7.1 Сиёсати кўчонидани НБО Роғун

Ҳадафи асосии сиёсати кўчонидани НБО Роғун дастгирии ШЛЗ-ҳо мебошад, ки аз кўчонидани ҷисмонӣ ва иқтисодӣ зарар дидаанд, аз ҷумла гурӯҳҳои уязвалӣ, ки эҳтимолан таъсири номутаносиб мегиранд, бо мақсади барқарор кардани воситаҳои рӯзгузаронӣ ва сатҳи зиндагии онҳо ба ҳадди ақали пеш аз кўчонидан ё беҳтар намудан, агар имконпазир бошад. Лоиҳа дар ҳамкорӣ бо як қатор вазоратҳо буҷети кўчониданро барои кам кардани таъсири манфӣ ба ҷомеаҳои зарардида пешбинӣ кардааст, ки метавонад бо сабаби афзоиши хароҷот ё тағйироти миқёс танзим шавад.

ШЛЗ-ҳо дар тамоми равандҳои кўчонидан машварат карда шудаанд ва хоҳанд буд, то назари онҳо шунида шуда, афзалиятҳои онҳо дар ҳолати имкон ба назар гирифта шаванд. Тафсилоти равандҳои машваратӣ дар Боби 10 ва Нақшаи ҳамкориҳои ҷонибҳои манфиатдор (НҲҶМ) оварда шудаанд.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ММЗ вазифаҳои сиёсиро зерин қабул намудаанд:

- Дар тӯли тамоми раванд бо ҷамаи ҷонибҳои манфиатдор, махсусан бо ҷомеаҳои кўчонидашуда ва мизбон, аз ҷумла гурӯҳҳои осебпазир, гузаронидани машваратҳои муфид ва бо тариқи дастрас ва мувофиқи фарҳанг;
- Таъмини барқарорсозии пурраи ҷамаи амвол ва хизматрасониҳои хусусӣ ва давлатӣ дар маконҳои кўчонидан ба ҳадди ақали сатҳи шароити пештара;
- Ҷуброни пурраи амволи аз дастрафта бо арзиши ивазкунӣ дар муддати саривақтӣ ва дастгирии ШЛЗ-ҳо дар барқарорсозии даромад ва воситаҳои рӯзгузаронӣ;
- Пешбурди дастгирии воситаҳои рӯзгузаронӣ ба ШЛЗ-ҳое, ки даромад ва шароити зиндагии онҳо манфӣ таъсир дидааст, то даме ки иқтидори даромаднокии онҳо ба ҳадди ақали сатҳи пештара барқарор шавад;
- Таъмини нақлиёт барои кўчондашудагон ва молу мулки онҳо ба макони нави иқомат;
- Мониторинги ҷамаҷонибаи тамоми ҷанбаҳои раванди кўчонидан то он даме, ки сатҳи зиндагӣ барои ШЛЗ-ҳо ба ҳадди ақали сатҳи пеш аз кўчонидан барқарор шуда бошад, мувофиқи меъёрҳои қарздиҳандагон ва сиёсати Лоиҳа ва ҳукумат;
- Таваҷҷӯҳи махсус ба ниёзҳо ва назарҳои занон ва гурӯҳҳои осебпазир ва фароҳам овардани дастгирии иловагӣ барои мусоидат ба иштироки баробаронаи онҳо дар раванди кўчонидан;
- Давом додани ҳамкорӣ бо Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли, Вазорати меҳнат ва дигар вазорату мақомоти давлатӣ, инчунин бо ташкилотҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ, бахши хусусӣ ва дигар ниҳодҳои дахлдор барои муайян ва ҳадди аксар расонидани имкониятҳо ба ШЛЗ-ҳо дар ҷойҳои нави истиқомат;
- Ҷамаи ШЛЗ-ҳои кўчонидашудаи ҷисмонӣ ва иқтисодӣ барои дастгирии барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ сазовор ҳастанд, то сатҳи зиндагӣ ва воситаҳои рӯзгузаронӣ ба ҳадди ақали сатҳи пеш аз Лоиҳа баргардонида шаванд ё дар сурати имкон беҳтар гарданд; ин ШЛЗ-ҳо ба Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (НБВР) шомил хоҳанд шуд;
- Самаранокии тадбирҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ бо мониторинг ва танзими мунтазам баҳогузорӣ хоҳад шуд; ва
- Раванди кўчонидан то даме пурра ҳисоб намешавад, ки воситаҳои рӯзгузаронӣ ва сатҳи зиндагӣ ба ҳадди ақали сатҳи пеш аз кўчонидан барқарор нашаванд.

7.2 Санаи каъткуни

Манъи сохтмони иншооти статсионарӣ дар минтақаи обхезӣ аз оғози татбиқи лоиҳа дар солҳои 1980-ум расман амал мекунад ва соли 2011 тасдиқ карда шуд ва иҷрои он аз ҷониби ҷамоатҳо таъмин карда мешавад. Бо вуҷуди ин, шумораи ШЛЗ-ҳо барои Мараҳилаи 2 афзоиш ёфтааст, асосан ба сабаби таваллудҳо ва ҳамчунин ҳамроҳшавии аъзои оила ба хонаводаҳои мавҷуда мебошад.

Санаи ниҳии амалишаванда барои муайян кардани ҳуқуқ ҳамчун давраи анҷоми арзёбии амволи Наҳгузор муайян мешавад, ки дар он дарахтон низ бар асоси ҳисоби амволи пешниҳодшуда аз ҷониби Бюрои инвентаризатсияи техникӣ (БИТ) дар шиносномаҳои техникӣ хонавода (ШТХ) дар назар гирифта мешавад. Зироатҳои солони аз арзёбӣ хориҷ шудаанд, зеро ШЛЗ-ҳо мӯҳлати кофӣ барои ҷамъоварии ҳосил доранд, ҳатто агар аллакай пурра кӯчонида шуда бошанд.

ММЗ инчунин маълумот оид ба аъзои хонаводаро ҷамъоварӣ мекунад, ки номҳо, санаи таваллуд, вазъи оилавӣ, касб ва даромадро дар бар мегирад.

Дар ҷараёни кӯчонидани Мараҳилаи 2, санаҳои гуногуни ниҳӣ барои дохил кардани амвол ба ҷубронпулӣ барои хонаводаҳо ва деҳот вобаста ба вақти анҷоми ҳисоби амвол ва арзёбии БИТ ва Наҳгузор татбиқ шудаанд. Санаҳои ниҳии НАК 2 дар Ҷадвали 7-1 дар поён оварда шудаанд.

Ҷадвали 7-1 – Санаҳои ниҳӣ барои ҳар як деҳаи кӯчонидашуда

№	Соле, ки кӯчонидан анҷом ёфтааст / анҷом хоҳад шуд	Деҳаву ноҳияе, ки ШЛЗ-ҳо дар он ҷойгиранд	Санаи ниҳӣ ³³	Шумораи хонаводаҳое, ки аз лоиҳа зарар дидаанд	Шумораи ШЛЗ-ҳо	Мақом
1.	2017	Сичароғ, шаҳри Роғун	2017	38	380	Пурра кӯчонида шудааст
2.	2017	Сари пул, ноҳияи Нуробод	2016-2017	110	1149	Пурра кӯчонида шудааст
3.	2017	Фурудгоҳ (Аэропорт), ноҳияи Нуробод	2016-2017	38	370	Пурра кӯчонида шудааст
4.	2018	Саидон, шаҳри Роғун	2018	17	182	Пурра кӯчонида шудааст
5.	2018	Маҳаллаи поён, ноҳияи Нуробод	2017	77	806	Пурра кӯчонида шудааст
6.	2018	Чанор, ноҳияи Нуробод	2018	177	1795	Пурра кӯчонида шудааст
7.	2023	Роғуни поён, ноҳияи Нуробод	2025	45	266	Кӯчонидан идома дорад
8.	2023	Обиборики поён, ноҳияи Нуробод	2025	41	330	Кӯчонидан идома дорад
9.	2025	Обиборики боло, ноҳияи Нуробод	2024	50	412	Пурра кӯчонида шудааст
10.	2025	Меҳробод, ноҳияи Нуробод	2027	528	6016	35% resettled

³³ Мӯҳлатҳои қатъкунӣ аз деҳа ба деҳа фарқ мекунанд ва дар баъзе мавридҳо марҳила ба марҳила гузаронида мешаванд. Бояд гуфт, ки аз замони оғози кӯчонидан дар соли 2017 ягон хонаводаи нав ба деҳаҳои кӯчонидашаванда нақҷид. Афзоиши шумораи ШЛЗ асосан аз ҳисоби таваллуд, муҳоҷирони меҳнатии баргашта ва аъзоёни оила ба хонаводаҳои мавҷуда (масалан, волидони пиронсол) вобаста аст.

11.	2025	Луғури поён, шаҳри Роғун	2025-2027	61	362	Кўчонидан шуруъ мешавад
12.	2025	Bedhiko, ноҳияи Нуробод	2025-2026	58	588	Кўчонидан шуруъ мешавад
13.	2025	Алигалабони боло, ноҳияи Нуробод	2025-2027	166	1645	Кўчонидан шуруъ мешавад
14.	2025	Ҳақимии поён, ноҳияи Нуробод	2025-2027	119	1000	3% кўчонида шуданд
15.	2025	Ҳақимии боло, ноҳияи Нуробод	2025-2027	99	863	6% кўчонида шуданд
16.	2026	Хумроғ, ноҳияи Нуробод	-	88	758	Баъд аз таҳлилҳои гидрогеологӣ, сейсмологӣ ва топогеодезӣ

ММЗ бо ҷамоатҳо ва сарварони маҳаллаҳо ҳамкорӣ намуда, ҷадвалҳои мушаххаси вақти корхоро бо деҳаҳои зарардида маҳаллӣ эълон мекунад, то онҳо дар бораи марҳилаҳои нархгузори амвол ва арзёбӣ, ки барои муайян кардани ҳуқуқмандӣ муҳиманд, огоҳ шаванд:

- Санае, ки қарори кўчонидан барои деҳаи мушаххас гирифта мешавад;
- Санае, ки Бюрои инвентаризатсияи техникӣ (БИТ) ба деҳаҳо меояд, то нархгузори амволро анҷом дода, тайёрии шиносномаҳои техникии хонавода (ШТХ) -ро ниҳой кунад;
- Санаи арзёбии амвол, ки аз ҷониби Нахгузор гузаронида мешавад; бо маълумот оид ба ҳуқуқ ба шикоят ва санаи охири тасдиқ ва қабул кардани арзёбӣ;

Пас аз арзёбии ниҳоии амвол, маҷмӯи умумии ҷубронпулӣ барои ҳар як хонаводаи ҳуқуқманд тасдиқ хоҳад шуд.

8 ТАРТИБИ НАРХГУЗОРӢ ВА ЧУБРОН

8.1 Асосҳои ҳуқуқӣ барои нархгузорӣ

Санади асосии қонунгузорӣ, ки гузаронидани нархгузорию танзим мекунад, аз ҷумла дар сурати тасарруфи маҷбурии давлат, Қонун "Дар бораи нархгузорӣ" аз соли 2020 мебошад, ки ҷунин муқаррар мекунад:

- Нархгузорӣ бояд аз ҷониби мақомоти ваколатдори давлатӣ, яъне «Нахгузор», мувофиқи шартномаи имзошуда байни ташкилоте, ки нархгузорию талаб мекунад (фармоишгар, яъне ММЗ) ва мақомоти ваколатдор (Нахгузор) анҷом дода шавад. Фармоишгар (ММЗ) бояд пардохтро анҷом диҳад.
- Нархгузорию бояд аз ҷониби нархгузoron бо тахассуси мувофиқ аз мақомоти ваколатдор сурат гиранд.
- Нархгузорию бояд мутобиқи Стандартҳои миллии нархгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷро шаванд.
- Ду нусхаи ҳисоботи нархгузорӣ омода карда мешавад; яке ба фармоишгар дода мешавад ва дигаре дар архиви мақомоти ваколатдор нигоҳ дошта мешавад. Номи Нархгузор бояд дар ҳисобот дохил карда шуда, ҳисобот бо мӯҳри расмӣ тасдиқ гардад.
- Нархгузорию бояд мустақилона ва бидуни дахлати дигарон иҷро шаванд.

Стандартҳои миллии арзбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамоянд, ки шартҳо ва принципҳои асосии баҳогузорӣ чӣ гунаанд ва талаботҳои барои гузаронидани арзбӣи арзиши амволи ғайриманқул, амволи манқул, объектҳои моликияти зеҳнӣ, ҳамчунин талаботҳои ба ҳисоботҳои арзбӣ, ки дар ҳисоботҳои арзбӣ истифода мешаванд, муайян карда мешаванд.

Нархгузории амволи ғайриманқул асосан бар асоси арзиши бозории ҷорӣ, хароҷоти барқарорсозӣ ва хароҷоти партовбарорӣ ва, агар зарур бошад, барқарорсозии экологӣ анҷом дода мешавад. Аз соли 2011, вақте ки кӯчонидан оғоз ёфт, арзбӣ бо назардошти фарсудашавии иншоот ва амвол сурат мегирифт; аммо ин амал аз 1 июли соли 2024 қатъ шуд, то бо таҷрибаи хуби байналмилалӣ соҳа ва талаботҳои Бонки Умумиҷаҳонӣ ва дигар муассисаҳои молиявии байналмилалӣ, ки дар Лоиха сармоягузорӣ мекунанд, мувофиқат намояд³⁴. Арзиши ибтидоии объектҳои амволи ғайриманқул ҳамчун ҳадди ақали нархи фурӯш ё гузаронидани он муайян карда мешавад. Ин арзиш бар асоси арзиши бозории объект ҳисоб шуда, бояд ҳамаи омилҳои арзбиро, ки ба арзиши объект таъсир мерасонанд, ба назар гирад. Барои муайян намудани нархи дақиқи бозорӣ, арзбикунанда ҳамзамон се усули баҳогузорию истифода мебарад: манфиатнокӣ, самаранокӣ ва муқоисашавандагӣ, вақте ки инҳо татбиқ мешаванд.

Талаботи ҳуқуқӣ барои ҳисоботҳои нархгузорӣ иборатанд аз:

- Тавсифи дақиқ ва возеҳи талаботи вазифаи арзбӣ, ки санаи таҳияи ҳисобот ва рақами он, мақсад ва имкониятҳои истифодаи арзбиро нишон дода, инчунин шарҳи ҳама иҷозатномаҳо ва маҳдудиятҳои, ки ба натиҷаҳо ва арзиши ниҳой таъсири мустақим доштанд;

³⁴ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми тасдиқи чаҳорҷӯбаи кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ, ки ба Стандарти экологӣ ва иҷтимоии Бонки Умумиҷаҳонӣ 5 (мусодираи замин, маҳдудиятҳо дар истифодаи замин ва кӯчонидани иҷборӣ) мувофиқат мекунад, инчунин сиёсатҳои шабеҳи дигар IFI, ки барои лоиха маблағгузорӣ мекунанд, розӣ шуд, ки онҳо дигар арзишҳои арзишмандро ҳамчун нархгузорию муқаррар намекунанд. Дар ҳоле, ки аксарияти ШЛЗ ба мушовирони НАК ва Бонки Умумиҷаҳонӣ гузориш доданд, ки ҳатто бо коҳиши амортизатсия онҳо барои сохтани сохторҳои беҳтар дар маконҳои кӯчиди маблағи кофӣ доранд, онҳо тавассути раванди ҷалби ҷонибҳои манфиатдор огоҳ карда шуданд, ки агар онҳо фикр кунанд, ки ҷуброни кофӣ нагирифтанд, онҳо метавонанд шикоятҳои худро ба МБШ муроҷиат кунанд. Нозири мустақили НАК инчунин ҷубронпулиро дар давоми НАК 2 назорат мекунад ва дар бораи бозёфтҳо ва тавсияҳои худ гузориш медиҳад.

- Маълумот, таҳлилҳо, назарҳо ва хулосаҳои, ки бояд бо шеваи равшан ва дастрас ифшо карда шаванд;
- Ҳисоботи арзёбии амвол бояд аз ҷониби нархгузор ва соҳиби амвол имзо карда шавад.

Ҳисоботи нархгузорӣ бояд ҳадди ақал унсурҳои зеринро дар бар гирад:

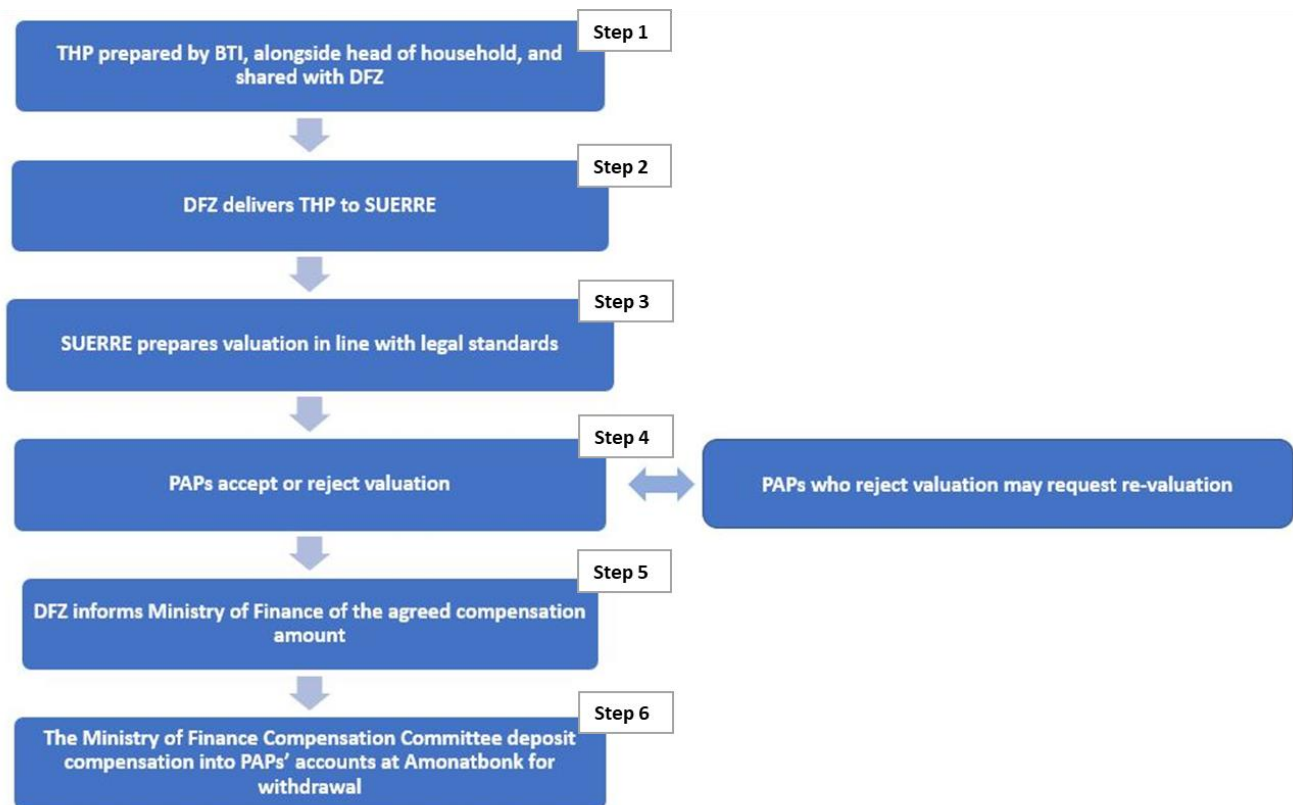
- номи амвол
- макони амволи нархгузоришаванда ва суроға
- асос барои нархгузорӣ
- санаи нархгузорӣ ва давраи иҷрои корҳои арзёбӣ
- санаи таҳияи ҳисобот ва рақами он
- шакли бақайдгирии ҳисоботи пешниҳодшудаи нархгузорӣ
- номи фармоишгар (ММЗ) ва соҳиби амвол
- номи нархгузор
- мақсад ва имкониятҳои истифодаи нархгузорӣ
- муайян кардани амволи арзёбишаванда ва ҳуқуқ ба амволи арзёбишаванда
- навъи арзёбӣ ва асосноккунии истифодаи он
- шартҳо, маҳдудиятҳо ва иҷозатҳои асосӣ
- истинод ба санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки фаъолияти нархгузориро танзим мекунад
- асосноккунии усулҳо ва шаклҳои истифодашудаи нархгузорӣ
- маълумоти умумӣ дар бораи объект, аз ҷумла тавсифи он ва натиҷаҳои асосии бозрасӣ
- таҳлили маълумоти дарёфтшуда, аз ҷумла баррасӣ ва таҳлили маълумоти бозор
- таҳлили вазъи молиявӣ
- натиҷаҳои нархгузорӣ ва ҷамъбастиҳои қабулшуда
- таҳлили истифодаи самараноки амвол
- хулосаҳо ва натиҷаҳо оид ба арзиши амвол, ки барои қабули қарори ниҳой асоснок шудаанд
- ҷамоҳангсозии натиҷаҳои нархгузорӣ

Қонун тавсия медиҳад, ки арзёбиҳо набояд бештар аз 6 моҳ пеш аз амалиёти молиявие, ки барои он истифода мешаванд, анҷом дода шаванд, мувофиқи қонунгузориҳои миллии кишвар. Ин ҳамеша риоя нашудааст ва дар ҳолатҳои ба вуҷуд омадани фосилаи вақтӣ, ММЗ барои навсозии арзёбии хонаводагӣ ҷамоҳангӣ кардааст.

8.2 Методология

Барои муайян намудани ҳуқуқи ҷубронпулӣ барои амвол як равиши қадам ба қадам пайгирӣ мешавад. Раванди шашқадамаи арзёбии амвол ва муайян кардани ҷубронпулӣ дар Расми 9-1 мухтасар нишон дода шудааст ва шарҳи муфассал дар поёни расм пешниҳод гардидааст.

Расми 8-1 – Равандҳои баҳогузорӣ ва ҷубронбақдии дороиҳо

Қадами аввал инвентаризатсияи амвол мебошад, ки дар он барои ҳар як хонаводагӣ «Шиносномаи техникий хонавода» (ШТХ) аз тарафи шуъбаи ноҳиявии Бюрои инвентаризатсияи техникий (БИТ) омода карда мешавад. ШТХ ҳамаи амволи хонаводагиро нишон медиҳад, ки асоси арзёбиро ташкил медиҳанд. Омодасозии ШТХ барои ҳар як хонаводагӣ пас аз дубора оғоз шудани Лоиҳа соли 2009 вазифагузорӣ шуд. БИТ ягона мақоми ваколатдорест, ки ҳуқуқи омода кардан, таҳрир ва тасдиқи ШТХ-ро дорад. ШТХ бар асоси боздиди шахсии намояндаи БИТ, ки пеш аз боздид аз ҷониби ММЗ огоҳонида мешавад, омода мегардад. Намояндаи БИТ бо сарвари хонавода (СХ), сарвари ҷомеа (раиси маҳалла) ва як аъзои ҷамоати дахлдор ҳамроҳӣ мешавад. Ҳар як ШТХ аз тарафи СХ имзо мешавад, то тасдиқ кунад, ки ҳамаи амвол дуруст сабт шудаанд. Аъзои ҷамоат низ даъвоҳои СХ ро дар мавриди амволаш тасдиқ мекунанд. Агар СХ ҳузур надошта бошад (масалан, дар хориҷи кишвар кор мекунанд), бо ӯ тамос гирифта мешавад, то узви дигари хонаводаро барои гузаронидани раванд таъйин кунад, ки одатан ҳамсар аст. ШТХ дорои унсурҳои асосии зерин мебошад:

- номи сарвари хонавода, номи деҳае, ки қитъаи замин дар он ҷойгир аст, ва номҳои масъулони ҳисоботдиҳӣ
- рӯйхати муфасссал ва ҷадвали пешакии арзёбии амволи хонавода, аз ҷумла биноҳо, андоза ва маводи сохтмонӣ, анборҳо, деворҳо ва дигар амволи доимӣ
- нақшаи ошёнаҳои биноҳо
- расми тартиби қитъаи замин
- хароҷоти маъмурий
- мӯҳрҳо бо санаи тасдиқ.

Дарахтон ва амволи манқул дар ШТХ дохил намешаванд. Пеш аз арзёбӣ, ШТХ баррасӣ шуда, дарахтон ба ШТХ-и навсозишуда илова мешаванд. ШТХ-ҳо бо истифода аз шаблонҳои

стандарти компьютерӣ омода мешаванд, ки метавонанд бо нишондиҳандаҳои гуногун ҷудо ва таҳлил шаванд.

Пас аз он ки ШТХ-ҳо барои ҳамаи хонаводагон дар деҳаи мушаххас ниҳой карда шуданд ва ММЗ огоҳӣ дод, БИТ онҳоро ба Нахгузор мефиристад, ки мақоми ваколатдори иҷроӣ арзёбии амвол ва тайёр кардани ҳисоботи арзёбӣ мебошад.

Қадами сеюм равандии «наҳгузори амвол» мебошад. Вақте ки кўчонидан барои деҳа оғоз мешавад, ШТХ-ҳо баррасӣ ва дар сурати зарурӣ навсозӣ карда мешаванд ва арзёбӣ аз ҷониби Корхонаи давлатии ягонаи «Нахгузор» (КВД «Нахгузор») иҷро мешавад. Ин баррасӣ инчунин дарахтонро, ки дар қитъаи замини хонаводагӣ ва дарахтони мевадиҳанда, ки дуртар аз қитъа парвариш меёбанд, вале хонавода соҳиби онҳоро исбот карда метавонад, дар бар мегирад. Дарахтони мансуб ба ШЛЗ-ҳо аз ҷониби Вазорати кишоварзӣ ҳисобида ва нақшагирӣ мешаванд ва арзиши истеҳсолии онҳо муайян карда мешавад, аз ҷумла вақти лозим барои он ки дарахтони ивазкунандаи макони кўчонидан сатҳи ҳамон дараҷаи истеҳсолотро ба даст оранд. Дарахтони ғайримевадиҳанда, ки дуртар аз қитъаи хонаводагӣ парвариш меёбанд, аз арзёбӣ хориҷ мешаванд, зеро моликиятшон муайян карда намешавад.

Зироатҳои солона бо сабабҳои зерин дар раванди арзёбӣ дохил намешаванд:

- Заминҳои кишоварзӣ моликияти давлатӣ мебошанд.
- ШЛЗ-ҳое, ки пеш аз кўчонидан бо кишоварзӣ машғул буданд, ҳуқуқ доранд барои истифодаи замини кишоварзӣ дар макони нави кўчонидан дархост диҳанд.
- Мўҳлати тўлонии гузариш байни оғози равандҳои кўчонидан ва кўчонидани ниҳой вучуд дорад, ки ба ШЛЗ-ҳо имконияти кофӣ медиҳад, то пеш аз тарк кардани замин ҳосил ҷамъ оваранд. Дар асл, бисёре аз ШЛЗ-ҳо ҳанӯз ҳам ҳосил ва дарахтонро дар замин, ки тарк кардаанд, ҷамъ мекунанд. Дар сурати имконпазир ва бехатар будан, ММЗ иҷозат медиҳад, ки чунин ҷамъоварӣ идома ёбад. ММЗ низ системаи огоҳсозӣ дорад, ки ШЛЗ-ҳоро дар бораи пур кардани обанбор ва санаҳои ба анҷом расонидани кишт огоҳ мекунад.

«Нахгузор» бо ММЗ қарордод дорад, ки ҳар сол барои муайян кардани деҳаҳое, ки дар он сол арзёбӣ гузаронида мешавад, навсозӣ мешавад. Ин қарордод танҳо номҳои деҳаҳоро дар бар мегирад ва шумораи хонаводаҳо, қитъаҳо ё биноҳоро мушаххас намекунад.

Тибқи шарҳи зербахши 9.1 «Асоси ҳуқуқи арзёбӣ», усули арзёбии биноҳо бар асоси Стандарти наҳгузорӣ иҷро мешавад, ки бар асоси фармонҳои гуногун, ки наҳхоро барои маводи сохтмонӣ стандартӣ мекунанд, таҳия шудааст. Ин фармонҳо ва стандарти наҳгузорӣ ҳар сол навсозӣ мешаванд. Он хароҷоти меҳнат, техника ва нархи маводҳоро ба назар мегирад. Ҷуброни дарахтон мувофиқи талаботҳои Вазорати кишоварзӣ ҳисоб карда мешавад; ки синну сол, ҳосили солона (килограмм), нархи маҳсулот ва вақти лозим барои барқарорсозии дарахтро дар бар мегирад. Қитъаҳои ғайри истиқоматӣ бо ҳамин усул мисли қитъаҳои истиқоматӣ арзёбӣ мешаванд.

Қонуни Тоҷикистон имкон медиҳад, ки то 30% фарсудашавии амволи доимӣ ҳангоми ҳисоб кардани ҷубронпулӣ ҳисоб карда шавад, ки ин амал аз соли 2011 то охири июни соли 2024, вақте ки ҳукумат ЧБКБВР-ро тасдиқ кард ва талаб намуд, ки фарсудашавӣ қатъ шавад, татбиқ мешуд. Ҳисоботҳо, арзёбии ҳар як ашё, фоизи фарсудашавӣ (то июли 2024) ва маблағҳои ниҳии ҷубронпулӣ дар ҳисоботҳои арзёбӣ нишон дода мешаванд.

Пас аз ниҳой шудани ҳисоботҳои арзёбӣ аз ҷониби Нахгузор, онҳо ба сардори хонавода (СХ) пешниҳод ва аз ӯ имзо гирифта мешаванд. Агар СХ хоҳиш дошта бошад, ки арзёбии амволи худро дубора баррасӣ кунад, метавонад тавассути ММЗ ба Нахгузор дархост диҳад. Ин дархост бо шакли хаттӣ, ки дар дафтари ММЗ дар Душанбе дастрас аст, пешниҳод мешавад ва арзёбӣ аз тарафи намояндагони дигари Нахгузор, ки дар арзёбии аввал иштирок

надоштанд, гузаронида мешавад. Бо вучуди ин, ММЗ ва Нахгузор мегӯянд, ки арзёбӣ кам тағйир меёбад, агар хатогиҳо дар ШТХ ошкор нашавад, зеро арзишҳо тавассути Стандарти нахгузорӣ муайян мешаванд. Мӯҳлати муайяншуда барои дархостҳои дубораи арзёбӣ вучуд надорад ва ин кор ҳатто пас аз анҷоми раванди кӯчонидан низ мумкин аст. Агар СХ имкони дастрасӣ ба шаклро дар Душанбе надошта бошад, метавонад тавассути Механизми баррасии шикоятҳо ё намояндагони маҳаллӣ ба ММЗ муроҷиат кунад.

Вақте ки СХ ҷубронпулӣ қабул мекунад, ММЗ маблағҳоро ба Вазорати молия дар бораи ҳаҷми ҷубронпулӣ хабар медиҳад.

Қадами ниҳой он аст, ки Вазорати молия маблағҳоро ба ҳисоби ҷорӣ (кортӣ бонкӣ) СХ дар «Амонатбонк» мегузаронад. Агар СХ ҳузур надошта бошад, бо ӯ тамос гирифта мешавад, то узви дигари хонаводаро номбар кунад ё намояндаи ҳуқуқӣ таъин кунад, ки бо ваколатнома ба ӯ ҳуқуқи қабул кардани ҷубронпулӣ дода мешавад. Агар СХ қобили иҷро набошад (масалан, бинобар бемории равонӣ), раванде барои интиқоли масъулият ба наздикони ӯ амалӣ мешавад.

9 Ҳуқуқҳо ва ҷубронпулӣ

9.1 Меъёрҳои ҳуқуқӣ барои гирифтани ҷубронпулӣ

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамаи заминҳо моликияти мутлақӣ давлат мебошанд. Бо вучуди ин, шахсони хусусӣ ва ташкилотҳо метавонанд ҳуқуқҳои истифодабарии замин, ки бе маҳдудият ва меросӣ мебошанд, дошта бошанд.

ШЛЗ-ҳои кўчонидашуда ба се гурӯҳи асосӣ ҷудо карда мешаванд, ки барои муайян кардани ҷубронпулӣ ва ҳуқуқ истифода мешаванд:

- Онҳое, ки ҳуқуқҳои расмӣ қонунии замин доранд, ки дар Кодекси замини Тоҷикистон эътироф шудаанд.
- Онҳое, ки дар санаи ниҳии муайяншуда ҳуқуқҳои расмӣ қонунии замин надоранд, аммо даъво доранд, ки ҳуқуқи истифодаи замин ё амволи марбут ба онро доро ҳастанд, ки тибқи қонунҳои миллӣ ё тавассути раванде, ки дар НАК муайян шудааст, шинохта мешаванд (масалан, онҳое, ки заминҳои истифодашударо мерос гирифтаанд, аммо меросро расман сабт накардаанд). Вазифаи ММЗ дар он аст, ки ба чунин шахсон дар расман кардани ҳуқуқҳои заминнашон пеш аз гирифтани ҷубронпулӣ кўмак кунад.
- Онҳое, ки ҳуқуқ ё даъвои қонунии шинохташуда нисбат ба замин, ки истифода мебаранд, надоранд.

Ҳамаи хонаводаҳое, ки дар натиҷаи татбиқи Лоиха кўчонида мешаванд, ҳуқуқи гирифтани ҷубронпулӣ доранд, аз ҷумла онҳое, ки ба кўчиши ҷисмонӣ ниёз надоранд, аммо дастрасӣ ба дороиҳо, замин, манбаъҳои табиӣ ё дигар воситаҳои рӯзгори худро аз даст медиҳанд. Шахсони таъсирпазир (ШЛЗ), ки ҳуқуқҳои расмӣ ё эътирофшуда ба замин доранд, ҳуқуқ доранд барои замин ва молу мулкҳое, ки аз даст медиҳанд, ҷуброн гиранд. Ба ғайр аз сархонавода, фарзандони калонсоли оиладор, ки дар хоҷагии деҳқонӣ зиндагӣ мекунанд, ҳуқуқ доранд заминҳои иловагӣ гиранд. Бо вучуди ин, онҳо барои сохтмони хонаҳо ё биноҳо дар ин заминҳо ҷуброн намегиранд. ММЗ оилаҳое, ки заминҳои нав мегиранд ва онҳое, ки қарор медиҳанд дар ин заминҳо хонаҳои нав созанд, пайгирӣ мекунад. Дар аксар ҳолат, ин имтиёз ба писарони калонсоли оиладор, ки бо падару модар зиндагӣ мекунанд ва бо ҳамсарону фарзандонашон оилаи нав ташкил мекунанд, дода мешавад.

Ҳамаи ШЛЗ, ки бо дархост муроҷиат мекунанд, барои дороиҳои аз дастрафташон ҷуброн мегиранд, ҳатто агар он сохторҳои ғайриқонунӣ бошанд. Бо вучуди ин, ШЛЗ бояд барои тағйир додани мақоми худ шаҳодатномаи судӣ гиранд. ММЗ ба ҳамаи онҳо дар расонидани ҳуҷҷатҳо кўмак мекунад ва судҳо кўшиш мекунанд, ки ҳарчи зудтар амал кунанд, то одамон ҳангоми кўчидан ба манзилҳои нав ҷуброн гиранд.

Ҳамаи хонаводаҳои зарардида, ки ҳуқуқи гирифтани ҷубронро доранд, пеш аз оғози кўчиш ё пеш аз он ки замин барои ҳар гуна корҳои сохтмонӣ истифода шавад, ҷуброн мегиранд. Ин мавзӯ дар Қисми 0 «Матритсаи ҳуқуқҳо» бо тафсилот оварда шудааст. То имрӯз ҳукумати кишвар ҷуброн барои хонаҳо ва сохтмонҳоро аз ҳисоби худ маблағгузорӣ мекунад. Ин раванд идома хоҳад ёфт, вале лоихае, ки аз ҷониби Бонки Ҷаҳонӣ маблағгузорӣ мешавад (Молиягузориҳои устувори Неругоҳи барқӣ обии Роғун), ҷудо намудани 24 миллион доллари иловагӣ барои пардохти ҷубронпулӣ барои хонаҳо ва биноҳои хоҷагӣ пешбинӣ мекунад.

Дар баъзе ҳолатҳо мушкилот дар пардохти ҷубронпулӣ рух медиҳанд, аз ҷумла:

- ШЛЗ-ҳо пас аз тамоми кўшишҳо барои тамос гирифтани дастнорас мекунанд;
- ШЛЗ-ҳо такроран пешниҳодҳои ҷубронпулӣ мувофиқи ЧБКБВР ва ин НАК-ро рад мекунанд ва аз кўчонидан даст мекашанд;
- Мушкилоти мураккаби ҳуқуқӣ дар бораи моликияти амвол пайдо мешаванд.

ММЗ ҳисоби махсусе дар «Амонатбонк» барои пардохти ҷубронпулӣ ба ШЛЗ-ҳо ташкил кардааст. Маблағҳо дар ин ҳисоб нигоҳ дошта мешаванд то ШЛЗ-ҳо муайян шаванд, маблағи ҷубронпулӣ ҳаллу фасл шавад (тавре ки тавассути Механизми баррасии шикоятҳо ё раванди ҳуқуқӣ), ё масъалаҳои дигари ҳуқуқӣ ҳал шаванд. Пас аз он маблағ ба суратҳисобҳои бонкии ШЛЗ-ҳо интиқол дода мешавад. ШЛЗ-ҳо метавонанд ҷубронпулӣ гиранд, ҳатто ҳангоми интизории ҳалли шикоят ё парвандаи додгоҳӣ; агар парвандаҳои онҳо муваффақона бошанд, ҷубронпулӣ бо назардошти таваррум зиёд карда мешавад. Дар марҳилаи дуҷуми кӯчонидан ММЗ тавонист ҳамаи ШЛЗ-ҳоро (ё намояндагони онҳо, одатан ҳамсарони онҳо ё меросбарон) пайдо кунад. Дар ҳолатҳои баҳсҳои ҷубронпулӣ, ҳамаи ШЛЗ-ҳо ҷубронпулиро дар ШТХ муқарраршударо қабул карданд ва дар интизории баррасии шикоятҳо бо Механизми баррасии шикоятҳо буданд.

Гуруҳҳои осебпазир

Гуруҳҳои осебпазир дар аҳолии зарардида дар Баҳши 5.7-и ин НАК муайян шудаанд. Таҳқиқоти иҷтимоиву иқтисодӣ ва барӯйхатгирӣ гуруҳҳои осебпазир ва шумораи онҳоро нишон медиҳад. Дар ҳоле ки ҳуқуқҳои дар Баҳши 9.5 зикршуда ба ҳама ШЛЗ-ҳо паҳн мешаванд, ММЗ инчунин бо хонаводагон пайвастагӣ дорад, то онҳоро барои гузориш додан дар бораи узвҳои осебпазир ташвиқ намояд. Онҳое, ки худро дар гуруҳи осебпазир меҳисобанд, аввал ба намояндаи маҳаллӣ ММЗ барои скрининг ва арзёбӣ бо ҳамроҳии намояндагони ҷамоат муроҷиат мекунанд. Пас аз тасдиқ ва шинохтан ҳамчун гуруҳи осебпазир, мувофиқи таърифҳои ЧБКБВР ва НАК-ҳо, онҳо даъват карда мешаванд, ки барои сабти ном дар ҷамоатҳо барои баҳра бурдан аз дастгирии иловагӣ дар кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ, аз ҷумла дастгирӣ дар воситаҳои рӯзгузаронӣ (масалан, асбобу таҷҳизоти кишоварзӣ, тухм, наботот ва ҳайвонот), сохтмони иншоот дар макони кӯчонидан, омӯзиш ва кӯчонидан ба маконҳои нав, муроҷиат кунанд. ММЗ ҳамчунин бо идораҳои иҷтимоӣ ҳамроҳангсозӣ мекунанд, то боварӣ ҳосил кунад, ки шахсони осебпазир ҳуқуқҳои худро мегиранд, аз ҷумла интиқоли пул, ёрии ғизоӣ, дастгирии кишоварзӣ ва ёрии тиббӣ.

9.2 Матритсаи ҳуқуқҳо

Қадвали 9-1 матритсаи ҳуқуқҳо мебошад. Ин матритса аз матритсаи ҳуқуқҳои НАК 1 пайравӣ мекунад, зеро кўчонидан аз соли 2017 барои марҳилаи дуҷуми кўчонидан идома дорад. Шарҳҳои изофагӣ дар поёни қадвал пешниҳод шудаанд.

Қадвали 9-1 Матритсаи ҳуқуқҳо

Дороиҳо /таъсирҳо	Шахсони зарардида	Ҳуқуқҳо	Тарафи масъули татбиқкунанда
Љуброни замин ва дороиҳо			
А. Хонаҳо ва дигар сохторҳо	А1. Хонаводаҳое, ки соҳиби хонаи қонунӣ ё бинои дигар мебошанд	Љубронпулии нақдӣ барои хона ё сохтор бо арзиши пурраи ивазкунӣ, бе тарҳи фарсудадашавӣ, андоз ва дигар хароҷоти муомилавӣ пардохта мешавад. Љубронпулӣ дар чор марҳила пардохта мешавад, то бо ҷараёни сохтмони хона мутобиқат кунад. Љубронпулӣ барои хонаҳо ва сохторҳо бар асоси нархгузорӣ, ки дар давоми 6 моҳ, вале на бештар аз 12 моҳ пеш аз пардохт анҷом дода шудааст, пардохта мешавад. Агар пардохти қисми аввали ҷубронпулӣ дертар аз ин муҳлат амалӣ шавад, маблағи ҷубронпулӣ бояд бо назардошти меъёри таварруми солони моҳе, ки пардохт мешавад, навсозӣ карда шавад. Маводҳои боқимонда аз хона ва/ё сохторҳои асли ба соҳибон дода мешаванд. ³⁵	ММЗ
	А3. Хонаводаҳои осебпазир, ки соҳиби хона ё сохтори дигар (бо иҷозати қонунӣ ё имкони қонунӣ кардани он) мебошанд	Илова ба гуфтаҳои боло: - Љамоатҳо ташкили таъмин намудани қувваи корӣ ва маводҳои иловагиро ба уҳда мегиранд ва дар ҳолати зарурӣ ҷараёни сохтмони хонаи навро назорат мекунанд. Маблағ барои ин мақсад аз тарафи Лоиҳа ба ҷамоатҳо дода мешавад. - Хонаҳо барои хонаводаҳое, ки шахсони маъҷубдоранд, бо дарназардошти осонии ҳаракат сохта мешаванд. - Инфраструктура, аз қабилӣ мактабҳо ва муассисаҳои тиббӣ дар маконҳои кўчонидан, барои шахсони маъҷуб (масалан, бо пандусҳо барои аробача) дастрас сохта мешавад.	ММЗ, мақомоти маҳаллӣ, ҷамоатҳо ва дигар субъектҳои соҳибкорӣ
	А4. Иҷоранишинон (расмӣ ё ғайирасмӣ)	Иҷорагирон бо қитъаҳои замин таъмин карда мешаванд.	ММЗ. Мақомоти маҳаллӣ, ВМ
В. Қитъаи замини истиқоматӣ	В1. Хонаводаҳо бо ҳуқуқи расман эътирофшудаи истифодаи замин	Хонаводаҳо қитъаи замини манзили масоҳаташ 0,08 га дар макони кўчонидашуда мегиранд, ³⁶ ки аз рӯи ҳосилнокӣ, ҷойгиршавӣ ва дигар омилҳо баробарарзиш ё бештар аз замини гирифташуда мебошад. Замини манзил барои сардори хонавода ва ҳамаи фарзандони оиладоре, ки дар ҳаёти хонавода ҳастанд, ҷудо карда мешавад. Ба хонаводаҳо маълумоти кофӣ дар бораи имконоти гуногуни ҷойҳои кўчонидашаванда, аз ҷумла имкониятҳои рӯзгузаронӣ дар ин маконҳо, пешниҳод карда мешавад, то онҳо тавонанд интиҳоби озодона ва огоҳонаро дар бораи макони нави иқомат қабул кунанд. Хонаводаҳо пас аз анҷоми кўчонидан, шаҳодатномаҳои ҳуқуқи истифодаи замини нав ва дигар ҳуҷҷатҳои заруриро бидуни ягон хароҷоти иловагӣ мегиранд.	ММЗ, мақомоти маҳаллӣ, Кумитаи замин ва геодезия
	В2. Хонаводаҳо бе ҳуқуқи расман эътирофшудаи истифодаи замин	Пардохти ҷуброн барои иншоотҳо барои ҳамаи хонаводаҳои дахлдор мутобиқ ба қисми А.	ММЗ, КВД «Нархгузор», БИТ, мақомоти маҳаллӣ

³⁵ Шахсони аз Лоиҳа зарардида (ШЛЗ) бо нақлиёт барои интиқоли тамоми ашёи хонавода, аз ҷумла маводи барқароршаванда, таъмин карда мешаванд..

³⁶ Қитъаҳои замини хонаводаҳо аз 0,08 га то 0,1 га

Дороиҳо /таъсирҳо	Шахсони зарардида	Ҳуқуқҳо	Тарафи масъули татбиқкунанда
	В3. Хонаводаҳое, ки аз сабаби манъи сохтмони хонаҳо зарар дидаанд ва меҳоханд хонаводаи нав ташкил кунанд	Барои мақсадҳои кўчонидан, тибқи таърифи ММЗ, “хонаводаҳо” он калонсолонро дар бар мегиранд, ки дар ҳайати як хонаводаи калонтар зиндагӣ мекунанд ва пас аз кўчонидан ҷудо шуда, ҳамчун хонаводаи нав таъсис меёбанд. Новобаста аз ҷинси сардори хонавода, ҳамаи хонаводаҳо ҳуқуқ доранд, ки қитъаи замин гиранд. ³⁷ Қитъаи замин дар макони кўчонидан тибқи интиҳоби онҳо дода мешавад. Сардори хонавода шаҳодатномаи ҳуқуқи истифодаи замин ва дигар ҳуҷҷатҳои заруриро бидуни ягон хароҷоти иловагӣ мегирад. Ин имтиёз ба ҳамаи калонсолоне, ки хоҳиши гирифтани он доранд, баробар татбиқ карда мешавад.	ММЗ, Кумитаи замин ва геодезия, БИТ, мақомоти маҳаллӣ
С. Қитъаи замини кишоварзӣ	С1. Хонаводаҳо бо ҳуқуқи расман эътирофшудаи истифодаи замини кишоварзӣ	Замини кишоварзии ивазкунанда (аз ҷумла заминҳои хоҷагии деҳқонӣ ва заминҳои президентӣ ва ғайра, тибқи Кодекси замин), ки аз рӯи ҳосилнокии, ҷойгиршавӣ ва дигар омилҳо ба замини гирифташуда баробар ва барои ШЛЗ-ҳо қобили қабул мебошад ва бо таъмини амнияти истифодаи замин дода мешавад. Ин замин бояд пеш аз кўчонидани ҷисмонӣ ба ШЛЗ-ҳо ҷудо карда шавад. ³⁸ Хонаводаҳо барои замини кишоварзӣ шаҳодатномаи ҳуқуқи истифодаи замин ва дигар ҳуҷҷатҳои заруриро бидуни ягон хароҷоти иловагӣ мегиранд. Барои заминҳое, ки аз ҷиҳати иқтисодӣ ғайримутаҳаррик (ғайриқобили истифода) мегарданд, новобаста аз он ки ҳуқуқи истифодаи замин нигоҳ дошта мешавад, ҷубронпулӣ бо арзиши пурраи ивазкунӣ пардохт карда мешавад.	ММЗ бо дастгирии Вазорати кишоварзӣ ва ҳукуматҳои маҳаллӣ, аз ҷумла шуъбаҳои бақайдгирӣ ва идоракунии замин
	С2. Хонаводаҳо бо замини кишоварзии ҳуқуқашон расман эътирофнашуда	Кўмак барои расмӣ гардонидани ҳуқуқи истифодаи замини кишоварзӣ ³⁹ . Агар ҳуқуқҳо расмӣ гардонидани шаванд, ҷуброн тибқи қисми С1 пардохт карда мешавад.	ММЗ бо дастгирии Вазорати кишоварзӣ ва ҳукуматҳои маҳаллӣ, аз ҷумла шуъбаҳои кадастр ва идоракунии замин
Д. Чарогоҳ, заминҳои ҷангалӣ, заминҳои алафзор	Д1. Ҳамаи ШЛЗ-ҳое, ки аз чарогоҳҳои умумӣ истифода мебаранд	Чарогоҳи умумӣ ва/ё замини ҷангалӣ, замини алафзори ивазкунанда бояд пеш аз кўчонидани ҷисмонӣ дар маконҳои кўчонидашуда, дар ҳолате ки аз ҷониби ШЛЗ-ҳо расман дархост карда шавад, ҷудо карда шавад. Ба хонаводаҳо пеш аз кўчонидан маълумот оид ба мавҷудияти алаф, заминҳои ҷангалӣ ва чарогоҳи пешниҳод карда мешавад.	ММЗ, ВК, Оҷонсии ҷангал
Е. Дастгирии гузаришӣ	Е1. Ҳамаи хонаводаҳои кўчонидашуда	Нақлиёти ройгон барои хонаводаҳо ба макони нави зист. Ҳамаи молу амволи ҳаракаткунанда, аз ҷумла маводи барқароршавандаи хонаҳои аслии, бидуни ягон хароҷоти иловагӣ барои ШЛЗ-ҳо интиқол дода мешавад.	ММЗ
	Е2. Гурӯҳҳои осебпазир	Барои ШЛЗ-ҳои осебпазир, бо назардошти машваратҳо ва арзёбии эҳтиёҷот, дастгирии иловагӣ ҷиҳати кўмак дар кўчонидани ҷисмонӣ пешниҳод карда мешавад.	ММЗ, ҳукуматҳои маҳаллӣ, ВММША
Ғ. Дарахтони мевадиханда	Ғ1. Ҳамаи ШЛЗ-ҳое, ки соҳиби дарахтони мевадиханда мебошанд	Пардохти пулӣ барои дарахтони мевадиханда тибқи шумораи воқеии дарахтони мевадиханда барои ҳар як хонавода ва ҳосили солони ҳар як дарахт барои теъдоди солҳое, ки то ба ҳосил даромадани дарахтони нав дар макони нав лозим аст, сурат мегирад.	ММЗ, КВД «Нархгузор», БИТ

³⁷ Ин қитъаи замин аз 0,08 то 0,1 гектарро ташкил медиҳад.

³⁸ Қайд кардан зарур аст, ки замини кишоварзии ивазкунанда танҳо бо дархости ШЛЗ-ҳо пешниҳод карда мешавад.

³⁹ Ҳамчунин, дастгирӣ барои анҷоми амалиётҳои ҳуқуқӣ, ҳуҷҷатгузорӣ ва нотариалӣ пешбинӣ шудааст.

Дороиҳо /таъсирҳо	Шахсони зарардида	Ҳуқуқҳо	Тарафи масъули татбиқкунанда
Г. Дигар дарахтон	Г1. Ҳамаи ШЛЗ-ҳое, ки соҳиби чунин дарахтон мебошанд	Барои дарахтони ҳосилдеҳ: • Ҳуқуқи истифодаи ҳезуми ҳамаи дарахтони дар ихтиёри хонавода буда, ё пардохти чуброни пулӣ барои арзиши ҳезум. • Пардохти пулӣ барои ниҳолҳо чиҳати шинонидани дарахтони нав. Барои дарахтони ҳанӯз ҳосилнадиҳанда: • Ҳуқуқи истифодаи ҳезуми ҳамаи дарахтон ва пардохти пулӣ барои ниҳолҳо чиҳати шинонидани дарахтони нав.	ММЗ
Барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ			
І. Таъсир ба воситаҳои рӯзгузаронӣ	І1. ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда, ки музди меҳнати худро аз ҷойи кор (расмӣ ё ғайрирасмӣ) аз даст медиҳанд	Чуброни пулии музди меҳнати аздастдодашуда ба маблағи баробар ба се моҳи даромади қаблӣ ё ҳадди ақали рӯзгузаронӣ пардохт карда мешавад, бо имконияти иловагӣ барои иштирок дар омӯзиш барои фаъолиятҳои дигар барои давраи то 6 моҳи иловагӣ, ки дар ин муддат низ ҳамин миқдор маблағ пардохт карда мешавад. Ин чора инчунин ба шахсоне дахл дорад, ки манбаи дигари даромад доштанд ва/ё айни ҳол дар ҷустуҷӯи кор ҳастанд. Қарзи имтиёзнок ба маблағи 5000 сомонӣ. 200 сомонӣ барои сардори хонавода ва 100 сомонӣ барои ҳар як аъзои хонавода ҳамчун кӯмаки гузариш ва кӯчонидан, ки мувофиқи тағйироти қонунгузорӣ зиёд карда мешавад.	ВММША
	І2. Кормандони кӯчонидашудаи НБО Роғун	Идома ёфтани фаъолияти меҳнатӣ дар НБО Роғун бо таъмин намудани нақлиёт аз макони нави зист то ҷойи кор. Навбатҳо (сменаҳо) ва маблағи музди меҳнат тибқи тартибу қадвали амалкунанда нигоҳ дошта мешаванд.	ҶСК «НБО Роғун»
	І3. Кормандони соҳаи давлатӣ	Кормандони соҳаи давлатӣ, аз ҷумла омӯзгорон ва кормандони соҳаи тандурустӣ, ба муассисаҳои мувофиқ дар маҳалли нави зист, ноҳия ё ҷамоатҳо интиқол дода мешаванд ва бо ҷойи кор таъмин мегарданд, ки музди меҳнати онҳо баробар ё бештар аз пештара бошад.	Вазорат ё мақомоти давлатии дахлдор
	І4. Ҳамаи ШЛЗ-ҳое, ки ҷисмонӣ ва иқтисодӣ кӯчонида шудааст	Иштирок дар барномаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ, ки мухтасаран дар қисми 20 оварда шудааст. Ин барнома барои ҳамаи ШЛЗ-ҳое, ки воситаҳои рӯзгузарониашон дар натиҷаи Лоиҳа зарар мебинанд, дастрас хоҳад буд, новобаста аз он ки онҳо бояд ҷисман кӯчонида шаванд ё хоҳиши ба кори қаблӣ худ баргаштанро доранд. Ба чунин ШЛЗ-ҳо барои ба даст овардани ҷойи кор дар доираи Лоиҳа афзалият дода мешавад, махсусан ба ШЛЗ-ҳои осебпазир. Афзалият барои дарёфти ҷойи кор дар Лоиҳаи НБО Роғун, мустақиман, тавассути пудратчиён ё ғайримустақим. Дастрасӣ ба ҷойҳои кори маълум дар мактабҳо ва марказҳои нави тандурустӣ.	ВММША, ҳукуматҳои маҳаллӣ
	І5. ШЛЗ-ҳои осебпазир	Тавре ки дар боло зикр шуд, бо таваҷҷуҳи махсус ба: • Шахсоне, ки хавфи канор гузошта шудан доранд ё ба муносибатҳои махсус барои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ ниёз доранд, масалан: маъюбон, пиронсолон, ҷавонони гурӯҳи хавф, хонаводаҳо ва оилаҳои сардорашон зан, бесавод. • Хонаводаҳои камбизоат ва хонаводаҳое, ки манбаи даромади онҳо ноустувор аст — вобаста ба эҳтиёҷоти онҳо, дастгирии иловагӣ барои пайдо кардани ҷойи кори устувор ва бо ҳифзи иҷтимоӣ, инчунин пешниҳод намудани машварат оид ба ҷойи кор, омӯзиши малакаҳо ва ғайра. • ШЛЗ-ҳое, ки аз деҳот ба шаҳр кӯч мебаранд. • ШЛЗ-ҳо (махсусан занон), ки бори аввал ба бозори меҳнат ворид мешаванд. Хонаводаҳои осебпазир, ки ба ягон категорияи муайяннамудаи қисми 5.7 дохил мешаванд, дар раванди кӯчонидан эҳтиёҷоти махсус хоҳанд дошт, аз ҷумла, вале бо ин маҳдуд намешавад:	ВММША, мақомоти маҳаллӣ, ММЗ
			ММЗ ВММША, мақомоти маҳаллӣ

Дороиҳо /таъсирҳо	Шахсони зарардида	Ҳуқуқҳо	Тарафи масъули татбиқкунанда
		- Чорабиниҳои махсуси иттилоотӣ (масалан, муоширати рӯ ба рӯ, графикаҳои содда, дастрастар ва намоён дар варақаҳои иттилоотӣ) барои ин хонаводаҳо бо мақсади фаҳмидани ҳуқуқҳои ҷуброн, раванди интиҳоби макони кӯчонидан, баҳодиҳии амвол ва раванди пардохти ҷубронпулӣ, имконоти барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ ва роҳҳои иштирок. - Дастгирии ғайринақдӣ (ин-кинд) барои хизматрасониҳои меҳнатӣ ҷиҳати анҷом додани сохтмони манзилҳои нав. - Кумак ба сардорони осебпазири хонаводаҳо ҷиҳати дастрасӣ ва гирифтани ҷубронпулӣ.	
Амволи давлатӣ ва ҷамъиятӣ			
Ј. Инфрасохтори коммуналӣ ва ҷамъиятӣ	Ј1. XX-ҳои кӯчонидашуда	Барқарорсозии тамоми инфрасохтори иҷтимоӣ, иқтисодӣ ва фарҳангӣ ва амвол, аз ҷумла таъмини об, марказҳои тиббӣ, муассисаҳои таълимӣ, бозорҳо, роҳҳо ва роҳравҳо, хатҳои барқ ва ғайра. Пайвастшавӣ ба шабакаҳои коммуналӣ (инфрасохторӣ) бидуни ягон хароҷот барои хонаводаҳо. Дар маконҳои нави кӯчонидашуда, ки мактабҳо то замони кӯчонидани хонаводаҳо ва оилаҳо омода нестанд: Таъмини нақлиёти ройгон ва бехатар барои кӯдакони мактабӣ ҷиҳати фаро гирифтани таълим дар мактабҳои ҷомеаҳои ҳамсоя.	ММЗ (дар ҳамкорӣ бо вазорати дахлдор)
	Ј2. Ҷамоатҳои қабулкунанда	Ҷомеаҳои қабулкунанда метавонанд аз инфрасохтор ва иншооти беҳтаршуда дар маконҳои кӯчонидашуда истифода баранд. Машварат бо ҷомеаҳои қабулкунанда бо мақсади таъмин намудани он, ки дастрасӣ ба инфрасохтор, шабакаҳои коммуналӣ ва амволи умумӣ дар натиҷаи омадани хонаводаҳои кӯчонидашуда зиён набинад. Ҳангоми зарурат, амвол ва иқтидори иловагӣ таъмин карда мешавад. Иншооти ҷамъиятӣ бояд бо назардошти эҳтиёҷоти шахсони дорои маъҷубият дастрас ва мутобиқ гардонидани шаванд.	ММЗ, ҳукуматҳои маҳаллӣ
К. Қабристонҳо	К1. Ҷамоатҳои кӯчонидашуда	Пеш аз кӯчонидан, машваратҳо бо ҷомеаҳои кӯчонидашуда оид ба раванди кӯчонидани қабристонҳо баргузор карда мешаванд.	ММЗ (дар ҳамкорӣ бо шуъбаи санитарии маҳаллӣ ва мақомоти динии маҳаллӣ)
Л. Дороиҳои этнографӣ ва фарҳангӣ	Л1. Ҷамоатҳои кӯчонидашуда	Пеш аз кӯчонидан, корҳои фаҳмондадиҳӣ ва машваратҳо бо ҷомеаҳои кӯчонидашуда оид ба кӯчонидани объектҳои мероси фарҳангӣ (маконҳои мазҳабӣ, мақбараҳо, ҷойҳои анъанавии муқаддас) баргузор карда мешаванд. Пеш аз кӯчонидани объектҳо ё амволи мероси фарҳангӣ, розигии ҷомеаҳои зарардида бояд гирифта шавад.	ММЗ (дар ҳамкорӣ бо Институти бостоншиносӣ ва этнографии ба номи А. Дониш), ҳукуматҳои маҳаллӣ
Дигар дороиҳо			

Дороиҳо /таъсирҳо	Шахсони зарардида	Ҳуқуқҳо	Тарафи масъули татбиқкунанда
М. Дигар дороиҳо	М1. Ҳамаи ШЛЗ-ҳое, ки аз кўчонидан зарар дидаанд	Як шахси салоҳиятнок ва мустақили тарафи сеюм (ТЧ/созмони ғайридавлатӣ ё дигар ташкилоти байналмилалӣ) барои анҷом додани мониторинги мунтазами раванди кўчонидан, пардохти ҷуброн ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ таъйин карда мешавад. ⁴⁰	ММЗ
	М2. Ҳамаи ШЛЗ-ҳое, ки аз кўчонидан зарар дидаанд	Кўмаки ҳуқуқӣ ба ШЛЗ-ҳо бе пардохт пешниҳод карда мешавад.	ММЗ

⁴⁰ Тафсилоти вазифавии мониторинги НАК/НБВР муайян мекунад, ки “пудратчии муваффақ метавонад ташкилоти ҷомеаи шаҳрвандӣ (ТЧШ), созмони ғайридавлатӣ (СҒД), ширкати хусусӣ ё дигар шахси мустақили сеюми муносиб бошад.”

9.3 МАНЗИЛ, ИНФРАСОХТОР ВА ХИЗМАТРАСОНИҲОИ ИҶТИМОӢ

Пас аз он ки ШЛЗ-ҳо қитъаи замини хонаводагӣ, замини кишоварзӣ (агар дархост карда бошанд) ва ҷубронпулии амволи худро гирифтаанд, онҳо масъули бунёди хона ва дигар иншоот дар қитъаи худ тибқи қоидаҳо ва меъёрҳои маҳаллӣ мебошанд. Ҳукумат сохтмони манзилҳоро барои ШЛЗ-ҳо маблағгузорӣ намекунад. Вазорати энергетика ва захираҳои об масъули таъмини хонаҳо ва дигар иншоот бо барқ ва об мебошад. То ҷое ки имконпазир аст, низоми канализатсия дар ҷамоаҳои кӯчонидашуда таъсис дода мешавад, ки ин назар ба вазъи пеш аз кӯчонидан, ки хеле кам ШЛЗ-ҳо ба чунин хизматрасонӣ дастрасӣ доштанд, беҳбудии назаррас аст.

Вазорати маориф масъули васеъ кардан/таъмири мактабҳои мавҷуда ё, дар ҳолате, ки ҷамоаҳои нав таъсис дода мешаванд (масалан, Себистон), сохтмони мактабҳои нав мебошад. Вазорати тандурустӣ низ дар самти иншооти тиббӣ, аз ҷумла беморхона ва дармонгоҳ, васеъкунӣ ё сохтмонро ба роҳ мондааст. ВММША дар баъзе шаҳрҳои асосии минтақаи кӯчонидан марказҳои омӯзишӣ таъсис додааст.

Ҷамоатҳо дар ташаббус ва ташкили дигар иншооти ҷамъиятӣ, ба мисли марказҳои ҷамъиятӣ, кооперативҳо (масалан, кишоварзӣ, занбӯриасалпарварӣ), бозорҳо ва масҷидҳо нақши муҳим мебозанд.

ММЗ тавассути дафтари иттилоотӣ, маҷлисоҳо, вохӯриҳо ва маводи хаттӣ ба ШЛЗ-ҳо иттилоот медиҳад.

Ҷадвали 9-2 маълумот дар бораи шумораи хонаҳо, иншоот ва инфрасохтори иҷтимоӣ, ки то моҳи майи 2025 барои ШЛЗ-ҳо ба анҷом расонида шудааст, пешниҳод мекунад.:

Ҷадвали 9-2 – Маълумот оид ба хонаҳо, иншоот ва инфрасохтори иҷтимоӣ ба анҷомрасида

НАВЪИ АМВОЛ Ё ИНШООТИ АНҚОМРАСИДА	ШУМОРАИ АМВОЛ Ё ИНШООТИ АНҚОМРАСОНӢ
Хонаҳо	778
Хонаҳо бо барқ	778
Хонаҳо бо қубури об	778
Қитъаҳои замини манзилии хонаводагӣ	0.08\0.1 барои ҳар як оила
Гектари қитъаҳои замини манзилии хонаводагӣ	214.52 га
Қитъаҳои замини кишоварзии хонаводагӣ	150.1
Гектари қитъаҳои замини кишоварзӣ	200.7 га
Қитъаҳои замини ҷамъиятӣ	193.83
Гектари қитъаҳои замини ҷамъиятӣ	193.83
Мактабҳои нав	10
Иншооти нави тиббӣ ⁴¹	6
Мактабҳои васеъкардашуда	1
Субъектҳои соҳибкорӣ	87
Дигар иншооти иҷтимоӣ (марказҳои ҷамъиятӣ; марказҳои омӯзишӣ; кооперативҳо; бозорҳо ва ғайра)	6

⁴¹ Илова бар кормандони мавҷуда, ҳадди ақал як духтур ва як ҳамшира барои дастгирии иншооти нав ба қор қабул шудаанд..

10 ХУЛОСАИ ЧОРАҲОИ БАРҚАРОРСОЗИИ ВОСИТАҲОИ РӯЗГУЗАРОНӢ

Ин хулосаи чораҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ мебошад. Тафсилоти пурра дар НБВР 2 оварда шудааст.

НБВР мутобиқи ОР 4.12-и Бонки Умумиҷаҳонӣ барои марҳилаи 1-уми кӯчонидан дар соли 2014 таҳия шудааст (минбаъд — НБВР 1). Ин ҳуҷҷат ба таври ретроспективӣ барои ШЛЗ-ҳое, ки аллакай дар солҳои 2008–2014 кӯчонида шуда буданд, инчунин барои онҳое, ки бояд дар марҳилаи боқимондаи марҳилаи 1 кӯчонида мешуданд ва соли 2017 анҷомёфта эълон шуд, татбиқ гардид. Аудити анҷомёбии марҳилаи 1 дар соли 2018 тасдиқ кард, ки сатҳи зиндагии ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда тибқи нишондиҳандаҳои иҷтимоӣ-иқтисодии арзёбишуда (тақсимои қитъаҳои замин, ҷуброни манзил, сифати оби нӯшокии тоза ва эътимоднокии таъминот, дастрасӣ ва эътимоднокии таъминоти барқ, масофаи сафар ба муассисаҳои тиббӣ, сифати хизматрасониҳои тиббӣ, масофаи сафар ба мактабҳо ва сифати мактабҳо ва сатҳҳои синфҳо, шумораи аъзои хонаводаи бо кор таъминшуда, дигар фаъолиятҳои иқтисодӣ ва манбаъҳои даромади пули нақд) беҳтар шудааст. Бо вучуди ин, барқарорсозии пурраи воситаҳои рӯзгузаронӣ муддате таъхир ёфт.

10.1 Чораҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ, ки дар доираи НАК 2 ба ХЛЗ-ҳо пешниҳод шудаанд (барномаҳои ҳадафманд ва умумӣ)

Барномаҳои мавҷудаи ҳукумати миллӣ ҷиҳати дастгирии воситаҳои рӯзгузаронӣ ба ду гурӯҳ тақсим мешаванд:

- (а) барномаҳои ҳадафманд, ки ба гурӯҳҳои муайян, масалан, шахсони аз Лоиха зарардида (ШЛЗ-ҳо), ки дар доираи НБО Роғун кӯчонида мешаванд, ё шахсони осебпазир нигаронида шудаанд;
- (б) барномаҳои умумӣ, ки барои тамоми шаҳрвандон дастрасанд.

10.1.1 Кӯмак ба ХЛЗ-ҳои НБО Роғун (ҳадафманд):

ХЛЗ-ҳо ҳуқуқ доранд ба:

- Кӯмаки якдафъаинаи гузариш ба андозаи 200 сомонӣ барои ҳар як сардори хонавода ва 100 сомонӣ барои ҳар як аъзои хонавода
- Барои ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда, ки музди меҳнат (расмӣ ё ғайрирасмӣ) аз даст медиҳанд, ҷуброни пулии музди талафшуда ба андозаи се моҳи даромади пешина ё маблағи ҳадди ақали рӯзгузаронӣ, бо имконияти иловагии гирифтани омӯзиш барои фаъолияти алтернативӣ то 6 моҳи дигар, дар ин муддат ҳамон маблағ пардохт мешавад. Инчунин ба шахсоне дахл дорад, ки манбаи дигари даромад доштанд ва/ё аини ҳол дар ҷустуҷӯи кор ҳастанд
- Дархост барои гирифтани қарзи имтиёзнок ба андозаи 5 000 сомонӣ, ки нисфи он бе фоиз баргардонида мешавад
- Курсҳои омӯзиши касбӣ бо пардохти стипендия ба андозаи 75 сомонӣ дар як моҳ
- Иваз кардани заминҳои кишоварзӣ ва ҷамъиятӣ (масалан, чарогоҳ, замини хошок) ба замини ҳамҷаҳм ва ҳамсифат
- Микрокредитҳо барои соҳибкории хурд
- Кӯмаки иловагӣ, агар ба гурӯҳи осебпазир шомил бошанд, аз ҷумла кӯмаки иҷтимоӣ, маводи ғизоӣ, доруворӣ ва таҷҳизот, кумак барои рафтан ба мактаб, муассисаҳои тиббӣ ва дигар хизматрасониҳои ҷамъиятӣ

Бояд қайд кард, ки то замони ба истифода додани хонаҳо ва биноҳо дар ҷойҳои кӯчиш, ШЛЗ тавонидаанд дар ҷомеаҳои пешинаи худ бимонанд ва василаҳои рӯзгори худро нигоҳ доранд,

аз ҷумла тичорат, кишоварзӣ, шуғл ва ғайра. Ин ба ҳадди ақал расонидани вақти гузариш кӯмак кард.

Дар тамоми чор минтақа (Дарбанд, Файзобод, Роғун ва Данғара) чорчӯба ва усулҳои дастгирии ҷомеаҳои кӯчонидашуда ба ҳам монанд мебошанд. Гарчанде дар амалисозии маҳаллӣ вобаста ба ниёзҳо ё шароити мушаххаси минтақавӣ баъзе тафовутҳо мавҷуд бошанд, низоми умумии кумакрасонӣ ба ШЛЗ-ҳо яқин аст.

Вазорату идораҳои гуногуни давлатӣ, аз ҷумла Раёсати меҳнат ва муҳоҷират, ҷамоатҳо (ҳукуматҳои маҳаллӣ) ва ташкилотҳои рушд, дар ҳамаи ин чор минтақа яқин амал мекунанд, то ба ШЛЗ-ҳо дар самтҳои гуногун — аз дастгирии шуғл, тақмили малака, гузариш ба кишоварзии нав ва барқарорсозии соҳибкорӣ ва рушди он — кумак расонанд.

Кӯмаки ҳадафманди молиявӣ (қарзҳои имтиёзнок ба маблағи 5000 сомонӣ, бе фоиз) бо ариза ба ШЛЗ-ҳои НБО Роғун барои оғоз кардани фаъолияти соҳибкорӣ пешниҳод мешавад. Миқдори бештари дархостҳоро мардон пешниҳод кардаанд. То декабри соли 2024, 72 нафар (50 мард ва 22 зан) аз хонаводаҳои кӯчонидашуда қарзҳои имтиёзнок ба маблағи умумии 360 000 сомонӣ барои ташкили соҳибкориҳои хурд гирифтаанд.

- То моҳи апрели соли 2025, пардохтҳои гузариш ба хонаводаҳо ва қарзҳои имтиёзнок ба маблағи умумии 5 617 000 сомонӣ анҷом дода шудаанд. Ҷубронпулӣ барои кӯмаки яқдафъинаи гузариш дар маҷмӯъ 547 850 сомониро ташкил дод. То моҳи марти 2025, ҷубронпулӣ барои музди талафшуда ба 257 578 сомонӣ баробар шудааст.

10.1.2 Кӯмак ба ШЛЗ-ҳои НБО Роғун (умумӣ):

Барномаҳои миллӣ кумакҳои зеринро пешниҳод мекунанд, ки ШЛЗ-ҳо низ метавонанд аз онҳо баҳра баранд: дастгирии кишоварзӣ; шуғл; омӯзиш; ва кумак ба гурӯҳҳои осебпазир.

• Дастгирии кишоварзӣ

Гарчанде фаъолияти кишоварзӣ баъд аз кӯчонидани ШЛЗ-ҳо ба маҳалҳои нави зист дар баъзе ноҳияҳо андаке коҳиш ёфтааст, он ҳамоно яқин аз барномаҳои асосиест, ки аз ҷониби ҳукумати миллӣ дастгирӣ меёбад. Ин барнома ҳамчунин ба хонаводаҳои сарварашон зан имконият медиҳад, ки бо таъсиси ниҳолпарварӣ ва боғҳои сабзавоту мева даромад пайдо кунанд.

Барномаи махсусе дар доираи Лоихаи таҷмиби устувориҳои соҳаи кишоварзӣ, ки аз ҷониби Бонки Умумиҷаҳонӣ маблағгузорӣ мешавад, татбиқ мегардад, ки дар доираи он Вазорати кишоварзӣ:

- (i) харид ва тақсими тухмӣ, ниҳол, маводи шинондан ва нуриҳо ба деҳқонон ва хонаводаҳои осебпазирӣ деҳотро амалӣ мекунад;
- (ii) харид ва тақсими техникаи хурди кишоварзӣ барои сабук кардани кори дастии занонро ба роҳ мемонад.

Бенефиссиарҳо (хонаводаҳои деҳотӣ) барои ин фаъолиятҳо тавассути Феҳристи деҳқонон, ки аз ҷониби Кумитаи омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (TAJSTAT) нигоҳдорӣ мешавад, ва асос ёфта ба натиҷаҳои пурсиши хонаводаҳо барои муайян кардани деҳқонони осебпазир, аз ҷумла занон, интихоб мешаванд.⁴² Хонаводаҳои деҳқонии ШЛЗ-ҳо низ зерин барнома ба ҳисоб гирифта мешаванд, аммо бояд ба Феҳристи деҳқонон, ки аз ҷониби Кумитаи омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нигоҳ дошта мешавад, шомил шаванд. Дар сатҳи миллӣ, Вазорати кишоварзӣ дастрасии ройгон ба тухмӣ, ниҳол ва ҳайвонот (масалан, занбӯр, харгӯш, гов, гӯсфанд, моҳӣ), инчунин барномаҳои махсус барои хонаводаҳои сарварашон зан, маъюбон ва пиронсолонро пешниҳод мекунад. Шахсони манфиатдор

⁴² Меъёрҳои намунавӣ инҳоро дар бар мегиранд: доштани қитъаи замин камтар аз се гектар (га) ва дастрасӣ ба об барои обёрӣ..

метавонанд мустақиман ба идораҳои миллӣ, тавассути почтаи электронӣ ё бо бақайдгирӣ дар сатҳи ноҳия тавассути дафтари ҷамоатҳо муроҷиат намоянд. Таҷҳизоти ройгон, ба монанди белҳои дастӣ, барои оилаҳои осебпазир дастрас карда мешавад. Хонаводаҳои сарварашон зан бо камтар аз 5 гектар замин низ метавонанд барои дастгирӣ муроҷиат кунанд.

- **Барномаҳои шуғли ВММША**

Барномаи давлатии дастгирии шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2023–2027 ҳамаи шахрҳо ва ноҳияҳоро дар сатҳи умумӣ фаро мегирад. Ин барнома дастрасӣ ба дастгирии шуғл, кӯмакпулии бекорӣ, қарзҳои имтиёзнок, ярмаркаҳои ҷойи кор ва омӯзиши ройгони касбиро таъмин менамояд.

Барои ШЛЗ-ҳои Роғун намудҳои зерин ҷойҳои кор пешниҳод шудаанд::

- Доимӣ
- Муваққатӣ
- Мавсимӣ
- Давлатӣ

Музди меҳнат, ки аз ҷониби ВММША арзёбӣ шудааст, дар доираи 2500 – 5000 сомонӣ дар як моҳ қарор дорад.

Дар сатҳи ноҳия, ҷамоатҳо ба шахсони аз Лоиҳа зарардида барои бақайдгирӣ дар сомонаи миллии шуғл ва пешниҳоди ариза ба ҷойҳои кори ноҳия ё маҳаллӣ ёрӣ мерасонанд. Шахсон бояд ҳуҷҷатҳои шахсият ва шаҳодатномаҳои таҳсилоти худро ҳамчун тасдиқи ихтисос пешниҳод намоянд.

Ҳукумати Тоҷикистон дастрасӣ ба базаи умумичумхуриявии ҷойҳои корро фароҳам меорад. Дар ин база ҷойҳои кории озод ҷойгир карда мешаванд; ҳар кас метавонад ба қайд гирифта шуда, барои ин ҷойҳо ариза пешниҳод кунад. ШЛЗ-ҳо метавонанд ҳамчун ҷўяндаи кор дар сатҳи ноҳия ба қайд гирифта шаванд, ва ҷамоатҳо аризаҳои онҳоро ба ҷойҳои мувофиқ равона мекунанд. Ин имконият ҳамчунин имкон медиҳад, ки шахсони зарардида барои гирифтани кӯмакпулии бекорӣ то пайдо кардани ҷойи кор ба қайд гирифта шаванд.

ВММША ба шахрҳо ва ноҳияҳои Роғун, Турсунзода, Нуробод, Файзобод, Данғара ва Рӯдакӣ (НАК 1) чунин дастгирии шуғлро расонидааст: 932 ҷойи кор барои мардон ва 229 ҷой барои занон фароҳам оварда шудааст. Ин нишондиҳандаҳо аз 1 634 хонаводае, ки аз минтақаи зеробшудаи НБО Роғун дар солҳои 2017 то сентябри 2024 кўчонида шудаанд, ба даст омадаанд.

- Бозгашт ба касб: Шахсоне, ки қаблан ҳамчун омӯзгор, табиб ва корманди мақомоти давлатӣ кор мекарданд, одатан бо таъсиси мактабҳо, марказҳои тиббӣ ва ҷамоатҳои нав дар маконҳои нави кўчонидан ба вазифаҳои ҳамсон ҷойгир карда мешаванд.
- ВММША иттилоъ дод, ки 104 нафар аз хонаводаҳои кўчонидашуда аз минтақаи зеробии НБО Роғун кӯмакпулии бекорӣ гирифтаанд, ки дар маҷмӯъ 128 ҳазор сомониро ташкил дод.
- Ба мактабҳо ва марказҳои тиббии нав барои дастрасӣ ба ҷойҳои кор афзалият дода шудааст. Дар давоми нӯҳ моҳи соли 2024, 37 ярмаркаи ҷойи кор дар шахрҳо ва ноҳияҳо баргузор гардид, ки 286 нафар, аз ҷумла муҳоҷирони минтақаҳои зеробшуда, бо ҷойи кор таъмин шуданд.
- Ҷамоатҳо дастрасии мустақимро ба корҳои мавсимӣ дар маҳалли зист, ки ба ҷамъовариҳои мевачот, чормағз ва сабзавот марбут аст, таъмин карданд. Дар ин давра, бо дастгирии ВММША, 283 нафар кори муваққатӣ, 249 ҷойи кории мавсимӣ ва 155

нафар аз хонаводаҳои муҳоҷирони минтақаи зеробшуда ба корҳои ҷамъиятӣ ҷалб шуданд.

- Ҷамоатҳои инчунин ба шахсоне, ки дар ҳудуди онҳо зиндагӣ мекунанд, барои дарёфти имкониятҳои кишоварзии мавсимӣ ёрӣ мерасонанд. Хоҷаҳои тиҷоратӣ ҷойҳои кориро дар базаи миллии кордиҳандагон ҷойгир мекунанд ва идораҳои ноҳиявиро огоҳ менамоянд. Масалан, хоҷаҳои калонҳаҷм ҳангоми мавсими ҷамъоварии ҳосил чунин эълонҳо медиҳанд.
- Дастрасии мустақим ба барномаҳои шуғл ё даромад дар маҳалли нави зист мавҷуд аст — 494 нафар ба вазифаҳои доимӣ таъин шудаанд.
- Дастрасӣ ба ҷойи кор дар хориҷи кишвар.

Дар деҳаи Чорсада, ноҳияи Лолазор, Данғара, 256 хонаводаи аз лоиҳа зарардида кӯчонида шудаанд. То декабри соли 2024, 257 ШЛЗ-ҳо дар ҷойҳои гуногун ба кор ҷалб шудаанд ва 121 нафар иловатан ба корҳои мавсимӣ, аз қабili ҷамъоварии ҳосил, тозакунии пахта ва коркарди он, машғуланд.

Аз ҷониби мақомоти шаҳри Роғун қайд шуд, ки кӯчонидан имкониятҳои бештари шуғлро барои занон фароҳам овардааст. Дар маҳалли аслии зист, имкониятҳои корӣ барои занон маҳдуд буданд, аммо дар маҳалли кӯчонидашавии шаҳри Роғун занон метавонанд ҳамчун корманди тиббӣ, омӯзгор, тозакунонда ва дигар вазифаҳо ба кор ҷалб шаванд, ки ин афзоиши имкониятҳои шуғли занонро инъикос мекунад.

• Омӯзиш (тренинг)

Барномаҳои омӯзишӣ умумӣ аст, аммо ШЛЗ-ҳо ҳуқуқ доранд барои иштирок дар онҳо стипендия (нигаред боло) гиранд. ВММША иттилоъ медиҳад, ки шумораи занони ШЛЗ-и НБО Роғун, ки ба омӯзиши касбӣ дастрасӣ пайдо карданд, аз мардон бештар аст. Бо вучуди ин, омӯзиш асосан ба соҳаҳои ҳунарҳои дастӣ ва дӯзандагӣ равона шудааст. ВММША дар соли 2024 дар маркази таълимии худ 647 давраи омӯзишӣ баргузор намудааст, ки дар онҳо 431 зан ва 216 мард иштирок доштанд.

Пажӯҳишгоҳи кишоварзии Душанбе ба аҳолии кӯчонидашуда оид ба пайвандзании дарахт ва парвариши зироатҳо, бо таваҷҷуҳ ба кишоварзии устувор ва мутобикшавӣ ба тағйирёбии иқлим, омӯзиш додааст.

Филиали маҳаллии Вазорати кишоварзӣ дар Файзобод бо кӯчонидашудаҳо вохӯриҳо баргузор кардааст, то шароити мушаххас ва таҷрибаи кишоварзии минтақаро шарҳ диҳад, аммо айнаи замон барномаҳои омӯзишии сохторёфта ё расмие, ки ба омӯзиши ШЛЗ-ҳо оид ба усулҳои пешрафта ё устувори кишоварзӣ равона бошад, амал намекунад.

Вазорати кишоварзӣ барномаҳои миллии таълимиро роҳандозӣ карда, нақша дорад, ки барномаҳои телевизионии миллиро ҳамчун платформа барои омӯзиши ҷомеаҳои кишоварзӣ ва шахсони манфиатдор истифода барад. Ин барномаи миллии таълимӣ ба усулҳои кишт, идоракунии намудҳои гуногуни хок, тағйирёбии иқлим, усулҳои чаронидани чорво ва соҳаҳои кишоварзӣ нигаронида шудааст.

Маркази омӯзиши касбии калонсолон бо дастгирии ВММША барномаҳои омӯзишӣ бо давомнокии 2–3 моҳ пешниҳод мекунад. Ин курсҳо ба малака ва ҳунарҳои амалӣ равона шудаанд.

Литсейҳои омӯзиши касбӣ ва техникаӣ: Ин муассисаҳо барномаҳои омӯзиширо бо давомнокии аз 6 моҳ то як сол пешниҳод мекунанд, ки маълумоти техникаи амиқтар медиҳанд. Ҳам маркази омӯзиши касбӣ ва ҳам литсейҳои техникаӣ ҳам курсҳои роӣгон (дар доираи барномаи дастгирии

шуғл) ва ҳам курсҳои пулакӣ пешниҳод мекунад, ки имкониятро барои қишрҳои гуногун фароҳам месозанд.

Маркази рушди малакаҳои касбӣ дар Данғара курсҳои ройғони омӯзиши касбӣ ва тақмили малака барои аҳолии маҳаллӣ, аз ҷумла ШЛЗ-ҳо, пешниҳод мекунад.

Маркази омӯзиши касбӣ дар Файзобод курсҳо оид ба омӯзиши малакаҳои зерин пешниҳод мекунад:

- Кафшергарӣ
- Хиштчинӣ
- Сохтмон
- Технологияҳои иттилоотӣ ва муҳосибӣ
- Барои занон: пухту паз ва нонпазӣ.

Сертификатҳое, ки дар Тоҷикистон ва дар сатҳи байналмилалӣ эътироф шудаанд: Пас аз хатми ин курсҳои омӯзиши касбӣ, иштирокчиён сертификатҳое мегиранд, ки ҳам дар дохили Тоҷикистон ва ҳам дар сатҳи байналмилалӣ эътибор доранд.

Ташаббуси омӯзиши ҷомеабунёд: Дар Файзобод, ММЗ ва ВММША якҷоя фаъолона курсҳои омӯзиширо мустақиман дар дохили ҷомеа ташкил мекунад. ММЗ як ҷойи муносиб, ки аз ҷониби сокини маҳаллӣ (як утоқ дар манзили ӯ) пешниҳод шудааст, таъмин намудааст ва гурӯҳи омӯзишии ВММША маконро барои гузаронидани курсҳо омода мекунад.

Дар Данғара, ҷамоат курсҳои омӯзишии ҷомеабунёдро дар дохили ҷомеаҳои ХЛЗ ташкил мекунад. Ин барномаҳо ба омӯзиши малакаҳо, аз ҷумла дӯзандагӣ, бофандагӣ ва қолинбофӣ равона шудаанд.

• Дастгирӣ ба ШЛЗ-ҳои осебпазир

Вазорати кишоварзӣ барномаи миллӣ дорад, ки дастрасӣ ба тухмӣ ва ниҳолҳои ройгон, инчунин барномаҳои махсус барои хонаводаҳои сарварашон зан, маъҷубон ва пиронсолонро фароҳам меорад. Шахсони манфиатдор метавонанд мустақиман ба идораҳои миллӣ муроҷиат кунанд ё тавассути бақайдгирӣ дар сатҳи ноҳия дар дафтари ҷамоатҳо ариза пешниҳод намоянд. Таҷҳизоти ройгон, ба монанди белҳои дастӣ, барои хонаводаҳои осебпазир дастрас карда мешавад. Хонаводаҳои сарварашон зан бо камтар аз 5 гектар замин низ метавонанд барои дастгирӣ муроҷиат кунанд.

Илова бар дастгирии кишоварзӣ, ШЛЗ-ҳои осебпазир метавонанд омӯзиши мақсаднок ва дигар намудҳои дастгирӣ гиранд. ВММША барномаҳои дастгирӣ барои ШЛЗ-ҳои маъҷуб, бахусус барои занон ё хонаводаҳои сарварашон зан, дорад. Вазорат иттилоъ медиҳад, ки панҷ зани маъҷуб, ки дар Турсунзода кӯчонида шуданд, дар Маркази омӯзиши калонсолони Тоҷикистон омӯзиши дӯзандагӣ гирифтаанд. Илова бар ин, рӯйхати пешниҳодшуда маълумотро оид ба калонсолон ва кӯдакони маъҷуб (то 18 сола) пешниҳод мекунад. Ин номгӯй ба ноҳияи Нуробод дахл дорад ва ҷамъан 75 нафарро ташкил медиҳад. Дар дигар ноҳияҳо гузориш шудааст, ки маъҷубоне, ки кӯмак гирифта бошанд, сабт нашудаанд.

Ҷамоатҳо омодаанд дар бароварда сохтани дархостҳои хонаводаҳои осебпазир, ба мисли маъҷубон ё модарони танҳо, мусоидат кунанд. Масалан, дар Файзобод, ҷамоат барои як зан бо маъҷубӣ мағозаеро дар ошёнаи якум ҷудо кард, ки ба ӯ имкон медиҳад, ки дӯкони дӯзандагии худро дастрас ва фаъол гардонад.

10.2 Дастгирии иловагӣ барои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ

- Стипендия барои таҷрибаомӯзӣ ва таҳсилоти касбӣ-техникӣ (ТКТ)

Ин стипендияҳо барои дастгирии мардон ва занони бекор дар минтақаи НАК 2 пешбинӣ шудаанд, то онҳо дар вақти гузаштани омӯзиши касбӣ ё таҳсилоти касбӣ-техникӣ (ТВЕТ) имкони беҳтар кардани малака ва қобилияти шуғлбиро дошта бошанд. Ин чораҳо ба беҳтар шудани рӯзгузаронии онҳо ва мусоидат ба фарогирии иқтисодии онҳо дар ҷомеаҳои кӯчонидаашон кӯмак мерасонанд. Омӯзиш ва таҳсилоти касбӣ имконият медиҳад, ки онҳо ба бозори меҳнат (боз) ворид шаванд ва қобилияти худро барои кор ва фаъолиятҳои даромадовар мустаҳкам созанд.

Стипендияҳо дар давоми ду сол, мутаносибан ба шумораи ШЛЗ-ҳои мард ва зан, ки дар ҳар яке аз ноҳияҳои зикршуда кӯчонида шудаанд, тақсим карда мешаванд.

ММЗ ба шахсоне, ки ба барномаҳои омӯзишӣ дохил мешаванд, стипендия ба андозаи 1000 сомонӣ дар як моҳ пешниҳод менамояд, ки маблағи умумии он 2 миллион доллари ИМА-ро ташкил медиҳад.

- **Сармоягузориҳои ҷомеавӣ барои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ**

Лоиҳаи давлатии дастгирии устувории иҷтимоиву иқтисодӣ (ЛДДУИИ) бо маблағгузориҳои иловагӣ (МИ) ба хотири пурра кардани маблағгузориҳои устувор барои НБО Роғун таҳия шудааст.

Маблағгузориҳои иловагӣ (МИ) дар доираи ЛДДУИИ ба ҳадафи тақвияти устувории иҷтимоиву иқтисодӣ дар ҷамоатҳои зарардидаи Роғун ва ҷамоатҳои камбизоат тавассути сармоягузориҳои фарогир ва иштирокӣ ба соҳаи рӯзгузаронӣ ва инфрасохтори маҳаллӣ равона шудааст. МИ чорабиниҳои давлатиро тақмил медиҳад, ба барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ мусоидат мекунад, рушди иқтисодии маҳаллиро тақвият мебахшад ва тавассути сармоягузориҳои ҳадафманд, грантҳо, омӯзиш ва рушди иқтисодии институтсионалӣ устувории иқлимро тақвият медиҳад.

Махсусан, ин маблағгузориҳои иловагӣ талаботеро, ки тавассути машваратҳои ҷомеавӣ дар доираи экологӣ, иҷтимоӣ ва ҳифзи саломатӣ муайян шудаанд — ба мисли тренинҳо ва грантҳо барои таъсиси соҳибкорӣ дар баҳши кишоварзӣ ва сайёҳӣ — пурра мекунад. МИ фаъолиятҳои барқарорсозии рӯзгузарониро, ки дар ҷузъи 3-и Лоиҳаи Роғун пешбинӣ шудаанд, тақвият мебахшад. Ҳарчанд давлат ба шахсони аз лоиҳа зарардида (ШЛЗ-ҳо), ки кӯчонида шудаанд, дастгирӣ дар барқарорсозии рӯзгузаронӣ мерасонад, барқарорсозии пурра вақти зиёд ва захираҳои бештарро талаб мекунад. Манфиатдорон маблағгузорӣ ва дастгирии техникӣ барои таъсиси соҳибкории хурд ва сармоягузориҳои иловагии инфрасохтори маҳаллиро дархост карданд. МИ ҷамоатҳои қабулқунанда ва дигар ҷомеаҳо, инчунин шахсон, гурӯҳҳо ва соҳибкории хурдро бо сармоягузорӣ ба инфрасохтори иловагӣ, омӯзиш ва дастгирии техникӣ фаро мегирад. Ҳамзамон, давлат метавонад маблағҳои МИ-ро ҳамчун манбаи иловагӣ барои низоми тақсими манфиатҳои НБО Роғун дар солҳои аввали сохтмон истифода барад.

МИ барои ҷамоатҳои зерин таъсири Роғун (70% сармоягузориҳои ҷомеавӣ, ҳаҷми умумии \$17,5 миллион) ва барои ҷамоатҳои камбизоат (30%) дар дигар минтақаҳои кишвар (бо истифодаи меъёрҳои чун аҳоли, сармоягузорӣ ба ҳар сари аҳоли ва сатҳи бекорӣ) ҷудо мешавад. Дар минтақаи зерин таъсири Роғун, МИ панҷ ноҳия ва шаҳр (Файзобод, Нуробод, Данғара, Роғун ва Турсунзода) ва инчунин 5 ҷамоат ва шаҳраки Дарбанд бо 8 деҳаи кӯчонидан ва 27 ҷамоати иловагӣ дар панҷ ноҳияро фаро мегирад. Ин барнома аз ҷониби Хазиначи миллии сармоягузориҳои иҷтимоии Тоҷикистон (ХМСИТ) идора мешавад, ки бо ГТЛ Роғун, ММЗ ва дигар ниҳодҳои дахлдор ҳамкорӣ мекунад.

МИ зергрантҳоро ба ҷамоатҳои зерин таъсир ва дигар ҷамоатҳо барои маблағгузориҳои инфрасохтори устувор ва иҷтимоиву иқтисодии маҳаллӣ, ки тавассути ду марҳилаи иловагии арзёбии эҳтиёҷоти ҷомеа ва раванди қабули қарорҳо муайян мешаванд, медиҳад. Ин ҷузъ иқтисодии маъмурияти ҷамоатҳо ва институтҳои сатҳи ҷомеа, аз ҷумла кумитаҳои маҳалларо

тақвият мебахшад, то онҳо тавонанд шаҳрвандонро ҷалб кунанд ва хизматрасониҳоро ба таври самаранок, одилона ва ба таври ҷавобгӯ ба ниёзҳои аҳоли, аз ҷумла ҷавонон ва занон, пешниҳод намоянд. Ин ҷузъ маблағгузори неъматҳои ҷамъияти, қорҳои сохтмони шавандӣ, ҷалби ҷомеа ва дастгирии рушди иқтидор барои аъзои ҷомеа ва кормандони мақомоти маҳалиро дар бар мегирад.

Сармоягузориҳои метавонанд инҳоро дар бар гиранд:

— Таъмир ё сохтмони боғчаҳо, мактабҳо, марказҳои тиббии маҳаллӣ, тавлид ва интиқоли неруи барқ, инфрасохтори нақлиёти маҳаллӣ ва таъмиру барқарорсозии системаи таъминоти об ва санитарияи сатҳи деҳа, системаи обёрии дохили хоҷагӣ ва инфрасохтори энергетикӣ.

— Зерлоиҳои мувофиқ ҳамчунин метавонанд инфрасохтори иқтисодиро дар бар гиранд, ба мисли қорғоҳҳои қорқарди маҳсулоти боғдорӣ ва анборҳои хурд. Намуди қорҳо метавонад сохтмони нав, таъмир ё нигоҳдории инфрасохтор бошад. Ҳамчунин сармоягузорӣ ба инфрасохтори сайёҳии табиӣ ё барқарорсозии манзараҳои осебдида имконпазир аст, ки истифодаи ҳалли табиатгароёна, аз ҷумла ҷангалсозӣ бо навъҳои маҳаллӣ ё ба хушкӣ тобовар, ниҳолпарварӣ, плантасияҳо ва инфрасохтори марбутро дар бар мегирад. Зерлоиҳо, дар ҳолати имконпазир, татбиқи энергияи барқароршаванда ва тадбирҳои баланд бардоштани самаранокии энергияро дар бар мегиранд, инчунин сармоягузорӣ ба тадбирҳои, ки устувориро нисбат ба таъсири тағйирёбии иқлим тақвият мебахшанд, дастгирӣ хоҳанд ёфт.

Ҷудокунии маблағ барои ҳар як ҷамоат барои сармоягузориҳои иҷтимоӣ ва иқтисодӣ сураи мегирад ва миёнааш \$300 000-ро ташкил медиҳад. Маблағгузорӣ аз шумораи ҷамоатҳо вобаста буда, дар ноҳияҳои иштирокчи аз \$0,6 то \$2,7 миллион фарқ мекунад. Ҳар як ҷамоат сармоягузорӣ мегирад, вале маблағи он то \$500 000 барои як ҷамоат (вобаста ба арзёбӣ ва баҳо додани пешниҳодҳои ҷамоат) метавонад тағйир ёбад.

Ғайр аз фаъолиятҳои зикршуда, МИ идомаи маблағгузориҳои қорабиниҳои ҷалб ва рушди иқтидорро дар минтақаи Роғун ва берун аз он таъмин менамояд, то ки: (i) ҷомеаҳо, бахусус занон, ҷавонон ва осебпазирон, фаъолон дар интиҳоби лоиҳаҳои иҷтимоӣ-иқтисодии зидди камбизоатӣ иштирок кунанд; (ii) кумитаҳои деҳа ва ҷамоатҳо усулҳои шаффоф ва иштироки ҷомеаро барои муайян, татбиқ ва назорати лоиҳаҳои рушд истифода баранд; (iii) деҳаҳо ва ҷамоатҳо иқтидори худ барои таҳия, маблағёбӣ ва иҷрои нақшаҳои рушд, ки афзалиятҳои ҷомеаҳоро инъикос мекунанд, тақмил диҳанд.

Ҳамчунин, ҷамоатҳо ва аъзои ҷомеа (i) барои беҳтар намудани рушди иқтисодии маҳаллӣ, таҳияи нақшаҳои рушд, арзёбии бозор, инчунин бо таҷҳизоти компютерӣ ва мебел таъмин карда мешаванд;

(ii) устувории иқлим тавассути баланд бардоштани огоҳӣ оид ба хавфҳои тағйирёбии иқлим ва дастгирии сармоягузорӣ ба тадбирҳои мутобиқшавӣ ва кам кардани осебпазирӣ; (iii) таҳким бахшидани иқтидори занон, роҳбарии ҷомеавии гендерӣ ва мубориза бо зӯровариҳои гендерӣ; (iv) банақшагирии фарогир, иштирокӣ ва масъулиятнокии маҳаллӣ, татбиқ ва мониторинги лоиҳаҳо; (v) раванди масъулиятнокии иҷтимоӣ. Агар лозим шавад, ҷузъи мазкур фаъолиятҳои иттилоотӣ ва баланд бардоштани огоҳиро оид ба дастгирии тақсими манфиатҳо (ТМ) ва тақсими иқтидори ҷамоатҳо барои идораи ояндаи ТМ ва алоқаҳоро низ дар бар мегирад.

МИ инчунин ба рушди рӯзгузарониҳои фарогир бо таваҷҷуҳ ба занон ва ҷавонон маблағгузорӣ мекунад. Ин фаъолиятҳо ҷандир буда, ба қорабиниҳои барқарорсозии рӯзгузарониҳои давлат барои ҷомеаҳои зерӣ таъсири Роғун, ки барои НАК-и қорӣ ва НАК-ҳои минбаъда равшан мешаванд, мувофиқанд. Ин зерҷузъ аъзои ҷомеа, бахусус занон, ҷавонон, муҳожирони бозгашта ва ҷомеаҳои зерӣ таъсири Роғунро, ки барои дастгирии соҳибқорӣ бо сармоягузориҳои зиёд мувофиқ нестанд, ҳадаф қарор медиҳад. Ҷалби махсус, модулҳои омӯзишии гендерӣ ва ҷалби муҳожирони бозгашта барои иштироки баробар таъмин мешаванд. Лоиҳа барои 7 000 бенефиссиар (шахсон сокини минтақаи Лоиҳа) омӯзишҳои соҳибқорӣ ва рушди тиҷоратро фаро мегирад. Ин бенефиссиарҳо инчунин барои таҳияи нақшаи тиҷоратӣ (шахсан ё ҳамчун

гурӯҳ) кӯмак мегиранд. Лоиҳа 1 600 довталаби беҳтаринро бо асбоб ва таҷҳизоти мувофиқ ба нақшаҳои тиҷоратиашон дастгирӣ мекунад. Шахс метавонад то \ \$1 600 ва гурӯҳҳо то \ \$10 000 асбобу таҷҳизот гиранд. Баъд аз интиҳоб, бенефиссиарҳо боз омӯзишҳои иловагӣ оид ба маркетинг, саводнокии молиявӣ, технологияҳои рақамӣ, тағйирёбии иқлим ва кори гурӯҳӣ мегузаранд. Ғайр аз асбобу таҷҳизот, бенефиссиарҳо барои ҳадди ақал 12 моҳ машварат ва роҳнамоӣ (коучинг, менторинг) мегиранд, ки ба саводнокии молиявӣ, сабти соҳибкорӣ, пайвасти бозорӣ ва дигар масъалаҳо кумак мерасонад.

Ғайр аз ин, МИ ба КХМ (корхонаҳои хурду миёна) дар ноҳияҳои ҳадаф кӯмак мерасонад, то имкониятҳои иқтисодии маҳаллиро беҳтар кунанд, занҷираҳои арзишро бо истеҳсолкунандагони поёноб ба роҳ монанд ва ҷойҳои нави корӣ барои занон, ҷавонон, муҳоҷирони бозгашта ва дигар бенефиссиарҳо эҷод намоянд. Зерҷузъи 100 КХМ-ро тавассути тренингҳои асосии тавсеаи соҳибкорӣ дастгирӣ мекунад. Баъд аз омӯзиш, КХМ-ҳо метавонанд нақшаи тиҷорат пешниҳод кунанд ва барои грантҳо ариза диҳанд. Дастгирии амалӣ барои таҳияи нақшаҳои тиҷоратӣ низ пешбинӣ шудааст. Грантҳо ба тариқи рақобатпазир ва пайваста тақсим мешаванд. Тақрибан 50 тиҷорат-нақшаи КХМ бо грантҳои инфиродӣ то \$20 000 ҳар кадом дастгирӣ мегиранд, ки барои асбобу таҷҳизот, ҳалли табиатгароёна, инфрасохтор, машварат ва дастгирии техникӣ истифода мешаванд. Машварат ва менторинг (роҳнамоӣ) ба талаботи ҳар як корбар мутобиқ карда мешавад, ки ба нақшаи тиҷорат, сабти соҳибкорӣ, пайвасти бозорӣ ва дигар масъалаҳо равона мегардад. Барои ин зерҷузъ мақсад гузошта шудааст, ки 30% иштироккунандагонро занон ташкил диҳанд; ин нишондиҳанда тавассути чорҷӯбаи натиҷаҳо пайгирӣ мешавад.

Пешрафт ва сифати барнома тавассути мониторингу арзёбии пурра, аз ҷумла санҷиши ибтидоӣ, миёна ва ниҳой ва механизмҳои бозгашт (масалан, аудитҳои иҷтимоӣ, механизмҳои баррасии шикоятҳо, мониторинги иштироки ҷомеа) пайгирӣ карда мешавад.

11 ИШТИРОКИ ЧОМЕА

11.1 Ҳамкории то имрӯз анҷомёфтаи ҷонибҳои манфиатдор дар доираи НАК-2

Аз замони таъсисёбии худ дар соли 2011, ММЗ масъули идора ва ҳамоҳангсозии барномаи кӯчонидан мебошад, аз ҷумла ҳамкорӣ бо ҷомеаҳои аз кӯчонидан зарардида. ММЗ тавассути ҳамоҳангӣ бо мақомоти маҳаллӣ ва роҳбарони ҷамоатҳо пеш аз баргузории машваратҳои навбатӣ машваратҳои ҷомеавиро ташкил ва роҳбарӣ менамояд. Роҳбарони ҷамоатҳо ҳар як хонаводаи деҳаро огоҳ менамоянд ва ба онҳо сана, вақт ва мақсади машваратҳоро мефаҳмонанд. Машваратҳо дар ҷойҳои васеи ҷамъиятӣ, мисли масҷидҳо, ҷойхонаҳо ё мактабҳо баргузор мешаванд, то иштироки бештари сокинони маҳаллӣ таъмин гардад. Ин равандро инчунин намояндагони ММЗ, ки дар ҳар як ноҳия ҷойгир шудаанд, дастгирӣ менамоянд ва аҳолиро дар бораи машваратҳои оянда огоҳ месозанд.

Аз соли 2017 то майи 2025, ММЗ 38 машварати ҷомеавӣ бо хонаводаҳои кӯчонидашуда, хонаводаҳои дар оянда кӯчонидашаванда ва ҷомеаҳои қабулкунанда дар марҳилаи дуҷуми кӯчонидан баргузор кардааст (дар соли 2020 бинобар COVID машваратҳо баргузор нашуданд). Дар машваратҳо роҳбарони ҷомеа, сардорони хонавода (СХ), дигар аъзои хонавода, аз ҷумла занон, ҷавонон, шахсони пиронсол ва шахсони осебпазир, ки аз раванди кӯчонидан зарар дидаанд, иштирок намуданд.

Таваҷҷуҳи асосии машваратҳо барои ШЛЗ-ҳо ба равандҳои анҷом додани барӯйхатгирии хонаводаҳо, оморасозии рӯйхати амвол, гирифтани ҷубронпулӣ, интиҳоби макони кӯчонидан ва дигар масъалаҳои муҳим равона шудааст. Муколама бо ҷомеаҳои қабулкунанда ба масъалаҳои воридшавии ШЛЗ-ҳо, таъсир ба захираҳо ва инфрасохтори иҷтимоӣ, инчунин зарурати беҳтар, тавсеа ва/ё сохтмони инфрасохтори нави иҷтимоӣ бахшида шудааст. ММЗ ҳамчунин масъалаи ҳамбастагии иҷтимоиро баррасӣ карда, ҷомеаҳои қабулкунандаро ба муоширати мунтазам оид ба масъалаҳои мавҷуда ташвиқ намудааст. Журнали машваратҳо барои ин давра дар Нақшаи ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор оварда шудааст. Хулосаҳои машваратҳо дар замимаҳои Е, F ва G ҷой дода шудаанд. Дар вебсайти ММЗ низ маълумот дар бораи машваратҳои марбут ба кӯчонидан оварда шудааст: <https://mmz.nbo-rogun.tj>.

ММЗ пас аз машваратҳои ҷомеавӣ, вохӯриҳои хурдтарро бо шахсони аз Лоиҳа зарардида ва гурӯҳҳое, ки қарор аст дар як маҳал паҳлӯи якдигар сукунат кунанд, ба монанди ҳамсояҳо ва аъзои як оила, баргузор менамояд. Иштироки фаъоли ШЛЗ-ҳо ё намояндагони онҳо барои интиҳоби макони кӯчонидан, банақшагирӣ ва сохтмони инфрасохтори ҷомеавӣ ва иншооти хизматрасонӣ, инчунин баҳодиҳии зироатҳо ва дарахтон ҳатмист. Ба ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда дар тамоми раванди кӯчонидан мунтазам машварат пешниҳод мегардад ва назару пешниҳодҳои онҳо то ҳадди имкон ба инобат гирифта мешавад, аз ҷумла дар мавриди интиҳоб ва ҷойгиркунии макони кӯчонидан, барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ, коҳиши таъсири корҳои сохтмонӣ ва оморасозии макони кӯчонидан. Ин барои анҷоми дурусти раванди кӯчонидан, нигоҳдории қабули иҷтимоии Лоиҳа ва муносибатҳои хуби ҷомеавӣ, пешгирии нофаҳмиҳо ва иттилооти нодуруст, инчунин муайян, пешгирӣ ва кам кардани таъсири манфӣ ба ШЛЗ-ҳо муҳим аст.

11.2 Таҳқиқоти ШЛЗ-ҳое, ки дар раванди кӯчонидан қарор доранд ё аллакай кӯчонида шудаанд

ШЛЗ-ҳое, ки ҳанӯз кӯчонида нашудаанд: Тибқи таҳқиқоти моҳи июли соли 2024 аз 1038 ШЛЗ, ки ҳанӯз кӯчонида нашуда буданд, 81% изҳор доштанд, ки аз мавҷудияти лоиҳа огоҳанд. 73% ШЛЗ дар машваратҳои марбут ба лоиҳаи неругоҳи барқи оби Роғун, аз ҷумла НАК, иштирок кардаанд; боз 20% изҳор доштанд, ки огоҳ буданд, аммо дар машваратҳо иштирок накардаанд; 5% гуфтанд, ки аз лоиҳа ё кӯчонидан хабар надоштанд. Тақрибан сеяки ШЛЗ изҳор доштанд, ки ҳар моҳ оид ба масъалаҳои умумии кӯчонидан маълумот мегиранд; боқимондаҳо гуфтанд, ки ҳадди аққал як маротиба дар се моҳ маълумот мегиранд, агар кӯчонидан оғоз нашуда бошад.

— дар ин ҳолат, онҳо ҳарчанд рӯз як маротиба маълумот мегирифтанд. 78% ШЛЗ аз маълумоти пешниҳодшуда қаноатманданд.

ШЛЗ-ҳое, ки аллакай кӯчонида шудаанд: Аз 363 хонаводаи кӯчонидашуда, ки дар июли 2024 пурсида шуданд, аксарияти кулл (94%) гуфтанд, ки дар бораи лоиҳа маълумот доранд, боқимонда изҳор доштанд, ки маълумот надоранд. Дар Данғара, 100% пурсидашудагон гуфтанд, ки аз лоиҳа огоҳанд.

Дар масъалаи кӯчонидан, аксарияти кулли хонаводаҳои кӯчонидашуда (80%) гуфтанд, ки аз НАК огоҳанд ва дар машваратҳо иштирок кардаанд. 17% изҳор доштанд, ки аз НАК огоҳанд, вале иштирок накардаанд. 2% гуфтанд, ки танҳо шундаанд, вале наметавонанд, ки НАК чист. 1% гуфтанд, ки тамоман аз НАК хабар надоштанд ва бори аввал мешунаванд.

Аз миёни хонаводаҳои огоҳ, қисми зиёди онҳо (45%) гуфтанд, ки ҳар ҳафта маълумоти нав мегиранд; боз 27% ду маротиба дар як моҳ ва 21% як маротиба дар як моҳ. Боқимонда 7% маълумоти хеле кам мегирифтанд: 2% — ду маротиба дар се моҳ; 2% — як маротиба дар се моҳ; 1% — як маротиба дар шаш моҳ; 1% — як маротиба дар як сол.

Тақрибан нисфи иштирокчиён (49%) аз маълумоти пешниҳодшуда пурра қаноатманд буданд, 46% қисман қаноатманд, барои 2% посух додан душвор буд ва боз 2% изҳори норозигӣ карданд, ки ин метавонад гап аз баъзе камбудҳои дар иттилооти пешниҳодшуда ё дар қабул шудани он бошад. Аксари ШЛЗ-ҳо (81%) пурра ва 18% қисман маълумотро фаҳмиданд. 1% сатҳи фаҳмидашро дақиқ муайян карда натавонист ё онро қисман нофаҳмо ҳисобид.

Аз соли 2023, ММЗ корро оид ба беҳтар намудани дастрасӣ ба ШЛЗ-ҳо такмил дода, на танҳо онҳоро ба машваратҳо даъват мекунад ва иттилоот мерасонад, балки роҳнамоӣ ва кӯмак мерасонад барои пешниҳоди шикоятҳо ва ҳаллу фасли масъалаҳои боқимонда марбут ба кӯчонидан.

11.3 НАК-ҳои оянда

Дар моҳҳои январ-феврари соли 2024, ММЗ машваратҳои ҷомеавӣ бо ШЛЗ-ҳо дар ноҳияи Рашт баргузор намуд, ки дар онҳо НАК-ҳои 3–5 татбиқ хоҳанд шуд. Ҷамъбасти машваратҳои то имрӯз дар замимаи Н оварда шудааст. Дар НАК-ҳои оянда низ тартиби пешниҳоди иттилоот, роҳҳои паҳн намудани маълумот ва машваратҳо барои давраҳои дахлдори НАК пешбинӣ мешавад.

Нақшаи ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор (НҲҶМ), ки дар <http://www.energyprojects.tj> дастрас аст, раванди ҷалби ҷонибҳои манфиатдор, аз ҷумла ШЛЗ-ҳоро бо ҷорабиниҳои махсус барои гурӯҳҳои осебпазир шарҳ медиҳад. Ҳамкориҳои, ки ба ҷомеаҳои зарардидаи Лоиҳа нигаронида шудаанд, дар зер оварда шудаанд:

- Ифшои НАК-ҳо (онлайн, тавассути эълонҳо ва нусхаҳои ҷопӣ дар ҷомеаҳои зарардида, инчунин тавассути барномаҳои телевизионӣ ва радиой), ҳамзамон бо АТЭИ/НИЭИ ва НБВР 2. Ин раванд якҷоя аз ҷониби ГТЛ ва ММЗ тавассути Менечери ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор (МҲҶМ) ва мутахассисони ноҳиявии воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ (МШХЧН) амалӣ карда мешавад.
- Машваратҳои ҷамъиятӣ ва гурӯҳҳои тамаркузӣ барои ҷомеаҳои қабулкунанда, корхонаҳои зарардида ва дигар ҷомеаҳои зарардида дар минтақаи Лоиҳа, бо мақсади муаррифии НАК/НБВР. Ин машваратҳоро мутахассисони ноҳиявии ММЗ баъд аз пешниҳоди иттилоот, дар соли 2025 амалӣ менамоянд.
- Машваратҳое, ки бо НАК марбутанд, дар тамоми давраи кӯчонидан ҳангоми таҳияи ҳар як НАК-и нав баргузор мегарданд. Масъулияти ин машваратҳо ба зиммаи ММЗ аст ва онҳо тавассути МШХЧН амалӣ мешаванд:
- Тақсими мувофиқи НАК;

- Музокира бо соҳибон ва истифодабарандагони замин (расмӣ ва ғайрирасмӣ) барои мувофиқа намудани ҳуқуқи имтиёзҳо ва маблағи ҷуброн тибқи НАК;
- Машваратҳои мунтазам бо ШЛЗ-ҳо барои таъмини пардохти самараноки ҷуброн;
- Машваратҳои иловагӣ ҳангоми пайдо шудани баҳсҳои ҳуқуқӣ, дар ҳолати зарурӣ;
- Машварат бо ШЛЗ-ҳо дар раванди мониторинги самарабахши НАК.
- Муҳокимаҳо дар гурӯҳҳои тамаркузии занона дар ҷомеаҳои зарардидаи Лоиҳа (аз ҷумла ҷомеаҳои қабулкунанда), бо мақсади ба назар гирифтани андешаи онҳо, аз ҷумла манфиатҳояшон дар масъалаҳои шуғл, малака ва омӯзиш. Ин равандҳо барои дастгирии иштироки баробари занон (масалан, вақти мувофиқи воҳӯрӣ, дастгирии нақлиёт ва нигоҳубини кӯдакон) пешбинӣ шудаанд ва бо иштироки мутахассисони занонаи МНВРҲ ва намояндагони гендерии ҶСК «НБО Роғун» (барои ҷомеаҳои воқеъ дар масофаи наздик ба НБО Роғун) амалӣ мегарданд.
- Гурӯҳҳои тамаркузӣ ва семинарҳо барои гурӯҳҳои осебпазир зарардида, ки дар тамоми давраи кӯчонидан бо мусоидати МНВРҲ баргузор мешаванд. Онҳо дар ҷойҳои ҷамъиятӣ баргузор мешаванд, ки барои ҳамаи категорияҳои ШЛЗ-ҳои осебпазир дастрас мебошанд.
- Ярмаркаҳои шуғли ВММША, ки ҳар моҳ дар тамоми давраи сохтмон баргузор мешаванд. Онҳо бо ҳамкории ҶСК «НБО Роғун» ва МНВРҲ баргузор гардида, бо ҷалби фаъолони корхонаҳои маҳаллӣ барои муайян кардани ҷойҳои кории дастрас амалӣ мешаванд.
- Марказҳои иттилоотии ҷамъиятӣ (МИҶ) дар майдони НБО Роғун ва инчунин дар ҷомеаҳои кӯчонидашуда таъсис ёфтаанд. МИҶ ба густариши ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор, паҳн кардани саривақтии иттилоот оид ба фаъолияти Лоиҳа ба ҷомеаҳои зарардида ва қабулкунанда кӯмак мекунад ва ҳамчун маркази қабули шикоятҳо ва пайгирии онҳо хизмат менамояд.

11.4 Дастурамал оид ба гирифтани ҷуброни замин (ДГҶЗ)

ДГҶЗ барои НАК 2 таҳия шудааст, ки ҷомеаҳоро дар бораи равиши НАК 2 ва ҳуқуқҳои онҳо огоҳ мекунад. ДГҶЗ ба забонҳои русӣ ва тоҷикӣ дастрас буда, тавассути ММЗ ба ҳамаи ҷомеаҳои зарардида пешниҳод мегардад. Суратҳои ДГҶЗ дар замимаи С ҷой дода шудаанд. ДГҶЗ маълумоти зеринро дар бар мегирад:

- Хулосаи мухтасари Лоиҳа, муҳлатҳо ва таъсири гирифтани замин;
- Стандартҳо ва қонунгузориҳои барои таҳияи НАК 2 истифодашуда;
- Тартиби ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор;
- Таъсири ҷорӣ ва эҳтимолии Лоиҳа ба замин ва кӯчонидан;
- Хулосаи раванди кӯчонидан;
- Ҳуқуқи имтиёзҳо ва салоҳиятнокӣ барои ҷубронпулӣ;
- Тафсилоти марбут ба Механизми баррасии шикоятҳо оид ба кӯчонидан;
- Роҳҳои дастрасӣ ба маълумоти иловагӣ.

Мақсади ДГҶЗ аз он иборат аст, ки хулосаи содда ва дастраси маълумоти асосии дар НБКБВР ва НАК 2 мавҷудбударо пешниҳод намояд, то ба ШЛЗ-ҳо барои огоҳ шудан аз ҳуқуқи имтиёзҳояшон кӯмак расонад.

ДГҶЗ-и навшуда барои ҳар як давраи НАК пешниҳод карда мешавад.

12 ЧОРАҲОИ ИДОРАКУНИИ МУТОБИҚ

Ҳангоми таҳияи ин НҚЧ (РПП) раванди идоракунии татбиқӣ ва такмилдиҳии пайвасти амалӣ карда мешуд. Бо дарназардошти он, ки чараёни кўчонидан аллакай аз соли 2017 оғоз гардидааст, ММЗ аллакай чораҳои бартарафсозии камбудииҳо ва таҷрибаҳои беҳтаринро татбиқ менамояд. Нуқтаҳои нақшаи амал ва тавсияҳои, ки дар амал татбиқ шудаанд, мухтасар дар ҷадвали 12-1 зер пешниҳод мешаванд. Онҳо тавсияҳои, ки дар рафти арзёбии марҳилаи дуҷуми кўчонидан, ки моҳи июли соли 2023 гузаронида шуд, ба даст омадаанд, дар бар мегиранд.

Ҷадвали 12-1 – Тавсияҳо оид ба арзёбии НАК ва воқунишҳои ММЗ

Тавсияҳо	Воқуниши ММЗ
Базаи маълумоти барӯйхатгириро бо ҷорӣ намудани низоми муосири рақамии ҷамъоварӣ ва идоракунии маълумот такмил диҳед	Низоми муосири рақамии ҷамъоварии маълумот таҳия гардида, аз ҷониби ММЗ, аз ҷумла бо раванди санҷиши маълумот, истифода мешавад ММЗ кормандони тахассусии лозимаро барои идоракунии маълумоти барӯйхатгирӣ ва низоми иттилоотии идоракунӣ ҷалб намудааст Барӯйхатгирӣ васеъ карда шудааст, то маълумот оид ба таҳсилот, шуғл ва даромади ҳамаи аъзои оила ҷамъоварӣ гардад.
Ҳамаи ШЛЗ-ҳои осебпазирро дақиқ муайян намуда, маълумоти марбут ба осебпазирӣ, воситаҳои рӯзгузаронӣ ва профили иҷтимоию иқтисодии ҳамаи аъзои хонаводаву оила, илова бар сарварони хонаводаро, ҳамчун як қисми пурсишҳои барӯйхатгирӣ ҷамъоварӣ намоед	Ҷамоатҳо ин маълумотро пайгирӣ мекунад ва бо ММЗ мубодила менамоянд. ММЗ бо дигар вазоратҳо ҳамкорӣ мекунад, то шахсони осебпазир дар минтақаҳои кўчонидан кумаки ба онҳо зарурӣ ва инчунин кумаки иловагӣ оид ба кўчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузарониро гиранд
Шумора ва иқтидори кормандонро барои идоракунии раванди кўчонидан ва мониторинги барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ мутобиқ ба стандартҳои байналмилалӣ зиёд намоед	Шумораи кормандони ММЗ ба 67 нафар то моҳи апрели соли 2025 зиёд карда шудааст
Барои самаранок муайян кардани ҳуқуқ ба ҷуброн, санаи ниҳии дахлдорро барои ҳар як деҳа ҳангоми пешрафти кўчонидан муайян ва ба таври оммавӣ эълон кунед	ММЗ маълумотро тавассути марказҳои иттилоотии худ дар минтақаҳои кўчонидан, воҳӯриҳо ва машваратҳо, инчунин плакатҳо/буклетҳо дастраси аҳоли мегардонад
Муҳосиба ва сабти ҳамаи ҳисоботҳои нархгузорӣ, пардохтҳо, ҳуқуқ ба ҷуброн ва чорабиниҳои иловагӣ, ки бо шакли пули нақд ва/ё дар намудҳои дигар таъмин мешаванд, такмил диҳед	ММЗ низоми иттилоотии худро такмил додааст, то ин маълумотро сабт, пайгирӣ ва барқарор намояд
Пардохти аввалини ҷуброн бояд дар давоми 6 моҳ пас аз анҷоми ниҳии нархгузорӣ ва на дертар аз 12 моҳ анҷом дода шавад	ММЗ ин корро иҷро мекунад
Пардохти ҷуброн барои тамоми амвол ва иншооти аз дастдодаи хонаводҳои зарардида бояд ба арзиши пурраи ивазкунӣ мутобиқ бошад. Дар ҳолатҳои, ки қонуни миллии ба ин стандарт ҷавобгӯ нест, ҷуброн тибқи қонуни миллии бояд бо чораҳои иловагӣ (кумаки молиявӣ ё дар намудҳои дигар) пурра карда шавад, то ба стандарти арзиши ивазкунии сармоягузoron мувофиқат намояд	ММЗ ин корро анҷом дода истодааст ва бо шахсони кўчонидашуда дар ҳолате, ки хоҳиши дарёфти ҷуброн ё кумақҳои иловагӣ доранд, тамос мегирад

Арзёбии раванди нархгузорино бо ҷалби коршиноси берунӣ/муқтаили нархгузорӣ гузаронед, то арзиши ивазкунии барои амволи ғайриманқул, иншоот ва дигар молу мулкӣ манқул, ки тибқи қонуни миллий кам карда мешавад, муайян карда шавад	Ҷалби коршиноси мазкур дар ҳоли иҷро мебошад
Маълумотро оид ба раванди нархгузорӣ, ҳуқуқ ба ҷуброн ва тартиби пардохти ҷуброн тавассути ҳуҷҷатҳои ДГҶЗ, ки дар НАК 2 ва НАК-ҳои минбаъда ба ШЛЗ-ҳо пешниҳод мешаванд, паҳн ва шарҳ диҳед	ММЗ маълумотро тавассути марказҳои иттилоотии худ дар минтақаҳои кӯчонидан, воҳӯриҳо ва машваратҳо, инчунин плакатҳо/буклетҳо (ДГҶЗ) дастраси аҳолии мегардонад
Раванди сохтмони манзилҳои ивазкунандаро мониторинг намоед. Дар ҳолатҳое, ки сохтмони манзили ивазкунанда бештар аз 1,5 сол идома меёбад, санҷед, ки оё ин хонаводҳо осебпазиранд ва оё ба кумаки иловагӣ ниёз доранд	Ин амалӣ шуда истодааст. Қайд кардан зарур аст, ки сохтмони манзилҳои кӯчонидан барои ҳамаи категорияҳои ШЛЗ-ҳо камаш 1 то 1,5 солро дар бар мегирад
Мониторинги мунтазами таъмини хизматрасониҳои ҷамъиятӣ (яъне таъминоти об) дар маконҳои нави кӯчониданро идома диҳед. Дар ҳолатҳои норасоӣ, чораҳои алтернативиро барои таъмин намудани дастрасии аҳолии ба чунин хизматрасониҳо амалӣ намоед	ММЗ то анҷоми пурраи хизматрасониҳо (масалан, об) дар маконҳои кӯчонидан, таъмини хизматрасониҳоро бо чораҳои алтернативӣ таъмин менамояд
Шаҳодатномаҳои ҳуқуқи истифодабарии заминро пас аз пурра анҷом ёфтани кӯчонидан ба хонаводҳо royгон ва сари вақт пешниҳод намоед ва аз огоҳ будани онҳо итминон ҳосил намоед. Мушкилии эҳтимолии таъхир ё масъалаҳои марбут ба ҳуқуқи истифодабарии заминро дар маконҳои нави кӯчонидан таҳқиқ ва назорат намоед	ММЗ ҷиҳати беҳтар намудани муҳлати додани шаҳодатномаҳои ҳуқуқи истифодабарии замин кор мебарад, аммо раванди додани шаҳодатномаҳо ба сохтмони хонаҳо вобаста аст, ки метавонад вақтро талаб намояд
Идоракунии равандҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронино такмил дода, кумаки фаъолона дар барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ дар давраи гузаришро таъсис диҳед	ММЗ бо вазоратҳо, идораҳо ва ҷамоатҳо зич ҳамкорӣ менамояд, то кумак дар барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронино тақвият бахшад. Лоиҳа инчунин аз маблағгузориҳои лоиҳаи «Дастгирии устувории иҷтимоӣ-иқтисодӣ» бо маблағгузориҳои Бонки Умумиҷаҳонӣ манфиат мебарад

Дар соли 2024 Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳаҷми маблағгузориҳои кӯмакпулиҳо барои ШЛЗ ва қарзҳои имтиёзиро зиёд намуд. Ба иловаи гуфтаҳои боло, лоиҳа дар қараёни татбиқи барномаи кӯчонидан ӯҳдадорӣҳои зеринро ба зимма мегардад:

1. ММЗ бо қиддиат мутобикати ҷубронпулиро назорат мекунад. Дар қараёни машваратҳо бо Бонки ҷаҳонӣ дар давраи аз моҳи декабри соли 2022 то декабри соли 2024, ки тақрибан 200 хонавода (аз шумораи умумии 1710) иштирок намуданд, тақрибан 90% ЛЗП изҳор доштанд, ки онҳо ҷуброни кофӣ барои сохтмони хонаҳо ва иншооти нави худ гирифтаанд. Тақрибан 10% аз ШЛЗ-и кӯчонидашуда изҳор намуданд, ки барои ҷуброни иловагӣ муроҷиат кардаанд ва бештари онҳо (тақрибан 80%) таъкид намуданд, ки кӯмаки иловагии молиявӣ ва/ё табиӣ гирифтаанд, аз ҷумла замин, тухмӣ, таҷҳизоти кишоварзӣ ва кӯмак дар пайдо кардани ҷойи кор дар маҳал ё таъсиси тичорати хурд.

Тадқиқоти алоҳидаи 364 хонаводаи кӯчонидашуда дар моҳи июл/август соли 2023 (дар марҳилаи дуҷуми кӯчонидан) нишон дод, ки 73% ШЛЗ иттилоъ доданд, ки ҷуброни молиявӣ барои хонаҳо ва иншооти онҳо – ҳатто бо дарназардошти амортизатсияи 30%-и иҷозатдодаи Ҳукумат – барои харид ё сохтмони хонаҳо ва иншооти нав дар ҷойҳои кӯчонидан кофӣ

мебошад. Қариб ҳамаи ШЛЗ иттифоқ доштанд, ки хонаҳои нави онҳо нисбат ба манзилҳои ибтидоии худ аз лиҳози сифат беҳтар мебошанд, бо шароити муҳиме, аз қабili барқ ва таъминоти об, инчунин мактабҳо ва муассисаҳои тандурустии навсозӣ ё нав барои ҷойгир кардани аҳолии кӯчонидашуда ва инчунин ҷомеаҳои қабулқунанда.

Боқимондаи 27% аз ШЛЗ-и пурсишшуда изҳор намуданд, ки ба дастгирии иловагӣ ниёз доранд, зеро хароҷоти мавод ва қувваи корӣ назар ба интизорӣ бештар баромад. Ин масъала махсусан аз соли 2022 ба ин сӯ бо сабаби болоравии нархи маводи муҳими сохтмонӣ, ба мисли ҷӯб ва оҳан, аҳамият пайдо кардааст. Чанд ШЛЗ, ки солҳои пеш кӯчонида шуда буданд, дар бораи арзиши сохтмони хонаҳои нав изҳори нигаронӣ карданд. ШЛЗ -и кӯчонидашуда таъкид намуданд, ки онҳо дастгирии иловагиро тавассути робитаҳои оилавӣ низ гирифтаанд. Зикр кардан лозим аст, ки маълумоте дастрас набуд, ки чӣ қадар намояндагони ин гурӯҳ тавассути МҶШ шикоят пешниҳод кардаанд, аммо дар маҷмӯъ тақрибан нисфи ШЛЗ дар марҳилаи дуҷуми кӯчонидан тавассути МҶШ муроҷиат намуданд.

ШЛЗ таъкид карданд, ки ММЗ ҳамчунин интиқоли тамоми амволи ғайриманқули онҳоро ба ҷойҳои нави кӯчонидан таъмин намуд, ки ин ба кам кардани талафот мусоидат кард. Хонаҳои нав сифати баландтар доштанд, аммо, умуман, нисбат ба хонаҳои ибтидоии онҳо каме хурдтар буданд, зеро шумораи аъзои оила коҳиш ёфт, чунки фарзандони оиладор қитъаҳои алоҳидаи замин гирифтанд.

Тавре ки дар боло зикр гардид, аз 1 июли соли 2024 Ҳукумат амортизатсияро барои иншооти хонаводаҳо қатъ кард. Ба ин вақт 778 хонавода (7820 ШЛЗ) ҷуброн гирифта, кӯчонида шуданд. Дар доираи машваратҳои минбаъда оид ба чараҳои кӯчонидан, ММЗ аз ШЛЗ даъват мекунад, ки дар сурати нокифоя будани ҷуброн ё нотамои мондани кӯчонидан бинобар набудани шароити зарурӣ, ба мисли таъминоти об, ба Механизми баррасии шикоятҳо муроҷиат кунанд. ММЗ ҷуброни иловагӣ, аз ҷумла дастгирии табииро ба ШЛЗ пешниҳод хоҳад кард, агар собит намоянд, ки ҷуброни гирифташуда бар асоси арзёбии хонаҳо ва иншооти онҳо барои харид ё сохтмони хонаҳои нав ва иншооти лозимӣ барои барқарор намудани сатҳи зиндагии онҳо нокифоя мебошад. То имрӯз тақрибан 20 хонавода барои ҷуброни иловагӣ муроҷиат кардаанд ва аксари муроҷиаткунандагон ҷуброни иловагӣ ё дастгирии табиӣ гирифтаанд; баъзе парвандаҳо дар марҳилаи баррасӣ қарор доранд.

Дар мавриди хонаводаҳое, ки дар раванди кӯчонидан қарор доранд, пурсиш нишон дод, ки 50% ШЛЗ изҳори нигаронӣ карданд, ки ҷуброни онҳо метавонад нокифоя бошад на танҳо бинобар нархи маводи сохтмонӣ. Мушкили дигари асосӣ бо таъминоти оби хонаводаҳо вобаста аст: дар баъзе ҷойҳои кӯчонидан мушкили оби шӯр дар чоҳҳо мавҷуд аст, ки талаб мекунад бо роҳҳои дигар таъминоти об таъмин гардад; ва/ё сохтмони лӯлаҳои об бо фишори зарурӣ назар ба интизорӣ бештар вақт гирифт, бинобар мушкилоти релеф, фишори об ва ғ. Ҳамчунин нигарониҳо оид ба сифати сохтмони баъзе хонаҳо ва сари вақт анҷом ёфтани сохтмони роҳҳои асфалтпӯш баён гардиданд. Ҳам хонаводаҳои кӯчонидашуда ва ҳам онҳое, ки ҳоло дар раванди кӯчонидан қарор доранд, таъкид карданд, ки барои барқарор кардани рӯзгор ва даромад дар ҷойҳои нави кӯчонидан вақт лозим аст.

2. Лоиҳа барои анҷом додани кӯчонидан то соли 2032 равона шудааст, аммо сохтмон метавонад вақти иловагӣ талаб кунад, агар таъхирҳо ба миён оянд.

3. Қитъаҳои замин барои кӯчонидан то андозае чандирӣ доранд дар мавриди ҷойгиркунӣ ва самти иншоот, аммо маҳдудиятҳо бо сабаби инфрасохтор, ки ба барқ, таъминоти об, канализатсия ва роҳҳо вобастаанд, вучуд доранд.

4. Таъмини оби нӯшокӣ дар баъзе ҷойҳои кӯчонидан мушкили ҷиддӣ мебошад, бо дарназардошти мавҷудияти намак дар обҳои зеризаминӣ ва/ё сохтори қубурҳо бо фишори кофии об. ММЗ бо вазоратҳои дахлдор ва мақомоти маҳаллӣ ҳамкорӣ мекунад, то инфрасохтори зарурӣ барои таъмини оби кофӣ барои нӯшидан ва обёрӣ таъсис дода шавад.
5. Барои он хонаводаҳое, ки заминҳои кишоварзӣ доранд, лоиҳа ба додани қитъаҳои иловагии замин дар наздикии хонаҳои онҳо равона шудааст, аммо бо дарназардошти камбуди замини мувофиқ дар баъзе ҷойҳо, баъзан қитъаҳои замин ба ШЛЗ берун аз ҷомеаҳои онҳо дода мешаванд.
6. Тиҷорати хурд метавонад дар ҷойҳои нави кӯчонидан барқарор шавад. Соҳибкорон замини баробарқимат мегиранд ва метавонанд барои гирифтани қарзҳои имтиёзӣ барои оғози фаъолияти худ муроҷиат кунанд. Онҳо ҳамчунин имконияти гирифтани омӯзишро доранд, то малакаҳои мавҷударо тақвият диҳанд ё малакаҳои нав ба даст оваранд.
7. Баъзе аъзои ҷомеаҳо, ки дар охири обанбор зиндагӣ мекунанд, шояд эҳтиёҷ ба кӯчидан аз қитъаҳои ҳозираи худ надошта бошанд, агар маълумоти геологӣ, гидрологӣ, сейсмикӣ ва дигар, ки ба амният ва сифати қитъаҳои замин рабт доранд, нишон диҳад, ки онҳо метавонанд дар амният бимонанд ва замини ҳосилхези заруриро барои таъмини рӯзгори худ дошта бошанд.
8. Ин НАК, дар ҳолати зарурӣ, меъёрҳои ояндаро барои мутобиқ намудани раванди кӯчонидан ба тағйирёбии ғайриинтизор дар шароити лоиҳа ё монеаҳои ғайричашмдошт дар роҳи ба даст овардани натиҷаҳои қаноатбахши кӯчонидан дар бар ҳоҳад гирифт.

13 ХАРОҶОТ ВА БУҶА

13.1 Буҷа ва механизми сармоягузорӣ

13.1.1 Маблағгузорӣ барои кўчонидан

Арзиши пурраи кўчонидан ҳамчун ҷуъи хароҷоти умумии Лоиҳа ба назар гирифта мешавад, аз ҷумла маблағгузори захиравӣ (контингентӣ) барои фарогирии ҳолатҳои ғайричашиддошт ё афзоиши хароҷот. Ба инҳо дохил мешаванд, аммо бо инҳо маҳдуд намешаванд:

- Ҷубронпулӣ бо арзиши ивазкунии барои хонаҳо ва амволи ғайриманкули аздастдодашуда;
- Ҷубронпулӣ бо шакли ғайринақдӣ барои замини аздастдодашуда, пеш аз ҳама замини кишоварзӣ, аз ҷумла замини ҷамъиятӣ барои ҳайвонот ва/ё дарахтон;
- Хароҷоти интиқоли тамоми амволи манкул (аз ҷумла чорво) ба макони нав;
- Ҷубронпулӣ барои ҳосили аздастдода, дарахтони мевадиханда ё дигар маҳсулот;
- Ҷубронпулӣ барои аз даст додани дастрасӣ ба захирахое, ки дар макони қаблӣ аз ҷониби ШЛЗ-ҳо истифода мешуданд (масалан, замини умумӣ, чарогоҳ, ҷангал);
- Хароҷоти тадбирҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ, аз ҷумла омӯзиши техникаҳои нави кишоварзӣ ё малакаҳо;
- Ҷубронпулӣ барои даромади аздастдода, тибқи қонунгузориҳои миллӣ;
- Кўмаки гузаришӣ дар давраи барқароршавии сатҳи даромад, аз ҷумла кўмаки мақсаднок барои шахсони осебпазир;
- Хароҷоти рушди инфрасохтор ва баланд бардоштани иқтидори хизматрасониҳои давлатӣ дар маконҳои нав;
- Ва маблағгузориҳои иловагӣ, ки метавонад барои пур кардани камбудииҳои гузашта дар раванди кўчонидан лозим бошад.

Тафсилоти буҷети татбиқи НАК ва НБВР, инчунин манбаи маблағгузориҳои тамоми фаъолиятҳои марбут ба кўчонидан, дар ҳамин НАК ворид шудаанд, ки буҷаи муфасссал барои ҳамаи фаъолиятҳои алоҳида, вақти кормандон ва омӯзиш, захира барои таваррум ва хароҷоти мониторингро дар бар мегирад. Маблағгузорӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва манбаҳои беруна, ба мисли муассисаҳои байналмилалӣ молиявӣ, анҷом дода мешавад.

13.1.2 Буҷа барои НАК 2/НБВР 2

Буҷаи умумии фаъолиятҳои кўчонидан, ки дар солҳои 2017–2026 амалӣ мегарданд, 87,5 миллион доллари ИМА ҳисоб карда шудааст ва буҷаи ҳам кўчонидан ва ҳам барқарорсозии воситаҳои рӯзгузарониро дар бар мегирад. Ба ин дохил мешавад:

- Ҷуброни амвол;
- Вайрон кардани биноҳо;
- Кўмакпулиҳои гузаришӣ;
- Барномаҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ, аз ҷумла барномаҳои таълимӣ ва таҷрибаомӯзӣ;
- Омодасозии ҷойҳои кўчонидан-таҳқиқоти топографӣ ва геодезӣ, таҳқиқоти геологӣ ва корҳои лоиҳавӣ;
- Хароҷоти маъмурӣ;
- Иваз кардани инфрасохтор;
- Аз нав дафн кардан дар қабристон;

- Ифшо ва ҳамкорӣ бо ШЛЗ -ҳо;
- Машварати ҳуқуқӣ ва мониторинги дохилӣ;
- Мониторинги берунӣ; ва
- Хароҷоти ғайричашмдошт.

Маълумоти буҷет барои солҳои 2018-2024 (ҷадвал) нишондиҳандаҳои воқеии буҷети ММЗ ва ВММША-ро инъикос мекунад, дар ҳоле ки маълумот барои солҳои 2025-2026 арзёбӣ карда мешавад. Ин маблағгузорию иловагӣ эҳтимолиро дар бар мегирад, ки метавонад барои татбиқи чораҳои бартараф кардани камбудӣҳо дар НАК 2 навшозӣ карда шавад.

То 1 июни соли 2025 барои кӯчонидан ва барқарор кардани воситаҳои зиндагӣ 36 167 663,00 доллари ИМА сарф карда шуд.

Ҷадвали 13-1 – Буча, (1,710 ХЛЗ)

Оҷонсии масъул	Моддаҳои буча		Ҳамагӣ (доллари ИМА)	Татбиқ шуд 2018- 1 июни соли 2025
ММЗ	1	Чуброни умумӣ барои хонаҳо ва иншоот (аз ҷумла дарахтони мевадиҳанда);	25,915,292	7 651 178
	2	Хароҷоти нақлиётӣ барои хонаводҳо;	697,388	575 619
	3	Барқарорсозии умумии инфрасохтор;	44,272,774	24 636 500
	4	Корҳои лоиҳакашӣ, таҳқиқотӣ ва геодезӣ;	687,473	636 692
	5	Чорабиниҳо барои оморасозии минтақаи зеробшаванда (вайрон кардани хонаҳо, тоза кардани партов, таҳқиқоти бостоншиносӣ ва этнографӣ, барқарорсозии ҷангалҳо, тозакунии санитарӣ);	490,626	445 871
	6	Машварати ҳуқуқӣ ва мониторинги дохилии НАК;	25,505	51 238
	7	Мониторинги созмони ғайридавлатӣ ҳамчун нозири мустақил;	45,693	12 223
	8	Шумораи кормандони ММЗ (маошҳо);	1,627,962	1 459 042
	9	Хароҷоти ҷории ММЗ (бино, хизматрасониҳои коммуналӣ);	11,892,554	17 091
	10	Арзёбӣ ва рӯйхати амвол;	196,639	396 997
ВММША	11	Дастгирии рӯзгузаронӣ – қарзи имтиёзнок;	612,560	250,648
	12	Дастгирии рӯзгузаронӣ – кӯмакпулии гузаришӣ (ёрии яқвақтаинаи молиявӣ);	71,867	25,490
	13	Дастгирии рӯзгузаронӣ – стипендияҳои таҷрибаомӯзӣ.	600,000	9074
ҲАМАГӢ БУҶА (А)			\$87,136,334	\$36,167,663

Манбаъ: ҳуҷҷатҳои банақшагирии ММЗ ва додаҳои буҷетии ВММША

Ҷадвали 13-2 – Буҷети иловагӣ барои анҷом додани НАК 2

Оҷонсии масъул	Моддаҳои буҷа		Ҳамагӣ (доллари ИМА)
ММЗ	10	Ташкили базаи иттилоотии ММЗ ва нармафзори IT (CAPEX)	168,900
	11	Тақвият бахшидани иқтидори ММЗ	17,500
	12	Мониторинги берунаи НАК 2 ва НБВР 2 (мушовири байналмилалӣ)	104,800
ВММША	13	Машварат оид ба ҷойи кор ва омӯзиши малакаҳо аз ҷониби ВММША ва дигар ташкилотҳо	100,000
	14	Қарзҳои хурди бе фоиз	18,000
ҶАМЪИ ҚИСМӢ			409,200
БУҶЕТИ УМУМИИ ПЕШБИНИШУДАИ НАК 2 ВА НБВР 2 (АЗ СОЛИ 2017 ТО ОХИРИ СОЛИ 2026) (А + В)			<u>\$ 87,545,534</u>

14 МЕХАНИЗМИ БАРРАСИИ ШИКОЯТҲО

14.1 Эҷоди МБШ

Шикоятҳо метавонанд ба таври шифоҳӣ ё хаттӣ тавассути варақаи махсуси шикоят пешниҳод карда шаванд. Рақамҳои тамоси намоёндогони ММЗ ба аҳоли тавассути варақаҳои иттилоотӣ пешниҳод мегарданд. Агар шикоят ба салоҳияти ММЗ дохил набошад, ММЗ ба ШЛЗ-ҳо дар тамос шудан бо мақомоти дахлдор барои ҳалли масъала кӯмак мерасонад. ШЛЗ-ҳо инчунин метавонанд барои баррасии шикоят ба додгоҳҳои миллӣ муроҷиат кунанд.

Мувофиқи қонун, шикоятҳо бояд дар муддати 30 рӯз баррасӣ ва ҳал карда шаванд. Миёнаи вақти баррасии шикоятҳо 10–15 рӯзро ташкил медиҳад.

Тартиби шикоятбардории такрорӣ (апеллятсия) низ мавҷуд аст, агар мушкилот дар навбати аввал аз ҷониби ММЗ ҳал карда нашавад.

Мувофиқи пурсиши ШЛЗ-ҳое, ки то ҳол кӯчонида нашудаанд (июли 2024), аксарияти хонаводаҳои нақўчонидашуда — 71% — зикр карданд, ки бо тартиби пешниҳоди шикоят ё ариза/таклифҳо доир ба Лоиха шинос ҳастанд.

Дар ҳамон пурсиш, аксарияти кулли ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда (82%) зикр намуданд, ки медонанд, дар сурати пайдо шудани савол ё шикоят нисбат ба лоиха, ба кучо муроҷиат кунанд. Ҳафт фоиз хабар доданд, ки барои пешниҳоди шикоят аз усулҳои расмӣ истифода бурдаанд — ё мустақиман ба ММЗ ё тавассути ҷамоатҳо. Ҳамчунин 35% гуфтанд, ки шикоятҳои камтар расмиро ба ММЗ ё мақомоти давлатӣ дар дигар вазоратҳо (масалан, тандурустӣ, маориф, ВММША ва/ё кишоварзӣ) пешниҳод кардаанд.

ММЗ дар охири соли 2023 тақмили Механизми баррасии шикоятҳоро оғоз намуд: аввал тавассути баланд бардоштани дастрасӣ барои ШЛЗ-ҳо ва баъдан тавассути марказонидан ва рақамисозии Ҳифзи сабтҳо.

14.2 Навсозӣ ва тақмили Механизми баррасии шикоятҳо

Дар марҳилаи дуҷуми кӯчонидан, ММЗ дар давраи солҳои 2017 то апрели 2025 ҷамъан 2432 шикояти шифоҳӣ ва хаттӣ қабул намуд. Аз ин шумора, 444 шикоят ҳамчун шикоятҳои номуносиб ба ҳисоб гирифта шуданд, зеро ба раванди кӯчонидан алоқаманд набуданд⁴³. ММЗ 1 988 шикояти боқимондари мустақилона баррасӣ кард ва 321 шикоятро ба мақомоти салоҳиятдор, ба мисли ҷамоатҳо, ирсол намуд. Ҳамаи шикоятҳои дахлдор ҳаллу фасл карда шуданд, ба истиснои ҳолатҳои зерин:

- 11 шикоят дар сатҳи дуҷуми баррасӣ қарор доранд;
- Яке шикоят оид ба тақсимоли замин, ки ба суд фиристода шуд ва баъдан бекор карда шуд.

Мавзӯҳои асосии шикоятҳо ҷунинанд:

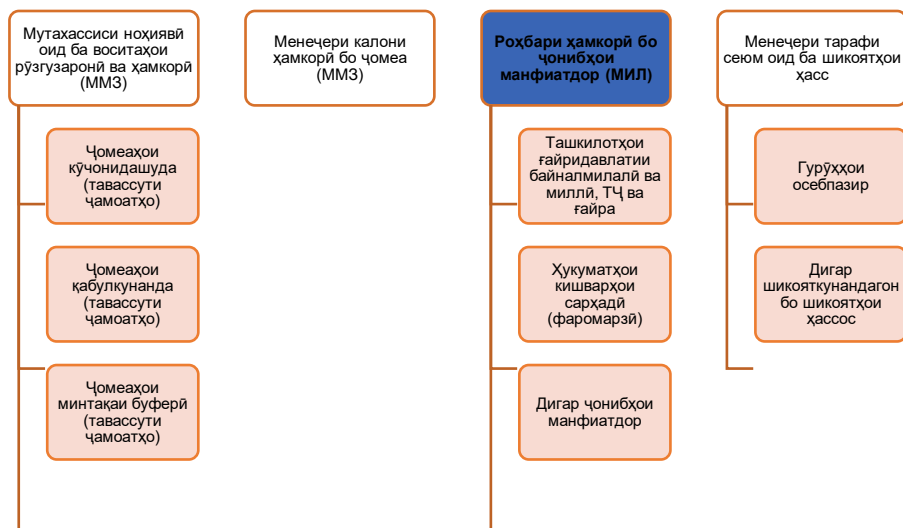
- Иваз кардани қитъаҳои замин, ки ба ШЛЗ-ҳо ҷудо шудаанд.
- Андозаи ҷубронпулӣ; азнавбаҳо додани арзиши хона ва дигар иншоот;
- Ҷудо намудани қитъаҳои замин барои истифодаи тиҷоратӣ/фурӯшгоҳ;
- Кӯмак бо таҳияи ҳуҷҷатҳо;
- Ҷудо кардани замини ҷамъиятӣ барои мақсадҳои мушаххас;
- Дархостҳо барои таъмини оби нӯшокӣ дар вақти сохтмони системаи обтаъминкунии.

Аксарияти кулли шикоятҳо бо ҳамоҳангии ММЗ бо дигар вазоратхонаҳои давлатӣ ва ҷамоатҳо ҳал карда мешаванд, аммо 20 шикоят барои таҷдиди назар (сатҳи дуҷум) пешниҳод шудаанд.

⁴³ Аксари мисолҳо ба баҳсҳои тиҷоратӣ ё ихтилофоти шахсӣ дахл доранд.

Аз инҳо, 9 шикоят ҳал гардида, 11 шикояти боқимонда дар сатҳи дуҷуми баррасӣ қарор доранд. Тартиби баррасии шикоятҳои Лоиха, ки дар НҲҚМ муфассал оварда шудааст, ба усулҳо ва каналҳои мавҷудаи алоқае таъя мекунад, ки ҷомеаҳо барои пешниҳоди шикоятҳо истифода мебаранд. Каналҳои дастрас дар зер оварда шудаанд:

Расми 11-1 – Каналҳои шикоят

Раванди дузинагӣ (ду сатҳ) ба тарзи зерин амал мекунад:

Зинаи 1:

Қадами 1: Гузоришдиҳӣ:

Ҳамаи шикоятҳо ва муроҷиатҳои шифоҳӣ ва хаттӣ тавассути каналҳои зерин пешниҳод карда мешаванд:

- **Варақаи Механизми баррасии шикоятҳо (коғазӣ):**
 - Ҷонибҳои манфиатдор метавонанд варақаҳои шикоятро (нигаред замимаи 4 ба НҲҚМ) пур кунанд, ки онҳо аз ҷониби сардорони ҷамоатҳо тақсим карда мешаванд ва дар маҳалҳои зарардида, идораҳои ММЗ, идораҳои ҷамоатҳои зарардида ва ҷойҳои ҷамъиятӣ (масҷидҳо, мактабҳо, китобхонаҳо, ҷойхонаҳо) дастрас хоҳанд буд. Варақаҳои шикоятро инчунин метавон ба қуттиҳои махсуси шикоят дар ин маконҳо партофт.
- **Рӯ ба рӯ:**
 - Ҷонибҳои манфиатдор метавонанд шикояти худро ба ҳар як МНВРХ, ҷамоат ё корманди махсуси таъиншудаи ММЗ дар идораҳои маҳаллӣ иброз намоянд.
- **Тавассути телефон, почта, почтаи электронӣ ё SMS. Тафсилоти тамос чунинанд:**
 - **Телефон:** +992 37 235 74 16 ё +992 37 235 74 1
 - **Адреси электрони:** esia.rogun.hpp@gmail.com
 - **Почта:** Гуруҳи татбиқи лоиҳаҳои сохтмони иншооти энергетикӣ. Кӯчаи Шамсӣ 51, ошёнаи 6, 734064, шаҳри Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон

Шикоятҳои беном низ метавонанд ба Механизми баррасии шикоятҳо пешниҳод шаванд. Қуттии махсуси шикоят дар маҳалҳои зарардида, идораҳои ММЗ ва идораҳои ҷамоатҳои

зарардида гузошта шудааст, ва эълонҳо (плакатҳо) дар маконҳои асосии Ҷамоатҳои зарардида насб гардидаанд, то ба аҳоли имкони пешниҳоди шикоятҳои беном дода шавад.

Қадами 2: Гурӯҳбандӣ ва коркард:

Масъулияти идоракунии шикоятҳои ҷомеа бар дӯши МНВРХ бо дастгирии менеҷери ҳамкорӣ бо ҷомеаи ММЗ (СЕМ) вогузор шудааст. Аъзои ҷомеаи зарардида метавонанд шикоятҳои марбут ба Лоихаро тавассути ҷамоатҳо ё мустақиман ба МНВРХ пешниҳод кунанд. Ҳамаи шикоятҳои марбут ба Лоиха, ки ба ҷамоатҳо пешниҳод мешаванд, бояд ба МНВРХ гузориш дода шаванд, ки барои сабти шикоят дар дафтари махсус масъул мебошанд. Менеҷери ҳамкорӣ бо ҷомеа (МХЧ) раванди мазкурро назорат ва мониторинг мекунад.

МНВРХ-ҳо шикоятҳои ММЗ-ро тасниф ва ҷудо мекунад, дар ҳоле ки МХБШ шикоятҳои ГТЛ ва ҶСК “Роғун” - ро тасниф ва ҷудо мекунад. Онҳо мувофиқати шикоятро муайян мекунад, онро тасниф мекунад, намуди шикоятро муайян мекунад, раванд ва вазифаҳоро барои ҳалли он тақсим мекунад. Таснифи васеи шикоятҳо барои он истифода мешавад, ки тартиби идоракунии шикоятҳо ба ҳадафи худ мувофиқат кунад ва истифодааш осон бошад.

Журнали марказонидашуда ва рақамии шикоятҳо аз ҷониби МНВРХ таҳия ва нигоҳдорӣ мешавад, ки ҳадди аққал маълумоти зеринро дар бар мегирад:

- Ном ва маълумоти тамосии шикояткунанда (ғайр аз шикояткунандагони беном);
- Санаи пешниҳоди шикоят;
- Тавсифи шикоят;
- Гурӯҳбандии шикоят (ММЗ категорияҳоро барои мақсадҳои мониторинг, масалан: пардохти ҷубронпулӣ, маконҳои кӯчонидан, масъалаҳои экологӣ ва ғайра муайян мекунад);
- Шахс ё мақоми масъул (нақши корӣ), ки барои ҳалли шикоят масъул аст, тибқи муайянсозии МНВРХ;
- Ҳалли пешниҳодшуда;
- Санаи бастании шикоят; ва
- Мӯҳлати бастании шикоят (шумораи рӯзҳо).

Шумораи шикоятҳо дар ҳар як категория ва вақти бастании онҳо пайваста мониторинг мешавад, то мушкилоти нав ё шиддатёбандаи мавҷуда сари вақт муайян карда шаванд.

Роҳбари ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдори ГТЛ масъули ҷамъоварӣ ва идоракунии шикоятҳо аз дигар (ғайриҷамъиятӣ) ҷонибҳои манфиатдор, аз ҷумла СҶД, ТҶШ ё намояндагони кишварҳои фаромарзӣ мебошад. Ҳамаи шикоятҳои ҳассос, аз ҷумла марбут ба истисмори ҷинсӣ ва озори ҷинсӣ, ба менеҷери тарафи сеюм оид ба шикоятҳои ҳассос равона ва идора карда мешаванд.

Шикоятҳои, ки ба барномаи кӯчонидан алоқаманданд ё аз ҷониби кӯчонидашудагон ё ҷомеаҳои қабулкунанда пешниҳод мешаванд, тавассути ММЗ баррасӣ мегарданд, дигар шикоятҳо бошад — тавассути ГТЛ.

Маълумоти бештар оид ба нақшҳо ва масъулиятҳои мушаххаси идоракунии шикоятҳо дар НҲЧМ оварда шудааст.

Агар раванд (Зинаи 1) шикоятро ба қонеъшавии шикояткунанда ё ММЗ ҳал карда натавонад, ё машварати васеътар зарур бошад, МБШ ба раванди берунии сатҳи 2 (Зинаи 2) мегузарад.

Зинаи 2:

Раванди ҳалли шикоятҳо дар Зинаи 2 иштироки тарафи сеюм ё якчанд тарафҳои сеюмро дар бар мегирад. Раванди Зинаи 2 тибқи талаботи эътирофшудаи миллӣ оид ба танзим, фарҳанг ва мустақилият амалӣ мешавад ва дар ҳар ҳолат ба таври инфиродӣ ба роҳ монда мешавад.

Шикояткунанда ва ММЗ бояд расман розигӣ диҳанд, ки ба раванди Зинаи 2 ворид мешаванд ва таркиби иштирокчиёро низ мувофиқа кунанд. Тарафи сеюм бояд бетараф, соҳиби эътибор ва барои ММЗ ва шикояткунанда қобили қабул бошад. Тарафҳои сеюм метавонанд ҳимоятгарони ҷамъиятӣ, маслиҳатчиёни ҳуқуқӣ, ТҶШ ва СҶД - байналмилалӣ ё маҳаллӣ, мутахассисони техникӣ, ҷамоатҳо ва роҳбарони деҳа ё ҳар гуна муассисаи қобили қабул бошанд. Дар ҳолати муроҷиат ба тартиби Зинаи 2, гурӯҳи ҳуқуқии ММЗ ҷалб карда мешавад.

Пас аз оғози раванди Зинаи 2, шикояткунанда, ММЗ ва тарафи сеюм «харитаи роҳ»-ро бо муҳлатҳо, ҷойҳо ва тартиби мувофиқа таҳия мекунанд. Иштирокчиён хусусияти равандро муайян мекунанд. Ин раванд метавонад соддасозӣ, миёнаравӣ, ҳакамӣ, ҳалли шикоят аз ҷониби тарафи сеюм ё ҳар гуна тартиби дигаре бошад, ки иштирокчиён мувофиқа мекунанд. Ҷиҳати ҳаққи хидматрасонӣ ва пардохт бояд мувофиқа шавад. Дар доираи принципи «бидуни хароҷот», шикоятҳо бояд бидуни хароҷот барои шикояткунанда баррасӣ шаванд. Раванди Зинаи 2 бояд ҳуҷҷатӣ, шаффоф ва фарогир бошад.

Пас аз мувофиқаи харитаи роҳ ва ҷанбаҳои марбут, тартиби Зинаи 2 амалӣ мешавад. Натоиҷ метавонанд ба созишномаи дуҷониба оварда расонанд ё ба ҳалли қобили қабули тарафайн нарасанд.

Агар натиҷа барои шикояткунанда ва ММЗ қобили қабул бошад, Директор ва шикояткунанда Созишномаи ҳалли шикоятро пур ва имзо мекунанд. Ин амал шикоятро бастагӣ медиҳад ва бояд ҳамчун басташуда сабт гардад.

Шикояткунанда ё ММЗ метавонанд натиҷаҳои раванди Зинаи 2-ро қабул накунад. Дар ин ҳолат, ММЗ ё шикояткунанда метавонанд роҳҳои дигар, аз ҷумла мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро интихоб кунанд. Дар ин ҳолат, ММЗ раванди шикоятро қатъ мекунанд ва ин амал ҳамчун қатъшуда сабт карда мешавад.

15 МОНИТОРИНГ ВА АРЗЁБӢ

15.1 Шарҳ

Оғоз аз соли 2025 барои НАК 2 ва аз оғозёбии ҳар як НАК-и минбаъда, се навъи умумии мониторинг татбиқ мегардад: мониторинги дохилӣ, мониторинги беруни (тавассути тарафи сеюм) ва аудити анҷомёбӣ.

15.2 Мониторинги дохилӣ

Айни замон ММЗ мониторинги дохилии ҳамаи ШЛЗ-ҳои то имрӯз кӯчонидашударо ба роҳ мондааст, ва барои ҳамаи хонаводаҳо ва оилаҳои кӯчонидашуда ҷамъоварии маълумот ҷудогона анҷом дода мешавад, ки мувофиқан ба он НАК, ки онҳоро фаро мегирад (НАК 1 ё Марҳилаи 2-и кӯчонидан то имрӯз), тақсимбандӣ мегардад. Барои ҳар як макони кӯчонидан нишондиҳандаҳои зерин мониторинг мешаванд:

- Шумораи аҳоли;
- Шумораи хонаводаҳо ва оилаҳо;
- Шуғли ШЛЗ-ҳо бо тақсимот ба гурӯҳҳои зерин:
 - Кӯдакон (то 18-сола);
 - Хонаводафарин (хонашин);
 - Муҳоҷирати меҳнатӣ;
 - Бекор;
 - Корманд;
 - Нафақахӯр;
 - Донишҷӯ;
 - Маъҷуб;
 - Хизматчиҳои ҳарбӣ.

Ин маълумот тавассути намоёндагони сатҳи ноҳиявии ММЗ ҳар моҳ ҷамъоварӣ мешавад.

Ин чораҳо ба давраи боқимондаи амалисозии НАК-2 ва НАК-ҳои оянда, аз ҷумла бо тақсимбандии ҷинсӣ, тавсеа дода мешаванд. Маълумот ҳар сол аз назар гузаронида мешавад, то тамоюлҳои дарозмуддат миёни ҷомеаҳои кӯчонидашуда муайян карда шаванд. Ҳисоботҳои моҳонаи дохилӣ аз ҷониби гурӯҳи мониторинги ЭиС дар доираи шуъбаи кӯчонидан ва таъмини воситаҳои рӯзгори ММЗ таҳия карда мешаванд. Ҳисоботи мониторинги дохилии кӯчонидан маълумотро оид ба пешрафт дар ҳар як аз нишондиҳандаҳои дар ҷадвал зикршуда дар бар мегирад ва он мунтазам ба ГТЛ, ВММША ва дигар ҷонибҳои калидии манфиатдори лоиҳа пешниҳод карда мешавад.

Ҳисоботҳои мониторинги дохилӣ барои шиносӣ ва гирифтани фикру мулоҳизаҳо ба ҷонибҳои манфиатдор то рӯзи 15-уми ҳар моҳ пешниҳод карда мешаванд, пас аз он ки директори ММЗ ҳисоботҳои моҳонаи мониторингро баррасӣ ва тасдиқ намояд. Менечерони калони ҲСТБМЗ, ки дар ГТЛ, ВММША ва Вазорати кишоварзӣ таъйин шудаанд, имконият хоҳанд дошт, ки бо лоиҳа шинос шаванд ва дар давоми 10 рӯзи кори онро шарҳ диҳанд. Ҳар гуна амалҳои, ки дар ҳисоботҳои мониторинги дохилӣ пешниҳод мешаванд, бояд ба ведомасти дахлдор бо зикри муҳлатҳои иҷрои онҳо расонида шаванд, то ҳолигиҳо ё камбудии сари вақт бартараф карда шаванд.

Ҷадвали 15-1 – Нишондиҳандаҳои мониторинги кўчонидан

Мавзӯ	Нишондиҳандаҳо дар тақсимоат ба ҷойҳои кўчонидан	Басомади мониторинг
ШЛЗ - ҳои кўчонидашуда	Шумораи ШЛЗ - ҳои кўчонидашуда (аз рӯи ҷойи кўчонидан) Шумораи ХЛЗ - ҳои кўчонидашуда (аз рӯи ҷойи кўчонидан) Шумораи хоҷагиҳо + оилаҳои кўчонидашуда (аз рӯи ҷойи кўчонидан)	Ҳар моҳ
Қитъаи наздиқавлиғӣ	Шумораи қитъаҳои барои сохтмони хонаҳо додашуда Шумораи хонаводаҳои нав (оилаҳо), ки дар қитъаҳои замини худ доимо зиндагӣ мекунанд	Ҳар моҳ
Хонаҳо	Шумораи хонаҳои пурра сохташуда Шумораи хонаҳо дар марҳилаи сохтмон Шумораи хонаҳои масоҳати гуногун (бо тақсими аз рӯи шумораи ҳуҷраҳо ва/ё андоза) Шумораи хонаҳо аз ҳар як маводи сохтмонӣ Ҳолати хонаҳо	Ҳар моҳ
Оби нӯшокӣ	Шумораи хонаҳое, ки бо оби тозаи ошомиданӣ таъмин мебошанд Шумораи хонаҳои обтаъминкунии мустақил Шумораи хонаҳо дар масофаи 100 метр аз лӯлаи оби коммуналӣ (чоҳ ё насос) Натиҷаҳои мониторинги сифати оби нӯшокӣ	Ҳар моҳ
Қувваи барқ	Шумораи хонаҳои ба шабакаи барқ пайваستшуда Шумораи шикоятҳои марбут ба таъминоти барқ	Ҳар моҳ
Ҳадамоти тиббӣ	Шумораи иншооти нави тандурустии сохташуда аз рӯи намудҳо (маркази тиббӣ, поликлиника, беморхона ва ғайра) Шумораи хонаҳо дар ҳудуди 1 км аз муассисаи тиббӣ Масофаи миёна аз хона то муассисаи тиббӣ	Ҳар моҳ
Мактабҳо	Шумораи мактабҳои нави сохташуда Шумораи ҷойҳои мактабӣ дар ҷойҳои кўчонидан Шумораи хонаҳо дар радиуси 1 км аз мактаб Шумораи кўдаконе, ки ба мактаб мераванд, аз рӯи ҷинс ва маҳалли ҷойгиршавии мактаб (ҷойи кўчонидан / мактабҳои мавҷудаи ҷамоатӣ) тақсими карда мешаванд Шумораи кўдакон аз оилаҳо/хонаҳои муҳочирон, ки ба мактабҳои ҷамоати қабулкунанда мераванд	Ҳар моҳ
Гурӯҳҳои осебпазир	Шумораи оилаҳои осебпазир, ки кўмак гирифтаанд ва намудҳои кўмак, дар тақсимоат аз рӯи ҷинси сарвари оила	Ҳар моҳ

ММЗ бо ВММША барои мониторинги татбиқи тадбирҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ ҳамкорӣ мекунад. Ин кор ба ҳисоботи моҳона ва семоҳа дохил карда мешавад. Рӯйхати нишондиҳандаҳое, ки ба мониторинги барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ дохил карда мешаванд, дар Ҷадвали 15-2 дар зер оварда шудааст; ин рӯйхат бо НАК 2 ва НБВР 2 мувофиқа карда мешавад.

Ҷадвали 15-2 – Нишондиҳандаҳо барои мониторинги барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ ⁴⁴

Мавзӯ	Нишондиҳандаҳо	Басомади мониторинг
Натиҷа		
Раванди татбиқи НБВР	Вохӯриҳо бо аҳоли барои муаррифӣ ва муҳокимаи тадбирҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ: • Шумораи вохӯриҳо • шумораи иштирокчиён (шумораи умумии аз рӯи ҷинс тақсимшуда)	Дар 6 моҳ як маротиба
	Шумораи вохӯриҳои инфиродии оилавӣ	Ҳар моҳ
	Нақшаҳои кӯмаки инфиродӣ (шумораи умумӣ ва тақсими гендерӣ)	Ҳар моҳ
	Шумораи нақшаҳои кӯмаки инфиродӣ, ки дар шакли шартномаҳо ба имзо расидаанд (шумораи умумӣ ва тақсими ҷинс)	Ҳар моҳ
	Шумораи нақшаҳои инфиродии кӯмак дар шакли шартномас, ки шахсони зарардида вайрон кардаанд	Дар се моҳ як маротиба
	Шумора ва намудҳои шикоятҳои пешниҳодшуда, аз рӯи ҷинси аризадиҳанда ва фоизи ҳалли бомуваффақияти шикоятҳо, аз рӯи ҷинси аризадиҳанда	Дар се моҳ як маротиба
	Миқдори умумии маблағҳо (дар сомонӣ), ки барои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (ҳамагӣ дар як сол) сарф шудаанд	Дар 6 моҳ як маротиба
Кӯмак дар пайдо кардани шуғл ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ	Шумора ва намудҳои барномаҳои пешниҳодшудаи шуғл/даромад	Дар се моҳ як маротиба
	Шумора ва намуди ярмаркаҳои кории муташаккил	Дар се моҳ як маротиба
	Шумораи таҷрибаомӯзии донишҷӯён ва андозаи стипендияи донишҷӯён	Дар се моҳ як маротиба
Кӯмак барои дастрасӣ ба омӯзиш	Миқдор ва намуди омӯзиши касбии ташкилшуда	Дар се моҳ як маротиба
	Шумора ва намуди дигар тренингҳои ташкилшуда	Дар се моҳ як маротиба
	Шумораи иштирокчиёни омӯзиш аз рӯи ҷинс ва намуди омӯзиши пешниҳодшуда	Дар се моҳ як маротиба
Натиҷа		
Шароити асосии иқтисодӣ	Шумораи ШЛЗ – дорои шуғл аз рӯи намудҳои шуғл (бо тақсими аз рӯи ҷинс)	Ҳар моҳ
	Шумораи корхонаҳои ба қайд гирифташуда, ки аз ҷониби ШЛЗ – и кӯчонидашуда кушода шудаанд (бо тақсими аз рӯи ҷинс)	Ҳар моҳ
	Шумораи хоҷагиҳои деҳқонии ба қайд гирифташудаи ШЛЗ – и кӯчонидашуда (бо тақсими аз рӯи ҷинс)	Ҳар моҳ
	Даромади СХ (шумораи СХ бо сатҳи гуногуни даромад)	Ҳар моҳ
	Шумораи СХ, ки маҳсулоти хӯрокворӣ барои истеъмоли ХХ истеҳсол меkunанд	Ҳар моҳ
Тағйирот дар сатҳи даромад ва хароҷот	Шумораи оилаҳое, ки дар онҳо на камтар аз ду аъзо барои ба даст овардани даромад кӯмак гирифтаанд, бо тақсими аз рӯи ҷинси аъзои оила, ки кӯмак гирифтаанд	Дар се моҳ як маротиба
	Шумораи шахсони дорои даромади зиёд, бо тақсими аз рӯи ҷинс	Дар се моҳ як маротиба
	Шумораи шахсони дорои даромади кам, бо тақсими аз рӯи ҷинс	Дар се моҳ як маротиба

⁴⁴ Нишондиҳандаҳо бояд аз рӯи қитъаҳои кӯчонидан пайгирӣ ва ба қайд гирифта шаванд, агар тартиби дигаре нишон дода нашуда бошад.

Мавзӯъ	Нишондиҳандаҳо	Басомади мониторинг
	Шумораи оилаҳое, ки дар онҳо даромади умумии оилаҳо зиёд шудааст	Дар се моҳ як маротиба
	Шумораи оилаҳое, ки дар онҳо даромади умумии оилашон кам шудааст	Дар се моҳ як маротиба
	Шумораи оилаҳое, ки дар онҳо хароҷоти умумии оила зиёд шудааст, тақсимо аз рӯи намудҳои хароҷот	Дар се моҳ як маротиба
	Шумораи оилаҳое, ки дар онҳо хароҷоти умумии оила кам шудааст, тақсимо аз рӯи намудҳои хароҷот	Дар се моҳ як маротиба
	Шумораи оилаҳое, ки сатҳи зиндагии онҳо аз ҷиҳати воситаҳои рӯзгузаронӣ беҳтар шудааст (фарқи байни даромад ва хароҷоти оила нисбат ба пеш аз кӯчонидан зиёдтар аст)	Дар се моҳ як маротиба
Дастрасӣ ба ҷойҳои корӣ дар НБО Роғун	Шумора ва намуди ҷойҳои кории шахсони зарардида дар НБО Роғун	Дар 6 моҳ як маротиба
	Шумора ва намудҳои ҷойҳои нави корӣ, ки ба шахсони зарардида дар НБО Роғун дода шудаанд	Дар 6 моҳ як маротиба
Дастрасӣ ба замин барои кишоварзӣ	Шумора ва намуди қитъаҳои замини кишоварзӣ, ки ба ШЛЗ дар ҷои истиқомат дода шудаанд	Дар се моҳ як маротиба
	Шумора ва намуди қитъаҳои замини кишоварзӣ, ки ба шахсоне дода шудаанд, ки то кӯчонидан ба замин барои пешбурди кишоварзӣ дастрасӣ надоштанд	Дар се моҳ як маротиба
Кӯмак дар шуғл ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ	Шумораи шахсони нав бо кор таъминшуда, бо тақсимо аз рӯи ҷинс ва намудҳои вазифаҳо, намудҳои шартномаҳо (яъне кӯтоҳмуддат ё муваққатӣ)	Дар се моҳ як маротиба
	Шумораи шахсони аз рӯи ҷинс тақсимшуда, ки бомуваффақият ба фаъолиятҳои даромадоваранда дастрасӣ пайдо кардаанд, ва аз рӯи намуди фаъолият	Дар се моҳ як маротиба
Кӯмак дар дастрасӣ ба омӯзиш	Шумораи шахсони аз рӯи ҷинс ҷудошуда, ки дар натиҷаи омӯзиши гузаронидашуда диплом гирифтаанд	Дар се моҳ як маротиба
	Шумораи шахсоне, ки дар натиҷаи барномаҳои таълимии пешниҳодшуда аз рӯи ҷинс кор ёфтаанд	Дар се моҳ як маротиба
Гурӯҳҳои осебпазир	Шумораи шахсони зарардида аз рӯи ҷинс, ки барои сафарбаркунӣ ба кор, иштирок дар тренинго ва ғайра кӯмаки нақлиётӣ/роҳӣ мегиранд, инчунин намудҳо ва маблағҳои кӯмаки нақлиётӣ/роҳӣ	Дар се моҳ як маротиба

Мониторинги дохилӣ ҳар моҳ идома хоҳад ёфт ва ҳисоботҳо аз ҷониби коршиносони баландхисос доир ба кӯчонидани дар доираи лоиҳа ё мушовирони берунӣ, ки барои ин мақсад киро шудаанд, ҳар семоҳа омода карда мешаванд. Ин ҳисоботҳо аз ҷониби директор ё муовини директор баррасӣ ва имзо карда мешаванд ва бо мақсади иттилоотӣ аз ҷониби ГТЛ пешниҳод карда мешаванд. Ин ҳисоботҳо ба мушовири мониторинги берунӣ ҳангоми мониторинги солона ва аудити анҷомёбӣ пешниҳод карда мешаванд.

Рӯйхати нишондиҳандаҳо пас аз ҳар як давраи ҳисоботӣ аз нав дида баромада ва нав карда мешавад ва дар сурати зарурат нишондиҳандаҳои иловагӣ илова карда мешаванд.

15.3 Мониторинг ва арзёбии берунӣ

Сатҳи дигари мониторинг, ки мониторинги дохилиро тақмил медиҳад, мониторинги берунӣ хоҳад буд. Мониторинги берунӣ арзёбии мустақили чараёни кунунии кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгорро мутобиқ ба талаботи байналмилалӣ Лоиҳа таъмин менамояд. ММЗ масъули роҳбарӣ ба амалҳое хоҳад буд, ки ҳамчун зарурӣ барои бартараф намудани ҳама гуна камбудӣҳо, ки дар давраи мониторинг муайян мешаванд, шинохта мешаванд. Ба як ташкилоти мустақили сеюм ё мушовир супурда мешавад, ки мониторинги семоҳаи берунаи НАК-ро тибқи талаботи қарздиҳандагон ва таҷрибаи пешқадами

байналмилалӣ, инчунин арзёбии солонаи барномаи кӯчонидан анҷом диҳад. Ин ташкилот сафарҳои саҳроиро анҷом дода, ҳисоботҳои берунӣ бо арзёбии иҷрои НАК ва НБВР таҳия менамояд. Дар ин ҳисоботҳо пешрафти кунунӣ баррасӣ ва арзёбӣ шуда, ҳама гуна холигиҳо ё номувофиқатӣ нисбат ба ўҳдадориҳои дар НАК ва НБВР зикршуда муайян ва чораҳои бартарафсозии онҳо таҳия карда мешаванд. Таъйини ташкилоти мониторингӣ бар асоси варақаи шартҳои техникӣ (ToR), ки аз ҷониби ММЗ таҳия шудааст (нигаред ба Замимаи I), ва аз ҷониби Қарздиҳандагон баррасӣ ва тасдиқ шудааст, сурат мегирад. ММЗ масъули интиҳоби ташкилоти берунаи мониторингӣ бо тасдиқи Қарздиҳандагон мебошад, ки онҳо кафолат медиҳанд, ки ташкилоти мониторингӣ дорои ихтисос, салоҳият ва мустақилияти зарурӣ мебошад. Ин метавонад як ташкилоти ғайриҳукуматӣ, ширкати хусусӣ ё ҳар гуна тарафи сеюми мустақили дахлдор бошад.

15.4 Аудити анҷоми корҳо

Пас аз ба итмом расидани чорабиниҳои кӯчонидан барои НАК – и мушаххас, ба шахси сеюми мустақил (Мушовир) супориш дода мешавад, ки аудити анҷоми кӯчониданро гузаронад, то тасдиқ кунад, ки барномаи идоракунии кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ пурра тибқи ўҳдадориҳо оид ба ҳар як НАК ва НБВР амалӣ карда шудааст. Мушовири берунӣ ё мустақили сеюм, ки аудити ниҳоиро анҷом медиҳад, аз ҷониби ГТЛ ва ММЗ дар асоси ВТ, ки аз ҷониби қарздиҳанда тасдиқ шудааст, киро карда мешавад ва интиҳоби ниҳоии мушовир бояд аз ҷониби Қарздиҳандагони лоиҳа барои таъмини мустақилият ва салоҳият тасдиқ карда шавад. Ин мушовир аз мушовире, ки мониторинги берунии НАК-ро амалӣ мекунад, мустақил хоҳад буд.

Аудити ниҳой дар давоми як сол пас аз ба итмом расидани кӯчонидани ҷисмонӣ дар доираи НАК - мушаххас гузаронида мешавад. Дар сурати ошкор шудани номувофиқатӣ, амалҳои ислоҳӣ бо нишон додани мўҳлатҳои пешниҳод карда мешаванд, ки ба замимаи НАК-и дахлдор дохил карда мешаванд. Аудити кӯчонидан барои тасдиқ ба ГТЛ ва Қарздиҳандагон пешниҳод карда мешавад ва пас аз тасдиқ ба таври оммавӣ нашр карда мешавад. ММЗ барои таъмини иҷрои амалҳои ислоҳӣ, дар ҳолати зарурӣ дар ҳамкорӣ бо дигар мақомоти марбут ба масъалаҳои кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (масалан, ВММША) масъулияти умумӣ дорад.

ЗАМИМАИ А: ЛОИҲАИ АВВАЛИНИ НАҚШАИ АМАЛИЁТ ОИД БА КҶЧОНИДАН - 2 БАРОИ СОЛҲОИ 2018-2026

Нақшаи муқаддимавии НАК 2 фарогири маводи зерин мебошад:

1. ТАВСИФИ ЛОИҲА
2. Шарҳи Лоиҳа
3. ТАЪСИРОТИ ЛОИҲА АЗ САБАБИ ПУР КАРДАНИ ОБАНБОР
4. ҲАДАФҲОИ НАҚШАИ АМАЛИЁТИ КҶЧОНИДАН
5. ШАРОИТИ ИҚТИМОИЮ ИҚТИСОДИИ ШАХСОНИ АЗ ЛОИҲА ЗАРАРДИДА (ШЛЗ-ҳо)
6. ЧАҲОРЧҶУБАИ ҲУҚУҚӢ ВА СИЁСӢ
7. МЕХАНИЗМҲОИ НИҲОДӢ
9. НАРХГУЗОРӢ ВА ҶУБРОНИ ЗАРАРҲО
10. ШИРКАТИ ҶОМЕА
11. ҶАДВАЛИ ТАТБИҚ
12. ЧОРАҲОИ ИДОРАКУНИИ ТАТБИҚӢ
13. ХАРОҶОТ ВА БУҶЕТ
14. МЕХАНИЗМИ БАРРАСИИ ШИКОЯТҲО (МБШ)
15. МОНИТОРИНГ ВА АРЗӢӢ

ПУРСИШНОМАИ ШАРОИТИ АВВАЛИЯИ ХХ

Субҳ / рӯз / шом ба хайр, номи ман [НАСАБИ МУСОҲИБ] аст. Ман мусоҳибе аз ширкати таҳқиқоти маҳаллии M-Vector ҳастам, ки дар якҷоягӣ бо WSP UK, як ширкати мустақили машваратӣ, ки аз ҷониби Ҳукумати Тоҷикистон ба кор гирифта шудааст, барои НБО Роғун таҳқиқоти байналмилалӣ экологӣ ва иҷтимоӣ омода мекунад. Тавре ки шумо медонед, Мудирияти минтақаи зериобшавандаи НБО Роғун ва мақомоти маҳаллӣ барои кӯчонидан масъуланд.

Мо ин таҳқиқоти иҷтимоӣ иқтисодиро барои фаҳмидани дарк ва таҷрибаи кӯчонидан ва муайян кардани ниёзҳои хонаводаҳое, ки аз сохтмони НБО Роғун зарар дидаанд, бо мақсади барқарор кардани воситаҳои рӯзгузаронӣ ва сатҳи зиндагӣ анҷом медиҳем. Мо дар байни хонаводаҳое, ки аз кӯчонидан таъсир мебинанд ё бояд таъсир бинанд, пурсиш мегузаронем. Ҷавобҳои дуруст ё нодуруст вучуд надоранд, мо танҳо мехоҳем фикри ростқавлонаи шуморо донем. Иштирок дар пурсиш ва посухҳо тибқи стандартҳои касбии мо ба таври қатъӣ махфӣ хоҳанд буд. оё шумо барои посух додан ба саволҳои ман тақрибан === дақиқа доред?

БАҲШИ А: МАЪЛУМОТ ДАР БОРАИ МУСОҲИБА (АЗ ҲАМА ПУРСИДА МЕШАВАД)

ID – и мусоҳиба: (ба таври худкор)

В4. оё шумо аз номи сарвари оила иҷозати мусоҳиба гирифтаед?

1. Ҳа
2. Не (анҷом додани мусоҳиба)
3. Ман сарвари оила ҳастам ва розӣ ҳастам, ки иштирок намоям дар

А1. Санаи мусоҳиба:

А2. Рамзи мусоҳиба:

А4. Деҳаи асл:

А5. Деҳаи таъинот (агар хонавода аллакай макони таъинотро интиҳоб карда бошад, аммо ҳанӯз ҷисман кӯчонида нашудааст):

А6. Шумо аллакай ба ҷои нав кӯчидаед?

1. Ҳа, we relocated.
2. Не, мо наққаридаем.

А8. ММЗ кай кӯчонидани хонаводаи шуморо ба нақша гирифтааст??

МОҲ/СОЛ

A8a. Has your household started the physical relocation process?

1. Ҳа
2. Не
3. Дигар (шарҳ диҳед): _____

A8b. Оё ба шумо мӯҳлати кӯчидан аз суроғи ҷории шумо дода шудааст?

1. Ҳа
2. Не

(Агар A8b=1) A8c. Агар ҳа, чанд рӯз/моҳ/сол пеш аз кӯчонидани ҷисмонии ба нақша гирифташуда ба шумо огоҳинома фиристода шуд?

-----рӯз/моҳ/сол

A8d. Агар ҳа, кадом мақомоти давлатӣ ин маълумотро ба шумо додааст ва он чӣ гуна хабар дода шудааст?

- 1) **ММЗ бо мактуби расмӣ хабар дод**
- 2) ММЗ тавассути воҳӯрии расмӣ шахсӣ хабар бод
- 3) Аз ҷониби Ҷамоат тавассути номаи расмӣ хабар дода шуд
- 4) Аз ҷониби ҷамоат тавассути воҳӯрии расмӣ шахсӣ хабар дода шуда
- 5) Дигар. (лутфан аниқ кунед)
- 6) Дар хотир надорам.

A9. Оё шумо то ҳол ягон ҷуброни марбут ба кӯчониданро гирифтаед?

1. Ҳа
2. Не (ба A10 гузаред)

A9a. Оё шумо метавонед бигӯед, ки дар айни замон чӣ қадар маблағ гирифтаед ва чӣ қадар боқӣ мондааст?

1. Ҳа
2. Не

A9b. (агар A9a=1) Шумо чанд қисм пардохт гирифтаед?

1. Пардохти 1 -ум
2. Пардохти 2-юм
3. Пардохти 3-юм
4. Пардохти 4-ум

A9c. (агар A9a=1) Чӣ қадар пардохтҳо боқӣ мондаанд? (Мантиқ бояд илова карда шавад)

1. Пардохти 1 -ум

- 2. Пардохти 2-юм
 - 3. Пардохти 3-юм
 - 4. Пардохти 4-ум
99. Маблағ пурра гирифта шудааст

A10. Номи сардори хоҷагӣ: _____

A11. Синни мусоҳиб (рақам): _____ (агар $A11 < 18$ мусоҳибаро анҷом диҳед)

A12. Шумораи оилаҳо дар хоҷагӣ: _____

БАҲШИ В: МАЪЛУМОТИ МУҚАДДИМАВӢ (АЗ ҲАМА ПУРСИДА МЕШАВАД)

В5. Суроғаи мусоҳиб: (суроғае, ки мусоҳиба гузаронида мешавад)

В5а. Рақам/номи хоҷагӣ: _____

В5б. Кӯча: _____

В5с. Деҳа/Ҷамоат: _____

В5д. Ноҳият: _____

В5е. Вилоят: _____

В6. Аз кай оилаи шумо дар ин минтақа зиндагӣ мекунад (агар маълум бошад)

1. МОҲ/СОЛ
2. Мо дар ин ҷо то он даме, ки худро дар ёд дорем, зиндагӣ мекунем.
3. Ман наметавонам.

В7. Оё хонавода ё ягон аъзои он дар дигар ҷойҳо моликият доранд?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба В8)

В7а. Шаҳр ё маконро ишора кунед:

В7б. Намуди моликиятро ишора кунед:

1. Замин
2. Хона дар марҳилаи сохтмон
3. Хонаи пурра сохташуда
4. Дигар (лутфан шарҳ диҳед): _____

В8. Оё хонавода дар робита ба раванди дигари кӯчонидан дар Тоҷикистон (ба ғайр аз НБО Роғун) кӯчонида шудааст?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба В9)

В8а. Номи ин лоиҳа ва тафсилотро пешниҳод кунед:

МАЪЛУМОТИ УМУМӢ ДАР БОРАИ ХОНАВОДА (АЗ ҲАМА ПУРСИДА МЕШАВАД)

Ҳоло мо мехоѐм дар бораи таркиби оила ва манбаъҳои даромади шумо маълумоти умумӣ гирем. Ин ба мо имкон медиҳад, ки вазъи кунунии шуморо омӯзем ва ба ин васила барои фаҳмидани оқибатҳои лоиҳа пас аз ба итмом расидани сохтмон замина фароҳам орем. Лутфан ба саволҳо ба қадри имкон дақиқ ҷавоб диҳед.

№.	В9. Номи аъзои хоҷагӣ	В10. Муносибат бо сарвари хоҷагӣ	В10а. Оила:	В11. Синну сол	В12. Ҷинс	В13. Вазъи оилавӣ	В14. Ҷойи таваллуд	В15. Миллат	В16. Сатҳи таҳсилот	В17. Дигар намуни таҳсилот	В18. [Ном аз В9] дар айни замон меомӯзад?	В19. Оё [Ном аз В9] хонда ва навишта метавонад?	В20. [Ном аз В9] ягон малакаи дигар дорад (лутфан тавсиф кунед)
		1. Сарвари оила 2. Шавҳар 3. Падар 4. Модар 5. Дигар шахс / хоҷар 6. Писар 7. Духтар 8. Хеши дигар 9. Дӯст Дигар (лутфан шарҳ диҳед)	1. Оилаи А 2. Оилаи В 3. Оилаи С 4. Оилаи D 5. Оилаи E 6. Оилаи F 7. Оилаи G 8. Оилаи H 9. Оилаи I 10. Оилаи J 11. Дигар: _____	1. Мард 2. Зан	1. Муҷаррад 2. Оиладор 3. Бевазан 4. Талоқ / ҷудошуда 5. Намедонам / нагуфтанро афзал медонам		1. Тоҷик 2. Ёзбек 3. Рус 4. Туркман 5. Қирғиз 6. Афғон 7. Дигар (лутфан шарҳ диҳед) 8. Намедонам / нагуфтанро афзал медонам	1. Бе таҳсилот 2. Танҳо таҳсилоти ибтидоӣ 3. Таҳсилоти миёнаи нопурра 4. Таҳсилоти миёнаи пурра 5. Таҳсилоти миёнаи касбӣ 6. Маълумоти олий / Донишгоҳ 7. Намедонам / нагуфтанро афзал медонам	1. Таълими ғайрирасмӣ (курсҳо) 2. Таълими калонсолон 3. Омӯзиши касбӣ /техникӣ 4. Намедонам / нагуфтанро афзал медонам	1. Ҳа 2. Не 3. Намедонам / нагуфтанро афзал медонам	1. Ҳа 2. Не 3. Намедонам / нагуфтанро афзал медонам		
1													
2													
3													
4													
5													
.													
.													

БАХШИ С: ВАЗЪИ САЛОМАТИИ ХОҶАГИҶО

C1. Оё ягон аъзои оила маъҷубӣ ё бемориҳои музмин дорад ё онҳо дар 5 соли охир руҳ додаанд?

1. Ҳа
2. Не

C2. Оё ягон аъзои оила ҳомиладор аст?

1. Ҳа
2. Не

АГАР C1 ВА C2 = 2 ГУЗАРЕД БА D1A.

C3. Чанд нафари онҳо (лутфан онҳоро дар зер номбар кунед)?

№.	C3a. Ном [Номҳоро аз B9 гиред]	C3b. Оё ин шахс ҳомиладор, маъҷуб аст, оё онҳо дар тӯли 5 соли охир аз бемориҳои музмин азият мекашанд? ЧАНД ИНТИХОБ 1. Маъҷуб ё шахси гирифтори бемориҳои музмин (дар 5 соли охир) 2. Ҳомиладор	(агар C3b =1) C3c. Маълумот дар бораи маъҷубӣ/бемории музмин ЧАНД ИНТИХОБ 1. Маъҷубии ҷисмонӣ 2. Маъҷубии равонӣ 3. Бемории музмин 4. Пирамарде, ки ба нигоҳубин ниёз дорад 1. 5. Дигар (лутфан шарҳ диҳед)	(агар C3b =2) C3d. Тафсилоти ҳомиладорӣ (мӯҳлати ҷорӣ дар ҲАФТАҶО)	C3e. Оё шахс ягон кӯмакпулии иҷтимоӣ ё дигар кӯмакпулӣ мегирад? 1. Ҳа 2. Не (гузаред ба C4) 3. Намедонам (гузаред ба C4)	C3f. (агар C3e=1) агар ҳа, лутфан шарҳ диҳед
1						
2						
3						
4						
5						

C4. (агар C1=1) Оё хоҷагии шумо аз сабаби маъҷубӣ, беморӣ ва ғайра ягон кӯмаки иҷтимоӣ мегирад?

	С4а. Кӯмаки иҷтимоӣ/кӯмаки давлатӣ.	С4б. Кӯмаки иҷтимоӣ/кӯмаки ташкilotҳои ғайриҳукуматӣ.	С4с. Кӯмаки иҷтимоӣ/ кӯмак аз ҷониби оила, хешовандон, хешовандон
Ҳа, мо ҳар моҳ кӯмаки иҷтимоӣ мегирем.	1	1	1
Ҳа, дар 5 соли охир мо як маротиба кӯмаки иҷтимоӣ гирифтем	2	2	2
Не, мо ягон кӯмаки иҷтимоӣ нагирифтем	3	3	3
Дигар (лутфан шарҳ диҳед)	4	4	4

БАҲШИ D: МАЪЛУМОТИ ИҶТИМОИЮ ИҚТИСОДӢ (ҲАМА ҲОҶАГИҲО)

Ҳоло мо меҷӯем маълумоти умумиро дар бораи ҳаёати хонавода ва манбаъҳои даромади шумо бидонем. Ин ба мо имкон медиҳад, ки вазъи кунунии шуморо омӯзем ва ба ин васила маълумоти ибтидоиро барои фаҳмидани таъсири лоиҳа пас аз ба итмом расидани он ба даст орем. Лутфан ба саволҳо ба қадри имкон дақиқ ҷавоб диҳед.

ШУҒЛИ АЪЗОИ ҲОҶАГӢ

D1. Манбаи даромад

№.	D1a. Ном (ҳамаи аъзои оиларо, ки даромад доранд, номбар кунед) [НОМАҲОРО АЗ В9 ГИРЕД]	D1b. Манбаи асосии даромад / шуғли хоҷагӣ	D1c. Маълумоти иловагӣ дар бораи шуғл (масалан, корфармо, навъи зироати парваришшаванда, касби мушаххас, шуғли доимӣ/муваққатӣ ва ғ.)	D1d. Даромади солона аз касби асосӣ бо сомонӣ
		1. Деҳқон (кишоварзӣ) 2. Деҳқон (чорводорӣ) 3. Деҳқон (хоҷагии табиӣ) 4. Корманд (бахши хусусӣ) 5. Корманд (бахши давлатӣ) 6. Худкор (хунаrmанд, савдогар ва ғ.) 7. Корғари рӯзбайъ/мавсимӣ (сохтмон, кишоварзӣ ва ғ.) 8. Кори муваққатӣ (мавсимӣ нест) 9. Нафақа 10. Муҳочирати меҳнатӣ / интиқоли пул 11. Корманди НБО Роғун 12. Корманди майдони сохтмони НБО Роғун 13. Дар нерӯгоҳи барқи обӣ кор мекунам. 14. Донишҷӯ 15. Кадбону 16. Даромад нест 17. Намедонам / нагуфтанро афзал медонам 18. Дигар (лутфан шарҳ диҳед)		
1				
2				
3				
4				
5				

D2. Манбаи иловагии даромад

№.	D2a. Ном (ҳамаи аъзоени оиларо, ки даромад доранд, номбар кунед) [НОМҲОРО АЗ D1a ГИРЕД]	D2b. Манбаъҳои дигари даромад, агар лозим бошад (лутфан қайд кунед, якчанд манбаъро интихоб кардан мумкин аст)	D2c. Даромади солона аз ин манбаъ бо сомонӣ
		1. Деҳқон (кишоварзӣ) 2. Деҳқон (чорводорӣ) 3. Деҳқон (хоҷагии табиӣ) 4. Корманд (бахши хусусӣ) 5. Корманд (бахши давлатӣ) 6. Худкор (хунаrmанд, савдогар ва ғ.) 7. Корғари рӯзбайъ/мавсимӣ (сохтмон, кишоварзӣ ва ғ.) 8. Кори муваққатӣ (мавсимӣ нест) 9. Нафақа 10. Муҳочирати меҳнатӣ / интиқоли пул	

		11. Корманди НБО Роғун 12. Корманди майдони сохтмони НБО Роғун 13. Дар нерӯгоҳи барқи обӣ кор мекунам. 14. Донишҷӯ 15. Даромад нест 16. Намедонам / нагуфтанро афзал медонам 17. Дигар (лутфан шарҳ диҳед)	
1			
2			
3			
4			
5			

№.	D2a. Ном (ҳамаи аъзоени оиларо, ки даромад доранд, номбар кунед) [НОМҲОРО АЗ D1a ГИРЕД]	D2e. Оё [НОМ] ҳифзи иҷтимоӣ/кӯмак мегирад? / ҶАВОБҲОИ СЕРШУМОР/ 1. Кӯмаки иҷтимоӣ аз давлат 2. Кӯмаки иҷтимоӣ аз ташкилотҳои ғайриҳукуматӣ. 3. Кӯмаки иҷтимоӣ аз оила, хешовандон, хешовандон 4. Дигар (лутфан шарҳ диҳед): _____	D2f. Ҳаҷми солонаи кӯмаки иҷтимоӣ бо сомонӣ
1			
2			
3			
4			
5			

D3. Шумо даромади ҷории оилаи худро чӣ гуна баҳо медиҳед?

1. Ҳатто барои хӯрок пул намерасад
 2. Пул барои хӯрок кифоя аст, аммо дар харидани либоси зарурӣ мушкilot вучуд дорад
 3. Мо барои хӯрок ва либос пул дорем, каме сарфа карда метавонем, аммо барои харидани ашёи гаронбаҳои рӯзгор (телевизор ё яхдон) кофӣ нест
 4. Мо метавонем баъзе ашёи гаронбаҳо (телевизор ё яхдон) харем
 5. Мо метавонем қариб ҳама чизро, ки мехоҳем бихарем
98. Ҷавоб намедиҳам
99. Намедонам

Барномасоз: пас аз пурсидани D3:

- ба D4 гузаред, Агар $A6=2$ ва $A9=2$ Агар онҳо ба ҷои нав кӯчида набошанд ва ягон ҷуброн нагиранд, онҳо дар пурсиши асосӣ фаро гирифта мешаванд.
- ба H1 гузаред, Агар $A6=2$ ва $A9b=1$ ё 2 Агар онҳо ба ҷои нав кӯчонида нашаванд ва танҳо ҷуброни 1, 2, 3 ё 4 гиранд, онҳо дар пурсиши аудиторӣ фаро гирифта мешаванд.
- ба H1 гузаред, Агар $A6=1$ Агар онҳо ба ҷои нав кӯчиданд, онҳо дар пурсиши аудиторӣ фаро гирифта мешаванд

ВАЗИФАИ 3: ТАҲҚИҚОТИ ШАРОИТИ АСОСӢ ИНФРАСОХТОРИ ҶАМЪИЯТӢ ВА ДАСТРАСӢ

D4. Ҷадвали зеринро пур кунед, то дар бораи дастрасии хоҷагӣ ба инфрасохтори асосии ҷамъиятӣ дар деҳаи худ тасаввуроти умумӣ пайдо кунед:

Инфрасохтор	D4a. Оё хоҷагии шумо ба инфрасохтори ҷамъиятӣ дар деҳаи худ дастрасӣ дорад? 1. Ҳа 2. Не	D4b. Хоҷагӣ истифода мебарад? 1. Ҳа 2. Не	D4d. Намуди маъмулии нақлиёт, ки барои расидан ба унсури инфрасохтор истифода мешавад 1. Пиеда 2. Мошин 3. Мотосикл 4. Велосипед 5. Дигар: _____	D4e. Сафар ба унсури инфрасохтор бо нақлиёти муқаррарӣ (дақиқаҳо/соатҳо) чӣ қадар вақт мегирад
1. 1. Канализатсия				
2. 2. Беморхона / маркази тиббӣ				
3. 3. Мактаби ибтидоӣ				
4. 4. Мактаби миёна				
5. 5. Биноҳои динӣ/хидматҳо, ҷойҳои ибодат				
6. 6. Ҷои қор				
7. 7. Дастрасӣ ба оби нӯшокӣ				
8. 8. Дастрасӣ ба об барои обёрӣ				
9. 9. Дастрасӣ ба замини ҷамъиятӣ барои ҷаронидани ҳайвонот, алаф ё ҳезум?				
10. 10. Ҷой барои истироҳат/фароғат				
11. 11. Қувваи барқ				
12. 12. Роҳ				
13. 13. Истгоҳи автобус/роҳи оҳан				
14. 14. Инфрасохтори телекоммуникатсионӣ				

ДОРОИҶО ВА ХАРОҶОТИ ХОҶАГИҶО

D5. Оё хоҷагӣ яке аз инҳоро дорад.?

Агар ашё/ҳайвон/дарахт/ҳосил вучуд надошта бошад, "0" гузоред.

D5a. Ашё/таҷҳизот		D5b. Ҳайвонот			D5c. Дарахтон			D5d. Ҳосили кишоварзӣ		
D5a. Ашё	Миқдор	D5b. Ҳайвонот	БАРОИ ХҶҶОК (ИСТИФОДАИ ШАХСӢ), Миқдор	БАРОИ ФУРӯШ, Миқдор	D5c. Дарахтон	БАРОИ ХҶҶОК (ИСТИФОДАИ ШАХСӢ), Миқдор	БАРОИ ФУРӯШ, Миқдор	D5d. Ҳосили кишоварзӣ	БАРОИ ХҶҶОК (ИСТИФОДАИ ШАХСӢ), Миқдор	БАРОИ ФУРӯШ, Миқдор
1. Плита		1. Ҷӯҷаҳо			1. Лимӯ			1. Гандум		
2. Яхдон		2. Бузҳо			2. Шафтолу			2. Ҷав		
3. Телевизион		3. Чорвои калон			3. Гелос			3. Лаблабуи шакар		
4. Радио		4. Ҷусфандон			4. Чормағз			4. Ҷуворимакка		
5. Телефон		5. Занбӯри асал			5. Олу			5. Тухми офтобпараст		
6. Мошини дӯзандагӣ		6. Чорвои калон			6. Анҷир			6. Дигар (шарҳ диҳед)		
7. Дарзмол		7. Ҷусфандон			7. Ангур					
8. Мошини сабукрав		8. Дигар (мушаххас созед)			8. Биҳӣ					
9. Мотосикл					9. Нок					
10. Велосипед					10. Себ					
11. Антеннаи моҳвораӣ					11. Чормағз					
12. Пайвастишавӣ ба Интернет					12. Шоҳтут					
13. Компютер, ноутбук					13. Хурмо					
14. Мошини ҷомашӯй					14. Бодом					
14. Дигар (шарҳ диҳед)					15. Зардолу					
					16. Дигар (шарҳ диҳед)					

D5e. Оё хоҷагии хонаводагӣ дар дигар ҷойҳои қаламрави Лоиха заминро истифода мебарад ё иҷора мегирад?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба D6)

D5f. Чӣ миқдор (чанд қитъаи замин? _____

D5g. Ҳаҷмаш чӣ қадар аст? _____m²

D5h. Ин замин бо кадом мақсад истифода мешавад?

1. Кишоварзӣ
2. Парвариши чорво
3. Бинои истиқомайӯӣ
4. Иҷора
5. Дигар (шарҳ диҳед): _____

D6. Лутфан ашёи хароҷотро бо тартиби камшавӣ номбар кунед (рақамҳо аз 1 то 10, ки дар он 1 маблағи калонтарин, 10 хурдтарин аст).

Лутфан 99 гузаред, агар мол НОМАРБУТ бошад.

D6.a. Хароҷоти асосӣ	RANK
1. Хӯрок ва нӯшокиҳо	
2. Пардохти иҷора	
3. Хароҷоти тандурустӣ	
4. Маориф	
5. Нақлиёт	
6. Либос	
7. Барқ / гармидиҳӣ/ обтаъминкунӣ	
8. Алоқа (масалан, ҳисобҳои телефон, Wi-Fi)	
9. Нӯшокиҳои спиртӣ	
10. Тамокукашӣ	

D6b. Шумо хонаеро, ки ҳоло дар он зиндагӣ мекунед, иҷора мегирид ё соҳиби он ҳастед?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба D7)

D6c. Тақрибан чӣ қадар шумо ҳар моҳ барои иҷораи хона сарф мекунед (агар шумо хона иҷора гирид)?

_____сомонӣ
99. Ҷавоб намедихам

D7. Тақрибан чӣ қадар шумо ҳар моҳ барои пардохти хидматрасониҳои коммуналӣ (барқ, об, газ ва ғайра) сарф мекунад

1. Камтар аз 100 сомонӣ
2. 100 – 200
3. 201 – 300
4. 301 – 400
5. 401 – 500
6. 501 – 600
7. Бештар аз 600 сомонӣ
8. Намедонам

D7a. Манбаи асосии энергия дар хонавода барои пухтупаз чист?

1. Қувваи барқ
 2. Энергияи офтобӣ
 3. Газ (биогаз)
 4. Газ дар баллонҳо
 5. Керосин
 6. Ангишт
 7. Чӯб
 8. Ҳезум (биомасса)
 9. Боқимондаҳои растанӣ
 10. Поруи чорво
99. Дигар (шарҳ диҳед): _____

D7b. Манбаи асосии энергияи хоҷагӣ барои равшанӣ чист?

1. Қувваи барқ
2. Энергияи офтобӣ
3. Газ (биогаз)
4. Газ дар баллонҳо
5. Керосин
6. Ангит
7. Чуб
8. Ҳезум (биомасса)
9. Боқимондаҳои растанӣ
10. Поруи чорво
99. Дигар (шарҳ диҳед): _____

D7с. Манбаи асосии оби нӯшокӣ дар хонавода чист?

1. Оби лӯла
2. Қрани ҷамъиятӣ ё қубури обгузар
3. Ҷамъоварии оби борон
4. Манбаи ҳифзшуда
5. Манбаи ҳифз ношуда
6. Таъминкунонандаи об
7. Мошини обкаш
8. Оби бастабандишуда
9. Оби рӯизаминӣ
10. Дигар (шарҳ диҳед): _____

D8. Оё одамон дар хонаводаҳо/ҷамоатҳо моҳӣ сайд мекунанд?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба D9)

D8a. Басомади моҳидорӣ

1. Ҳар рӯз
2. Ҳафтаина
3. Моҳе як бор
4. Мавсимӣ

D8b. Истифодабарии моҳӣ

ЧАНД ИНТИХОБ

1. Худтаъминкунӣ
2. Мубодила/бартер
3. Фурӯш

D8c. Кадом намуди моҳӣ сайд карда шуд (лутфан аниқ кунед)?

D8d. Оё барои моҳидорӣ дар ин ҷо иҷозатнома лозим аст?

1. Ҳа
2. Не
3. Намедонам

D8e. Моҳигирӣ маҳз дар куҷо сурат мегирад? (якчанд ҷойҳоро илова кардан мумкин аст)

1. Дарё
2. Кӯл
3. Ҷӯйҳо
4. Other: _____

D9. Оё аъзои оила/ҷомеа шикор мекунанд?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба D10)

D9b. Басомади шикор

1. Ҳар рӯз
2. Ҳафтаина
3. Моҳе як бор
4. Мавсимӣ

D9c. Истифодабарии ҳайвони шикоршуда

ЧАНД ИНТИХОБ

1. Худтаъминкунӣ
2. Мубодила/бартер
3. Фурӯш

D9d. Кадом ҳайвон шикор карда мешавад (мушаххас созед)

D9e. Оё барои шикор дар ин ҷо иҷозатнома лозим аст?

1. Ҳа
2. Не
3. Намедонам

D9f. Дар кучо шикор гузаронида мешавад?

1. Ҷангал
2. Кӯҳ
3. Дигар: _____

D10. Оё хоҷагӣ/ҷомеаи шумо дар ҷои худ ҳезум ҷамъоварӣ мекунад?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба E1)

D10b. Басомади ҷамъоварии ҳезум

1. Ҳар рӯз
2. Ҳафтаина
3. Моҳе як бор
4. Мавсимӣ

D10c. Истифодабарии ҳезум

ЧАНД ИНТИХОБ

1. Худтаъминкунӣ
2. Мубодила/бартер
3. Фурӯш

D10d. Ҳезум маҳз дар куҷо қамъоварӣ мешавад?

1. Замини истифодаи умумӣ
2. Қангал
3. Кӯҳҳо
4. Аз боғи ҳудам
5. Дигар: _____

БАХШИ Е: ҚОМЕАИ МАҲАЛЛӢ ВА ДАРКИ ЛОИҲА

Ин бахш барои гирифтани тасаввурот дар бораи нуқтаи назари мусоҳиб дар бораи лоиҳа ва инчунин додани якчанд саволҳои иловагӣ дар бораи қомеаи маҳаллӣ пешбинӣ шудааст.

МАЪЛУМОТ ДАР БОРАИ ҚОМЕА

Е1. Дар маҷмӯъ, шумо фикр мекунад, ки вазъи иқтисодии қомеаи шумо дар панҷ соли охир беҳтар ё бадтар шудааст?

1. Ба таври назаррас беҳтар шудааст
2. Беҳтар шудааст
3. Тағйир наёфтааст
4. Бадтар шуд
5. Хеле бадтар шуд
6. Намедонам

Е2. Ба фикри шумо, масъалаи муҳимтарин дар қомеа/шаҳрак кадом аст (шумо бояд танҳо 1 варианти муҳимтаринро интихоб кунед)?

1. Қинояткорӣ
2. Сӯиистифода аз маводи муҳаддир
3. Сӯиистифода аз машрубот
4. Зӯроварӣ
5. Зӯроварӣ дар оила
6. Бемориҳои сироятӣ (масалан, Covid 19, ВНМО ва ғ.)
7. Дигар (шарҳ диҳед): _____

ЛОИҲАҶО ВА СОҲТМОНИ ҚАБЛӢ

E3. Оё дар ин маҳалла дар робита бо лоиҳаи дигар (ба ғайр аз НБО Роғун) ягон сохтмон идома дорад?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба E7)

E4. Лутфан ин лоиҳаҳоро номбар кунед

E5. Оё лоиҳаҳои дигаре, ки шумо зикр кардед, ба хоҷагии шумо таъсир мерасонанд?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба E7)

E7. Оё дар 5 соли охир дар маҳалла ягон сохтмони калонҳаҷм (ба ғайр аз НБО Роғун) идома дошт?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба F1)
3. Намудонам (гузаред ба F1)
- 4.

№	E7a. Номи лоиҳаи қаблӣ	E7b. Оё ягон мушкилоти ҷиддӣ вучуд дошт/ нигарониҳои ҷомеа дар бораи ин лоиҳа? 1. Ҳа 2. Не 3. Намедонам	(арав E7b =1) E7c. Лутфан шарҳ диҳед
1			
2			
3			

БАҲШИ Ғ. ГЕНДЕР ВА ФАРОГИРӢ (БАРОИ ҲАМА)

Қарздиҳандагони байналмилалӣ, ки ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар сохтмони НБО Роғун дастгирӣ мекунанд, мехоҳанд, ки лоиҳа ба ҳамаи аъзои ҷомеа, ҳам занон ва ҳам мардон манфиат орад. Аз ин рӯ ҳоло мо дар бораи нақши муҳими занон дар ҷомеа чанд савол медиҳем.

F1. Оё шумо интизориҳои махсус ва/ё нигарониҳо дар бораи таъсири лоиҳаи НБО Роғун ба занон доред?

1. Ҳа (лутфан шарҳ диҳед): _____
2. Не

F2. Оё занон худро беҳатар ҳис мекунанд, ки дар ҷамоатҳои кӯчонидашуда сайругашт мекунанд ва тавассути нақлиёти ҷамъиятӣ ба онҳо мераванд?

1. Ҳа
2. Не (лутфан шарҳ диҳед): _____

F3. Оё аз замони оғози НБО Роғун дар ҷамоатҳои кӯчонидашуда ягон афзоиши хушунат ба мушоҳида расидааст?

1. Ҳа (лутфан шарҳ диҳед): _____
2. Не

F4. Оё аз замони ба кор андохтани НБО Роғун ягон ҳодисаи зӯроварии гендерӣ, истисмори ҷинсӣ ва таҷовуз ва/ё озори ҷинсӣ рух додааст?

1. Ҳа (лутфан шарҳ диҳед): _____
2. Не

БАХШИ G: ШАРҲИ ДОРОИҲОИ ЗАРАРДИДА (АЗ ҲАМА ПУРСИДА МЕШАВАД)

Ин бахш метавонад аз ҷониби муҳаққиқ дар рӯзи пурсиш ё аз ҷониби мусоҳиб пас аз анҷоми пурсиш пур карда шавад. Лутфан ҳамаи қитъаҳои заминро, ки аз ҷониби хоҷагиҳои хонаводагӣ дар тӯли 12 моҳи охир истифода шудаанд, сабт кунед (аз ҷумла замин ва иншооти моликият, иҷора ва истифодаи заминҳои умумӣ).

ИСТИФОДАБАРИИ ҚИТЪАИ ЗАМИН

G1. Шумо дар 12 моҳи охир чанд қитъаи заминро истифода бурдед (иҷора, саҳмиядорон ва ғайра; расман ва/ё ғайрирасмӣ)?

№	4. — Номҳо (аз B9) Мувофиқ бо ID – и хоҷагӣ Кӯдакони то 16-сола набояд дар инҷо пурсида шаванд. (B11>=16)	G1a. Ҳуқуқҳои истифодабаранда 1. Иҷора (созишномаи расмӣ) 2. Иҷора (созишномаи ғайрирасмӣ) 3. Саҳмиявӣ 4. Қарз гирифта шудааст 5. Истифодаи ғайрирасмӣ 6. Шакли дигари моликият (нишон додан)	G1b. Оё шумо ягон ҳуҷҷат / ичозат барои истифодаи ин замин доред? 1. Ҳа 2. Не 3. Намедонам	G1c. Истифодабарии замин (ЧАНД ИНТИХОБ) 1. Боғи оилавӣ (дар қитъаҳои наздиқавлигӣ) 2. Хона / мағоза 3. Хоҷагиҳои иҷорагирифташуда (хоҷагиҳои коллективи деҳқонӣ, Ассотсиатсияи хоҷагиҳои фермерӣ (АДХ), хоҷагиҳои инфиродии деҳқонӣ) 4. Манзиле, ки ба дигарон ба иҷора дода мешавад 5. Замини президентӣ 6. Чарогоҳ 7. Дарахтони шинондашуда 8. Табӣӣ (ваҳшӣ) 9. Киштнашуда 10. Истифоданашуда 11. Барои истифода номувофиқ (шарҳ диҳед) 12. Дигар фаъолияти тичоратӣ (шарҳ диҳед) Дигар (шарҳ диҳед)
1				
2				
3				
4				
5				

G2. Оё шумо қувваи кориго барои кор дар қитъаи замини зарардида ҷалб мекунед?

1. Аъзои оила (муайян кунед, ки чанд нафари онҳо) _____
2. Хизматчиҳои кироӣ (муайян кунед, ки чанд нафар) _____
3. Не

ИСТИФОДАБАРИИ ЗАМИНИ КИШОВАРЗӢ

G3. Барои заминҳои зарардида, ки барои мақсадҳои кишоварзӣ истифода мешаванд/ба иҷора гирифта мешаванд:

Рақами қитъа. (мувофиқ ба қадвали боло – G1a) Рӯйхати заминҳо бо G1c = 1,3,5,6,7	Ҳосили солона			Ниҳолҳои бисёрсола (масалан, дарахтон)			G3h. Дар замини зарардида кадом манбаи об истифода мешавад? ЧАНД ИНТИХОБ	Чорводорӣ	
	G3a. ЧАНД ИНТИХОБ	G3b. Майдони умумии барои ҳар як ҳосил истифодашаванда (м2)	G3d. Майдони умумӣ, ки қаблан лоиҳа (м2) таъсир расонида буд	G3e. ЧАНД ИНТИХОБ	G3f. Шумораи дарахтоне, ки аз лоиҳа таъсир мебинанд	G3g. Дараҷаи камолот (рақам гузоред))		G3i. Намуд	G3j. Шумораи ҳайвонот/занбӯрҳо
	1. Гандум 2. Ҷав 3. Лаблабуи шакар 4. Ҷуворимакка 5. Тухми офтобпараст 6. Дигар:			1. Лиму 2. Гелос 3. Олуча 4. Олу 5. Анҷир 6. Ангур 7. Бихӣ 8. Нок 9. Себ 10. Чормағз 11. Шоҳтут 12. Хурмо 13. Бодом 14. Зардолу 15. Анор 16. Дигар		1. Хурд 2. Миёна 3. Калон	1. Системаи обёрии ҷамъиятӣ 2. Обёрӣ аз манбаи дигар 3. Чашма 4. Нест 5. Дигар (шарҳ диҳед)	1. Ҷўчаҳо 2. Бузҳо 3. Чорвои калон 4. Ғусфандон 5. Занбӯри асал 6. Чорвои калон 7. Ғусфандон 8. Дигар (шарҳ диҳед)	
1									
2									
3									
4									
5									

МОЛИКИЯТ/ИСТИФОДАИ БИНОҲО ВА ИНШООТИ СТАТСИОНАРӢ (АМВОЛИ ҒАЙРИМАНҚУЛ)

G4. Оё ягон иншооти асосӣ (хона ё амволи ғайриманқули тиҷоратӣ, ки ба хонавода тааллуқ доранд ё аз ҷониби он истифода мешаванд) қисман ё пурра аз лоиҳаи сохтмони НБО Роғун зарар дидаанд?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба G6)

G5. Чӣ қадар иншооти асосӣ (хонаҳо ё амволи ғайриманқули тиҷоратӣ, ки ба хонавода тааллуқ доранд ё аз ҷониби онҳо истифода мешаванд) қисман ё пурра аз лоиҳаи НБО Роғун зарар дидаанд? _____

Рақами қитъаи замин (ба ҷадвал и боло мувофиқат мекунад)	G5a. Функсия	G5b. Оё бино/иншоот ба иҷора дода мешавад?	G5c. Бом (мавод)	G5d. Деворҳо (мавод)	G5e. Фарш (мавод)	G5f. Намуди тавора?	G5g. Масоҳати тавора (дар метри мураббаъ) чӣ қадар аст?
	1. Хона (манзили асосӣ) 2. Ошхонаи берунӣ ва 3. Ҳаммоми берунӣ 4. Ҳоҷатхонаи берунӣ 5. Деворҳо 6. Хонаи мурғ 7. Оғили буз 8. Оғили чорво 9. Сарой 10. Амволи ғайриманқули тиҷоратӣ/барои пешбурди тиҷорат истифодашаванда (мағозаҳо ва ғ.) 11. Дигар (шарҳ диҳед)		1. Тунукаи чиндор 2. Бетон / семент 3. Сафол 4. Асбест 5. Коҳ 6. Пластикӣ 7. Чӯб 8. Дигар (шарҳ диҳед)	1. Бетон / Семент 2. Хишт / Санг 3. Чӯб 4. Дигар (шарҳ диҳед)	1. Чӯб/тахтаҳо 2. Плитаи керамикӣ 3. Замин/рег/хок/пахол 4. Лойи ҳамвор 5. Қолин 6. Дигар (шарҳ диҳед)	G5f. Намуди тавора? 1. Бе тавора (ба G6 гузаред) 2. Дарахтон/растанӣҳо 3. Тавора /чӯбӣ 4. Девори сутунҳои чӯбӣ	
1							
2							
3							
4							
5							

ДИГАР ВАЙРОНКУНИИ ФАЪОЛИЯТИ СОҲИБКОРӢ/МАНБАЪҲОИ РӢЗГУЗАРОНӢ

Аз ҷониби соҳибони хонаҳо ва корхонаҳо/иҷорагирон анҷом дода мешавад

G6. Оё шумо барои тиҷорат ҷой доред/иҷора мегиред?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба G10)

G7. Оё ба шумо ягон такмили мушаххас лозим аст /таҷҳизот/намуди замин дар маҳалҳои нави аҳолинишин, ки шумо ба он ҷо кӯчидан меҳаҳед, барои иҷрои фаъолияти ҷории тиҷоратии худ?

3. Ҳа
4. Не (гузаред ба G8)

G7a. Кадом такмилҳо/таҷҳизот /намуди замин дар шаҳракҳои нав ба шумо лозим аст?

1. Обёришаванда
2. Бе об (лалми)
3. Заминҳои бе санг ва ғайра
4. Заминҳои ҳосилхезтар
5. Хоки камнамак
6. Заминҳои ҷамоатӣ
7. Чарогоҳҳо
8. Дигар (шарҳ диҳед)_____

G8. Ҷанбаҳои асосии кӯчидани хоҷагӣ ба ҷои дигар аз нуқтаи назари фаъолияти соҳибкорӣ кадомҳоянд?

ЧАНД ИНТИХОБ

1. Дастрасӣ
2. Тарроҳии манзил
3. Сохтмонҳои иловагӣ
4. Дигар (шарҳ диҳед)

G9. Оё ба шумо лозим аст, ки мунтазам ба ҷои муайяне барои пешбурди тиҷорат ташриф оред (масалан, фазои офис, мағоза барои фурӯш, устохона барои истеҳсолот)??

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба G10)

G9a. Маконеро, ки ба он дастрасӣ лозим аст, муайян кунед:

ИСТИФОДАБАРИИ ЗАХИРАҶОИ УМУМӢ

G10. Оё ягон захираҳои табиӣ маъмулие вуҷуд доранд, ки хоначагӣ истифода мебарад? (Аз ҷумла ҷамоатҳои наздик /ҷангал ва чарогоҳҳо/ заминҳо, кӯҳҳо, дигар захираҳои об, ба монанди кӯлҳо, дарёҳо)

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба G13)

G11. Оё онҳо қисман ё пурра дар минтақаи НБО Роғун ҷойгиранд, ки зери об хоҳад монд (сарбанд ва обанбор)?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба G13)
3. Намедонам

G12. Истифодаи асосии захираҳои табиӣ ва мавсими фаъолияти асосиро муайян кунед:

ИСТИФОДАИ АСОСӢ	G12A		G12B
	1. Ҳа	2. Не	БИПУРСЕД АГАР G12A=1 /ЧАНД ИНТИХОБС/ Мавсими истифода: 1. Баҳор 2. Тобистон 3. Тираноҳ 4. Зимистон
1. Моҳигирӣ	1	2	
2. Хӯроки чорво	1	2	
3. Шикор	1	2	
4. Ҷамъовариҳои дорӯвориҳо	1	2	
5. Ҷамъовариҳои гиёҳҳои шифобахш	1	2	
6. Ҷамъовариҳои занбӯрӯғҳо	1	2	
7. Ҷамъовариҳои ҷуҷурӣ	1	2	
8. Дарахтбӯрӣ	1	2	
9. Дигар (шарҳ диҳед)	1	2	

АФЗАЛИЯТҲО ВА НАҚШАҲОИ ОЯНДА

G13. Агар лоиҳа ба биноҳо ва қитъаҳои замини шумо, ки шумо истифода мебаред, таъсир расонад, шумо мехоҳед аз минтақаҳои пешниҳодшуда (Турсунзода, Файзобод, Нуробод) ба кучо кӯчед?

1. Ба қадри имкон ба макони ҳозираи ман наздик
2. Ҷои муайян дар минтақаи маҳаллӣ (мушаххас созед): _____
3. Ба зодгоҳи ман (мушаххас созед): _____
4. Ба шаҳрак/шаҳри дигар. (мушаххас созед): _____

G13a. Оё шумо интихоби ҷойи кӯчонидани хоҷагии худро доштед?

1. Ҳа – нишон диҳед: _____
2. Не (гузаред ба G14)

1. **G13b. Ин интихоби якуми шумост? Ҳа**
2. Не

G13c. Оё шумо фикр мекунед, ки барои интихоби беҳтарин маълумоти кофӣ гирифтаед?

1. Ҳа
2. Не

G14. Агар шумо кӯчонида шавед, ба шумо/оилаатон чӣ кӯмак лозим аст? (Ҷавобҳоро нахонед)

Эзоҳ ба ҳисобкунак: параметрҳоро нахонед, балки санҷед

ЧАНД ИНТИХОБ

1. Маводи сохтмонӣ
2. Манзил
3. Кӯмаки иҷтимоӣ
4. Шуғл (муайян кунед, ки барои кадом аъзои оила)
5. Шиносномаи техникии навшуда
6. Кӯмак дар қабули қарори қонунӣ дар бораи истифодаи замин
7. Таълими касбӣ/маориф (навъи таҳсилро, ки аъзои оила мегиранд, муайян кунед)
8. Дигар (шарҳ диҳед): _____

ВАЗИФАИ 2: МАРҲИЛАИ 2 АРЗЁБИИ КЎЧОНИДАН

БАХШИ Н. ЗАМИН ВА РАВАНДИ КЎЧОНИДАН

- ИСТИФОДАИ ҚИТЪАҲОИ ЗАМИН ДАР ДЕҲАИ ХУД / ПЕШ АЗ КЎЧИДАН (барои онҳое, ки пурра кўчиданд)

H1. Агар шумо дар хотир дошта бошед, шумо метавонед нишон диҳед, ки чӣ гуна хоҷагӣ қитъаҳои заминро дар деҳаи зодгоҳатон истифода кардааст (пеш аз кўчидан) (иҷора, саҳмия ва ғайра; расман ва/ё ғайрирасмӣ)?

Барои заминҳои зарардида, ки барои мақсадҳои кишоварзӣ дар деҳаи худ истифода мешуданд/ба иҷора гирифта мешуданд:

	Ҳосили солона			Ниҳолҳои бисёрсола (масалан, дарахтон)			Г3н. Дар замини зарардида кадом манбаи об истифода мешавад? ЧАНД ИНТИХОБ 6. Системаи обёрии ҷамъиятӣ 7. Обёрӣ аз манбаи дигар 8. Чашма 9. Нест 10. Дигар (шарҳ диҳед)	Чорводорӣ	
	Г3а. Туре ЧАНД ИНТИХОБ 7. Гандум 8. Ҷав 9. Лаблабуи шакар 10. Ҷуворимакка 11. Тухми офтобпараст	Г3б. Майдони умумии барои ҳар як ҳосил истифодашаванда (м2)	Г3д. Майдони умумӣ, ки қаблан аз лоиҳа (м2) таъсир дида буд	Г3е. Туре ЧАНД ИНТИХОБ . Лимӯ 2. Гелос 3. Олуҷа 4. Олу 5. Анҷир 6. Ангур 7. Биҳӣ 8. Нок 9. Себ 10. Чормағз 11. Шоҳтут 12. Хурмо 13. Бодом 14. Зардолу 15. Анор 16. Дигар	Г3ф. Шумораи дарахтоне, ки аз лоиҳа таъсир мебинанд	Г3г. Дараҷаи камолот (рақам гузоред) 4. Хурд 5. Миёна 6. LКалон		Г3и. Намуд 9. Ҷуҷаҳо 10. Бузҳо 11. Чорвои калон 12. Гӯсфандон 13. Занбӯри асал 14. Чорвои калон 15. Гӯсфандон 16. Дигар (шарҳ диҳед))	Г3ж. Шумораи ҳайвонот/занбӯрҳо
1									
2									
3									
4									
5									

Н2. Масоҳати дороиҳои зарардида

	Масоҳати қитъаи замин (m ²)		Масоҳати замини кишоварзӣ (m ²)		Масоҳати фарши хона (m ²)		Майдони амволи ғайриманкул, ки барои пешбурди тиҷорат истифода мешавад (агар бошад) (m ²)	
ID - оила	Пеш аз кӯчидан (деҳаи асл)	Пас аз кӯчидан (деҳаи таъинот)	Пеш аз кӯчидан (деҳаи асл)	Пас аз кӯчидан (деҳаи таъинот)	Пеш аз кӯчидан (деҳаи асл)	Пас аз кӯчидан (деҳаи таъинот)	Пеш аз кӯчидан (деҳаи асл)	Пас аз кӯчидан (деҳаи таъинот)
Family 1								
Family 2								

Н2. Кай ба ҳар як оилаи хоҷагӣ ҳангоми кӯчонидан заминҳои нав дода шуданд?

Оила	МОҲ/СОЛ
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	

Н3. Оё ҳамаи қитъаҳои замини ба оилаҳои хоҷагӣ ҷудошуда ба ҳам наздик буданд?

1. Ҳа
2. Не, аммо мо бо ин хушбахт ҳастем
3. Не, ва мо аз он қаноатманд нестем

Н3а. Оё шумо интиҳоб доштед, ки оилаи худро ба кучо кӯчонед?

1. Ҳа
2. Не

Н3д. Оё ба шумо иттилоъ дода шудааст, ки агар шумо хоҳед, имкони мубодилаи қитъаҳоро бо дигар шахсони зарардида доред?

1. Ҳа

2. Не

H4a. Оё хоҷагии пешинаи хонагӣ ё як қисми он (яъне яке аз оилаҳо) пеш аз кӯчидан бо кишоварзӣ машғул буд?

1. Ҳа
2. Не

H4b. Оё хоҷагии шумо пас аз кӯчидан ба кишоварзӣ идома дод?

1. Ҳа (гузаред ба H5a)
2. Не

H5. Агар хоҷагӣ пеш аз кӯчидан ба кишоварзӣ машғул буд ва ин фаъолиятро идома надод, лутфан ду сабабро нишон диҳед, ки чаро идома надод:

H5a. Бипурсед агар H4a=1 Оё барои зироат ва дарахтон бо пули нақд ё ба таври табиӣ чуброн карда мешуд?

1. Ҳа, бо пули нақд
2. Ҳа, ба таври табиӣ
3. Ҳа, ба пули нақд ва ба таври табиӣ
4. Не, ман чизе нагирифтам, гарчанде ки ман зироат ва дарахтонро аз даст додам
5. Не, ман зироат ё дарахт надоштам

H6. Оё шумо ҳуқуқ доред, ки замини ба шумо ҷудошударо дар деҳаи нав истифода баред (яъне оё шумо ҳуҷҷатҳо/шаҳодатномаҳоро барои тасдиқи ин ҳуқуқро гирифтаед)?

1. ҲА, ман онҳоро ройгон гирифтам
2. Ҳа, ман онҳоро гирифтам, аммо барои онҳо пул пардохт кардам
3. Не, ман ҳанӯз нагирифтаам, аммо дар ояндаи наздик ба даст меорам
4. Не, ман ҳанӯз нагирифтаам ва наметавонам, ки кай онҳоро мегирам
5. Дигар (шарҳ диҳед): _____

H7a. Маблағи умумии чубронпулӣ (яъне хона + амвол, аз ҷумла дарахтони мевадиханда ва зироат), ки шумо гирифтаед ё дар оянда ба даст меоред?

_____ сомонӣ

H7b. Кадом қисм/кадом ҳиссаи маблағи умумӣ ба хонавода барои кӯчидан дар маҷмӯъ (яъне барои хонаҳо + амвол, аз ҷумла дарахтони мевадиҳанда ва зироат) пардохт карда шуд?

_____ СОМОНӢ

H7c. Хоҷагии хонаводагии шумо бори охир кай барои кӯчидан ҷуброн гирифт (яъне барои хонаҳо ва амвол, аз ҷумла дарахтони мевадиҳанда ва зироат)?

Моҳи _____ Соли _____

H7d. оёёшумо фикр мекунад, ки ҷуброни гирифтаатон ба нарх мувофиқат мекунад, агар шумо онро худатон дар бозор фурӯшед?

1.Ҳа

2.Не

Бипурсед H8d ва H9 агар $H7d > H7=2$

H8d. Ба шумо ягон пули иловагӣ лозим аст _____

1. Ҳа

2. Не (гузаред ба H10)

H9. Шумо ин пулро барои чӣ сарф мекунад? (ЧАНД ИНТИХОБ)

1. Арзиши масолеҳи сохтмонӣ аз интизорӣ баландтар буд
2. Арзиши меҳнат барои сохтани хонаи нав аз интизорӣ баландтар буд
3. Арзиши интиқоли амволи ман аз интизорӣ баландтар буд
4. Барои зироатҳо/дарахтон кишти иловагӣ лозим буд
5. Дигар (лутфан ишора кунед)

H10. Барои гирифтани ҷуброн чӣ қадар вақт лозим шуд?

Пардохт	МОҲҲО, -99, агар ҳанӯз гирифта нашуда бошад
Пардохти 1-ум	
Пардохти 2-юм	
Пардохти 3-юм	
Пардохти 4-ум	

H11. Оё шумо дар гирифтани ҷуброни пулие, ки ба хоҷагии шумо барои кӯчидан ҷудо шудааст, ба ягон мушкилот дучор шудаед?

Эзоҳ ба мусоҳибакунанда: кӯшиш кунед бифаҳмед, ки оё мусоҳиб ҳангоми гирифтани ҷуброн тавассути Амонатбанк, ки ҳама ҷуброни пулӣ дар он ба номи хонаводаҳои зарардида гузаронида шудааст, ягон мушкилот дошт?

1. Ҳа, Ман ба чунин мушкилот дучор шудам: _____ лутфан номбар кунед, ки мушкилот чӣ буд.
2. Не, ман бо ягон мушкилот рӯ ба рӯ нашудаам.

H11a. Оё шумо барои дастрасӣ ба ҷуброни пулие, ки ба оилаи шумо дар робита бо кӯчидан ҷудо карда шудааст (масалан, ҳаққи бонкӣ ё ҳаққи инкассаторӣ) ягон пардохт кардед?

1. Ҳа (лутфан маблағро ишора кунед): _____ сомонӣ
2. Не
3. Ҷавоб намедихам
4. Намедонам

H11b. Маблағ бо шумо муҳокима карда шуд ё ба шумо маблағи муқарраршуда бидуни имкони гуфтушунид дода шуд?

1. Ҳа, ман имкони гуфтушунид доштам
2. Не, ба ман маблағи муқарраршударо бидуни имкони гуфтушунид пешниҳод карданд

H12. Илова ба чуброни пулӣ дар ҷараёни кӯчидан шумо чӣ гуна дастгирӣ гирифтед? (ЧАНД ИНТИХОБ)

Дастгирӣ	Ҳа, сарвари оила ва ҷамаи аъзои оила кӯмак гирифтанд	Ҳа, аммо танҳо сардори оила гирифт	Ҳа, сарвари оила ва танҳо чанд нафар аъзои оила	Не, ман чизе нагирифтаам ва интизор нестам, зеро раванди кӯчиданам ба итмом расидааст	Не, ман ҳанӯз нагирифтаам, аммо ба ман ваъда доданд, ки кӯмак расонида мешавад
а. Интиқоли хона, анборҳо, дарахтон, буттаҳо, ҳайвонот ва ғайра	1	2	3	4	5
б. Интиқоли мавод барои наҷот ба деҳаи таъинот пас аз вайрон кардани хона дар деҳаи пайдоиш	1	2	3	4	5
с. Маводи нави сохтмонӣ	1	2	3	4	5
г. Иҷозат барои истифодаи баъзе маводҳо аз хонаи қаблии ман	1	2	3	4	5
е. Ниҳолҳо барои шинондани дарахтон ва/ё зироатҳо	1	2	3	4	5
H12f. Дигар	1	2	3	4	5

H13. В Оё хоҷагаи шумо барои дастгирии гирифтаатон пардохт кардааст ё нақша дорад, ки пардохт кунад?

Дастгирӣ	Ҳа, Ман пардохт кардам ё пардохт мекунам	Не, ман пардохт накардам ва пардохт намекунам	Не, ман пардохт накардам ва пардохт карданро ба нақша нагирифтаам, аммо аз ман метавонанд бипурсанд.	Ман ҷавоб додан намехоҳам.
а. Интиқоли хона, анборҳо, дарахтон, буттаҳо, ҳайвонот ва ғайра	1	2	3	4
б. Интиқоли мавод барои наҷот ба деҳаи таъинот пас аз вайрон кардани хона дар деҳаи пайдоиш	1	2	3	4
с. Маводи нави сохтмонӣ	1	2	3	4
г. Иҷозат барои истифодаи баъзе маводҳо аз хонаи қаблии ман	1	2	3	4
е. Ниҳолҳо барои шинондани дарахтон ва/ё зироатҳо	1	2	3	4
H12f. Дигар	1	2	3	4

H14. Оё шумо фикр мекунед, ки барои кўчонидани шумо Лоиха бояд ягон дастгирии иловагӣ (ба ғайр аз пул) пешниҳод кунад, ки ҳоло дастрас нест?

1. Не, дастгирии ғайринақдӣ кофӣ буд (гузаред ба H16)
2. Ҳа, лоиха бояд дастгирии иловагӣ дошта бошад

H15. Лутфан категорияҳоеро муайян кунед, ки ба фикри шумо лоиха бояд иловатан таъмин кунад.

H16. Оё ба шумо ҷуброни табиӣ пешниҳод карда шуд: масолеҳи сохтмонӣ, тухмҳо, ҳайвонот, дарахтони хурд ва ғайра ба ҷои пуле, ки шумо бояд мегирифтед?

1. Ҳа-ба ман инро пешниҳод карданд
2. Не-ба ман пешниҳод накарданд. (Ба H16b гузаред)

H16a. Он чизе ки ба шумо ҳамчун ҷуброн дар шакли табиӣ пешниҳод карда шуд? _____(категория)

H16b. Ба фикри шумо, дар барӯйхатгирӣ ва шиносномаҳои техникаи хонаводаи шумо тамоми молу мулк, мавод ва молҳои хонавода ба таври дақиқ сабт шудаанд?

1. Ҳа
2. Не

ДАСТРАСӢ БА ИТТИЛОӢТ (бояд аз ҳама пурсида шавад)

H16с. Оё шиносномаи техникии хонаводаи шумо пас аз гузаронидани нархгузорӣ ба шумо ба таври кофӣ шарҳ дода шудааст?

1. Ҳа
2. Не

H17. Оё ба шумо тамоми маълумоти зарурӣ барои гирифтани ҷубронпулӣ дода шудааст?

1. Ҳа
2. Не

H18. Шумо қаноатмандии худро аз маълумоти ба шумо пешниҳодшуда дар бораи раванди кӯчонидан ва ҷуброн чӣ гуна арзёбӣ мекардед?

Пурра қаноатманд (гузаред ба H19)

Қаноатманд (гузаред ба H19)

На қаноатманд ва на ғайриқаноатманд (гузаред ба H19)

Норозӣ

Комилан норозӣ

H18а. Чаро, ва чиро ба фикри шумо бояд ба таври дигар мекарданд? (Ҷавоби худро тавсиф кунед).

H19. Шумо қаноатмандии худро аз дастгирии хонаводаи шумо дар робита ба дастрасӣ ба фондҳои ҷубронпулӣ ва раванди кӯчонидан чӣ гуна арзёбӣ мекардед?

1. Пурра қаноатманд (гузаред ба H20)
2. Қаноатманд (гузаред ба H20)
3. На қаноатманд ва на ғайриқаноатманд (гузаред ба H20)
4. Норозӣ
5. Комилан норозӣ
- 6.

H19а. Чаро, ва чиро ба фикри шумо бояд ба таври дигар мекарданд? (Ҷавоби худро тавсиф кунед).

РАВАНДИ ТАҶДИД (БА ОИЛАҶОЕ ДОДА МЕШАВАД, КИ ҚИТӢАҶОИ НАВ ГИРИФТААНД)

Эзоҳ ба мусоҳибакунанда: Ҷамаи оилаҶое, ки пас аз кӯчонидан қитӢаҶои нав гирифтаанд, бояд дар ин бахш пурсида шаванд. ММЗ барои биноҶои статсионарӣ танҶо ба сардори хонавода ҷубронпулӣ медиҳад, аммо агар 2 оилае бошанд, ки меҳоҳанд дар 2 қитӢа 2 хона созанд, ҷубронпулӣ танҶо тақсим карда мешавад ё танҶо азнавсозии 1 хонаро фаро мегирад.

H20. Шумо сохтмони хонаи худро ба итмом расондед?

1. Бале, сохтмони хона ба итмом расид
2. Не, сохтмони хонаи мо идома дорад
3. Не, сохтмони хонаи мо ҳанӯз оғоз нашудааст.

H20a. Пас аз гирифтани ҷуброн барои сохтани хона, барои анҷом додани сохтмон чӣ қадар вақт лозим шуд / барои анҷом додани корҳои сохтмонӣ чӣ қадар вақт лозим аст?

1. Камтар аз 6 моҳ
2. 6 моҳ-1 сол
3. 1-3 сол
4. 3-5 сол
5. Зиёда аз 5 сол

H20b. Оё шумо шаҳодатномаи хонаи нави худро (ҳуҷҷатҳо/шаҳодатномаҶое, ки ҳуқуқҳои шуморо тасдиқ мекунанд) ройгон гирифтаед ё шумо пардохт кардед?

1. "Бале, ман онҳоро ройгон гирифтам"
2. "Бале, ман онҳоро гирифтам, аммо комиссия пардохт кардам"
3. Не, аммо ман медонам, ки ман онҳоро ройгон мегирам
4. Не, ва ман медонам, ки ман бояд пардохт кунам"
5. Не, ва ман намедонам, ки оё ман бояд пардохт кунам ё не
6. Дигар (шарҳ диҳед): _____

СИФАТ ВА ҚАНОАТМАНДИЌ АЗ ХИЗМАТРАСОНИҲОИ НАҚЛИЁТӢ (ТАНҲО ҲАНГОМИ КӢЧИДАНИ ПУРРА)

Ин саволхоро диҳед (Н21 то Н23b) агар Н12a ё Н12b = 1 ё 2 ё 3

Н21. Оё хидматҳои нақлиётӣ барои интиқоли тамоми амволи оила кофӣ буданд?

1. Ҳа (гузаред ба Н22)
2. Не
3. Ман наметонам, ман то ҳол хидмати нақлиётро истифода накардаам (гузаред ба I1)

Н21а. О` шумо барои интиқоли ашёи худ пул сарф кардед / оё шумо пулро сарф хоҳед кард (агар кӯчидан ҳоло ҳам идома дорад)?

1. Ҳа (маблағро нишон диҳед): _____ сомонӣ
2. Не
3. Ҷавоб додан намехоҳам

Н22. Шумо қаноатмандии худро аз маълумоти ба шумо додашуда дар бораи дастрасӣ ба дастгирии нақлиётӣ чӣ гуна арзёбӣ мекунед?

1. Комилан қаноатманд(гузаред ба Н23)
2. Қаноатманд (гузаред ба Н23)
3. На қаноатманд ва на норозӣ (гузаред ба Н23)
4. Қаноатманд нестам
5. Пурра қаноатманд нестам

Н22а. Чаро, ва чиро ба фикри шумо бояд ба таври дигар мекарданд? (Ҷавоби худро тавсиф кунед).

Н23. Шумо қаноатмандии худро аз хидматҳои нақлиётӣ ба шумо пешниҳодшуда чӣ гуна арзёбӣ мекунед?

1. Комилан қаноатманд(гузаред ба I1)
2. Қаноатманд (гузаред ба I1)
3. На қаноатманд ва на норозӣ (гузаред ба I1)
4. Қаноатманд нестам
5. Пурра қаноатманд нестам

Н23b Чаро, ва чиро ба фикри шумо бояд ба таври дигар мекарданд? (Ҷавоби худро тавсиф кунед).

Бахши I. ДАРОМАДИ ХОҶАГӢ, ҲАЕТ ВА ТАЪСИРИ ЛОИҲА (бояд бо Бахши J якҷоя карда шавад ва ба формати рӯйхати хонаводаҳо барои ҷамаи аъзои XX табдил дода шавад)

Пас аз он ки рӯйхат аз рӯи даромади ҷори асосӣ ва манбаъҳои рӯзгор пур карда мешавад, барои аудит саволҳо дар бораи шуғл ва манбаъҳои зиндагии пеш аз кӯчидан дода мешаванд ва барои ҳар як узви XX бояд рӯйхати иловагӣ дар Бахши J1 бо шаҳодатномаи оилавии ба он заминомашуда пур карда шавад.

I1. Оё ягон аъзои оила қаблан бо кор таъмин шуда буд ва дар давоми як соли охир (12 моҳ) дар робита бо кӯчидан кор намекунад/даромад намегирад?

1. Ҳа, пеш аз кӯчидан онҳо доимо кор мекарданд, аммо ҳоло кор намеkunанд ва даромад ба даст намеоранд
2. Ҳа, пеш аз кӯчидан онҳо муваққатан кор мекарданд, аммо ҳоло кор намеkunанд ва даромад ба даст намеоранд
3. Не

I2. Оё ягон аъзои оила дар Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғл ҳамчун бекор ба қайд гирифта шудааст?

1. Ҳа
2. Не

I3. оё касе дар оилаи шумо фаъолона дар ҷустуҷӯи кор / дигар шаклҳои даромад аст?

1. Ҳа
2. Не (гузаред ба I9)

I4. Ин шахс (ҳо) меҳоҳад дар кадом соҳа/бахшҳо кор кунад?

ЧАНД ИНТИХОБ

1. Кор дар муассисаи давлатӣ
2. Кор дар майдони лоиҳаи Роғун
3. Худкор (ронандаи таксӣ/автобус, дӯзанда, сохтмончӣ, коргар ва ғайра)
4. Оғози тиҷорати шахсии худ
5. Кор дар ташкилоти ғайриҳукуматӣ
6. Корманди кироияи кишоварзӣ
7. Муҳоҷирати меҳнатӣ
8. Дигар (лутфан шарҳ диҳед): _____

I8. оё ягон аъзои оила дар робита ба кӯчидан манбаи даромади худро гум кардааст ё эҳтимоли гум кардан дорад?

1. Ҳа
2. Не

I9. Манбаъҳои асосии даромад дар оилаи шумо кадомҳоянд? Шумо метавонед якчанд вариантҳоро интихоб кунед, ки барои аъзои оила мувофиқанд.

БАХШИ J: МАНБАЪҲОИ ДАРОМАД ва ДАСТГИРИИ БАРҚАРОРСОЗИИ ВОСИТАҲОИ РЀЗГУЗАРОНИ

J1. Пеш аз кӯчидан

№.	J1a. Номи узв [A3 B9 ГИРЕД]	J1b. Оила [A3 B10a ГИРЕД]	J1c. ID - XX	J1d. Манбаи асосии даромад / нақши хонавода ПЕШ A3 кӯчидан 1. Деҳқон (кишоварзӣ) 2. Деҳқон (чорводорӣ) 3. Деҳқон (хоҷагии табиӣ) 4. Корманд (бахши хусусӣ) 5. Корманд (бахши давлатӣ) 6. Худкор (хунаrmанд, савдогар ва ғ.) 7. Корғари рӯзбайъ/мавсимӣ (сохтмон, кишоварзӣ ва ғ.) 8. Кори муваққатӣ (мавсимӣ нест) 9. Нафақа 10. Муҳоҷирати меҳнатӣ / интиқоли пул 11. Амнияти иҷтимоӣ 12. Донишҷӯ 13. Кадбону 14. Бекор ва ҷустуҷӯи кор 15. Ман наmedонам / намехоҳам сухан нагӯям 16. Дигар (лутфан шарҳ диҳед)	J1e. Даромади солона	J1.f агар J1d=14, Пурсед, ки оё ин узв дар Вазорати меҳнат сабти ном шудааст (Ҳа=1, Не=0)
1						
2						
3						
4						
5						

J3. Дар асоси манбаъҳои асосии даромаде, ки шумо номбар кардед, оё шумо метавонед ба ман даромади умумии солони оилаи худро ғӯед

а. Пеш аз кӯчидан:

Ҳаҷми XX:

Шумораи оилаҳо:

Даромади умумӣ: _____ сомонӣ

б. Пас аз кӯчидан:

Ҳаҷми XX:

Шумораи оилаҳо:

Даромади умумӣ: _____ сомонӣ

J4 ва J4a – ро бипурсед, агар J3b < J3a

J4. Лутфан бигӯед, ки кадом манбаи даромад талаф мешавад ё аллакай дар робита ба кӯчидан талаф шудааст?

ЧАНД ИНТИХОБ

1. Даромади доимӣ (маош)
2. Савдо / тиҷорати хурд / мағоза
3. Истеҳсоли кишоварзӣ
4. Парвариши чорво
5. Муҳочирати меҳнатӣ/ интиқоли пул
6. Кори мавсимӣ
7. Нафақа
8. Кӯмаки иҷтимоӣ (барои хароҷоти асосӣ барои хӯрок, кӯдак, гармидиҳӣ ва ғайра)
9. Дигар (шарҳ диҳед)_____

J4a. Ба фикри шумо, оилаи шумо дар оянда (дар як сол) чӣ қадар даромадро аз даст додааст/аз даст медиҳад?

Дар як сол _____ сомонӣ

J5. Оё шумо аз Вазорати меҳнат, муҳочират ва шуғл ягон кӯмак ё хидмат гирифтаед?

Дастгирӣ	1.Ҳа	2.Не	3.Намедонам
1. Кӯмаки якдафъаина барои давраи гузариш аз Вазорати меҳнат	1	2	3
2. Қарзи имтиёзнок	1	2	3
3. Омӯзиш дар курсҳои таҳсилоти техникӣ ва касбӣ	1	2	3
4. Машварат оид ба шуғл	1	2	3
5. Қарзи хурд барои тиҷорати хурд	1	2	3

БАҲШИ К: ҚОҶҲОИ КЌЧОНИДАН

К1Оё ба шумо имкони интиҳоби макони кўчонидани шумо дода шуд?

1. Ҳа
2. Не

К1а. Оё ба шумо дар бораи қоҶҲОИ нави кўчонидан пеш аз кўчидан маълумоти кофӣ дода шудааст, то беҳтаринро интиҳоб кунед?

1. Ҳа
2. Не

К1б. Ин интиҳоби якуми шумо буд?

1. Ҳа
2. Не

К2. Барои шумо сабаби асосии интиҳоби қои кўчонидан дар чӣ буд?

1. Бо аъзои оила наздик будан
2. Наздик будан ба шаҳрҳои калон
3. Инфрасохтор
4. Имкониятҳои шуғл
5. Дастрасӣ ба мактабҳо
6. Муассисаҳои хуби тиббӣ
7. Дигар (лутфан шарҳ диҳед): _____

К3. Оё шумо метавонед дастрасии инфрасохторро дар деҳаи асл номбар кунед (якчанд имконотро интиҳоб кардан мумкин аст)?

Ҷанба	1.Ҳа	2.Не	3. Намедонам
1. Канализатсия	1	2	3
2. Беморхона / маркази тиббӣ	1	2	3
3. Мактаби ибтидоӣ	1	2	3
4. Мактаби миёна	1	2	3
5. Биноҳои динӣ/хидматҳо, қоҶҲОИ ибодат	1	2	3
6. Қои кор	1	2	3
7. Дастрасӣ ба оби нӯшокӣ	1	2	3
8. Дастрасӣ ба об барои обёрӣ	1	2	3
9. Қои истироҳат/фароғат	1	2	3
10. Қувваи барқ	1	2	3

11. Роҳ	1	2	3
12. Истгоҳи автобус/роҳи оҳан	1	2	3
13. Инфрасохтори телекоммуникатсионӣ	1	2	3

Агар ягон ҷанба дао $K3 = 1$ (Ҳа), пас $K4$ - ро дар бораи ҳар як ҷанбаи дастрас пурсед ($K3 = 1$)

$K4$. Оё шумо фикр мекунед, ки ҷанбаҳои зерин дар маҳаллаи нав нисбат ба деҳаи аслатон беҳтаранд / беҳтар хоҳанд буд?

Ҷанба	Пурра розӣ	Розӣ	Миёна	Норозӣ	Комилан норозӣ
1. Канализатсия	1	2	3	4	5
2. Беморхона / маркази тиббӣ	1	2	3	4	5
3. Мактаби ибтидоӣ	1	2	3	4	5
4. Мактаби миёна	1	2	3	4	5
5. Биноҳои динӣ/хидматҳо, ҷойҳои ибодат	1	2	3	4	5
6. Ҷои кор	1	2	3	4	5
7. Дастрасӣ ба оби нӯшокӣ	1	2	3	4	5
8. Дастрасӣ ба об барои обёрӣ	1	2	3	4	5
9. Ҷои истироҳат/фароғат	1	2	3	4	5
10. Қувваи барқ	1	2	3	4	5
11. Роҳ	1	2	3	4	5
12. Истгоҳи автобус/роҳи оҳан	1	2	3	4	5
13. Инфрасохтори телекоммуникатсионӣ	1	2	3	4	5

БАХШИ L: МЕРОСИ ФАРҲАНГӢ ВА ЗАМИН БАРОИ КӢЧОНИДАН (БОЯД АЗ ҲАМА ПУРСИДА ШАВАД)

L1. Оё шумо дар бораи ягон объекти мероси фарҳангӣ (масалан, объектҳои динӣ, зиёратгоҳҳои маҳаллӣ, ҷойҳои анъанавии муқаддас, ёдгориҳои таърихӣ/археологӣ) дар деҳаи аслатон медонед?

1. Ҳа
2. Не (гузарде ба Бахши M1, бахши оянда)

L2. Оё бо хоҷагии шумо оид ба объектҳои мероси фарҳангӣ (объектҳои динӣ, муқаддасоти маҳаллӣ, ҷойҳои анъанавии муқаддас) машваратҳои мустақим гузаронида шуданд? (пеш аз кӯчидан)

1. Ҳа
2. Не

L3. Оё ин маконҳои муқаддас/фарҳангӣ бо иҷозати шумо ба қайд гирифта шудаанд? Оё ба шумо ягон машварати иловагӣ ё дастгирии мувофиқ барои кӯчонидани ин ҷойҳо ё дастрасӣ ба онҳо пешниҳод карда шудааст?

1. Бале, ҷойҳо ба қайд гирифта шуданд ва стратегияҳои мувофиқи чуброн/кӯчонидан ё идоракунии пешниҳод карда шуданд.
2. Бале, минтақаҳо ба қайд гирифта шудаанд, аммо машваратҳо оид ба кӯчонидан ё идоракунии онҳо ҳанӯз гузаронида нашудаанд.
3. Не, ва то ҳол касе ба ман дар бораи ҷойҳое, ки барои мерос ва анъанаҳои фарҳангии маҳаллии мо муҳиманд, муроҷиат накардааст.

L4. Дар маҷмӯъ, дар мавриди деҳаи шумо, оё шумо фикр мекунед, ки идоракунии мероси фарҳангӣ хуб ташкил шудааст?

1. Бале, ман қаноатмандам.
2. Бале, аммо бештар кор кардан мумкин буд.
3. Не, барномаи машваратии иттилоотӣ кофӣ набуд.
4. Ман наметавонам.

БАҲШИ М: МУНОСИБАТ БО ШАҲРВАНДОН (АЗ М1 ТО М5 БОЯД АЗ ҲАМА МУСОҲИБОН ПУРСИДА ШАВАД)

М1. Шумо чанд маротиба дар бораи лоиҳа маълумоти умумӣ гирифтаед?

1. Ҳар ҳафта
2. Тақрибан ду маротиба дар як моҳ
3. Дар як моҳ як маротиба
4. Тақрибан ду маротиба дар 3 моҳ
5. Дар 3 моҳ як маротиба
6. Тақрибан ду маротиба дар 6 моҳ
7. Дар 6 моҳ як маротиба
8. Соле як маротиба
9. Дигар (лутфан шарҳ диҳед)

М2. Агар шумо дар бораи лоиҳа хоҳишҳо ё шикоятҳо дошта бошед, оё шумо медонед, ки чӣ гуна онҳоро пешниҳод кунед?

1. Ҳа, мутлақан
2. На, ман тартиби инро наметанам (гузаред ба М3)

М2а. Шумо қайд кардед, ки медонед чӣ гуна дархостҳо ва шикоятҳои худро дар бораи Лоиҳа пешниҳод кунед. Оё шумо ягон канали иртиботӣ ва шикоятро дар доираи Лоиҳа барои пешниҳоди шикоятҳо истифода кардаед?

1. Ҳа, ман ба як корманди маҳаллӣ оид ба кӯчонидан/робита бо ҷомеа шикоят кардам
2. Ҳа, ман бо занг задан ба идораи марказӣ дар Душанбе шикоят кардам
3. Ҳа, ман тавассути мақомоти маҳаллии мо/раиси ҷамоат/ Ҳоҷаи болоо шикоят кардам.
4. Ҳа, ман тавассути каналҳои дигар шикоят кардам (лутфан аниқ кунед).
5. Не, ман аз ягон канали шикоят дар доираи Лоиҳа истифода накардаам.

М3. Оё шумо фикр мекунад, ки маълумоти то имрӯз пешниҳодшуда фаҳмо буд ва шумо тартиб, мӯҳлат ва ғайраро фаҳмидед?

1. Комилан фаҳмо
2. Қисман фаҳмо
3. На ин ва на он
4. Қисман нофаҳмо
5. Комилан нофаҳмо

М4. Оё шумо медонед / оё ба шумо иттилоъ дода шудааст, ки нақшаи амалиёти кӯчонидан барои НБО Роғун омода карда мешавад?

(Эзоҳ ба мусоҳибақунанда; ба мусоҳиб фаҳмонед, ки нақшаи амалиёти кўчонидан дар доираи ӯҳдадориҳои ҳукумат барои гирифтани маблағгузори байналмилалӣ аз қарздиҳандагон ба монанди Бонки Умумҷаҳонӣ таҳия шудааст. Нақшаи амали кўчонидан мефаҳмонад, ки раванди кўчонидан чӣ гуна сурат мегирад, амволи зарардида, дарахтон, зироатҳо чӣ гуна нархгузорӣ карда мешаванд ва чӣ гуна шахсони зарардида ва корхонаҳо тибқи ҳуқуқҳои худ ҷуброн мегиранд. Дар асл, он ӯҳдадориҳои Лоихаро ба манфиатҳои одамони аз Лоиха зарардида нишон медиҳад)

1. Бале, ман огоҳ ҳастам, иттилоъ гирифтам ва ба машваратҳо рафтам.
2. Бале, ман дар бораи нақша шунидам, аммо наметонам, ки он дар бораи чӣ аст.
3. Не, ман наметонам, бори аввал дар ин бора мешунавам.
4. Дигар (лутфан шарҳ диҳед)

M5. Оё шумо ягон пешниҳод дар бораи лоиха доред, ки чӣ корро ба таври дигар мумкин аст?

Ташаккури зиёд барои иштирокотон!

ЗАМИМА С: ЧОРЧУБАИ ХУҚУҚӢ ВА СИЁСАТ

ТАЛАБОТҲОИ МИЛЛӢ ОИД БА ГИРИФТАНИ ЗАМИНУ КӢЧОНИДАНИ ҒАЙРИХТИЁРӢ

Ин бахш чорчӯбаи қонунии миллиеро, ки дар мавриди татбиқи кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (дар Ҷадвали 6-1 нишон дода шудааст), шуғл, даромад ва воситаҳои рӯзгузаронӣ (дар Ҷадвали 6-2), дастрасӣ ба маълумот (дар Ҷадвали 6-3), маъмурияти давлатӣ (дар Ҷадвали 6-4) ва ҳуқуқҳои шаҳрвандон (дар Ҷадвали 6-5) татбиқшаванда мебошад, муқаррар мекунад. Боби АТЭИ соли 2025 дар бораи Чорчӯбаи маъмурӣ рӯйхати муфассали чорчӯбаи қонунгузориеро фаро мегирад, ки бо идораи муҳити зист, масъалаҳои иҷтимоӣ, хифзи саломати ва бехатари (МЗМИХСБ)) дар Лоиҳа алоқаманд аст.

Замин ва кӯчонидан

Ҷадвали С-1 – Талаботи қонунии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба замину кӯчонидани ғайрихтиёрӣ.

Қонун	Талабот
Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (сол 1994), бо тағйироту иловаҳо	Моддаи 12: «Иқтисодиёти Тоҷикистон бар асоси шаклҳои гуногуни моликият бунёд ёфтааст ва Давлат озодии фаъолияти иқтисодӣ, соҳибкорӣ, баробарии ҳуқуқҳо ва ҳимояи ҳамаи шаклҳои моликият, аз ҷумла моликияти хусусиро кафолат медиҳад.» Моддаи 13: «Замин, захираҳои зеризаминӣ, об, фазои ҳавой, ҷаҳони набототу ҳайвонот ва дигар захираҳои табиӣ моликияти мутлақӣ Давлат буда, Давлат истифодаи самаранокӣ онҳоро ба манфиати халқ кафолат медиҳад.» Моддаи 32: «Моликияти шахс танҳо бо асоси қонун, бо розигии молик ва ба талаботи давлат ва ҷомеа гирифта мешавад, бо пардохти пураи ҷуброни зарар аз ҷониби Давлат.»
Кодекси замини Ҷумҳурии Тоҷикистон (сол 2006), бо тағйироту иловаҳо	Маҷмӯаи муназзами қоидаҳо оид ба танзими ҳуқуқи истифода, идора ва иҷораи замин. Се намуди асосии истифодаи замин эътироф шудаанд: • Истифодаи доимӣ, ки мӯҳлати муайян надорад ва метавонад ба шахсони ҳуқуқӣ, аз қабили мақомоти давлатӣ, ташкилотҳои саноатӣ ё нақлиётӣ, корхонаҳои ҷамъиятии кишоварзӣ ва дигар ташкилотҳои монанд дода шавад. • Истифодаи маҳдуд ё бо мӯҳлати муайяншуда, ки метавонад ба шахсони воқеӣ ё ҳуқуқӣ барои мӯҳлати кӯтоҳ (<3 сол) ё дароз (3-20 сол) дода шавад. • Истифодаи меросбарии умрбодӣ, ки ба шахсони воқеӣ ё ҷамъиятҳо дода мешавад. Шахсони воқеӣ бояд пас аз гирифтани мерос аз қайди давлатӣ гузаранд. Ин нави истифода ба ҳолатҳои деҳқонӣ ва заминҳои наздиқавлигӣ дахл дорад. • Ҳуқуқи иҷора танҳо ҳуқуқи дуввумие мебошад, ки тибқи Кодекси замин эътироф мешавад. Дар ҳақиқат ҳуқуқҳои асосии истифода метавонанд замини худро барои муддати то 20 сол ба иҷора диҳанд, бо шарт он ки замини иҷорагир дар мувофиқа бо меъёрҳои давлатӣ истифода шавад. • Ҳавзаҳои истифодаи замин ба ҳафт категория ҷудо шудаанд: ○ Заминҳои кишоварзӣ; ○ Маҳаллҳои шаҳрӣ ва аҳолинишин; ○ Иншооти саноатӣ, нақлиётӣ, дифоъӣ ва дигар инфрасохторӣ; ○ Заминҳои табиӣ, истироҳатӣ, фарҳангӣ ва дигар манотиқи муҳофизатшаванда; ○ Заминҳои ҷангали заҳирӣ; ○ Заминҳои обӣ; ○ Заминҳои захираи давлатӣ.

Қонун	Талабот
	• Таҳрирҳои соли 2012 имкон медиҳанд, ки ҳуқуқҳои замин ба шаклҳои хариду фурӯш, табдил, тухфа ва дигар намудҳои тағйирот гузаранд. • Масъулиятҳоро муайян мекунад. • Шартҳои, ки замин метавонад барои ниёзҳои лоиҳаҳои давлатӣ аз истифодакунандагон гирифта шавад, аз ҷумла зарурати исботи набудани алтернативаи мантиқӣ, муқаррар мекунад. • Усулҳо, низомҳо ва тартиби ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои шахсонро, ки заминхояшон гирифта мешавад, тавсиф мекунад. • Чораҳои ҷуброниро барои пӯшонидани зарарҳои истифодакунандагон пешбинӣ мекунад, аз ҷумла додани замини баробарқадр ва сохтмонҳо ва ҷуброни зарарҳо. Ин танҳо ба шахсоне дахл дорад, ки ҳуқуқҳои эътирофшудаи истифодаи заминро қонунан доранд.
Кодекси маданияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (соли 2001), бо тағйироту иловаҳо	• Кодекси маданӣ мақоми ҳуқуқи иштирокиёни муносибатҳои шахрвандиро, асосҳои пайдоиши ҳуқуқҳо ва тартиби татбиқи онҳоро, ӯҳдадорӣҳои шартномавӣ, муносибатҳои молумулкӣ ва ғайримолумулкиро танзим менамояд. • Он инчунин равандҳо ва ҳуқуқҳои намоёндагӣ ва ваколатномаро ба танзим медарорад
Кодекси мурофиавии шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон (соли 2008), бо тағйироту иловаҳо	• Кодекси мурофиавии шахрвандӣ тартиб, қоидаҳо ва шартҳои ҳифзи судиро дар ҳолати баррасии парвандаҳои марбут ба кӯчонидани ғайриихтиёрӣ муайян мекунад.
Кодекси мурофиавии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон (соли 2008), бо тағйироту иловаҳо	• Кодекси мурофиавии иқтисодӣ тартиб, қоидаҳо ва муҳлатҳои пешбурди мурофиаи судиро муайян мекунад. • Он дар ҳолати баррасии парвандаҳои марбут ба кӯчонидани ғайриихтиёрӣ ҳимояи ҳуқуқиро таъмин менамояд
Кодекси манзили Ҷумҳурии Тоҷикистон (соли 2022), бо тағйироту иловаҳо	• Кодекси манзил ҳуқуқ ба манзил ва дахлнопазирии ин ҳуқуқро муайян менамояд. • Он шартҳоеро муайян месозад, ки мувофиқи онҳо шахсон метавонанд аз манзил берун карда шаванд ё ҳуқуқи истифодаи манзилро аз даст диҳанд.
Қонун «Дар бораи арзёбии замин» (соли 2001), бо тағйироту иловаҳо	• Ин қонун заминаҳои ҳуқуқи баҳодиҳии замин ва кадастри давлатии заминро муайян мекунад. Кадастри давлатии замин низоми иттилоотӣ ва ҳуҷатгузорӣ оид ба ҳолати табиӣ, иқтисодӣ ва ҳуқуқи заминҳо, категорияҳо, хусусиятҳои сифатӣ ва арзиши иқтисодии онҳо мебошад.
Қонун «Дар бораи мақомоти худидораи маҳаллӣ» (соли 2004), бо тағйироту иловаҳо	• Ин қонун заминаҳои меъёрии ҷудокунӣ ва азнавтақсимкунии заминро муайян мекунад.
Қонун «Дар бораи идоракунии замин» (соли 2008), бо тағйироту иловаҳо	• Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи заминсозӣ» муносибатҳои вобаста ба заминаҳои ҳуқуқи фаъолияти заминсозиро танзим менамояд. • Он ҳадафи заминсозиро истифодаи оқилонаи замин бо мақсади фароҳам овардани шароити мусоиди экологӣ муайян мекунад. • Истифодаи заминҳои кишоварзӣ бояд афзалият дошта бошад.
Қонун «Дар бораи идораи замин» (соли 2016)	• Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маъмурияти замин» мақомоти масъулро вазифадор мекунад, ки харитасозӣ ва мониторинги сифати замин, аз ҷумла олудашавии хок, эрозия ва буриши ҷангалҳо анҷом диҳанд.

Қонун	Талабот
Қонун «Дар бораи хоҷагиҳои деҳқонӣ» (соли 2016)	• Ин қонун заминаи ҳуқуқии хоҷагиҳои деҳқониро муайян менамояд, ки шакли хоҷагидорӣ инфиродӣ, оилавӣ ё коллективӣ дошта, дар заминаи хоҷагиҳои собиқ колхозиву совхозӣ ташкил мешаванд. • Деҳқонон ҳуқуқи меросии истифодаи заминро доранд ва метавонанд заминро тибқи ихтиёри худ истифода баранд, аммо замин дар моликияти давлатии формалӣ қарор дошта, давлат метавонад дар ҳолати нодуруст истифода шудани замин онро бозпас гирад. • Ҳамаи шаҳрвандони Тоҷикистон, ки ба синни 18-солагӣ расидаанд, метавонанд хоҷагии деҳқонӣ таъсис диҳанд. Шахсони воқеӣ метавонанд хоҷагии деҳқониро дар гурӯҳҳои иборат аз то 50 нафар таъсис диҳанд, инчунин шахсони ҳуқуқӣ бо шумораи номаҳдуд метавонанд хоҷагии деҳқонӣ ташкил намоянд.
Қонун «Дар бораи бақайдгирии давлатии молу мулк ва ҳуқуқҳо ба амволи ғайриманқул» (соли 2008, № 3), бо тағйироту иловаҳо	• Ин қонун асосҳои ҳуқуқии бақайдгирии ҳуқуқ ба амволи ғайриманқул ва маҳдудиятҳои ин ҳуқуқҳоро муайян мекунад. • Он ба қитъаҳои замин, ки моликияти давлатӣ боқӣ мемонанд, инчунин ба дигар объектҳои амволи ғайриманқул дахл дорад. • Он Кадастри давлатии заминро ҳамчун феҳристи расмӣ бақайдгирии амволи ғайриманқул ва ҳуқуқи истифодаи он муайян менамояд. • Қонуни мазкур асосҳои тартиб додани шиносномаҳои техниқиро муқаррар мекунад. • Он шароитҳоро пешбинӣ менамояд, ки тибқи онҳо ҳуқуқҳои истифодаи замин метавонанд маҳдуд ё интиқол дода шаванд.
Қонун «Дар бораи дастгирии давлатии комплекси агросаноатӣ» (соли 2007)	• Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи дастгирии давлатии маҷмааи агросаноатӣ» дастгирии давлатии соҳибкорӣ кишоварзӣ ва саноатиро бо мақсади рушди бозори милли оид ба маҳсулоти ғизоӣ ва ашёи хом муайян менамояд.
Қонун «Дар бораи фаъолияти наҳзгузорӣ» (соли 2020), бо тағйироту иловаҳо	• Ин қонун санади асосии ҳуқуқӣ оид ба арзёбӣ мебошад, аз ҷумла дар ҳолатҳои мусодираи ҳатмии амвол аз ҷониби давлат. • Он заминаҳои ҳуқуқӣ, ташкилӣ ва иқтисодии фаъолияти арзёбиро, инчунин ҳуқуқ ва уҳдадорӣҳои субъектҳои фаъолияти арзёбиро муайян мекунад. • Қонун таҳия ва истифодаи стандартҳои миллии арзёбиро пешбинӣ менамояд. • Дар он шароите муфассал баён шудаанд, ки дар онҳо арзёбии ҳатмӣ анҷом дода мешавад. • Қонун муқаррар мекунад, ки ихтилофҳо вобаста ба арзёбӣ бояд тариқи судӣ ҳал карда шаванд.
Қонун «Дар бораи чарогоҳҳо» (соли 2021), бо тағйироту иловаҳо	• Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи чарогоҳҳо» истифода ва ҳифзи заминҳои чарогоҳро танзим менамояд.
Қонун «Дар бораи хоҷагии шахсии ёрирасон» (соли 2003), бо тағйироту иловаҳо	• Шаҳрвандон ҳуқуқ доранд ба хоҷагии ёрирасони шахсӣ машғул шаванд. • Қонуни мазкур тартиби дастгирии хоҷагиҳои ёрирасони шахсиро аз ҷониби мақомоти давлатӣ муайян менамояд. • Хоҷагии ёрирасони шахсӣ ҳамчун «фаъолияти кишоварзӣ, ки бо меҳнати шахсии шаҳрванд ё аъзои оилаи ӯ бо мақсади истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ ва қонеъ гардондани ниёзҳои ғизоӣ ва дигар эҳтиёҷоти шахсӣ амалӣ мегардад» муайян карда мешавад. • Хоҷагии ёрирасони шахсӣ фаъолияти соҳибкорӣ ҳисобида намешавад. • Аъзои оила ба шахсоне дахл доранд, ки дар як хонавода зиндагӣ мекунанд. • Шаҳрвандони деҳот ҳуқуқ доранд аз Фонди ягонаи замини давлатӣ қитъаи замин барои хоҷагии ёрирасони шахсӣ бигиранд.

Қонун	Талабот
	- Шаҳрвандони шаҳрӣ ҳуқуқ доранд мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон қитъаҳои заминро барои истифодаи умрбод бо ҳуқуқи меросӣ соҳиб шаванд. - Шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд низ, дар ҳолати мавҷуд будани замини озод, ҳуқуқ доранд қитъаи замин барои хоҷагии ёрирасони шахсӣ бигиранд. - Қитъаҳои заминро мақомоти маҳаллӣ ҷудо мекунад. - Қонуни мазкур ба заминҳои наздиҳавлигӣ ва инчунин ба қитъаи замини иловагӣ аз Фонди ягонаи замини давлатӣ дахл дорад. Андозаи ниҳоии ҷунин қитъаҳо дар қонун муайян карда шудааст. - Дастгирӣ аз ҷониби мақомоти давлатӣ барои хоҷагиҳои ёрирасони шахсӣ, аз ҷумла расонидани машваратҳои илмӣ ва додани қарзҳо, пешбинӣ шудааст. - Дар ҳолати мусодираи қитъаи замин барои эҳтиёҷоти давлатӣ, шаҳрванд ҳуқуқ дорад ба гирифтани қитъаи замини ивазкунанда бо сифати ҳамсон, инчунин ҷуброни пурраи хароҷот барои ивази иншоотҳо, кўчонидан ва ғойдаи аз дастрафта.
Қонун «Дар бораи Муҳоҷират» (соли 1999)	- Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи муҳоҷират» заминаҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии муҳоҷирати дохилӣ ва хориҷиро бо ҳадафи танзими равандҳои муҳоҷират муайян мекунад. «Кўчандагон» ҳамчун «шахсоне, ки мувофиқи қарори мақомоти ваколатдори давлатӣ, на бо ташаббуси шахсӣ, ҷойи зисти худро иваз менамоянд» муайян карда мешаванд.
Қарори № 814 “Дар бораи муқаррар намудани роҳати умумӣ (ғайрихатиёрӣ),” (30 декабри 2015)	Ин санад тартиби таъсиси ҳуқуқи хизматрасонӣ (сервитут)-ро муқаррар мекунад, ки он соҳибкории асосии заминро аз ҳуқуқи моликият маҳрум намекунад, аммо қисме аз заминро ба нафъи шахси соҳиби сервитут ҷудо мекунад.
Қарори № 641 “Дар бораи тасдиқи тартиби ҷуброни зарарҳои истифодабаранда ё истифодабарандаи ҳуқуқҳои бақайдгирфтаи замин ва талафи қитъаҳои замин” (30 декабри 2011)	Ин санад тартиби ҷубронпулӣ ба истифодабарандагони заминро барои бозпас гирифтани қитъаҳои замин ва зарари расида ба истеҳсоли маҳсулоти кишоварзӣ муайян мекунад. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ва Кумитаи давлатии идораи замин ва геодезии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамасола тағйирот дар меъёрҳои ҷуброн барои талафоти истеҳсоли маҳсулоти кишоварзиро ҳисоб карда, барои тасдиқ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамоянд.
Сиёсати миллии кўчонидан (Нақшаи миллии кўчонидан), Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон № 467 аз 1 октябри 2008	Сиёсати миллии кўчонидан тартиби идоракунии муҳоҷирати ихтиёрии дохили кишварро, инчунин нақш ва масъулияти вазоратҳо ва ниҳодҳои гуногуни давлатӣ муайян мекунад.
Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон № 47 аз 20 январи 2009, “Дар бораи кўчонидани аҳолии шаҳри Роғун ва ноҳияи Нуробод аз минтақаи зерӣ обмондаи НБО Роғун,” бо тағйироти 1 июни 2024	- Ин Қарор ба кўчонидани аҳолии шаҳри Роғун ва ноҳияи Нуробод, ки дар минтақаи зерӣ обшавандаи Лоиха қарор доранд, дахл дорад. - Он вазифаҳо ва масъулиятҳои сохторҳои давлатии марбутаро муайян менамояд. - Қарор пешбинӣ мекунад, ки ба кўчандагон ҷубронпулӣ дода шавад. Маблағи қарзи имтиёзнок (5000 сомонӣ) ва кўмакпулии гузариш (200 сомонӣ ба сардори хонавода ва 100 сомонӣ ба ҳар як узви хонавода) нишон дода шудаанд.

Қонун	Талабот
	• Ҷуброни амвол бар асоси арзёбии Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатӣ ва мувофиқи арзиши бозорӣ пардохт мегардад. • Ҷуброни таҷҳизот, дарахтони самарбахш, зироатҳои кишоварзӣ ва ашё ё амволи шахсӣ тибқи Оинномаи ММЗ (Муассисаи давлатии Мудирияти минтақаи зериобшавандаи НБО Роғун) аз ҷониби ҳуди ММЗ анҷом дода мешавад. • Оилаҳои кўчонидашуда бо қитъаи замини ҳамарзиши маскунӣ дар макони кўчонидан таъмин карда мешаванд. • Маблағгузорӣ барои интиқол ба маконҳои кўчонидан аз буҷети давлатӣ пешбинӣ шуда, иҷрои он ба зиммаи вазоратҳои нақлиёт, тандурустӣ ва корҳои дохилӣ вогузор шудааст. • Барномаи барқарорсозии воситаҳои рўзгузаронӣ татбиқ мегардад (одатан барномаҳои сармоягузорӣ бо мақсади мусоидат ба ШЛЗ-ҳо барои пайдо кардани шуғл). • Ба барномаи кўчонидан ҳамчунин кўчандагони минтақаи зериобшавандаи ноҳияи Рашт низ тадриҷан шомил карда мешаванд. • Бунёди иншоот ва сохторҳо дар минтақаи зериобшаванда манъ мешавад бо ҳадафи пешгирӣ аз: • а) афзоиши сунъӣ ё ғайримуқаррарии шумораи хонаводаҳо ва оилаҳо дар дафтарҳои хоҷагии ҷамоатҳо дар минтақаи зериобшаванда; • б) муҳоҷират аз дигар минтақаҳои Тоҷикистон ба минтақаи зериобшаванда.
Қарори № 395 аз 27 августи 2011, “Дар бораи тағйирот ва иловаҳо ба Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон № 47 аз 20 январи 2009”	• «Ҷамъияти саҳомии кушодаи НБО Роғун» бо «Муассисаи давлатии Мудирияти минтақаи зериобшавандаи НБО Роғун» иваз карда мешавад. • Қарори мазкур муқаррароти қарори соли 2009-ро, ки иҷозат меод маводи наҷотдодаро ҳамчун шакли ҷуброн барои меҳнати таҳриби иншоот ба ҳисоб гирифт, бекор мекунад.
Қарори № 162 аз 28 март 2015, “Дар бораи тағйирот ва иловаҳо ба Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон № 47 аз 20 январи 2009”	• Қарори мазкур масъулияти Муассисаи давлатии Мудирияти минтақаи зериобшавандаи НБО Роғун (ММЗ)-ро барои пардохти хароҷоти физикии кўчонидани ШЛЗ-ҳои кўчондашуда муайян мекунад. • Ин қарор муқаррар менамояд, ки ҷуброни амвол бояд аз ҷониби ММЗ бо арзиши пурраи бозорӣ пардохт гардад. • Сохторҳои зерин масъули арзёбӣ мебошанд: – Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон; – Кумитаи давлатии идораи замин ва геодезии Ҷумҳурии Тоҷикистон; ва – Мақомоти маҳаллии шаҳри Роғун ва ноҳияи Нуробод.

Шуғл, Даромад ва Барқарорсозии Воситаҳои Рӯзгузаронӣ

Ҷадвали С-2 – Қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ марбут мебошанд.

Қонун	Талабот
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти калонсолон» (с. 2017, №1-2) бо тағйиру иловаҳо	- Ин қонун ҳуқуқҳо, тартиб ва талаботро барои таҳсилоти калонсолон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад. - Ҳамаи калонсолон ҳуқуқ доранд таҳсили иловагӣ гиранд. - Ин ҳамчун шарт зарурӣ барои ҳаёти иқтисодии фаъол эътироф шудааст.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фондҳои ғайридавлатии нафақавӣ» (с. 2005) бо тағйиру иловаҳо	- Ин қонун муносибатҳои ҳуқуқӣ ва иқтисодиро, ки ба таъсис, фаъолияти амалкунӣ, бозсозӣ ва барҳамдиҳии фондҳои ғайридавлатии нафақавӣ марбутанд, танзим менамояд. - Шаҳрвандон ҳуқуқ доранд ба таъминоти иловагии ихтиёрии нафақа.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифз ва дастгирии давлатии соҳибкорӣ» (с. 2014) бо тағйиру иловаҳо	- Ин қонун ҳимоя, дастгирӣ ва рушди давлатии соҳибкориро танзим намуда, барои фаъолияти субъектҳои соҳибкорӣ кафолати давлатиро пешбинӣ мекунад. - Қонун ба ҳамаи шаклҳои соҳибкорӣ, аз ҷумла онҳое, ки бе мақоми шахси ҳуқуқӣ ё бе коргарони кироӣ дар қаламрави Тоҷикистон фаъолият мекунанд, татбиқ мешавад, ба истиснои баъзе ҳолатҳои муқарраргардида.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ» (с. 2009) бо тағйиру иловаҳо	Ин қонун бақайдгирии таъсис, бозсозӣ ва барҳамдиҳии субъектҳои соҳибкорӣ ва фаъолияти шахсони худмашғулро, инчунин фаъолияти Феҳристи ягонаи давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродиро танзим менамояд.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фармоиши иҷтимоии давлатӣ» (с. 2008) бо тағйиру иловаҳо	- Фармоиши иҷтимоии давлатӣ шакли иқтисодӣ ва ҳуқуқии татбиқи барномаҳо ва лоиҳаҳои иҷтимоӣ мебошад, ки ба ҳалли масъалаҳои иҷтимоӣ дар сатҳи миллий ва маҳаллӣ равона шудаанд ва ҳам барномаҳои маблағгузоришавандаи давлатӣ ва ҳам шарикӣ байни бахши давлатӣ ва хусусиро дар бар мегиранд. - Ин қонун заминаи иҷтимоӣ, принципҳо ва тартиби маблағгузорию фармоиши иҷтимоии давлатиро муайян намуда, ба ҳамаи ташкилотҳои дахлдор татбиқ мешавад.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳунармандӣ» (с. 2019)	Ин қонун дастгирии давлатиро нисбат ба ҳунарҳои анъанавӣ муайян мекунад.

Дастрасӣ ба иттилоот

Ҷадвали С-3 – Қонунҳо ва танзимоти асосии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба дастрасӣ ба иттилоот марбутанд

Қонун	Талабот
Сарқонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон (соли 1994, бо тағйиру иловаҳо)	Моддаи 25: «Мақомоти давлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва шахсони мансабдор уҳдадоранд ба ҳар шахс имкони дарёфт ва шиносӣ бо ҳуҷҷатҳое, ки ба ҳуқуқ ва манфиатҳои ӯ таъсир мерасонанд, фароҳам оранд, ба истиснои ҳолатҳое, ки қонун пешбинӣ кардааст.»
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ» (соли 2007, бо тағйиру иловаҳо)	Иттиҳодияи ҷамъиятӣ метавонад дар яке аз шаклҳои ташкиливу ҳуқуқии зерин таъсис дода шавад: ташкилоти ҷамъиятӣ, ҳаракати ҷамъиятӣ ё мақоми ташаббуси ҷамъиятӣ.

	- Қонуни мазкур ҳуқуқи шаҳрвандонро барои таъсиси иттиҳодияҳо бо мақсади Ҳимояи манфиатҳои умум ва расидан ба ҳадафҳои муштарак муайян мекунад. - Қонун ҳуқуқи шаҳрвандонро барои шомил нашудан ба иттиҳодияҳо ё ихтиёран тарк кардани онҳо эътироф менамояд. - Тағйироти воридшуда ба қонун дар моҳи августи соли 2015 уҳдадор мекунад, ки ташкилотҳои ғайриҳукуматӣ (ТҒХ) пеш аз истифодаи маблағҳои гирифташуда аз сарчашмаҳои байналмилалӣ, Вазорати адлияро дар ин бора огоҳ намоянд.
Фармон «Дар бораи тасдиқи Тартиби ҷуброни хароҷотҳои марбут ба пешниҳоди иттилоот», аз 1 январи соли 2010	- Ҳамаи муассисаҳои давлатӣ ҳуқуқ доранд барои пешниҳоди иттилоот ба рӯзманигорон ва шахсони мансабдори давлатӣ пардохт талаб намоянд. - Арзиши як саҳифаи иттилооти пешниҳодшуда метавонад то 35 сомонӣ (баробар ба 3,50 доллари ИМА) бошад.

Идоракунии давлатӣ

Ҷадвали С-4 – Қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба идораи давлатӣ

Қонун	Талабот
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти ҳокимияти давлатӣ дар маҳал» (соли 2004)	- Қонуни мазкур ба раиси ноҳия ё шаҳрро салоҳияти назорат ва идоракунии захираҳои табиӣ, сохтмон ва барқарорсозии минтақаҳои ҳифзи табиат, назорати сохторҳои маҳаллӣ дар самти назорати санитариву эпидемиологӣ, идоракунии партовҳо, ҳифзи тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли дар ҳудуди маъмуриро медиҳад. - Бе огоҳонии расмӣ ба мақомоти иҷроияи маҳаллии ноҳия баргузории ҷамъомади оммавӣ манъ аст.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳа» (соли 1994, бо тағйиру иловаҳо)	- Қонуни мазкур ба ҷамоатҳо ваколатҳои васеъ дода, онҳоро уҳдадор месозад, ки барои қонеъсозии ниёзҳои иҷтимоиву иқтисодии маҳаллӣ кӯшишҳои ҷомеаро дастгирӣ намоянд. - Тағйироти соли 2009 ба мақсади тақвияти идоракунии маҳаллӣ ва баланд бардоштани ҳисоботдиҳии он тавассути вогузори салоҳияти буҷетӣ ба шӯроҳои ҷамоат ва ҷорӣ намудани низоми интиҳоботи мустақими аъзои шӯроҳои ҷамоат роҳандозӣ шудааст. - Тағйироти соли 2017 ба шӯроҳои ҷамоат ҳуқуқ медиҳад, ки даромадҳои ғайриандозӣ аз хизматрасониҳои маъмуриро, инчунин як қисми андозҳои амволи маҳаллиро дар ихтиёри худ нигоҳ доранд. - Тағйироти соли 2017 Ҳукумати ҷумҳуриро вазифадор менамояд, ки нисбат ба таҳия ва қабул кардани сиёсатҳои, ки шӯроҳои ҷамоатро бо ваколат ва захираҳои зарурӣ барои рушди маҳаллӣ ва ҳалли мушкилот таъмин мекунад, муносибати ҷиддӣ зоҳир намояд.

Ҳуқуқҳои шахрвандон

Ҷадвали С-5 – Қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳуқуқ ва уҳдадориҳои шахрвандон.

Қонун	Талабот
Кодекси тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон (соли 2016, бо тағйири иловаҳо)	- Шахрвандон ҳуқуқ доранд ба хизматрасонии тиббии бехатар, самаранок ва баландсифат. - Давлат, корфармоён ва шахсони воқеӣ масъули ҳифзи саломатии шахсӣ ва ҷамъиятӣ мебошанд. - Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон масъулияти ниҳоиро барои татбиқи сиёсати соҳаи тандурустӣ бар дӯш дорад.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи муроҷиати шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ» (соли 2016, №7)	- Қонуни мазкур тартиби баррасии муроҷиати шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро нисбат ба ниҳодҳои давлатӣ, мақомоти маҳаллӣ, субъектҳои хоҷагидорӣ ва дигар ташкилотҳо танзим менамояд. - Ҳар шахс метавонад бе таҳдид ё таъқиб муроҷиат намояд. - Муроҷиат метавонад ба таври хаттӣ, телефонӣ ё электронӣ пешниҳод шавад. - Барои муроҷиат муҳлати маҳдуд муайян нашудааст.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи баробарӣ ва бартарафсозии ҳамаи шаклҳои таъъиз» (соли 2022, №773)	- Ҳамаи шахрвандони Тоҷикистон ҳуқуқ доранд ба баробарӣ ва ҳимояи самаранок аз ҳама гуна шаклҳои таъъиз. - Барои мусоидат ба баробарҳуқуқии гурӯҳҳои осебпазир метавонанд тадбирҳои мусбӣ андешида шаванд, вале ин набояд ба додани ҳуқуқҳои махсус ба гурӯҳҳои алоҳида оварда расонад.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи баробарии ҳуқуқии мардону занон ва имкониятҳои баробари онҳо» (соли 2005, №3)	- Қонуни мазкур кафолати баробарии гендериро аз ҷониби давлат тасдиқ мекунад. - Таъъиз миёни мардон ва занон манъ карда мешавад, ба истиснои тадбирҳои марбут ба тандурустӣ, ҳомиладорӣ, таваллуд ва чораҳои мусбӣ ба хотири пешбурди баробарӣ.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи хизматрасониҳои иҷтимоӣ» (соли 2008)	Қонуни мазкур ҳуқуқи шахрвандони Тоҷикистон, шахрвандони хориҷӣ ва шахсони бешахрвандро оид ба гирифтани хизматрасониҳои иҷтимоӣ муайян мекунад.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи стандартҳои иҷтимоии давлатӣ» (соли 2009)	- Стандартҳои иҷтимоии давлатӣ маҷмӯи меъёрҳо ва қоидаҳои мебошанд, ки бо мақсади татбиқи ҳуқуқҳои иҷтимоии дар Сарқонун кафолатдодашуда, аз ҷониби давлат муқаррар карда шудаанд. - Қонуни мазкур асоси ҳуқуқӣ ва сохтори Стандартҳои иҷтимоии давлатиро муайян мекунад. - Он ба стандартҳои, ки истеҳсолот, мол, меҳнат ё хизматрасониҳоро танзим мекунад, дахл надорад.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳифзи иҷтимоии шахсони маъҷуб» (соли 2009)	- Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва ташкилии расонидани ҳифзи иҷтимоии шахсони маъҷубро бо мақсади фароҳамсозии имкониятҳои баробар муайян мекунад. - Маъҷуб ҳамчун шахсе муайян карда мешавад, ки бинобар беморӣ, осеб ё мушкilotи ҷисмонӣ ё рӯҳӣ дорои маҳдудият буда, ба ҳифзи иҷтимоӣ ниёз дорад. - Шахсони маъҷуб ҳуқуқи баробар ба хизматрасонии тиббӣ, таҳсил, фароғат, сафар ва интиҳоби озоди касб, аз ҷумла меҳнат доранд. - Таъъиз нисбат ба шахсони маъҷуб манъ аст.

Қонун	Талабот
	Қонун масъулияти ҳамаи сатҳҳои ҳокимиятро нисбат ба шахсони маъюб муайян мекунад.
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи кӯмаки ҳуқуқӣ» (соли 2020)	- Қонуни мазкур ҳуқуқ ва уҳдадориҳои шахсони воқеиро нисбат ба кӯмаки ҳуқуқӣ танзим менамояд. - Кӯмаки ҳуқуқӣ ба ду шакл пешниҳод мешавад: - ибтидоӣ – ки дар он фаҳмонидани ҳуқуқи уҳдадориҳо, маслиҳатдиҳӣ ва омода намудани ҳуҷҷатҳо дар назар аст; - дуюмдараҷа – ки кӯмаки ҳуқуқӣ аз ҷониби давлат дар ҷараёни мурофиаҳои судии гражданин ва ҷиноятӣ ба нафъи шахси дифоъшаванда таъмин карда мешавад. - Қонун ҳуқуқ ва уҳдадориҳои вакилони давлатӣ ва шахсоне, ки кӯмаки ҳуқуқӣ мегиранд, муайян мекунад.

ЗАМИМАИ D: ВАРАҚАИ ИТТИЛООТИИ ММЗ ДАР БОРАИ КҶОНИДАН

Мақсади асосии Мудирят:

Кўчонидани аҳоли, омода намудани минтакаи зеробишавандаи обанбори Нерутои барки обии Роғун ва вобаста ба ин, намуноҳои зерини фаёлиятро ба амал мебарорад:

- кўчонидани аҳоли аз минтакаи зеробишавандаи обанбори НБО Роғун,
- пардохт намудани маблағи аризиш хона, таъминот, дархоти мевадиданда, зироати киштишуда ва дигар амволи шахси ғайришахсонӣ ва ғайра;
- оид ба таъмини нақлиёти боркашонӣ барои қашонидани молу амволи муҳолирон ба мавзеи нави зист;
- бартафосии хонаҳои истиқомати ва тоза кардани ғалгалзорҳо, кўчонидани иншооту биноҳо дар мавриди зарурӣ;
- кўчонидани қабристонҳо, ёдгориҳои таърихӣ археологӣ бо риояи талаботи санитарно-эпидемиологӣ ва ғайри муносиб зист;
- кўчонидани хатҳои баландшиддати барқ, алоқавонӣ зерзаминӣ ва ғайра, ки барои гузаронидани қорҳои сохтмони дар минтакаи зеробишаванда халал мерасонад;
- амалӣ намудани нақшаи ҷорабинӣ ва дигар масъалаҳои дар Оинномаи муассаса даръ гардида.

Муҳолирон оид ба масъалаҳои

Ҷойдошта бояд ба қулоқ муроҷиат намоянд ?

1. Ба Муассисаи давлатии «Мудирияти минтакаи зеробишавандаи НБО-и Роғун»:

- оид ба пардохти ҷуристонӣ;
- оид ба гирифтани қитъаи замин наздиқавлиги ва заминҳои кишоварзӣ;
- оид ба муайян намудани рӯйхати молу амволи баъисбегирфташуда (шиносномаи техникӣ);
- оид ба таъминот бо оби нӯшокӣ ва ползӣ;
- оид ба таъминот бо қувваи барқ;
- оид ба таъминот бо роғонҳои дохили байни маънафӣ;

- маълумот оид ба нақшаи кулл (нақшаи генералӣ) -

- оид ба сохтмони мактаб, боғчаи бачагон, сохтмони

- бунгои тиббӣ ва дигар иншоотҳои инфрасохторӣ.

2. Ба Мақомоти ҷумҳурии Ҷомияти давлатии шафру ноҳияҳои ва ҷамоатиҳои интиқолиданд ва қабулкунандаи муҳолирон:

Тел. 8 3133 2 1245, (Нуробод).

Тел. 83134 213 28, (Роғун).

Тел. 8313744201 03, (Рӯдакӣ).

Тел. 83137 442 01 02, (Рӯдакӣ).

Тел. 8313021641, (Турсунзода).

Тел. 83130 2 20 80, (Турсунзода).

Тел. 8331221738, 8331222233, (Данғара).

Тел. 8331222624, (Данғара).

Тел. 8313532776, (Файзобод).

- оид ба масъалаи гирифтани нақшаи сохтмони

- хонаҳои истиқомати (меъмори шафру ноҳияҳои).

- оид ба масъалаи тартиб додани рӯйхати ҳолаги оила

- ва аъзоҳои оилаи муҳолирон (қитъаи ҳолагидорӣ ба

- Ҷамоатиҳои деҳот);

- оид ба масъалаи гирифтани маълумот оид ба амвол

- ва дигар ашёҳои ҳолагини ёрирасони шахси;

- оид ба масъалаи ба қайд гирифтани ва аз қайд

- баровардани шафрандон ба Ҷамоатиҳои деҳот;

- оид ба масъалаи гирифтани қитъаи замин

- наздиқавлиги ва қитъаи замин барои фаолияти

- ҳолагидорӣ;

- оид ба таъсис фаро гирифтани хонадагон

- дар муассисаҳои таъсисоти умумӣ, ғайришахсонӣ ва

- иқтисодӣ;

- оид ба таъмини қўдагон ба боғчаи бачагон;

- гирифтани маълумот оиди қорҳои ғайришахсонӣ,

- барои оиди намуноҳои минтакаи зеробишавандаи

- обанбори Нерутои барки обии «Роғун».

3. Ба Вазорати меънаф, муҳолират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон: Тел.235-15-25, 236-22-15.

- оид ба гирифтани дафтарҳои муҳолират;

- оид ба гирифтани қарзи имтиёзон ва қўмақи

- яқдафнаи,

- оиди таъмин намудани ба ғайри қор аз рӯи ихтисос;

- оиди бақайд гирифтани маънобон ва шахсон

- имтиёзон

- оид ба масъалаҳои бозомӯзи дар қорҳои таълимӣ

- кутоҳмуддат (бо ихтисосҳои лозима),

- оид ба гирифтани қарзи имтиёзон барои фаолияти

- соғинаи ва таъсисоти ғайришахсонӣ нави қор.

4. Ба қорҳои давлатии фарҳагидирӣ молу мулкӣ ғайри шахсонӣ шафру ноҳияҳои:

- оид ба масъалаи барӯйхаттирӣ ва ба ғайришахсонӣ молу

- амвол ва дигар амволи ёрирасон барои омода намудани

- шиносномаи техникӣ.

5. Ба Қумитан давлатии сармоягузори ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон:

Қорҳои ваъди давлатии нахустини Ҷумҳурии

Тоҷикистон: Тел.2217959.

- оид ба масъалаҳои ба ғайришахсонӣ гирифтани ва бо

- бозорӣ муайян намудани аризиш он.

- оид ба масъалаҳои баъисбегирфтаи молу амвол

- ва бо нахри бозорӣ (ғайришахсонӣ) муайян намудани

- арзиши он ва инчунин дигар масъалаҳои вобаста ба он.

6. Ба қумитан ҷамоатиҳои фақулодда ва мудофиаи гражданин назди Ҷукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон: Тел.221 91 19, 223 33 59.

- оид ба масъалаи ғайришахсонӣ хайма барои

- истифодабарии муваққатӣ то бунёди хонаи истиқомати

- дар мавзеи нави зист.

7. Ба Бонки давлатии амонатгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон «Амонатбонк»: Тел. 2 231457, 2218472.

- оид ба масъалаи қушодани суратмасоҳи ғайришахсонӣ

- ғайришахсонӣ дар «Амонатбонк» ва

- филиалҳои он дар шафру ноҳияҳои.

Ҷўдадорҳои муҳолирон:

- интиқоли оиди маънафӣ нави зист тибқи қарори №47

- аз 20-уми январӣ соли 2009, «Дар бораи аз минтакаи

- зеробишавандаи Нерутои барки обии Роғун

- кўчонидани аҳолии шафру Роғун ва ноҳияи Нуробод».

- бо гирифтани қитъаи замин наздиқавлиги аз маънафӣ

- зист аввала азқайд баровардаи шиноснома (паспорт)-ро

- ва дар маънафӣ нави зист ба қайд мемонад.

- бунёди хонаи хонаҳои истиқомати тибқи талаботи

- нақшаи кулли маънафӣ бо шуғли меъмори шафру

- ноҳияҳои қабулкунанда мувофиқа менамояд.

- дар муҳолирати муайяншуда сохтмони манзили

- истикоматишафру ба аълои мерасонад.

- минтакаи зеробишавандаро саривақт овоз намояд.

- муҳолирон оид ба ғайри масъалаҳои ғайришахсонӣ ба

- таъри хатти ба вазорати идораҳои дар боло зикргардида

- ғайришахсонӣ доранд.

- муҳолират вазирадори аст, ки барои ба таъмин фаро

- гирифтани фарзандонаш дар маънафӣ нави зист

- ғайришахсонӣ заруриро ба мақомоти ғайришахсонӣ

- ғайришахсонӣ давлатии шафру ноҳияҳои пешниҳод

- намояд.

- инчунин, ғайришахсонӣ зарури маънобон ва шахсон

- имтиёзонҳои оилаҳо ба сохтмони дахлдор сари вақт

- пешниҳод намояд.

- ноҳият ва ғайришахсонӣ қарори №47 аз 20-уми январӣ соли

- 2009-ро дарк намуда, ғайришахсонӣ ғайришахсонӣ таъмин

- намояд.

Суроған Мудирят
кўчаи Бохтар 10,
ш. Душанбе 734025
Тел: 2 27 94 03, 2 27 94 11
Факс: 2 27 94 25
E-mail: muhojir@dfa.tj
www.dfa.tj

Ҷукумати

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Роғнамон Муҳолират

Муассисаи давлатии

«Мудирияти минтакаи зеробишавандаи НБО Роғун»

Муассисаи давлатии «Мудирияти минтакаи зеробишавандаи НБО Роғун тибқи талаботи Қарори Ҷукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъти №47 аз 20 январӣ соли 2009 «Дар бораи аз минтакаи зеробишавандаи Нерутои барки обии Роғун кўчонидани аҳолии шафру Роғун ва ноҳияи Нуробод» фаолияти худро ба роғ монда, дар ғайришахсонӣ бо вазорати идораҳои дахлдор, мақомотҳои ғайришахсонӣ ва ғайришахсонӣ давлатии шафру ноҳияҳои интиқолиданд ва қабулкунандаи муҳолирон нақшаи кўчонидани аҳоли ва оморасонии минтакаи зеробишавандаи НБО Роғунро марҳла ба марҳла амалӣ менамояд.

ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

РАҲНАМОИ МУҲОҶИР

МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ “МУДИРИЯТИ МИНТАҚАИ ЗЕРИОБШАВАНДАИ НБО РОҒУН”

Муассисаи давлатии “Мудирияти минтақаи зериобшавандаи НБО Роғун” тибқи талаботи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №47 аз 20 январи соли 2009 “Дар бораи кўчонидани аҳолии шаҳри Роғун ва ноҳияи Нуробод аз минтақаи зериобшавандаи НБО Роғун” фаъолият намуда, иҷрои марҳилавии Нақшаи амалиёти кўчонидан ва оморасозии минтақаи зериобшавандаи НБО Роғунро дар ҳамкорӣ бо вазорату идораҳои дахлдор, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳрҳо ва ноҳияҳои кўчонидашаванда ва қабулкунанда таъмин менамояд.

МУҲОҶИРОН БОЯД БА КУҶО ДАР МАВРИДИ МАСЪАЛАҲОИ ПАЙДОШУДА МУРОҶИАТ НАМУДАНД?

1. Ба Муассисаи давлатии “Мудирияти минтақаи зериобшавандаи НБО Роғун”:

Оид ба пардохти ҷубронпулӣ;

Оид ба гирифтани қитъаи замини наздиҳавлигӣ ва замини кишоварзӣ;

Оид ба муайян кардани рӯйхати амволи бақайдгирифташуда (шиносномаи техникаи амвол);

Оид ба таъмин бо инфрасохтори аввалия;

Оид ба таъминот бо оби нӯшокӣ ва оби обёрӣ;

Оид ба таъминоти барқ;

Оид ба таъминот бо роҳҳои дохили маҳалла;

Маълумот дар бораи нақшаи генералии сохтмони мактаб, кўдакистон, бунгоҳи тиббӣ ва дигар инфрасохтор.

2. Ба мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳрҳо, ноҳияҳо ва ҷамоатҳо (кўчонидашаванда ва қабулкунанда):

Телефон: 8 3133 2 1245 (Нуробод)

Телефон: 8 3134 2 1328 (Роғун)

Телефон: 8 3130 2 1641 (Турсунзода)

Телефон: 8 3130 2 2080 (Турсунзода)

Телефон: 8 3135 2 2776 (Файзобод)

Оид ба гирифтани тарҳи сохтмони манзили истиқоматӣ (меъмори шаҳр ва ноҳия);

Оид ба таҳияи рӯйхати хонаводагӣ ва аъзои оилаҳои кўчондашуда (ба қайди ҷамоатҳо);

Оид ба гирифтани маълумот дар бораи амвол ва дигар ашёҳои хоҷагии шахсӣ;

Оид ба масъалаҳои бақайдгирӣ ва хориҷкунии шаҳрвандон (ба ҷамоатҳо);

Оид ба гирифтани қитъаи замини наздиҳавлигӣ ва замин барои фаъолияти хоҷагӣ;

Оид ба фаро гирифтани донишомӯзон бо таҳсил дар мактабҳои ибтидоӣ ва миёна;

Оид ба таъмини кўдакон бо кўдакистон;

Оид ба маълумот оид ба корҳои фаҳмондадиҳӣ чиҳати холисгардони минтақаи зериобшаванда.

3. Ба Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон:

Тел: 235-15-25; 236-22-15

Оид ба гирифтани “дафтари муҳоҷират”;

Оид ба гирифтани қарзҳои имтиёзнок ва кўмаки яқвақтаина;

Оид ба шуғли ихтисосӣ;

Оид ба бақайдгирии маъҷубон ва шахсони дорои имтиёз;

Оид ба бозомӯзӣ тавассути курсҳои кўтоҳмуддат (бо ихтисосҳои зарурӣ);

Оид ба гирифтани қарзҳои имтиёзнок барои фаъолияти соҳибкорӣ ва ташкили ҷойҳои корӣ.

4. Ба Корхонаи давлатии бақайдгирии молу мулкӣ ғайриманқул дар шаҳрҳо ва ноҳияҳо:

Оид ба масъалаҳои ҳисоб ва бақайдгирии амвол ва амволи ёрирасон барои таҳияи паспорти техникӣ.

5. Ба Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон:

Корхонаи воҳиди давлатии нархгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон

Тел: 221 7959

Оид ба ҳисоб кардан ва муайян намудани арзиши бозори амвол;

Оид ба ҳисоб кардан ва муайян намудани арзиши бозорӣ ва дигар масъалаҳои марбут.
6. Ба Кумитаи ҳолатҳои фавқулода ва мудофиаи шаҳрвандии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон:

Тел: 221-91-19; 223-33-59

Оид ба таъмини хайма барои истифодабарии муваққатӣ то сохтмони манзили истиқоматӣ дар ҷойи нав.

7. Ба "Амонатбанк" — Банки амонатгузории давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон:

Тел: 223-14-57; 221-84-72

Оид ба кушодани суратҳисоб барои гирифтани ҷубронпулӣ дар "Амонатбанк" ва филиалҳои он дар шаҳрҳо ва ноҳияҳо.

ЎҲДАДОРИҲОИ МУҲОҶИРОН:

Интиҳоби озоди макони нави истиқомат мувофиқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №47 аз 20 январи соли 2009 "Дар бораи кӯчонидани аҳолии шаҳри Роғун ва ноҳияи Нуробод аз минтақаи зеробшавандаи НБО Роғун".

Пас аз гирифтани қитъаи замин наздиҳавлигӣ муҳожир бояд шиносномаи худро аз қайди маҳалли пештара хориҷ намуда, дар макони нави истиқомат ба қайд гирад.

Якҷо бо шӯъбаи меъморӣ ва банақшагирии шаҳр ва ноҳия итминон ҳосил кунад, ки сохтмони манзили истиқоматӣ тибқи талаботи нақшаи генералии маҳал иҷро мешавад.

Ба анҷом расонидани сохтмони манзили истиқоматӣ дар муҳлати муқарраршуда.

Сари вақт ҳолӣ кардани минтақаи зеробшаванда.

Муҳожирон ҳуқуқдоранд бо шакли хаттӣ ба вазорату идораҳои дар боло зикршуда барои ҳалли масъалаҳои мавҷуда муроҷиат намоянд.

Муҳожир вазифадор аст барои фаро гирифтани фарзандонаш бо таҳсил дар макони нави истиқомат ҳуҷҷатҳои заруриро ба мақомоти иҷроияи маҳал пешниҳод намояд.

Илова бар ин, уҳдадор аст ҳуҷҷатҳои лозимии маъҷубон ва шахсони дорои имтиёзро ба сохторҳои дахлдор сари вақт пешниҳод намояд.

Мақсаду татбиқи Қарори №47 аз 20 январи соли 2009-ро дарк намуда, иҷрои ҳатмии онро таъмин намояд.

ҲАДАФИ АСОСИИ МУДИРИЯТ

Кӯчонидани шахсони аз Лоиҳа зарардида, оmodасозии минтақаи зеробшавандаи НБО Роғун ва дар ин замина татбиқи амалҳои зерин:

Кӯчонидани шахсони аз Лоиҳа зарардида аз минтақаи зеробшавандаи НБО Роғун;

Пардохти арзиши манзил, таҷҳизот, дарахтони мевадиҳанда, зироатҳои киштшуда ва дигар амволи шахсӣ дар сурати таҳриб;

Таъмини мошинҳо барои интиқоли амвол ва молу мулкҳои муҳожирон ба макони нави истиқомат;

Таҳриби манзилҳои истиқоматӣ ва тозакунии ҷангалзорҳо, кӯчонидани иншоот ва биноҳо дар ҳолати зарурӣ;

Кӯчонидани қабристонҳои ёдгориҳои таърихӣ бостонӣ тибқи талаботи санитарӣ, эпидемиологӣ ва ҳифзи муҳити зист;

Кӯчонидани хатҳои баландшиддати барқ, коммуникасияҳои зеризаминӣ ва ғайра, ки ба корҳои сохтмонӣ дар минтақаи зеробшаванда халал мерасонанд;

Татбиқи нақша ва чорабиниҳо ва дигар вазифаҳои пешбинишуда дар Оинномаи ташкилот.

ТАҲСИЛОТИ ТАМОСИИ МУАССИСАИ ДАВЛАТИИ "МУДИРИЯТИ МИНТАҚАИ ЗЕРИОБШАВАНДАИ НБО РОҒУН":

шаҳри Душанбе, кӯчаи Бохтар, 10, 734025

Тел: 227 9403; 227 9411

Факс: 227 9425

E-mail: mdmmz@interent.ru

ЗАМИМАИ Е: НАМУНАИ ТАҲРИРШУДАИ ШИНОСНОМАИ ТЕХНИКИИ ҲОҶАГИИ ХОНАВОДАГӢ

Ҷумҳурии Тоҷикистон Корхонаи Воҳиди Давлатии « ҲОҶАГИИ МАНЗИЛИЮ КОММУНАЛИЙ » Корхонаи фаръии байниноҳиявии бақайдгирии техникии шаҳри Рӯғун.		Республика Таджикистан Государственное Унитарное Предприятие « ҲОҶАГИИ МАНЗИЛИЮ КОММУНАЛИЙ » Межрайонное дочернее предприятие технической инвентаризации город Рогун
(инвентарный)		(технический отчет)

Ноҳия (район)	Маҳаллаи (квартал)	Қитъаи (участок)
<i>Нуробод</i>	<i>Ҷамоати Комсамоллобод</i>	<i>деҳаи Чанор</i>

ШИНОСНОМАИ ТЕХНИКИИ ҲАВЛИДОРӢ

(Технический паспорт домовладения)

Шаҳри (город) ноҳияи Нуробод
Кўчаи (улица) деҳаи Чанор
Захира (фонд) Шаҳси
Соҳиб(владелец) [REDACTED]
Истифодабаранда (пользователь) _____

кайд № _____
(Реестровый)

Ба руйхат гузаронида шуд.
(инвентаризация произведена)

« 20 » нової с 2009

Тағйирот гузаронида шуд.
(текущие изменения произведены)

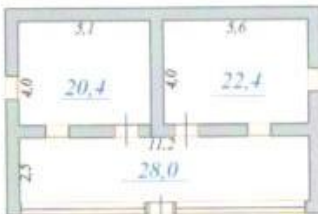
« _____ » _____ с 200

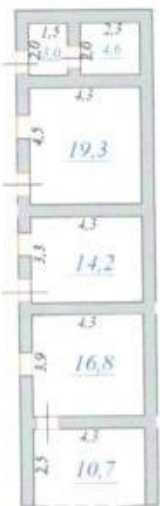
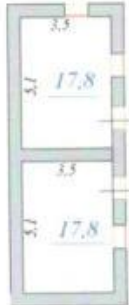
Бақайдгирии ҳуқуқӣ
(прововая регистрация)

« _____ » _____ с 200

« Тасдиқ шудааст »
Бо фармони КВД « ХМК »
№ _____ аз _____ 200

Нақшаи сохтмон	
Сохтмон	11с
Сурога:	ноҳияи Нуробод
Куча	Дехан Чанор
[Redacted Address]	
Ошёна	1
	Хурудишани 1:200

Эҷод ба нақша	
Масоҳати умуми	175,0 м2
Масоҳати исти	114,5 м2
Ёрирасон	60,5 м2

Ҷамъияти маҳаллии ҳокимияти маҳалли "Донишгоҳи таълимӣ-тадқиқотӣ"		
Ҷамъияти маҳаллии ҳокимияти маҳалли "Донишгоҳи таълимӣ-тадқиқотӣ"		
Ҷойнома	Қитъа	Ҳаҷми
		[Redacted]
17-и Август 2009с.		

РАСЧЕТНЫЙ ЛИСТ

Оценка здания пристроек, служебных строений и сооружений.

дехаи Чанор чамоати Комсомолобод н. Нуробод

интер	Наименование	год постройки	фундамент	стены	крыша	длина	ширина	площадь	высота	объем	№ таблица	стоимость	Поправка Ок - 180 Дв - 50	восстановительная стоимость	Износа %	Ликвидационная стоимость
	Истикомати		б/б	ш/б	жест	12,2	8,0	97,6	3,5	403	7	26,70		10765		10765
			(12,2x8,0x3,5+11,2x2,5x2,2)=341,6+61,60=403,2													
									Тиреза		6x	68,90		413,40		413,40
									Дар		4x	48,80		195,20		195,20
2/1/с	Истикомати		б/б	ш/б	жест	11,2	4,5	50,4	6	302	7	26,70		8074,08		8074,08
3/1/с	Истикомати		б/б	г/б	шиф	11,0	5,3	58,3	3,5	204	19	25,50		5142,06	5	4884,96
3/1/д	Долон		б/б	г/б	шиф	5,3	2,4	12,7	3,5	44,5	17	20,80		926,02	15	787,11
	Чамъ:															25119,75
4/1/ц	Ошхона		б/б	ш/б	жест	5,3	4,5	23,9	3,5	83,5	2	21,90		1828,10	5	1736,70
5/1/ц	Хамом		б/б	ш/б	жест	5,3	2,9	15,4	3,5	54	4	29,4		1587,60	5	1508,22
5/1/д	Огил		б/б	г/б	шиф	6,3	6,0	37,8	2,5	94,5	13	14,00		1323,00	5	1256,85
5/1/д	Навес				шиф	6,3	6,0	37,8	3	113,4	16	16,10		1825,74	5	1734,45
8/1/д	Хезумхона		б/б	г/б	шиф	10,7	3,0	32,10	2,5	80	17	27,80		2230,25	5	2119,40
6/1/д	Навес		б/б	дере	шиф	6,5	3,10	20,2	4	81	16	16,10		1207,7	5	1232,78
4/1/д	Навес		б/б	дере	шиф	3,9	3	11,7	2,5	29,3	16	16,10		470,93	5	447,38
2/1/ц	Гараж		б/б	ш/б	жест	12,5	3,5	43,8	3	131	4	29,50		3871,90		3871,90
	Дарвозаи охан					4	2,5	10,0			3,7	42,80		428		13907,68
																428

Составил

" 28 " июля 2009г

А С Ч Е Т Н Ы Й Л И С Т

Оценка зданий, пристроек, служебных строений и сооружений.

дехан Чанор чамояти Комсомолобод нохияи Нуробод

[illegible]

Составил

28" Июли 2009 г.

Поставщик: *Дочерное межрайонное предприятия технической инвентаризации*
город Рогун

Плательщик: *ОАО Рогунская ГЭС*

С Ч Е Т № *733*

Для определения стоимости инвентаризационно-технических работ
 жилых строений по зонам затоплений Рогунской ГЭС

Дехан Чанор ф.и.о [REDACTED]

№№	Вид работ	Шифр	Единица измерения	Цена в сомони	Объем и количество работ	Стоимость в рублях
1	2	3	4	5	6	7
1	Полевые работы по съемке участка сложной конфигурации (свыше 4-х углов) площадью до 700 кв.м. при плотности застройки участка до 20% или небольшой насыщенности его зелеными насаждениями	1.1.5	участок	1,83	1	1,83
2	Камеральные работы по такому же участку	1.1.6	участок	0,90	1	0,90
3	Полевые работы по участку такой же характеристики площадью свыше 700 кв.м	1.1.7	За каждые 100 кв.м	0,29	13,64	3,96
4	Инвентаризация основных строений	1.3-3.4	100 кв. м	1,94	3	5,82
5	Основная инвентаризация служебный построек	1.5-1.2	Одно пост.	0,43	8	3,44
6	Полевые работы по инвентар. ограждений и заборов, камеральные работы по таким же объектам	1.5-3.4	100 п.м	0,22	21	0,46
7	Оценка основного строения	1.8-1	строение	0,97	1	0,97
8	Оценка холодных помещений	1.8-2.3	Пристрой ка	0,86	8	6,88
9	Перечерч. в в программе ARCHICAD плана земель. участка площадью до 700 кв.м с плотностью застройки участи с выше 20% или при большой насыщенности его зелен. насажд.и со сложной конфигурации (более 4-х углов) или криволинейными границами	1.11.3	участок	0,69	1	0,69
10	Участок той же категории сложности пл.свыше 700 кв.м	1.11.4	За каждые 10 кв.м	0,07	136,4	9,55
11	Компьютерное исполнение чертежа в программе ARCHICAD поэта. план строен. 1 катег. сложности с оригинала	1.11-5	10 кв м	0,07	1,75	0,12

**4. ОБОДИИ БИНО(квм).
(Благоустройство задания, (квм).**

Аломат (Литер)	Кувваи барк (Элво)	Гармидехи и оби (Водотгрев)	Портобобо (Канализаци)	Газ	Товари барки (Эл плитка)	амудхон гармидехи хонаи истикомати (Види отоплення жилого дома).	Печи (Печное)	Марказ (Централ)	А Г В	Гармидехи пахси

**5. ТАВСИФИ ИМОРАТУ БИНОҲО
(Характеристика строений и сооружений)**

Аломат (Литер)	Номи иморату биноҳо (Наименование строения и сооружений)	Соли сохтмон (Год постройки)	Тавсифи қисмҳои бино (Описание конструктивных элементов)			Масоҳати маъ. (Площадь кв.м)	Ҳаҷми маъ. (Объем куб.м)	Арзиш (сомон)		
			Таққури (Фундамент)	Деворҳо (Стены)	Бом (Крыша)			Стоймост (в сомони)		
								Нархи барқароркунии (восстановит. Стоимость).	%суффаша (%наклад).	Нархи ҳақиқӣ (Действительная стоимость).
1/1с	Истикомати		б/б	ц/б	жест	97,6	403,0	11373,60		11373,60
2/2с	Истикомати		б/б	ц/б	жест	50,4	302,0	8074,08		8074,08
3/1с	Истикомати		б/б	г/б	шиф	58,3	204,0	5142,06	5	4884,96
3/1д	Долон		б/б	г/б	шиф	12,7	44,5	926,02	15	787,11
4/1ц	Ошхона		б/б	ц/б	жест	23,9	83,5	1828,10	5	1736,70
5/1ц	ҳамом		б/б	ц/б	жест	15,4	54,0	1585,60	5	1508,22
5/1г	Огил		б/б	г/б	шиф	37,8	94,5	1323,00	5	1256,85
5/2д	Навес					37,8	113,4	1825,74	5	1734,45
8/1д	Хезумхона		б/б	г/б	шиф	32,10	80,0	2230,25	5	2119,40
6/1д	Навес		б/б	дер	шиф	20,20	81,0	1297,7	5	1232,78
4/1д	Навес		б/б	дер	шиф	11,70	29,3	470,93	5	447,38
2/1ц	Гараж		б/б	ц/б	жест	43,8	131,0	3871,90		3871,90
	Дарвозаи					10,0		428,0		428,00
	Танур 4-то							298,40	5	283,48
	Водопровод							60,90		60,90
	Сетка					315,0		1008,0	5	957,60
	Забор-шифер					45,0		378,40		378,40
	Руск печка							132,80		132,80
	Колытка							55,08	5	52,33
	Подпор-стен					5,0	5,5	294,91	10	267,42
	Туалет-2							636,6	5	604,77
	Отмоска					87,0				408,90
	Лестница					5,4		83,7		83,7
	Ҳамаги									45847,23

Арзиши барқароркунии
(Восстановительная стоимость)

Тайёркунанда (Составитель)	« _____ »	2009с			_____
	« _____ »	2009с			_____
	« _____ »	2009с			_____
Тафтишқунанда (Проверил)	« _____ »	2009с			_____

Ассент 206.3
Ёри - 235.4
43225.7 45293.8

[illegible]

ШАРҲИ ҚИТЪАИ ЗАМИН (Экспликация земельного участка)

[illegible]

**3. ШАРҲИ ИСТИФОДАБАРИИ БИНО.
(ЭКСПЛИКАЦИЯ ЖИЛОГО ДОМА(КВМ)).**

[illegible]

12	Изотов и выдача копий поэтажи, план строен. 1 катег. сложности с оригинала	1,11-16	100 кв. м	0,57	1	0-57
13	Правовая регистрация	1,12,15	Один документ	0,29	1	0-29
14	Выход на объект	1,14-1	1 выход	1,90	1	1-9
15	Обследование, обмер и опред. состояния, стоимости отчуждаемых фруктовых деревьев	4,1-14	10 штук	0,36	38,6	13,90
16	Снятие копии техпаспортов	4,1-21	3 экз	0,57	3	0-57
17	Брошуровка инвент. материалов	4,1-27	1- дело	0,11	4	0-44
18	Итого:					52,29
	Повышающ.коэффициент	Пр.282/7,от 14,12,2007г.				7 – 64
	Всего:					399,50

Исполнитель:

3. ШАРҲИ ИСТИФОДОБАРИИ БИНО. (Экспликация жилого дома)

	Номи ҳуҷҷатҳо. (Наименование документов)	Андозан ченак (единица измерения)	Миқдори варакҳо (количество листов)	Эзоҳот (примечание)
1	Накшаи кулли китъаи замин	Накша (План)	1	
2	Накшаи ошёна ба ошёнаи бинои асосӣ	Накша	1	
3	Ҳисобваракаи хонаи асосӣ(расчетный лист)	Адад	1	
4	Тарҳи хомакии китъаи наздихавлиғӣ	Адад	1	
5	Тарҳи хомакии иморат	Адад	1	
6	Пардохтхат(наркома)	Адад	1	
7	Дигар маводҳо	адад	1	
8				

Ҳамаи дар ҷузъ 7(ҳафт)

(Всего в дело)

Техники бойгон

Техник- архивариус)

Имзо(подпись), ному насаб (ф.и.о.), сана (дата)

БА МАЪЛУМОТИ СОҲИБОНИ ХОНА

1. Барои ба ҳисоб гирифтани мансубият иншоотҳои манзилно камунали, хонаҳои истиқоматии (бустонасаройҳои) шахсонӣ воқеъ ва ҳуқуқи (соҳибони манзилҳои шахси) ва тавассути дигар бояд ҳуҷҷатҳои тасдиқкунанда ба қоронаҳои фаръии бақайдгирии техники (КФББТ, КФБТ)-и ҷои истиқоматӣ, ки ба онҳо ҳизмат мерасонанд, пешкаш намоянд ва ба қайд гиранд. (Моҳаҳои 143 банди 2, 246-и кодекси граждани Ҷумҳурии Тоҷикистон, Низомномаи оиди бақайдгирии те хизмати минтақаҳо, сохтмонҳо, иншоотҳо хатҳои муҳандисӣ ва иншоотҳои ободони беруна дар шаҳро, маркази ноҳияҳо, шаҳракҳо ва деҳаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон № 513 аз 30 декабри соли 1998 тасдиқ намудааст.

Шартномаи хари фуруш ё тақдими хуҷра (хонаи истиқомати), ки дар шаҳр, ноҳия ё дар маҳаллаи аҳолинишин дехот, воқеъ аст, бояд аз тарафи идораҳои нотариали тасдиқ ва дар мақомоти ҳокимияти иерарх ба қайд гирифта шуда бошад. Риоя накардани ин қоидаҳо боиси безъғибири шартнома мегардад кодекси манзилии Ҷумҳурии Тоҷикистон, моддаи 118, банди 2).

3. Дар ҳолатҳои тағирӣ ҳайат ва ҳолати биноҳо дар китъаи замин соҳибони иншоотҳои манзилно камунали ва тавассути бояд ба КФБ хабар диҳанд. Барои бақайдгирии тағиротҳо ба амал омада иншоот аз ҷониби ҳодимони КФБ дар давоми ҳар се сол як мар ба тафтиш қарда мешавад.

К СВЕДЕНИЮ ДОМОВЛАДЕЛЬЦЕВ

-Для учета принадлежности жилищно- коммунального и иного назначения, жилых домов (дач) физическим юридическим лицам (собственники), обязаны представить и зарегистрировать правоудтверждающие документы и предприятие технической инвентаризации (МДПТИ, ДПТИ) - Договор купли продажи и дарения квартиры (жилого дома) находящегося в городе, район или сельском населенном пункте должен быть нотариально удостоверен и зарегистрирован органах исполнительной власти. На соблюдение этих правил влечет не действительность договора.

(ст. 113, п. 2. Жилищного Кодекса РТ).

-О всех случаях, происшедших изменений в составе и состоянии строений на земельном участке, владельцы объектов жилищно-коммунального и иного назначения обязаны сообщать, в МДПТИ. Для учета происшедших изменений объекты обследуются предприятием ТИ через каждые 3- год

ШИНОСНОМАИ ТЕХНИКИИ МАЪМУЛИИ ХОҶАГИИ ХОНАВОДАГӢ
Тарҷума ба забони тоҷикӣ

Тасдиқ шудааст бо фармони
Директори КВД “Бақайдгирии молу мулки ғайриманқул”
№ _____ аз “___” _____ соли 2019

Ҷумҳурии Тоҷикистон
Корхонаи воҳиди давлатии “Бақайдгирии молу мулки ғайриманқул”
Корхонаи давлатии фаръии “Бақайдгирии молу мулки ғайриманқул” дар шаҳри Роғун

ШИНОСНОМАИ ТЕХНИКӢ

БАРОИ ХОНАИ ИСТИҚОМАТИИ ШАҲРВАНД
xxx

(хонаи истиқоматӣ, хоҷагии наздиҳавлигӣ, хонаи тобистона ва ғайра)

Суроға	шаҳри Роғун
	ҷамоати деҳоти Қади Об
	деҳаи Ёли Гармоба

Хазина	Инфиродӣ
--------	----------

Рақами инвентаризатсионӣ	1453
Рақами электронии инвентаризатсионӣ	
Рақами ҳисоб-фактура	1453

Рақами кадастрӣ	xxx-01
-----------------	--------

Инвентаризатсияи асосӣ гузаронида шуд — 16 январӣ соли 2023

Тағйироти ҷорӣ ворид карда шуд

1. МАЪЛУМОТ ДАР БОРАИ СОҲИБОНИ ҲУҚУҚ

Сана	Бино	Соҳиби ҳуқуқ (шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ)	Ҳуҷҷатҳое, ки ҳуқуқҳоро тасдиқ ё муқаррар мекунанд	Моликияти умумӣ ё муштарак
				пурра

2. МАЪЛУМОТ ДАР БОРАИ ИСТИФОДАБАРАНДАГОН

Сана	Бино	Истифодабаранда (шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ)	Ҳуҷҷатҳои пешниҳодшуда
	1A/1/XP	xxx	Қарори No 105 Раиси шаҳри Роғун аз июни соли 2015

3. ШАРОИТИ МУСОИД

Бино	Барқ	Оби гарм	Оби нӯшоқӣ	Канализатсия	Таъмини газ	Печкаи газӣ	Печкаи барқӣ	Навъи гармидиҳӣ				Дигар наъви шароит
								Марказонидаш уда	Печкаи зеҳмӣ	Гармкунии инфирдӣ	Дигар наъви гармидиҳӣ	
1A/1/sb	даст рас	Даст рас нест	Даст рас нест	Даст рас нест	Даст рас нест	Даст рас нест	Даст рас нест	Даст рас нест	Даст рас нест	Даст рас нест	Даст рас нест	Даст рас нест

4. МАЪЛУМОТИ УМУМӢ ДАР БОРАИ ҚИТЪАИ ЗАМИН

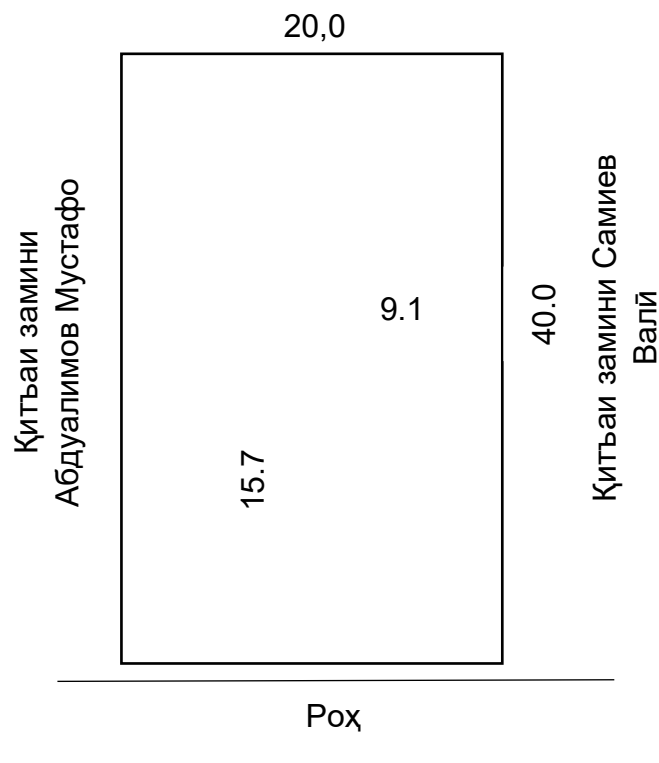
1	Рақами кадастрии қитъаи замин	
2	Майдони умумии қитъаи замин (м2), аз ҷумла	000.0
	- - Дар асоси ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи ҳуқуқ	800.0
	- - Воқеӣ	000.0
	- - Бе ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи ҳуқуқ	000.0
3	Майдони сохтмон (м2), аз ҷумла:	145.8
	- - сохтмони бинои асосӣ	142.8
	- - сохтмони биноҳои ёрирасон	000.0
	сохтмони нотаом	000.0
5	Майдони умумии қитъаи замини бе сохтмон (м2), аз ҷумла	000.0
	- - ниҳолҳо	000.0
	- роҳҳо	200.0
	- сабзавот	000.0
	- алафзор	000.0
	- холигоҳ	000.0
	- дигарҳо	000.0

Нақшаи қитъаи замин

Шаҳр(ноҳия): ШАҲРИ РОҒУН

Деҳа, кӯча: Ёли Гармоба

Масоҳат 1:500

КВД "Бақайдгирии амволи ғайриманкул"								
КВД "Бақайдгирии амволи ғайриманкул" дар шаҳри Роғун								
Масоҳати сохтмон (м2)	145.8	Қитъаи замин (м ²)		Тағйироти ҷорӣ			Мудир:_____	
Масоҳати боғ (м2)	454.2	Дар асос и хучча т	Воқеӣ	Масоҳат и умумӣ (м ²)		Масоҳати қитъаи замин (м ²)	Иҷро кард:_____	
Масоҳати саҳн (м ²)	200.0	800.0	800.0	Ҳудуди сохтмон (м ²)		Дар асоси хуччат	Воқеӣ	Санҷид:_____
Ҳамагӣ (м ²)	800.0			Garden area (м ²)				Тошев К.
Аз ҷумла масоҳати бино	142.8			Ҳамагӣ (м ²)				16 январи 2023
Масоҳати бинои ёрирасон	3.0	Рақами кадастр						

НАҚШАИ ФАРШ

Нишонаи сохтмон: 1А/1/ХР
 Шаҳр (ноҳия): Роғун
 Куча, деҳа: Ёли Гармоба
 Ошёнаи 1 масоҳат 1:100

КВД "Бақайдгирии амволи ғайриманқул"			
КВД "Бақайдгирии амволи ғайриманқул" дар шаҳри Роғун			
Майдони муфид (м ²)	Дар асоси ҳуҷҷат	Воқеӣ 115.3	Мудир: _____ Қурбонзода Л.
Майдони истиқоматӣ		76.8	Иҷро кард: _____ Эшонов Ҷ.
Майдони маъмурӣ ва ғайра.			Санҷид: _____ Тошев К.
Биноҳои ёрирасон		38.5	16 январи 2023

6. МАЪЛУМОТИ УМУМӢ ДАР БОРАИ ХОНАИ ИСТИҚОМАТӢ (хонаи истиқоматӣ, ҷамоати боғдорӣ, дача ва ғайра.)

1	Макон	ЁЛИ ГАРМОБА
2	Бино	1 А/1/ХР
3	Мақсади истифода	
4	Рақами кадастрӣ	
5	Соли ба истифода супоридан	
6	Шумораи ошёнаҳои заминӣ	1
7	Шумораи ошёнаҳои таҳхона	5
8	Шумораи утокҳои истиқоматӣ	
9	Соли сохтмони асосӣ ё таъмири капиталӣ	
10	Масоҳати умумӣ (м ²)	145.8
11	Масоҳати сохтмон (м ²)	142.8
12	Масоҳати истифодашаванда (м ²), аз ҷумла:	115.3
	- Масоҳати истиқоматӣ (м ²)	76.8
	- Дигар намудҳои масоҳат (м ²)	0.000
	- Масоҳати ёрирасон (м ²)	38.5
	- Масоҳати балкон, айвон, веранда, таҳхона ва ғайра (м ²)	0.000
13	Маводҳое, ки барои сохтмони деворҳои асосӣ истифода шудаанд	Клей
14	Маводҳое, ки барои сохтмони деворҳои ёрирасон истифода шудаанд	Клей
15	Поя (фундамент)	Бетон
16	Бом	Варақаҳои филизӣ
17	Фарсудаҷавӣ (%)	%
18	Дигар маълумот	

Омода кард: 16 январи 2023 имзо Эшонов Ҷ
 Ном, имзо
 Тасдиқ кард: 16 январи 2023 имзо Тошов Н
 Ном, имзо

Эзоҳ: Агар якҷанд бинои асосӣ мавҷуд бошад, маълумоти умумӣ барои ҳар як бинои асосӣ таҳия карда мешавад.

8. ТАВСИФИ ИСТИФОДАИ ХОНАИ ИСТИҚОМАТӢ

(хонаи истиқоматӣ, ҷамоати боддорӣ, дача ва ғайра)

[illegible]

Омода кард:	16 январи 2023
-------------	----------------

ИМЗО

ЭШОНОВ Ч.

Ном, имзо

Тасдиқ кард: 16 январи 2023

ИМЗО

Тошов К.

Ном, имзо

9. ЧАДВАЛИ ҲИСОБИ МАСОҲАТ ВА ҲАЧМ

(хонаи истиқоматӣ, ҷамоати боғдорӣ, дача ва ғайра)

[illegible]

Омода кард: 16 январи 2023 имзо ЭШОНОВ Ч.

Ном, имзо

Тасдиқ кард: 16 январи 2023 имзо Тошов К

Ном, имзо

Эзоҳ: Ин чадвал барои шиносномаи техникӣ, ки дар бойгонӣ нигоҳ дошта мешавад, таҳия шудааст.

15. МАЪЛУМОТ ДАР БОРАИ НАРХ

(хонаи истиқоматӣ, ҷамоати боғдорӣ, дача ва ғайра)

Санаи нархгузорӣ	Навъи нарх	Нарх (сомонӣ)	Ҳуҷҷати тасдиқкунанда

16. ТАВСИФИ БИНО

(хонаи истиқоматӣ, ҷамоати боғдорӣ, дача ва ғайра.)

Бино	Рӯйхат	Соли истифода дола	Тавсифи унсурҳо			Масоҳат (m ²)	Баландӣ (m)	ҳаҷм (m ³)	% of Фарсудашав и	Қайд
			Таҳкурсӣ	Деворҳо	Бом					
1A/1/XP	Хона		Бетон	Хишти пукта	Филиз	142.8	3.2	457.1	5%	434.2
2P/1/XP	Балкони кушод		Бетон	Хишти пукта	Хишти пукта	2*1.5	3.2	9.6	5%	

17. ТАВСИФИ ИНШООТ ДАР ҚИТЪА ВА РАСТАНИҲО

Но.	РҶҲАТИ ИНШООТ ДАР ҚИТЪА ВА РАСТАНИҲО	Воҳид	Шумора	Тавсифи иншоот қитъа растаниҳо	дар ва

Омода кард: 16 январи 2023 имзо Эшонов Ҷ.
Ном, имзо
Тасдиқ кард: 16 январи 2023 имзо Тошов К
Ном, имзо

Директори Корхонаи Давлатии "Бақайдгирии амволи ғайриманқул" дар шаҳри Роғун
16 январи 2023 имзо _____ Қурбонзода Л.

ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Феҳристи ягонаи давлатии молу мулки ғайриманқул ва ҳуқуқ ба он
ҚДФ “БАҚАЙДГИРИИ МОЛУ МУЛКИ ҒАЙРИМАНҚУЛ” ДАР ШАҲРИ РОҒУН
(Номи субъекти бақайдгирии давлатӣ)

ШАҲОДАТНОМАИ БАҚАЙДГИРИИ ДАВЛАТӢ

№.2355

22 ноябри 2023

Субъекти ҳуқуқӣ:
XXX

ОБЪЕКТИ ҲУҚУҚӢ:

Қитъаи замин ва хонаи истиқоматӣ, воқеъ дар:

НТЧ, шаҳри Роғун, деҳаи Қади Об, Ёли Гармоба,

ҳуҷҷати тасдиқунанда: Қарор оид ба тасдиқи Санади комиссияи давлатии қабули манзили истиқоматии сохташуда №119 аз 27.09.2023 аз ҷониби мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Роғун, қарори №105 Раиси шаҳри Роғун аз 1 июни соли 2015.

Ҳиссаи соҳиби ҳуқуқ: пурра

Рақами кадастрӣ: ххх

Масоҳати умумии қитъаи замин, намуд ва муҳлати истифода:

Масоҳати умумӣ: 800,00 метри мураббаъ, мақсади истифода: қитъаи наздиҳавлигӣ, муҳлати истифода: якумрӣ, меросӣ, тақсимшаванда

Масоҳати иншоот:

ххх-01, мақсади истифода: бинои истиқоматӣ, масоҳати сохтмон: 145,80 м², масоҳати умумии биноҳо: 118,30 м², шумораи утокҳо: 4, масоҳати истифодашаванда: 118,30 м², аз ҷумла масоҳати истиқоматӣ: 76,80 м². Масоҳати истиқоматӣ — 16,8 м², Масоҳати истиқоматӣ — 24,0 м², Масоҳати истиқоматӣ — 18,0 м², Масоҳати истиқоматӣ — 18,0 м², Роҳрав — 10,4 м², Ҳаммом — 3,8 м², Балкони кушода — 24,3 м², Балкони кушода (таҳти 2G/1/Хр) — 3,0 м².

Қитъаи наздиҳавлигӣ ва хонаи истиқоматӣ дар Реестри ягонаи давлатии молу мулки ғайриманқул ва ҳуқуқ ба он таҳти № ххх аз 22.11.2023 ва ххх-01 аз 22.11.2023 ба қайд гирифта шудааст.

Бақайдгиранда _____ Назаров Раҳмиддин Шомаҳмадович

(имзо, муҳр) (Насаб, Ном, Номи падар)

ҚАРОРИ РАИСИ ШАҲРИ РОҒУН

№119

шаҳри Роғун

7 сентябри соли 2023

Дар бораи тасдиқи Санади комиссияи давлатӣ оид ба қабули сохтмони анҷомёфтаи манзилҳои истиқоматии шаҳрвандон дар деҳаи Ёли Гармоба,
ҷамоати деҳоти Қади Об, шаҳри Роғун
Мувофиқи моддаи 20 Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ”, моддаҳои 72 ва 75 Кодекси шаҳрсозии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунам:

1. Санади комиссияи давлатӣ оид ба қабули сохтмони анҷомёфтаи манзилҳои истиқоматии шаҳрвандон дар деҳаи Ёли Гармоба, ҷамоати деҳоти Қади Об, шаҳри Роғун (тибқи рӯйхати замимашудаи кӯчондашудагон аз минтақаи зеробшавандаи НБО Роғун) бо арзиши воситаҳои асосӣ, масоҳати сохтмон, масоҳати истифодашаванда ва масоҳати умумӣ, ки дар шиносномаи техникӣ нишон дода шудааст, дар маҷмӯъ тасдиқ карда шавад;
2. Ба сокинони деҳаи Ёли Гармоба (тибқи рӯйхати замимашуда) биноҳои бо сохтмони анҷомёфта ҳамчун манзилҳои шахсӣ, ки аз ҷониби комиссияи давлатӣ қабул шудаанд, супорида шаванд;
3. Директори ҚДФ “Бақайдгирии молу мулки ғайриманкул” дар шаҳри Роғун уҳдадор карда шавад, ки бақайдгирии давлатии манзилҳои истиқоматии сокинони деҳаи Ёли Гармоба (тибқи рӯйхати замимашуда) таъмин карда, Шаҳодатномаи бақайдгирии давлатиро пешниҳод намояд;
4. Ин қарор барои маълумот ва иҷро ба нозироти андоз дар шаҳри Роғун, шӯъбаи меъморӣ ва шаҳрсозӣ, бахши Агентии омор дар шаҳри Роғун, ҷамоати деҳоти Қади Лаби Об ва сокинони деҳаи Ёли Гармоба фиристода шавад;
5. Назорати иҷрои ин қарор ба зиммаи муовини якуми раиси шаҳри Роғун, раиси кумитаи идораи замин ва шӯъбаи меъморӣ ва шаҳрсозии шаҳри Роғун гузошта шавад.

Саидзода С.

имзо

Раис

САНАДИ ҚАБУЛИ МАНЗИЛИ ИСТИҚОМАТИИ СОХТАШУДА, ВОҚЕЪ ДАР ШАҲРИ РОҒУН,
ДЕҲАИ ЁЛИ ГАРМОБА БАРОИ СОДИҚОВ СУҲРОБ

25.09.2023

Ҳайати комиссия:

Раис: Файззода Р.Н. — муовини якуми раиси шаҳр
(насаб, ном, номи падар, мансаб)

Аъзои комиссия - намоёнҳо:

Сардори шӯъбаи меъморӣ ва шаҳрсозии шаҳри Роғун	Заидов Р.Ф. (насаб, ном, номи падар, мансаб)
Раиси кумитаи идораи замини шаҳр	Мерганов Я.А. (насаб, ном, номи падар, мансаб)
Раиси ҷамоати деҳоти Қадӣ Об	Набиев С.Б. (насаб, ном, номи падар, мансаб)
Сартабиби Маркази санитарӣ-эпидемиологии (СЭС) шаҳри Роғун	Қурбонализода С. (насаб, ном, номи падар, мансаб)
Сардори ШВҚД №45 шаҳри Роғун	Маҳмудзода И. (насаб, ном, номи падар, мансаб)
Сардори шӯъбаи шабакаи барқии шаҳри Роғун	Каримов Ф. (насаб, ном, номи падар, мансаб)

Комиссия муқаррар намуд, ки:

1. Фармоишгар ин бинои зеринро барои қабул ва истифодаи минбаъда ба ххх пешниҳод намуд: хонаи истиқоматии яқошёна иборат аз 6 утоқ бо деворҳои аз хишти пухта сохташуда, воқеъ дар деҳаи Ёли Гармоба, ҷамоати деҳоти Қадӣ Об, шаҳри Роғун. Масоҳати сохтмон 145,8 м², масоҳати истифодашаванда 118,3 м², ошёнаи 1 — 118,3 м² ва ошёнаи 2 — 118,3 м² мебошад.
2. Қитъаи замин масоҳати 800 м² дошта, бо қарори №105 Раиси шаҳри Роғун аз 01.06.2016 ҷудо карда шудааст.
3. Арзиши воситаҳои асосии барои истифода қабулшаванда — 108 000,0 (ЯКСАДУ ҲАШТ ҲАЗОР) сомонӣ мебошад.
4. Ба комиссия ҳуҷҷатҳои зерин пешниҳод гардиданд:

Қарори №105 Раиси шаҳри Роғун аз 01.06.2015,

Шаҳодатномаи бақайдгирии давлатӣ (Шаҳодатнома оид ба ҳуқуқи истифодаи замин) дараҷаи “А”, Шиносномаи техникии №1493 аз 01.06.2023 ва аризаи шаҳрванд таҳти №1493 аз 24.08.2023.

Пешниҳоди
комиссия _____

Раиси комиссия: Файззода Р.Н. имзо

Аъзои комиссия:

Заидов Р. имзо

Мерганов Я.А. имзо

Набиев С.Б. имзо

Қурбонализода С. имзо

Маҳмудзода И. имзо

Каримов Ф. имзо

ЗАМИМАИ F: МАШВАРАТҲОИ ҶАМЪИЯТӢ ОИД БА МАРҶИЛАИ ДҶУМИ КҶЧОНИДАН

Ҷадвали F-1 – Хулосаи натиҷаҳои даври якуми МГТ -и занон (июли 2023)

Мавзӯ	Маҳаллаи аҳолинишин				
	Луғури поён Роғун)	Ҳакимӣ (Нуробод)	Меҳробод (Нуробод)	Качимандӣ (Шаҳрисабз) (Рашт)	Навобод (Рашт)
Профили иштирокчиён	9 зан 2 кор мекунад Аксари онҳо дар ҷойҳои дигар таваллуд шудаанд ва пас аз издивоҷ ба Луғури поён кӯчиданд	10 зан Аксари онҳо дар Ҳакимӣ таваллуд шудаанд	8 зан Аксари онҳо бо кор таъминанд Аксари онҳо дар Меҳробод таваллуд шудаанд	7 зан Баъзеи онҳо кор мекунад (расман ва/ё ғайрирасмӣ)	9 зан Ҷамаи онҳо кор мекунад
Огоҳӣ дар бораи лоиҳа	Ҷама дар бораи лоиҳа медонанд ва дар Файзобод қитъаҳо гирифтанд.	Ҷама дар бораи лоиҳа ва кӯчидан ба Файзобод медонанд.	Ҷама дар бораи лоиҳа ва кӯчидан ба Дарбанд медонанд.	Ҷама дар бораи лоиҳа медонанд, аммо маълум нест, ки оё онҳо кӯчонида мешаванд.	Ҷама дар бораи лоиҳа медонанд, аммо маълум нест, ки оё онҳо кӯчонида мешаванд.
Иштирок дар ҷорабиниҳои кӯчонидан	Баъзеҳо дар маҷлисиҳои кӯчонидан иштирок мекарданд. Файзободро ҳамчун ҷои кӯчонидан аз сабаби шароити беҳтарини зиндагӣ интихоб карданд. Занон изҳор доштанд, ки афзалиятҳои онҳо қувваи пешбарандаи ин қарор буданд, гарчанде ки онҳо инчунин изҳор доштанд, ки агар дар оила марди калонсол бошад, ӯ қарори ниҳой қабул мекунад.	Баъзеи онҳо дар Файзобод ба ҷои кӯчонидан ташриф оварданд. Салоҳияти қабули қарорҳо маҳдуд аст; ҷама қарорҳои асосӣ аз ҷониби шавҳарон ё волидон қабул карда мешаванд.	Дар 3-4 воҳурии кӯчонидан иштирок карданд. Ҳуқуқи қабули қарорҳо дар занон вобаста ба вазъи зиндагии онҳо гуногун аст: занони оиладор бо шавҳарон қарор қабул мекунад, занони СХ мустақилона қарор қабул мекунад ва онҳое, ки бо волидон зиндагӣ мекунад, дар қабули қарорҳо иштирок намекунад.	Дар доираи Лоиҳа дар деҳа ҳамкориҳои расмӣ бо ҷонибҳои манфиатдор гузаронида нашудааст.	Дар доираи Лоиҳа дар деҳа ҳамкориҳои расмӣ бо ҷонибҳои манфиатдор гузаронида нашудааст.
Интизориҳо дар мавриди кӯчонидан	Инфрасохтори беҳтарин - мактаби миёна, коллеҷи касбӣ-техникӣ, муассисаҳои тиббӣ, бозорҳо, боғчаҳои кӯдакона.	Онҳо интизоранд, ки давраи гузариш душвор хоҳад буд, аммо имкониятҳои таҳсил ва кор васеъ карда мешаванд ва шароити беҳтаршудаи зиндагии онҳоро осон мекунад.	Умеди калон ба рушди Дарбанд ҳамчун маркази маъмурӣ. 2-3 иштирокчӣ, ки ҳоло хона надоранд, қитъаҳои замин гирифтанд.	Иштирокчиён ба кӯчонидан эътироз накарданд.	Иштирокчиён умедворанд, ки дар сурати кӯчонидан ба онҳо қори баробар, молу мулк, шароити мусоиди зиндагӣ пешниҳод карда мешавад.

Мавзӯъ	Маҳаллаи аҳолинишин				
	Луғури поён Роғун)	Ҳакимӣ (Нуробод)	Меҳробод (Нуробод)	Качимандӣ (Шаҳрисабз) (Рашт)	Навобод (Рашт)
	Заминҳои иловагиро муҳоҷирон аз хоҷагӣҳои калон мегиранд.		Аз сифати зиндагӣ ва имкониятҳои иқтисодӣ қаноатманданд пас аз боздид аз Дарбанд		
Нигарониҳо	Ҷуброн чанд сол пеш ҳисоб карда шуда буд-нариҳо аз он вақт инҷониб боло рафтанд. Санаи кӯчонидан нишон дода нашудааст. Баъзе занон дар сохтмон ва интиқоли ашё ба кӯмак ниёз доранд. Онҳо наметонанд, ки дар бораи кӯчонидан ба кӣ муроҷиат кунанд - онҳо ба мақомоти маҳаллӣ муроҷиат карданд, аммо ҷавоб қаноатбахш набуд. ШПЗ дастрасӣ ба боғҳои мевадихандаро, ки ҳоло ба онҳо таъя мекунад, аз даст медиҳад; аммо, онҳо боварӣ доранд, ки имкониятҳои дигар дар Файзобод онро ҷуброн мекунад.	Баъзе занон (махсусан осебпазир) дар интиқоли ашё ба кӯмак ниёз доранд. Нигарониҳо дар бораи таъминоти об дар ҷои нав.	Ҷуброн дар соли 2012 ҳисоб карда шуд ва нариҳо ба таври назаррас боло рафтанд. Занони бешавҳар, ки бо волидонашон зиндагӣ мекунад, меҳонад, қитъаи замин гиранд, аммо наметонанд, ки оё онҳо ба ин ҳуқуқ доранд. Занони осебпазир (занони маъҷуб, ҷудошуда, нафақахӯрон) ба дастгирии иловагӣ, аз ҷумла сохтмони манзил ниёз доранд.	Ягон нигронӣ ба миён наомад.	Ягон нигронӣ ба миён наомад.
Дигар мушоҳидаҳо	Занони ҷавони оиладор, ки бо хушдоманашон зиндагӣ мекунад, ҳуқуқи овоздиҳӣ надоранд. Дигар занон хеле банд буданд.	Нест	Баъзе иштирокчиён иҷорагироне мебошанд, ки бо фарзандони худ дар манзили иҷора зиндагӣ мекунад. Ҳамсояҳо, ки муддати дароз бо ҳам зиндагӣ мекарданд, меҳостанд бо ҳам бимонанд.	Овозаҳо паҳн шудаанд, ки баъзе деҳаҳо барои сохтани роҳи Рашт вайрон карда мешаванд.	Овозаҳо дар бораи кӯчонидани деҳа аз солҳои 1980-ум паҳн шудаанд.

Ҷадвали F-2 – Хулосаи мушоҳидаҳои аз рӯи натиҷаҳои даври аввали гурӯҳҳои тамаркузи мардон дар ноҳияҳои Нуробод, Роғун, Файзобод ва Рашт (июли соли 2023)

Мавзӯ	Ҷамоат			
	Сичароғ (Роғун)	Ҳакимӣ (Нуробод)	Н. Махсум (Рашт)	Файзобод (баъди кӯчонидан)
Профили иштирокчиён	8 иштирокчиён	10 иштирокчиён	8 иштирокчиён	9 иштирокчиён
Огоҳӣ дар бораи лоиҳа	Ҳама аз Лоиҳа огоҳ буданд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард.	Ҳама аз Лоиҳа огоҳ буданд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард.	Ҳама аз Лоиҳа огоҳ буданд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард.	Ҳама аз Лоиҳа огоҳ буданд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард.
Иштирок дар чорабиниҳои кӯчонидан	Дар тақрибан 6 вохӯрӣ оид ба масъалаҳои кӯчонидан иштирок кардааст. Гуфта мешавад, ки дар ин вохӯриҳо занон низ ҳузур доштанд. Баъзеи онҳо аллакай қитъаҳо гирифта, ба сохтмони хонаҳо шурӯъ кардаанд, баъзеи дигар интизори ҷудо кардани қитъаҳо мебошанд. Намояндаи ММЗ ба ШЛЗ телефони тамосии худро пешниҳод кард.	5-6 вохӯрӣ гузаронида шуд, гарчанде ки иштирокчиён наметонанд, ки ин вохӯриро кӣ баргузор кардааст.	Гарчанде ки иштирокчиён аз он огоҳ буданд, ки кӯчонидан метавонист аз замони шӯравӣ сурат гирад, онҳо дар бораи ягон созишномаи расмӣ ё ба кӣ муроҷиат кардан маълумот надоранд.	Изҳор доштанд, ки мақомоти давлатӣ гуфтанд ба дархостҳои ҷомеа посухи ҷассос медиҳанд ва дар давоми чанд рӯз ба онҳо посух медиҳанд. Иштирокчиён боварӣ доранд, ки онҳо ба ҳама маълумоти зарурӣ дастрасӣ доранд.
Интизориҳо дар мавриди кӯчонидан	Иштирокчиён муддате интизори кӯчидан буданд ва меҳонад, ки он ҳарчи зудтар рух диҳад. Ҳамсояҳое, ки аллакай кӯчида буданд, ба иштирокчиён гуфтанд, ки онҳо аз ҷои нави худ қаноатманданд. Ба сокинони деҳа, ки аллакай ба ҷои нав кӯчидаанд, нақлиёти ройгон дода шуд; иштирокчиён умедворанд, ки ин ба онҳо низ дода мешавад. Ҳамаи оилаҳо бояд бо заминҳои худ таъмин карда шаванд.	Иштирокчиён муддате интизори кӯчидан буданд ва меҳонад, ки он ҳарчи зудтар рух диҳад. Ҷои кӯчонидан дар Файзобод дорои инфрасохтори беҳтар ва дастрастар аст; Расидан ба Душанбе нисбат ба макони ҳозира хеле осонтар аст.	Иштирокчиён меҳонад дар бораи он, ки оё онҳо ба кучо кӯчонида мешаванд, посухи дақиқ дошта бошанд, гарчанде ки дар маҷмӯъ онҳо хушбин ҳастанд, ки "ҳукумат ба мо ғамхорӣ мекунад". Онҳо меҳонад ҳамчун ҷомеа якҷоя бимонанд.	Ҷои кӯчонидан дар Файзобод дорои инфрасохтори беҳтар ва дастрастар аст; дар муқоиса бо ҷои кӯчонидани қаблӣ, сафар ба Душанбе хеле осонтар шудааст. Интизор меравад, ки кӯчонидан манфиатҳои иқтисодӣ ба даст орад; баъзе ШЛЗ тижорати хурд кушоданд ва дигарон умедворанд, ки дар оянда дар соҳаи сайёҳӣ кор кунанд, зеро тахмин зада мешавад, ки НБО Роғун ба як ҷойи сайёҳӣ табдил меёбад.

Мавзӯъ	Ҷамоат			
	Сичароғ (Роғун)	Ҳакимӣ (Нуробод)	Н. Махсум (Рашт)	Файзобод (баъди кӯчонидан)
	Дар ҷойҳои нав роҳҳо ва инфрасохтор беҳтар карда мешаванд, ҷароғоҳҳо барои ҷорво пайдо мешаванд. НБО Роғун мушкили норасоии нерӯи барқро дар Тоҷикистон ҳал хоҳад кард ва ба рушди иқтисодӣ мусоидат хоҳад кард.			
Нигарониҳо	Мушкилоти об дар Файзобод. Ба иштирокчиён ваъда дода шуд, ки онҳо дар соли 2024 ҷубронпулӣ мегиранд; баъзе ШЛЗ, ки ин корро карда метавонанд, ба сохтани хонаҳои худ бо маблағҳои худ шурӯъ карданд. Ҷуброн дар соли 2010 ҳисоб карда шуд ва барои нархҳои ҳозира нокифоя аст.	Дар ҷои нав маводи сохтмонӣ харидан имкон надорад. Мушкилоти об дар Файзобод. Маълум нест, ки оё ба занони калонсоли мучаррад замин дода мешавад ё онҳо бояд бо волидонашон зиндагӣ кунанд. Тибқи қонун, агар ШЛЗ дар тӯли 3 сол ба сохтмон шурӯъ накунад, онҳо ҳуқуқи заминҳои худро аз даст медиҳанд. Ба баъзе ШЛЗ, қитъаҳо зиёда аз 1 сол пеш ҷудо карда шуда буданд, аммо онҳо то ҳол интизори пардохти ҷуброн мебошанд. Гузариш махсусан барои пиронсолон душвор хоҳад буд. Иштирокчиён омодаанд кӯч банданд, аммо меҳроҳанд дар бораи мӯҳлатҳо посухи дақиқ дошта бошанд.	Нигаронӣ аз он, ки татбиқи лоиҳа ба тағйирёбии иқлим ва афзоиши боришоти фаровон оварда мерасонад.	Баъзе ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда кӯшиш мекунанд, ки аз сабаби кам шудани имкониятҳои парвариши ҷорво зиндагии худро барқарор кунанд. Маълум нест, ки ҷаро ин ШЛЗ тасмим гирифтанд, ки аз ҷорвои худ даст кашанд.
Дигар мушоҳидаҳо	Дар моҳи октябри соли 2022 то майи соли 2023 ширкати чинӣ дар ин минтақа роҳ сохта, сокинони маҳаллиро киро кард. Як сокини маҳаллӣ аз боғи мевааш қариб 300 дарахтро аз даст дод ва ҷубронпулӣ нагирифт.	Хонаҳое, ки дар наздикии роҳҳо ҷойгиранд, аз нақлиёти сохтмонӣ таъсир мебинанд. Барои гирифтани ҷуброн дар ин масъала, бояд нархгузори аз Душанбе барои арзёбии зарар даъват кард, ки ин вақти зиёдро талаб мекунанд ва гарон аст.	Набудани равшанӣ дар масъалаи кӯчонидан ба ҳанноти ва стресс оварда мерасонад, сарфи назар аз муносибати умумии нек ба лоиҳа. Мардон меҳроҳанд, ки воҳӯриҳо бо иштироки занон баргузор шаванд.	Онҳо ошкоро меғӯянд, ки ба занони ҷамоат иҷозат дода намешавад, ки дар қабули қарорҳо иштирок кунанд. Гуфта мешавад, ки намоёндагони ММЗ барои занон воҳӯриҳо ташкил мекунанд, аммо на ҳама занон метавонанд бо сабаби вазъи гуногуни оилавӣ ба онҳо ташриф оранд.

Мавзӯъ	Ҷамоат			
	Сичароғ (Роғун)	Ҳакимӣ (Нуробод)	Н. Махсум (Рашт)	Файзобод (баъди кӯчонидан)
				Муҳоҷирати меҳнатӣ ба Русия бо сабаби имконияти кор дар сохтмон дар маҳал, аз ҷумла дар НБО Роғун, лоиҳаи роҳҳои маҳаллии чинӣ, инчунин дар сохтмони хонаҳо ва инфрасохтор дар ҷойҳои кӯчонидашуда коҳиш ёфт. Мақомоти маҳаллӣ киро кардани коргарони муҳоҷирро афзал медонанд.

Ҷадвали F-3 – Хулосаи мушоҳидаҳо дар даври дуҷуми гурӯҳҳои тамаркузии занон дар ноҳияҳои Нуробод, Рашт ва шаҳри Роғун (августии соли 2023)

Мавзӯъ	Ҷамоат					
	Сичароғ, Роғун (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Дарбанд, Нуробод (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Қади об, Роғун (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Дарбанд, Нуробод (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Боқи Раҳимзода, Рашт (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои интизори кӯчидагон)	Қалъаи сурх, Рашт (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчонидашавандаи интизори кӯчидагон)
Профили иштирокчиён	8 иштирокчиён	8 иштирокчиён, 33-74 сола	[дастрас нест]	8 иштирокчиён, 30-44 сола	9 иштирокчиён	10 иштирокчиён
Огоҳӣ дар бораи лоиҳа	Иштирокчиён аз солҳои 1970-ум дар бораи НБО Роғун шунидаанд. Онҳо манфиатхоро медонанд ва мехоҳанд дар бораи пешрафти сохтмон маълумоти тоза гиранд.	Ҳамаи онҳо аз лоиҳа огоҳанд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард.	Ҳамаи онҳо аз лоиҳа огоҳанд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард. Мехоҳанд дар бораи пешрафти сохтмон маълумоти тоза гиранд	Ҳамаи онҳо аз лоиҳа огоҳанд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард. Онҳо мехоҳанд бидонанд, ки сохтмони НБО кай ба анҷом мерасад ва роҳҳо сохта мешаванд.	Ҳамаи онҳо аз лоиҳа огоҳанд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард.	Ҳамаи онҳо аз лоиҳа огоҳанд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард.
Иштирок дар ҷорабиниҳои кӯчонидан	Танҳо ду зан дар маҷлисҳои бахшида ба НБО Роғун ҳузур доштанд.	Танҳо чанде аз онҳо ба маҷлиси ташриф оварданд. Асосан мардон дар ин вохӯриҳо ширкат	Ҳеҷ яке аз иштирокчиён ба маҷлиси нарафтанд. Падарон, шавҳарон	Баъзеи онҳо дар маҷлиси ҳузур доштанд. Дар мавриди дигарон-дигар аъзои оила	Ҳеҷ кас дар ягон ҷамъомади марбут ба кӯчонидан ҳузур надошт.	Иштирокчиён дар якҷанд вохӯриҳо ва семинарҳо иштирок карданд, ки дар онҳо онҳо дар бораи НБО Роғун маълумот гирифтанд. Маълум

Мавзӯъ	Ҷамоат					
	Сичароғ, Роғун (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Дарбанд, Нуробод (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Қади об, Роғун (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Дарбанд, Нуробод (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Боқи Раҳимзода, Рашт (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои интизори кӯчидагон)	Қалъаи сурх, Рашт (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчонидашавандаи интизори кӯчидагон)
		варзиданд ва маълумотро бо дигар аъзои оила мубодила карданд.	ва бародарон дар ҳама ҷамъомадҳои марбут ба НБО Роғун ширкат варзиданд ва маълумотро бо дигар аъзои оила мубодила карданд.	хузур доштанд ва маълумотро мубодила мекарданд		нест, ки оё дар воҳурӣ масъалаи кӯчонидан баррасӣ шудааст ё не.
Интизориҳо дар мавриди кӯчонидан	Нақлиёт таъмин карда мешуд. Заминҳои алоҳида барои ҳар як оилае, ки дар як хона зиндагӣ мекарданд. Дарахтони мевадиҳандаи худро кӯчонида, шинонданд, аммо ҳоло онҳо мушкилоти об доранд.	Шароити хуби зиндагӣ доранд: роҳҳо, беморхона, 3 мошини ёрии таъҷилий, мактаб, боғчаи кӯдакон, коргоҳи дӯзандагӣ, бонкҳо. Нақлиёт барои интиқоли тамоми ашё ба ин ҷо дода шудааст. Ҳар як писар як қитъаи замини алоҳида гирифт.	Мактаби нав сохта шуд. Ҳоло кӯдакон, хусусан духтарон, баъди хатми мактаб таҳсилро дар донишгоҳҳо идома медиҳанд. Маркази тиббии нав ва хеле хуб мучахҳазшуда. Занони ҳомила таҳти назорати табибон қарор доранд. Роҳҳо сохта шуданд ва бисёре аз сокинони деҳа мошин хариданд. Мушкилоти нақлиёт вучуд надорад. Мағозаҳои сершумор.	Марказҳои тиббӣ дар наздики дастрасанд. Ба наздики лӯлаи об гузаронида шуд. Онҳое, ки таҳсил кардаанд, мушкилоти корӣ надоранд. Нақлиёт барои интиқоли масолеҳи сохтмонӣ ва тамоми амвол таъмин карда мешавад.		
Нигарониҳо	Вазъи роҳҳо чандон хуб нест. Занон меҳоханд кор пайдо кунанд, аз ин рӯ, коргоҳҳои дӯзандагӣ, боғчаҳои	Мушкилоти об-он на ҳамеша дастрас аст. Мо дар як рӯз 2 соат об дорем.	Зан шикоят мекунад, ки аз сабаби набудани шавҳараш вай наметавонад сохтмони хона,	Мактаб барои ҷомеа дар ҳоли сохтмон аст ва эҳтимолан имсол ба итмом мерасад. Ҳоло кӯдакон ба Дарбанд	Дар атрофи кӯчонидан овозаҳои зиёд паҳн мешаванд. Ҳеҷ кас наметавонад, ки чӣ мешавад - оё мо дар	Набудани имкониятҳои кор дар ҷои пешина. Роҳҳои бад ва набудани нақлиёт дар баъзе деҳаҳо.

Мавзӯъ	Ҷамоат					
	Сичароғ, Роғун (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Дарбанд, Нуробод (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Қади об, Роғун (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Дарбанд, Нуробод (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Боқи Раҳимзода, Рашт (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои интизори кӯчидагон)	Қалъаи сурх, Рашт (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчонидашавандаи интизори кӯчидагон)
	кӯдакон, коргоҳҳои консерви заруранд.		ҳочатхонаро ҳуш ба анҷом расонад. Кор намерасад, бинобар ин аксари занон бекоранд. Кушодани устохонаи дӯзандагӣ ё нонвойхона ин мушкилотро ҳал мекард. Имкониатҳои шуғл барои мардон нисбат ба занон зиёдтаранд. Мардон метавонанд дар сохтмони НБО кор кунанд. Таваллудхона нест, занон ба Оби Гарм барои таваллуд мераванд. Зарурати дорухона вучуд дорад. Баъзе духтарон дар коллеҷи дорусозӣ таҳсил мекунанд-онҳо метавонанд дар он ҷо кор кунанд. Баъзе заноне, ки қаблан кор намекарданд, ҳоло ба ҳайси фаррош кор мекунанд.	меравад, аммо ин дур аст ва дар зимистон рафтан ба онҷо душвор аст. Барои кӯдакон автобуси мактабӣ пешниҳод кунед. На ҳама ба об дастрасӣ доранд. Мағозаҳо нестанд, занон мошин иҷора мегиранд ва барои хӯрокворӣ ба Дарбанд мераванд.	ин ҷо мемонем ё кӯчонида мешавем. Мо мехоҳем, ки ин масъала равшан бошад, аммо намеронем ба кӣ муроҷиат кунем.	

Мавзӯъ	Ҷамоат					
	Сичароғ, Роғун (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Дарбанд, Нуробод (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Қади об, Роғун (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Дарбанд, Нуробод (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчидагон)	Боқи Раҳимзода, Рашт (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои интизори кӯчидагон)	Қалъаи сурх, Рашт (гурӯҳҳои тамаркузии занон бо ҷамоатҳои кӯчонидашавандаи интизори кӯчидагон)
Гурӯҳҳои осебпазир зикр шудаанд	Одамони осебпазир ҳастанд ва ҷомеа онҳоро дастгирӣ мекунад.	3-5% занони осебпазир дар ҷомеа. Дар байни онҳо пиронсолон, бевазанон, занони талоқшуда, маъюбон низ ҳастанд. Баъзеи онҳо аз ҳукумат нафақа/кӯмаки иҷтимоӣ мегиранд.	Тақрибан 20% занони осебпазир: бевазанон, талоқшудагон, маъюбон. Онҳоро фарзандони калонсол, хешовандон, ҷамоат дастгирӣ мекунад. Аммо зиндагии онҳо аз зиндагии дигарон фарқ мекунад.	Тақрибан 20% онҳо осебпазиранд. Ҷомеа онҳоро дастгирӣ мекунад, аммо ин кофӣ нест.	Тақрибан 10% одамони осебпазир дар ҷомеа зиндагӣ мекунад. Онҳо нафақа, кӯмаки иҷтимоӣ мегиранд ва баъзан ҷомеа ба онҳо кӯмак мекунад.	Дар ҷомеа одамони осебпазир хеле каманд.
Дигар мушоҳидаҳо	Дар маҷмӯъ, сарфи назар аз баъзе мушкилот, шароити зиндагӣ дар ин ҷо беҳтар аст. Ва мо умедворем, ки онҳо дар оянда боз ҳам беҳтар хоҳанд шуд.	Таваллуд дар хона, ки дар гузашта аз сабаби набудани беморхонаҳо дар ҷомеа маъмул буд, ҳоло қомилан аз байн рафтааст. Дар ҷамоат беморхона бо таваллудхона мавҷуд аст ва табибон занони ҳомиларо пеш аз таваллуд таҳти назорат мегиранд.	Занон хеле фаъоланд ва дар ҷорабиниҳои гуногуни иҷтимоӣ иштирок мекунад. Дар рӯзҳои истироҳат онҳо якҷоя майдонро тоза мекунад, ҷорабиниҳои гуногун ташкил мекунад ва ғайра. Дар байни иштирокчиён муаллимон, ҳамшираҳои шафқат, фаррошон ва донишҷӯён буданд.	Кӯчидагон аз давлат кӯмаки иҷтимоӣ мегиранд.		Дар бораи кӯчонидан ягон муҳокима нест.

Ҷадвали F-4 – Хулосаи мушоҳидаҳое, ки дар даври дуҷуми гурӯҳҳои тамаркузи мардон дар Ноҳияҳои Нуробод ва шаҳри Роғун (август соли 2023) ба даст оварда шудаанд

Мавзӯ	Ҷамоат					
	Хумдон, Нуробод (МГТ - и мардон дар ду ҷамоати қабулкунанда)	Дарбанд, Нуробод (МГТ - и мардон дар ду ҷамоати кӯчидагон)	Сичароғ, Роғун (МГТ - и мардон бо як ҷамоати кӯчидагон)	Сичароғ, Rogun (МГТ - и мардон бо як ҷамоати кӯчонидашаванда)	Khurramdarra, Rogun (МГТ - и мардон бо ҷамоати қабулкунанда)	И. Ҳалимов, Нуробод (МГТ - и мардон бо ҷамоати дар ҳоли кӯчидан)
Огоҳӣ дар бораи лоиҳа	Ҳама аз Лоиҳа огоҳ буданд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард. Одамон меҷаҳанд маълумоти бештар дар бораи НБО маълумот гиранд: дар бораи сарбанд, баландӣ, сатҳи об, шумораи агрегатҳо, иқтидор ва ғайра.	Ҳама аз Лоиҳа огоҳ буданд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард.	Ҳама аз Лоиҳа огоҳ буданд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард. Баъзе одамон, ки қаблан барои кор ба Русия мерафтанд, ҳоло ба сохтмон дар НБО машғуланд.	Ҳама аз Лоиҳа огоҳ буданд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард.	Ҳама аз Лоиҳа огоҳ буданд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард.	Ҳама аз Лоиҳа огоҳ буданд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард.
Иштирок дар чорабиниҳои кӯчонидан	Вохӯриҳо аз оғози сохтмон гузаронида мешуданд. Баъзе иштирокчиён дар ин вохӯриҳо ҳузур надовштанд, зеро онҳо берун аз кишвар буданд, аммо дар бораи ҷараёни муҳокимаҳо огоҳ карда шуданд.	Якчанд маротиба дар бораи кӯчонидан маҷлисҳо баргузор шуданд, ҷамаи шартҳо ва мӯҳлатҳо ба ҷамоат фаҳмонда шуданд. Ҳоло онҳо меҷаҳанд нақшаи рушди минтақаро барои 30 соли оянда бидонанд, то бидонанд, ки оянда моро чӣ интизор аст.	Иштирокчиён дар якчанд вохӯриҳои марбут ба кӯчонидан иштирок карданд, ки дар онҳо масъалаҳои ҷубронпулӣ, ҷойи нав ва ғайра муҳокима карда шуданд.	Иштирокчиён тақрибан дар 6-7 вохӯри иштирок карданд ва ба ҷамаи саволҳои худ ҷавоб гирифтанд.	Иштирокчиён дар якчанд маҷлисҳо иштирок карданд.	Баъзе иштирокчиён дар маҷлисҳои кӯчонидан иштирок карданд, дигарон дар он вақт дар Русия буданд ва аз дигар аъзои оила ва ҳамсояҳо маълумот гирифтанд.
Интизориҳо дар мавриди кӯчонидан	Шароити зиндагӣ ва имкониятҳо ҳам барои қабулкунандагон ва ҳам барои кӯчидагон беҳтар шудааст. Мактаби нав, беморхона, бонкҳо ва дигар иншоотҳо сохта шуданд. Роҳҳои нав	Барои ҷамоат шаҳраки нав бо шароити нав сохта шуд: мактабҳо, беморхонаҳо, мағозаҳо, бозорҳо ва ғайра. Одамон кор пайдо карданд - касе расман, касе	Мактаби нав, мағозаҳо, нуқтаи тиббӣ, роҳ, пул ва ғайра дар ҷои нав сохта шуданд. Мо барои дарахтони худ, сарфи назар аз буридан ва бо худ	There are schools, medical points, or good roads in their current village, thus the participants expect that in the new location everything will be available.	Мактаби нави хеле хуб мучахҳазшуда сохта шуд. Пештар дар ҷамоат ҷунин мактаб набуд. Маркази нави тиббӣ. Канали обёрӣ.	Better houses were built in Faizobod. Roads were improved.

Мавзӯъ	Ҷамоат					
	Хумдон, Нуробод (МГТ - и мардон дар ду ҷамоати қабулкунанда)	Дарбанд, Нуробод (МГТ - и мардон дар ду ҷамоати кӯчидагон)	Сичароғ, Роғун (МГТ - и мардон бо як ҷамоати кӯчидагон)	Сичароғ, Rogun (МГТ - и мардон бо як ҷамоати кӯчонидашаванда)	Khurramdarra, Rogun (МГТ - и мардон бо ҷамоати қабулкунанда)	И. Ҳалимов, Нуробод (МГТ - и мардон бо ҷамоати дар ҳоли кӯчидан)
	сохта шуданд - агар мо қаблан барои расидан ба макон 1,5 соат вақт сарф мекардем, ҳоло он ҳамагӣ 30 дақиқа вақтро мегирад. Якчанд мағозаҳо кушода шудаанд. Барқ ва интернет пайдо шуданд. Ҳоло барои пардохти андозҳо, гирифтани нафақа ё табобат ба ҷойҳои дигар рафтан лозим нест. Одамон имконият пайдо карданд, ки дар ҳамаи ин иншооти нав кор кунанд. Пеш аз кӯчидан ба ин макон, кӯчандагон ба назди мо ташриф оварданд ва бо ҷомеаи мизбон сӯҳбат карданд. Ҷомеаи мизбон низ ба деҳаи онҳо ташриф овард. Баъзе аз иштирокчиён дар сохтмони НБО Роғун, дигарон дар ширкати чинӣ дар сохтмони роҳҳо кор мекунанд.	ғайрирасмӣ, аммо онҳо метавонанд барои зиндагӣ пул кор кунанд. Ҳар як оила, ҳатто агар он дар як хона зиндагӣ мекард, қитъаи замин гирифт ва хона сохт. Ҳар чизе, ки ба мо ваъда дода шуда буд, ба даст овардем. Мо дарахтони худро буридем ва ММЗ ба мо кӯмак кард, ки онҳоро ба ин ҷо интиқол диҳем.	овардан, ҷуброн гирифтем. Одамон ё дар корхонаҳои маҳаллӣ ё дар майдони сохтмони НБО, ки дар наздикии хонаи онҳо ҷойгир аст, кор мекунанд. Мо дар сохтмони хонаҳо ва кӯчонида дастгирии зиёд гирифтем. Мошинҳои боркаш барои интиқоли рег ва санг, ашёи рӯзгор пешниҳод карда шуданд. Бунёди Оғохон моро дар таъмини об дастгирӣ кард ва оилаҳои осебпазирро бо чорво таъмин кард.		Бисёр сайёҳон ба ин ҷо меоянд. Онҳо тўҳфаҳои дастисоз меҳаранд.	
Нигарониҳо	Норасоии муаллимон яке аз мушкилоти марҳилаи ибтидоӣ буд, аммо баъдтар он ҳал карда шуд. Ин	Мушкилоти об дар Дарбанд - он на ҳамеша дастрас аст. Мо дар як рӯз 30 дақиқа об дорем. Аз	Шумораи иншооти обтаъминкуниро зиёд кардан лозим аст.	Дар баъзе деҳаҳо аз сабаби сохтмони роҳҳо сутунҳои барқ вайрон карда шуданд ва чанд моҳ аст, ки	Мо бесаброна интизорем, ки сохтмони НБО ба анҷом расад ва ҳамаи масъалаҳои барқ ва	Мушкилоти об - на ҳамеша дастрас аст. 8 хонавода замин нагирифтаанд ва

Мавзӯъ	Ҷамоат					
	Хумдон, Нуробод (МГТ - и мардон дар ду ҷамоати қабулкунанда)	Дарбанд, Нуробод (МГТ - и мардон дар ду ҷамоати кӯчидагон)	Сичароғ, Роғун (МГТ - и мардон бо як ҷамоати кӯчидагон)	Сичароғ, Rogun (МГТ - и мардон бо як ҷамоати кӯчонидашаванда)	Khurramdarra, Rogun (МГТ - и мардон бо ҷамоати қабулкунанда)	И. Ҳалимов, Нуробод (МГТ - и мардон бо ҷамоати дар ҳоли кӯчидан)
	мушкилот на танҳо барои ин маҳалла хос аст, балки норасоии омӯзгорон дар саросари кишвар мушоҳида мешавад. Оби нӯшокӣ на ҳамеша дастрас аст, зеро баъзе мушкилот бо истгоҳи насос, ки дар замони шӯравӣ насб карда шуда буд, вуҷуд дорад.	ин рӯ, одамон дарахт намешинанд ва ба кишоварзӣ машғул нестанд.		одамон барқ надоранд.	роҳҳо ҳал карда шаванд.	меҳроҳанд бидонанд, ки кай мегиранд.
Гуруҳҳои осебпазир зикр шудаанд	Пиронсолон, тақрибан 5-6 зани аз шавҳар ҷудошуда. Хешовандон ва фарзандон онҳоро дастгирӣ мекунанд, занон барои парвариши ғизо кор ва қитъаи замин доранд.	Дар ҷамоат пиронсолон, маъюбон ва занони аз шавҳар ҷудошуда ҳастанд. Баъзеи онҳо кор мекунанд ва одамон ба онҳо кӯмаки калон мерасонанд.	Дар ҷомеа одамони осебпазир ҳастанд ва ҷомеа онҳоро дастгирӣ мекунад.	3 нафар маъюбон, 3 зан, ки хонаводаҳоро роҳбарӣ мекунанд, 11 оилаи камбизоат.	Дар ҷомеа одамони осебпазир каманд.	Дар ҷараёни муҳокима 2-3 нафар осебпазир зикр карда мешаванд.
Дигар мушоҳидаҳо	Онҳое, ки дар як ширкати чинӣ кор мекарданд, монеаи забонӣ ва фарқиятҳои фарҳангиро қайд карданд.	Ба оилаҳо бо писарони калонсол ваъда дода шуд, ки замин медиҳанд. Онҳо ният доранд, ки писаронашонро ба зудӣ издивоҷ кунанд ва интизоранд, ки ба онҳо замини ваъдашуда дода шавад	Интизор меравад, ки НБО дар ноҳия "минтақаи сайёҳӣ" таъсис диҳад. Корхонаҳои саноатӣ ва дигар намуди корхонаҳо сохта мешаванд.	Ҳангоми сохтмони роҳи Душанбе-Оби-Гарм-Нуробод дар наздикии деҳаи мо ширкати сохтмонӣ бо мо машварат кард ва агар дарахтон ё хонаҳои касе осеб дида бошанд, онҳо аз ширкат ҷубронпулӣ мегиранд.	Бунёди Оғохон дар таъмини об кӯмак кард. Дар айни замон сохтмони роҳ идома дорад.	Одамон интизоранд, ки ҳама пул (ҷуброн) гиранд ва сипас ба ҷои нав кӯчанд. Баъзе оилаҳо ҳанӯз замин нагирифтаанд.

Ҷадвали F-5 Машваратҳои ҷамъиятӣ оид ба АТЭИ, январи 2024

Сана	Вақт	Номи вохӯрӣ	Шарҳҳои асосӣ / саволҳои бардошташуда ⁴⁵	Ҷавобҳо ва амалҳои ММЗ ва ГТЛ
Шанбе, 13 январи соли 2024	15:00 – 17:00	Ҷаласаи ифшои иттилоот 1- Душанбе	Навсозии АТЭИ – аз яке аз роҳбарони ҷомеаи шаҳрвандӣ дархост карда шуд ки аз изҳороти дастгирӣ аз ҷониби Панели коршиносон доир ба масъалаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ дохил карда шавад.	Ҳисоботи Панели коршиносон оид ба масъалаҳои экологӣ ва иҷтимоӣ ва Панели коршиносон оид ба бехатарии сарбанд дар сайти ГТЛ дастрас аст.
			Идоракунии меҳнат – дархост аз намояндаи ширкати миллии суғуртаи Тоҷикистон бо дархости таъмини он, ки тибқи НИМ ҳамаи пудратчиён ва зерпудратчиён барои ҳамаи кормандон суғуртаи дахлдори саломатӣ ва ҳаёт дошта бошанд. Ин оилаҳои коргаронро дар ҳолати ҷароҳат ва марг муҳофизат мекунад.	Тартиби идоракунии захираҳои меҳнатӣ (НИМ) талаб мекунад, ки ҳамаи кормандони Лоиҳа бо суғуртаи тиббӣ ва суғуртаи ҳаёт таъмин карда шаванд.
Якшанбе, 14 январи соли 2024	09:30 – 11:30	Ҷаласаи ифшои иттилоот 2- Файзобод, Ноҳияи Файзобод	Идоракунии трафик – Сокини шаҳр хоҳиш кард, ки роҳи байни Файзобод ва ҳуди шаҳрро таъмир кунанд. Роҳҳо аз сабаби ҳаракати мошинҳои боркаши лоиҳа аз кор баромаданд.	ММЗ ва муовини раиси ноҳияи Файзобод тасдиқ карданд, ки роҳ дар давоми соли 2024 беҳтар хоҳад шуд. Пудратчӣ ба зудӣ интиҳоб карда мешавад ва корҳо дар соли 2024 ба нақша гирифта шудаанд, агар обу ҳаво имкон диҳад.
			Кӯчонидан – Якчанд кӯчидагон, ки ба Файзобод кӯчиданд, изҳор доштанд, ки ба онҳо инфрасохтори ваъдашуда дода нашудааст. Аз ҷумла обтаъминкунӣ ва мактаби маҳаллӣ. Гуфта мешавад, ки дар 3 моҳи охир дар рушди мактаб пешрафте ба назар нарасидааст. Дар робита ба ин, фарзандони кӯчидагон ба мактаб 5 км (ва баръакс) пиёда мераванд ва кӯчидагон маҷбур мешаванд, ки чоҳҳои худро бо пули калон (тақрибан 1100 доллари ИМА барои як чоҳ) харидорӣ кунанд. Онҳо инчунин изҳор доштанд, ки ба онҳо дар бораи он чӣ рӯй дода истодааст, дуруст хабар дода намешавад.	ММЗ тасдиқ кард, ки кӯчонидан ба Файзобод дар доираи НАК-2 амалӣ шуда истодааст ва объектҳои инфрасохтор тибқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон № 47, сархати 4 аз 20 январи соли 2009 марҳила ба марҳила сохта мешаванд. ММЗ тасдиқ кард, ки то 22 январи соли 2024 (баъди 8 рӯзи машварат) сохтмони 4 синфхона ба анҷом расидааст. ММЗ бо Вазорати маориф (ВМ) ҳамкории зич дорад, ки барои пешниҳоди китобҳо, маводи таълимӣ ва таъин кардани омӯзгорон ва кормандони ёрирасон масъул аст. ММЗ бо ВМ ҳамкории зич дорад, то корҳоро зудтар ба анҷом расонад. ММЗ тасдиқ кард, ки ду чоҳи оби барои 700 оила пешбинишударо сӯроҳ карда, дар деҳа лӯлаи оби дохилӣ гузарондаанд. Аммо дастрасӣ ба ин чоҳҳо дар зимистон маҳдуд аст, зеро насос бо нерӯи барқ кор мекунад, ки дар зимистон дар ин ҷо ва дар саросари Тоҷикистон маҳдуд аст. Дар айнаи замон, ММЗ дар ҷустуҷӯи манбаъҳои иловагии об кор мекунад. Бояд қайд кард, ки Ҷорҷубаи сиёсати кӯчонидан (ЧСК), ки барои навсозии Нақшаи амалиёти кӯчонидан (НАК)-2 ва НАК-ҳои оянда истифода мешавад, пеш аз оғози

⁴⁵ Шарҳҳои беном бо ҳуруфи кабуд нишон дода шудаанд.

			• Таъмини нерӯи барқ – Баъзе кӯчидагон аз он изҳори норозигӣ карданд, ки дар зимистон шабона барқ танҳо барои 2 соат дода мешавад. Қайд карда шуд, ки ин ба норасоии нерӯи барқ дар ин моҳ вобаста аст ва таъсири НБО Роғун нест.	кӯчонидан мавҷудияти инфрасохторро талаб мекунад. Хонаводаҳое, ки ба Файзобод кӯчонида шудаанд, ба НАК-2 дохил карда шудаанд. ММЗ қайд кард, ки дар фасли зимистон маҳдудиятҳои нерӯи барқ ба тамоми қаламрави Тоҷикистон таъсир мерасонанд, бинобар ин дар айни замон онро ислоҳ кардан имкон надорад. Инчунин бояд қайд кард, ки ҳадафи сохтмони НБО Роғун зиёд кардани таъминоти энергетикӣ кишвар мебошад, ки ба баланд бардоштани амнияти энергетикӣ ва хотима додан ба норасоии нерӯи барқ имкон медиҳад.
Якшанбе, 14 январи соли 2024	16:00 – 18:00	Ҷаласаи ифшои иттилоот 3-шаҳри Роғун	• Кӯчонидани – Шикоятҳо дар бораи он буданд, ки замини барои кӯчандагон омодашуда ба ҷои он ба харидорони хусусӣ фурухта шудааст, на ба кӯчандагон. Тибқи як посух дар шакли фикру мулоҳиза, ба 32 оилаи кӯчида замин дода нашудааст. Дар натиҷа, дар баъзе ҳолатҳо, якчанд оила дар як хона зиндагӣ мекунанд.	Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон фуруши заминҳои хусусиро дар кишвар манъ мекунанд. ММЗ қайд намуд, ки тибқи Қарори Ҳукумати ҷумҳурии Тоҷикистон № 349 аз 3 августи соли 2013 барои муҳоҷирон аз минтақаи зеробшавандаи НБО Роғун 87,4 гектар замин ҷудо карда шудааст.
			• Кӯчидан – шикоятҳо дар бораи ёру оншобозӣ дар ҷараёни кӯчонидан баён карда шуданд. Масалан, он одамоне, ки бо сарварони деҳа муносибатҳои дӯстона доранд, заминҳои калон мегиранд.	ММЗ нақшаи генералии шаҳраки навро барои 87 кӯчанда бо масоҳати 11,9 гектар таҳия кард. Қисми боқимонда аз ҷониби мақомоти маҳаллӣ ба оилаҳои кӯчандагони шаҳри Роғун ҷудо карда шуданд. Ба ҳамаи 87 хонавода ва оилаҳои кӯчонидашуда 0,08 гектар замин аз рӯи нақшаи генералӣ ва 0,06 гектар барои фаъолияти кишоварзӣ баробар ҷудо карда шуд. Ин раванд пурра дар ЧСК тавсиф шудааст ва барои шиносӣ бо ҳама дастрас аст.
			• Барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронии занон – зане аз ҷомеаи маҳаллӣ хоҳиш кард, ки барои беҳтар кардани шароити зиндагии занон ҷораҳои иловагӣ андешад, ба монанди ташкили курсҳои дӯзандагӣ ё нонразӣ. Қайд карда шуд, ки имкониятҳои кор барои занон дар деҳа маҳдуд аст.	Тадбирҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронии занон ба Нақшаи амал оид ба масъалаҳои гендерӣ дохил карда шудаанд. ММЗ бо Вазорати меҳнат ҳамкорӣ мекунанд, то дастгирии воситаҳои рӯзгузарониро барои занон тавассути ташкили курсҳои таълимӣ таъмин кунад.
Душанбе, 15 январи соли 2024	10:00 – 12:00	Ҷаласаи ифшои иттилоот 4-Дарбанд, Ноҳияи Нуробод	• Ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор – шахсе, ки дар НБО Роғун кор мекард, изҳор дошт, ки онҳо меҳондор дар бораи лоиҳа мунтазам муошират кунанд.	Намояндаи ГТЛ тасдиқ кард, ки телевизиони ҷамъиятӣ ва Воситаҳои ахбори оммаи Ҷумҳурии Тоҷикистон мунтазам аҳолиро дар бораи рафти сохтмони НБО Роғун огоҳ мекунанд. Нақшаи ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор, ки ҳангоми маблағгузорӣ пурра амалӣ карда мешавад, инчунин талаботро дар бораи муоширати мунтазам бо аҳолии зарардида дар бар мегирад. Ин вохӯрӣ намунаи он аст, ки дар оянда чӣ гуна иртибот гузаронида мешаванд.
			• Кӯчонидан – баъзе шикоятҳо дар бораи набудани масҷидҳо ва обтаъминкунӣ дар деҳаҳои нав барои кӯчидагон баён карда шуданд.	Дар ҳоле ки ММЗ барои рушди иншооти нави коммуналӣ барои кӯчидагон (масалан, ҷойхонаҳо) масъул аст, ММЗ барои сохтмони масҷидҳо барои муҳоҷирон масъул нест. Ҷомеаи маҳаллӣ бояд ба Кумитаи дин муроҷиат кунад, то

				масчиди нав бунёд кунад. Кумита аризаро баррасӣ мекунад ва дар сурати қарори мусбат ба ҷомеаи маҳаллӣ иҷозат медиҳад ва сохтмони онро роҳбарӣ мекунад.
				Илова бар ин, қайд карда мешавад, ки ин масъала ба тамоми аҳоли дахл дорад, на танҳо ба онҳое, ки кӯчонида шудаанд.
Душанбе, 15 январи соли 2024	14:00 – 16:00	Ҷаласаи ифшоӣ иттилоот 5-Гарм, ноҳияи Рашт	Сатҳи зеробмонӣ – як нафар хоҳиш кард, ки ба масъалаи сатҳи обхезӣ ва пуршавии солони обанбор равшанӣ андохта шавад.	Мушовирони ГТЛ оид ба ҳифзи муҳити зист ва бехатарӣ ба ҷамаи иштирокчиёни машварат варақаи лоиҳа ва хулосаи ғайритехниро пешниҳод карданд, ки дар он маълумоти муфасссал дар бораи сатҳи обхезӣ аз рӯи солҳо мавҷуд аст. АТЭИ ва ЧСК сатҳи обхезиро, ки ҳар сол аз соли 2024 то 2036, вақте ки обанбор бори аввал пур мешавад, ба таври возеҳ нишон медиҳанд. ЧСК инчунин муайян мекунад, ки обхезӣ кай ба ҳар як деҳа таъсир мерасонад ва кай бояд он деҳа кӯчонида шавад.
			Кӯчонидан - Як нафар изҳор дошт, ки деҳае, ки ба он кӯчидааст, то ҳол мактаб надорад ва барқ кам аст.	ММЗ қайд кард, ки онҳо ҳанӯз раванди кӯчонидани ин деҳа ро оғоз накардаанд, аз ин рӯ сухан дар бораи деҳа пеш аз кӯчонидан меравад, ки ин аз салоҳияти ММЗ берун аст. ЧСК ва НАК-ҳои оянда талаб мекунад, ки мактабҳо пеш аз кӯчонидани хонаводаҳо сохта шаванд. Тавре ки дар боло зикр гардид, норасоии нерӯи барқ дар тамоми Тоҷикистон мушоҳида мешавад ва бояд пас аз ба кор даровардани Роғун бартараф карда шавад.
Сешанбе, 16 январи соли 2024	14:00 – 16:00	Ҷаласаи ифшоӣ иттилоот 6-Ноҳияи Данғара	Кӯчонидан - хоҳиш карданд, ки мактабро таъмир кунанд, зеро пас аз боронҳои шадид дар бинои мактаб об ва мағор пайдо шудааст. 8 нафар инчунин хоҳиш карданд, ки варзишгоҳ созанд, то кӯдакон ба варзиш машғул шаванд.	ММЗ изҳор дошт, ки мактаб соли 2015 кушода шудааст ва барои корҳои таъмири пас аз ду соли кафолат маъмурияти мактаб ва Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон масъуланд.
			Кӯчонидан - Якчанд кӯчидагон аз он изҳори норозигӣ карданд, ки то ҳол шаҳодатномаи заминро, ки дар қараёни кӯчонидан ба онҳо дода шудааст, нагирифтаанд. Як нафар изҳор дошт, ки ин заминро 10 сол пеш ба даст овардааст ва мақомоти маҳаллӣ онро мунтазам барои нагирифтани ин шаҳодатнома ҷарима мекунад. Вай инчунин ба суд даъват карда мешавад, зеро ӯ ин шаҳодатномаро нагирифтааст. Тибқи маълумоти муҳоҷирон, 78 нафар ҳанӯз сертификати заминро нагирифтаанд.	ММЗ дарк мекунад, ки мушкилоти асосии мактаб гузаштани об дар толори варзишӣ мебошад. Онҳо ба шӯъбаи маорифи ноҳияи Данғара муроҷиат карда, хоҳиш карданд, ки ҳар сол маблағҳои ҷудошударо барои бартараф кардани ин камбуди истифода баранд. Муовини раиси ноҳия ваъда дод, ки масъалаи додани сертификатҳои замин ба кӯчидагони ба НАК-1 дохилшуда (аз ҷумла дар Данғара) ҳал мекунад ва изҳор дошт, ки чунин ҳодиса дигар такрор нахоҳад шуд. Дар айнаи замон, ММЗ дар ҳалли ин масъала кор мекунад ва ҳуҷҷатҳои заруриро дар доираи НАК-1 омода ва ба кӯчидагон супоридааст. ММЗ нақша дорад, ки барои кӯчидагони боқимондаи ноҳияи Данғара дар доираи маблағҳои ҷудошуда аз буҷаи кишвари Ҷумҳурии Тоҷикистон сертификатҳои замин

			омода намојад. Гарчанде ки кор идома дорад, раванд бо сабаби як қатор мушкилот тўл мекашад: • Баъзе сарварони хоҷагиҳо фавтидан, яъне ҳуҷҷатҳо бояд ба ворисон (ки тақрибан 6 моҳро дар бар мегирад) аз нав тартиб дода шаванд; • Баъзеҳо хонаҳои худро ба номи фарзандонашон ба қайд гирифтанд; • Кӯчидагон ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи саривақтиро барои бақайдгирӣ ва омода кардани ин ҳуҷҷатҳо пешниҳод намекунанд; ва • Вобаста ба гирифтани ҳуҷҷатҳои зарурӣ аз дигар идораҳои давлатӣ, аз қабилӣ замимаҳо аз Кумитаи меъморӣ, Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мақомоти маҳаллӣ вақти муайян вучуд дорад. Аммо, ММЗ интизор аст, ки ин вақти интизорию дар оянда коҳиш диҳад, зеро маблағгузорию Бонки Умумиҷаҳонӣ имкон медиҳад, ки кормандони бештари маъмурӣ киро карда шаванд. Ин ба идоракунӣ ва коркарди сертификатҳои замин мусоидат мекунад.
		• Кӯчонидан - Як нафар аз деҳаи Чорсада-2 изҳор дошт, ки пас аз кӯчидан ба Дангар, модараш аз сабаби гармӣ / фарқияти иқлим дар ҷои кӯчонидан маъҷубӣ пайдо кард ва хоҷараш низ маъҷубӣ дорад. Вай аз ММЗ дар бораи дастгирии иловагӣ ё кӯмак дар кӯчидан ба минтақаи дигар мепурсад.	ММЗ қайд кард, ки ба ҳамаи кӯчандагон интиҳоби ноҳия барои кӯчонидан дода мешавад. Намоёндаи ММЗ изҳор дошт, ки ҳамаи оилаҳо, ки ба дастгирии иловагӣ ниёз доранд, метавонанд ба мақомоти маҳаллӣ ва Вазорати тандурустӣ фириастода шаванд.
		• Барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронии занон - Яке аз муҳочирон шикоят кард, ки занон дар замин кор мекунанд, ки аз хонаҳояшон хеле дур аст ва ин ба масъулияти нигоҳубини кӯдаконашон таъсир мерасонад. Ба гуфтаи ин зан, ин боиси марги як кӯдак шуд, зеро имкони нигоҳубини дурусти кӯдакон вучуд надошт.	ММЗ тасдиқ кард, ки ҷудо кардани қитъаҳои замин барои қорҳои кишоварзӣ ба салоҳияти мақомоти маҳаллии ноҳияҳо ва шаҳрҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил мешавад. Ин ҳамчун шикоят ба қайд гирифта мешавад ва ММЗ бо шахс мулоқот хоҳад кард, то вариантҳои имконпазири барқарорсозии воситаҳои рӯзгузарониро муҳокима кунад ва онҳоро ба мақомоти дахлдор фиристад.
		• Кӯчонидан - Муҳочирӣ дигар, бевазан, изҳор дошт, ки дигар замин надорад, зеро шавҳараш вафот кардааст. Ӯ хоҳиш кард ки барои кишоварзӣ ба ӯ дар деҳа замин диҳанд.	ММЗ тасдиқ кард, ки ҷудо кардани қитъаҳои замин барои қорҳои кишоварзӣ ба салоҳияти мақомоти маҳаллии ноҳияҳо ва шаҳрҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил мешавад. Ин ҳамчун шикоят ба қайд гирифта мешавад ва ММЗ бо шахс мулоқот хоҳад кард, то вариантҳои имконпазири барқарорсозии воситаҳои рӯзгузарониро муҳокима кунад ва онҳоро ба мақомоти дахлдор фиристад.
		• Барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронии занон - Баъзе занон хоҳиш карданд, ки коре ба онҳо	Дар бораи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронии занон ба боло нигаред.

			пешниҳод кунанд, ки ба хонаи онҳо наздиктар бошад, аз ҷумла дар корхонаҳои дӯзандагӣ.	
Чоршанбе, 17 январи соли 2024	10:00 - 12:00	Ҷаласаи ифшои иттилоот 7-Ноҳияи Турсунзода	• Таъсири маҷмӯъ – Сокини Турсунзода шикоят кард, ки дар масофаи 20 метр аз хонааш хати нави интиқоли барқи CASA-1000 сохта шудааст, ки ба гуфтаи ӯ, ба саломатӣ ва бехатарӣ таҳдид мекунад. Вай дар ин бора маълумоти бештар пурсид.	Таъсири маҷмӯи НБО Роғун (ки кӯчонидани одамонро дар бар мегирад) дар якҷоягӣ бо таъсири CASA-1000 дар Арзёбии таъсири маҷмӯӣ, ки омода карда мешавад, арзёбӣ мешавад. Ин савол дар доираи ин раванд дар семоҳаи 2-юми соли 2024 омӯхта ва арзёбӣ карда мешавад. ГТЛ барои маълумоти иловагӣ бо ин шахс ва дигарон тамос мегирад.
			• Кӯчонидан - Якчанд нафар аз нодурустии тарзи нобудсозии партовҳо дар деҳаҳои худ изҳори нигаронӣ карданд.	Партофтани партовҳо масъулияти мақомоти маҳаллӣ аст ва аз пардохти ҷамоатҳои маҳаллӣ вобаста аст. ММЗ инро ҳамчун шикоят сабт мекунад ва онро ба мақомоти дахлдор мефиристад.
			• Кӯчонидан - 3 нафар гуфтанд, ки дар маҳаллаи онҳо масҷид нест ва 1 нафар хоҳиш кард, ки дар деҳа боғчаи кӯдакон бунёд карда шавад.	Дар бораи сохтмони масҷидҳо ва мактабҳо ба боло нигаред.
Чоршанбе, 17 январи соли 2024	16:00 – 18:00	Ҷаласаи ифшои иттилоот 8-Ноҳияи Душанбе	• Пур кардани обанбор – дар бораи пур кардани обанбор маълумоти иловагӣ талаб карда шуд. Як нафар қайд кард, ки обанбори Норақ дуруст пур намешавад ва изҳори нигаронӣ кард, ки суръати бухоршавӣ ба қобилияти НБО Роғун таъсир мерасонад.	Тавре ки дар посухи боло зикр гардид, дар АТЭИ ва ЧСК маълумоти иловагӣ дар бораи ҷадвали пур кардани обанбор аз соли 2025 то 2036 мавҷуд аст. Тавсифи муфассали ин раванд дар АТЭИ - соли 2014 ва ТАТИ мавҷуд аст. Суръати бухоршавӣ дар омӯзиши ТАТИ баррасӣ карда шуд ва қарор шуд, ки он барои Роғун масъалаи муҳим нест. Ҳама гуна масъалаҳои марбут ба пур кардани Норақ дар арзёбии таъсири маҷмӯӣ, ки баъдтар дар соли 2024 гузаронида мешавад, баррасӣ карда мешаванд.
			• Дархости муколама – шахсони алоҳида хоҳиш карданд, ки презентатсия дар вебсайти лоиҳаи ГТЛ низ ҷойгир карда шавад.	ГТЛ тасдиқ кард, ки муаррифии АТЭИ дар вебсайти лоиҳа ҷойгир карда мешавад.

ЗАМИМАИ G – МАЪЛУМОТ ДАР БОРАИ ДЕҲАҶО ВА АҶОЛӢ ДАР ҶАМОАТӢОИ ЗАРАРДИДА

Ҷадвали G-1 – Маълумот дар бораи деҳаҳо ва аҳоли дар ҷамоати зарардида

Ҷамоат	Ҷамаи деҳаҳо дар Ҷамоат			Аҳолии умумӣ	Мард		Зан	
		Деҳаҳои кӯчонидашаванда ⁴⁶	Ҷойҳои кӯчонидан дар ҳудуди ҷамоат		Шумора	%	Но.	%
Сичароғ, шаҳри Роғун	Мулои гирдак, Каригоч, Ковокдара, Саидон, Луғури поун, Мулло балад, Кашбек, Санги Сурх, Хоришариф, Луғури боло, Чашмаи Пирак, Деҳаи Аша, Шохи Аслон, Зириён, Кармгочи лухур, Себенон	Сайдон, Луғури поён, Мулои Гирдак [тасдиқ кунед, ки ин деҳа на 'мулои гиДРак', 'пур аз об' ба тоҷикӣ]	д/н	884	430	49	462	52
Муҷихарф, Нуробод	Зорони Калон, Зорони Майда, Муҷихарфи Майда, Муҷихарфи Калон, Шерон, Оҳангарон, Чормағзак, Нохбоди Майда, Нохбоди Калон, Қунҷонак, Деҳбаланд, Қилочӣ	Зорони калон, Зорони майда, Муҷихарфи майда, Муҷихарфи калон	д/н	15,713	7,762	49	7,951	51
Ҳакимӣ, Нуробод	Алигалабон, Хумроғ (Қумок), Обиборики поён, Обиборики боло, Ҳакимии поён, Ҳакимии боло, Ҳакимии байн, Кофара, Шаҳтути поён, Шаҳтути Боло, Ҳасандара, Сари пулак, Дараи Тутак, Лайрон	Ҳакимии поён, Ҳакимии боло, Ҳакимии байн, Алигалабон, Хумроғ (Қумок), Оби борики боло, Оби борики поён, Кофара, Шаҳтути поён, Ҳасандара	д/н	6,396	3,117	49	3,477	54
Меҳробод, Нуробод	Девлоҳак, Деҳаи Шоҳ, Айнӣ, Себак, Меҳробод, Тутхор, Тугак, Сайдон, Тегирий, Лангар, Синичит, Пандовчӣ, Булбулдара	Девлоҳак, Деҳаи Шоҳ, Айнӣ, Себак, Меҳробод, Тутхор, Тугак, Сайдон, Тегирий, Лангар, Синичит, Пандовчӣ, Булбулдара	д/н	12,492	6,191	50	6,301	50
Хумдон, Нуробод	20 деҳа	Сари қош (қисман), Ҳ. Шерозӣ, Кавлоҳа,	д/н	2,178	871	40	1,307	60

⁴⁶ Ба он диққат диҳед, ки байни маълумоти ММЗ ва ҷамоатҳо дар бораи деҳаҳои кӯчонидашуда якҷанд фарқиятҳо мавҷуданд. Масалан, ҷамоати Н. Махсум дар Рашт изҳор дошт, ки аз ҷамоати онҳо ягон деҳа кӯчонида намешавад, Дар ҳоле, ки ММЗ изҳор медорад, ки 5 деҳа кӯчонида мешавад. Ин метавонад ба хатогиҳои коммуникатсионӣ вобаста бошад, ки дар доираи Нақшаи ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор (НҲҶМ) ҳал карда мешаванд..

Ҷамоат	Ҳамаи деҳаҳо дар Ҷамоат			Аҳолии умумӣ	Мард		Зан	
		Деҳаҳои кӯчонидашаванда ⁴⁶	Ҷойҳои кӯчонидан дар ҳудуди ҷамоат		Шумора	%	Но.	%
		Лаби ҷар, Марғзори сер						
Сафедчашма, Нуробод	Кабудиён, Тағ, Улфатобод, Пандовчӣ, Шербегӣён, Холназар,	Пандовчӣ, Деҳаи Гулмон	д/н	1,542	744	48	798	52
И. Ҳалимов, Нуробод	Юст, Дара, Ячак, Зуманак, Истон, Яхч, Саричӯй, Айний, Миёндара, Новокоҳ, Деҳи Кӯҳна, Сангдевора, Кунбак, Роғуни боло, Роғуни поён, Бедихо	Роғуни поён, Бедихо, Новакоҳ, Яхч (қисман) ва Юст (қисман)	д/н	1,544	710	46	834	54
Qal'ai Surkh, Рашт	Чорчароғ, Лангар, Сайдон, Навдонак, Деҳаи Амирбек, Қалъаи Сурх, Каҳдара, Лангарак, Нурдабиён, Шулонак, Олиҷақоқ, Истиклол, Баҳористон, Себистон, Ниёзбегиён, Нигот Шухлоб	Навдонак, Қалаи Сурх, Деҳаи Амирбек	д/н	3,047	1130	37	870	29
Nusratullo Makhsum, Рашт	Лойоба, Чорбоғ, Деҳқонобод, Шаҳрисабз, Карлок, Машканак, Вардуг, Ғавосиён, Фурудгоҳ, Шул, Чашмаи қозӣ.	0	д/н	15,599	7,994	51	7,609	49
Navobod town, Рашт	Ҳабиби Сангин, Аторӣ, Орифи Бобоҷон, Саъдии Шерозӣ, У Ҳайем, Гулхонӣ, Ганҷавӣ, Рудақӣ, Сино, Хучандӣ, Фирдавсӣ, Айний, Румӣ, Ҳайем, Ҷомӣ, Сомонӣ.	Ҳабиби Сангин, Аторӣ, Орифи Бобоҷон, Саъдии Шерозӣ, У Ҳайем, Гулхонӣ, Ганҷавӣ, Рудақӣ, Сино, Хучандӣ, Фирдавсӣ, Айний, Румӣ, Ҳайем, Ҷомӣ, Сомонӣ.	д/н	5,898	3,197	54	2,701	46
Боқӣ Раҳимзода, Рашт	Шулмак, Пожеи поён, Шум, Пожеи боло, Санги малики, Буни Суфиён, Меҳнатобод, Санги қор, Яшм, Деҳаи Хоҷа, Барзигон, Рувоз, Кучдоман, Шоҳиндара, Баҳодуробод, Сарбоғ, Шингилич, Гофир, Хубдора	Шулмак, Шуле, Ясм, Шоҳиндара, Санги малиқӣ, Пожей поён, Пожей боло, Буни суфиён, Санги қар.	д/н	10,807	5,411	50	5,250	49
Оби Меҳнат, Рашт	Ваҳдат, Хурикам, Оби Меҳнат, Наврӯз, Мулобадал, Лолазорон, Файзиосор, Чашмаи сангақ, Даҳана, Шуле', Шулеи боло, Чормағзӣ, Зорқӣ, Болошаҳр	Ваҳдат (собиқ Даҳани гумуш), Даҳана, Хурикам ва Шолех (қисман)	д/н	1,326	597	45	729	55

Ҷамоат	Ҳамаи деҳаҳо дар Ҷамоат			Аҳолии умумӣ	Мард		Зан	
		Деҳаҳои кўчонидашаванда ⁴⁶	Ҷойҳои кўчонидан дар ҳудуди ҷамоат		Шумора	%	Но.	%
10 Years of Independence, Tursunzoda	Бахтовар, Нурфшон, Чуқурча, Нақшбандон, Нуристон, Ҳурамзамин, Поитон, Меҳргон, Сомонӣ, Шарқӣён, Файзбахш, Намуна, Чоштеппа, Ловиту, Марҳамат, Лолазор, Серчашма, Ширинчашма	д/н	ШЛЗ - и кўчонидашуда аз Роғун дар Марҷин, Файз-бахш, Шарқӣён ва Зарафшон хонаҳо сохтаанд	21,004	9,215	44	11,789	56
Ҷўра Раҳмонов, Турсунзода	Саъдии Шерозӣ, Гайрат, Ғуломшаҳид, Чупокул, Обида, Нушонова, Ятбоғ, Найд, Кучкаров, Қаробой, Ношшоев, Б. Ғафуров, Чашма ога, Туйчиев, Шукуров, А. Мирзоев, Бобониёз Тошев, Заркомор, Янгибоғ, Тойчи, Нуробод.ф	16 оила аз Бобониёз Тошев бо сабаби хатари муҳити зист маҷбур мешаванд, ки кўчонида шаванд ⁴⁷	Тойчи	32,779	16,760	51	16,012	49
Бустон, Файзобод	Бустон, Октяброя, Хаймадӣ, Себистон, Чилчашма	д/н	Себистон	10,499	5,055	48	5,090	48

Манбаъ: Маълумоти мусоҳибаи ҷамоат

⁴⁷ Эзоҳ: Ҷўра Раҳмонов берун аз Минтақаи таъсири Лоиха қарор дорад, аз ин рӯ гумон аст, ки ин ба Лоиха рабт дошта бошад. Аммо, ин метавонад мушкилоти экологиро нишон диҳад, ки шояд ҳангоми таҳияи ҷои кўчонидан ба назар гирифта шаванд.

ЗАМИМАИ Н – ХУЛОСАИ МУҲОКИМАҲО ДАР ГУРҶҲҲОИ ТАМАРКУЗӢ

Даври аввали МГТ 8-10 июли соли 2023 бо 43 зан аз ҷамоатҳое, ки дар Луғури поён (Ҷамоати Сичароғ), Ҳакимӣ (Ҷамоати Ҳакимӣ, Нуробод), Меҳробод (Ҷамоати Меҳробод, Нуробод) ва Качиманди (Шаҳрисабз) / Фурудгоҳ (Ҷамоати Нусратулло Махсум, Рашт) ва Навобод (Ҷамоати Навобод, Рашт) зиндагӣ мекунанд ва интизори кӯчидан ҳастанд, гузаронида шуд. МГТ бо иштироки умумии 35 нафар инчунин дар ҷамоатҳои Сичароғ ва Ҳакимӣ (ҷамъиятҳои дар интизори аз кӯчонидан) ва дар ҷои кӯчонидан дар Файзобод гузаронида шуд.

Даври дуюми МГТ бо мардон ва занони ҷамоатҳо дар ҳама марҳилаҳои кӯчонидан, инчунин ҷамоатҳои қабулқунанда дар Хумдон (Нуробод), Дарбанд (Нуробод), Сичароғ (Роғун), Хуррамдара (Роғун) ва И.Халимов (Нуробод) гузаронида шуд.

Иштирокчиён дар маҷмӯъ лоиҳа ва имкониятҳоеро, ки пас аз кӯчонидан ба онҳо кушода мешаванд, хушбинона арзёбӣ карданд. Инро ҳам он касоне, ки пас аз кӯчонидан омадаанд ва ҳам онҳое, ки бо дӯстон ва хешовандоне, ки аллакай кӯчидаанд, муошират кардаанд, тасдиқ карданд. Аммо, мушкилоти ҳисоб кардани ҷубронпулӣ, обтаъминкунӣ дар ҷойҳои кӯчонидан ва дар баъзе маҳалҳо, алахусус дар Рашт, бо набудани маълумоти дақиқ дар бораи кӯчонидан ошкор карда шуданд. Маълум шуд, ки мардон ва занон дар бораи лоиҳа ва кӯчонидан назари якхела доранд, гарчанде ки барои занон сатҳи мустақилияти онҳо дар ин раванд хеле фарқ мекунад.

Ҷадвали Н-1 – Хулосаи мушоҳидаҳои дар ҷараёни МГТ дар Нуробод, шаҳри Роғун, Рашт ва Файзобод (июл-август соли 2023) ба даст овардашуда

Мавзӯ	Занон	Мардон
Огоҳӣ	Ҳар иштирокчӣ аз ҳар як ҷомеа аз лоиҳа огоҳанд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард, аз ҷумла шуғл ва беҳтар кардани таъминоти барқ. Баъзе занон (Роғун, Нуробод) мепоҳанд дар бораи сохтмон маълумоти бештар гиранд. Иштирокчиёни Рашт намеронанд, ки онҳо оё ва кай кӯчонида мешаванд, гарчанде ки овозаҳо дар бораи кӯчонидани онҳо ҳанӯз аз солҳои 1980-ум паҳн шуда буданд.	Ҳамаи иштирокчиён аз ҳар як ҷамоат аз лоиҳа огоҳанд ва боварӣ доранд, ки он ғоидаи назаррас хоҳад овард, аз ҷумла, шуғлро таъмин мекунад, таъминоти энергияро беҳтар мекунад ва сайёҳонро ҷалб мекунад (Роғун, Файзобод). Баъзе мардон (Нуробод) мепоҳанд дар бораи НБО маълумоти бештар гиранд. Иштирокчиёни пурсиш дар Рашт намеронистанд, ки онҳо оё ва кай кӯчонида мешаванд, гарчанде ки овозаҳо дар бораи кӯчонидани онҳо ҳанӯз аз солҳои 1980-ум паҳн шуда буданд.
Иштирок дар ҷорабиниҳои кӯчонидан	Занон дар фаъолияти кӯчонидан ба таври гуногун иштирок карданд. Баъзеҳо дар маҷлисҳо иштирок мекарданд, дигарон хабар медоданд, ки ҳамаи қарорҳои асосӣ аз ҷониби шавҳарони онҳо (ҳатто агар шавҳар дар Русия бошад) ё волидон қабул карда мешуданд. Аксари занон дар Рашт аз ягон вохӯрии расмӣ фарогирӣ огоҳ набуданд. Занон дар Қалаи Сурх аз вохӯрии марбут ба НБО Роғун огоҳ буданд, аммо маълум нест, ки масъалаи кӯчонидан дар он ҷо баррасӣ шудааст ё не.	Мардон дар маҳаллӣ, ки аз онҳо кӯчонида мешаванд (Роғун, Нуробод) ва дар ҷойҳои, ки ба онҳо мекуҷанд (Файзобод, Нуробод, Роғун) дар вохӯриҳои кӯчонидан иштирок карданд. Мардони Рашт хабар доданд, ки бо кӯчандагон ягон вохӯрии расмӣ баргузор нашудааст. Ҷамъиятҳои қабулкунанда дар Хумдон (Нуробод) дар вохӯриҳои шиносӣ бо кӯчандагон иштирок карданд.
Интизориҳо аз кӯчонидан	Ҳамаи иштирокчиён нисбати кӯчонидан хушбин ҳастанд, гарчанде ки баъзеҳо (хусусан сокинони Рашт) мепоҳанд дар бораи он ки оё кӯчонида мешаванд ва кай кӯчонида мешаванд, маълумоти дақиқтар гиранд. Онҳо интизоранд, ки инфрасохтор, иншоот ва имкониятҳои корӣ беҳтар шаванд ва ба оилаҳо, ки соҳиби замин нестанд, замин дода шавад (гарчанде ки онҳо боварӣ надоранд, ки занони бешавҳар ба ин ҳуқуқ доранд). Ҳеҷ яке аз занон (аз ҷумла дар Рашт) умуман зидди кӯчонидан сухан нагуфтанд, ба шарте ки шароити хуб фароҳам оварда шавад. Онҳо, ки бо дӯстон ва ҳамсоягон, ки ба ҷои нави истиқомат кӯчиданд, муошират кардаанд, тасдиқ мекунанд, ки шароити зиндагӣ пас аз кӯчидан беҳтар шудааст. Ҳамсояҳо дар Меҳробод изҳори хоҳиш карданд, ки пас аз кӯчонидан ҳамчун ҷамоат якҷоя бимонанд. Иштирокчиёни пурсиш пас аз кӯчонидан тасдиқ мекунанд, ки ба онҳо нақлиёт барои интиқоли ашё ва дарахтони мевадиханда (барои кӯчонидан) дода шудааст.	Ҳамаи иштирокчиёни сӯҳбати пешакӣ нисбати кӯчонидан хушбинанд, гарчанде ки баъзеҳо мепоҳанд дар бораи он, ки оё кӯчонида мешаванд ва кай кӯчонида мешаванд, тасаввуроти равшантар пайдо кунанд. Онҳо интизоранд, ки инфрасохтор, иншоот ва имкониятҳои корӣ беҳтар шаванд ва ба оилаҳо, ки соҳиби замин нестанд, замин дода шавад (гарчанде ки онҳо боварӣ надоранд, ки занони бешавҳар ба ин ҳуқуқ доранд). Иштирокчиёни пурсиш пас аз кӯчонидан ва намерондагонӣ ҷомеаи мизбон, инчунин онҳо, ки бо дӯстон ва ҳамсоягон, ки ба ҷои нави истиқомат кӯчиданд, сӯҳбат кардаанд, тасдиқ мекунанд, ки шароити зиндагӣ аз замони кӯчонидан, аз ҷумла инфрасохтор ва иқтисод беҳтар шудааст. Иштирокчиёни инчунин тасдиқ карданд, ки ба онҳо иҷозат дода шудааст, ки ҳосили дарахтонро ғун оваранд ва барои ин ҷубронпулӣ гиранд ва ба онҳо дар нақлиёт ва сохтмон кӯмак расонданд. Ҳамсояҳо дар Рашт изҳор карданд, ки мепоҳанд дар як ҷамоати ягона боқӣ монанд.

Мавзӯъ	Занон	Мардон
Мушкилот	Баъзе занони кўчонидашуда изҳор доштанд, ки ҷубронпулии онҳо чанд сол пеш (ҳанӯз соли 2012) ҳисоб карда шуда буд ва барои нархҳои имрӯза кофӣ нест. Кўчидагон ба Файзобод ва Дарбанд (Нуробод) дар бораи мушкилоти обтаъминкунӣ дар ҷои нав зикр карданд ва баъзе сокинони Роғун изҳор доштанд, ки дарахтони мевадиҳандаи нав шинондашуда аз сабаби норасоии об дар ҳолати бад қарор доранд. Дар Дарбанд хабар доданд, ки лўлаи нави об сохта шудааст, аммо об дар як рӯз 2 соат дода мешавад ва баъзе одамон то ҳол ба об дастрасӣ надоранд. Баъзе иштирокчиён медонистанд, ки онҳо кўчонида мешаванд, аммо намедонистанд, ки барои муҳокимаи кўчонидан бо кӣ тамос гиранд ё баъзе ҷанбаҳои равандро нафаҳмиданд. Якчанд занон қайд карданд, ки меҳоханд кор кунанд, аммо аксари ҷойҳои корӣ барои мардон мувофиқтар ҳисобида мешаванд. Онҳо меҳоханд, ки корхонаҳо ба монанди сеҳҳои дўзандагӣ, нонвойхонаҳо ё дорухонаҳо кушода шаванд.	Баъзе иштирокчиёни кўчонидан изҳор доштанд, ки ҷубронпулӣ чанд сол пеш (ҳанӯз соли 2010) ҳисоб карда шуда буд ва дигар кофӣ нест. Иштирокчиён Дар Файзобод, Нурабод ва Роғ дар бораи мушкилоти обтаъминкунӣ чизе нагуфтанд. Дар Дарбанд (Нуробод) гуфта шуд, ки оби нӯшокӣ дар як рӯз ҳамагӣ 30 дақиқа давом мекунад ва ин ба кишоварзӣ ва шинондани дарахтон ҳалал мерасонад. Дар Сичароғ гуфта шуд, ки баъзе хатҳои барқ хароб шудаанд ва чанд моҳ аст, ки барқ намерасад. Тибқи қонун, агар ШЛЗ дар тўли 3 сол ба сохтмон шурӯъ накунад, онҳо ҳуқуқи заминҳои худро аз даст медиҳанд. Ба баъзе иштирокчиён (Ҳакимӣ, Нуробод) қитъаҳо зиёда аз 1 сол пеш ҷудо карда шуда буданд, аммо онҳо то ҳол интизори пардохти ҷуброн ҳастанд ва хавотиранд, ки ҳуқуқҳои онҳо ба охир мерасанд.
Гуруҳҳои осебпазири ошкоршуда	Заноне, ки дар хонаҳои иҷора зиндагӣ мекунанд Маъюбон Занони ҷудошуда/бевазан, махсусан бо кўдакони хурдсол ё бе фарзандон, ки ба кўмак дар сохтмон аз ҷониби хонавода ниёз доранд Қайд карда шуд, ки одамони осебпазир одатан аз оилаҳо ва ҷомеаи худ кўмак ва дастгирӣ мегиранд ва имтиёзҳои иҷтимоӣ мегиранд, аммо ин дастгирӣ на ҳамеша кофӣ аст.	Пиронсолон Занони ҷудошуда Маъюбон Хонаводаҳои камбизоат Заноне, ки дар хонаҳои пиронсолон зиндагӣ мекунанд Қайд карда шуд, ки одамони осебпазир одатан аз оилаҳо ва ҷомеаи худ кўмак ва дастгирӣ мегиранд.
Мушоҳидаҳои дигар	Баъзе занон дар Меҳробод бо фарзандони худ дар хонаи хусусии иҷора зиндагӣ мекарданд. Аммо ба онҳо дар Дарбанд қитъаи замин дода шуд. Занони Навобод аҳамияти боғчаҳои кўдаконоро дар ҷойҳои кўчонидан таъкид карданд, зеро онҳо ҳоло ҳангоми ба кор рафтан кўдакони худро ба онҳо месупоранд. Ҳеҷ яке аз занон дар бораи ЗЧ, ҳам дар робита бо лоиҳа ва ҳам дар маҷмӯъ дар ҷамоатҳои худ изҳори нигаронӣ накарданд. Занони ҷамоат пас аз кўчидан ба Қади Об (Роғун) изҳор доштанд, ки бо беҳтар шудани вазъии мактабҳо шумораи хонандагон, ки мактабро хатм кардаанд ва ба муассисаҳои таҳсилоти олӣ дохил шудаанд, алахусус дар байни духтарон зиёд шудааст. Дар Дарбанд (Нуробод), бо сабаби мавҷудияти таваллудхона дар ҳудуди кўчонидан, занон дигар дар хона таваллуд намекунанд.	Муносибат ба иштироки занон гуногун буд. Мардони Сичароғ изҳор доштанд, ки дар воҳӯриҳое, ки дар он занон ҳузур доштанд, иштирок кардаанд ва мардони Н. Махсум (Рашт) меҳоханд, ки машварат бо занон ҳангоми оғози кор дар минтақаи онҳо гузаронида шавад. Аммо мардон дар Файзобод изҳор доштанд, ки ба занон иҷозат дода намешавад, сарфи назар аз баъзе кўшишҳои ММЗ барои ташкили машварат бо занон. Хонаҳое, ки дар наздикии роҳҳои Меҳробод ҷойгиранд, аз нақлиёти сохтмонӣ таъсир мебинанд. Барои ҳалли ин масъала, бояд нархгузор аз Душанбе барои арзёбии зарар даъват карда шавад, ки ин вақти зиёдро талаб мекунад ва гарон аст. Иштирокчиёни пурсиш қайд мекунанд, ки муҳоҷирати меҳнатӣ ба Русия коҳиш ёфтааст ва муҳоҷирон асосан ба кор қабул карда мешаванд.

Ҷадвали Н-2 - Машварат бо ШЛЗ-ҳо, ҷомеаи шахравандӣ, ташкилотҳои ғайриҳукуматӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва дигар ҷонибҳои манфиатдор оид ба ЧБКБВР

Нуробод – 4 июни соли 2024 - 80 иштирокчӣ ⁴⁸

ШАРҲ/САВОЛ	ВОКУНИШ/АМАЛ
Эшонҷон Саидов — сардори баҳши кор бо ҷавонони ноҳияи Нуробод. Ба Муассисаи давлатии “Мудирияти минтақаи зеробшаванда” НБО Роғун барои ташкил ва баргузории чунин муҳокимаи муҳим изҳори миннатдорӣ менамоям. Дар презентатсияи шумо маркази тиббӣ ва мактаб зикр шудаанд, аммо майдончаҳои варзишӣ ва кӯдакистонҳо дида намешаванд. Барои саломатии кӯчондашудагон ин хеле муҳим аст.	Саидзода Рустам — муовини директори ММЗ. Сохтмони майдончаҳои варзишӣ аллакай дар нақша ҳаст. Ҳамаи андешаҳои шумо ҷамъоварӣ шуда, ба Бонки Умумиҷаҳонӣ пешниҳод мегарданд. Баъд аз ин, ҳамаи ин масъалаҳо барои тамоми маҳалҳо баррасӣ мешаванд. Масъалаи майдончаҳои варзишӣ ва кӯдакистонҳо низ ба назар гирифта мешавад. Ман фикр мекунам, ки дар оянда сохтмони майдончаҳои варзишӣ ба лоиҳа шомил мегардад.
Таваккал Ҳабибов — раиси ҷамоати “Муҷихарфӣ” ноҳияи Нуробод. Ба ташкилкунандагони ин ҷорабинӣ миннатдорӣ баён мекунам. Пешниҳод: Мо 3–4 деҳа дорем, ки тибқи НАК 3 кӯчонида мешаванд. Аз соли 2009, мувофиқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, сохтмони иншоот дар минтақаи зеробшаванда манъ аст. Бо сабаби зиёдшавии аҳоли, сокинон маҷбуранд 5–6 оила дар як хона зиндагӣ кунанд. Ҳар рӯз муроҷиатҳои зиёде аз аҳоли ба мақомоти маҳаллӣ ворид мешаванд. Агар имкон бошад, метавонанд аз дигар ҷойҳо замин ҷудо кунанд, то ки мардум хона созанд. Инчунин, 10–12 оила ҳастанд, ки манзилҳояшон бинобар сохтмони роҳ ва харобшавӣ аз обхезӣ нест шудаанд. Ин оилаҳо бояд ҳарчи зудтар аз минтақаи зеробшаванда ба ҷойи бехатар кӯчонида шаванд.	Саидзода Рустам — муовини директори ММЗ. Мо ба қарори Ҳукумат, ки аз соли 2009 қабул шудааст, муҳолифат надорем. Имрӯз онҳое, ки бояд кӯчонида шаванд, худ сохтмон мекунанд ва то ҳол ягон мақомот онҳоро ба ҷавобгарӣ накашидааст. Бо вучуди ин ғамхории Ҳукумат, мо барои хонаҳое, ки бақайд гирифта нашудаанд, шиносномаи техникӣ тартиб медиҳем. Мо тамоми хонаҳоро ҳисоб кардем, ҳатто мурғхонаҳоро низ. Як нуқтаи дигар — мо то НАК 3 наметавонем шиносномаи техникӣ омода кунем. Ҳамаи марҳилаҳо пайдарпай иҷро мешаванд. Ҳамчунин, он кӯчондашудаҳое, ки солҳои 2010–2014 кӯчонида шуданд, хонаҳояшон арзёбӣ гардиданд, аммо пеш аз кӯчонидан маблағ нагирифтанд. Ҳоло мо пеш аз кӯчонидан арзёбӣ мекунем, ки ин низ талаби Бонки Умумиҷаҳонӣ мебошад. Оид ба хонаҳое, ки бинобар сохтмони роҳ аз обхезӣ хароб шуданд, мувофиқи рӯйхати мақомоти маҳаллӣ мо ба сокинони деҳаи Чепакӣ шаҳри Турсунзода се қитъаи замин ҷудо намудем. Барои муайян кардани вазъияти фавқулода дар минтақа бояд Комиссияи салоҳиятдор таъсис дода шавад, ки ҳулосаи ҳудуд оид ба ҳодисаҳо пешниҳод намояд. Соли гузашта, 28 хонаводае, ки аз обхезӣ зарар дида буданд, ҳамчун ниёзманд ба кӯмак ба мо пешниҳод шуданд ва мо маблағҳоро бе мушкилот ҷудо кардем.
Сафоева Дилором — сардори баҳши кор бо занон ва оилаи ноҳияи Нуробод.	Саидзода Рустам — муовини директори ММЗ.

⁴⁸ Рӯйхати пурраи иштирокчиён дар Нақшаи ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор ворид карда шудааст.

Пешниҳод: Аз номи ҳамаи занони ноҳияи Нуробод, хуб мешуд, ки як коргоҳи дӯзандагӣ ташкил карда шавад.	Яке аз талаботи Бонки Умумиҷаҳонӣ ин аст, ки гурӯҳҳои осебпазир, аз ҷумла занон ва маъҷубон, дар авлавият қарор доранд. Ҳоло маблағгузорӣ аз ҳисоби буҷети давлатӣ таъмин мешавад. Вақте ки маблағгузорӣ аз ҷониби Бонки Умумиҷаҳонӣ оғоз мегардад, ин коргоҳҳои дӯзандагӣ ҳатман ба истифода дода мешаванд. Баъдан, мо бояд ин либосҳои миллӣ (костюмҳо)-ро дар сатҳи баландтар омода созем, то онҳо фарҳанг ва миллатро дар миёни дигар кишварҳо муаррифӣ кунанд. Либосҳои миллӣ бояд ба тавре пешниҳод шаванд, ки дигар миллатҳо низ онҳоро пӯшанд. Искандарзода Матлуба — Агентии шуғли аҳоли Агентии шуғли аҳоли ва меҳнат дар ҳамаи шаҳрҳо ва ноҳияҳо фаъолият мекунад. Инчунин, Барномаи давлатии мусоидат ба шуғли аҳоли дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2023–2027 амал мекунад, ки дар доираи он мо якчанд ҷойҳои корӣ пешниҳод менамоем. Корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо, новобаста аз шакли моликият, метавонанд ҷойҳои кори холии худро ба мо пешниҳод намоянд, мо ярмаркаҳои ҷойҳои кориро баргузор мекунем. Шахсоне, ки ба ҷойи кор ниёз доранд, метавонанд ба Агентии шуғли аҳоли ва меҳнат муроҷиат намоянд. Мо метавонем шаҳрвандонро барои омӯзиши роғони касбӣ сафарбар кунем. Ҳамзамон, мо самти омӯзиши касбӣ “Валидатсия”-ро дорем, ки шаҳрвандоне, ки соҳиби ихтисос ҳастанд, аммо ҳуҷҷати тасдиқкунанда надоранд, метавонанд пас аз 36 дарс дар муассисаҳои Агентии шуғли аҳоли ва меҳнат, Маркази таълими калонсолон шаҳодатномаи меҳнатӣ гиранд ва бо он метавонанд ҳам дар дохил ва ҳам дар хориҷи кишвар, аз ҷумла Федератсияи Русия, кор кунанд. Мо инчунин ҷойҳои кори ҷамъиятии пулакӣ бо маоши ҳадди ақал дорем. Инчунин, барои шахсоне, ки аз муассисаҳои ислоҳӣ озод мешаванд ё хизматчиёни ҳарбӣ мебошанд, барои муддати се моҳ кумакули бекорӣ пешниҳод мегардад.
Ҷабборов Давлат — сокини деҳаи Ҳақимӣ Пешниҳод: Вақте ки ба мо дар деҳаи Себистон, ҷамоати Бостон, ноҳияи Файзобод замин тақсим карданд, он ҷо оби тоза буд. Аммо агар дар ҷое, ки мо замин гирифтем, оби тоза таъмин карда нашавад, ҳеҷ кор пеш намеравад. Оби нӯшокӣ, ки ҳоло дорем, шӯр аст.	Саидзода Рустам — муовини директори ММЗ. Ҳангоми интиҳоб кардани қитъаи замин барои кӯчондашудагон, мо нақшаи маҳаллиро бо ҳамаи вазорату идораҳои дахлдор ҳамоҳанг мекунем. Мисол, барои таъмини оби нӯшокӣ низ иншоот мавҷуд аст ва мо ба Саридораи геология пешниҳод мекунем, ки барои мо ҷое, ки об ҳаст, муайян намояд, то мардум бо об таъмин шаванд. Геология ҷое, ки об ҳаст ва чӣ қадар маблағ пардохт кардан лозим аст, муайян мекунад. Бо ташкилоти дигар ҷуқурии пешниҳодшударо, ки Геология муайян намудааст, кофта мешавад. Ин ташкилот ҳатто пас аз пардохти маблағ кор мекунад, аммо дар

	натиҷа об шӯр мебарояд. Чӣ гуна пешгӯӣ кунем, ки кадом намуди об мавҷуд аст? Боз, мардум пешниҳод карданд, ки чоҳро тоза кунанд, насосҳои ғарқшаванда (помпа) лозим аст ва барои пайдо кардани оби тоза то 350 метр канда шавад. Мо маблағро аз буҷет харҷ кардем, аммо об кам аст ва мардум қонеъ нагардиданд. Директори Идораи об ҳар рӯз супориш медиҳад, ки ҷойи обро ёбанд, ки дар кучо об ҳаст, мо маблағгузорӣ мекунем, ниҳоят мардумро бо оби нӯшокӣ таъмин мекунем. Дар Файзобод 700 хоҷагӣ ҳаст, мо кӯшиш дорем, ки мардумро бо оби нӯшокии тоза таъмин намоем.
Савол: Мо ба Амонатбонк (Бонки пасандоз) ноҳияи Файзобод 430 сомонӣ пардохт кардем — барои чӣ? Имтиёзҳое, ки дода мешаванд, бояд назорат карда шаванд. Мо кӯчондашудагон чӣ гуна огоҳ бошем? Лутфан ба ҳукумати ноҳияи Нуробод расонед: шумо аҳолиро кӯчонида истодаед, пас назорат баред ва моро фаромӯш накунад.	Пардохти 430 сомонӣ мутобиқи қонунгузори Тоҷикистон барои таҳияи лоиҳаҳои иншооти манзили шахсии шумо мебошад. Пеш аз оғози қорҳои сохтмон, лоиҳаи хонаи истиқоматӣ ва ҷойгиршавии иншооти ғирирасон бояд таҳия ва тасдиқ карда шавад. Масалан, агар қитъаи замини шумо 8 сотих бошад, ба шумо нишон медиҳанд, ки хонаро дар ин ғуша ва иншооти ғирирасонро дар қисми дигари қитъа созед. То ҷое ки ман медонам, масъалаи огоҳии кӯчондашудагон пурра ба мақомоти маҳаллӣ маълум аст. Онҳое, ки ба ноҳияи Данғара ё деҳаи Чинории ноҳияи Турсунзода кӯчонида шудаанд, аз ҷониби мақомоти ноҳияи Нуробод пурра таҳти назорат қарор мегиранд.
Маманбек Реимов — намояндаи Бонки Умумиҷаҳонӣ: Савол ба Ҷабборов Давлат, сокини деҳаи Ҳакимӣ, ноҳияи Нуробод: Оё дар хонаатон оби нӯшокӣ доред?	Ҷабборов Давлат — сокини деҳаи Ҳакимӣ Бале, дар деҳаи Ҳакимӣ мо об дорем. Вале шунидам, ки мушкили об дар деҳаи нав мебошад. Мушкил дар он аст, ки дарахт ҳеҷ гоҳ бо оби шӯр намесабазад
	Маманбек Реимов — намояндаи Бонки Умумиҷаҳонӣ Ҷамаи рақамҳои телефонӣ дар дастури дасти шумо оварда шудаанд. Агар саволҳои шахсӣ дошта бошед, метавонед шахсан ба ман муроҷиат кунед.
	Маҳмадуллозода Хайриддин — муовини сардори Хадамоти муҳоҷират назди Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон (ВММША). Мо ду намуди қарзҳои бефоида аз ҳисоби буҷети давлатӣ дорем. То соли 2023 маблағи он 3000 сомонӣ буд, ҳоло дар соли 2024 ба 5000 сомонӣ расидааст. Ҷамчунин, аъзои оила 100 сомонӣ ва роҳбари оила 200 сомонӣ кӯмакпулӣ мегиранд. Ҳуҷҷатҳои ҳудро омода намуда, барои гирифтани кӯмакпулӣ, ки Ҳукумат пешниҳод кардааст, ба бонк муроҷиат намоед. Ин кӯмакпулӣ муҳлат дорад — агар гирифта нашавад, ба буҷет баргардонида мешавад.

ШАРҲ/САВОЛ	ҶАВОБ/АМАЛ
Эшонов Диловаршоҳ — собиқадори меҳнат аз деҳаи Лойоба, ноҳияи Нусратулло Махсум, Рашт Ташаккур ба МД “ММЗ” НБО Роғун. Пешниҳод: Дар соли 1983, харитаи кӯчонидани аҳоли вобаста ба сохтмони НБО Роғун аллакай таҳия шуда буд. Баъзе аз деҳаҳои минтақаи Рашт низ ба ин харита дохил буданд. Мутаассифона, бинобар огоҳ набудан, баъзе деҳаҳо кӯчонида шуда истодаанд ва сохтмони хонаҳои барҳаво идома дорад. Аз ин рӯ, сокинони ҳамон деҳаҳо бояд дар ҷаласаи гурӯҳи корӣ иштирок намоянд. Агар ҳадди ақал 90 фоизи имтиёзҳои пешниҳодшуда амалӣ шаванд, зиндагӣ беҳтар мешавад. Масалан, дар шаҳраки Навободи Рашт, ки зери об монда буд, сохтмони хонаҳои барҳаво то ҳол идома дорад. Аз ин сабаб, гурӯҳи корӣ онҳоро низ ба рӯйхат ворид намояд.	Саидзода Рустам — муовини директори ММЗ. Бо мақсади муайян кардани ҳудудҳои минтақаҳои зериобшавандаи НБО Роғун, мо бо ташкилоти “Аэрогеодезия” ҳамкорӣ мекунем, шартнома ба имзо расидааст ва дар давоми соли ҷорӣ тамоми ҳудуди минтақаи зериобшаванда дар сатҳи 1290 м аз сатҳи баҳр аломатгузорӣ карда мешавад. Минтақаи зериобшаванда марҳила ба марҳила пур карда мешавад. Ба Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 20 январи соли 2009 “Дар бораи кӯчонидани аҳолии минтақаи зериобшаванда” вобаста ба ноҳияи Рашт тағйиру иловаҳо ворид шудаанд, ин санад дар ихтиёри шумо қарор дорад ва мо мувофиқи он амал мекунем.
Бобоев Мирзо — нафақахӯр аз шаҳраки Навобод Пешниҳод дорам, ки ба аҳолии кӯчонидашуда, ки зери таъсири кӯчонидан қарор нагирифтаанд, балки танҳо кӯчонида шудаанд, қайд шавад, зеро мо аз кӯчонидан манфиат мебинем. Илова бар ин, онҳо аллакай аз сохтмони биноҳо манфиат мегиранд. Танҳо онҳо манфиат мебинанд. Ҳамчунин пешниҳод мекунам, ки обанбори НБО Норак аз қуми шағал тоза карда шавад ва ин масолеҳ барои сохтмон истифода бурда шавад. Дар акси ҳол, баъд аз 100 сол водии Рашт зери об мемонад. Бонки Умумиҷаҳонӣ низ бояд ба ин кор саҳмгузор бошад.	Саидзода Рустам — муовини директори ММЗ. Рост аст, мо низ дар бораи ин мафҳум фикр мекунем, ки ин ибораро ҳамчун “аҳолии зери таъсири лоиҳа” нависем, зеро онҳо манфиат мегиранд, зарар не. Ин пешниҳод хуб аст. Зеро ҳадафи асосии сохтмони НБО Роғун дароз кардани муҳлати хизмати НБО Норак мебошад. Дар мавриди он ки баъд аз 100 сол водии Рашт зери об мемонад — ин нодуруст аст, зеро аллакай маълум аст, ки сатҳи сарбанд ба 1290 метр баландтар нахоҳад шуд. Пешниҳоди тозакунии обанборро ба назар хоҳем гирифт. Бисёре аз иншооти шаҳраки Дарбанди ноҳияи Нуробод аз ҷониби ММЗ сохта шудаанд ва минбаъд низ мо ҳамеша бо аҳолии кӯчонидашуда дар тамос хоҳем буд ва масъалаҳои пайдошударо якҷо ҳал мекунем. Ҳар як хонаводае, ки дар он 3–4 оила зиндагӣ мекунад, ҳар кадоме қитъаи замини алоҳида соҳиб мешавад. Ҳамаи ин масъалаҳо ҷуброн карда мешаванд. Чунин имтиёзҳо, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод намудааст, то ҳол мушоҳида нашуда буданд.
Мирзоев Исмоилдин — сокини ҷамоати Оби Меҳнат Ман савол дорам, ки мо аз ин ҷо ба кучо кӯчонда мешавем? Саволи дуюм — ҷуброни манзили моро якбора пардохт мекунанд ё бо қисмҳо?	Саидзода Рустам — муовини директори ММЗ. Оид ба интиҳоб намудани қитъаи замин, якҷо бо намояндагони мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимият ва ҷамоатҳо рӯйхат тартиб дода, андеша ва

	хоҳиши мардум ба инобат гирифта мешавад. Масалан, аз 100 хоҷагии кўчонидашаванда, 50 хоҷагӣ ният доранд ба ноҳияи Лахш раванд, ки кишти картошка хуб аст, ва 50 хоҷагии дигар мевоҳанд дар ҳамон минтақаи Рашт бимонанд. Аз ин рӯ, ҳангоми тақсим ва интихоб намудани қитъаи замин, хоҳишу эҳтиёҷоти ҳуди кўчондашудагон ба инобат гирифта мешавад. Маблағи ҷуброни манзил аз 4 марҳила иборат буда, пайваста зери назорат қарор дорад: Барои сохтани таҳкурсии бино Барои бунёди деворҳои хона Барои сохтани боми хона Барои анҷоми дигар корҳои боқимонда Ҳамаи ин марҳилаҳо таҳти назорати мост. Зеро аз таҷрибаи солҳои қаблӣ дида шуд, ки дар ҳолати пардохти пурраи маблағ якбора, ҳолатҳои талаф ё истифодаи нодурусти маблағ ба назар мерасид. Тибқи талаботи Бонки Умумиҷаҳонӣ, шумо бояд хонаро бунёд карда, дар муҳлати муайян — масалан, 1 сол — ба маҳалли нав кўчед. Барои мисол, дар ноҳияи Нуробод, баъзе хонаводҳо хонаи нав сохтанд, вале то ҳол ба хонаҳои кўҳна кўч накардаанд. Аммо тибқи стандартҳои байналмилалӣ ва талаботи Бонки Умумиҷаҳонӣ, ҷуброни кўчидан ба хонаи нав бояд дар давоми 6 то 12 моҳ пардохта шавад ва кўчонидашаванда ба ҷойи нав кўчад.
Эшонов Диловаршоҳ — собиқадори меҳнат аз деҳаи Лойоба Ман савол дорам: оё ман метавонам маблағро гирифта, барои худ дар шаҳри Душанбе хона харам?	Саидзода Рустам — муовини директори ММЗ. Бар асоси аризаи кўчондашуда, ММЗ метавонад ҷуброни манзилро пардохт намояд ва шумо метавонед дар ҳар кучое, ки хоҳед, хона харед.
Акрамова Сунбула Ман савол дорам: оё шахсоне, ки якҷо бо фарзандонашон дар як хоҷагӣ зиндагӣ мекунанд, ҳамчунин соҳиби қитъаи замин мешаванд?	Саидзода Рустам — муовини директори ММЗ. Бале, ба ҳар як оила дар таркиби хоҷагӣ вобаста ба синну солашон қитъаи замин ҷудо карда мешавад ва мушките вучуд надорад. Занони талоқгирӣ низ метавонанд соҳиби замин шаванд, агар ба талаботи қонунҳои амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқат кунанд. Вале мо ба баҳсҳои дохилии онҳо дахлат намекунем. Ҳамчунин, нафақахӯрони танҳо, ки бо наберагонашон зиндагӣ мекунанд ва ҳамчун ворисони асосии онҳо ҳисобида мешаванд, ҷудогона ҷубронпулӣ мегиранд.
Мирзоев Исмоиддин — сокини ҷамоати Обӣ Лабор Бо хонаводаҳои наве, ки то ҳол замин ва хонаҳои худро ҳуҷҷатгузорӣ накардаанд, чӣ мешавад?	Саидзода Рустам — муовини директори ММЗ. Аксари хонаҳои кўчонидашуда чунин мақоми ҳуҷҷатгузоришударо доранд. Аз ҳамин сабаб, ҳамаи хароҷоти ҳуҷҷатгузориро аз ҳисоби маблағҳои ҷудошудаи сармоягузoron ё буҷети давлатӣ мепӯшем. Дар ин замина, мо

	бо БИТ-и маҳаллӣ шартнома мебандем. Агар худатон ин корро анҷом диҳед, ин хароҷот тақрибан ба 6000 сомонӣ баробар мешавад.
Мирзоев Исмоиддин — сокини ҷамоати Оби Лабор Оё мо метавонем 10–15 қитъаи заминро аз ноҳиямон гирем?	Саидзода Рустам — муовини директори ММЗ. Бале, ман тавсия медиҳам, ки то 50 хоҷагӣ аз ноҳияи шумо якҷо шуда, қитъаи замин интихоб кунанд, то инфрасохтори иҷтимоӣ, аз қабили кӯдакостон, мактаб ва маркази тиббӣ дар ин маҳаллаи нав сохта шавад. Зеро дар ноҳияи Рашт нисбат ба Нуробод замин зиёдтар аст ва шумо дар ин ноҳия ҷои кори худро аз даст намедихед.
Муаллими ҷамоати Боқӣ Раҳимзода Ман як пешниҳод дорам. Баъзе деҳаҳо дар замини ҳамвор ҷойгир нашудаанд, баландиҳо ва пастиҳо ҳастанд. Агар 30% деҳа зери об монад, оё тамоми деҳа пурра кӯчонида мешавад?	Саидзода Рустам — муовини директори ММЗ. Агар хатти муҳофизати муайяншуда риоя карда шавад, деҳа бе ягон мушкилот боқӣ мемонад.
	Искандарзода Матлуба — муовини директори Агентии шуғл ва меҳнат Дар ноҳияи Рашт шӯъбаи Агентии шуғл ва меҳнат фаъолият мекунад. Инчунин, тибқи Барномаи давлатии мусоидат ба шуғли аҳоли барои солҳои 2023–2027, мо ба шаҳрвандони бекор, ки дар ноҳия зиндагӣ мекунанд, ҷойҳои кори зиёд пешниҳод менамоем. Аз ҷумла, тавассути вазоратҳо, корхонаҳо ва ташкилотҳо ҷойҳои кори ҳолӣ ба Агентӣ пешниҳод мегарданд. Мо бо таъмин намудани шаҳрвандон бо шуғли доимӣ машғулем. Шахсони бекор метавонанд ихтисоси дилхоҳи худро интихоб намуда, барои омӯзиш то 3 моҳ стипендия гиранд (дар 119 ихтисос ва самтҳо, 3 равия). Шаҳрвандоне, ки соҳиби ихтисосанд, вале ҳуҷҷати тасдиқкунанда надоранд, метавонанд ба мо муроҷиат намуда, шаҳодатномаи байналмилалӣ гиранд. Имтиёзҳои дигар иборатанд аз: • Кори иҷтимоии пулакӣ дар асоси шартномаи коллективи корхона, ки барои муддати муайян ба шаҳрвандони бекор дода мешавад. • Кумакпулии бекорӣ барои шахсоне, ки баъд аз хизмати ҳарбӣ ба сафи Қувваҳои Мусаллаҳ пайвастанд, инчунин шахсоне, ки аз муассисаҳои ислоҳӣ озод шудаанд — кумакпулӣ ба муддати 3 моҳ бо маоши ҳадди ақал (600 сомонӣ дар як моҳ). Ҳамчунин, тавассути шӯъбаҳои Агентии шуғл ва меҳнат, ярмаркаҳои ҷойҳои корӣ баргузор мешаванд, ки шаҳрвандон метавонанд озодона иштирок карда, ҷойи кори дилхоҳро пайдо кунанд. Мо инчунин ба шаҳрвандони бекор қарзҳои бефоиз ва дигар хизматрасониҳо пешниҳод менамоем. Онҳое, ки 5 сол таҳсил карда, диплом гирифтаанд, вале ҷойи кор надоранд — ин 5 сол ихтисос ҳисоб мешавад. Шаҳрвандон метавонанд

	ба Маркази таълими калонсолон омада, касб омӯзанд, то сатҳи зиндагии худро беҳтар намоянд.
Бобоев Мирзо — нафақахӯр аз шаҳраки Навобод Масъалаи фиристодани одамон ба Аврупо барои кор ё таҳсил чӣ гуна ҳал мешавад?	Искандарзода Матлуба — муовини директори Агентии шуғл ва меҳнат Ин ба ваколати мо дохил намешавад. Ба ин савол намояндагони Хадамоти муҳоҷират ҷавоб дода метавонанд.
	Хайриддин Раҳматулло — муовини сардори шуъбаи муҳоҷирати дохилӣ ва муҳити зист, Хадамоти муҳоҷират Мувофиқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 01.06.2024, се намуди муҳоҷират мавҷуд аст: муҳоҷирати дохилӣ, экологӣ ва обхезӣ. Мехоҳем диққати шуморо ҷалб кунем, ки хонаводҳое, ки мувофиқи қарори Ҳукумат оид ба кӯчонидан дар минтақаи хатарнок ҷойгиранд ва қитъаи замин ва қарзи имтиёзнокро ҳамчун кӯчондашудагони экологӣ гирифтаанд, ҳақ надоранд, ки дуҷумбора қитъаи заминро ҳамчун кӯчондашудагони обхезӣ гиранд. Хонаводҳое, ки дар минтақаҳои хатарнок қарор доранд, бояд пешаки кӯчонида шаванд. То соли 2023 маблағи қарзи имтиёзнок 3000 сомонӣ буд. Ҳоло, дар соли 2024, то 5000 сомонӣ бе фоиз барои 4 сол пардохт карда мешавад, агар шахс қарзи имтиёзноки 5000 сомонӣ гирад. Ҳамчунин кӯмакпулии ғайриқобили бозгашт дода мешавад. Масалан, агар дар як ҳафтаи 9 нафар бошанд, 8 нафар метавонанд 100 сомонӣ, ва як роҳбари оила 200 сомонӣ гиранд.
	Латипов Ҷовидон — раиси ҷамоати Навобод Ман миннатдории беандозаи худро ба МД “ММЗ” НБО Роғун изҳор менамоям. Пеш аз ҳама, ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки барои ояндаи фарзандони мо шароити хуби зиндагӣ фароҳам меорад. Мо бояд шиори амрикоихоро пеши назар гирем: “Ман барои Ватанам чӣ кор кардам”.

Душанбе – 6 июни соли 2024 – 33 иштирокчи (24 шахсан, 9 онлайн)

ШАРҲ/САВОЛ	ҶАВОБ/АМАЛ
Евгений Симонов - коршиноси мустақили оқибатҳои экологии ҷанги Украина (UWEC) (бо забони англисӣ)	Саидзода Рустам - муовини директори ММЗ.

Ман танҳо се савол дорам: Якум, дар бораи мувофиқат ба ESS 5-и Бонки Умумиҷаҳонӣ, ки ба ҳадди ақалл кам кардани шумораи одамоне, ки кӯчонида мешаванд, талаб мекунад. Чаро аз ҳама алтернативаҳои баландии сарбанд баландтарин интихоб шуд? Воқеан, дар баландии 1290 метр аз сатҳи баҳр шумораи муҳочирон нисбат ба 1255 метр аз сатҳи баҳр 30 ҳазор нафар зиёд аст. Саволи дуюм, шумори оворагонро аз 42 000 то 50 000 нафари пешбинишуда чӣ гуна шарҳ медиҳед? Саволи сеюм, вобаста ба пардохти ҷуброн, то чӣ андоза тамоми мардуми кӯчонидашуда қаноатманд буданд? Ман саволи аввалро дар бораи афзалият додан ба кӯчонидани аҳоли дар назар дорам, ки бинобар тағйир додани сатҳи пурраи таъминот дар баландии 1290 метр аз сатҳи баҳр, ки дар лоиҳаи қаблӣ 1255 метр аз сатҳи баҳр буд ва мантиқан шумораи муҳочирони кӯчонидашуда низ зиёд шудааст ё не? Танҳо 27% ҷамоатҳо дар доираи НАК-2 кӯчонида шуданд, ки ин суръати суст аст. Чаро? Оила барои кӯчонидан ба ҳисоби миёна чӣ қадар маблағ мегирад ва он бо даромади миёнаи хонавода чӣ гуна муқоиса карда мешавад?	- То ба имрӯз мо сиёсати амалиёти Бонки Умумиҷаҳонӣ (ОП) 4.12 оид ба кӯчонидани маҷбурӣ истифода мебардем. Ин раванди кор аз ҷониби созмонҳои байналмилалӣ, аз ҷумла WSP, Панели коршиносон ва намоёндагҳои Бонки Умумиҷаҳонӣ мушоҳида ва тасдиқ карда шуд. Пас аз соли 2018, вақте ки ESF ва стандартҳои экологӣ ва иҷтимоии Бонки Умумиҷаҳонӣ нав карда шуданд, мо аз ҳукумати худ дархост кардем, ки ҳуҷҷатҳои банақшагирии моро низ навсозӣ кунанд. Агар ЧБКваНБР-и нав қабул карда шавад ва мо маблағгузори байналмилалӣ гирем, мо ESS 5-ро истифода хоҳем бурд. — Ҳаёти инсонро боздоштан мумкин нест. Тибқи омор, ҷамъияти Тоҷикистон ҳамасола 2-3% афзоиш меёбад. Аз ин рӯ, зиёд кардани шумораи аҳолии кӯчонидашуда муқаррарӣ аст ва агар афзоиши аҳоли бо чунин суръат идома ёбад, эҳтимол дорад, ки ин шумора дар охири лоиҳа тағйир ёбад. — Мувофиқи план ва маблағе, ки аз бучети давлатӣ ҷудо карда шудааст, ҷубронпулиро ММЗ дода истодааст. Аммо аз сабаби зиёд шудани шумораи шахсони кӯчонидашаванда, бинобар набудани маблағ дар бучет, мо метавонем ҷубронпулиро ба ҳамаи муҳочирон сари вақт ва пурра пардохт накунем. Аз ин рӯ, мо тасмим гирифтем, ки ҳамкориро бо созмонҳои байналмилалӣ бо мақсади ҷалб/ҷудо кардани маблағҳои иловагӣ густариш диҳем. Умедворем, ки Бонки Умумиҷаҳонӣ ва дигар созмонҳои байналмилалӣ маблағ ҷудо мекунад ва мо ин камбудихоро бартараф хоҳем кард. Ҷубронпулии муҳочирони марҳилаи дуюм пурра пардохт нашудааст ва тавре зикр кардам, мо минбаъд ин масъаларо дар ҳамкорӣ бо созмонҳои байналмилалӣ ҳал хоҳем кард. - Дар ҳамин гузориши пешниҳодшудаи ЧБКваНБР қайд шудааст, ки кӯчонидани аҳоли зина ба зина сурат мегирад. Яъне, мо ҳоло танҳо дар марҳилаи дуюм кор карда истодаем. Ин рақамҳо дар оғози марҳилаи сеюм метавонанд тағир ёбанд. Марҳилаҳои чорум ва панҷум низ эҳтимолан тағир меёбанд. Бо мақсади кам кардани шумораи аҳолии кӯчонидашуда дар 11 деҳа корҳои геологӣ геодезӣ гузаронида мешаванд. Дар натиҷаи гузаронидани ин корҳо муайян карда мешавад ва эҳтимол дорад, ки пас аз ин пурсишҳо шумораи аҳолии кӯчонидашуда кам шавад. Хулосаи охири дар 11 посёлка кӯчонидани ҳоҷагҳои баъди гирифтани хулосаи тадқиқоти геологӣ геодезӣ маълум мешавад. Дар ҳисоботи Power Energy гузаронида шуда, бо мақсади пешгирии офатҳои табиӣ, аз қабилӣ обхезӣ, сатҳи об муайян карда шудааст. аз 1255 метр то 1290 метр аз сатҳи баҳр муайян карда шуд ва ин ҳисоботҳоро метавон дар сомонҳои расмӣ Бонки Умумиҷаҳонӣ ё ин ширкат дастрас кард. Мо ҳамеша омодаем, ки қарамонро ба коршиносони маҳаллӣ ва байналмилалӣ пешниҳод кунем. Мо розӣ ҳастем. Ин пеш аз ҳама ба набудани маблағгузорӣ вобаста аст. Мо бо қарздиҳандагон ҳамкории зич дорем, то ҳарчи зудтар сафарбар кардани маблағгузорӣ таъмин карда шавад, то корҳои кӯчонидан суръат гиранд.
Сирочиудинов Камолдин – коршиноси мустақили маҳаллӣ аз ҷомеаи шахрвандӣ.	Саидзода Рустам - муовини директори ММЗ.

Ба гуфтаҳои шумо, раис, бояд илова кунам, ки агар сатҳи обанбор 1255 метр баланд бошад, 18 хазор нафар ва агар 1290 метр бошад, қариб 50 хазор нафар одамон кучонда мешуданд. Ин интиҳоб аз сабаби се омили асосӣ сурат гирифт. Мухлати истифодабарии обанбор, яъне агар 1290 метр бошад, пас обанбор 115 сол ва агар 1255 бошад, 45 солро ташкил медиҳад. Сониян, самарайи истехсоли энергия аз ҳар чихат меафзояд. Ва сеюмин омили муҳими эҳтимолии ҳадди аксар хоҳиш додани обхезӣ (PMF) мебошад. НБО Роғун (сарбанди сарбанди 335 м) метавонад ба ПМФ тобонар бошад ва рӯзе метавонад ҳаёти аҳолии поёнобро наҷот диҳад. Ҳоло ман саволи худро дорам. Дар гузориши пешниҳодшуда гуфта мешавад, ки кормандони МБТИ барои тезонидани оморасозии ҳуҷҷатҳо аз мардуми кӯчонидашуда маблағ талаб кардаанд. Оё умуман барои ҳуҷҷатгузорию хонаводаҳо пул ситонида мешавад?	- Ташаккур барои дастгирии меҳрубонанаатон дар посух ба саволи боло — Ба диққати шумо мерасонам, ки мувофиқи банди шартнома ҳуҷҷатҳои хоҷа-гҳои кучондашуда аз тарафи ММЗ тартиб дода мешавад. То имрӯз ба мо ягон шикоят нарасидааст, ки муҳочирон ҳуҷҷатҳои манзили худро аз ҳисоби худашон маблағгузорӣ кардаанд. Мо бо бюрои инвентаризацияи техникаи (МБТИ) барои ҳуҷҷатгузорию манзили муҳочирон шартнома баста, пули онро медиҳем. Вақте муҳочирон ба ҷойи нав кӯчида мешавад, бояд ҳуҷҷати истиқомати наваширо ислоҳ кунанд ва мо низ ҳамин корро мекунем. Мо аз ҳисоби буҷети давлатӣ сертификати замин ва шиносномаи техникаи омода мекунем. Мо ба Бонки Умумиҷаҳонӣ пешниҳод кардем, ки дар оянда ҳам ҳамин хароҷот аз ҳисоби лоиҳа маблағгузорӣ карда шавад.
Евгений Симонов - коршиноси мустақил аз UWEC тавассути чат онлайн (бо забони англисӣ) Ташаккур барои ҷавоб. Акнун ба ман равшан аст.	
Рафика Мусоева — раиси иттиҳодияи энергетикҳои Тоҷикистон. Мо як гуруд намояндагони ташкилотҳои ҷамъиятиро дамчун ҷамъияти граждани дар хонаҳои одамони кучида, ки ба ҷойҳои нав кучидаанд, зиёрат кардем. Дар онҳо шароитҳои хеле хуб муҳайё карда шудаанд, ки ба талаботи ҳозира ҷавоб медиҳанд. Мактабҳо як қадам дур ҷойгиранд. Пештар барои ба мактаб омадан аз пайраҳаи кӯхӣ 2—3 километр роҳро тай мекарданд. Ба занони хонашин низ шароити хуби маишӣ фароҳам оварда шудааст ва ҳоло онҳо дар фабрикаҳои дузандагӣ кор кардан меҷаҳанд. Мардон бо кор таъмин карда мешаванд. Хуб мешуд, ки дар маҳаллаҳои навбунёд барои занон ҷойҳои нави корӣ таъсис дода шаванд.	Саидзода Рустам - муовини директори ММЗ. - Вазорати меҳнат ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷиҳати бо кор таъмин намудани шаҳрвандони муҳочиршуда, ки ба ҷойҳои нав кӯчида шудаанд, тадбирҳо меандешад ва дар ин ҷаласаҳои ҷамъиятӣ намояндагони вазорати мазкур иштирок намуда, дар байни аҳолии корҳои ҷаҳмондадихӣ мебаранд. Аз ҷумла, дирӯз дар навоҳии Нурободу Рашт чунин масъалаҳои шуғли аҳолии ба мардум ҷаҳмонда шуданд. Ҳоло онҳо низ дар ин ҷаласа ҳузур доранд ва хуб мешуд, ки худашон дар ин бора суҳбат мекарданд. Искандарзода Матлуба — муовини директори Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии. -Дар асоси Барномаи давлатии мусоидат ба шуғли аҳолии барои солҳои 2023-2027 ба шаҳрвандони бекори дар ноҳия истиқоматкунанда корҳои назаррас пешкаш менамоем. Аз ҷумла, аз ҷониби вазорату корхонаю ташкилотҳои барои занон ҷойҳои кори ҳолӣ мавҷуд аст ва онҳо ба Агентии меҳнат дода шудаанд. Мо бо кори доимӣ таъмин мекунем. Ҳамчунин, тибқи барномае, ки аз рӯи 119 қасбу ихтисос таҳсил мекунад, мардум метавонанд бо додани бурсия то 3 моҳ қасби дилхоҳашонро аз худ кунанд. Шаҳрванде, ки соҳиби қасб аст, аммо ҳуҷҷати эътибор надорад, метавонад ба мо муроҷиат кунанд ва шаҳодатномаи байналмилалӣ гирад. Корҳои ҷамъиятии музнок дар асоси шартномаи ҷамъиятӣ коллективҳое мебошанд, ки ба шаҳрвандони бекор ба муҳлати муайян дода мешаванд. Ба кӯмакпулҳои иҷтимоӣ барои давраи бекории шахсони муҳочиршуда аз минтақаи зерин обхезӣ то 3 моҳи ҳадди ақали музди меҳнат дар ҳаҷми 600 сомонӣ дар як моҳ пешбинӣ шудааст. Инчунин, тавассути шӯъбаҳои Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии ярмаркаҳои ҷойҳои ҳолӣ ташкил карда мешаванд, ки дар онҳо шаҳрвандон метавонанд озодона ширкат варзида, соҳиби ҷойи кори дилхоҳ шаванд.

	Шаҳрвандоне, ки 5 сол тахсил карда, диплом гирифтаанду вале ҷои кор надоранд, метавонанд ба Маркази таълими калонсолон омада, барои боз ҳам бехтар намудани шароити зисти худ касб омӯзанд. Дуруст аст, ки барои боз ҳам бехтар кардани шароити шугли муҳочирон дар Роғун маркази бозомӯзии касбӣ таъсис дода мешавад .
Рафика Мусоева — раиси иттиҳодияи энергетикҳои Тоҷикистон. Оре, мо бояд барои занон шароити меҳнатро бештар муҳайё кунем. Махсусан дар Роғун ва дигар мавзёеҳое, ки одамон кучида мешаванд.	Искандарзода Матлуба — муовини директори Агентии меҳнат ва шугли аҳоли. — 60—65 ғоизи шумораи умумии омӯзишгоҳҳои касбӣ-техникӣ заноне мебошанд, ки шаходатномаи таҳассусӣ доранд. Мо ба ин нукта ҳамеша диққат медиҳем.
	Саидзода Рустам - муовини директори ММЗ. Аз иштирокчиёни маҷлис низ даъват менамоям, ки дар бораи варақаҳои фикри мулодизае, ки мо паҳн кардаем, бо нишон додани унвон ва суро-ғаи худ фикри мулоҳиза ва тақлифҳои худро пешниҳод кунанд.
Сирочидинов Камолидин – коршиноси мустақили маҳаллӣ аз ҷомеаи шаҳрвандӣ. Мо бояд нақшаи амали Лоиҳаи НБО Роғун – арзёбии навшудаи таъсири экологӣ ва иҷтимоиро бодикқат омӯзем ва тасдиқ кунем. Сониян, саволе доштам, ки муҳочирон , ки ба ҷойи нав кӯчида буданд, бо кор таъмин мешаванд, онҳо чӣ гуна корҳо пайдо кардаанд? Зиёда аз ин, ман дар бораи хароҷоти калони Управления аз сабаби зиёд шудани воҳиди кор пурсидам.	Саидзода Рустам - муовини директори ММЗ. Хуб мебуд, ки бо мактуби расмӣ мурочиат мекардед ва намояндагони агентии шугл ба шумо ҷавоби пурра медиҳанд. Холо ҳаҷми корҳои сохтмон ва кучондани аҳоли чандин баробар афзуд ва ба мо бештар кадрҳои маъмури эҳтиёҷ доранд.
Усмонов Собирҷон — аъзои иттиҳодияи энергетикҳои Тоҷикистон — Мо воқеан ба маҳаллаҳои зеробмонда ва маҳаллаҳои кӯчонидашуда рафта, ба суроғаи зикршуда чанд эроду пешниҳод фирисодем. Вале мо ҷавоб нагирифтаем. Яъне, ғайриқарорӣ иртибот бо ҷомеа бознигарӣ шавад.	Саидзода Рустам - муовини директори ММЗ. — Ростӣ, мо ҳам тарафдори муносибатҳои мустақам бо ҷамъият ҳастем. Бо ин мақсад дар сомонҳои интернетӣ гузоришҳо ҷой дода шуда, ҳар як шахс метавонад бо нишон додани суроғаи худ саволу дархост, эрод ва шарҳи худро пурра нависад, то ба ҳар як саволу пешниҳод сари вақт посух бигирад.
Савол аз тоҷор: Аудити ниҳонии НАК - 1 бояд барои омма ифша карда шавад ва ба Нақшаи кӯчонидан ва барқарор кардани воситаҳои рӯзгузаронӣ дохил карда шавад, то мо натиҷаҳои таҳлил кунем ва фаҳмем, ки оё барои НАК - ҳои ҷорӣ ва оянда сабақ гирифта шудааст. Масалан, мо мехоҳем бидонем, ки кадом % муҳочирон дар доираи НАК-1 ҳоло бо ягон намуни ғайриқарорӣ машғуланд, ки воситаҳои рӯзгузарониро таъмин мекунанд?	Саидзода Рустам - муовини директори ММЗ. Ташаккур барои фикри мулоҳизаҳо. Мо онро ба назар мегирем. ММЗ ҳар 3 моҳ аудити дохилиро барои таъмини сифати хизматрасониҳои кӯчонидан ба ҷамоатҳои зарардида мегузаронад. Маълумот дар бораи % муҳочирон аз НАК-1, ки бо кор таъмин шудаанд, мавҷуд аст ва онро дертар пешниҳод кардан мумкин аст, зеро дар айни замон мо рақамҳои надорем.
Рафика Мусоева — раиси иттиҳодияи энергетикҳои Тоҷикистон. - Дар фарҷоми ин вохӯрӣ аз ҷониби ҷомеаи шаҳрвандӣ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Маъмурияти НБО «Роғун», ки чи дар сохтмон ва чи дар сохтмони нерӯгоҳи барқи обии «Роғун» корҳои назаррасеро анҷом дода истодаанд, изҳори сипос мекунам. самти муҳочирати аҳоли бо риояи талаботи Бонки Умумиҷаҳонӣ ва риояи ҳуқуқи инсон дар сатҳи олӣ. Рисолати мо дар ҷомеаи шаҳрвандӣ фароҳам овардани муҳити солим дар атрофи бунёди ниҳоди аср аст.	Саидзода Рустам - муовини директори ММЗ Умедворам, ки ҳамкориҳои мо густариш меёбанд ва дари мо ҳамеша барои маслиҳату машварат боз аст. Ташаккур барои эродҳо ва иштирок дар ҷаласаи имрӯза.

Чадвали Н-3 – Машваратҳо бо ШЛЗ-ҳо оид ба кўчонидан — июли 2024 то январи 2025

Сана ва ҷойи машварат	Шумораи иштирокчиён	Шарҳҳо ва масъалаҳои асосӣ, ки баён шуданд
17 июли соли 2024 деҳаи Бедико, ҷамоати деҳоти Изатулло Ҳалимов, ноҳияи Нуробод	15	Сокинонро Ҷамилзода Манучеҳр, директори ММЗ, оид ба пур кардани обанбор ва зеробшафии минбаъдаи заминҳояшон шинос кард. Музокирот асосан ба кўчонидани ШЛЗ-ҳо ба қисми болоии деҳа (Бедихои Боло), аз ҷумла муҳлат ва масъалаҳои логистикӣ равона буд. Ҷаноби Ҷамилзода зарурати кўчонидани сокинон ба ҷойҳои дигари аз ҷиҳати экологӣ беҳатар ва омодаасозии минтақаи сарбандро шарҳ дод. Дар ин замина, суҳангӯён муҳимият ва зарурати кўчонидан ва омодаасозии минтақаи сарбандро бо истифода аз харитаҳо ва маълумот дар бораи чорабиниҳо оид ба омодаасозии минтақаи зеробшавандаи НБО Роғун дар сатҳи муқаррарии обанбор — 1165 м ва 1185 м — таъкид карданд ва инчунин “Қорҳои лоиҳакашӣ ва таҳқиқотӣ оид ба муайян намудани сатҳи муқаррарии обанбор — 1290 м (консепсия)” низ муаррифӣ гардиданд, ки чадвали пур кардани обанборро нишон медиҳад. Ба сокинон фаҳмонида шуд, ки ҳангоми пур шудани обанбор то сатҳи пешбинишуда, деҳаи Бедихо ва қисми болои деҳа пурра зери об мемонад ва як қисми ками қисми болои он ҳамчун минтақаи муҳофизати об, хатҳои муҳофизати соҳил ва хатҳои соҳил хизмат мекунад. Аз ин рӯ, ба сокинон пешниҳод шуд, ки аз қитъаҳои замини ҷудошуда дар деҳаи Намуна, ҷамоати деҳоти 10-солагии Истиқлолият, шаҳри Турсунзода тибқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №286 “Дар бораи гирифтани замин ва ҷудо намудани қитъаҳои замин ба мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Турсунзода” ва инчунин дар деҳаи Роғуни Боло (20 га) ва шаҳраки Дарбанд тибқи қарорҳои дахлдор интиҳоб намоянд. Дар анҷоми вохӯрӣ, 24 роҳбари хоҷагӣ ва оилаҳо деҳаи Намунаи ҷамоати деҳоти 10-солагии Истиқлолият, шаҳри Турсунзодаро барои кўчидан ва маҳалли нави зист интиҳоб карданд ва 4 нафари дигар деҳаи Роғуни Болоро интиҳоб намуданд. Боқимонда сокинон зикр карданд, ки пас аз дидани ҷойҳои зикршуда, интиҳоби худро ба мақомоти маҳаллӣ хабар медиҳанд.
8 октябри соли 2024 Сокинони деҳаи Бедихо, ҷамоати деҳоти Изатулло Ҳалимов, ноҳияи Нуробод	95	Мақсади вохӯрӣ ҷудо намудани қитъаҳои замин буд, ки аз ҷониби ММЗ ба 95 нафар сокинони деҳаи Бедихо дар ҷойи нави зист — деҳаи Намуна, ҷамоати деҳоти 10-солагии Истиқлолияти шаҳри Турсунзода — анҷом дода шуд. Дар вохӯрӣ шахсони зерин иштирок ва суҳанронӣ карданд: Хайриддин Маҳмадуллозода — муовини сардори шуъбаи муҳоҷирати дохилӣ ва муҳити зисти Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли (ВММША); Маҳмадӣ Шоҳиён — муовини якуми раиси ноҳияи Нуробод; Рустам Саидзода — муовини директори ММЗ; Забихулло Эшунов — сардори бахши муҳоҷирати ВММША дар ноҳияи Нуробод;

		Тагоймурод Нурматов — раиси ҷамоати деҳоти 10-солагии Истиқлолияти шаҳри Турсунзода; Бобиев К. — сардори бахши муҳоҷирати ВММША; Эрач Наимзода — раиси ҷамоати деҳоти Изатулло Ҳалимови ноҳияи Нуробод; Нэкрӯз Хушвақтов — мутахассиси пешбари шуъбаи экологӣ ва иҷтимоии ММЗ. Ёдовар мешавем, ки ШЛЗ-ҳо аз минтақаи зериобшаванда метавонанд аз қитъаҳои замини ҷудошуда дар деҳаи Намуна, ҷамоати деҳоти 10-солагии Истиқлолият, шаҳри Турсунзода, тибқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №286 “Дар бораи гирифтани замин ва ҷудо намудани қитъаҳои замин ба мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Турсунзода” ва инчунин дар деҳаи Роғуни Боло (20 га) ва шаҳраки Дарбанд мувофиқи қарорҳои дахлдор интиҳоб намоянд.
31 январи соли 2025 деҳаи Чорсада 2, ҷамоати деҳоти Лолазор, ноҳияи Данғара	140	ММЗ раванди додани ҳуҷҷатҳои ҳуқуқиро барои кӯчондашудагон аз минтақаи зериобшавандаи НБО Роғун тибқи талаботи Бонки Умумиҷаҳонӣ (матритсаи ҷуброн) бо истифода аз маблағҳои мутамаркази буҷети давлатӣ оғоз кардааст. Дар раванди мазкур, додани ҳуҷҷатҳои ҳуқуқӣ барои кӯчондашудагони аз ноҳияи Нуробод ба деҳаи Чорсада 2, ҷамоати деҳоти Лолазори ноҳияи Данғара кӯчондашуда, бо ҳамкориҳои Корхонаи воҳиди давлатии “Бақайдгирии молу мулкҳои ғайриманқул” ва Корхонаи давлатии фаръии “Бақайдгирии молу мулкҳои ғайриманқул” дар ноҳияи Данғара анҷом дода шуд. Дар қараёни додани ҳуҷҷатҳо шахсони зерин иштирок доштанд: Бегмуродзода Д. — муовини раиси ноҳияи Данғара; Гулзода Б. — директори ҚДФ “Бақайдгирии молу мулкҳои ғайриманқул”; Давлатов Х. — сардори шуъбаи барӯйхатгирии техникии ҚДФ “Бақайдгирии молу мулкҳои ғайриманқул”; Мирзоев Т. — бақайдгирандаи ҚДФ “Бақайдгирии молу мулкҳои ғайриманқул”; Сайдалиев Ф. — мутахассиси шуъбаи идораи замини ҚДФ “Бақайдгирии молу мулкҳои ғайриманқул”; Розиев Г. — сардори шуъбаи муҳоҷират ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ дар ММЗ; Акобиров Ю. — мутахассиси шуъбаи ҳуқуқӣ ва харидҳои ММЗ. Мувофиқи рӯйхати шаҳрвандони деҳаи Чорсада 2, 140 нафар сокинони деҳа бо мақсади таъмин бо шиносномаи техникӣ (ҳуқуқи моликият ба замин), ҳуҷҷати ободонии замин ва шаҳодатномаи бақайдгирии давлатӣ бо ин ҳуҷҷатҳо таъмин карда шуданд.

Н-4 Ҷаласаи ММЗ оид ба Ҳисоботи солонаи 2024 — 10 январи соли 2025

10 январи соли 2025 дар толори маҷлисоҳои Муассисаи давлатии “Мудирияти минтақавии зериобшавандаи НБО Роғун” (ММЗ) ҷаласа оид ба ҷамъбасти натиҷаҳои фаъолияти солонаи корхона баргузор гардид.

Муовини сардори шуъбаи рушди инфрасохтори Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Тоҷиддин Раҳимзода, директори ММЗ Манучеҳр Ҷамилзода, муовинони директор, сардорони шуъбаҳо, роҳбари филиали ММЗ дар ноҳияи Нуробод ва намоёндагони ташкилотҳои пудратчӣ дар ҷаласаи солонаи ММЗ иштирок намуданд.

Дар аввал, директори ММЗ Манучеҳр Ҷамилзода ҷаласаро оғоз намуда, иштирокчиёро бо тартиби ҷаласа шинос кард ва онҳоро даъват намуд, ки андеша ва пешниҳодҳои худро ҷиҳати беҳтар намудани фаъолияти ММЗ, пудратчиён, ташкилотҳои хизматрасон ва таъминкунандагон, инчунин дигар сохторҳои марбут ба оморасозии минтақавии зериобшавандаи НБО Роғун баён намоянд.

Презентатсияҳо ба корҳои анҷомдодаи ММЗ дар соли 2024 бахшида шуданд. Сипас, директори муассиса пешниҳодҳо ва таклифҳои муфид ва мушаххасро ироа намуда, ба шахсони масъул дастури супоришҳои қатъӣ барои бартараф намудани камбудӣҳо ва

таъмин намудани иҷрои пурраи нақшаҳои истеҳсоли дод.

Дар анҷоми ҷаласаи солона ҳамаи андешаҳои иштирокчиён, аз ҷумла доир ба беҳтар намудани фаъолияти ММЗ тибқи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон №47 аз 20 январи соли 2009 “Дар бораи кӯчонидани аҳолии шаҳри Роғун, ноҳияҳои Нуробод ва Рашт аз минтақавии зериобшавандаи НБО Роғун” ба назар гирифта шуда, протоколи ҷамъбасти фаъолияти Муассисаи давлатии “Мудирияти минтақавии зериобшавандаи НБО Роғун” тасдиқ гардид ва вазифаҳо барои соли 2025 яқоя бо вазоратҳо, кумитаҳо, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ ва ташкилотҳои пудратчӣ, таъминкунандагон, инчунин институтҳои лоиҳакашӣ ва таҳқиқотӣ барои таъмин намудани иҷрои саривақтии раванди муназзами кӯчонидан ва чорабиниҳои иҷтимоию экологӣ, иҷрои нақшаҳои истеҳсоли дар соли 2024 муайян карда шуданд.

ЗАМИМАИ I : КЎЧОНИДАН ВА БАРҚАРОРСОЗИИ ВОСИТАҲОИ РЎЗГУЗАРОНИИ ҚАБЛӢ

Татбиқи кўчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рўзгузарони қаблӣ

Раванди кўчонидан бо оғози сохтмони лоиҳа дар солҳои 1980-ум оғоз ёфт, ки пас аз он сохтмон ё беҳтар кардани манзилҳо дар деҳаҳои барои кўчонидан пешбинишуда манъ карда шуд. Дар солҳои 1990 ва 2000-ум раванди кўчонидан боздошта шуд ва бисёре аз кўчидагон ба ҷои истиқомати пешинашон баргаштанд. Аммо манъи сохтмони нав ва таъмири асосӣ боқӣ монд.

Интизор меравад, ки барои ба итмом расонидани лоиҳа то 69 маҳалли аҳолинишин кўчонида шавад. Дар 12 деҳа таҳқиқоти геологӣ барои тасдиқи зарурати кўчонидан гузаронида мешавад. Тибқи ҳисобҳои ҷорӣ, дар тамоми давраи татбиқи лоиҳа тақрибан 46 000 нафар кўчонида мешаванд.

Амалиёти кўчониданро ба якчанд марҳила тақсим кардан мумкин аст:

- Марҳилаи аввалини кўчонидан ба замони шӯравӣ дар солҳои 1980-ум, ки дар солҳои 1990-ум қатъ карда шуд.
- Марҳилаи 1, ки дар солҳои 2008-2017 гузаронида шуд ва аллакай ба анҷом расидааст. он тибқи ЧСК-и ибтидоии соли 2014 (ЧСК 1) ва Нақшаи амалиёт оид ба кўчонидан (НАК 1), ки тибқи стандартҳои Бонки Умумиҷаҳонӣ таҳия шудааст, амалӣ карда шуд.
- Марҳилаи 2, ки соли 2017 оғоз ёфта, ҳоло идома дорад. Ин марҳила хеле васеътар аст, тақрибан 1421 хонаводаро фаро мегирад ва бояд то соли 2025 ба итмом расад. Раванди кўчонидан дар ин марҳила ба НАК - и соли 2014 ва ЧСК 1 таъя мекунад, ки барои табдил шудан ба ЧБКваНБВР ва НАК 2 барои солҳои 2017-2025 навсозӣ карда мешаванд.
- Марҳилаҳои баъдии солҳои 2025-2032 аз ҷониби НАК-ҳои оянда идора карда мешаванд. Дар маҷмӯъ, 5 НАК-ҳо заруранд.

Дар ҳамаи марҳилаҳои кўчонидан то имрӯз ҷубронпулӣ барои амвол дар асоси ШТХ, ки барои ҳар як қитъа омода карда шудааст ва дорои рӯйхати амволи имзокардаи хоҷагӣ ва нархгузори минбаъдаи ин амвол мебошад, муайян карда мешавад. Ҷубронпулии замин дар шакли иваз кардани қитъаи интиҳобшуда аз рӯи лотерея дар ҷои кўчонидани интиҳобкардаи СХ дода мешуд. Мувофиқи НАК 1, ҷуброн бояд бо арзиши барқарорсозӣ пардохт карда шавад. Аудити анҷоми лоиҳа, ки соли 2018 гузаронида шуд, тасдиқ кард, ки сатҳи зиндагӣ баланд шудааст.

Аудити анҷоми НАК 1 аз ҷониби ширкати Baker Tilly дар соли 2018 гузаронида шуд. Вай тасдиқ кард, ки кўчонидан ба итмом расидааст, ҷуброни арзиши барқарорсозӣ ба ҳамаи ШЛЗ пардохта шудааст ва шароити миёнаи зиндагӣ аз ҷиҳати андоза ва сифати манзил, мавҷудияти инфрасохтор ва дар мавриди ШЛЗ, ки аз деҳот ба минтақаҳои шаҳрӣ кўчидаанд, имкониятҳои шуғл ба таври назаррас беҳтар шудааст. Ҳамаи сарварони хонаводаҳои кўчонидашуда хонаҳои худро аз нав барқарор карданд, аммо сохтмони хонаҳо дар қитъаҳои замини ба оилаҳо додашуда (фарзандони калонсоли ғайри СХ бо ҳамсарон ва фарзандонашон), ки қаблан дар дигар хонаводаҳо зиндагӣ мекарданд, ҳанӯз ҳам идома дорад, зеро ин оилаҳо дар манзилҳои қаблии худ амвол надоштанд ва аз ин рӯ ҷуброн нагирифтанд. Хонаҳои нав, ҳам дар деҳот ва ҳам дар шаҳрҳо, аз талаботи ҳадди ақали конститутсионӣ 12 м2 барои як нафар зиёдтар буданд, ки дар ҷойҳои қаблии кўчонидан вучуд надошт. Мусоҳибон - ШЛЗ тасдиқ карданд, ки инфрасохтор ва хидматҳо, аз ҷумла тандурустӣ, мактабҳо, дастрасӣ ба нерӯи барқ ва оби нӯшокӣ беҳтар шудаанд.

Муайян карда шуд, ки иштироки кӯдакон, хусусан духтарон дар мактаб беҳтар шудааст ва 180 зан дар ҷои нав ба кор кардан берун аз хона оғоз карданд, ки 40 нафари онҳо аз омӯзиши ММЗ гузаштаанд.

Дар натиҷаи аудит муайян карда шуд, ки аз шумораи кӯчидагон 28% - и онҳо кори музднок доштанд, 20% - и онҳо бо тиҷорати хурд машғул буданд, 45% - и онҳо бо муҳочирати мавсимии меҳнатӣ, 2% - и онҳо бо корҳои мавсимии хонагӣ машғул буданд ва 5% - и боқимонда манбаъҳои дигари даромад доштанд. Аммо дар бораи машғулиятҳои қаблии онҳо маълумот вуҷуд надорад. Тасдиқ карда шуд, ки ба ШЛЗ иҷозат дода шудааст, ки қитъаҳои замини пештараро то ҷамъовариҳои тамоми зироатҳои истифода баранд. Муайян карда шуд, ки тақрибан 90% ШЛЗ – и кӯчида дар боғҳои нав дар ҷойҳои нави истиқоматии худ зироат парвариш мекунанд.

Дар натиҷаи аудит муайян карда шуд, ки 40% калонсолони зарардида (асосан мардон) дар бораи усулҳои нави кишоварзӣ таълим гирифтаанд ва инчунин 180 зане, ки берун аз хона кор накардаанд, ҳоло аз ҷиҳати иқтисодӣ фаъол мебошанд (корҳои ҷамъиятӣ, тиҷорати хурд, растанипарварӣ, корҳои мавсимӣ).

Ду гурӯҳи ШЛЗ – и осебпазир муайян карда шуданд, ки ба намудҳои зерини кӯмак дар кӯчонидан ҳуқуқ доранд:

- Хонаводаҳое, ки сарварашон зан аст (7 ШЛЗ)
- Ҷамоатҳои навбати пешниҳод кардани қувваи кориро муайян мекунанд;
- Кӯмак дар кӯчонидан (бастабандӣ, кушодан, баровардани мавод аз манзили қаблӣ);
- Ҷамоатҳои сохтмонро назорат мекунанд;
- Маводи иловагии сохтмонӣ пешниҳод карда мешавад;
- Шахсони маъҷуб (16 ШЛЗ)
- Тавре ки дар боло зикр шуд, инчунин:
- Таъмини аробачаҳои маъҷубӣ дар ҳолати зарурӣ (4 ШЛЗ);
- ММЗ - иншооти ҷамъиятӣ ва инфрасохтори сохташуда, инчунин хонаҳои таҷдидшуда, ки барои дастрасии маъҷубон мутобиқ карда шудаанд; ва
- Кӯмак дар бақайдгирӣ дар мақомоти меҳнат ва ҳифзи иҷтимоӣ барои гирифтани нафақаи махсуси моҳона, инчунин ҷубронпулӣ ва кӯмаки марбут ба кӯчонидан

ШЛЗ-ҳои осебпазир (ҳамчун шахсоне, ки дар хатари истисно шудан аз фаъолиятҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ қарор доранд ва шахсоне, ки муносибати инфиродӣ ба барқарорсозии воситаҳои рӯзгузарониро талаб мекунанд, ба монанди маъҷубон ва пиронсолон) ҳуқуқ доштанд, ки ба баррасии афзалиятнокии шуғли марбут ба Лоиха ва баррасии афзалиятнокии имкониятҳои шуғл тавассути ҳукуматҳои маҳаллӣ муроҷиат кунанд.

Мониторинги мунтазам аз ҷониби ташкилоти ғайридавлатии “Кӯмак” (Тоҷикистон), бори охир дар соли 2019 гузаронида шуд. Мониторинги дохилии ММЗ инчунин ҳар моҳ дар қитъаҳои кӯчонидашуда гузаронида мешавад, ки шумораи ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда, хонаводаҳо ва оилаҳо, инчунин шуғли онҳоро фаро мегирад.

НБВР 1

НБВР дар якҷоягӣ бо НАК 1 дар соли 2015 тибқи қонунгузориҳои миллӣ ва ҚИ 4.12 бо мақсади барқарор кардани воситаҳои рӯзгузаронӣ ва сатҳи зиндагии ШЛЗ - и дар доираи Марҳилаи 1 кӯчонидашуда, ҳадди аққал то сатҳи пеш аз кӯчонидан, таҳия шудааст. Тибқи арзёбӣ, барои

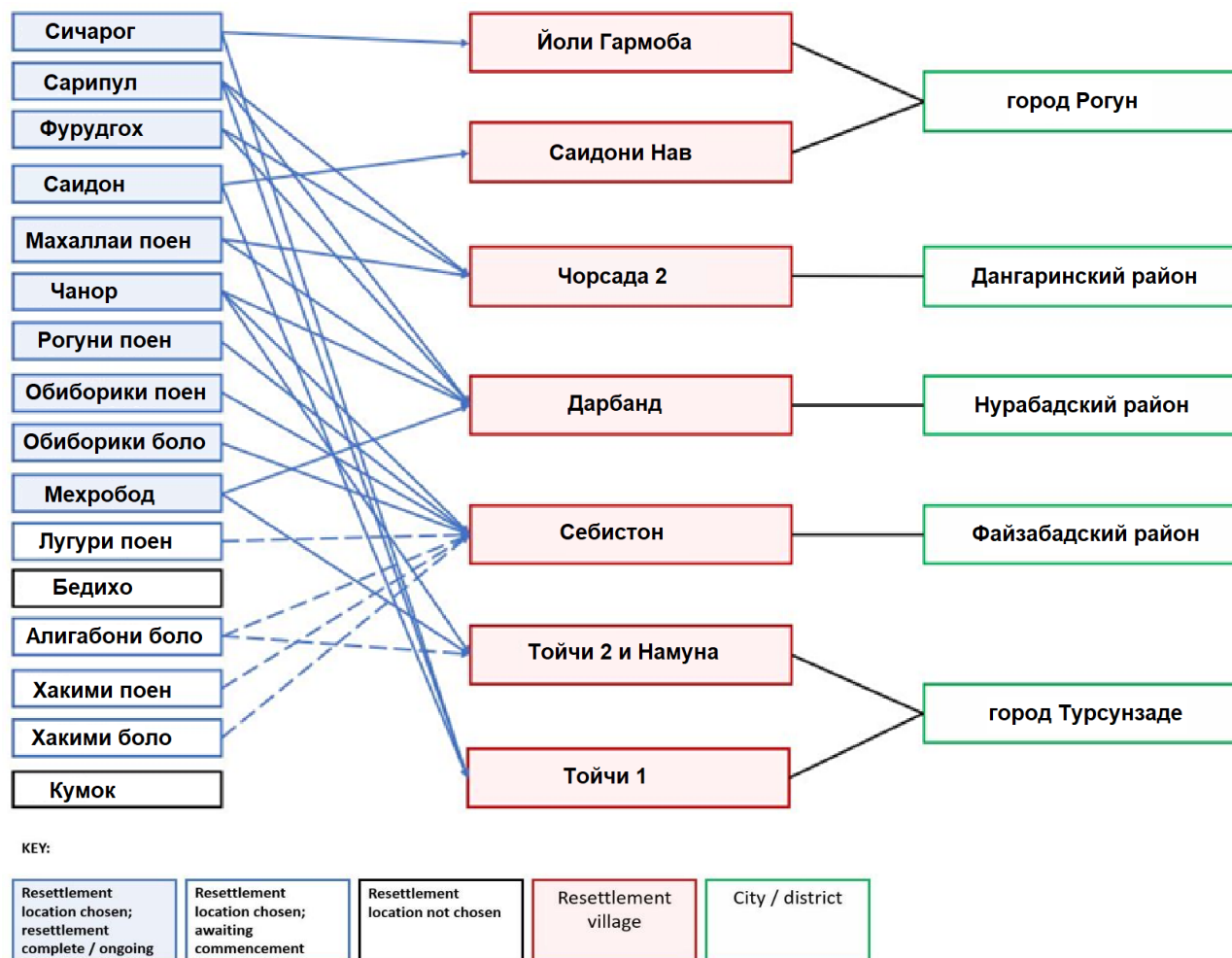
ба итмом расонидани ин НБВР ба ғайр аз ба итмом расонидани кўчонидани ҷисмонӣ 3-5 соли дигар лозим аст.

Ин НБВР маълумоти асосии зеринро дар бар мегирад:

- Маълумот дар бораи Лоиха ва кўчидағони Марҳилаи 1;
- Асоси ҳуқуқии НБВР;
- Маълумоти ёрирасон аз НАК 1 ва ЧСК 1;
- Тақсими таъсири мусбат ва манфӣ ба воситаҳои рӯзгузаронӣ дар натиҷаи кўчонидан;
- Муайян кардани имкониятҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ дар ҷойҳои кўчонидашуда;
- Тадбирҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ, ки аз ҷониби ВММША пешниҳод шудаанд;
- Муайян кардани шарикони эҳтимолӣ барои дастгирии татбиқи тадбирҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ;
- Меъёрҳои мутобиқат, аз ҷумла барои гурӯҳҳои осебпазир, ки барои кўмаки иловагӣ ҳуқуқ доранд;
- Тавсифи ҳуқуқҳо ва Матритсаи ҳуқуқҳо
- Нақшаи татбиқ;
- Машварат, ифшосозии иттилоот ва ГТЛ;
- Механизмҳо, нақшҳо ва масъулиятҳои ниҳодӣ;
- Мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ; ва
- Бюҷети сметаӣ.

НБВР 2 ҳамчун ҳуҷҷати алоҳида таҳия шудааст. Ин НАК хулосаи онро дар бар мегирад. Расми I 1 дар поён роҳҳои кўчонидани деҳаҳоеро, ки ба доираи НАК 2 дохил мешаванд, ба ҷойҳои нави кўчонидан, ки аз ҷониби аксарияти ҷомеа интихоб шудаанд, нишон медиҳад.

Расми I-1 – Роҳҳои кӯчонидани деҳаҳои НАК 2

Манбаъ: маълумоти ММЗ, апрели соли 2023

ЗАМИМАИ Ј: ШАРТНОМАИ ХИЗМАТРАСОНӢ — МОНИТОРИНИГИ МУСТАҚИЛ БАРОИ НАК/НБВР

1. Муқаддима

Гуруҳи татбиқи лоиҳаҳои сохтмони иншооти энергетикӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (ГТЛ) ҳамоҳангсози рушди Лоиҳаи нерӯгоҳи барқи обии Роғун (НБО Роғун) мебошад, ки дар дарёи Вахш, тақрибан 100 км шарқтар аз шаҳри Душанбе, сохта мешавад. Сарбанд даҳсолаҳо бо танаффус сохта мешавад ва ба анҷомрасии он то тақрибан соли 2032 пешбинӣ шудааст. Обанбор марҳила ба марҳила пур карда мешавад ва ҳангоми расидан ба ҳадди ниҳой (қисман то соли 2039) тақрибан 80 км ба болооби дарё тӯл кашида, тақрибан 170 км²-ро фаро хоҳад гирифт.

Беш аз 50 000 нафар сокинон аз 77 деҳа бинобар болоравии сатҳи обанбор қисман кӯчонида мешаванд. Барномаи кӯчонидан аз ҷониби Муассисаи давлатии “Мудирияти минтақии зериобшаванда”-и НБО Роғун (ММЗ) идора карда мешавад ва мувофиқи марҳилаҳои пуршавии обанбор татбиқ мегардад.

Марҳилаи 1-уми кӯчонидан 8 деҳаро ва 2697 шахси аз Лоиҳа зарардида (ШЛЗ)-ро дар солҳои 2008–2017 фаро гирифта, дар натиҷаи аудити ҷамъбастии кӯчонидан (2018), ки аз ҷониби Бонки Умумиҷаҳонӣ тасдиқ ва нашр шуд, анҷомёфта эълон шудааст.

Марҳилаҳои минбаъдаи кӯчонидан 69 деҳаи боқимондари дар бар мегиранд ва тавассути якҷанд нақшаҳои кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ идора мешаванд. Марҳилаи дуюми амалкунанда кӯчонидани 16 деҳа ва тақрибан 17 000 нафарро дар солҳои 2017–2026 фаро мегирад. Нақшаи амалиёти кӯчонидан 2 (НАК 2) ва Нақшаи барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ 2 (НБВР 2) то аввали соли 2025 таҳия гардида, ба талаботи навшудаи қарзидиҳандагони байналмилалӣ, аз ҷумла Стандарти экологӣ ва иҷтимоии 5-уми Бонки Умумиҷаҳонӣ, ҷавобгӯ хоҳад буд.

Кӯчонидани марҳилаҳои минбаъда дар НАК-ҳои 3, 4 ва 5 дар солҳои оянда муқаррар карда мешавад.

НАК2/НБВР2 ва Нақшаҳои минбаъда барои Лоиҳаи НБО Роғун се намуди умумии мониторингро дар бар мегиранд: мониторинги дохилӣ, мониторинги берунӣ (ҷониби сеюм) ва аудити анҷомёбӣ. Ин шартномаи хизматрасонӣ ба мониторинги берунӣ (ҷониби сеюм) равона шудааст ва бояд бар асоси нишондиҳандаҳои пешбинишуда барои пайгирии татбиқ ва натиҷанокии НАК/НБВР (нигаред ба зер) амалӣ гардад.

2. Раванди мониторинги дохилӣ

ММЗ айна ҳол мониторинги дохилии тамоми шахсони аз Лоиҳа зарардида (ШЛЗ-ҳо)-ро, ки то имрӯз кӯчонида шудаанд, амалӣ мекунад. Барои ҳамаи хонаводаву оилаҳо ҷамъовариҳои алоҳидаи маълумот ба роҳ монда шудааст. Нишондиҳандаҳои зерин барои ҳар як маҳалли кӯчонидан мониторинг мешаванд::

Шумораи одамон

- Шумораи хонаводаву оилаҳо
- ШЛЗ-ҳо, бо тақсим ба гуруҳҳои зерин:
 - a. Кӯдакон (то 18-сола);
 - b. Хонашин;
 - c. Муҳоҷирати меҳнатӣ;
 - d. Бекор;

- e. Коргар;
- f. Нафақахӯр;
- g. Донишҷӯ;
- h. Маъюб;
- i. Хизмат дар сафи Қувваҳои Мусаллаҳ.

Ин маълумот тавассути намоёндогони сатҳи ноҳиявии ММЗ ҳар моҳ ҷамъоварӣ карда мешавад. Оғоз аз НАК 2, маълумот инчунин бо ҷинс ҷудо карда мешавад. Маълумот метавонад бо дигар роҳҳо, масалан, аз рӯи синну сол низ ҷудо карда шавад, то равандҳои калидии кӯчонидан/барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ пайгирӣ карда шаванд. Маълумот ҳар сол мавриди баррасӣ қарор мегирад, то равандҳои дарозмуддат дар байни ҷомеаҳои кӯчонидашуда муайян карда шаванд.

Ҳисоботҳои дохилии моҳона аз ҷониби гурӯҳи мониторинги экологӣ ва иҷтимоии (Э&И) ММЗ дар шуъбаи кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ омода карда мешаванд. Ҳисоботи дохилии мониторинги кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ оид ба пешрафти ҳар як нишондиҳандаи муайяншуда дар Ҷадвали 10-1 ва Ҷадвали 10-2 (дар поён) маълумот медиҳад. Ин нишондиҳандаҳо дар Нақшаи идоракунии кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (НБКБВР) низ муқаррар шудаанд. Нишондиҳандаҳои иловагӣ ҳангоми зарурат илова карда мешаванд.

Ҳисоботҳо мунтазам ба ГТЛ, Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли (ВММША) ва дигар ҷонибҳои калидии Лоиҳа пешниҳод карда мешаванд. Ҳисоботҳои дохилии мониторинг ба ҷонибҳои манфиатдор барои баррасӣ ва пешниҳод намудани фикру мулоҳизаҳо ҳар моҳ, 15-ум, пас аз он ки директори ММЗ ҳисоботи моҳонаро баррасӣ ва тасдиқ кард, пешниҳод карда мешаванд. Менеҷери калон оид ба муҳити зист, масъалаҳои иҷтимоӣ, хифзи саломати ва бехатарии (МЗМИХСБ) ки дар ГТЛ таъйин шудааст, инчунин ҳамкорон дар ВММША ва Вазорати кишоварзӣ, имконияти баррасӣ ва ибрози назарро дар давоми 10 рӯзи корӣ хоҳанд дошт. Ҳамаи амалҳои, ки дар ҳисоботи дохилии мониторинг пешниҳод мешаванд, бояд ба мақоми дахлдор расонида шаванд, то муҳлати иҷрои амал муайян карда шавад ва камбудии сари вақт бартараф гарданд.

Ҷадвали 1 – Нишондиҳандаҳои мониторинги кӯчонидан

Мавзӯ	Нишондиҳандаҳо — бо ҷудокунии маҳалли кӯчонидан	Басомади мониторинг
ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда	Шумораи ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда (аз рӯи маҳалли кӯчонидан) Шумораи ХЛЗ-ҳои кӯчонидашуда (аз рӯи маҳалли кӯчонидан) Шумораи хонаводаву оилаҳои кӯчонидашуда (аз рӯи маҳалли кӯчонидан)	Моҳона
Қитъаи наздиҳавлигӣ	Шумораи қитъаҳои наздиҳавлигӣ, ки ҷудо шудаанд Шумораи хонаводаву оилаҳои нав, ки доимо дар қитъаҳои замини худ зиндагӣ мекунанд	Моҳона
Хонаҳо	Шумораи хонаҳои пурра сохташуда Шумораи хонаҳои дар ҳоли сохтмон Шумораи хонаҳо бо андозаҳои гуногун (аз рӯи шумораи утокҳо ва/ё гурӯҳи андоза)	Моҳона

	Шумораи хонаҳо аз ҳар як намуди масолеҳи сохтмон Вазъи хонаҳо	
Оби нӯшокӣ	Шумораи хонаҳо бо таъминоти устувори оби нӯшокии тоза Шумораи хонаҳо бо таъминоти мустақили об Шумораи хонаҳое, ки дар масофаи то 100 метр аз манбаи оби умумӣ (чоҳ ё насос) ҷойгиранд Натиҷаҳои мониторинги сифати оби нӯшокӣ	Моҳона
Барқ	Шумораи хонаҳое, ки ба шабакаи барқӣ пайваست шудаанд Шумораи шикоятҳо вобаста ба таъминоти барқ	Моҳона
Хизматрасониҳои тиббӣ	Шумораи муассисаҳои нави тандурустӣ, аз рӯи намуд (нуқтаи тиббӣ, клиника, бемористон ва ғайра) Шумораи хонаҳо дар масофаи то 1 км аз муассисаи тандурустӣ Масофаи миёна аз хона то муассисаи тандурустӣ	Моҳона
Мактабҳо	Шумораи мактабҳои нави сохташуда Шумораи ҷойҳои мактабӣ дар маҳалҳои кӯчонидан Шумораи хонаҳо дар масофаи то 1 км аз мактаб Шумораи кӯдакон, ки ба мактаб мераванд, аз рӯи ҷинс ва макони мактаб (маҳалли кӯчонидан / мактабҳои мавҷудаи ҷомеа) Шумораи кӯдакони хонаводаву оилаҳои кӯчонидашуда, ки ба мактабҳои ҷомеаи мизбон мераванд	Моҳона
Гурӯҳҳои осебпазир	Шумораи хонаводаву оилаҳои осебпазир, ки кӯмак гирифтанд, ва намудҳои кӯмак, аз рӯи ҷинси сарвари оила	Моҳона

Тавзеҳ: ММЗ дорои маълумот оид ба ШЛЗ-ҳо мебошад, ки шиносномаҳои техникии хоҷагии хонаводагӣ, харитаҳо, ҷадвалҳо, аксҳои моликияти зарардида, нусхаҳои шартномаҳо ва шаҳодатномаи замин, пардохтҳо ва ҳуҷҷатҳои арзёбӣ оид ба кӯчониданро дар бар мегирад.

Ҷадвали 2 – Нишондиҳандаҳо барои мониторинги барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ⁴⁹

Мавзӯ	Нишондиҳандаҳо	Басомади мониторинг
Натиҷа		
Раванди татбиқи НБВР	Ҷаласаҳои ҷомеа барои муаррифӣ ва муҳокимаи чораҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ: шумораи ҷаласаҳо шумораи иштироккунандагон (шумораи умумӣ ва аз рӯи ҷинс)	1 маротиба дар 6 моҳ
	Шумораи ҷаласаҳои инфиродии оилавӣ	Моҳона
	Нақшаҳои кӯмаки инфиродӣ (шумораи умумӣ ва аз рӯи ҷинс)	Моҳона
	Шумораи нақшаҳои кӯмаки инфиродие, ки бо шакли шартнома имзо шудаанд (шумораи умумӣ ва аз рӯи ҷинс)	Моҳона
	Шумораи нақшаҳои кӯмаки инфиродие, ки бо шакли шартнома, аз ҷониби шахсони зарардида вайрон шудаанд	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумора ва намудҳои шикоятҳо, ки пешниҳод шудаанд, аз рӯи ҷинси шикояткунанда ва сатҳи ҳаллу фасли муваффақонаи шикоятҳо, аз рӯи ҷинси шикояткунанда	Ҳар чор моҳ як бор
	Ҳамагӣ маблағ (дар сомонӣ) барои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ харҷшуда (ҳамагӣ ва барои ҳар сол)	1 маротиба дар 6 моҳ
Кӯмак дар ҷустуҷӯи кор ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ	Шумора ва намудҳои барномаҳои шуғл ва рушди даромад пешниҳодшуда	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумора ва намуди ярмаркаҳои ҷойҳои кории ташкилшуда	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумораи омӯзишгоҳҳои дастгиришуда ва миқдори стипендияҳои омӯзиш	Ҳар чор моҳ як бор
Кӯмак дар дастрасӣ ба омӯзиш	Шумора ва намуди омӯзишҳои касбӣ ташкилшуда	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумора ва намуди дигар омӯзишҳо ташкилшуда	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумораи иштирокчиёни омӯзиш аз рӯи ҷинс ва намуди омӯзиш	Ҳар чор моҳ як бор
Натиҷа		
Шароитҳои асосии иқтисодӣ	Шумораи ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда, ки бо шуғл таъмин шудаанд, аз рӯи намуди шуғл ва ҷинс	Моҳона
	Шумораи тиҷорати сабтиномшуда, ки аз ҷониби ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда оғоз шудаанд, аз рӯи ҷинс	Моҳона
	Шумораи хоҷагиҳои сабтиномшудаи ШЛЗ-ҳои кӯчонидашуда, аз рӯи ҷинс	Моҳона
	Даромади хоҷагӣ (шумораи хоҷагӣ дар доираҳои гуногуни даромад)	Моҳона
	Шумораи хоҷагӣ, ки барои истеъмоли хонаводагӣ маҳсулоти ғизоӣ истеҳсол мекунанд	Моҳона

⁴⁹ Нишондиҳандаҳо бояд аз рӯи маҳалли кӯчонидан мониторинг ва сабт карда шаванд, агар дигар ҳел зикр нашуда бошад.

Мавзӯъ	Нишондиҳандаҳо	Басомади мониторинг
Тағйирот дар сатҳи даромад ва хароҷот	Шумораи хонаводаву оилаҳое, ки бо камаш ду аъзои оила барои даромад таъмин шудан кӯмак гирифтаанд, аз рӯи ҷинси аъзои оилае, ки кӯмак мегирад	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумораи афроде, ки даромадашон афзудааст, аз рӯи ҷинс	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумораи афроде, ки даромадашон коҳиш ёфтааст, аз рӯи ҷинс	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумораи хонаводаву оилаҳое, ки даромади умумии оилавии онҳо афзудааст	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумораи хонаводаву оилаҳое, ки даромади умумии оилавии онҳо коҳиш ёфтааст	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумораи хонаводаву оилаҳое, ки хароҷоти умумии оилавии онҳо афзудааст, аз рӯи намудҳои хароҷот	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумораи хонаводаву оилаҳое, ки хароҷоти умумии оилавии онҳо коҳиш ёфтааст, аз рӯи намудҳои хароҷот	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумораи хонаводаву оилаҳое, ки сатҳи зиндагии онҳо аз нуқтаи назари воситаҳои рӯзгузаронӣ беҳтар шудааст (фарқи байни даромад ва хароҷоти оила калонтар аз пеш аз кӯчонидан аст)	Ҳар чор моҳ як бор
Дастрасӣ ба ҷойҳои корӣ дар НБО Роғун	Шумора ва намудҳои ҷойҳои кории шахсони зарардида дар НБО Роғун	6-Моҳона
	Шумора ва намудҳои ҷойҳои кории нав, ки ба шахсони зарардида дар НБО Роғун пешниҳод шудаанд	6-Моҳона
Дастрасӣ ба замин барои кишоварзӣ	Шумора ва намуди қитъаҳои замини кишоварзӣ, ки ба ШЛЗ-ҳои ҳақдор дар ҳар маҳал ҷудо шудаанд	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумора ва намуди қитъаҳои замини кишоварзӣ, ки ба шахсоне, ки пеш аз кӯчонидан дастрасӣ ба замин надоштанд, дар ҳар маҳал ҷудо шудаанд	Ҳар чор моҳ як бор
Кӯмак дар ҷустуҷӯи кор ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ	Шумораи афроди навкор аз рӯи ҷинс ва намудҳои ҷойҳои корӣ, намудҳои шартномаҳо (масалан, кӯтоҳмуддат ё муваққатӣ)	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумораи афрод аз рӯи ҷинс, ки ба фаъолияти генератсияи даромад даст ёфтаанд ва намудҳои фаъолият	Ҳар чор моҳ як бор
Кӯмак дар дастрасӣ ба омӯзиш	Шумораи афрод аз рӯи ҷинс, ки натиҷаи омӯзиш шаҳодатнома гирифтаанд	Ҳар чор моҳ як бор
	Шумораи афрод аз рӯи ҷинс, ки натиҷаи барномаҳои омӯзишӣ ҷойи кор ёфтаанд	Ҳар чор моҳ як бор
Гурӯҳҳои осебпазир	Шумораи шахсони зарардида аз рӯи ҷинс, ки барои рафтуомад ба кор, омӯзиш ва ғайра кӯмаки нақлиётӣ мегиранд ва намудҳо ва миқдори кӯмаки нақлиётӣ/саёҳатӣ	Ҳар чор моҳ як бор

Эзоҳ: ММЗ бо ВММША ҳамкорӣ хоҳад кард барои мониторинги иҷрои чораҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ. Ин дар ҳисоботҳои моҳона, дохилӣ, ҳар чор моҳ як бор ва нимсолаи ММЗ муттаҳид карда мешавад.

Мониторинги дохилӣ ба таври моҳона идома дода мешавад ва ҳисоботҳо нимсолагӣ аз ҷониби коршиносони соҳибхиттоси кӯчонидан ё мушовирони беруна, ки барои ин мақсад

чалб шудаанд, омода карда мешаванд, тавре ки дар ин Шартнома зикр шудааст. Ин ҳисоботҳо аз ҷониби директор ё муовини директори ММЗ баррасӣ ва имзо мешаванд ва ба Гурӯҳи идоракунии лоиҳа (ГТЛ) пешниҳод карда мешаванд. Ҳисоботҳои дохилии мониторинг барои дастрасӣ ба мушовири мониторинги беруна дар давоми мониторинги солона ва аудити анҷомёбӣ пешниҳод мегарданд.

Рӯйхати нишондиҳандаҳо дар Ҷадвалҳои 1 ва 2 пас аз ҳар давраи ҳисоботдиҳӣ баррасӣ ва навсозӣ мешавад ва агар зарурат пеш ояд, нишондиҳандаҳои иловагӣ илова мегарданд.

3. Ҳадаф

Мақсади ин Шартномаи хизматрасонӣ муайян кардани талабот барои мониторинги берунии барномаҳои кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронии Марҳилаи 2 — яъне НАК 2 ва НБВР 2 мебошад, ки дар аввали соли 2025 барои баррасӣ ва пешниҳодҳои умумӣ нашр карда мешаванд. Мониторинги берунӣ баррасии мустақилонаи пешрафти ҷорӣ дар мавриди кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ дар мувофиқа бо талаботҳои байналмилалӣ Лоиҳаро таъмин менамояд. Уҳдадорӣ роҳбарӣ дар амалиётҳои муайяншуда барои ислоҳи камбудӣҳо, ки дар давраи мониторинг ошкор мешаванд, бар дӯши ММЗ мебошад.

Ҳар як НАК ва НБВР шуъбаи мониторинг (БАХШИ мониторинг) дошта, ҷадвали таъйини вақти ҷалби ташкилоти мониторинги беруниро муфассал хоҳад кард, ки ин одатан пас аз тасдиқи НАК/НБВР рух медиҳад. Агар лозим бошад, Шартномаи хизматрасонӣ барои мониторинг бо назардошти таҷрибаи қаблӣ нав карда мешавад.

Имкон дорад, ки як ташкилоти мониторинги беруни барои ҳамаи НАКҳо ва НБВРҳо истифода шавад, вале таъйиноти ҷорӣ танҳо барои НАК 2/НБВР 2 мебошад.

4. Ҳаҷми кор барои мониторинги беруна ва баҳогузори барномаҳои НАК 2/НБВР 2

Тибқи талаботи қарздиҳандагон байналмилалӣ ва таҷрибаи хуби байналмилалӣ соҳа, ГТЛ бо машварати ММЗ ташкилоти ё мушовири мустақили тарафи сеюмро ҷалб мекунад, ки мониторинги нимсолаи беруниро оид ба НАК/НБВР ва инчунин арзёбии солонаи барномаи кӯчониданро иҷро намояд.

Ҳадафҳои асосии мониторинги НАК/НБВР инҳоянд:

- (iv) Арзёбӣ кардани усули умумии чорабиниҳои кӯчонидан дар минтақаи лоиҳа;
- (v) Арзёбӣ кардани он, ки оё амалҳо ва уҳдадорӣҳои муайянгардида дар НАК ё НБВР пурра ва саривақт иҷро мешаванд;
- (vi) Тасдиқ кардани натиҷаҳои мониторинги дохилӣ;
- (vii) Арзёбӣ кардани он, ки оё ҳадафҳои кӯчонидан таъмин шудаанд; махсусан, ки оё воситаҳои рӯзгузаронӣ ва сатҳи зиндагӣ барқарор ё беҳтар карда шудаанд;
- (viii) Арзёбӣ кардани он, ки оё шикоятҳо ва арзи шикоят бо чораҳои ислоҳӣ ва пайгирии натиҷаҳо бо таври саривақтӣ баррасӣ мешаванд;
- (ix) Арзёбӣ кардани он, ки шахсони осебпазир пайгирӣ ва ба онҳо кӯмак дар ҳолати зарурат расонида мешавад;
- (x) Арзёбӣ кардани самаранокӣ, таъсир, мӯҳлатнокӣ ва устувории кӯчонидан бо гирифтани дарсҳо барои роҳнамои сиёсати ояндаи кӯчонидан ва барномарезӣ;
- (xi) Муайян кардани мушкилоти тақрорӣ ё систематикӣ, ки таъмирро талаб мекунад;
- (xii) Тасдиқ кардани он, ки оё ҳуқуқҳои кӯчонидан барои расидан ба ҳадафҳо мувофиқанд ва ҳадафҳо барои ШЛЗ-ҳо муносиб мебошанд.

Бо дарназардошти нишондиҳандаҳои мониторинг дар Ҷадвалҳои 1 ва 2, масъулиятҳои мониторинги НАК/НБВР инҳоро дар бар мегиранд (вале бо инҳо маҳдуд намешаванд):

- Пешбурди мониторинги мустақили нимсолаи дар маҳалҳои кӯчонидан, ки ШЛЗ-ҳои кӯчонидашударо қабул мекунад, ва дар деҳаҳое, ки барои НАК дахлдор зери кӯчонидан қарор доранд;
- Таҳияи нишондиҳандаҳои иловагӣ ё нишондиҳандаҳои асосии иҷро (KPI) барои мониторинг бар асоси вазифаҳои аввалини мониторинги нимсолагӣ, бо мақсади беҳтар намудани ҷамъовари маълумот ва таъмини такмили доимии раванд;
- Мониторинги пардохти ҷубронпулӣ, бо таъмини он, ки маблағи дуруст ба ШЛЗ-ҳо пардохт шудааст ва пардохтҳо дар мӯҳлати мувофиқ дарёфт шудаанд;
- Арзёбии кофӣ будани ҷубронпулӣ ва самаранокии чораҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ (масалан, қаноатмандӣ аз манзил ва чораҳои барқарорсозии даромад);
- Суҳбат бо намунаи тасодуфии ШЛЗ-ҳо барои арзёбии таҷрибаи онҳо бо чораҳои кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ. Ин метавонад инҳоро дар бар гирад:
 - Пешбурди музокираҳои гурӯҳи тамаркузӣ бо гурӯҳҳои гуногуни хонаводаву шахсони зарардида, аз ҷумла занон, ҷавонон, пиронсолон, маъҷубон ва дигар гурӯҳҳои осебпазир, бо мақсади арзёбии таъсири кӯчонидан ба ин гурӯҳҳо ва муайян кардани роҳҳои беҳтар барои қонеъ гардонидани эҳтиёҷоти онҳо, махсусан гурӯҳҳои бештар осебпазир;
 - Машварат бо намунаи одамоне, ки шикоятҳои худро сабт кардаанд, барои арзёбии самаранокии раванди баррасии шикоятҳо ва саривақт баррасӣ шудани онҳо, ҳамчунин арзёбии равандҳо ва намудҳои шикоятҳое, ки сабт мегарданд;
 - Музокираҳо (дар шакли суҳбат бо иттилоъдиҳандагони калидӣ ё музокироти гурӯҳи тамаркузӣ) бо роҳбарони ноҳияҳо ва деҳаҳо; ва
 - Музокира бо ҳар гуна гурӯҳҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ, ки дар фаъолиятҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ иштирок доранд ё дар раванди татбиқи таъсис ё муаррифӣ шудаанд.

Баррасии шикоятҳои сабтшуда аз ҷониби ММЗ тавассути Мутахассисони ноҳиявӣ оид ба воситаҳои рӯзгузаронӣ ва ҳамкорӣ (МНВРҲ) ва арзёбии самаранокии механизми баррасии шикоятҳо;

Шумораи шикоятҳои бозмонда дар охири ҳар чоряк ва тамоюлҳои он дар давоми вақт;

Муайян намудани камбудӣҳо вобаста ба НАК/НБВР-и дахлдор ва пешниҳод намудани чораҳо барои беҳтар кардани иҷроӣ, инчунин пешниҳодҳо барои беҳинасозии равандҳои кӯчонидан бо назардошти таҷрибаи беҳтаршаванда; ва

Тайёр кардани ҳисоботҳои мониторинг — ки бо забонҳои тоҷикӣ, англисӣ ва русӣ дастрас хоҳанд буд — барои пешниҳод ба ММЗ, ГТЛ ва қарздиҳандагон.

19. Монитори НАК/НБВР метавонад нишондиҳандаҳои иловагӣ барои мониторинг таҳия намояд, ки бар асоси ҳисоботи аввалини мониторинг барои беҳтар намудани ҷамъовари маълумот ва такмили пайвасти раванд мусоидат менамояд.

20. Монитори НАК/НБВР инчунин ҷанбаҳои сифатии кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузарониро баррасӣ мекунад:

Сатҳи дониши ШЛЗ-ҳо оид ба раванди кӯчонидан ва ҳуқуқҳои ба онҳо мансуб;

Фаҳмиши ШЛЗ-ҳо дар бораи иҷрои талаботи НАК/НБВР;

Кофӣ будани вақт ва буҷет барои расидан ба ҳадафҳои НАК/НБВР-ҳои дахлдор;

Кофӣ будани кӯмак ба гурӯҳҳои осебпазир;

Идораи мушкилоти ғайримутаносиб аз ҷониби ММЗ ва дигар сохторҳои давлатии марбут ба кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ; ва

Масъалаҳои дигар, ба монанди таъсироти ногузири экологӣ ё иҷтимоӣ. Монитори НАК/НБВР инчунин дар охири сол ҳисоботҳои арзёбиро омода мекунад, ки инҳоро пешниҳод менамояд:

- Тамоюлҳои умумӣ дар раванди кӯчонидан тибқи натиҷаҳои мониторинг;
- Арзёбии пешравӣ дар татбиқи НАК;
- Хароҷоти умумӣ барои чорабиниҳои кӯчонидан ва тақсимои хароҷот ба рӯйхати маводи дахлдор (масалан): Нақшакашӣ ва таҳқиқотҳо, ҷуброни пулӣ ё ҷуброни ғайрипулӣ, рушди маҳалли кӯчонидан ва манзил, барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ, кӯмак ба гурӯҳҳои осебпазир, хизматрасониҳои умумӣ, аз ҷумла ҳамкорӣ бо ҷомеа ва идораи шикоятҳо, ва хароҷоти маъмурӣ;
- Масъалаҳо ва мушкилот дар барқарорсозии манзилҳои ҷисмонии хонаводаву оилаҳои аз Лоиҳа зарардида ё барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ;
- Таъсирот ба гурӯҳҳои осебпазир (масалан, оё баъзе хонаводаву оилаҳо ба далели беморӣ ё фавти меҳнатпазир ё аз даст додани шабакаҳои дастгирӣ осебпазир шудаанд);
- Қаноатмандӣ аз хизматрасониҳои ҷамъиятӣ (оби нӯшокӣ, барқ, маркази ҷомеа, мактаб, клиникаи тиббӣ, муассисаҳои фароғатӣ, роҳҳои дастрасӣ ва ғайра)..

Ҳар як ҳисобот дар ибтидо ҳамчун лоиҳа (драфт), баъдан ҳамчун лоиҳаи тақмилёфта ва дар ниҳоят ҳамчун версияи ниҳой омода мешавад. Ҳар як версияи минбаъда бо дарназардошти шарҳҳои ГТЛ, ММЗ, қарздиҳандагон ва дигар ҷонибҳо тақмил дода мешавад..

5. Ҳисоботдиҳӣ (Deliverables)

Монитор ҳуҷҷатҳои зеринро пешниҳод мекунад:

Ҳар нимсолагӣ — 2 маротиба дар як сол;

Ҳисоботи арзёбии солона — 1 маротиба дар як сол.

№	Мӯҳлатҳои пешниҳод намудани ҳисобо	Версия	Санае, ки бояд пешниҳод шавад
1	Рӯзнома барои сафари мониторинги нимсолагӣ (бо истифодаи воситаҳои ҷамъовари маълумот)	Пешнавис	На камтар аз ду ҳафта қабл аз сафарҳо
2		Ниҳой	3 рӯз пас аз дарёфти шарҳҳо
3	Ҳисоботи мониторинги нимсолагӣ ва ҳисоботи арзёбӣ	Пешнависи аввал	3 ҳафта пас аз сафари мониторинг
4		Пешнависи тақмилёфта	2 ҳафта пас аз гирифтани шарҳҳо
5		Ниҳой	2 ҳафта пас аз гирифтани шарҳҳо

6	Хулосаи вохӯрӣ	1 ҳафта пас аз баргузори ҷаласа
Ҳамаи ҳисоботҳо (deliverables) бо забонҳои тоҷикӣ, англисӣ ва русӣ пешниҳод карда мешаванд.		

6. Дастурамал барои пешниҳод

Пешниҳодҳои техникӣ бояд БАХШҶО-и зеринро дар бар гиранд ва на бештар аз 25 саҳифа бошанд (ғайр аз тарҷумаи ҳоли кормандон (CV) дар замима)::

Муқаддима оид ба ташкилот, ширкати мушовирӣ ё дигар намуди субъекте, ки иҷрои корро пешниҳод мекунад, ва инчунин зерпудратчиён/мушовирони иловагӣ: на бештар аз ду саҳифа.

Кормандони калидӣ: тавсифи нақши коршиносон ва тавсифи кӯтоҳ (то нисфи саҳифа) оид ба ихтисос ва таҷриба.

Равиши техникӣ (то 10 саҳифа), аз ҷумла усул ва равишҳо барои мониторинги нимсола ва арзёбии солона. Тафсилоти иловагӣ бояд оид ба мутахассисоне пешниҳод шавад, ки роҳбарӣ ва дастгирии асосиро анҷом медиҳанд. Методология ва равишҳо бояд инҳоро дар бар гиранд (вале бо ин маҳдуд нашаванд):

- a. Ҷамъовариҳои маълумоти саҳроӣ бо мақсади баррасӣ ва муқоисаи вазъи иҷтимоиву иқтисодии ШЛЗ-ҳо.
- b. Арзёбии самаранокӣ, натиҷабахшӣ, таъсир ва устуворӣ бар асоси маълумоти ҷамъоваришуда оид ба нишондиҳандаҳои калидии пешрафти кӯчонидан.
- c. Усулҳои гузаронидани ҳадди ақал як пурсиши пас аз кӯчонидан, бо мақсади арзёбии дастбӣ ба ҳадафҳои кӯчонидан, тағйирот дар сатҳи зиндагӣ ва воситаҳои рӯзгузаронӣ ва барқарорсозии пояи иқтисодиву иҷтимоии ШЛЗ-ҳо.
- d. Раванди татбиқи барномаи мониторинг, ки дар он:

Маълумоти асосии лоиҳа оид ба даромад ва хароҷот, намунаҳои шуғл ва рӯзгузаронӣ, роҳбарият, созмонҳои ҷомеа ва параметрҳои фарҳангӣ баррасӣ карда мешаванд;

- Баррасии натиҷаҳои мониторинги дохилӣ ва санҷиши тасодуфӣ дар сатҳи саҳро бо мақсади тасдиқи даъвоҳо ва арзёбии он, ки оё ҳадафҳои кӯчонидан/барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ ба таври умумӣ иҷро шудаанд;
- Ҷалб намудани ШЛЗ-ҳо ва гурӯҳҳои ҷомеа дар арзёбии таъсири барномаҳои кӯчонидан бо мақсадҳои мониторинг ва арзбӣ;
- Гузаронидани таҳлили таъсир ҳам дар сатҳи инфиродӣ ва ҳам ҷомеа тавассути истифодаи пурсишҳои расмӣ ва ғайрирасмӣ, мусоҳиба бо иттилоъдиҳандагони калидӣ, муҳокимаҳои гурӯҳӣ тамаркузӣ, ҷаласаҳои оммавии ҷомеа ва омӯзиши амиқи ҳолатҳои ШЛЗ-ҳо, аз ҷумла гурӯҳҳои осебпазир..

- a. Монитори НАК/НБВР инчунин метавонад арзёбиҳои зудӣ иштирокиро (Participatory Rapid Appraisals — PRA) гузаронад. ШЛЗ-ҳо ва ҷомеаҳои мизбон, инчунин ташкилотҳои ҷомеаи шаҳрвандии маҳаллӣ бояд ба раванди мониторинг ва арзбӣ ҷалб карда шаванд, то масъалаҳои ҳаррӯзае, ки дар рафти амалиёти кӯчонидан ба вуҷуд меоянд, ҳал карда шаванд. Усулҳои PRA метавонанд барои тақвияти иштироки ШЛЗ-ҳо ва дигар ҷонибҳои манфиатдор дар мониторинг ва татбиқи кӯчонидан истифода шаванд. Методологияи PRA бояд чунин бошад:

Мусоҳиба бо иттилоъдиҳандагони калидӣ: интихоби роҳбарони маҳаллӣ, кормандони деҳа, ташкилотҳои маҳаллӣ, гурӯҳҳои занон ё шахсоне,

ки дониши махсус ё таҷрибаи амалӣ оид ба фаъолияти кӯчонидан ва татбиқи он доранд;

Муҳокимаи гурӯҳи тамаркузӣ: мавзӯҳои мушаххас (масалан, пардохти ҷуброни замин, хизматрасониҳо дар маҳалҳои кӯчонидан, барқарорсозии даромад/воситаҳои рӯзгузаронӣ ва масъалаҳои гендерӣ);

Мушоҳидаҳои саҳроӣ аз вазъи татбиқи кӯчонидан/барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ ва инчунин мусоҳибаҳои инфиродӣ ё гурӯҳӣ бо мақсади санҷиши маълумот;

Пурсишҳо/мусоҳибаҳои ғайрирасмӣ: пурсишҳои ғайрирасмӣ ШЛЗ-ҳо, ҷомеаҳои мизбон, кормандони деҳа, кормандони кӯчонидан ва намоёндагони мақомоти татбиқкунанда бо истифодаи усулҳои ғайринамунавӣ..

Натоиҷи қаблӣ: Тавсифи то панҷ лоиҳаҳо, ки аз ҷониби мутахассисони асосӣ ва/ё ташкилот иҷро шудаанд, бояд корро шарҳ диҳанд, муштарино нишон диҳанд, мутахассисони калидӣ, ки лоиҳаи ҷорино дастгирӣ мекунанд, номбар кунанд ва маълумоти тамосро барои муштарӣ пешниҳод намоёнд, агар маълумоти иловагӣ лозим бошад. Ҳар як тавсиф метавонад то як саҳифа бошад.

Тарҷумаи ҳол (CV) барои мутахассисони асосӣ: на бештар аз се саҳифа ҳар яке.

Таъйиншавӣ интизор меравад, ки то охири чоряки якуми соли 2025 сурат мегирад ва то соли 2027 идома меёбад, бо эҳтимоли тамдид. Пешниҳодҳои молиявӣ бояд арзиши умумии анҷом додани корро муайян кунанд. Пешниҳодҳои молиявӣ бояд меҳнат ва дигар хароҷоти мустақимро нишон диҳанд. Пешниҳодҳо метавонанд хароҷотро аз рӯи вазифаҳо ҷудо намоёнд, агар лозим бошад, аммо бояд арзиши умумӣ барои ҳар як ҳисоботро дар бар гиранд; ҳисоббаробаркунӣ бар асоси пешниҳод шудани натиҷаҳо (deliverables) анҷом дода мешавад. Фарз карда мешавад, ки мониторинг метавонад ҳадди ақал то соли 2035 тамдид шавад..

7. Кормандони калидӣ

26. Дар зер таркиби пешниҳодшудаи гурӯҳ барои иҷрои супориш ва тахассусҳои афзалиятнок оварда шудааст:

№	Вазифа	Тахассус ва таҷрибаи афзалиятнок
1	Мудири лоиҳа, коршиноси калони кӯчонидан/барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ	Дараҷаи олӣ (магистр ё болотар) дар соҳаи илмҳои иҷтимоӣ Таҷрибаи кори зиёда аз 10 сола дар роҳбарӣ ва дастгирии банақшагирӣ ва мониторинги барномаҳои кӯчонидан ва барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ Таҷрибаи беш аз 5 сола оид ба стандартҳои иҷтимоии Бонки Умумиҷаҳонӣ ва/ё дигар ташкилотҳои байналмилалӣ, аз ҷумла ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор, идораи шикоятҳо ва ғайра Таҷрибаи беш аз 5 сола дар фаъолиятҳои ҷомеавӣ ва рушди ба ҷомеа асосёфта Донишҳои забонҳои русӣ ва/ё англисӣ афзалият дорад
2	Коршиноси калони кӯчонидан	Дараҷаи олӣ (магистр ё болотар) дар соҳаи илмҳои иҷтимоӣ Таҷрибаи зиёда аз 8 сола дар дастгирии банақшагирӣ ва мониторинги барномаҳои кӯчонидан Таҷрибаи беш аз 5 сола дар фаъолиятҳои ҷомеавӣ ва рушди ба ҷомеа асосёфта Таҷрибаи беш аз 5 сола оид ба стандартҳои иҷтимоии Бонки Умумиҷаҳонӣ ва/ё дигар ташкилотҳои байналмилалӣ, аз ҷумла ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор, идораи шикоятҳо ва ғайра

		Таҷриба дар тарҳрезӣ ва татбиқи барномаҳо барои ҷалби шахсони ва гурӯҳҳои осебпазир Донишҷӯи забонҳои русӣ ва/ё англисӣ афзалият дорад
3	Қоршиносии калони барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ	Дараҷаи олӣ (магистр ё болотар) дар соҳаи илмҳои иҷтимоӣ ва/ё иқтисодӣ Таҷрибаи зиёда аз 8 сола дар дастгирии банақшагирӣ ва мониторинги барномаҳои барқарорсозии воситаҳои рӯзгузаронӣ Таҷрибаи беш аз 5 сола дар фаъолиятҳои ҷомеавӣ ва рушди ба ҷомеа асосёфта Таҷрибаи беш аз 5 сола оид ба стандартҳои иҷтимоии Бонки Ҷумҳурияҳои Шанхай ва/ё дигар ташкилотҳои байналмилалӣ, аз ҷумла ҳамкорӣ бо ҷонибҳои манфиатдор, идораи шикоятҳо ва ғайра Таҷриба дар тарҳрезӣ ва татбиқи барномаҳо барои ҷалби шахсони ва гурӯҳҳои осебпазир, бахусус занон Донишҷӯи забонҳои русӣ ва/ё англисӣ афзалият дорад

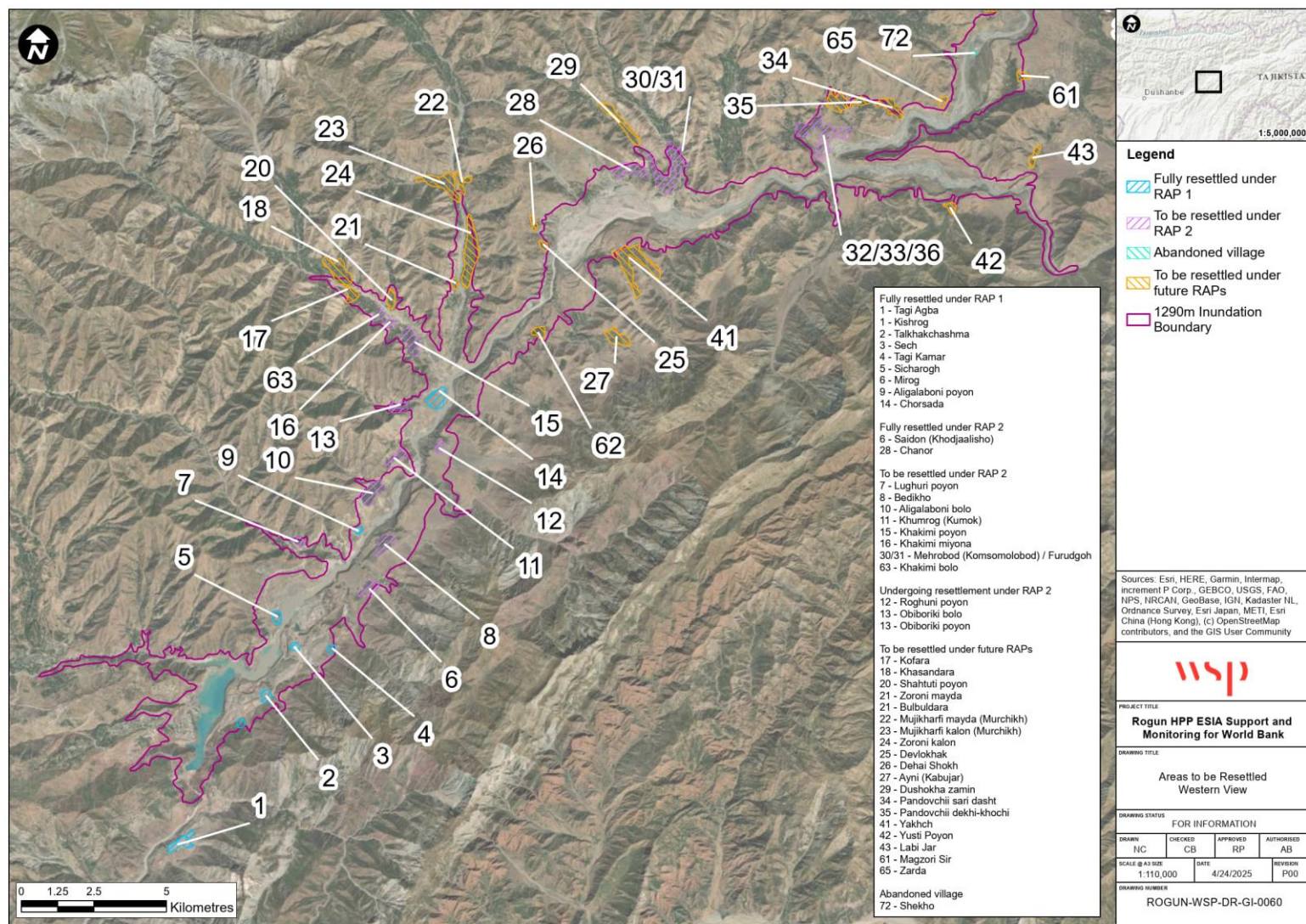
8. Интиҳоб ва таъйини мониторинги НАК/НБВР

27. Бо машварати ММЗ ва бо розигии қарздиҳандагон, ГТЛ ташкилоти мониторинги беруниро интиҳоб мекунад, ки пешниҳоди он бештар ба талабот ҷавобгӯ бошад, ба таҳассусҳои зикршуда мувофиқат кунад ва арзонтарин (самараноктарин) бошад. Пудратчии муваффақ метавонад ташкилоти ҷомеаи шаҳрвандӣ (ТҶШ), созмони ғайриҳукуматӣ (СҶҲ), ширкати хусусӣ ё дигар тарафи сеюми мустақил бошад. Мониторинг бояд як гурӯҳи хурди мутахассисонро ташкил диҳад, ки як ё якчанд субъектро дар бар мегирад, ва тавсия дода мешавад, ки дастгирии қавии шаҳрвандони тоҷик таъмин карда шавад, аз ҷумла таълими кормандони маҳаллӣ.

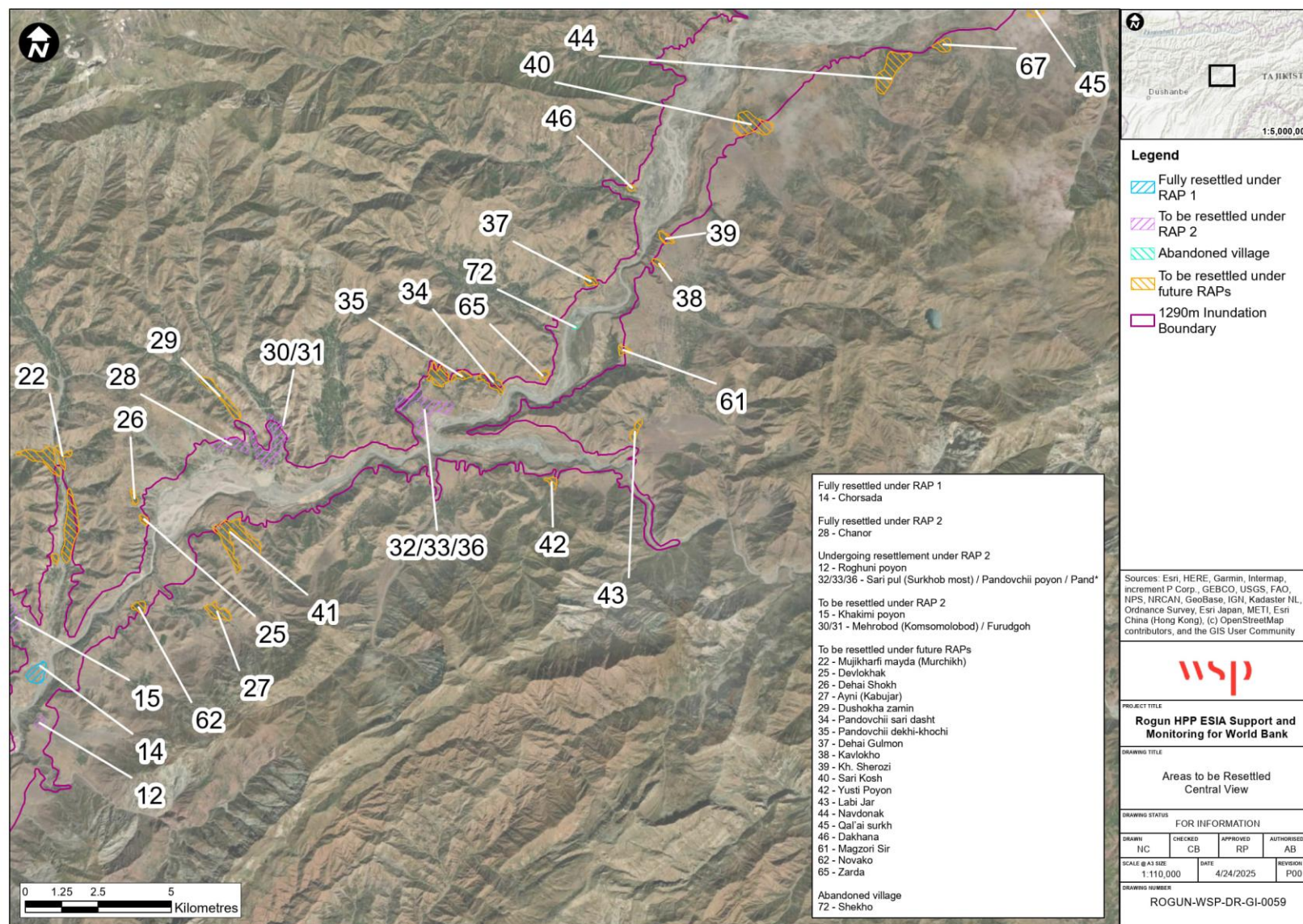
Мониторинги марҳилаи сеюми кӯчонидан пас аз таҳия ва тасдиқи НАКЗ ва НБВРЗ интиҳоб хоҳад шуд.

ЗАМИМАИ К: ХАРИТАҶОИ МИНТАҚАҶОИ КҶОНИДАШАВАНДА

Расми К-1 – Минтақаҳои кҷонидашаванда – Намуди ғарбӣ

Расми К-2 – Минтақаҳои кӯчонидашаванда – Намуди марказӣ

Расми К-3 – Минтақаҳои кӯчонидашаванда – Намуди шарқӣ

